

Stjórnartíðindi

1948 - A-deild

Útgáfa 1.0 af rafræna skjalinu

Þetta PDF skjal er hluti afraksturs skönnunar á prentuðum eintökum af Stjórnartíðindum. Markmið þessarar útgáfu er að veita almenningi færi á að eignast sitt eigið eintak af prentuðum Stjórnartíðindum án endurgjalds. Hvorki dómsmálaráðuneytið né önnur stjórnvöld standa að gerð skjals þessa umfram það að hafa útvegað höfundu skjalsins prenteintök af ritinu.

Skjalið er upprunalega birt á vefnum <https://urlausnir.is>. Þar má finna rafrænar útgáfur hinna bindanna og verða nýrri útgáfur af skjölunum í boði þar.

Takmörkun ábyrgðar

Höfundur skjals þessa afsalar sér allri ábyrgð, að því marki sem lög heimila, vegna beinnar og/eða óbeinnar notkunar skjalsins sjálfs eða afurða sem af því leiðir. Þó stefnt hafi verið að því markmiði að skjalið endurspegli sem best innihald upprunalegu bindanna er hvorki hægt að tryggja né ábyrgjast að það hafi tekist. Framangreint á einnig við um efnislegt innihald prentuðu eintakanna sem skönnuð voru.

Höfundaréttur

Samkvæmt 9. gr. núverandi höfundalaga, nr. 73/1972, njóta landslög og önnur áþekk gögn gerð af opinberri hálfu, ekki verndar höfundalaga.

Hvers kyns höfundaréttur sem höfundur skjalsins gæti hafa skapað sér til handa með skönnuninni sjálfri eða öðru framlagi sínu til sköpunar þess, skal vera meðhöndlaður í samræmi við Creative Commons Zero höfundaleyfið (CC0 1.0 Universal eða síðari útgáfa þess).

Ábendingar

Séu ábendingar um mögulegar úrbætur á skjalinu er hægt að koma þeim á framfæri við höfund þess.

Athugasemdir um þessa útgáfu

Gallar á bls. 9, 11-12, 14, 16, 61, 87, 108, 110, 122-123, 283, og 302.

Höfundur skjalsins: Svavar Kjarrval (svavar@kjarrval.is)

STJÓRNARTÍÐINDI

1948

A-DEILD

REYKJAVÍK 1948
RÍKISPRENTSMIÐJAN GUTENBERG

Efnisyfirlit.

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
74	15. júní '43	Reglugerð fyrir veðdeild Landsbanka Íslands um útgáfu á 14. flokki bankavaxtabréfa samkvæmt lögum nr. 94 9. júlí 1941, um heimild fyrir veðdeild Landsbanka Íslands til að gefa út nýja flokka bankavaxtabréfa	264—269
75	26. apr. '44	Reglugerð fyrir veðdeild Landsbanka Íslands um útgáfu á 15. flokki bankavaxtabréfa samkvæmt lögum nr. 94 9. júlí 1941, um heimild fyrir veðdeild Landsbanka Íslands til að gefa út nýja flokka bankavaxtabréfa	269—274
76	30. nóv. '46	Reglugerð fyrir veðdeild Landsbanka Íslands um útgáfu á 16. flokki bankavaxtabréfa samkvæmt lögum nr. 55 3. marz 1945, um heimild fyrir veðdeild Landsbanka Íslands til að gefa út nýja flokka bankavaxtabréfa	274—279
1	7. jan.	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 67 5. júní 1947, um eignakönnun	1
3	9. jan.	Forsetabréf um að Alþingi skuli koma saman til framhaldsfunda	3
2	16. jan.	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 128/1947, um dýrtíðarráðstafanir	1—2
4	22. jan.	Auglýsing um samkomulag viðvikjandi sölu nýrrar síldar til hernámssvæða Bandaríkja Ameríku og Stóra-Bretlands í Þýzkalandi	3
5	23. jan.	Forsetabréf um viðauka við forsetabréf frá 11. júlí 1944, um hina íslenzku Fálkaorðu	3—4
6	2. febr.	Lög um tekjuskattsviðauka árið 1948	4
77	5. febr.	Reglugerð fyrir veðdeild Landsbanka Íslands um útgáfu á 17. flokki bankavaxtabréfa samkvæmt lögum nr. 55 3. marz 1945, um heimild fyrir veðdeild Landsbanka Íslands til að gefa út nýja flokka bankavaxtabréfa	280—285

IV

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðatal
7	10. febr.	Auglýsing um vegabréfsáritanir	5
8	13. febr.	Lög um heimild handa samgöngumálaráðherra til þess að veita stýrimannsskírteini og vélstjóraskírteini ..	5
9	S. d.	Lög viðvikjandi nafnbreyting Vinnuveitendafélags Íslands	6
10	S. d.	Lög um samkomudag reglulegs Alþingis 1948	6
11	S. d.	Auglýsing um gildistöku stofnskrár alþjóðaveðurfræðistofnunarinnar	7
12	1. marz	Auglýsing um afnám visumskyldu í Sviss	7
13	S. d.	Lög um heimild til að staðfesta fyrir Íslands hönd alþjóðasamning um réttindi Sameinuðu þjóðanna ...	7—17
14	8. marz	Lög um ákvörðun fésekta	18
15	S. d.	Lög um innflutning búfjár	18—20
16	S. d.	Lög um smíði tveggja þilfara togara í tilraunaskyni ..	20
17	S. d.	Lög um skráning skipa	21—28
18	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 60 1939, um gjald af innlendum tollvörutegundum	28
19	22. marz	Lög um búfjárrækt	29—45
20	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 47 1938, um fasteignasölu	46
21	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 72 7. maí 1928, um hvalveiðar	46
22	S. d.	Lög um viðauka við lög um Landsbanka Íslands, nr. 10 15. apríl 1928	47
23	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 23 1947, um breyting á ljósmæðralögum, nr. 17 19. júní 1933	47
24	S. d.	Lög um bændaskóla	48—50
54	S. d.	Forsetabréf um slit Alþingis	178
25	1. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 61 31. maí 1947, um vátryggingarfélag fyrir fiskiskip	50
26	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 108 frá 1945, um byggingarsamþykktir fyrir sveitir og þorp, sem ekki eru löggiltir verzlunarstaðir	51—52
27	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 67 5. júní 1947, um eignakönnun	52—53
28	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 23 27. júní 1921, um vátryggingarfélag fyrir fiskiskip	53
29	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 7 12. jan. 1945, um jarðræktar- og húsagerðarsamþykktir í sveitum	53—54
30	S. d.	Fjárlög fyrir árið 1948	54—126
31	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 33 19. júní 1922, um rétt til fiskveiða í landhelgi	126
32	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 85 1936, um meðferð einkamála í héraði	127
33	S. d.	Lög um viðauka við lög nr. 128/1947, um dýrtíðararáðstafanir	127
34	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 38 15. febr. 1945, um stofnun búnaðarmálasjóðs	128
35	S. d.	Lög um sementsverksmiðju	128—129

V

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðatal
36	1. apríl	Lög um sóknargjöld	130—131
37	S. d.	Lög um brunavarnir og brunamál	131—141
53	2. apríl	Lög um afnám visumgjalds	178
38	5. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 81 1947, um útflutningsgjald af sjávarafurðum	141
39	S. d.	Lög um eignarnám á ræktuðum og óræktuðum byggingarlóðum á Sauðárkróki sunnan Sauðár	142
40	S. d.	Lög um kauprétt á jörðum	142—144
41	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 29 23. apríl 1946, um hafnargerðir og lendingarbætur	144
42	S. d.	Lög um útflutning og innflutning á íslenskum og erlendum gjaldeyri	145—146
43	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 128/1947, um dýrtíðar-ráðstafanir	146—147
44	S. d.	Lög um visindalega verndun fiskimiða landgrunnsins	147—148
45	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 45 16. nóv. 1907, um skipun prestakalla	148
46	S. d.	Lög um fiskmat og meðferð, verkun og útflutning á fiski	149—152
47	S. d.	Lög um hitaafstöð og hitaveitu á Ísafirði	152—153
48	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til lántöku vegna kaupa á tækjum til sildarvinnslu o. fl.	154
49	S. d.	Lög um breyting á bifreiðalögum, nr. 23 16. júní 1941	154—155
50	S. d.	Lög um bráðabirgðabreyting nokkurra laga o. fl. ..	155—156
51	S. d.	Fjárukalög fyrir árið 1944	156—176
52	S. d.	Lög um samþykkt á ríkisreikningnum fyrir árið 1944	177—178
55	16. apríl	Auglýsing um gildistöku alþjóðasamnings um réttindi Sameinuðu þjóðanna	179
56	20. apríl	Auglýsing um viðskiptasamning milli Íslands og Tékkóslóvakíu	179
57	13. maí	Auglýsing um staðfestingu endurskoðaðrar stofnskrár Alþjóðavinnuálastofnunarinnar	180—209
58	10. júní	Auglýsing um viðskiptasamning milli Finnlands og Íslands	209
59	16. júní	Bráðabirgðalög um viðauka við lög nr. 109 31. des. 1945, um togarakaup ríkisins	210
60	S. d.	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 42 5. apríl 1948, um útflutning og innflutning á íslenskum og erlendum gjaldeyri	210—211
61	5. júlí	Auglýsing um aðild Íslands að samningi um efnahagssamvinnu Evrópu	211—232
62	S. d.	Auglýsing um samning milli Íslands og Bandaríkja Ameríku um efnahagssamvinnu	232—250
63	S. d.	Auglýsing um nótuskipti milli Íslands og Bandaríkja Ameríku varðandi bestukjaraákvæði	250—252
64	12. júlí	Auglýsing um staðfestingu Íslands á stofnskrá alþjóðahæilbrigðisstofnunarinnar	253
65	15. júlí	Auglýsing um fullgildingu alþjóðapóstsamninga	253

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
66	16. júlí	Bráðabirgðalög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að leyfa innflutning á síldarbræðsluskipti	254
67	S. d.	Bráðabirgðalög um innflutningsgjald af benzini	254—255
68	20. júlí	Auglýsing um viðskiptasamning milli Íslands og Danmerkur	255—260
69	31. júlí	Auglýsing um viðskiptasamning milli Íslands og Frakklands	260—261
70	S. d.	Auglýsing um viðskiptasamkomulag milli Íslands og Póllands	261
71	17. ágúst	Bráðabirgðalög um skattfrelsi vinninga o. fl. varðandi fyrirhugað happdrættislán ríkissjóðs	262
72	23. sept.	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 28 23. apríl 1946, um virkjun Sogsins	263
73	S. d.	Forsetabréf um að reglulegt Alþingi 1948 skuli koma saman til fundar mánudaginn 11. okt. 1948	263
78	2. nóv.	Auglýsing um fullgildingu alþjóðafjarskiptamálasamninga	285
79	5. nóv.	Auglýsing um viðskiptasamninga milli Íslands og Bretlands 1948	285—286
80	S. d.	Auglýsing varðandi samning um samræmda aðferð við skipamælingar	286—296
81	9. nóv.	Auglýsing um samkomulag milli Íslands og Bretlands um afnám vegabréfsáritana	297
82	13. nóv.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til lántöku handa ríkissjóði	297
83	26. nóv.	Lög um skattfrelsi vinninga o. fl. varðandi happdrættislán ríkissjóðs	297—298
84	3. des.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að innheimta skemmtanaskatt með viðauka árið 1949	298
85	15. des.	Lög um aðstoð til útvegsmanna, er síldveiðar stunduðu sumarið 1948	299—300
86	17. des.	Lög um eyðingu svartbaks	300
87	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 28 23. apríl 1946, um virkjun Sogsins	301
88	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 91 frá 19. júní 1933, um innflutningsbann á niðursoðinni mjólk	301—302
89	20. des.	Forsetabréf um frestun á fundum Alþingis	302
102	22. des.	Auglýsing um gildistöku alþjóðasamnings um hvalveiðar	316
90	29. des.	Lög um breyting á lögum nr. 84 6. júlí 1932, um bifreiðaskatt o. fl.	302
91	S. d.	Lög um tekjuskattviðauka árið 1949	303
92	S. d.	Lög um viðauka við lög nr. 50 7. maí 1946, um almannatryggingar	304—305
93	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 60 1939, um gjald af innlendum tollvörutegundum	305
94	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að innheimta ýmis gjöld 1949 með viðauka	306

VII

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
95	29. des.	Lög um breyting á lögum nr. 62/1939, um tollskrá o. fl.	306—307
96	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 85 frá 9. október 1946, um ráðstafanir í sambandi við skilnað Íslands og Danmerkur	307
97	S. d.	Lög um bráðabirgðafjárgreiðslur úr rikissjóði á árinu 1949	308
98	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 98 9. júlí 1941, um heimild fyrir ríkisstjórnina til ráðstafana og tekjuöflunar vegna dýrtíðar og erfiðleika atvinnuveganna	308
99	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 128/1947, um dýrtíðarráðstafanir	309
100	S. d.	Lög um dýrtíðarráðstafanir vegna atvinnuveganna ..	309—315
101	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 84 6. júlí 1932, um bifreiðaskatt o. fl.	315
103	S. d.	Bráðabirgðalög um breyting á lögum frá 29. des. 1948, um heimild fyrir ríkisstjórnina til að innheimta ýmis gjöld 1949 með viðauka	316

Yfirlit

eftir stafrófsröð.

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		Almannatryggingar.	
92	29. des.	Lög um viðauka við lög nr. 50 7. maí 1946, um almannatryggingar	304—305
		Alþingi.	
3	9. jan.	Forsetabréf um að Alþingi skuli koma saman til framhaldsfunda	3
10	13. febr.	Lög um samkomudag reglulegs Alþingis 1948	6
54	22. marz	Forsetabréf um slit Alþingis	178
73	23. sept.	Forsetabréf um að reglulegt Alþingi skuli koma saman til fundar mánudaginn 11. okt. 1948	263
89	20. des.	Forsetabréf um frestun á fundum Alþingis	302
		Bankamál.	
74	15. júní '43	Reglugerð fyrir veðdeild Landsbanka Íslands um útgáfu á 14. flokki bankavaxtabréfa samkvæmt lögum nr. 94 9. júlí 1941, um heimild fyrir veðdeild Landsbanka Íslands til að gefa út nýja flokka bankavaxtabréfa	264—269
75	26. apr. '44	Reglugerð fyrir veðdeild Landsbanka Íslands um útgáfu á 15. flokki bankavaxtabréfa samkvæmt lögum nr. 94 9. júlí 1941, um heimild fyrir veðdeild Landsbanka Íslands til að gefa út nýja flokka bankavaxtabréfa	269—274
76	30. nóv.'46	Reglugerð fyrir veðdeild Landsbanka Íslands um útgáfu á 16. flokki bankavaxtabréfa samkvæmt lögum nr. 55 3. marz 1945, um heimild fyrir veðdeild Landsbanka Íslands til að gefa út nýja flokka bankavaxtabréfa	274—279
77	5. febr.	Reglugerð fyrir veðdeild Landsbanka Íslands um útgáfu á 17. flokki bankavaxtabréfa samkvæmt lögum nr. 55 3. marz 1945, um heimild fyrir veðdeild Landsbanka Íslands til að gefa út nýja flokka bankavaxtabréfa	280—285

IX

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
22	22. marz	Lög um viðauka við lög um Landsbanka Íslands, nr. 10 15. apríl 1928	47
Bifreiðar.			
49	5. apríl	Lög um breyting á bifreiðalögum, nr. 23 16. júní 1941	154—155
Bráðabirgðabreyting.			
50	S. d.	Lög um bráðabirgðabreyting nokkurra laga o. fl.	155—156
Brunamál.			
37	1. apríl	Lög um brunavarnir og brunamál	131—141
Búnaðarmálasjóður, sjá landbúnaður.			
Byggingarsamþykktir.			
26	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 108 frá 1945, um bygg- ingarsamþykktir fyrir sveitir og þorp, sem ekki eru löggiltir verzlunarstaðir	51—52
Dýrtíðarráðstafanir.			
2	16. jan.	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 128/1947, um dýrtíðarráðstafanir	1—2
33	1. apríl	Lög um viðauka við lög nr. 128/1947, um dýrtíðarráð- stafanir	127
43	5. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 128/1947, um dýrtíðar- ráðstafanir	146—147
98	29. des.	Lög um breyting á lögum nr. 98 9. júlí 1941, um heim- ild fyrir ríkisstjórnina til ráðstafana og tekjuöflunar vegna dýrtíðar og erfiðleika atvinnuveganna	308
99	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 128/1947, um dýrtíðar- ráðstafanir	309
100	S. d.	Lög um dýrtíðarráðstafanir vegna atvinnuveganna ..	309—315
Eignakönnun.			
1	7. jan.	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 67 5. júní 1947, um eignakönnun	1
27	1. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 67 5. júní 1947, um eigna- könnun	52—53
Eignarnám.			
39	5. apríl	Lög um eignarnám á ræktuðum og óræktuðum bygg- ingarlóðum á Sauðárkróki sunnan Sauðár	142
Einkamál.			
32	1. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 85 1936, um meðferð einkamála í héraði	127

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		Fálkaorðan.	
5	23. jan.	Forsetabréf um viðauka við forsetabréf frá 11. júlí 1944, um hina íslensku Fálkaorðu	3—4
		Fasteignasala.	
20	22. marz	Lög um breyting á lögum nr. 47 1938, um fasteignasölu	46
		Fésektir.	
14	8. marz	Lög um ákvörðun fésekta	18
		Fiskveiðar, sjá sjávarútvegsmál.	
		Fjárlög, fjáraukalög.	
30	1. apríl	Fjárlög fyrir árið 1948	54—126
51	5. apríl	Fjáraukalög fyrir árið 1944	156—176
97	29. des.	Lög um bráðabirgðafjárgreiðslur úr ríkissjóði á árinu 1949	308
		Gjaldeyrismál.	
42	5. apríl	Lög um útflutning og innflutning á íslenskum og erlendum gjaldeyri	145—146
60	16. júní	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 42 5. apríl 1948, um útflutning og innflutning á íslenskum og erlendum gjaldeyri	210—211
		Hafnarmál.	
41	5. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 29 23. apríl 1946, um hafnargerðir og lendingarbætur	144
		Happdrættislán.	
71	17. ágúst	Bráðabirgðalög um skattfrelsi vinninga o. fl. varðandi fyrirhugað happdrættislán ríkissjóðs	262
83	26. nóv.	Lög um skattfrelsi, vinninga o. fl. varðandi happdrættislán ríkissjóðs	297—298
		Hitaveita.	
47	5. apríl	Lög um hitaaflostöð og hitaveitu á Ísafirði	152—153
		Húsagerðarsamþykktir.	
29	1. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 7 12. jan. 1945, um jarðræktar- og húsagerðarsamþykktir í sveitum	53—54
		Hvalveiðar.	
21	22. marz	Lög um breyting á lögum nr. 72 7. maí 1928, um hvalveiðar	46
102	22. des.	Auglýsing um gildistöku alþjóðasamnings um hvalveiðar	316

XI

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		Innflutningsbann.	
88	17. des.	Lög um breyting á lögum nr. 91 frá 19. júní 1933, um innflutningsbann á niðursoðinni mjólk	301—302
		Innflutningsgjald, sjá skattar, tollar.	
		Ísafjörður.	
47	5. apríl	Lög um hitaafstöð og hitaveitu á Ísafirði	152—153
		Jarðakaup.	
40	S. d.	Lög um kauprétt á jörðum	142—144
		Kaupréttur.	
40	S. d.	Lög um kauprétt á jörðum	142—144
		Kirkjumál.	
36	1. apríl	Lög um sóknargjöld	130—131
45	5. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 45 16. nóv. 1907, um skipun prestakalla	148
		Landbúnaður.	
15	8. marz	Lög um innflutning búfjár	18—20
19	22. marz	Lög um búfjarrækt	29—45
29	1. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 7 12. jan. 1945, um jarðræktar- og húsagerðarsamþykktir í sveitum	53—54
34	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 38 15. febr. 1945, um stofnun búnaðarmálasjóðs	128
88	17. des.	Lög um breyting á lögum nr. 91 frá 19. júní 1933, um innflutningsbann á niðursoðinni mjólk	301—302
		Lántökuheimild.	
48	5. apríl	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til lántöku vegna kaupa á tækjum til sildarvinnslu o. fl.	154
82	13. nóv.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til lántöku handa ríkissjóði	297
		Ljósmaðralög.	
23	22. marz	Lög um breyting á lögum nr. 23 1947, um breyting á ljósmaðralögum, nr. 17 19. júní 1933	47
		Milliríkjasamningar.	
4	22. jan.	Auglýsing um samkomulag viðvíkjandi sölu nýrrar sildar til hernámssvæða Bandaríkja Ameríku og Stóra-Bretlands í Þýskalandi	3
11	13. febr.	Auglýsing um gildistöku stofnskrár alþjóðaveðurfræðistofnunarinnar	7
12	1. marz	Auglýsing um afnám visumskyldu í Sviss	7

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðatal
13	1. marz	Lög um heimild til að staðfesta fyrir Íslands hönd alþjóðasamning um réttindi Sameinuðu þjóðanna ..	7—17
55	16. apríl	Auglýsing um gildistöku alþjóðasamnings um réttindi Sameinuðu þjóðanna	179
56	20. apríl	Auglýsing um viðskiptasamning milli Íslands og Tékkóslóvakíu	179
57	13. maí	Auglýsing um staðfestingu endurskoðaðrar stofnskrár Alþjóðavinnuárástofnunarinnar	180—209
58	10. júní	Auglýsing um viðskiptasamning milli Finnlands og Íslands	209
61	5. júlí	Auglýsing um aðild Íslands að samningi um efnahags-samvinnu Evrópu.	211—232
62	S. d.	Auglýsing um samning milli Íslands og Bandaríkja Ameríku um efnahagssamvinnu	232—250
63	S. d.	Auglýsing um nótuskipti milli Íslands og Bandaríkja Ameríku varðandi beztukjaraákvæði	250—252
64	12. júlí	Auglýsing um staðfestingu Íslands á stofnskrá alþjóðaheilbrigðisstofnunarinnar	253
65	15. júlí	Auglýsing um fullgildingu alþjóðapóstsamninga	253
68	20. júlí	Auglýsing um viðskiptasamning milli Íslands og Danmerkur	255—260
69	31. júlí	Auglýsing um viðskiptasamning milli Íslands og Frakklands	260—261
70	S. d.	Auglýsing um viðskiptasamning milli Íslands og Póllands	261
78	2. nóv.	Auglýsing um fullgildingu alþjóðafjarskiptamálasamninga	285
79	5. nóv.	Auglýsing um viðskiptasamninga milli Íslands og Bretlands 1948	285—286
81	9. nóv.	Auglýsing um samkomulag milli Íslands og Bretlands um afnám vegabréfsáritana	297
102	22. des.	Auglýsing um gildistöku alþjóðasamnings um hvalveiðar	316
96	29. des.	Lög um breyting á lögum nr. 85 frá 9. október 1946, um ráðstafanir í sambandi við skilnað Íslands og Danmerkur	307
Nafnbreyting.			
9	13. febr.	Lög viðvíkjandi nafnbreyting Vinnuveitendafélags Íslands	6
Póstmál.			
65	15. júlí	Auglýsing um fullgildingu alþjóðapóstsamninga	253
Prestaköll.			
45	5. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 45 16. nóv. 1907, um skipun prestakalla	148

XIII

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		Raforkumál.	
72	23. sept.	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 28 23. apríl 1946, um virkjun Sogsins	263
		Ríkisreikningur.	
52	5. apríl	Lög um samþykkt á ríkisreikningnum fyrir árið 1944	177—178
		Sambandsslit.	
96	29. des.	Lög um breyting á lögum nr. 85 frá 9. október 1946, um ráðstafanir í sambandi við skilnað Íslands og Danmerkur	307
		Sauðárkrókur.	
39	5. apríl	Lög um eignarnám á ræktuðum og óræktuðum bygg-ingarlóðum á Sauðárkróki sunnan Sauðár	142
		Sementsverksmiðja.	
35	1. apríl	Lög um sementsverksmiðju	128—129
		Siglingar, skip.	
8	13. febr.	Lög um heimild handa samgöngumálaráðherra til þess að veita stýrimannsskirteini og vélstjóraskirteini ..	5
16	8. marz	Lög um smíði tveggja þilfara togara í tilraunaskyni ..	20
17	S. d.	Lög um skráning skipa	21—28
25	1. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 61 31. maí 1947, um vátryggingarfélög fyrir fiskiskip	50
28	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 23 27. júní 1921, um vátryggingarfélag fyrir fiskiskip	53
80	5. nóv.	Auglýsing varðandi samning um samræmda aðferð við skipamælingar	286—296
		Síld, síldarafurðir.	
4	22. jan.	Auglýsing um samkomulag viðvikjandi sölu nýrrar síldar til hernámssvæða Bandaríkja Ameríku og Stóra-Bretlands í Þýzkalandi	3
48	5. apríl	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til lántöku vegna kaupa á tækjum til síldarvinnslu o. fl.	154
66	16. júlí	Bráðabirgðalög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að leyfa innflutning á síldarbræðsluskipi	254
85	15. des.	Lög um aðstoð til útvegsmanna, er síldveiðar stunduðu sumarið 1948	299—300
		Sjávarútvegsmál.	
16	8. marz	Lög um smíði tveggja þilfara togara í tilraunaskyni	20
21	22. marz	Lög um breyting á lögum nr. 72 7. maí 1928, um hvalveiðar	46
25	1. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 61 31. maí 1947, um vátryggingarfélög fyrir fiskiskip	50

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsiðutal
28	1. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 23 27. júní 1921, um vátryggingarfélag fyrir fiskiskip	53
31	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 33 19. júní 1922, um rétt til fiskveiða í landhelgi	126
38	5. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 81 1947, um útflutningsgjald af sjávarafurðum	141
44	S. d.	Lög um visindalega verndun fiskimiða landgrunnins	147—148
46	S. d.	Lög um fiskmat og meðferð, verkun og útflutning á fiski	149—152
48	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til lántöku vegna kaupa á tækjum til síldarvinnslu o. fl.	154
59	16. júní	Bráðabirgðalög um viðauka við lög nr. 109 31. des. 1945, um togarakaup ríkisins	210
66	16. júlí	Bráðabirgðalög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að leyfa innflutning á síldarbræðsluskipti	254
85	15. des.	Lög um aðstoð til útvegsmanna, er síldveiðar stunduðu sumarið 1948	299—300
Skattar, tollar.			
6	2. febr.	Lög um tekjuskattviðauka árið 1948	4
18	8. marz	Lög um breyting á lögum nr. 60 1939, um gjald af innlendum tollvörutegundum	28
38	5. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 81 1947, um útflutningsgjald af sjávarafurðum	141
67	16. júlí	Bráðabirgðalög um innflutningsgjald af benzini	254—255
84	3. des.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að innheimta skemmtanaskatt með viðauka árið 1949	298
90	29. des.	Lög um breyting á lögum nr. 84 6. júlí 1932, um bifreiðaskatt o. fl.	302
91	S. d.	Lög um tekjuskattviðauka árið 1949	303
93	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 60 1939, um gjald af innlendum tollvörutegundum	305
94	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að innheimta ýmis gjöld 1949 með viðauka	306
95	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 62/1939, um tollskrá o. fl.	306—307
98	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 98 9. júlí 1941, um heimild fyrir ríkisstjórnina til ráðstafana og tekjuöflunar vegna dýrtíðar og erfiðleika atvinnuveganna	308
101	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 84 6. júlí 1932, um bifreiðaskatt o. fl.	315
103	S. d.	Bráðabirgðalög um breyting á lögum frá 29. des. 1948, um heimild fyrir ríkisstjórnina til að innheimta ýmis gjöld 1949 með viðauka	316
Skólamál.			
24	22. marz	Lög um bændaskóla	48—50

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðatal
		Sogsvirkjun.	
72	23. sept.	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 28 23. apríl 1946, um virkjun Sogsins	263
87	17. des.	Lög um breyting á lögum nr. 28 23. apríl 1946, um virkjun Sogsins	301
		Sóknargjald.	
36	1. apríl	Lög um sóknargjöld	130—131
		Svartbakur.	
86	17. des.	Lög um eyðingu svartbaks	300
		Togara.	
16	8. marz	Lög um smíði tveggja þilfara togara í tilraunaskyni	20
59	16. júní	Bráðabirgðalög um viðauka við lög nr. 109 31. des. 1945, um togarakaup ríkisins	210
		Tollur, tollskrá, sjá skattar, tollar.	
		Útflutningsgjald, sjá skattar, tollar.	
		Útvegsmenn, sjá sild.	
		Vátryggingar.	
25	1. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 61 31. maí 1947, um vátryggingarfélag fyrir fiskiskip	50
28	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 23 27. júní 1921, um vátryggingarfélag fyrir fiskiskip.	53
		Veðurfræðistofnun.	
11	13. febr.	Auglýsing um gildistöku stofnskrár alþjóðaveðurfræðistofnunarinnar	7
		Vegabréf.	
7	10. febr.	Auglýsing um vegabréfsáritanir	5
81	9. nóv.	Auglýsing um samkomulag milli Íslands og Bretlands um afnám vegabréfsáritana	297
		Vinnuveitendafélag Íslands.	
9	13. febr.	Lög viðvikjandi nafnbreyting Vinnuveitendafélags Íslands	6
		Visum-gjald.	
12	1. marz	Auglýsing um afnám visumskyldu í Sviss	7
53	2. apríl	Lög um afnám visumgjalds	178

BRÁÐABIRGÐALÖG

1

7. jan.

um breyting á lögum nr. 67 5. júní 1947, um eignakönnun.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Samkvæmt 31. gr. laga nr. 67 1947, um eignakönnun, er skylt að skrá allar innstæður í bönkum og lánsstofnunum. Mikill fjöldi þessara innstæðna er svo óverulegur að upphæð, að skráning þeirra getur ekki talizt hafa þýðingu í sambandi við eignakönnunina almennt. Hins vegar veldur hún miklum töfum og fyrirhöfn fyrir alla aðila. Telur fjármálaráðherra því brýna nauðsyn bera til þess, að sett verði bráðabirgðalög um breyting á fyrrgreindum lögum að þessu leyti.

Fyrir því eru hér með sett bráðabirgðalög, samkvæmt 28. gr. stjórnarskrárinnar, nr. 33 1944, á þessa leið:

1. gr.

Niðurlag 1. málsgreinar 31. gr. laga nr. 67 5. júní 1947, um eignakönnun, orðist á þessa leið:

Þetta tekur þó ekki til inneigna lánsstofnana hvernar hjá annarri, né heldur til sparisjóðsinnstæðna, annarra en á ávisanabókum, er nema 200 kr. eða lægri fjárhæð.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 7. janúar 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann P. Jósefsson.

BRÁÐABIRGÐALÖG

2

16. jan.

um breyting á lögum nr. 128/1947, um dýrtíðarráðstafanir.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Komið hefur í ljós, að ákvæði VII. kafla laga nr. 128 1947, um dýrtíðarráðstafanir, er varða söluskatt af umboðssölu, eru lítt framkvæmanleg og hafa allverulegan kostnað og óþægindi í för með sér. Auk þess virðast ákveðin um að undanþiggja ríkisstofnanir söluskatti geta leitt til þess að misjafnt verðlag gæti skapast á sömu vörutegundum víðs vegar á landinu, eftir því hvort um væri að ræða ríkisfyrirtæki eða einkafyrirtæki.

Af framangreindum ástæðum telur fjármálaráðherrann brýna nauðsyn bera til, að sett verði bráðabirgðalög um breyting á fyrrgreindum lögum.

Fyrir því eru hér með sett bráðabirgðalög, samkvæmt 28. gr. stjórnarskrárinnar, á þessa leið:

2

16. jan.

1. gr.

Fyrsta málsgr. 41. gr. laganna hljóði þannig:

Söluskattur skal greiðast af heildarandvirði seldrar vöru og þjónustu, hverju nafni sem nefnist, þar með talin úttekt eiganda úr sjálfs sín fyrirtæki og skipti gegn vöru eða þjónustu.

2. gr.

1. töluliður 42. gr. orðist svo:

Af tollverði allrar innfluttrar vöru, að viðbættum aðflutningsgjöldum og áætlaðri álagningu 10% — tíu af hundraði — skal greiða 2%.

3. gr.

Síðasta málsgr. 42. gr. laganna (2. töluliður) hljóði þannig:

Sölu þeirra, sem ekki eru bókhaldsskyldir, sbr. lög um bókhald nr. 62 11. júní 1938. Undanþága þessi nær þó eigi til þeirra, sem greiða söluskatt við innflutning vara samkv. 1. tölulið 42. gr.

4. gr.

Framan við 44. gr. laganna bætist: Söluskattur samkv. 1. tölulið 42. gr. skal innheimtur af innheimtumönnum ríkisins (sýslumönnum, bæjarfógetum, lögreglustjórum, í Reykjavík tollstjóra) um leið og varan er tollafgreidd og nýtur skatturinn sömu lögverndar og önnur aðflutningsgjöld.

5. gr.

Upphaf 46. gr. orðist svo: Verð vöru og þjónustu ....

6. gr.

47. gr. orðist svo:

Ráðherra er heimilt að ákveða í reglugerð, að vissir flokkar gjaldenda og vissar vörutegundir og þjónusta, auk þess, sem áður er nefnt, skuli undanþegið söluskatti, ef álagning hans og innheimta er talin sérstökum erfiðleikum bundin. Ráðherra er einnig heimilt að ákveða, að ríkisstofnanir eða aðrir skattfrjálsir aðilar, sem selja sams konar vörur eða þjónustu, sem um ræðir í 41. gr., skuli greiða söluskatt samkv. lögum þessum. Í reglugerð skal ákveða um meðferð kæra og kærufresti.

7. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört á Bessastöðum, 16. janúar 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann Þ. Jósefsson.

FORSETABRÉF

um að Alþingi skuli koma saman til framhaldsfunda.

3

9. jan.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt:

Ég hef ákveðið, samkvæmt tillögu forsætisráðherra, að Alþingi, 67. löggjafarþing, skuli koma saman til framhaldsfunda þriðjudaginn 20. janúar 1948, kl. 13,30.

Ritað í Reykjavík, 9. janúar 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Stefán Jóh. Stefánsson.

AUGLÝSING

um samkomulag viðvíkjandi sölu nýrrar síldar til hernámssvæða Bandaríkja Ameríku og Stóra-Bretlands í Þýzkalandi.

4

22. jan.

Hinn 8. janúar 1948 var í London undirskrifað samkomulag milli ríkisstjórnar Íslands annars vegar og ríkisstjórna Bandaríkja Ameríku og Stóra Bretlands hins vegar, um sölu nýrrar Faxaflóa vetrarsíldar 1947/1948 til hernámssvæða þessara ríkja í Þýzkalandi.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, 22. janúar 1948.

Bjarni Benediktsson.

Agnar Kl. Jónsson.

FORSETABRÉF

um viðauka við forsetabréf frá 11. júlí 1944, um hina íslenzku fálkaorðu.

5

23. jan.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt:

Á eftir 13. gr. forsetabréfs frá 11. júlí 1944, um hina íslenzku fálkaorðu, kemur ný grein, er verður 14. gr., svo hljóðandi:

Þegar erlendur ríkisborgari er sæmdur stórriddarakrossi fálkaorðunnar með stjórnun, skal, eftir atvikum hverju sinni, afhenda honum stjórnuna og krossinn eða einungis stjórnuna.

5 Erlendur ríkisborgari, er hlotið hefur stórriddarakross, skal að jafnaði skila 23. jan. krossinum aftur, verði hann sæmdur stjórnun stórriddara.

Ákvæði þessi gilda gagnvart borgurum ríkja, er þúa við svipaðar reglur. Greinatala fyrrnefnds forsetabréfs breytist samkvæmt framansögðu.

Ritað í Reykjavík, 23. janúar 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Stefán Jóh. Stefánsson.

6

2. febr.

L Ö G

um tekjuskattsviðauka árið 1948.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Auk skatta þeirra, sem í 6. gr. laga nr. 6 1935, sbr. 1. gr. laga nr. 20 1942, og í lögum nr. 21 1942 getur, skal árið 1948 leggja á tekjur ársins 1947 skattaauka samkvæmt eftirfarandi reglum:

Af skattskyldum tekjum lægri en 8000 kr. greiðist enginn skattauki.

Af skattskyldum tekjum yfir 8000 kr., en undir 9000, greiðast 2%.

Af	9— 10 þús. kr. greiðist	20 kr. af	9 þús. og	4 % af afgangi.
— 10— 12 — — —	— — —	60 — —	10 — —	5 % — —
— 12— 14 — — —	— — —	160 — —	12 — —	6 % — —
— 14— 17 — — —	— — —	280 — —	14 — —	7 % — —
— 17— 20 — — —	— — —	490 — —	17 — —	8 % — —
— 20— 25 — — —	— — —	730 — —	20 — —	9 % — —
— 25— 30 — — —	— — —	1180 — —	25 — —	10 % — —
— 30— 40 — — —	— — —	1680 — —	30 — —	11 % — —
— 40—100 — — —	— — —	2780 — —	40 — —	12 % — —
— 100—125 — — —	— — —	9980 — —	100 — —	10 % — —
— 125—150 — — —	— — —	12480 — —	125 — —	7 % — —
— 150—200 — — —	— — —	14230 — —	150 — —	5 % — —
— 200 — — —	— — —	16730 — —	200 — —	— — — —

2. gr.

Um álagningu, gjalddaga, lögtaksrétt, viðurlög og innheimtu þessa skatts fer að lögum um tekjuskatt og eignarskatt (sbr. lög nr. 20 20. maí 1942, 14. gr. a.).

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 2. febrúar 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann Þ. Jósefsson.

AUGLÝSING

um vegabréfsáritanir.

7

10. febr.

Með orðsendingu sendiráðs Bandaríkja Ameríku, dags. 1. október 1947, og svari utanríkisráðuneytisins, dags. 9. desember 1947, hefur náðst samkomulag um, að vegabréfsáritanir verði framvegis gefnar út til tveggja ára í einu.

Samkomulag þetta gekk í gildi hinn 1. janúar 1948.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, hinn 10. febrúar 1948.

Bjarni Benediktsson.

Agnar Kl. Jónsson.

L Ö G

8

13. febr.

um heimild handa samgöngumálaráðherra til þess að veita stýrimannsskírteini og vélstjóraskírteini.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Samgöngumálaráðherra skal heimilt að veita sjómælingamanni Páli Ragnarssyni undanþágu frá að ganga undir farmanna- og varðskipapróf við stýrimannaskólann í Reykjavík samkvæmt lögum nr. 69 12. apríl 1945 og láta honum í té stýrimannsskírteini í utan- og innanlandssiglingum á íslenskum verzlunar- og varðskipum, af hvaða stærð sem er, og skipstjóraskírteini á sams konar skipum, eftir að hann hefur fullnægt öðrum ákvæðum laga nr. 66 17. júlí 1946, um atvinnu við siglingar á íslenskum skipum. Skulu próf hans við skóla í Danmörku jafngilda íslenskum prófum.

Einnig heimilast samgöngumálaráðherra að veita vélstjóra Jóhanni Rist undanþágu frá að ganga undir vélstjórapróf, annað en rafmagnspróf við vélskólann í Reykjavík, samkvæmt lögum nr. 71 23. júní 1936, og láta honum í té vélstjóraskírteini, þegar hann fullnægir öðrum tilskildum skilyrðum. Ljúki hann rafmagnsprófi við vélskólann í Reykjavík, öðlast hann þau réttindi, sem það próf veitir. Skal próf hans við skóla í Danmörku jafngilda íslensku vélstjóraprófi að undanskildu rafmagnsprófi.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 13. febrúar 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Emil Jónsson.

L Ö G

viðvíkjandi nafnbreyting Vinnuveitendafélags Íslands.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ákvæði í nügildandi löggjöf ríkisins, sem snerta Vinnuveitendafélag Íslands, skulu jafnt gilda um félagsskap þennan, þótt nafni félagsins verði breytt og það nefnt Vinnuveitendasamband Íslands.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað.

Gjört í Reykjavík, 13. febrúar 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Emil Jónsson.

L Ö G

um samkomudag reglulegs Alþingis 1948.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Reglulegt Alþingi 1948 skal koma saman ellefta dag októbermánaðar, hafi forseti Íslands eigi tiltekið annan samkomudag fyrir á árinu.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 13. febrúar 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Emil Jónsson.

AUGLÝSING

11

13. febr.

um gildistöku stofnskrár alþjóða-veðurfræðistofnunarinnar.

Hinn 16. janúar 1948 var utanríkisráðuneyti Bandaríkja Ameríku afhent fullgildingarskjal Íslands varðandi alþjóða-veðurfræðistofnunina (World Meteorological Organization).

Samkvæmt 35. gr. stofnskrár veðurfræðistofnunarinnar gengur stofnskráin í gildi þegar 30 ríki hafa gerzt aðilar.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, hinn 13. febrúar 1948.

Bjarni Benediktsson.

Agnar Kl. Jónsson.

AUGLÝSING

12

1. marz

um afnám visum-skyldu í Sviss.

Samkomulag hefur náðst við ríkisstjórn Sviss um afnám visumskyldu íslenskra ríkisborgara, sem ferðast vilja til Sviss, og gagnkvæmt, enda sé eigi um dvöl í atvinnuskyni að ræða.

Samkomulag þetta gengur í gildi hinn 15. marz 1948.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, 1. marz 1948.

Bjarni Benediktsson.

Agnar Kl. Jónsson.

L Ö G

13

1. marz

um heimild til að staðfesta fyrir Íslands hönd alþjóðasamning um réttindi Sameinuðu þjóðanna.

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að staðfesta fyrir Íslands hönd samning þann um réttindi Sameinuðu þjóðanna (Convention on the Privileges and Immunities of the United Nations), sem samþykktur var á allsherjarþingi Sameinuðu þjóðanna hinn 13. febrúar 1946 og prentaður er sem fylgiskjal með lögum þessum.

2. gr.

Þegar samningur sá, er um ræðir í 1. gr., hefur verið staðfestur, skulu ákvæði hans hafa lagagildi hér á landi.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 1. marz 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Bjarni Benediktsson.

13 Fylgiskjal.

1. marz

Alþjóðasamningur um réttindi Sameinuðu þjóðanna (Convention on the Privileges and Immunities of the United Nations).**I. KAFLI
Aðildarhæfi.****1. gr.**

Sameinuðu þjóðirnar skulu taldar persóna að lögum.

Þær skulu til þess bærar:

- (a) að vera aðilar að samningum;
- (b) að eignast og afsala fasteignum eða lausafé;
- (c) að sækja mál fyrir rétti.

II. KAFLI**Fasteignir, sjóðir og aðrar eignir.****2. gr.**

Sameinuðu þjóðirnar, eignir þeirra og eigur, skulu, hvar sem þær eru, undanþegnar hvers konar lögsókn, nema því aðeins, að stofnunin hafi í ákveðnu tilviki afsalað sér undanþágu þessari. Það er þó áskilið, að slíkt afsal undanþágu feli eigi í sér heimild til aðfarar að lögum.

3. gr.

Bækistöðvar hinna Sameinuðu þjóða skulu friðhelgar. Eignir og eigur Sameinuðu þjóðanna, hvar sem þær kunna að geymast, skulu undanþegnar rannsókn, eignaupptöku, eignarnámi og hvers konar öðrum afskiptum af hálfu framkvæmdar-, dóms- eða löggjafarvalds.

4. gr.

Skjalasafn Sameinuðu þjóðanna og hvers konar plögg, sem í þess eign eða vörzlu eru, skulu friðhelg, hvar sem þau eru.

5. gr.

Án tillits til fjárhagshamla eða gjaldfrests skal Sameinuðu þjóðunum heimilt

- (a) að eiga fjármagn í gulli eða hvers

**ARTICLE I
Juridical Personality.****Section 1.**

The United Nations shall possess juridical personality. It shall have the capacity:

- (a) to contract;
- (b) to acquire and dispose of immovable and movable property;
- (c) to institute legal proceedings.

**ARTICLE II
Property, Funds and Assets.****Section 2.**

The United Nations, its property and assets wherever located and by whomsoever held, shall enjoy immunity from every form of legal process except insofar as in any particular case it has expressly waived its immunity. It is, however, understood that no waiver of immunity shall extend to any measure of execution.

Section 3.

The premises of the United Nations shall be inviolable. The property and assets of the United Nations, wherever located and by whomsoever held, shall be immune from search, requisition, confiscation, expropriation and any other form of interference, whether by executive, administrative, judicial or legislative action.

Section 4.

The archives of the United Nations, and in general all documents belonging to it or held by it, shall be inviolable wherever located.

Section 5.

Without being restricted by financial controls, regulations or moratoria of any kind,

konar gjaldeyri og hafa bankareikninga í hvers konar gjaldmiðli;

(b) að yfirfæra sjóði sína, gull eða gjaldeyri frá einu ríki til annars, eða innan sérhvers ríkis, og hafa skipti á gjaldeyri eftir vild.

6. gr.

Í framkvæmdum samkvæmt 5. gr. að framan skulu Sameinuðu þjóðirnar taka til greina hvers konar tillögur frá ríkisstjórnnum hinna ýmsu meðlima, eftir því sem samrýmanlegt er hagsmunum stofnunarinnar.

7. gr.

Sameinuðu þjóðirnar, eigur þeirra, tekjur og eignir skulu vera:

(a) undanþegnar öllum beinum sköttum; það er þó áskilið, að Sameinuðu þjóðirnar fari ekki fram á undanþágu frá sköttum, sem í eðli sínu eru endurgjald fyrir tiltekin hlunnindi;

(b) undanþegnar tollum og hvers konar hömlum og banni á inn- og útflutningi, að því er snertir muni, sem Sameinuðu þjóðirnar flytja til lands eða frá til eigin notkunar. Það er þó áskilið, að eigi skuli munir, sem þannig eru fluttir inn, seldir í því landi, án þess að fylgt sé þeim skilyrðum, sem ríkisstjórn þess lands kann að setja;

(c) undanþegnar tollum, inn- og útflutningshömlum og banni í sambandi við rit og aðrar útgáfur sínar.

8. gr.

Enda þótt Sameinuðu þjóðirnar muni almennt ekki fara fram á undanþágu frá leyfisgjöldum og sköttum vegna sölu fasteigna eða lausafjár, þar sem slík gjöld eru innifalin í söluverði, munu aðilar Sameinuðu þjóðanna þó, þegar unnt er, gera nauðsynlegar ráðstafanir til þess, að slík gjöld séu endurgreidd, þar sem um er

(a) the United Nations may hold funds, gold or currency of any kind and operate accounts in any currency; 13
1. marz

(b) The United Nations shall be free to transfer its funds, gold or currency from one country to another or within any country and to convert any currency held by it into any other currency.

Section 6.

In exercising its rights under Section 5 above, the United Nations shall pay due regard to any representations made by the Government of any Member insofar as it is considered that effect can be given to such representations without detriment to the interests of the United Nations.

Section 7.

The United Nations, its assets, income and other property shall be:

(a) exempt from all direct taxes; it is understood, however, that the United Nations will not claim exemption from taxes which are, in fact, no more than charges for public utility services;

(b) exempt from customs duties and prohibitions and restrictions on imports and exports in respect of articles imported or exported by the United Nations for its official use. It is understood, however, that articles imported under such exemption will not be sold in the country into which they were imported except under conditions agreed with the Government of that country;

(c) exempt from customs duties and prohibitions and restrictions on imports and exports in respect of its publications.

Section 8.

While the United Nations will not, as a general rule, claim exemption from excise duties and from taxes on the sale of movable and immovable property which form part of the price to be paid, nevertheless when the United Nations is making important purchases for official use of property on which such duties and

13 að ræða þýðingarmikil kaup á eignum til
1. marz afnota fyrir stofnunina.

taxes have been charged or are chargeable, Members will, whenever possible, make appropriate administrative arrangements for the remission or return of the amount of duty or tax.

III. KAFLI

Hlunnindi varðandi samgöngumál.

9. gr.

Sameinuðu þjóðirnar skulu innan meðlimsríkjanna eigi njóta verri kjara en fulltrúar erlendra ríkja að því er snertir forgangsleyfi og gjöld fyrir póstsendingar, símskeyti og önnur fjarskipti; þá skulu þær og í sambandi við fréttáflutning og upplýsingar til blaða og útvarps eiga rétt á sama gjaldtaxta og notaður er við fréttasendingar blaða. Ritskoðun skal eigi beita að því er snertir opinber bréfaviðskipti Sameinuðu þjóðanna.

10. gr.

Sameinuðu þjóðunum skal heimilt að nota dulmál og senda og taka á móti pósti með sérstökum sendiboðum eða í póstpökum, sem háðir séu sömu reglum og gilda um slíkar sendingar fulltrúa erlendra ríkja.

IV. KAFLI

Fulltrúar meðlimsríkja.

11. gr.

Fulltrúar aðila hjá aðal- og aukastofnunum Sameinuðu þjóðanna svo og á alþjóðafundum, sem kvaddir eru saman á vegum Sameinuðu þjóðanna, skulu njóta eftirtalinna sérreittinda, meðan þeir rækja skyldustörf sín eða eru á ferðalagi til fundar eða frá:

(a) undanþágu frá handtökum og gæzluvarðhaldi, löghaldi á farangri, svo og frá lögsókn vegna ummæla í ræðu eða riti, meðan þeir gæta starfa sinna;

(b) friðhelgi varðandi skjöl öll og plögg;

(c) réttar til að nota dulmál og taka á

ARTICLE III

Facilities in Respect of Communications.

Section 9.

The United Nations shall enjoy in the territory of each Member for its official communications treatment not less favourable than that accorded by the Government of that Member to any other Government including its diplomatic mission in the matter of priorities, rates and taxes on mails, cables, telegrams, radiograms, telephotos, telephone and other communications; and press rates for information to the press and radio. No censorship shall be applied to the official correspondence and other official communications of the United Nations.

Section 10.

The United Nations shall have the right to use codes and to despatch and receive its correspondence by courier or in bags, which shall have the same immunities and privileges as diplomatic couriers and bags.

ARTICLE IV

The Representatives of Members.

Section 11.

Representatives of Members to the principal and subsidiary organs of the United Nations and to conferences convened by the United Nations, shall, while exercising their functions and during their journey to and from the place of meeting, enjoy the following privileges and immunities:

(a) immunity from personal arrest or detention and from seizure of their personal baggage, and, in respect of words spoken or written and all acts done by them in their capacity as representatives, immunity from legal process of every kind;

móti póstsendingum með sendi-boðum eða í innsigliðum póstpökum;

(d) undanþágu fyrir sjálfa sig og maka sína frá innflytjendahömlum, skráningu útlendinga eða þegnskyldu í því ríki, sem þau dvelja í eða ferðast gegnum við skyldustörf sín;

(e) sömu réttinda og fulltrúar erlendra ríkja, sem í landinu dvelja um stundarsakir, að því er snertir gjaldeyris- eða yfirfærsluhömlur;

(f) sömu sérréttinda varðandi farangur og fulltrúar erlendra ríkja njóta;

(g) annarra þeirra sérréttinda, sem ekki eru ósamrýmanleg því, er að ofan segir og fulltrúar erlendra ríkja njóta, þó þannig, að embættismenn þessir skulu ekki eiga rétt á undanþágu frá tollgreiðslum á innfluttum vörum (öðrum en persónulegum farangri) eða frá leyfisgjöldum og söluskatti.

12. gr.

Til þess að tryggja fulltrúum meðlimsríkja hjá aðal- eða aukastofnunum Sameinuðu þjóðanna og á alþjóðafundum, sem kvaddir eru saman á vegum Sameinuðu þjóðanna, fullkomið málfrelsi og óháða framkvæmd skyldustarfa, skal undanþága þeirra frá lögsókn vegna ummæla þeirra í ræðu eða riti og hvers konar verknaðar við framkvæmd skyldustarfa haldast óbreytt, enda þótt aðilar þessir séu eigi lengur fulltrúar meðlimsríkja.

13. gr.

Þar sem skattgreiðsla er bundin lögheimili, skal dvöl fulltrúa aðila hjá aðal- eða aukastofnunum Sameinuðu þjóðanna og á alþjóðafundum, sem kvaddir eru

(b) inviolability for all papers and documents;

(c) the right to use codes and to receive papers or correspondence by courier or in sealed bags;

(d) exemption in respect of themselves and their spouses from immigration restrictions, aliens registration or national service obligations in the state they are visiting or through which they are passing in the exercise of their functions;

(e) the same facilities in respect of currency or exchange restrictions as are accorded to representatives of foreign governments on temporary official missions;

(f) the same immunities and facilities in respect of their personal baggage as are accorded to diplomatic envoys, and also

(g) such other privileges, immunities and facilities not inconsistent with the foregoing as diplomatic envoys enjoy, except that they shall have no right to claim exemption from customs duties on goods imported (otherwise than as part of their personal baggage) or from excise duties or sales taxes.

Section 12.

In order to secure, for the representatives of Members to the principal and subsidiary organs of the United Nations and to conferences convened by the United Nations, complete freedom of speech and independence in the discharge of their duties, the immunity from legal process in respect of words spoken or written and all acts done by them in discharging their duties shall continue to be accorded, notwithstanding that the persons concerned are no longer the representatives of Members.

Section 13.

Where the incidence of any form of taxation depends upon residence, periods during which the representatives of Members to the principal and subsidiary

13 saman á þeirra vegum, eigi talin til lög-
1. marz heimilis.

14. gr.

Eigi eru sérréttindi veitt fulltrúum aðila þeirra sjálfra vegna, heldur til þess að tryggja óháða framkvæmd skyldustarfa þeirra í þágu Sameinuðu þjóðanna. Meðlimsríki er því eigi einungis heimilt, heldur ber því skylda til að falla frá undanþágu fulltrúa síns, hvenær sem það ríki telur, að undanþága mundi hefta réttan gang máls og brottfall hennar sé samrýmanlegt því sjónarmiði, sem til grundvallar undanþágunnar liggur.

15. gr.

Ákvæði 11., 12. og 13. gr. eiga ekki við, þegar um er að ræða samband fulltrúa við yfirvöld ríkis þess, sem hann er ríkisborgari í eða er eða hefur verið fulltrúi fyrir.

16. gr.

Í kafla þessum skal hugtakið „fulltrúi“ talið ná yfir alla aðalfulltrúa, varafulltrúa, ráðunauta, sérfræðinga og ritara sendinefnda.

V. KAFLI
Embættismenn.

17. gr.

Aðalritari mun ákveða flokka þeirra embættismanna, sem fyrirmæli þessa kafla og VII. kafla skuli ná til. Skal hann leggja flokkun þessa fyrir allsherjarþingið. Síðan skal flokkunin tilkynnt ríkisstjórnnum allra meðlimsríkja Sameinuðu þjóðanna. Nöfn embættismanna þeirra, sem til hinna ýmsu flokka teljast, skal jafnan tilkynna ríkisstjórnnum meðlimsríkja.

organs of the United Nations and to conferences convened by the United Nations are present in a state for the discharge of their duties shall not be considered as periods of residence.

Section 14.

Privileges and immunities are accorded to the representatives of Members not for the personal benefit of the individuals themselves, but in order to safeguard the independent exercise of their functions in connection with the United Nations. Consequently a Member not only has the right but is under a duty to waive the immunity of its representative in any case where in the opinion of the Member the immunity would impede the course of justice, and it can be waived without prejudice to the purpose for which the immunity is accorded.

Section 15.

The provisions of Sections 11, 12 and 13 are not applicable as between a representative and the authorities of the state of which he is a national or of which he is or has been the representative.

Section 16.

In this article the expression “representatives” shall be deemed to include all delegates, deputy delegates, advisers, technical experts and secretaries of delegations.

ARTICLE V
Officials.

Section 17.

The Secretary-General will specify the categories of officials to which the provisions of this Article and Article VII shall apply. He shall submit these categories to the General Assembly. Thereafter these categories shall be communicated to the Governments of all Members. The names of the officials included in these categories shall from time to time be made known to the Governments of Members.

18. gr.

Embættismenn Sameinuðu þjóðanna skulu:

(a) undanþegnir lögsókn vegna ummæla sinna í ræðu eða riti svo og vegna allra embættisverka sinna;

(b) undanþegnir sköttum af launum sínum og tekjum frá Sameinuðu þjóðunum;

(c) undanþegnir þegnskyldu;

(d) undanþegnir ásamt mökum sínum og skyldmönnum á framfæri þeirra innflytjendahömlum og skráningu útlendinga;

(e) njóta sömu sérréttinda varðandi gjaldeyrisyfirfærslu og veitt eru hliðstæðum embættismönnum, sem eru fulltrúar erlendra ríkja í hlutaðeigandi landi;

(f) eiga, þegar ófriður vofir yfir, kost á fyrir sjálfa sig, maka og skyldmenni á þeirra framfæri sömu hlunnindum varðandi heimflutning og fulltrúar erlendra ríkja njóta;

(g) eiga rétt á að flytja inn án tollgreiðslu húsgögn sín og búsmuni, þegar þeir í fyrsta sinn flytjast til embættisstarfa í hlutaðeigandi landi.

19. gr.

Auk þeirra sérréttinda, sem til eru tekin í 18. gr., skulu aðalritari og allir aðstoðaraðalritarar njóta, að því er sjálfa þá varðar, maka þeirra og ófjárráða börn þeirra, sömu sérréttinda, sem veitt eru fulltrúum erlendra ríkja samkvæmt þjóðarétti.

20. gr.

Sérréttindi eru veitt embættismönnum vegna hagsmuna Sameinuðu þjóðanna, en eigi sjálfra þeirra vegna. Aðalritara skal heimilt og skylt að falla frá sérréttindum embættismanna, þegar þau að hans áliti mundu hefta réttan gang máls og brottfall undanþágunnar er samrýmanlegt sjónarmiðum þeim, sem til grundvallar

Section 18.

Officials of the United Nations shall:

(a) be immune from legal process in respect of words spoken or written and all acts performed by them in their official capacity;

(b) be exempt from taxation on the salaries and emoluments paid to them by the United Nations;

(c) be immune from national service obligations;

(d) be immune, together with their spouses and relatives dependent on them, from immigration restrictions and alien registration;

(e) be accorded the same privileges in respect of exchange facilities as are accorded to the officials of comparable ranks forming part of diplomatic missions to the Government concerned;

(f) be given, together with their spouses and relatives dependent on them, the same repatriation facilities in time of international crisis as diplomatic envoys;

(g) have the right to import free of duty their furniture and effects at the time of first taking up their post in the country in question.

Section 19.

In addition to the immunities and privileges specified in Section 18, the Secretary-General and all Assistant Secretaries-General shall be accorded in respect of themselves, their spouses and minor children, the privileges and immunities, exemptions and facilities accorded to diplomatic envoys, in accordance with international law.

Section 20.

Privileges and immunities are granted to officials in the interests of the United Nations and not for the personal benefit of the individuals themselves. The Secretary-General shall have the right and the duty to waive the immunity of any official in any case where, in his opinion, the immunity would impede the

13 undanþágunni liggja. Öryggisráði skal heimilt að falla frá sérréttindum aðalritara.

course of justice and can be waived without prejudice to the interests of the United Nations. In the case of the Secretary-General, the Security Council shall have the right to waive immunity.

21. gr.

Sameinuðu þjóðirnar skulu hafa samvinnu við hlutaðeigandi yfirvöld meðlimsríkjanna til þess að auðvelda réttan gang mála, tryggja framkvæmd lögreglusamþykktu og koma í veg fyrir sérhverja misnotkun í sambandi við sérréttindi þau, er um ræðir í þessum kafla.

Section 21.
The United Nations shall co-operate at all times with the appropriate authorities of Members to facilitate the proper administration of justice, secure the observance of police regulations and prevent the occurrence of any abuse in connection with the privileges, immunities and facilities mentioned in this Article.

VI. KAFLI

Sérfræðingar á vegum Sameinuðu þjóðanna.

22. gr.

Sérfræðingar (aðrir en embættismenn, sbr. V. kafla), sem í sendiförum eru fyrir Sameinuðu þjóðirnar, skulu, meðan á slíku ferðalagi stendur eða í sambandi við það, njóta þeirra sérréttinda, sem nauðsynleg eru til þess að þeir fái óháðir rækt skyldustörf sín.

Sérstaklega skal þeim veitt:

(a) undanþága frá handtöku, gæzluvarðhaldi og löghaldi á farangri;

(b) undanþága frá lögsókn varðandi ummæli sín í ræðu eða riti svo og hvers konar verk, sem unnin eru í sambandi við sendiförina.

Undanþága þessi skal haldast einnig eftir að sendiförinni er lokið;

(c) friðhelgi fyrir hvers konar skjöl og plögg;

(d) réttindi til að nota dulmál gagnvart Sameinuðu þjóðunum og taka á móti pósti og skjölum frá sérstökum sendiboðum eða í innsigliðum póstpökum;

(e) sömu hlunnindi og fulltrúar erlendra ríkja í sérstökum sendiförum njóta, að því er snertir gjaldeyrisyfirfærslu og gjaldeyrihömlur;

(f) sömu réttindi og fulltrúum erlendra

ARTICLE VI

Experts on Mission for the United Nations.

Section 22.

Experts (other than officials coming within the scope of Article V) performing missions for the United Nations shall be accorded such privileges and immunities as are necessary for the independent exercise of their functions during the period of their missions, including the time spent on journeys in connection with their missions. In particular they shall be accorded:

(a) immunity from personal arrest or detention and from seizure of their personal baggage;

(b) in respect of words spoken or written and acts done by them in the course of the performance of their mission, immunity from legal process of every kind. This immunity from legal process shall continue to be accorded notwithstanding that the persons concerned are no longer employed on missions for the United Nations;

(c) inviolability for all papers and documents;

(d) for the purpose of their communications with the United Nations, the right to use codes and to receive papers or cor-

rikja eru veitt varðandi persónulegan farangur.

23. gr.

Sérréttindi eru veitt sérfræðingum vegna hagsmuna Sameinuðu þjóðanna, en ekki vegna persónulegra hagsmuna sérfræðinganna. Aðalritara skal heimilt og ber skylda til að falla frá undanþáguheimild sérfræðings, ef slík undanþágumundi að hans álit hefta réttan gang máls og brottfall hennar er samrýmanlegt hagsmunum Sameinuðu þjóðanna.

VII. KAFLI

Ferðabréf Sameinuðu þjóðanna
(laissez-passer).

24. gr.

Sameinuðu þjóðunum skal heimilt að gefa út ferðabréf (laissez-passer) fyrir embættismenn sína. Ferðabréf þessi skulu viðurkennd og virt sem löggild ferðaskirteini af yfirvöldum meðlimsrikja, sbr. 25. gr.

25. gr.

Umsóknir um áritanir á ferðabréf Sameinuðu þjóðanna (þar sem þeirra er krafizt), skulu afgreiddar svo fljótt sem auðið er, enda fylgi þeim yfirlýsing um, að handhafar þeirra séu á ferðalagi á vegum Sameinuðu þjóðanna. Auk þess skal greitt fyrir tafarlausu ferðalagi handhafa ferðabréfa þessara.

26. gr.

Sams konar hlunnindi og veitt eru skv. 25. gr. skulu einnig veitt sérfræðingum og öðrum aðilum, sem í stað ofangreindra ferðabréfa sýna skirteini um það, að þeir ferðist á vegum Sameinuðu þjóðanna.

response by courier or in sealed bags; 13

(e) the same facilities in respect of currency or exchange restrictions as are accorded to representatives of foreign governments on temporary official missions;

(f) the same immunities and facilities in respect of their personal baggage as are accorded to diplomatic envoys.

1. marz

Section 23.

Privileges and immunities are granted to experts in the interests of the United Nations and not for the personal benefit of the individuals themselves. The Secretary-General shall have the right and the duty to waive the immunity of any expert in any case where, in his opinion, the immunity would impede the course of justice and it can be waived without prejudice to the interests of the United Nations.

ARTICLE VII

United Nations Laissez-Passer.

Section 24.

The United Nations may issue United Nations laissez-passers to its officials. These laissez-passers shall be recognized and accepted as valid travel documents by the authorities of Members, taking into account the provisions of Section 25.

Section 25.

Applications for visas (where required) from the holders of United Nations laissez-passers, when accompanied by a certificate that they are travelling on the business of the United Nations, shall be dealt with as speedily as possible. In addition, such persons shall be granted facilities for speedy travel.

Section 26.

Similar facilities to those specified in section 25 shall be accorded to experts and other persons who, though not the holders of United Nations laissez-passers, have a certificate that they are travelling on the business of the United Nations.

13

1. marz

27. gr.

Aðalritari, aðstoðar-aðalritarar og forstjórar, sem ferðast með ferðabréf Sameinuðu þjóðanna og á vegum þeirra, skulu njóta sömu hlunninda og fulltrúar erlendra ríkja njóta.

28. gr.

Ákvæðum þessa kafla má einnig fylgja að því er snertir hliðstæða embættismenn sérstofnana Sameinuðu þjóðanna, enda séu ákvæði þessa efnis í samningum við þær stofnanir, sbr. 63. gr. sáttmála Sameinuðu þjóðanna.

VIII. KAFLI

Lausn deilumála.

29. gr.

Sameinuðu þjóðirnar skulu kveða á um viðeigandi lausn

(a) ágreiningsatriða, sem rísa kunna í sambandi við samninga, eða annarra deilumála á einkamálaréttarsviðinu, sem Sameinuðu þjóðirnar eru aðilar að;

(b) deilumála, sem snerta embættismann Sameinuðu þjóðanna, sem vegna embættis síns nýtur sérréttinda, enda hafi aðalritari eigi fallið frá þeim sérréttindum.

30. gr.

Hvers konar ágreiningi um skýringu eða framkvæmd samnings þessa skal skotið til milliríkjadómsins, nema því aðeins, að samkomulag verði með aðilum um að notfæra aðra leið til úrskurðar. Ef ágreiningur rís milli Sameinuðu þjóðanna annars vegar og meðlims ríkis hins vegar, skal óskað álitsgerðar um lögfræðileg atriði, sem um er deilt í samræmi við 96. gr. sáttmála Sameinuðu þjóðanna og 65. gr. samþykktar milliríkjadómsins. Álitsgerð dómsins skal talin bindandi fyrir aðila.

Section 27.

The Secretary-General, Assistant Secretaries-General and Directors travelling on United Nations laissez-passers on the business of the United Nations shall be granted the same facilities as are accorded to diplomatic envoys.

Section 28.

The provisions of this article may be applied to the comparable officials of specialized agencies if the agreements for relationship made under Article 63 of the Charter so provide.

ARTICLE VIII

Settlement of Disputes.

Section 29.

The United Nations shall make provisions for appropriate modes of settlement of:

(a) disputes arising out of contracts or other disputes of a private law character to which the United Nations is a party;

(b) disputes involving any official of the United Nations who by reason of his official position enjoys immunity, if immunity has not been waived by the Secretary-General.

Section 30.

All differences arising out of the interpretation of application of the present convention shall be referred to the International Court of Justice, unless in any case it is agreed by the parties to have recourse to another mode of settlement. If a difference arises between the United Nations on the one hand and a Member on the other hand, a request shall be made for an advisory opinion on any legal question involved in accordance with Article 96 of the Charter and Article 65 of the Statute of the Court. The opinion given by the Court shall be accepted as decisive by the parties.

LOKAKAFLI

31. gr.

Samningur þessi skal lagður fyrir öll meðlimsríki Sameinuðu þjóðanna til staðfestingar.

32. gr.

Staðfesting fer fram með afhendingu staðfestingarskjals til aðalritara Sameinuðu þjóðanna. Samningurinn gengur í gildi fyrir hvern aðila þann dag, sem staðfestingarskjal þess aðila er afhent.

33. gr.

Aðalritari skal tilkynna öllum meðlimsríkjum Sameinuðu þjóðanna afhendingu hinna ýmsu staðfestingarskjala.

34. gr.

Afhending staðfestingarskjals skal skilin svo, að hlutaðeigandi ríki hafi samrýmmt lögjöf sína ákvæðum samnings þessa.

35. gr.

Samningur þessi skal halda gildi sínu milli Sameinuðu þjóðanna og hvers þess ríkis, sem afhent hefur staðfestingarskjal sitt, meðan það ríki er meðlimur hinna Sameinuðu þjóða, eða þangað til allsherjarþingið hefur fallizt á endurskoðun samnings þessa og það ríki hefur gerzt aðili að hinum endurskoðaða samningi.

36. gr.

Aðalritara skal heimilt að gera viðbótarsamninga við meðlimsríki um breytingar á samningi þessum að því er snertir það ríki. Slíkir viðbótarsamningar skulu háðir samþykki allsherjarþingsins.

FINAL ARTICLE

Section 31.

This convention is submitted to every Member of the United Nations for accession.

Section 32.

Accession shall be affected by deposit of an instrument with the Secretary-General of the United Nations and the convention shall come into force as regards each Member on the date of deposit of each instrument of accession.

Section 33.

The Secretary-General shall inform all Members of the United Nations of the deposit of each accession.

Section 34.

It is understood that, when an instrument of accession is deposited on behalf of any Member, the Member will be in a position under its own law to give effect to the terms of this convention.

Section 35.

This convention shall continue in force as between the United Nations and every Member which has deposited an instrument of accession for so long as that Member remains a Member of the United Nations, or until a revised general convention has been approved by the General Assembly and that Member has become a party to this revised convention.

Section 36.

The Secretary-General may conclude with any Member or Members supplementary agreements adjusting the provisions of this convention so far as that Member or those Members are concerned. These supplementary agreements shall in each case be subject to the approval of the General Assembly.

14

8. marz

L Ö G

um ákvörðun fésekta.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Hvarvetna þar, sem fésektir eru ákveðnar í lögum án tillits til núgildandi verðlags, skal lágmark þeirra og hámark breytast eftir visitölu, sem kaupgjald er greitt eftir á hverjum tíma.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað.

Gjört í Reykjavík, 8. marz 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Bjarni Benediktsson.

15

8. marz

L Ö G

um innflutning búfjár.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Bannað er að flytja til landsins hvers konar dýr, tamin og villt, þar með taldir fuglar.

Landbúnaðarráðherra getur þó vikið frá banni þessu, sbr. 2. gr., og leyft innflutning á búfé, öðrum dýrum og búfjársæði, enda sé stranglega fylgt þeim fyrir-mælum, sem felast í lögum þessum og reglugerðum, er settar verða samkvæmt þeim.

Komi það fyrir, að einhverjir flytji inn dýr án heimildar, skulu þau tafarlaust drepin og skrokkarnir brenndir.

2. gr.

Landbúnaðarráðherra getur þó því aðeins notað heimild 1. gr. þessara laga, að stjórn Búnaðarfélags Íslands mæli með því og yfirdýralæknir samþykki innflutninginn, enda sé farið eftir tillögum ráðunauta í hlutaðeigandi búfjargrein, eftir því sem við verður komið, um val fénaðarins, sem fluttur er til landsins.

Stjórn Búnaðarfélags Íslands ákveður, hvaða búfjartegundir og frá hvaða landi og héraði búféð er keypt, enda leiti yfirdýralæknir upplýsinga hlutaðeigandi heilbrigðisyfirvalda búfjár um, að þar séu eigi til staðar þeir búfjársjúkdómar, er sérstaklega þarf að óttast hér á landi.

3. gr.

Allan kostnað við kaup búfjárins skal greiða úr ríkissjóði, enda sé hið innflutta búfé eign ríkisins. Fjárframlög ríkissjóðs í þessu skyni skulu ákveðin í fjárlögum.

4. gr.

Áður en búfé eða önnur dýr eru flutt inn samkvæmt lögum þessum, skal ríkið byggja sóttvarnarstöð, svo og setja saman bú í eyju í nágrenni Reykjavíkur, þar sem hins innflutta fénaðar er gætt og hann ræktaður eins og lög þessi mæla fyrir um og þær reglugerðir, sem eftir þeim verða settar.

Heimilt er landbúnaðarráðherra að kaupa eða leigja eyju eða eyjar til þessara þarfa.

5. gr.

Þegar búfé er keypt til innflutnings, skal hver einstök skepna skoðuð af viðurkenndum dýralækni, áður en hún er flutt úr landi, og skal vottorð um þá skoðun fylgja skepnunni hingað til lands. Enn fremur skal íslenzkur dýralæknir vera við skoðunina og hafa eftirlit með skepnunum á leiðinni til landsins.

Áður en fénaðurinn er fluttur úr landi, þar sem hann er keyptur, skal hann einangraður eigi skemur en 6 vikur undir eftirliti dýralæknis.

Áður en búféð er flutt í land, skal yfirdýralæknir skoða það og athuga heilbrigðisvottorð þess. Reynist ekkert athugavert við heilsufar búfjárins að lokinni skoðun yfirdýralæknis, skal skipa búfénu á land þar, sem sóttvarnarstöð ríkisins er, sbr. 4. gr., og er með öllu óheimilt, hvernig sem á stendur, að setja það á land annars staðar.

6. gr.

Einangra skal hið innflutta búfé á sóttvarnarstöðinni 16 vikna tíma undir stöðugu eftirliti yfirdýralæknis. Að þeim tíma liðnum ákveður yfirdýralæknir, hvort það skuli leyst úr sóttkví og látið ganga með búfé sömu tegundar á eygni eða haldið lengur í sóttkví.

Aldrei má flytja búfé af búi ríkisins á eygni í land eða á aðrar eyjar, þar sem búfé hefur samgang við búfé í landi.

Heimilt er þó með leyfi landbúnaðarráðherra, að fengnum tillögum yfirdýralæknis, að flytja til landsins hunda, refi og önnur ræktuð rándýr, að loknum ákveðnum einangrunartíma.

7. gr.

Að fengnum tillögum yfirdýralæknis setur landbúnaðarráðherra reglugerð um allt, er lýtur að rekstri búsis. Þar skulu vera glögg og ákveðin fyrirmæli um, hvaða afurðir megi selja frá búinu í land og í hvaða ástandi. Einnig skulu þar vera ströng ákvæði um, hvernig samgöngum við eyjuna skuli fyrir komið til að hindra, að sjúkdómar, sem upp kynnu að koma í hinu einangraða búfé, berist í land, svo og annað, er varðar búreksturinn.

8. gr.

Á búi ríkisins á eygni skal hreinræktað hið erlenda búfé, en auk þess má gera þar hvers konar tilraunir með blöndun þess með innlendu búfé, eftir tillögum ráðunauta Búnaðarfélags Íslands í hlutaðeigandi búgreinum.

9. gr.

Bústjórinn á eygni skal ráðinn með sérstöku erindisbréfi af landbúnaðarráðherra eftir tillögum Búnaðarfélags Íslands og samþykki yfirdýralæknis. Skal hann sjá um og vera ábyrgur fyrir því, að öllum fyrirmælum um einangrun fénaðarinn sé hlýtt út í æsar og að starfsemin fari nákvæmlega eftir lögum þessum og þeim reglugerðum og fyrirmælum, sem um þetta verða gefin.

10. gr.

Eftir að hið innflutta búfé hefur verið í eitt ár í einangrun með íslenzku búfé, má, ef það er heilbriggt og grunsamlegir sjúkdómar hafa ekki komið fram í hinum

15 innlenda bústofni, sem með því hefur gengið, flytja sæði úr því til lands. Skal það
8. marz gert eftir þeim varúðarreglum, er yfirdýralæknir setur, og af þeim mönnum, er hann samþykkir.

11. gr.

Brot gegn lögum þessum og reglugerðum, sem settar verða samkvæmt þeim, varða sektum til ríkissjóðs, 1000—20000 kr., og stöðumissi, ef sjúkdómur berst til lands vegna vanrækslu ábyrgra aðila, ef ekki liggur þyngri refsing við að lögum.

12. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 27 8. sept. 1931, lög nr. 45 19. júní 1933, lög nr. 9 25. jan. 1934 og lög nr. 16 28. maí 1941.

Gjört í Reykjavík, 8. marz 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Bjarni Ásgeirsson.

16

8. marz

L Ö G

um smíði tveggja þilfara togara í tilraunaskyni.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að láta smíða í tilraunaskyni einn tveggja þilfara diesel-togara með öllum nýtizku vélum og útbúnaði til fullkominnar hagnýtingar á fiski og vinnuafli, þannig að hirða megi allan afla, hverju nafni sem nefnist, og breyta honum jafnóðum í skipinu í sem verðmætasta vöru með sem minnstum framleiðslukostnaði.

Skal tæknilegur undirbúningur hafinn nú þegar og honum lokið fyrir árslok 1948.

2. gr.

Til framkvæmda samkvæmt 1. gr. þessara laga heimilast ríkisstjórninni að taka allt að 4 milljóna króna lán fyrir hönd ríkissjóðs.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 8. marz 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann P. Jósefsson.

L Ö G

um skráning skipa.

17

8. marz

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Eigi má skip skrá á landi hér og óheimilt er skipi að hafa íslenzkan fána, nema fullnægt sé skilyrðum þeim, er hér segir:

1. Ef einstakur maður á skip, þá skal hann eiga ríkisfang á Íslandi og hafa átt heimilisfang á Íslandi að minnsta kosti samfleytt síðasta árið, eða hafa átt heimilisfang á Íslandi að minnsta kosti 5 síðustu árin.
2. Ef skip er eign félags, þar sem félagi hver ber fulla ábyrgð á skuldum þess, þá skulu $\frac{2}{3}$ félaga fullnægja skilyrðum 1. tölul. um heimilisfang og ríkisfang.
3. Ef skip er eign félags, þar sem sumir félagar bera fulla ábyrgð á skuldum félagsins, þá skulu þeir fullnægja skilyrðum 2. tölul., en þar að auki skal félagið eiga heimilisfang og varnarþing hér á landi, enda eigi hver af stjórnendum félagsins hluti í félaginu og fullnægi einnig skilyrðum 1. tölul. um heimilisfang og ríkisfang.
4. Ef skip er eign félags með takmarkaðri ábyrgð, eða stofnunar, þá skal félag eða stofnun eiga heimilisfang og varnarþing á Íslandi, enda fullnægi stjórnendur skilyrðum 1. tölul. um heimilisfang og ríkisfang, og ef félag er, þá skulu þeir einnig eiga hver hlut í því.

2. gr.

Bannað er íslenzkum skipum að hafa annan fána en þjóðfána Íslands, svo sem hann er ákveðinn í lögum nr. 34 17. júní 1944.

3. gr.

Skráningarskyld samkvæmt lögum þessum eru öll skip 6 metrar á lengd eða stærri.

Skip merkir hvert það far eða fleytu, sem skylt er að skrásetja.

Fiskiskip merkir hvert það skip, sem er skylt að hafa fiskiveiðaskirteini.

Farþegaskip eru öll skip, sem hafa leyfi til að flytja fleiri farþega en 12.

Vöruflutningaskip eru öll skip, sem gerð eru út í þeim tilgangi að annast flutninga á vörum.

Önnur skip eru öll skip, sem hvorki teljast farþega-, vöruflutninga- né fiskiskip.

4. gr.

Ráðuneytið hefur yfirumsjón með mælingu skipa og skráningu.

Sérstök deild við skipaskoðunarstofuna, sem nefnist „Skipaskráningarstofa ríkisins“ framkvæmir öll þau daglegu störf, sem lúta að endurskoðun, mælingu skipa og skráningu þeirra.

Skipaskoðunarstjóra, sem jafnframt er skipaskráningarstjóri, skal heimilt að taka nauðsynlega aðstoð í þessu skyni, og greiðist kostnaðurinn úr ríkissjóði.

5. gr.

Lögsagnarumdæmi hvert er skipaskráningarumdæmi, en lögreglustjórar hafa skráningu skipa á hendi. Skipaskráningarstofan löggildir skipaskrár fyrir hvert skipaskráningarumdæmi, en fiskiskipaskráin má vera lausblaðabók.

17 Skipaskrár skulu vera þrjár:

8. marz 1. Skrá yfir öll farþega-, vöruflutninga- og fiskiskip með þilfari, 30 rúmlesta og stærri.
 2. Skrá yfir öll fiskiskip án tillits til stærðar, eða hvort þau eru með þilfari eða ekki.
 3. Skrá yfir öll önnur skip.

Skipaskráningarstofan skal halda aðalskipaskrá ásamt efnisskrá yfir öll skip, sem skráð eru hér á landi.

Ekkert skip má stunda fiskiveiðar, nema það hafi verið skráð á fiskiskipaskrá og fengið fiskiveiðaskirteini.

Ef skip, sem skráð hefur verið sem fiskiskip og stundað hefur fiskveiðar og er meira en 350 smálestir, hættir veiðum eða flutningum með ísvarinn fisk og er jafnframt tekið til annarra afnota, skal afhenda fiskveiðaskirteinið til skráningarstjóra í því umdæmi, sem skipið á heima í, og skal þá þegar afmá umdæmisbókstafi og tölur af því. Þetta gildir þó ekki um skip, sem smíðuð hafa verið sem fiskiskip eða síðar breytt í fiskiskip, þótt þau séu yfir 350 smálestir. Sé ágreiningur um flokkun skipanna, sker ráðherra úr, að fengnum tillögum skráningarstjóra.

Hefji skipið fiskveiðar eða flutninga á ísvörðum fiski á ný, skal afhenda því fiskveiðaskirteinið og mála á það umdæmisbókstafi og tölur.

6. gr.

Umdæmisskrár skulu greina um hvert skip sér:

1. Einkennibókstafi skips, nafn þess, heimilisfang og smíðastöð.
2. Hvers konar skip það sé, lögun þess og aðalmál (lengd, breidd og dýpt).
3. Rúmlestatölu skips og með hvaða aðferð hún sé reiknuð.
4. Nafn, stöðu og heimildarbréf eiganda þess. Nú eru eigendur skráðir fleiri en einn, og skal þá greina, hversu mikinn hluta hver þeirra eigi í skipi. Ef skip er eign hlutafélags eða stofnunar, þá skal bóka nafn þess eða hennar og heimilisfang stjórnenda og nafn útgerðarstjóra.
5. Skrásetningardag og ár.

7. gr.

Lögreglustjóri skráir hvert skip í sína skrá. Skip yfir 30 rúmlestir skal skrá í því lögsagnarumdæmi, er eigandi vill hafa heimilisfang þess, en smærri skip þar, er eigandi á heima. Nú eru þeir fleiri en einn (2. og 3. tölul. 1. gr.) og eiga ekki allir heima í sama lögsagnarumdæmi, og skal þá skrá skip á heimilisfangi þess, er þeir kjósa til þess.

Nú vill eigandi skips tryggja sér, að önnur skip verði eigi samnefnd skipi hans, eða taka upp samnefni skipa sinna, t. d. sameiginlegar endingar í nöfnum, og skal hann þá senda beiðni um það til skipaskráningarskrifstofunnar, sem getur heimilað nafntökuna. Sama er um einkarétt skipseiganda til reykháfsmerkja og annarra einkenna á skipum, þar á meðal sérfána. Bannað er öðrum að nota skipanöfn eða einkenni, sem einkaréttur hefur verið veittur á samkvæmt framansögðu, eða nöfn svo lík þeim nöfnum og einkennum, að villum geti valdið. Þó mega haldast óbreytt nöfn skipa, sem skrásett hafa verið fyrir gildistöku þessara laga. Einkaréttur til skipsheitis fellur úr gildi fimm árum eftir, að skip hefur fallið út af skipaskrá, ef eigandi heitisins ekki hefur endurnýjað það á öðru skipi. Skipaskráningarstofan heldur skrá yfir nöfn og einkenni skipa, sem einkaréttur hefur verið veittur á, og birtir í Lögbirtingablaðinu allar einkaleyfisveitingar. Brot gegn ákvæðum þessarar greinar varða sektum samkvæmt 25. gr.

8. gr.

Nú vill aðili láta skrá skip sitt, og skal hann þá senda lögreglustjóra, þar sem skipi er ætlað heimilisfang, skriflega beiðni um það. Ef skip er þar ekki, þá skal senda beiðni til lögreglustjóra þar, sem skipið er.

Þessi skilríki skulu fylgja skráningarbeiðni:

1. Skipasmíðaskírteini, ásamt heimildarbréfi eiganda eða eigenda, ef eigenda-skipti hafa orðið að skipi, síðan það var smíðað. Vera skulu skjöl þess í frum-riti og eftirriti, og skal geyma eftirrit í skjallasafni lögreglustjóra.
2. Skýrsla aðila um önnur þau atriði, er með þarf, svo að skip megi skrásetja (sbr. 6. gr.).
3. Yfirlýsing eiganda eða eigenda (2. og 3. tölul. 1. gr.), að viðlögðum drengskap, um það, að hann eða þeir sé í raun réttir eigandi eða eigendur skipsins, en ekki aðeins í orði kveðnu, og ef eigandi er félag eða stofnun (4. tölul. 1. gr.), þá skal fylgja sams konar yfirlýsing allra stjórnenda um það, að fullnægt sé skilyrðum þeim, er í 4. tölul. 1. gr. segir. Enn fremur skal fylgja drengskaparheit um það, að þjóðernis- og skráningarskírteini skipsins eða mælingarbréf skuli ekki verða notað til þess að útvega öðru skipi réttindi skipa, skrásettra hér á landi, né sama skipi, ef það kemst í eign þess eða þeirra, sem ekki mega láta skrá skip sín hér. Yfirlýsingar þessar skal annaðhvort undirrita í viðurvist lögreglu- stjóra þess, er skráningu annast, eða notari publici.

Ráðuneytinu eða skráningarstofunni í umboði þess er heimilt að undan- þiggja menn framlagningu þeirra skírteina, er hér segir, ef öflun þeirra er sér- stökum örðugleikum bundin, enda sé réttur aðila til að láta skrá skip sitt vafalaus og nauðsynlegar upplýsingar, til þess að skráning megi fara fram með öðrum hætti, fengnar.

Nú þykir lögreglustjóra grunur leika á því, að aðili fullnægi í raun réttir ekki skilyrðum laga þessara til að láta skrá hér skip sitt, eða hann eigi í raun réttir ekki skip það, er hann vill láta skrá sem sína eign, og ber lögreglustjóra þá að láta fram fara rannsókn að hætti opinberra mála um öll þau atriði, er máli kunna að skipta.

9. gr.

Nú telur lögreglustjóri eftir atvikum, að undangenginni rannsókn samkv. 8. gr., aðila tvímælalaust fullnægja öllum lögmaeltum skilyrðum, og skal hann þá skrá- setja skipið. Annars kostar sendir lögreglustjóri skráningarstofunni skjöl þau, er í 8. gr. segir, ásamt rannsókn sinni og greinargerð um málið. Skráningarstofan skal þá gera tillögur um málið og senda þær síðan ráðuneytinu ásamt rann- sókn lögreglustjóra, greinargerð og öðrum skjölum. Leggur síðan ráðuneytið fyrir lögreglustjóra að skrá skipið, rannsaka málið betur eða neita skilmálalaust um skráningu. Nú býður ráðuneytið rækilegri rannsókn, og skal lögreglustjóri þá senda skráningarstofunni skjölin að nýju, þegar rannsókn er lokið, enda skal þá svo með fara sem fyrir segir.

10. gr.

Nú skrásetur lögreglustjóri skip, og skal hann þá jafnskjótt senda skráningar- stofunni öll þau skilríki, sem honum hafa í hendur komið samkvæmt 8. og 9. gr., mælingu skips og aðra fræðslu um það, er hann má í té láta og máli skiptir. Skal skráningarstofan athuga mælinguna og rannsaka skilríki þau, sem send hafa verið. Ef þörf þykir, getur skráningarstofan látið nýja mælingu fara fram. Skráningar- stofan getur og krafizt nýrra og frekari upplýsinga um atriði, sem óljós þykja. Ef skráningarstofan telur skip ranglega skráð, þá tilkynnir hún það ráðuneytinu skrif- lega, sem þá getur fyrirskipað rannsókn samkvæmt 8. gr. Að því búnu sker ráðu- neytið úr því, svo sem í 9. gr. er mælt, hvort skráning skuli standa eða skip aftur strikað af skrá.

11. gr.

Nú vill aðili ekki una við úrskurð ráðuneytisins samkvæmt 9. og 10. gr., og getur hann þá lagt málið undir úrlausn dómstólanna. Fer það mál að hætti

17 opinberra lögreglumála, bæði í héraði og í æðra dómi, en leysa skal með dómi úr 8. marz því, hvort skrá skuli skip aðila eða ekki.

12. gr.

Nú telur skipaskráningarstofan skip réttilega skráð, og tekur hún þá skipið á aðalskipaskrá. Ef skip er yfir 30 rúmlestir brúttó, gefur skipaskráningarstjóri út þjóðernis- og skráningarskirteini handa skipinu, en mælingarbréf fyrir minni skip. Fari skip, sem er minna en 30 rúmlestir brúttó, milli Íslands og annarra landa, skal þjóðernis- og skráningarskirteini gefið út handa því.

Rita skal mælingarskirteini skips og allt það, er greina skal í skipaskrá samkv. 6. gr., á þjóðerniskirteini. Skirteini skal síðan, ásamt fylgiskjölum, þegar senda lögreglustjóra, og bókar hann það, er með þarf, í skipaskrá, leiðréttir rúmlestatal skips, ef þess gerist þörf, og ritar nafn skipstjóra, ásamt greinargerð um heimild hans til þeirrar atvinnu, á þjóðerniskirteini og fær aðila það síðan í hendur.

Nú er skip, þegar á að skrá það, ekki í umdæmi, þar sem því er ætlað heimilisfang (sbr. 1. málsg. 8. gr.), og skal þá lögreglustjóri, er látið hefur af hendi þjóðernis- og skráningarskirteini eða mælingarbréf, senda skjöl þau öll, er skráningu skipsins varða, til lögreglustjóra á heimilisfangi þess, og skal hann síðan skrásetja skipið.

13. gr.

Á hvert skrásett skip skal marka nettó-rúmlestatal þess og einkennisstafi þess á þiljubitann við aðallestaropið að aftan, ef það má verða, en ella annars staðar, þar sem því verður við komið og vel fer á því. Þegar merki þessi eru orðin ólæsileg eða með öllu máð af, þá verður skip ekki lengur viðurkennt skrásett íslenskt skip.

Stöfum þeim, er skip fær á aðalskrá, má ekki breyta, meðan skráning stendur óhögguð. Eru þeir einkennisstafir skips, enda skal marka þá á það.

Setja skal nafn skips og heimili aftan á skip, þar sem vel ber á því, með greinilegu, latnesku letri, ljósleitu með dökkum undirlit, eða dökku letri með ljósleitum undirlit. Ef nafn skips er tvö orð eða fleiri, þá skal ávallt vera að minnsta kosti eins bókstafs bil milli orðanna.

Ef skip siglir til annarra landa, þá skal setja nafn þess þar að auki með sama hætti á báðar skipshliðar, enda skal, svo fljótt sem unnt er, marka bæði að framan og aftan á skip, hversu djúpt það ristir, öðrum megin í desimetrum, en hinum megin í enskum fetum.

Bannað er að leyna nafni skips eða heimili eða nema brott, nema það sé gert til að forða því undan hættu í ófriði. Ekki má heldur nefna skip öðru nafni en það er skráð undir. Og eigi má breyta nafni á skrásettu skipi, nema eigendaskipti verði eða leyfi ráðherra komi til, enda samþykki skráningarstofan breytinguna og óbreyttir haldist einkennisstafir skipsins.

14. gr.

Nú er skip byggt erlendis fyrir aðila, er hér má láta skrá skip sitt, eða hann verður með öðrum hætti eigandi að skipi erlendis, og má þá ekki skrá það á Íslandi, fyrr en það er komið í íslenskt skráningarumdæmi.

Þó skal fulltrúum Íslands erlendis skylt, þegar svo er ástatt, að gefa út þjóðernisskirteini til bráðabirgða, enda hafi þeir í hendur fengið skilríki þau, er í 8. gr. getur, og skal það gilda sem venjulegt þjóðernisskirteini, þó ekki lengur en þar til skipið kemur í fyrsta sinn í íslenska höfn, enda sé skirteini skilað lögreglustjóra í því umdæmi, og aldrei lengur en tvö ár, nema samþykki skipaskráningarstjóra komi til.

Nú þykir fulltrúa Íslands grunur leika á því, að aðili fullnægi í raun rétttri ekki skilyrðum laga þessara til að láta skrá skip sitt á Íslandi, eða að hann eigi í raun

réttri ekki skip það, er hann vill láta skrá sem sína eign, og ber honum þá að neita 17
að gefa út þjóðernisskírteini til bráðabirgða, þar til ráðuneytið, eftir undangengna 8. marz
rannsókn, hefur skorið úr málinu.

Jafnskjótt sem fulltrúi Íslands erlendis gefur út þjóðernisskírteini, sendir hann skráningarstofunni eftirrit af því, sömuleiðis staðfest eftirrit af sönnunargögnum þeim, sem sá, er skráningarinnar beiðist, á að afhenda honum samkv. 8. gr. Skráningarstofunni ber að rannsaka skjöl þessi og krefja útgerðarstjóra skipsins um að skila aftur bráðabirgðabjóðernisskírteininu, ef það reynist vera ólöglega út gefið.

Í þjóðernisskírteini eða mælingarbréfi til bráðabirgða skal greina:

1. Nafn skips og hvers konar skip það sé.
2. Hvar og hvenær skip sé byggt eða keypt, og nafn eiganda eða eigenda samkvæmt kaupbréfi eða öðru heimildarskjali.
3. Nafn skipstjóra.
4. Svo nákvæmar upplýsingar sem fá má um rúmlestatal skips, lögum þess og lýsingu.
5. Hversu lengi skírteinið skuli gilda.

Nú er skip, sem skrásett er á Íslandi, smíðað upp erlendis, og er skipstjóra þá rétt að krefjast þess af næsta fulltrúa Íslands, að hann fái honum í hendur skírteini, er veiti honum heimild til að nota þjóðernis- og skráningarskírteini sitt eftir sem áður, þangað til hann kemur í íslenzka höfn, þar sem rannsaka má, hvort skipi hafi verið svo breytt, að gefa þurfi út nýtt þjóðernisskírteini. Þó getur slíkt skírteini ekki lengur gilt en tvö ár, nema sérstakt samþykki skipaskráningarstofunnar komi til.

15. gr.

Þjóðernis- og skráningarskírteini eða mælingarbréf skal ávallt fylgja skipi, enda skal sýna það við tollgreiðslu skips samkvæmt kröfu yfirvalda og fyrirliða landvarnarskipa eða fulltrúa Íslands erlendis. Bannað er að rita nokkuð á skírteini eða breyta nokkru í því, nema skipaskráningarstofan eða lögreglustjóri, þar sem skip er skrásett, geri það, eða fulltrúi landsins erlendis.

16. gr.

Nýtt þjóðernisskírteini eða mælingarbréf skal gefa út í stað eldra, ef þess er krafizt, enda sé þá eldra skírteini skilað um leið:

1. Ef nafni skips er breytt.
2. Ef fulltrúi Íslands erlendis hefur gefið út þjóðernisskírteini til bráðabirgða. Rannsaka skal þá eftir þörfum öll atriði, er skráningu varða, svo sem í 8. sbr. 9. gr. segir.
3. Ef þjóðernisskírteini eða mælingarbréf glatast. Nú glatast skírteini erlendis, og gefur þá fulltrúi Íslands þar út þjóðernisskírteini til bráðabirgða (sbr. 14. gr.), og skal þar frá því skýrt, hvers vegna skírteinið sé út gefið. Skal sá, er biður um skírteinið, gefa skýrslu um það, hvernig það hefur glatazt.
4. Ef skrásettu skipi er breytt svo, að það svarar ekki lengur til þess, er í þjóðernisskírteini eða mælingarbréfi þess stendur um það, hvers konar skip það sé, rúmlestatal þess eða lýsing að öðru stendur ekki heima, þá skal skrá skip að nýju, nema hagkvæmara þyki að skrá breytingarnar á skírteinið. Ef breyting er skráð á skírteini, sendir lögreglustjóri skráningarstofunni þegar skýrslu um það.
5. Ef aðili fer annars fram á að fá nýtt skírteini.
6. Ef skrásett skip tekur heimilisfang í öðru skráningarumdæmi, sbr. 7. gr. Aðili skýrir þá lögreglustjóra, þar sem skip var skráð, frá ósk sinni um flutninginn, en hann sendir lögreglustjóra á hinu nýja heimili skipsins skjölin, og verður skipið skrásett að nýju.

17

8. marz

17. gr.

Ef eigendaskipti verða að skipi eða skipshluta, enda glati skip ekki fyrir það rétti til að sigla undir íslenzkum fána, eða skipstjóraskipti verða, eða ef breyting verður á einhverjum þeirra atriða, sem skrásett eru samkvæmt 6. gr., þá ber eiganda eða eigendum, og ef eigendaskipti hafa orðið, bæði fyrrverandi og núverandi eiganda, að skýra lögreglustjóra, þar sem skip er skráð, frá því þá þegar, ásamt sönnunum fyrir heimild sinni og þeim öðrum skilríkjum, sem nauðsyn er á, svo að skráin verði leiðrétt samkvæmt því.

Svo skal skrá breytingar á þjóðernis- og skráningar skirteini skipsins eða mælingarbréfið, nema út verði gefið nýtt skirteini.

Nú verða slíkar breytingar, sem hér segir, erlendis, og skal þá næsti fulltrúi landsins rita þær á skirteinið og senda skráningarstofunni þegar skýrslu um þær.

Rétt er, að rannsókn samkvæmt 8. sbr. 9. gr. fari fram um öll þau atriði, er eigendaskipti eftir þessari grein varða.

18. gr.

Strika skal skip af skrá og skila skal lögreglustjóra þegar þjóðernisskirteini skips, ef þess er kostur, ásamt skriflegri skýrslu um atburði:

1. Ef skip ferst, er höggið upp eða ónýtt með öðrum hætti. Nú fer svo um skip erlendis, og skal þá skila fulltrúa Íslands þar þjóðernisskirteini þess eða mælingarbréfi, en hann sendir það síðan skráningarstofunni ásamt skýrslu um atburði.
2. Ef skip eða skipshluti verður eign manns, félags eða stofnunar og fyrirgerir þess vegna rétti til að nota íslenzkan fána. Er þá eiganda eða eigendum skylt, að sama hætti sem í 17. gr. segir, að skýra lögreglustjóra strax frá breytingunni. Ef eigendaskipti verða erlendis, ber skipstjóra eða eiganda að skýra næsta fulltrúa Íslands frá þeim og skila honum skirteininu og öðrum skjölum skipsins, enda skal hann senda skráningarstofunni þau svo fljótt sem þess er kostur. Þar, sem enginn fulltrúi er fyrir hönd Íslands, skal skipstjóri eða eigandi skips útvega vottorð embættismanns, sem þar er lögildur til þess að láta slík vottorð af hendi um breytinguna, og sendi skjölin síðan skráningarstofunni. Nú verða eigendaskipti að skipi eða skipshluta vegna skipta á búi eða uppboðssölu, og skal þá skiptaráðandi eða uppboðshaldari, og ef breytingin varð erlendis, fulltrúi landsins þar, gera það, sem með þarf.
3. Ef skip er dæmt óbætandi erlendis, þá skal enn svo með fara sem áður er sagt. Nú er þjóðernisskirteini ekki skilað og skip er enn til, og skal þá ógilda skirteini með auglýsingu í Lögbirtingablaðinu.

19. gr.

Lögreglustjóri skýrir skráningarstofunni jafnskjött sem unnt er frá hverri breytingu, sem í 17. og 18. gr. segir.

Nú verður ágreiningur um rétt aðila til að hafa skip áfram skráð á Íslandi, eða grunur kemur um það, að réttur sé glataður eða hafi aldrei verið til nema í orði kveðnu, og skal þá lögreglustjóri skýra skráningarstofunni frá því svo fljótt sem auðið er, enda fer um rannsókn þessa máls og úrskurð eins og í 8., 9. og 11. gr. segir.

20. gr.

Ef eigandi æskir þess og sérstök ástæða er til þess, þá getur skipaskráningarstjóri veitt skipi, sem heima á hér á landi, leiðarbréf til þess að fara hér hafna á milli, áður en það sé skrásett, enda hefur slíkt leiðarbréf sama gildi hér við land sem þjóðernis- og skrásetningarskirteini.

Enn fremur er skipaskráningarstjóra heimilt að veita skipi, ef nauðsyn ber til,

að það fari þegar til útlanda, þjóðernisskirteini til bráðabirgða til siglinga þangað, **17**
 enda hafi skrásetningarstofan fengið í hendur skráningarskjöl skips, en þó brestur **8. marz**
 eitthvað á til þess, að skráning megi þegar fram fara. Í bráðabirgðaskirteini skal
 greina öll þau atriði, sem í 14. gr. 1.—5. tölul. getur. Bráðabirgðaskirteinið gildir ekki
 lengur en í 2 ár, en þó getur skipaskráningarstjóri lengt frestinn, ef sérstakar ástæður
 hamla skráningu skipsins. Um leið og skip fær bráðabirgðaskirteini, skal marka á
 það rúmlestatal og einkennisstafi eftir 13. gr.

21. gr.

Skyllt er lögreglustjóra að láta í té ágríp úr skipaskrá, gegn kr. 40.00 gjaldi fyrir
 hvert skip. Skipaskráningarstofan lætur í té gegn sama gjaldi staðfest eftirrit af
 þjóðernis- og skráningarskirteinum svo og mælingarbréfum. Greina skal á eftirrit,
 hvers vegna það er af hendi látið.

Eftirtalin gjöld skal greiða í ríkissjóð:

1. Fyrir einkaleyfi á skipsnafni, sbr. 2. mgr. 7. gr. kr. 1000.00.
2. Fyrir nafnbreytingu á skipi, sem minna er en 30 rúmlestir, kr. 100.00, en sé
 það 30 rúml. eða stærra kr. 300.00.
3. Fyrir útgáfu þjóðernis- og skrásetningarskirteinis kr. 60.00, fyrir útgáfu mælingarbréfs
 kr. 40.00, nema mælingarbréfið sé fyrir opinn bát, þá skal greiða
 kr. 10.00.
4. Fyrir áritun á þjóðernis- og skrásetningarskirteini og mælingarbréf kr. 30.00,
 nema um opna háta sé að ræða, þá greiðist ekkert gjald.

Ráðuneytið ákveður með reglugerð gjald fyrir mælingu skipa.

22. gr.

Það varðar sektum, 500—1000 kr. á hverja brúttó-rúmlest skips:

1. Ef aðili, eða umboðsmaður hans, útvegar skráningu á skipi eða þjóðernis- og
 skráningarskirteini með vísitandi röngum skýrslum, enda þótt hann bresti
 skilyrði 1. gr. laga þessara til þess að láta skrá skipið hér.
2. Ef aðili, eða umboðsmaður hans, leynir eða vanrækir að skýra frá breytingum
 þeim á högum sínum eða sameigenda sinna, er varða missi þeirra skilyrða,
 er í 1. gr. segir.
3. Ef aðili, sem fengið hefur skip skráð með þeim hætti, sem í 1. tölul. segir, áður
 en lög þessi öðlast gildi, heldur áfram að hafa það á skrá hér, eftir að lögin
 eru komin til framkvæmdar.

Nú hefur aðili, eða umboðsmaður hans, framið annað refsivert athæfi til þess
 að koma fram brotum þeim, er í 1.—3. tölul. greinar þessarar segir, svo sem skjalafals,
 og skal hann þá jafnframt sæta lögmæltri refsingu fyrir það athæfi.

23. gr.

Það varðar 200—500 kr. sektum á hverja brúttórúmlest skips, ef aðili, eða
 umboðsmaður hans, fremur nokkuð það, er miðar til að koma í framkvæmd þeim
 verknaði, er í 1. tölul. 22. gr. segir, enda þótt það mistakist.

Ákvæði síðustu málsg. 22. gr. eiga hér við.

24. gr.

Skip, ásamt veiðarfærum og afla, ef því er að skipta, er að veði til tryggingar
 sektum og málskostnaði vegna brota eftir 22. og 23. gr., enda má kyrrsetja veðið
 og selja síðan, að undangengnu fjárnámi, til lúkningar hvoru tveggja.

25. gr.

Ef aðili útvegar sér eða lætur útvega sér ranglega skráningu á skipi sínu,
 þjóðernis- og skráningarskirteini eða leiðarbréf (20. gr.), vanrækir skyldur sínar

17 samkvæmt 2., 13., 14., 15., 17. eða 18. gr. laga þessara eða brýtur þær með öðrum
8. marz hætti, eða brýtur fyriræli í reglugerð, er stjórnarvörld setja samkvæmt lögum þessum, þá varðar það sektum, allt að 10000 kr., enda liggja ekki þyngri refsingar við samkvæmt öðrum lögum.

26. gr.

Taka má sektir eftir lögum þessum fjárnámi í búi hinna seku, enda ábyrgist eigandi skips eða eigendur, ef fleiri eiga skip en einn, allir fyrir einn og einn fyrir alla greiðslu sekta. Sama er um stjórnendur féлага og stofnana.

27. gr.

Ráðuneytið setur reglur um framkvæmd laga þessara, að því leyti, sem þess verður þörf, og innan þeirra takmarka, sem í þeim eru sett.

28. gr.

Mál út af brotum gegn lögum þessum og reglum, settum samkvæmt þeim, skulu rekin að hætti opinberra mála.

Sektir fyrir brot á lögum þessum og reglum þeim, er í 27. gr. segir, skulu renna í ríkissjóð.

29. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað, og eru þá jafnframt úr gildi numin lög nr. 37 1930, um skráning skipa, og enn fremur lög nr. 26 1937, um breyting á þeim lögum, og lög nr. 39 1941, um breyting á sömu lögum.

Gjört í Reykjavík, 8. marz 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann P. Jósefsson.

18

8. marz

L Ö G

um breyting á lögum nr. 60 1939, um gjald af innlendum tollvörutegundum.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að innheimta á árinu 1948 með 100% álagi gjald samkvæmt lögum nr. 60 1939, um gjald af innlendum tollvörutegundum, að viðbættu 50% álagi samkvæmt lögum nr. 121 1947, um heimild fyrir ríkisstjórnina til að innheimta ýmis gjöld með viðauka. Hækkun þessi tekur þó ekki til gjalds af kaffibæti samkvæmt 1. lið 3. kafla greindra laga.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 8. marz 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann P. Jósefsson.

L Ö G

um búfjárrækt.

19

22. marz

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI

Um nautgriparækt.

1. gr.

Kjósa skal þriggja manna nautgripakynbótanefnd í hverjum hreppi eða bæjarfélagi, þar sem hlutaðeigandi búnaðarfélag hefur ekki sett sér nautgriparæktarsamþykkt samkv. lögum þessum og ekki er heldur starfandi nautgriparæktarfélag, sem hefur fengið lög sín staðfest af Búnaðarfélagi Íslands.

Um kosningu í nefndina fer eftir sömu reglum og um kosningu í hreppsnefnd. Í bæjum skal kynbótanefnd kosin af bæjarstjórn. Þar, sem starfandi er nautgriparæktarfélag, sem í er meiri hluti kýreigenda, er stjórn þess sjálfkjörin nautgripakynbótanefnd.

Nú setur búnaðarfélag sér nautgriparæktarsamþykkt, eftir að kosin hefur verið nautgripakynbótanefnd, eða stofnað er sérstakt nautgriparæktarfélag, sem í er meiri hluti kýreigenda, og fellur þá starf nefndarinnar niður, en við tekur stjórn þess félags, er sett hafði samþykktina, eða þeir menn, er félagið hafði kosið til þess sérstaklega.

2. gr.

Kynbótanefnd skal sjá um, að jafnan séu til hæfilega mörg kyngóð og efnileg naut til afnota fyrir hreppsbúa. Naut þau, er kynbótanefnd velur, skal hún, eftir því sem við verður komið, velja fyrir vorhreppaskilaþing og á þeim tilkynna hreppsbúum, hver þau séu.

Heimilt er kynbótanefnd að kaupa naut eða taka á leigu eða semja um það á annan hátt, eftir því sem henni þykir best við eiga.

Heimilt er kynbótanefndum tveggja eða fleiri hreppa að vinna saman að kynbótum, t. d. með því að nota sömu kynbótanaut, sömu girðingar, hafa sama eftirlitsmann o. fl.

Leyft getur kynbótanefnd einstökum mönnum, sem vegna aðstöðu sinnar eiga óhægt með að nota kynbótanautin eða taka annan þátt í starfinu, að vera utan við það. Allir, sem ekki fá slíka undanþágu, eru skyldir til að taka sameiginlegan þátt í öllum kostnaði, sem leiðir af nautahaldinu, að réttri tiltölu við tölu kúa með kálfi, sbr. 6. gr.

3. gr.

Bannað er að láta naut eldri en 7 mánaða ganga laus í afréttum eða í heima-
högum. Þó getur kynbótanefnd leyft, að kynbótanaut gangi laus, ef öruggt þykir, að þau geti engan skaða gert. Sé um leigunaut að ræða og það er í vörzlu eiganda, ber hann ábyrgð á, ef tjón hlýzt af, en sé um leigunaut að ræða, sem kynbótanefnd sér um haga fyrir, ber hún ábyrgðina.

4. gr.

Öll naut, sem eru 7 mánaða eða eldri og ekki eru valin af kynbótanefnd til að vera notuð til undaneldis í hreppnum, skal gelda, gefa inni eða hafa í ör-

- 19 uggrri vörzlu yfir beitartíma kúnna. Brot gegn þessu varða sektum og skaðabótum, ef tjón hlýzt af, eftir nánari fyrirmælum, sem skulu sett í reglugerð. Taka má slík naut utan heimahaga eiganda, ef þau eru ekki í öruggri vörzlu, og fara með þau sem óskilafénað og selja án innlausnarfrests.

5. gr.

Nú hittist naut, sem kynbótanefnd hefur auglýst, að notað skuli til undaneldis, gæzlulaust eða utan öruggrar vörzlu, og skal þá taka það í trygga geymslu og á hús og hey, ef þörf krefur.

Sá, sem tekur nautið, skal tafarlaust gera kynbótanefnd aðvart, og skal hún þá svo fljótt sem við verður komið taka nautið og greiða áfallinn kostnað. Hafi naut ekki verið í geymslu á ábyrgð kynbótanefndar, á nefndin rétt á endurgreiðslu frá þeim, er þar ábyrgð á geymslu þess. Hafi kynbótanefndin ekki vitjað nautsins innan hálfis mánaðar, skal sá, sem tók nautið í hald, afhenda það hreppstjóra, sem þá selur það með mánaðar innlausnarfresti.

6. gr.

Öllum árlegum kostnaði við nautahaldið, svo sem landleigu fyrir sumarhaga, vetrarfóðri, kostnaði við nautagirðingu, vöxtum og afborgunum af lánum o. s. frv., jafnar kynbótanefnd niður á allar kýr, sem haldið er undir naut í hreppnum á því ári, að undanskildum kúm þeirra manna, sem hafa fengið undanþágu frá að taka þátt í sameiginlegum kostnaði við nautahaldið, sbr. 2. gr. Hið niðurjafnaða gjald má taka lögtaki. Heimilt er nautgriparæktarfélagi að taka hærri nautstoll af utanfélagsmönnum.

Þóknun til kynbótanefndar ákveður hreppsfundur, ef um er að ræða, og telst hún með öðrum árlegum kostnaði.

Geti kýreigandi sannað, að kýr hafi ekki fest fang, þó haldið hafi verið, ber honum ekki að greiða nema hálfan nautstoll.

Heimilt er kynbótanefnd, ef það er samþykkt með meiri hluta atkvæða allra kýreigenda, að láta menn greiða nautstolla með fóðri eða heyi að nokkru eða öllu leyti, enda gangi það hlutfallslega jafnt yfir alla kýreigendur.

7. gr.

Kynbótanefnd skal bóka gerðir sínar, reikninga, bréf og annað. Á fundum nefndarinnar ræður afl atkvæða. Nefndarfundir eru löglegir og ályktunarfærir, þó að einn nefndarmann vanti, ef hinir tveir eru sammála.

Eftir hver áramót skal formaður nefndarinnar gera reikning yfir tekjur og gjöld nautahaldsins (sbr. 6. gr.), og skal reikningurinn endurskoðaður af endurskoðendum hreppsreikninga.

8. gr.

Búnaðarfélagi er heimilt að setja sér samþykkt um að vinna að kynbótum nautpenings í hreppnum, enda sé þar ekki starfandi nautgriparæktarfélag. Nú hefur búnaðarfélag ekki sett sér nautgriparæktarsamþykkt, og er þá minnst 6 bændum í hreppi heimilt að stofna með sér félag til þess að vinna að þessum kynbótum. Félög þessi nefnast nautgriparæktarfélag. Samþykktir búnaðarfélaga og nautgriparæktarfélaga skulu sniðnar eftir fyrirmynd, er Búnaðarfélag Íslands lætur þeim í té. Þegar búnaðarfélag eða nautgriparæktarfélag hefur sett sér samþykkt, sendir það hana stjórn Búnaðarfélags Íslands til staðfestingar.

9. gr.

Búnaðarfélag eða nautgriparæktarfélag, sem fengið hefur samþykkt sína staðfesta af stjórn Búnaðarfélags Íslands, getur fengið styrk til starfsemi sinnar,

eins og hér greinir, á hverja reiknaða árskú, en tala slíkra kúa á hverju búi fæst með því að leggja saman fóður- og mjólkurskýrsludaga allra kúnna og deila í þá útkomu með 365:

1. Kr. 1.00, ef ekki eru gerðar fitumælingar eða þær gerðar sjaldnar en þrisvar á ári.
2. Kr. 1.80, sé fitumagn mjólkurinnar úr hverri kú rannsakað minnst þrisvar á ári.
3. Kr. 2.50, sé fitumagn mjólkurinnar úr hverri kú rannsakað minnst sex sinnum á ári.

Styrkurinn greiðist eftir á, þegar félagið hefur sent Búnaðarfélagi Íslands skýrslur í því formi, er það krefst og nánar skal kveða á um í reglugerð.

10. gr.

Búnaðarfélög og nautgriparæktarfélög geta fengið, auk styrks þess, sem um ræðir í 9. gr., styrk til nautahaldsins, ef þau nota naut, sem eru að minnsta kosti tveggja ára gömul og hafa hlotið 1. og 2. verðlaun á nautgripasýningum, eða hafa verið viðurkennd þess verðug af nautgriparæktarráðunaut. Styrkur þessi er kr. 150.00 á 1. verðlauna naut og kr. 75.00 á 2. verðlauna naut. Styrkurinn greiðist árlega, á meðan nautin njóta þessara viðurkenninga. Heimilt er þó að greiða allt að 25% hærri fóðurstyrk á naut, sem óhjákvæmilegt er að ala inni yfir sumarið.

Þau félög, sem að dómi nautgriparæktarráðunautar hafa aðstöðu til að fá flestar kýr sínar sæddar frá starfandi sæðingarstöð, fá ekki fóðurstyrk á naut sín.

11. gr.

Búnaðarsambandi er heimilt að setja sér samþykkt um að vinna að hvers konar umbótum í búfjárrækt á sambandssvæðinu, þar á meðal nautgriparækt, og ráða til þess sérstakan héraðsráðunaut, sbr. 73. gr., enda sé þar ekki fyrir starfandi nautgriparæktarsamband. Heimilt er nautgriparæktarfélagum í þeim búnaðarsamböndum, er ekki óska að sinna þessum verkefnum, að stofna með sér samband, ef þau hafa minnst 1000 kýr innan félaganna. Skulu þau þá setja sér samþykktir og starfsreglur, er Búnaðarfélag Íslands samþykkir. Í þessum samþykktum sé m. a. ákveðið um sameiginlegt eftirlit félaganna, ættbókarfærslu beztu kýrstofnanna, framkvæmd fitumælinga, er eigi skulu vera sjaldnar en annan hvern mánuð, og spjaldbókarfærslu þeirra kúa, sem gefa yfir 13000 fitueiningar árlega.

Heimilt er búnaðarsamböndum og samböndum nautgriparæktarfélaga að setja á stofn nautgripaupveldisstöðvar eða sæðingarstöðvar, en samþykkja skal Búnaðarfélag Íslands reglur um þessa starfsemi þeirra, sbr. V. kafla.

12. gr.

Sambönd þau, sem um ræðir í 11. gr., njóta framlags úr ríkissjóði sem hér greinir:

1. Kr. 1.00 á ári á hverja reiknaða árskú, sem skýrslur eru sendar yfir til Búnaðarfélags Íslands. Styrkurinn er bundinn því skilyrði, að sambandið hafi fastan starfsmann, er Búnaðarfélag Íslands samþykkir, eða héraðsráðunaut samkvæmt 73. gr., er jafnframt annast störf fyrir nautgriparæktarsambandið, þar sem það er starfandi.
2. Til nautgripaupveldisstöðva fá samböndin framlag, sem nemur kr. 75.00 á hvern nautkálfl, er það hefur á eldi, enda séu kálfarnir valdir í samráði við ráðunaut Búnaðarfélags Íslands í nautgriparækt og seldir við því verði, sem hann samþykkir.
3. Sæðingarstöðvar fá fóðurstyrk á öll naut á stöðinni, fyrstu og annarra verðlauna

19
22. marz

naut samkvæmt ákvæðum 10. gr., en ung naut, sem verið er að reyna, fá sama fóðurstyrk og 2. verðlauna naut samkv. 10. gr., enda séu þau valin í samráði við nautgriparæktarráðunaut.

13. gr.

Að tilhlutan Búnaðarfélags Íslands skal halda nautgripasýningu fjórða hvert ár í hverju búnaðarfélagi, sem hefur sett sér nautgriparæktarsamþykkt, og nautgriparæktarfélagi. Landinu skal skipt í 4 sýningarsvæði, og skal halda sýningar í þeim til skiptis. Til verðlauna á sýningum þessum leggur ríkissjóður fram kr. 0.50 fyrir hvern framtalinn nautgrip, gegn jöfnu framlagi annars staðar að. Skal fé þessu varið til verðlauna á kúm og 3. verðlauna á nautum. 1. og 2. verðlaun á nautum greiðast eingöngu úr ríkissjóði, og eru 1. verðlaun 150 kr. og 2. verðlaun 50 kr. Fyrstu verðlaun geta þau naut ein hlotið, sem eiga afkvæmi á sýningunni, sem tvímælalaust taka fram mæðrum sínum. Kúm skal veita 1., 2. og 3. verðlaun, og skal hæð þeirra ákveðin með reglugerð. Enn fremur er heimilt að veita einstökum kúm heiðursverðlaun, ef afkvæmi þeirra sýna, að þær hafa verulega kynbætandi áhrif á nautgripastofninn. Verðlaun þessi eru kr. 100.00 og greiðast úr ríkissjóði. Nautgriparæktarráðunautur Búnaðarfélags Íslands er formaður dómnefnda á sýningum, sér um fyrirkomulag sýninga og úthlutar verðlaunum. Stjórnir nautgriparæktarfélaganna tilnefna meðdómendur á sýningar og greiða kostnað við framkvæmd þeirra.

14. gr.

Nú kemur búnaðarfélag, sem hefur sett sér nautgriparæktarsamþykkt, eða nautgriparæktarfélag sér upp girðingu til að geyma naut sín í sumarlangt, og skal þá greiða úr ríkissjóði allt að kr. 400.00 til hvernir girðingar, þó aldrei meira en nemur efniskaupum. Ekki má styrkja fleiri en þrjár girðingar í sama hreppsfélagi.

II. KAFLI

Um sauðfjárrækt.

15. gr.

Búnaðarfélagi, þar sem ekki er starfandi sauðfjárræktarfélag, er heimilt að setja sér samþykkt um að vinna að kynbótum sauðfjár á félagssvæðinu, enda séu aldrei færri en 6 félagsmenn, er uppfylla þau skilyrði, er samþykktin áskilur.

Nú hefur búnaðarfélag ekki sett sér sauðfjárræktarsamþykkt, og er þá 6 mönnum eða fleirum í hreppi heimilt að stofna með sér félagsskap til að vinna að sauðfjarkynbótum, og kallast slík félög sauðfjárræktarfélög. Heimilt er að veita mönnum úr öðrum hreppi inngöngu í félagið, ef þar er ekki starfandi sauðfjárræktarfélagsskapur.

Lágmarkstala kynbótafjár hjá hverjum þátttakanda skal vera 8 ær, og enginn einn félagssmaður má eiga meira en helming kynbótafjárins.

Í samþykktum þeim, er hér um ræðir, skal tekið fram eftirfarandi:

1. Að halda skuli fóður-, afurða- og vigtarskýrslur fyrir kynbótaféð.
2. Að halda skuli ættbók fyrir kynbótaféð og merkja skuli hvern einstakling þess með einstaklingsmerki.
3. Ákveðið, hvornig haga skuli skýrsluhaldi, til að fá sem öruggasta vissu um erfðaeðli einstaklinganna.
4. Önnur atriði, er varða félagsskapinn.

Samþykktir, sem settar eru samkvæmt þessari grein, skal sníða eftir fyrirmynd, er Búnaðarfélag Íslands lætur félögunum í té. Þegar slík samþykkt hefur verið sett, skal hún send Búnaðarfélagi Íslands til staðfestingar.

16. gr.

19

22. marz

Félög þau, sem um ræðir í 15. gr., geta árlega fengið styrk úr rikissjóði, eftir að þau hafa fengið samþykktir sínar viðurkenndar af Búnaðarfélagi Íslands. Styrkurinn rennur í félagssjóð og greiðist eftir á, þegar félagið hefur sent skýrslur um starf sitt til Búnaðarfélags Íslands. Hinn árlegi styrkur er kr. 50.00 fyrir hvern fyrstu verðlauna hrút og allt að 50 aurum á hverja kynbótaá, sem félagsmenn eiga og skýrslur eru haldnar yfir og sendar til Búnaðarfélags Íslands.

Sæðingarstöðvar, sem eru stofnaðar og starfræktar samkv. V. kafla þessara laga, fá árlega styrk úr rikissjóði, sem nemur kr. 50.00 fyrir hvern hrút, sem notaður er þar og sauðfjárræktarráðunautur hefur samþykkt.

17. gr.

Auk þess, sem um getur í 16. gr., er heimilt að styrkja úr rikissjóði allt að 8 sauðfjárræktarþú, tvö í hverjum landsfjórðungi, eftir tillögum Búnaðarfélags Íslands, með allt að kr. 600.00 hvert, þó ekki yfir $\frac{2}{3}$ hluta móti hlutaðeigandi búnaðarsambandi eða framlagi annarra aðila. Auk þessa leggur rikissjóður fram kr. 2000.00 árlega til að verðlauna þessi þú, eftir því sem nánar skal mælt fyrir um í starfsreglum, er viðurkenndar skulu af Búnaðarfélagi Íslands.

Fjárræktarþú þessi skulu fullnægja þeim skilyrðum, sem um ræðir í 1., 2. og 3. lið 15. gr., og öðrum ákvæðum, sem sett kunna að verða. Ef styrkþegi hættir að reka búíð, hefur Búnaðarfélag Íslands rétt til að ráðstafa kynbótafönu og skal ákveða, hvar búíð skuli starfa áfram, í samráði við þá aðila, sem einnig hafa styrkt búíð. Greiða skal fyrir fé búsinis með matsverði dómkvaddra manna.

18. gr.

Búnaðarfélag Íslands skal hafa yfirumsjón með sauðfjárræktarþúum, og skulu þau haga skýrslugerð eftir fyrir mælum þess. Skylt er sauðfjárræktarþúunum að senda Búnaðarfélagi Íslands árlega skýrslu um störf sín, en það skal birta útdrátt úr þeim.

19. gr.

Bannað er að láta hrúta ganga lausa frá 5. nóvember til 20. apríl ár hvert. Heimilt er þó einstökum fjáreigendum að láta hrúta sína ganga með ám eftir 20. desember, ef tryggt er, að dómi hlutaðeigandi hreppstjóra, að hrútar þessir geti ekki valdið öðrum fjáreigendum tjóni. Verði þó tjón af þessum hrútum, eru eigendur þeirra skaðabótaskyldir.

20. gr.

Nú hittist gæzlulaus hrútur á tímabilinu, sem um ræðir í 19. gr., og er þá þeim, sem hrútinn sér, skylt að tilkynna það landeiganda, sem skal taka hann í vörzlu, og ef hann á ekki hrútinn, skal hann gera eiganda hans aðvart eins fljótt og við verður komið. Eigandi skal vitja hrútsins eða ráðstafa honum innan viku frá því að hann fékk tilkynninguna, en að þeim tíma liðnum skal farið með hrútinn eins og óskilafé.

21. gr.

Hrútasýningar skal halda í einstökum hreppum fjórða hvert ár, þar sem þess er óskað. Skal landinu skipt í fjögur sýningarumdæmi, og skal halda sýningar í þeim til skiptis.

Til verðlauna á sýningum þessum veitir rikissjóður 2 aura á hverja framtalda kind í hreppnum, gegn jöfnu framlagi annars staðar að. Búnaðarfélag Íslands setur reglur um sýningarnar, og er ráðunautur þess í sauðfjárrækt sjálfkjörinn formaður sýningarnefndar, en hreppsnefnd kýs tvo meðdómendur og annast undirbúning sýninganna.

19

22. marz

22. gr.

Heimilt er Búnaðarfélagi Íslands að láta halda afkvæmasýningar fyrir hrúta og ær annað hvert ár, eftir því sem við verður komið. Á þessum sýningum má aðeins sýna hrúta og ær frá þeim bændum, sem halda fullkomnar ættartölubækur og afurðaskýrslur að dómi sauðfjárræktarráðunautar.

Til verðlauna á sýningum þessum greiðir ríkissjóður allt að:

a.	fyrir fyrstu verðlauna hrút	.....	kr. 50.00
b.	— annarra —	.....	— 25.00
c.	— þriðju —	.....	— 12.50
d.	— fyrstu —	á	— 10.00
e.	— annarra —	.....	— 5.00
f.	— þriðju —	.....	— 2.50

Enn fremur má veita fyrstu heiðursverðlaun, allt að kr. 100.00 á hrút.

Framlag ríkissjóðs samkv. þessari grein er bundið því skilyrði, að hlutaðeigandi búnaðarsamband eða sýslusjóður leggi fram jafnt framlagi ríkissjóðs.

Um skilyrði fyrir verðlaunaveitingum og um fyrirkomulag afkvæmasýninga skal ákveða með reglugerð.

III. KAFLI

Um hrossarækt.

23. gr.

Kjósa skal þriggja manna hrossakynbótanefnd í hverjum hreppi, þar sem hlutaðeigandi búnaðarfélag hefur ekki sett sér hrossaræktarsamþykkt samkvæmt lögum þessum og ekki er heldur starfandi hrossaræktarfélag með þátttöku meiri hluta hrossaeigenda, sem hefur fengið lög sín staðfest af Búnaðarfélagi Íslands. Um kosningu í nefndina fer eftir sömu reglum og um kosningu í hreppsnefnd.

Nú setur búnaðarfélag sér hrossaræktarsamþykkt eða stofnað er sérstakt hrossaræktarfélag með þátttöku meiri hluta hrossaeigenda, sem jörð hafa til ábúðar í hreppnum, eftir að kosning hrossakynbótanefndar hefur farið fram, og fellur þá starf nefndarinnar niður, en við því tekur stjórn þess félags, er sett hefur samþykktina, eða þeir menn, er félagið felur það sérstaklega.

Hrossakynbótanefnd skal annast þau störf, sem stjórn búnaðarfélags eða hrossaræktarfélags eru ætluð í lögum þessum. Farist kosning hrossakynbótanefndar fyrir, ber hreppsnefnd að annast störf hennar.

Í lögum þessum merkir orðið „stóðhestur“ ógeltan hest 1½ árs eða eldri.

24. gr.

Stjórn búnaðarfélags, hrossaræktarfélags eða kynbótanefnd, sbr. 23. gr., skal sjá um, að árlega séu nógu margir og góðir stóðhestar, sem samþykktir eru af hrossaræktarráðunaut, til afnota fyrir hrossaeigendur. Stjórnin skal enn fremur útvega girðingar fyrir þá, koma þeim í fóður og sjá um annan kostnað, er af starfseminni leiðir. Þegar um er að ræða kaup á kynbótahesti eða að reisa nýja girðingu, þarf stjórnin samþykki lögmæts hreppsfundar, og er þá hreppssjóði skylt að greiða að minnsta kosti helming kostnaðar. Öðrum kostnaði, sem leiðir af kynbótastarfseminni innan hreppsins, skal árlega jafna niður með hliðsjón af tölu fæddra folalda, og eru gjöld þessi lögtakskræf.

25. gr.

Sé enginn stóðhestur til í hreppi, geta hrossaeigendur, er þess óska, krafizt þess, að þeim séu tryggð afnot stóðhests í öðrum hreppi eða leyft að hafa stóðhest til notkunar.

26. gr.

19

Óheimilt er að láta stóðhest ganga lausan í heimahögum eða á afréttum, nema heimild til þess felist í lögum þessum.

Verði vart við slíkan hest, ber að handsama hann og flytja til hreppstjóra, er skal taka hann í gæzlu og standa skil á sanngjarnri greiðslu vegna fyrirhafnar og kostnaðar við handsömun. Sömu ákvæði gilda fyrir hesta, sem ekki er hægt að gelda vegna skapnaðargalla.

27. gr.

Finnist stóðhestur utan vörzlu, sem er merktur með bókstöfunum K eða L K á hægri lend, þá skal eiganda hans þegar gert aðvart. Finnist eigandi ekki innan viku, skal nálægum sýslumönnum tilkynnt um hestinn og hvaða mark sé á honum. Er þeim þá skylt að tilkynna markeiganda um hestinn. Jafnframt skal hesturinn auglýstur í útvarpi með marki, merki og einkennum. Gefi eigandi sig fram innan hálf mánaðar frá auglýsingardegi, er heimilt að afhenda honum hestinn gegn greiðslu á áföllnum kostnaði, geti hann sannað heimild sína til að merkja hestinn með kynbótahestsmerki.

Finnist ómerktur stóðhestur eða merktur kynbótahestsmerki samkv. 28. og 29. gr. án heimildar, skal hreppstjóri selja hann á opinberu uppboði. Vitji eigandi andvirðisins innan 6 mánaða frá söludegi, skal honum greitt það að frádregnum öllum áföllnum kostnaði, annars rennur afgangur andvirðisins í sjóð búnaðarfélags þess hrepps, þar sem hesturinn var handsamaður. Sömu ákvæði gilda um merkta stóðhesta, sem ekki er vitjað á tilsettum tíma frá auglýsingardegi, sbr. fyrri málsg. þessarar greinar.

28. gr.

Þegar stóðhestar hafa hlotið 1. eða 2. verðlaun á héraðssýningum eða á afkvæmasýningum, skal hrossaræktarráðunautur gefa eigendum þeirra skriflega heimild til að merkja þá með kynbótahestsmerki, sem er K á hægri lend. Komi í ljós, að merktur stóðhestur er ekki til kynbóta að dómi hrossaræktarráðunautar, skal hann afnema heimildina. Hrossakynbótanefndir geta veitt leyfi til að merkja aðra stóðhesta með kynbótahestsmerki, ef ástæða er til og að fengnu leyfi hrossaræktarráðunautar.

Verði einhver uppvís að því að merkja stóðhest heimildarlaust með kynbótahestsmerkjum K eða LK (sbr. 29. gr.) á hægri lend, skal hann látinn sæta sektum samkv. 83. gr. þessara laga.

29. gr.

Heimilt er Búnaðarfélagi Íslands að veita hreppsfélögum, einu eða fleiri sameiginlega, undanþágu frá ákvæðum um einangrun stóðhesta á tímabilinu frá 1. maí til 1. október, ef það telur, að beartilönd þau, sem um er að ræða, séu svo einangruð, að öruggt megi teljast. Undanþágu þessa getur Búnaðarfélagið numið úr gildi með eins árs fyrirvara.

Til þess að undanþága þessi verði veitt skal liggja fyrir umsókn um hana frá hlutaðeigandi hreppsnefndum. Fyrst skal málið hafa verið rætt á almennum sveitarfundi og verið samþykkt þar af $\frac{2}{3}$ hlutum greiddra atkvæða hrossaiegenda og skal síðan hafa hlotið samþykki sýslunefnda þeirra, sem hlut eiga að máli.

Enn fremur skal fullnægja eftirtöldum skilyrðum, ef undanþága þessi er veitt: Stóðhestar þeir, sem sleppt er, mega ekki vera yngri en þriggja vetra, og skulu eigendur þeirra fá leyfi fyrir hvern hest. Skal hesturinn þá merktur greinilega með stöfunum LK á hægri lend og með númeri, sem ráðunauturinn ákveður, á þá vinstri.

30. gr.

Valdi stóðhestar, sem ganga lausir eða sleppa úr vörzlu, tjóni á búfé eða öðrum eignum annarra, er eigandi þeirra skaðabótaskyldur eftir mati dómkvaddra manna,

19 ef ekki næst samkomulag um skaðabætur. Er hlutaðeigandi sveitarsjóður skyldur 22. marz að annast greiðslur þessara skaðabóta, ef þess er krafizt.

31. gr.

Við smölun og réttun að haustinu skulu gangnaforingjar og réttarstjórar hafa strangt eftirlit með því, að stóðhestar sleppi ekki úr stóðrekstrum, og séu þeir merktir, geta þeir krafizt skriflegra heimilda fyrir merkingu þeirra.

32. gr.

Búnaðarfélagi er heimilt að setja sér samþykkt um að vinna að kynbótum hrossa í hreppnum, enda sé þar ekki starfandi hrossaræktarfélag. Nú hefur búnaðarfélag ekki sett sér hrossaræktarsamþykkt, og er þá minnst 6 bændum í hreppi heimilt að stofna með sér félag til þess að vinna að þessum kynbótum. Félög þessi nefnast hrossaræktarfélag. Samþykktir búnaðarfélaga og hrossaræktarfélaga skulu sniðnar eftir fyrirmynd, er Búnaðarfélag Íslands lætur þeim í té. Þegar búnaðarfélag eða hrossaræktarfélag hefur sett sér samþykkt, sendir það hana stjórn Búnaðarfélags Íslands til staðfestingar.

33. gr.

Búnaðarfélag eða hrossaræktarfélag, er hefur fengið samþykkt sína staðfesta af Búnaðarfélagi Íslands, getur fengið styrk til kaupa á tveggja eða þriggja vetra kynbótahestum undan 1. verðlauna hryssum, sem hér segir:

Styrkur til kaupa á þriggja vetra stóðhesti er þessi:

200 kr., ef stóðhesturinn er undan hesti, sem fengið hefur heiðursverðlaun fyrir afkvæmi;

150 kr., ef stóðhesturinn er undan hesti, sem fengið hefur 1. verðlaun fyrir afkvæmi;

125 kr., ef stóðhesturinn er undan hesti, sem fengið hefur heiðursverðlaun á héraðssýningu;

100 kr., ef stóðhesturinn er undan hesti, sem fengið hefur 1. verðlaun á héraðssýningu;

Styrkur til kaupa á tveggja vetra hesti er 50 kr. lægri í hverjum flokki en á þriggja vetra hesti.

Styrkurinn er enn fremur bundinn því skilyrði, að þriggja vetra hesturinn hafi hlotið 1. verðlaun, en tveggja vetra hesturinn 2. verðlaun á héraðssýningu eða viðurkenningu hrossaræktarráðunautar um að vera slíkra verðlauna verður.

Samkvæmt þessari grein skal ekki veita styrk nema einu sinni til kaupa á sama hesti.

34. gr.

Búnaðarfélag og hrossaræktarfélag fengið, auk styrks þess, sem um ræðir í 33. gr., fódurstyrk til stóðhestahalds, ef þau nota stóðhest, sem hlotið hefur heiðursverðlaun eða 1. eða 2. verðlaun á afkvæmasýningu. Styrkur þessi er 150 kr. á heiðursverðlaunahest, 100 kr. á 1. verðlauna hest og 50 kr. á 2. verðlauna hest. Styrkur þessi greiðist árlega, meðan hesturinn er notaður og nýtur þessarar viðurkenningar.

35. gr.

Búnaðarfélag, hrossaræktarfélag eða hreppsfélag, er láta reisa girðingu fyrir hrossakynbótastarfsemi, fá allt að 400 kr. styrk úr ríkissjóði á hverja girðingu að verkinu loknu, þó aldrei meira en nemur efniskaupum, enda sé fullnægt eftirtöldum skilyrðum:

1. að hrossaræktarráðunautur hafi viðurkennt nauðsyn girðingarinnar;

2. að land það, sem girt er, sé eign þess aðila, er styrksins nýtur, eða honum tryggð full afnot á landinu með leigusamningi, er gildi eigi skemmri tíma en 15 ár;
3. að landið sé vel fallið til hrossabeitar að dómi hrossaræktarráðunautar eða trúnaðarmanns Búnaðarfélags Íslands;
4. að girðingin sé minnst 5 gaddavírsstrengir eða úr öðru jafngildu efni, t. d. rafmagnsgirðing, og ekki lægri en 135 cm;
5. að styrkþegi hafi skuldbundið sig með skriflegri yfirlýsingu að halda girðingunni við í að minnsta kosti 15 ár.

36. gr.

Þegar minni hluti af hreppi er í hrossaræktarfélagi og utanfélagsmenn vilja ekki vera í samvinnu við þá um kynbótastarfið, þá er þeim, sem í félaginu eru, ekki skylt að taka þátt í kostnaði af kynbótastarfi þeirra, sem utan félagsins eru.

37. gr.

Stjórnir hrossaræktarféлага eða kynbótanefndir skulu halda gerðabók, þar sem ritaðar eru allar ályktanir, reikningar, bréf og aðrar gerðir.

Reikningar kynbótastarfsins skulu árlega lagðir fram á aðalfundi og skulu endurskoðaðir með hreppsreikningum.

38. gr.

Hrossaræktarráðunautur skal, eftir því sem við verður komið, ferðast um meðal bænda á vorin og sumrin og leiðbeina þeim um val á stóðhestum og hryssum til undaneldis. Hann skal mæta á þeim sveitasýningum, sem hross eru sýnd á og búnaðarsamböndin efna til, komi fram ósk um það og því verði við komið. Hrossaræktarráðunautur er formaður dómnefnda á öllum sýningum, sem haldnar eru samkvæmt þessum kafla laganna. Í forföllum ráðunautar tilnefnir stjórn Búnaðarfélags Íslands mann í hans stað. Meðdómendur á hrossasýningum geta ekki veitt hrossi verðlaun gegn atkvæði ráðunautar, hann getur ekki heldur veitt hrossi verðlaun, nema helmíngur meðdómenda sé því samþykkur.

39. gr.

Skipta má landinu í 4 sýningarsvæði og hrossasýningar haldnar fjórða hvert ár á eftirtöldum stöðum eða í grennd við þá:

1. Þjórsártúni fyrir sambandssvæði Búnaðarsambands Suðurlands.
2. Ferjukoti fyrir búnaðarsambandssvæðin milli Hvalfjarðar og Gilsfjarðar.
3. Sveinstöðum fyrir Húnavatnssýslur.
4. Sauðárkróki fyrir Skagafjarðarsýslu.
5. Hornafirði (Meðalfellsrét) fyrir Austur-Skaftafellssýslu.

Enn fremur er Búnaðarfélagi Íslands skylt að halda sýningar á fleiri stöðum, ef þess er óskað af hlutaðeigandi búnaðarsamböndum eða sýslunefndum.

40. gr.

Til verðlauna á sýningum þeim, er um ræðir í 39. gr., leggur ríkissjóður fram 10 aura á hvert framtalið hross, gegn jöfnu framlagi frá hlutaðeigandi búnaðarsamböndum eða öðrum aðilum, þar sem sýningar eru haldnar. Skal verja fé þessu til að verðlauna hryssur og enn fremur stóðhesta, er hljóta 3. verðlaun á héraðs-sýningum. Mega þau ekki vera hærri en hér greinir:

Heiðursverðlaun á hryssu kr. 80.00;

1. verðlaun á hryssu kr. 25.00;
2. verðlaun á hryssu kr. 15.00 og

19
22. marz

3. verðlaun á hryssu kr. 7.00;

3. verðlaun á stóðhest kr. 30.00.

Verðlaun á aðra stóðhesta greiðast úr ríkissjóði og eru þau heiðursverðlaun kr. 200.00, 1. verðlaun kr. 100.00 og 2. verðlaun kr. 60.00.

41. gr.

Heiðursverðlaun má aðeins veita hrossi, sem er fulltamið og hefur sýnt, að það býr yfir ákjósanlegum eiginleikum að dómi hrossaræktarráðunautar, enda séu á sömu sýningu sýnd tvö eða fleiri afkvæmi þess, er hafa hlotið 1. eða 2. verðlaun.

1. verðlaun má ekki veita yngri hestum en þriggja vetra og þó því aðeins, að þeir séu tamdir og að minnsta kosti 142 cm háir (bandmál).

Hryssum má því aðeins veita 1. verðlaun, að þær séu 140 cm háar (bandmál) og nokkuð tamdar. Eigi má taka á sýningu yngri hesta en tveggja vetra og hryssur ekki yngri en 4 vetra.

42. gr.

Heimilt er að halda afkvæmasýningu fyrir stóðhesta, ef óskir koma fram um það og Búnaðarfélag Íslands samþykkir.

Sýna skal undan hverjum stóðhesti ekki færri en 12 afkvæmi þriggja vetra og eldri og mæður þeirra, sem fylgja þeim á sýninguna. Verðlaun fyrir afkvæmi greiðast úr ríkissjóði, og eru þau þessi:

Heiðursverðlaun kr. 180.00;

1. verðlaun kr. 100.00;

2. verðlaun kr. 60.00;

3. verðlaun kr. 40.00.

Eigi má greiða heiðursverðlaun fyrir afkvæmi, nema helmingur þeirra sé taminn og sýni verðmæta kosti.

Heimilt er að endurtaka afkvæmasýningu einu sinni að 4 árum liðnum fyrir þá stóðhesta, er hafa hlotið 2. verðlaun.

Umsóknir um afkvæmasýningar skulu komnar til Búnaðarfélags Íslands fyrir 15. maí.

Stjórn hlutaðeigandi búnaðarsambands kýs 2 meðdómendur á afkvæmasýningu og greiðir þeim fyrir störf þeirra, en eigandi stóðhestsins leggur til sýningarstaðinn.

43. gr.

Samtökum hestamannafélaga er heimilt að halda landssýningu 4. hvert ár, í fyrsta skipti árið 1950, að fengnu samþykki Búnaðarfélags Íslands, þar á meðal fyrir sýningarstað og hvernig sýningunni skuli hagað. Verðlaun á þessum sýningum greiðast að hálfu úr ríkissjóði gegn jöfnu framlagi annars staðar að. Um upphæð verðlauna og önnur skilyrði fer samkvæmt ákvæðum 40. og 41. gr., eftir því sem við getur átt.

Umsókn um sýningarleyfi ásamt fullnægjandi upplýsingum skal vera komin til Búnaðarfélags Íslands fyrir 15. maí næstan áður en sýningin á að fara fram.

Samtök hestamannafélaga þeirra, er hafa á hendi forgöngu og stjórn þessara sýninga, skulu tilnefna 2 meðdómendur á sýningarnar.

Skrá skal sérstaka ættbók fyrir þau reiðhross, sem hljóta verðlaun á landsýningum þessum.

44. gr.

Hrossakynbótabúi ríkisins á Hólum í Hjaltadal er heimilt með samþykki Búnaðarfélags Íslands að kaupa úrvals kynbótahross handa búinu. Hross þessi mega

ekki vera yngri en 8 vetra og öruggt, að þau búi yfir verðmætum kostum, sem 19 erfast. Heimilt er að verja úr ríkissjóði 4000 kr. í þessu skyni fjórða hvert ár, í 22. marz fyrsta skipti árið 1949.

IV. KAFLI

Um svínarækt og alifuglarækt.

45. gr.

Þegar Búnaðarfélag Íslands hefur ráðið til sín ráðunaut í svínarækt og alifuglarækt, er landbúnaðarráðherra heimilt að láta setja á stofn kynbótabú í þessum greinum á bændaskólabúi eða öðru ríkisbúi, eftir því sem henta þykir að dómi Búnaðarfélags Íslands.

46. gr.

Á kynbótabúinu skal hreinrækta þau hæsnakyn og svínakyn, sem ráðunauturinn telur rétt að rækta hér á landi. Á búinu skal vera útungunarstöð til að framleiða kynbótahænsni til sölu.

47. gr.

Færa skal ættarskýrslur og afurðaskýrslur yfir svín og alifugla á kynbótabúinu undir eftirliti ráðunautarins, og gera skal samanburðartilraunir með fóðurþörf og afurðagetu hinna ýmsu kynja.

48. gr.

Eftir að bú þetta hefur verið stofnsett, hefur það rétt til að flytja útungunaregg til landsins til kynbóta eða tilrauna, enda sjái ráðunauturinn um, að búið fullnægi óskum alifuglaeigenda um að hafa til sölu fugla af þeim kynjum, sem óskað er eftir og reynsla hefur sýnt, að hentug séu til ræktunar hér á landi.

49. gr.

Heimilt er að halda einstaklinga- og afkvæmasýningar fyrir alifugla og svín, þar sem verðlaun eru greidd úr ríkissjóði, eftir nánari fyrirmælum, sem landbúnaðarráðherra setur í reglugerð eftir tillögum frá Búnaðarfélagi Íslands.

V. KAFLI

Um sæðingu búfjár.

50. gr.

Búnaðarsambönd, sem vinna að kynbótum búfjár með sæðisflutningum, svo og nautgriparéktarsambönd í þeim héruðum, þar sem búnaðarsambönd sinna ekki þessu verkefni, fá styrk úr ríkissjóði til þessarar starfsemi sem hér segir:

1. Stofnstyrk í eitt skipti fyrir öll, sem er $\frac{1}{3}$ byggingarkostnaðar sæðingarstöðvar, þar með talin verkfæri og allur útbúnaður, þó ekki yfir 15 þús. kr. á stöð. Enn fremur allt að $\frac{1}{3}$ árslauna sérfræðings í búfjársæðingu, er Búnaðarfélag Íslands ræður til að koma starfsemi stöðvarinnar í fullt lag, þar á meðal kenna væntanlegum starfsmönnum töku og geymslu sæðis og sæðingu, enda annast stöðin sæðingu nautgripa og annarra búfjártegunda.

Nú er sæðingarstöð komið upp, er einungis annast sæðingu sauðfjár eða annarra búfjártegunda en nautgripa, og greiðir ríkissjóður þá allt að $\frac{1}{6}$ árslauna sérfræðings auk byggingarstyrks.

19
22. marz

2. Rekstrarstyrk, er nemi allt að 3 kr. á hverja sædda kú, er fang fær, og 15 aur. á hverja á, sem sædd er, þó ekki yfir 4000 kr. á ári á eina sæðingarstöð. Styrkur þessi skal þó ekki veittur nema notuð séu naut, sem hlotið hafa 1. verðlaun fyrir afkvæmi, eða ef verið er að reyna ung naut, sem nautgriparráðunautur mælir með.

Fyrir sæðingu áa skal þessi styrkur því aðeins greiddur, að notaðir séu hrútar, sem hlotið hafa viðurkenningu sauðfjárræktarráðunautar fyrir afkvæmi, eða eru fram úr skarandi einstaklingar af ræktuðum kynjum, enda hafi þeir fengið viðurkenningu sauðfjárræktarráðunautar til að vera notaðir á sæðingarstöð.

Vinni sæðingarstöð jafnframt að sæðingu fleiri búfjártægunda, er ríkissjóði heimilt að greiða styrk til þess, sem ákveðinn skal af landbúnaðarráðherra, að fengnum tillögum Búnaðarfélags Íslands.

51. gr.

Stofn- og rekstrarstyrkur til sæðingarstöðva verður ekki veittur nema Búnaðarfélag Íslands hafi fallizt á nauðsyn þess, að stöðinni sé komið á stofn, og samþykki starfstilhögun hennar.

Stofnstyrk má aðeins veita einni sæðingarstöð í sýslu, nema Búnaðarfélag Íslands mæli með því og samþykki landbúnaðarráðherra komi til hverju sinni.

52. gr.

Þar, sem reknar eru sæðingarstöðvar, verða nautaupveldisstöðvar ekki styrktar úr ríkissjóði.

VI. KAFLI

Um ræktun erlendra búfjarkynja og blöndun þeirra við innlent búfé.

53. gr.

Búnaðarfélagum, búfjárræktarfélagum, tilraunabúum og einstökum bændum, sem færa sönnur á, að þau eða þeir haldi fullkomnar ættartölubækur yfir búfé sitt, er heimilt að fengnu leyfi stjórnar Búnaðarfélags Íslands að gera tilraunir með myndun nýrra búfjarkynja, með blöndun við innlend og erlend búfjarkyn, sem til eru í landinu eða verða flutt til landsins með sæðisflutningum eða á annan hátt.

Tilraunir þessar skulu gerðar undir eftirliti og í samráði við ráðunauta Búnaðarfélags Íslands í búfjárrækt, er heldur sérstaka skrá yfir leyfisveitingar þessar og árangur tilraunanna á hverjum stað. Búnaðarfélag Íslands getur svipt leyfis-hafa fengnu leyfi, ef hann fullnægir ekki að dómi sauðfjárræktarráðunautar þeim fyrirmælum, er sett verða um þessa starfsemi.

54. gr.

Leiði ytarlegar og margra ára endurteknar tilraunir með blöndun erlendra búfjarkynja við íslenskt búfé í ljós, að æskilegt muni vera að mynda ný kyn með framhaldsræktun kynblendinganna, skal hlutaðeigandi ráðunautur setja reglur um, hvernig haga skuli ræktuninni og sölu gripa af hinu nýja kyni.

Ekkert undaneldisdýr af nýjum kynjum má selja nema það sé ættbókarfært og viðurkennt af hlutaðeigandi ráðunaut hjá Búnaðarfélagi Íslands eða fulltrúa hans.

55. gr.

Heimilt er bændum að framleiða einblendinga til slátrunar og til ásetnings án þess að halda ættartölubækur, en þeim er óheimilt að selja, gefa eða afhenda á annan hátt slíka kynblendinga til ásetnings.

56. gr.

Brot gegn því að verzla með eða afhenda óleyfilega kynblendinga af erlendum kynjum varða sektum, sem aldrei nemi minni upphæð en almennu gangverði hins selda eða afhenta fénaðar. Kynblendinga, sem seldir hafa verið eða afhentir í óleyfi, skal kaupandinn afhenda sýslumanni eða hreppstjóra, sem síðan ráðstafar þeim samkvæmt tillögum Búnaðarfélags Íslands.

19

22. marz

VII. KAFLI

Um forðagæzlu og fódurbirgðafélög.

57. gr.

Í hverjum hreppi, þar sem ekki er starfandi fódurbirgðafélag, skulu vera forðagæzlumenn, einn eða fleiri, til þess að hafa gát á fódurbirgðum hreppsþúa og meðferð þeirra á búpeningi. — Sýslunefnd ákveður tölu forðagæzlumanna í hverjum hreppi eftir tillögu hreppsnefndar. Ef þeir eru fleiri en einn, getur hreppsnefndin skipt hreppnum í jafnmörg forðagæzluumdæmi, og hefur þá hver forðagæzlumaður sitt svæði til umsjónar.

58. gr.

Kjósa skal forðagæzlumenn og jafnmarga varamenn til 4 ára í senn, þegar hreppsnefndarkosningar fara fram. Gilda um kosningu þessa sömu reglur og um hreppsnefndarkosningar.

59. gr.

Skylt er forðagæzlumanni að fara minnst tvisvar sinnum um sveitina á hverjum vetri. Fyrri ferðinni skal vera lokið fyrir 15. nóvember, en þeirri síðari fyrir 20. apríl. Í hverri ferð skal forðagæzlumaður athuga vandlega fódurbirgðir hjá bændum og fódur bífjárins.

Ef forðagæzlumaður telur einhver heimili í hreppnum vera í fódurþröng eða búfé vanfóðrað, skal hann tilkynna það hreppsnefnd, sem gerir þá nauðsynlegar ráðstafanir til úrbóta. Hreppsnefnd hefur heimild til að útvega fódur á kostnað hlutadeigandi búfjáreiganda, en sveitarsjóður annast greiðslur til bráðabirgða, ef þörf krefur.

Forðagæzlumenn skulu gera skýrslu á þar til gerð eyðublöð um það, er lýtur að fódurásetningi búfjáreigenda, svo sem um fódurbirgðir, tölu búpenings, skepnuhöld og fyrningar. — Skýrslu þessa skal forðagæzlumaður senda sýslumanni upp úr fardögum fyrir það fardagaár, sem þá er að enda, en sýslumaður leggur þær fyrir næsta sýslufund til athugunar. Skýrslurnar skal að því búnu senda Búnaðarfélagi Íslands, sem vinnur úr þeim í samstarfi við Hagstofu Íslands.

Fyrir starf sitt skulu forðagæzlumenn fá borgun eftir samkomulagi við hreppsnefndina, og greiðist hún úr sveitarsjóði.

60. gr.

Heimilt er sveitar- og bæjarfélögum að stofna fódurbirgðafélög, og takmarkast félögin ætíð af hreppamörkum. Þegar slíkt félag er stofnað og tekið til starfa, er forðagæzlumaður leystur frá starfi sínu.

61. gr.

Verksvið fódurbirgðafélaga er að tryggja það, að á hverju hausti sé til fódur fyrir búfé félagsmanna, sem nægi í hinum harðasta vetri, og að rannsaka, hvornig bændur eigi að fódra búfé sitt, svo að það gefi sem mestan arð, miðað við tilkostnað.

Stjórn fódurbirgðafélags skal sjá um, að fódurskoðanir eigi sér stað eins oft og þurfa þykir. Skal sú fyrsta ætíð fara fram fyrir 15. nóvember.

19

22. marz

62. gr.

Þegar menn vilja koma á fóðurbirgðafélagi í hreppi eða kaupstað, þá skal sveitarstjórn boða til almenns sveitarfundar með nægum fyrirvara og leggja fyrir hann uppkast að samþykkt fyrir félagið. Atkvæðisrétt á þeim fundi hafa allir þeir, sem búfenað hafa á fóðrum í sveitinni. Sé fundur lögmaður og nái uppkastið samþykki $\frac{2}{3}$ hluta atkvæðisbærra fundarmanna, skal stofna félagið, og er þá uppkastið bindandi fyrir alla sveitarbúa, enda hafi verið tekið fram í fundarboði, að um þetta mál yrði rætt og greidd atkvæði um það. Samþykkt sveitarfundarins skal leggja fyrir næsta hlutaðeigandi sýslufund til samþykktar.

Samþykki sýslufundur samþykktaruppkast fóðurbirgðafélagsins óbreytt, skal sýslumaður senda það landbúnaðarráðuneytinu til staðfestingar. Breyti sýslufundur samþykktinni, skal bera hana með áorðnum breytingum undir atkvæði lögmaets hreppsfundar á sama hátt og í fyrra skiptið. Fallist sveitarfundur á breytingartillögur sýslufundar, skal uppkastið endursent sýslumanni, sem sendir það síðan áfram til ráðuneytisins. Að öðrum kosti er samþykktin fallin, nema gerðar séu á henni breytingar, og skal þá leggja hana fyrir sýslufund að nýju og aftur með fara á sama hátt og ný samþykkt væri.

Virðist landbúnaðarráðuneytinu samþykkt, sem því hefur verið send til staðfestingar, koma í bága við grundvallarreglur laga eða rétt manna, endursendir það hana án staðfestingar ásamt synjunarástæðum. Að öðrum kosti staðfestir ráðuneytið samþykktina, skipar fyrir um birtingu hennar og tiltekur, hvenær hún öðlast gildi. Gildir hún upp frá því fyrir alla þá, sem í þeim hreppi eða kaupstað búa, sem hún er gerð fyrir. Samþykkt, sem ráðuneytið hefur staðfest, má ekki breyta á annan hátt en hún var stofnuð.

63. gr.

Fóðurbirgðafélagi stýrir þriggja manna stjórn, og eru tveir þeirra kosnir á aðalfundi félagsins til fjögurra ára í senn, en þann þriðja kýs hreppsnefnd til sama tíma, og er hann formaður félagsins. Stjórn félagsins sér um allar fjárreiður þess og framkvæmdir, og eru skuldbindingar hennar bindandi fyrir félagið.

64. gr.

Hvert það fóðurbirgðafélag, sem stofnað er samkvæmt lögum þessum og fullnægir fyrirmælum þeirra, nýtur árlegs styrks úr rikissjóði, kr. 10.00 fyrir hvern bónda, sem í félaginu er. Enn fremur skal hlutaðeigandi sveitarsjóður leggja fram kr. 50.00 fyrir hvern félagsmann, og greiðir sveitarsjóður það á ekki lengri tíma en 10 árum með jöfnum greiðslum. Enn fremur skulu búfjáreigendur greiða árlegt gjald til félagsins eftir búfjölfjölda:

a. fyrir hvern nautgrip	40 aura
b. fyrir hvert hross	20 —
c. fyrir hverja sauðkind	4 —

Gjöld þessi eru lögtakskræf samkv. lögum nr. 29 16. des. 1885.

65. gr.

Skýlt er fóðurbirgðafélagi að stofna sjóð og leggja í hann tekjuafgang hvers árs. Stjórn félagsins lánar úr sjóðnum til fóðurkaupa fyrir félagsmenn.

66. gr.

Komi í ljós að lokinni skoðun, sbr. 61. gr., að búfjáreigendur skorti fóður, getur stjórn félagsins lánað fé úr sjóðnum til fóðurkaupa, sbr. 65. gr. Nægi sjóður félagsins ekki til fóðurkaupa, er félaginu heimilt lán úr bjargráðasjóði til þess, er

á vantar, þó ekki meira en nemur hluta hreppsins í sjóðsmynduninni, gegn 5% ársvöxtum og endurgreiðslu innan 5 ára.

19
22. marz

Skýlt er hreppsnefnd að ábyrgjast bráðabirgðalán og rekstrarlán fyrir félagið.

Til tryggingar láni, er stjórn félagsins eða hreppsnefnd veitir félagsmönnum eða hreppsbúum til að hjarga bústofni þeirra frá yfirvofandi felli, er bústofninn að lögveði fyrir láninu, þar til það er að fullu greitt, þó ekki lengur en 2 ár frá lántöku-degi. Lánþegi má ekki selja né ráðstafa á annan hátt bústofninum úr eigu sinni frekar en svo, að jafnan sé næg trygging í eftirstöðvum hans með vöxtum og kostnaði. Lögveð þetta gengur fyrir öllum öðrum veðböndum.

67. gr.

Gjalddagi iðgjalda er 1. desember. Reikningsár félagsins er almanaksár. Skýrsluárið er frá 1. október til jafnlengdar næsta ár.

68. gr.

Þegar sjóður fóðurbirgðafélags er orðinn svo stór, að hann nemur kr. 800.00 á hvern félagsmann, þá er félaginu heimilt með aðalfundarsamþykkt að létta af iðgjöldum samkvæmt 64. gr. að nokkru eða öllu leyti.

69. gr.

Stjórn fóðurbirgðafélags skal árlega senda Búnaðarfélagi Íslands skýrslu um starfsemi sína, eftir því sem Búnaðarfélag Íslands ákveður og tekið er fram í samþykkt félagsins.

Skýrsla þessi skal send til Búnaðarfélags Íslands fyrir júlilok, eftir að skýrslu-árinu lauk. Styrkur ríkissjóðs til fóðurbirgðafélaga greiðist, þegar skýrslur og reikningar þeirra hafa horizt til félagsins.

70. gr.

Ráðherra er heimilt, hvenær sem hann telur þess þörf, að krefjast skýrslu frá forðagæzlumönnum um það, hverjar horfur séu á fóðuröflun eða fóðurbirgðum í umdæmi þeirra.

71. gr.

Sýni búfjáreigandi mótþróa gegn ráðstöfunum forðagæzlumanns hreppsnefndar eða stjórnar fóðurbirgðafélags honum til hjálpar eða hefur þær að engu, en fénaður hans líður eða fellur úr hor sökum fóðurskorts, hirðuleysis eða harðýðgi þess, er hafði hann undir hendi, að álitu forðagæzlumanns eða stjórnar fóðurbirgðafélags, er þessum aðilum skýlt að tilkynna það tafarlaust sýslumanni, ásamt öllum mála-vöxtum, eða hreppstjóra og hann tilkynni það aftur sýslumanni.

72. gr.

Sá, er sekur verður um illa meðferð á skepnum samkv. 71. gr., skal sæta sektum frá 500 til 5000 kr. eða einföldu fangelsi allt að 6 mánuðum. Vanræki forðagæzlu-maður, hreppsnefnd eða stjórn fóðurbirgðafélags að gera sýslumanni eða hreppstjóra aðvart um ómannúðlega meðferð á skepnum, sem þeim er kunnugt um innan þess hrepps, varðar það sektum.

VIII. KAFLI

Um starfsemi héraðsráðunauta í búfjárrækt.

73. gr.

Búnaðarsamböndum er heimilt að ráða til sín búfjárræktarráðunaut, einnig nautgriparræktarsamböndum, ef hlutaðeigandi búnaðarsamband notar sér ekki heimild

- 19 þessa. Starfssvæði það, sem sérhverjum ráðunaut er ætlað, skal vera nægilega stórt að
22. marz dómi Búnaðarfélags Íslands, enda samþykki landbúnaðarráðherra það. Sé starfssvið
ráðunautar minna en meðalsýslufélag, lækkar framlag ríkisins í hlutfalli við það.

74. gr.

Ráðunautastarfsemi þessa styrkir ríkissjóður með því að greiða $\frac{2}{3}$ launa ráðunautanna.

Til þess að styrkur þessi verði greiddur úr ríkissjóði verða búnaðarsamböndin að leggja fram þar á móti $\frac{3}{5}$ af launum ráðunautarins. Heimilt er búnaðarsamböndunum að ákveða á aðalfundi, að framlagi héraðsins skuli, að einhverju eða öllu leyti, jafnað niður á búfjáreigendur, enda hafi gjaldið áður verið samþykkt af meiri hluta félagsmanna í hreppabúnaðarfélagunum. Skal þeim þá falin innheimta gjaldanna, og eru þau lögtakskræf.

Geti einstök félög eða hluti sambandssvæðisins ekki notið starfskrafta héraðsráðunautar í búfjárrækt að dómi Búnaðarfélags Íslands, skulu félagsmenn þess svæðis undanþegnir gjaldinu.

Gjaldldagi þessara iðgjalda er fyrir 1. nóvember ár hvert, og skulu búnaðarfélagin hafa staðið hlutaðeigandi sambandi skil á greiðslunni fyrir 31. desember sama ár.

75. gr.

Hafi þeir aðilar, sem um ræðir í 73. gr., ákveðið að hefja starfsemi samkvæmt þessum kafla laganna og geta fullnægt þeim skilyrðum, sem sett eru, skulu þeir fá staðfestingu Búnaðarfélags Íslands á starfstilhöguninni.

76. gr.

Verkefni héraðsráðunauta í búfjárrækt skal meðal annars vera sem hér segir:

1. Vinna að því, að ákvæðum búfjárræktarlaganna sé framfylgt, stuðla að því, að búnaðarfélagin geri búfjárræktina samhliða jarðræktinni að aðalverkefni sínu, eða að stofnuð verði sérstök búfjárræktarfélag þar, sem þau eru ekki, ef það er líklegra til árangurs. Hafa eftirlit með þessum félögum og leiðbeina og aðstoða við skýrsluhald þeirra.
2. Ferðast um meðal bænda, eftir því sem við verður komið, skoða búfé þeirra og leiðbeina þeim með kynbætur, fóðrun og hirðingu þess. Þeir skulu enn fremur leiðbeina og aðstoða við kaup og sölu kynbótagripa.
3. Hafa umsjón með nautgripauppedisstöðvum, sæðingarstöðvum og samböndum nautgriparæktarféлага, ef slík eru starfandi á svæðinu.
4. Mæta árlega á fundum hreppabúnaðarféлага og búfjárræktarféлага, ef þess er óskað og eftir því sem við verður komið, til að flytja þar fyrirlestra um búfjárrækt og félagsstarfsemi á því sviði.
5. Vinna í samvinnu við ráðunauta Búnaðarfélags Íslands í búfjárrækt að kynbótastarfsemi, framkvæmd búfjársýninga o. fl.

77. gr.

Ekki mega búnaðarsambönd ráða aðra menn til þessara starfa en þá, sem lokið hafa háskólaprófi í búfræði, nema að fengnu samþykki Búnaðarfélags Íslands.

Héraðsráðunautum skulu greidd laun samkvæmt VIII. launaflokki launalaganna.

78. gr.

Búnaðarfélag Íslands skal annast greiðslur á fjártillagi ríkissjóðs til búnaðarsambandanna samkvæmt kafla þessum.

IX. KAFLI
Almenn ákvæði.

19
22. marz

79. gr.

Heimilt er að halda héraðssýningar fyrir annað búfé en hross, þegar hlutaðeigandi héraðsstjórnir óska þess, þó ekki oftast en fjórða hvert ár, að fengnu samþykki Búnaðarfélags Íslands. Fleiri sýslur en ein eða sýsluhlutar geta verið saman um sýningar þessar.

Styrkja skal slíkar sýningar að $\frac{2}{3}$ hlutum úr ríkissjóði og að $\frac{1}{3}$ hluta úr hlutaðeigandi sýslusjóðum, er hvort tveggja gangi til gripaverðlauna. Auk þess styrks, sem sýslusjóður veitir til gripaverðlauna, ber sýslunefnd að annast undirbúning sýninganna. Búnaðarfélag Íslands setur reglur um tilhögun héraðssýninga, er landbúnaðarráðherra staðfestir.

80. gr.

Allar greiðslur, sem um ræðir í lögum þessum, skulu greiddar að viðbætti verðlagsvísitölu kauplagsnefndar á hverjum tíma, og skal, þar sem því verður við komið, miða við meðalvísitölu ársins á undan.

81. gr.

Landbúnaðarráðherra setur reglugerð í samráði við Búnaðarfélag Íslands, er ákveður nánar um framkvæmd laga þessara.

82. gr.

Verði ágreiningur um skilning á ákvæðum þessara laga, sker landbúnaðarráðherra úr, og er það fullnaðarúrskurður.

83. gr.

Brot gegn lögum þessum varða sektum frá kr. 100.00 til kr. 5000.00 nema þyngri refsing liggja við að lögum. Sektarfé skal renna í sjóð þess búnaðarfélags, þar sem brotið er framið, ella í sveitarsjóð.

Með mál út af brotum gegn lögum þessum skal fara sem almenn lögreglumál.

84. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 44 frá 10. nóv. 1913, um forðagæzlu, og lög nr. 52 frá 8. sept. 1931, um búfjárrækt, og allar síðari breytingar, sem gerðar hafa verið á þeim lögum.

Gjört í Reykjavík, 22. marz 1948.

Sveinn Björnsson.
(L. S.)

Bjarni Ásgeirsson.

20

22. marz

L Ö G

um breyting á lögum nr. 47 1938, um fasteignasölu.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Síðasti málsliður 2. gr. orðist svo: Kandidatar í lögfræði og viðskiptafræðum frá Háskóla Íslands eru þó undanþegnir slíku prófi.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 22. marz 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Bjarni Benediktsson.

21

22. marz

L Ö G

um breyting á lögum nr. 72 7. maí 1928, um hvalveiðar.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Aftan við 2. gr. bætist:

Árin 1948—1950 er þó sérleyfishafa heimilt að nota þrjú erlend skip til veiðanna.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 22. marz 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann P. Jósefsson.

L Ö G**22**

22. marz

um viðauka við lög um Landsbanka Íslands, nr. 10 15. apríl 1928.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Aftan við c-lið 9. gr. komi:

Meðan bankinn nýtur undanþágu þeirrar, sem ræðir um í 64. gr., þarf þó eigi að telja til frádráttar lán bankans, er ræðir um í lögum nr. 10 31. maí 1927, eða lán þau, er koma kunna í stað þessara lána.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi og gilda til septemberloka 1952.

Gjört í Reykjavík, 22. marz 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Emil Jónsson.

L Ö G**23**

22. marz

um breyting á lögum nr. 23 1947, um breyting á ljósmæðralögum, nr. 17 19. júní 1933.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Í stað „500“ í 1. og 2. tölul. 1. greinar laganna komi á báðum stöðum: 700.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 22. marz 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Eysteinn Jónsson.

24

22. marz

L Ö G

um bændaskóla.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Þar til er öðruvísi verður ákveðið, skulu vera þrjú skólar á landi hér, er veita bændafnum nauðsynlega sérþekkingu til undirbúnings stöðu þeirra. Skal einn skólinn vera á Hólum í Hjaltadal, annar á Hvanneyri í Borgarfirði og hinn þriðji í Skálholti í Biskupstungum, þegar lokið er byggingu skólahúss og öðrum nauðsynlegum undirbúningi. Skólarnir nefnast bændaskólar.

2. gr.

Á skólajörðunum skulu vera hæfilega stór, fjölbreytt bú, rekin á kostnað ríkissjóðs, og veita skólastjórnir þeim forstöðu. Fyrir bústjórnina skulu greidd sérstök laun samkvæmt samningi við ráðuneytið. Á búunum skulu færðir búreikningar.

Á búunum skal gera ýmsar hagnýtar tilraunir í landbúnaði, svo sem jarðrækt, garðrækt, akuryrkju, kynbótum, fóðrun búfjár og loðdýrarækt.

Áherzla skal á það lögð, að búfjárræktin á skólabúunum sé sem fjölbreyttust með hliðsjón af þeim arði, sem af slíkri starfsemi getur leitt fyrir íslenzkan landbúnað.

3. gr.

Á landi skólajarðanna skal heimilt að reisa nýbýli og bústaði fyrir fasta kennara skólans á kostnað ríkissjóðs, eftir því sem landbúnaðarráðherra ákveður í samráði við skólastjóra og fé er veitt til í fjárlögum. Landbúnaðarráðherra ákveður landstærð þessara nýbýla í samráði við skólastjóra.

4. gr.

Við hvern skóla skulu vera skólastjóri og tveir fastir kennarar. Laun taka þeir samkvæmt launalögum. Heimilt er ráðherra auk þess að greiða hverjum skóla upphæð, sem svarar einum kennaralaunum, er sé varið til verklegrar og bóklegrar kennslu. Skólastjóri ræður aukakennara með samþykki landbúnaðarráðuneytisins til þess að annast þessa kennslu.

Njótí kennarar landsnytja og afnota peningshúsa, gjaldi þeir fyrir það leigu. Skólastjóri hefur aðalumsjón með nemendum skólans, húsum hans og áhöldum.

5. gr.

Skólarnir séu þriggja missera skólar með bóklegu og verklegu námi. Í hverjum skóla séu tvær deildir, yngri og eldri deild. Bóklega kennslan fari fram á tímabilinu frá 15. október til 30. apríl ár hvert.

Verklega námið fari aðallega fram sumarið á milli skólavetranna, og skal hver nemandi vinna minnst 780 klukkustundir. Auk þess skulu kenndar búsmíðar og, að svo miklu leyti sem við verður komið, verkleg vélfræði að vetrinum.

Heimilt er skólastjóra að veita þeim nemendum inngöngu í eldri deild skólans, sem að hans dómi hafa næga undirbúningsmenntun til þess, en skylt skal þeim að taka þátt í verklegu námi jafnlangan tíma og aðrir nemendur.

6. gr.

Skilyrði fyrir inntöku í skólann séu þessi:

- a. Að umsækjandi sé fullra 18 ára. Þó getur skólastjóri veitt undanþágu frá þessu ákvæði, ef sérstakar ástæður mæla með;
- b. að hann fullnægi þeim skilyrðum um kunnáttu, sem reglugerð ákveður;
- c. að hann hafi óflekkað mannorð og sé ekki haldinn smitandi sjúkdómi.

7. gr.

Kennslan í skólanum sé bæði bókleg og verkleg. Bóklega kennslan fari fram í fyrirlesturum að því leyti, sem betur þykir henta. Þessar námsgreinar skal kenna bóklega: Íslenzku, stærðfræði (talnafræði), flatar- og rúmmálsfræði, búreikninga, þjóðfélagsfræði, búnaðarhagfræði, búnaðarsögu og landbúnaðarlöggjöf Íslands og nágrannalandanna, búnaðarlandafræði, grasafræði, eðlisfræði, efnafræði, jarðfræði, líffærafræði og lífeðlisfræði búfjár, búfjárfræði, mjólkurfræði, arfgengisfræði, verkfærafræði, jarðræktarfræði, helztu undirstöðuatriði húsabygginga í sveitum, land- og hallamælingar og eitthvert Norðurlandamál eða ensku. Enn fremur skal kenna söng, íþróttir, leikfimi og teikningu. Í eldri deild skal leggja ríka áherzlu á kennslu í búfjárfræði og jarðræktarfræði.

Í verklega náminu skulu kennd sem fjölbreyttust jarðræktarstörf, garðrækt, heyskapur og önnur uppskeruvinna. Einnig skal nemendum kennd hirðing og notkun þeirra véla og verkfæra, er verulega þýðingu hafa fyrir búskap.

Nemendum ber að taka þátt í hirðingu þess búfjár, sem á búunum er, undir stjórn og leiðsögn kennara. Þeir skulu og taka þátt í venjulegum bústörfum með það fyrir augum, að þeir nemi hagnýtar vinnuaðferðir, er komi bændum að sem mestum notum í starfi þeirra.

Vanti verkefni á skólabúunum, er heimilt að láta nemendur stunda verklega námið að meira eða minna leyti annars staðar, ef fullnægt er þeim skilyrðum, sem selt eru fyrir náminu. Nemendur, sem stunda verknám utan skólabúanna, fá greiddan ferðakostnað til og frá kennslustað.

Í reglugerð skal kveða nánar á um fyrirkomulag kennslunnar í bóklegum og verklegum efnum.

8. gr.

Þeir nemendur, sem ljúka verklegu námi, fá hjá skólabúunum fæði og þjónustu verknámstímann. Auk þess greiðir ríkissjóður þeim kr. 100.00 styrk með verðlagsuppbót.

Ríkissjóður greiðir skólabúunum kr. 100.00 með verðlagsuppbót fyrir hvern nemanda, sem lýkur verklegu námi.

9. gr.

Árspróf og burtfararpróf skal halda við skólana í lok skólaárs í þeim greinum, sem kenndar eru í ársdeildunum. Að loknu verklegu námi skal og fara fram verklegt próf. Þeir einir, sem lokið hafa bóklegu og verklegu fullnaðarprófi við skólana eða á hliðstæðum skólum erlendum, hafa rétt til að bera nafnið búfræðingur. Þó skerðir það eigi rétt þeirra manna, sem tekið hafa próf eftir hinum eldri hændaskólalögum, til þess að bera það nafn.

Í reglugerð skal kveða nánar á um próf við skólana.

10. gr.

Selji skólabúið nemendum fæði og þjónustu, skal það selt með kostnaðarverði. Ella sjái skólastjóri um, að nemendur geti haft sameiginlegt mötuneyti.

24

22. marz

11. gr.

Heimilt er að halda námskeið við bændaskólana fyrir bændur og bændaeefni, þegar ástæður leyfa. Námskeið þessi séu til hvatningar og fræðslu. Einnig námskeið fyrir trúnaðarmenn samkvæmt jarðræktarlögum, eftirlitsmenn nautgriparæktarféлага, forðagæzlumenn, búreikninganámskeið og enn fremur matreiðslunámskeið.

12. gr.

Landbúnaðarráðuneytið hefur á hendi yfirstjórn bændaskólanna og gefur út reglugerð fyrir þá að fengnum tillögum skólastjóranna.

13. gr.

Kostnaður við að gera skólana og skólabúin úr garði samkvæmt lögum þessum greiðist úr ríkissjóði, eftir því sem fé er veitt til þess í fjárlögum. Svo greiðir hann og allan árlegan kostnað við skólana.

14. gr.

Lög þessi koma til framkvæmda fyrir skólaárið 1947—1948.

15. gr.

Heimilt er landbúnaðarráðherra, eftir því sem fé er veitt til þess í fjárlögum, að stofna sérstaka deild við einn bændaskólanna eða annars staðar, ef hentara þykir, þar sem búfræðingar geti fengið framhaldsmenntun. Um fyrirkomulag þessarar deildar skal ákveðið í reglugerð.

16. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 26 13. jan. 1938, lög nr. 39 30. júní 1942 og lög nr. 74 30. des. 1944.

Gjört í Reykjavík, 22. marz 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Bjarni Ásgeirsson.

25

1. apríl

L Ö G

um breyting á lögum nr. 61 31. maí 1947, um váttryggingarfélög fyrir fiskiskip.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Í stað orðanna „til ársloka 1948“ í bráðabirgðaákvæði komi: til ársloka 1949.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 1. apríl 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann Þ. Jósefsson.

L Ö G

26

1. apríl

um breyting á lögum nr. 108 frá 1945, um byggingarsamþykktir fyrir sveitir og þorp, sem ekki eru löggiltir verzlunarstaðir.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Upphaf 1. gr. laganna orðist svo, að í stað orðanna „Heimilt er sýslunefnd“ komi: Sýslunefnd er skylt o. s. frv.

2. gr.

4. gr. laganna orðist svo:

Í byggingarsamþykkt skal ákveða, að í hverjum hreppi skuli vera byggingarnefnd. Í henni eiga sæti 3 menn, kosnir af hreppsnefnd, og jafnmargir til vara. Kosning fer fram að afloknum almennum hreppsnefndarkosningum og gildir til jafnlangs tíma og hreppsnefndarinnar.

3. gr.

Á eftir 4. gr. laganna komi 2 nýjar greinar, svo hljóðandi, er verði 5. og 6. gr., og breytist greinatala samkvæmt því:

a. (5. gr.) Heimilt er sýslunefndum að ráða byggingarfulltrúa. Skal teiknistofa landbúnaðarins samþykkja ráðningu þeirra.

Laun byggingarfulltrúa greiðist að hálfu af viðkomandi sýslusjóðum eða öðrum aðilum innan héraðsins, en heimilt er sýslunefndum að jafna því niður jöfnum höndum sem fastagjaldi og í hundradshlutum af heildarfasteignamati jarða og húsa með lóðum. Þó má þetta gjald aldrei fara yfir 2.5% af fasteignamatinu.

Byggingarsjóður greiðir helming kostnaðarins.

Greiðsla byggingarsjóðs er háð þeim takmörkunum:

1. Að tala byggingarfulltrúa fyrir sveitir og þorp, sem ekki eru löggiltir verzlunarstaðir, fari ekki yfir 7.
2. Að skipting starfssvæða byggingarfulltrúa sé þessi:
  1. Borgarfjarðarsýsla, Mýrasýsla, Hnappadalssýsla, Snæfellsnessýsla og Dalasýsla.
  2. Vestur- og Austur-Barðastrandarsýslur, Vestur- og Norður-Ísafjarðarsýslur og Strandasýsla.
  3. Vestur- og Austur-Húnavatnssýslur og Skagafjarðarsýsla.
  4. Eyjafjarðarsýsla, Suður- og Norður-Þingeyjarsýslur.
  5. Norður- og Suður-Múlasýslur og Austur-Skaftafellssýsla.
  6. Vestur-Skaftafellssýsla, Rangárvallasýsla og Árnessýsla.
  7. Gullbringu- og Kjósarsýsla.
3. Að byggingarfulltrúum séu greidd sömu laun og þeim embættismönnum ríkisins, er laun taka eftir VIII. flokki launalaga.

b. (6. gr.) Nú óskar sýslunefnd, að komið verði á samþykkt um sameiginlegan byggingarfulltrúa fyrir hlutaðeigandi byggingarumdæmi, sbr. 5. gr., 2. tölul., undirtöluliði 1—7, og gerir sýslunefnd þá frumvarp að samþykkt þar að lútandi og sendir öllum sýslunefndum innan byggingarumdæmisins. Hljóti samþykktin $\frac{3}{5}$ atkvæða allra sýslunefndarmanna á samþykktarsvæðinu, er hún bindandi fyrir öll sýslufélög

- 26** innan þessa byggingarumdæmis. Nái samþykkt um sameiginlegan byggingarfulltrúa
 1. apríl ekki löglegu samþykki samkv. 2. málslíð þessarar greinar, getur hluti af byggingar-
 umdæmi, sem þó verður að ná yfir eitt sýslufélag minnst, ráðið sér byggingarfull-
 trúa og fengið greidd hlutfallsleg laun hans úr byggingarstjóði, miðað við matsverð
 fasteigna á svæðinu borið saman við heildarfasteignamat í öllu byggingarumdæminu.

4. gr.

1. töluliður 9. gr. laganna, er verður 11. gr., orðist svo:

Fara um byggingarumdæmið og leiðbeina íbúum þess um hvers konar bygg-
 ingar og láta þeim í té eða útvega teikningar af þeim, ef þess er óskað. Ferðum þess-
 um sé hagað þannig, að hann komi á hvert byggt ból í umdæminu ekki sjaldnar
 en fimmta hvert ár.

5. gr.

Upphaf 11. gr. laganna, er verður 13. gr., orðist svo:

Sýslunefndir í sama byggingarumdæmi hafa heimild til o. s. frv.

6. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 1. apríl 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Bjarni Ásgeirsson.

27

1. apríl

L Ö G

um breyting á lögum nr. 67 5. júní 1947, um eignakönnun.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með sam-
 þykki mínu:

1. gr.

Niðurlag 1. málsgreinar 31. gr. laga nr. 67 5. júní 1947, um eignakönnun,
 orðist á þessa leið:

Þetta tekur þó ekki til inneigna lánsstofnana hvernar hjá annarri, né heldur til
 sparisjóðsinnstæðna, annarra en á ávísanabókum, er nema 200 kr. eða lægri fjárhæð.

2. gr.

Á eftir 45. gr. laganna komi ný grein, er hljóði svo:

Þá er framtalsnefnd hefur lokið störfum samkvæmt 45. gr., skal hún ákveða
 mönnum skatt samkvæmt 17. gr. og gera um það skattskrár, þar sem skattgreiðendur
 eru taldir í stafrófsröð, hver í sínu skattaumdæmi. Tilkynna skal skattgreiðendum
 með ábyrgðarbréfi skattupphæð þá, sem þeim ber að greiða.

Rétt hefur skattþegn til þess að kæra til framtalsnefndar yfir skatti þeim, sem
 á hann er lagður. Kærufrestur skal vera 3 vikur í Reykjavík og Hafnarfirði, frá því
 að tilkynning um skattgreiðslu var lögð í póst, en 6 vikur annars staðar á landinu.

Framtalsnefnd úrskurðar kæru skattþegns innan 4 vikna, eftir að henni barst kærán 27 í hendur, nema hún telji sig þurfa lengri frest til rannsóknar. 1. apríl

Skattþegn getur skotið úrskurði framtalsnefndar til fjármálaráðherra.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 1. apríl 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann Þ. Jósefsson.

L Ö G

28

um breyting á lögum nr. 23 27. júní 1921, um váttryggingarfélag fyrir fiskiskip. 1. apríl

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallið á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Aftan við 2. gr. laganna komi ný málsgrein, svo hljóðandi:

Tryggja skal hjá Samábyrgðinni öll skip, er ríkissjóður á og tryggir á hverjum tíma, þó svo, að tryggingarkjörin séu eigi lakari en hjá öðrum tryggingarfélögum, að dómi ríkisstjórnarinnar.

2. gr.

Á eftir orðunum „ársreikninginn með áritun endurskoðunarmanna“ í lok 3 mgr. 12. gr. laganna komi: og skal hann birtur í B-deild Stjórnartíðinda.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 1. apríl 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann Þ. Jósefsson.

L Ö G

29

um breyting á lögum nr. 7 12. jan. 1945, um jarðræktar- og húsagerðarsamþykktir í sveitum. 1. apríl

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallið á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

21. gr. laganna orðist svo:

Ríkissjóður greiðir styrk, $\frac{2}{3}$ af kostnaðarverði þeirra veggjamóta, véla og verkfæra, kominna á ákvörðunarstað, er forstöðumaður teiknistofu landbúnaðarins

29 og nýbýlastjórn telja samböndunum þörf á til byggingarstarfsemi þeirra. Styrkur 1. apríl veitist aðeins til kaupa á nýjum og vönduðum tækjum.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 1. apríl 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Bjarni Ásgeirsson.

30

1. apríl

FJÁRLÖG

fyrir árið 1948.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallið á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI

Tekjur:

1. gr.

Árið 1948 er ætlað til, að tekjur ríkissjóðs verði svo sem talið er í 2.—5. gr. og að þeirra verði aflað með tekjugreinum, sem þar eru taldar.

2. gr.

Ætlað er, að þessir skattar og tollar nemi:

	kr.	kr.
1. Tekju- og eignarskattur, að meðtöldum tekjuskattsauka	40 000 000	
2. Stríðsgróðaskattur	6000000	
Þar af hluti bæjar- og sveitarfélaga	3000000	
	<u>3 000 000</u>	43 000 000
3. Vörumagnstollur	18 000 000	
4. Verðtollur	60 000 000	
5. Innflutningsgjald af benzíni	4 000 000	
6. Gjald af innlendum tollvörum	3 000 000	
		85 000 000
7. Söluskattur		19 000 000
8. Fasteignaskattur	600 000	
9. Lestagjald af skipum	120 000	
10. Bifreiðaskattur	3 300 000	
		4 020 000
11. Aukatekjur	1 600 000	
12. Stimpilgjald	4 000 000	
13. Vitagjald	800 000	
14. Leyfisbréflagjald	150 000	
15. Erfðafjárskattur	300 000	
16. Veitingaskattur	1 000 000	
		7 850 000
Samtals ...	. . .	158 870 000

3. gr.

30

1. apríl

Tekjur af rekstri ríkisstofnana eru áætlaðar:

	kr.	kr.
A.		
1. Rekstrarhagnaður landssímans	694 500	
2. — áfengisverzlunar	42 000 000	
3. — tóbakseinkasölu	17 500 000	
4. — ríkisútvarps	937 185	
5. — ríkisprentsmiðju	314 749	
6. — trésmiðju	16 291	
		61 462 725
Samtals ...	. . .	61 462 725
<i>Sundurliðun.</i>		
<i>1. Póstsjóður.</i>		
I. Tekjur		9 050 000
II. Gjöld:		
1. Póststjórnarkostnaður	357 000	
2. Póststofan í Reykjavík	2 520 000	
3. Önnur pósthús	1 550 000	
4. Póstflutningar	1 950 000	
5. Önnur gjöld	369 000	
6. Fyrning	4 000	
7. Rekstrarkostnaður bifreiða	2 300 000	
		9 050 000
<i>2. Landssíminn.</i>		
I. Tekjur		19 000 000
II. Gjöld:		
a. Til notendasíma í sveitum að frádregnum stofngjöldum	800 000	
b. Til starfrækslu landssímanna m. m.:		
1. Kostnaður af aðalskrifstofu landssímans	778000	
2. Ritsíminn í Reykjavík	2465000	
3. Loftskýfastöðin í Reykjavík	245500	
4. Stuttbylgjustöðin í Reykjavík	468000	
5. Bæjarsíminn í Reykjavík og Hafnarfirði að frádregnum stofngjöldum ..	3460000	
6. Áhaldahúsið	267000	
7. Ritsíminn á Akureyri	668000	
8. Ritsíminn á Seyðisfirði	301000	
9. Ritsímastöðin á Ísafirði	302000	
10. Símastöðin á Borðeyri	189000	
11. Símastöðin í Vestmannaeyjum	284000	
12. Símastöðin á Siglufirði	377000	
13. Til annarra sírstöðva og eftirlitsstöðva	2276000	
		12 080 500

	kr.	kr.
c. Eyðublöð, prentkostnaður, ritföng m. m.	300 000	
d. Viðbót og viðhald stöðva	1 136 000	
e. Viðhald landssímanna	2 989 000	
f. Framhaldsgjald	170 000	
g. Ýmis gjöld	100 000	
h. Fyrning á húsum og áhöldum	250 000	
i. Vextir af lánum	480 000	
		18 305 500
Fært á 3. gr. A. 1	. . .	694 500
<i>Eignabreytingar landssímans.</i>		
Út.		
I. Afborganir af lánum og til húsaþauka		600 000
II. Til viðauka símakerfa, smærri efnis- og áhaldakaupa		995 000
III. Til talstöðva í báta og skip		295 000
IV. Til loftskýtastöðva í skip		200 000
V. Til nýrra landssímalína		488 000
VI. Til stækkunar á sjálfvirkum stöðinni í Reykjavík ..		1 482 000
Fært á 20. gr. Út I. 2. og II.	. . .	4 060 000
<i>3. Áfengisverzlun ríkisins.</i>		
I. Tekjur (brúttó hagnaður)		45 946 680
II. Gjöld:		
1. a. Grunnlaun	383200	
b. Verðlagsuppbót	766400	
		1 149 600
2. Kostnaður við áfengisútsölur	425 000	
3. Annar rekstrarkostnaður	572 080	
4. Útsvar	1 800 000	
		3 946 680
Fært á 3. gr. A. 2	. . .	42 000 000
<i>4. Tóbakseinkasala ríkisins.</i>		
I. Tekjur (brúttó hagnaður)		19 462 712
II. Gjöld:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	172874	
2. Verðlagsuppbót	345748	
		518 622
b. Annar rekstrarkostnaður	619 090	
c. Útsvar	825 000	
		1 962 712
Fært á 3. gr. A. 3	. . .	17 500 000

		kr.	kr.
5. Ríkisútvarpið.			
I. Tekjur:			
a.	Afnotagjöld	3 250 000	
b.	Aðrar tekjur	500 000	
			3 750 000
II. Gjöld:			
a.	Laun:		
1.	Grunnlaun	407380	
2.	Verðlagsuppbót	814760	
		1 222 140	
b.	Útvarpsefni	750 000	
c.	Skrifstofukostnaður	315 000	
d.	Húsaleiga, ljós og hiti	115 000	
e.	Til útvarpsstöðva	340 000	
f.	Til hleðslustöðva, viðgerðafærða o. fl.	40 000	
g.	Iðgjöld í Lífeyrissjóð og til Tryggingastofnunar ríkisins	75 700	
h.	Óviss útgjöld	30 000	
i.	Vextir	5 000	
j.	Fyrning á húsum og vélum	60 000	
			2 952 840
III. Rekstur viðtækjaverzlunar:			
a.	Tekjur	500 000	
b.	Gjöld:		
1.	Laun:		
a.	Grunnlaun	69600	
b.	Verðlagsuppbót	139200	
		208800	
2.	Annar kostnaður	102000	
		310 800	
			797 160
IV. Rekstur viðgerðarstofu:			
a.	Tekjur	370 000	
b.	Gjöld:		
1.	Laun:		
a.	Grunnlaun	79325	
b.	Verðlagsuppbót	158650	
		237975	
2.	Efni	100000	
3.	Annar kostnaður	70500	
		408 475	
			189 200
V. Rekstur viðtækjasmiðju:			
a.	Tekjur	60 000	
b.	Gjöld:		
1.	Laun:		
a.	Grunnlaun	11400	
b.	Verðlagsuppbót	22800	
		34200	
Rekstrarhalli ...		38 475	

30

1. apríl

		kr.	kr.
2. Efni	18000	.	
3. Annar kostnaður	18500	70 700	
Rekstrarhalli ...		10 700	986 360
Frá dregst rekstrarhalli viðgerðarstofu og viðtækja- verksmiðju kr. 38475 + 10700			49 175
Fært á 3. gr. A. 4		. . .	937 185
Eignabreytingar: Afborgun af láni til stækkunar		.	89 100
Fært á 20. gr. Út II.		. . .	89 100
<i>6. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.</i>			
I. Tekjur (prentvinna)			2 100 000
II. Gjöld:			
1. a. Laun starfsmanna:			
1. Grunnlaun	47479		
2. Verðlagsuppbót	94958		
	<u>142437</u>		
b. Vinnulaun og aðkeypt vinna:			
1. Grunnlaun	350000		
2. Verðlagsuppbót	700000		
	<u>1050000</u>		
		1 192 437	
2. Efnivörur		365 000	
3. Vélarekstur og viðhald		60 000	
4. Annar kostnaður		137 814	
5. Fyrning		30 000	
			1 785 251
Fært á 3. gr. A. 5		. . .	314 749
<i>7. Áburðarsala ríkisins.</i>			
a. Laun:			
1. Grunnlaun	26226		
2. Verðlagsuppbót	52452		
	<u>78678</u>		
b. Annar kostnaður	148700		
		227 378	
÷ Tekjur af vörusölu og fasteignum		227 378	

8. Grænmetisverzlun ríkisins.

a. Laun:		
1. Grunnlaun	39339	
2. Verðlagsuppbót	78678	
	<u>118017</u>	
b. Annar kostnaður	128051	
÷ Tekjur af vörusölu og fasteignum		

246 068
246 068

9. Landssmiðjan.

I. Tekjur (ágóði af seldri vinnu og vörum) .....

1 082 800

II. Gjöld:

1. Laun starfsmanna:

a. Grunnlaun	100000
b. Verðlagsuppbót	200000

300 000
170 000
312 800
300 000

2. Vextir .....

3. Fyrning .....

4. Annar kostnaður .....

1 082 800

10. Trésmiðja ríkisins.

I. Tekjur (ágóði af seldri vinnu og vörum) .....

650 000

II. Gjöld:

1. Laun starfsmanna:

a. Grunnlaun	112903
b. Verðlagsuppbót	225806

338 709
20 000
200 000
75 000

2. Vextir .....

3. Ýmis kostnaður .....

4. Fyrning .....

633 709

Fært á 3. gr. A. 6

. . . 16 291

11. Tunnuverksmiðjur ríkisins.

I. Tekjur (seldar tunnur) .....

5 700 000

II. Gjöld:

1. Laun starfsmanna .....

2. Efni .....

3. Vextir .....

4. Ýmis kostnaður .....

5. Fyrning .....

1 275 000
4 050 000
240 000
85 000
50 000

5 700 000

B.

Tekjur af fasteignum ríkissjóðs eru áætlaðar .....

10 000

30
1. apríl

4. gr.

Tekjur af verðbréfum, bankainnstæðum, hlutafjäreign o. fl.

	kr.	kr.
1. Vextir af veðdeildarbréfum Landsbanka Íslands		62 855
2. Vextir af stofnfé Landsbanka Íslands 6% af 3 millj. ..		180 000
3. Vextir af áhættufé stríðstryggingarfél. ísl. skipshafna		111 000
4. Vextir af eignakönnunarbréfum		300 000
5. Aðrir vextir		51 000
6. Arður af hlutafjäreign		263 570
Samtals ...	. . .	968 425

5. gr.

Óvissar tekjur eru áætlaðar 100 000 krónur.

II. KAFLI

Gjöld:

30

1. apríl

6. gr.

Árið 1948 eru veittar til gjalda fjárhæðir þær, sem tilgreindar eru í 7.—19. gr.

7. gr.

Vextir af lánum ríkissjóðs eru taldir:

	kr.	kr.
1. Innlend lán		1 645 019
2. Lán í dönskum krónum		218 524
3. Lausaskuldir		3 500 000
Samtals ...	. . .	5 363 543

8. gr.

	kr.	kr.
Kostnaður við æðstu stjórn landsins		287 482

9. gr.

Til alþingiskostnaðar og yfirskoðunar ríkisreikninga er veitt:

	kr.	kr.
1. Til alþingiskostnaðar		1 500 000
2. Til yfirskoðunar ríkisreikninga		13 406
3. Fyrning á alþingishúsi (sjá 20. gr.)		2 170
Samtals ...	. . .	1 515 576

1. apríl

Til ríkisstjórnarinnar er veitt:

		kr.	kr.
I. Stjórnarráðið:			
1. Til ráðherra:			
a. Laun:			
1. Grunnlaun	90000		
2. Verðlagsuppbót	180000		
		270000	
b. Til risnu samkvæmt reikningi		25000	
c. 1. Húsaleiga forsætisráðherra	3000		
2. Húsaleiguuppbót	1260		
		4260	
2. Til ráðuneytanna:			299 260
a. Atvinnumálaráðuneytið, laun:			
1. Grunnlaun	78325		
2. Verðlagsuppbót	156650		
		234975	
b. Dómsmálaráðuneytið, laun:			
1. Grunnlaun	88425		
2. Verðlagsuppbót	176850		
		265275	
c. Félagsmálaráðuneytið, laun:			
1. Grunnlaun	41850		
2. Verðlagsuppbót	83700		
		125550	
d. I. Fjármálaráðuneytið, laun:			
1. Grunnlaun	70900		
2. Verðlagsuppbót	141800		
		212700	
II. Endurskoðunardeild fjármálaráðuneytisins, laun:			
1. Grunnlaun	105540		
2. Verðlagsuppbót	211080		
		316620	
e. Forsætis- og menntamálaráðuneytið, laun:			
1. Grunnlaun	15650		
2. Verðlagsuppbót	31300		
		46950	
f. Samgöngumálaráðuneytið, laun:			
1. Grunnlaun	19500		
2. Verðlagsuppbót	39000		
		58500	
g. Utanríkisráðuneytið, laun:			
1. Grunnlaun	81440		
2. Verðlagsuppbót	162880		
		244320	
h. Viðskiptamálaráðuneytið, laun:			
1. Grunnlaun	25800		
2. Verðlagsuppbót	51600		
		77400	

		kr.	kr.
			30 1. apríl
i. Aðrir starfsmenn, laun:			
1. Grunnlaun	41490		
2. Verðlagsuppbót	82980		
	<u>124470</u>		
j. Annar kostnaður ráðuneytanna	300000	2 006 760	
3. Ríkisféhirzla og ríkisbókhald:			
a. Laun:			
1. Grunnlaun	122228		
2. Verðlagsuppbót	244456		
	<u>366684</u>		
b. Annar kostnaður	30000	396 684	
4. Ýmis kostnaður:			
a. Pappír, prentun og hefting ríkisreikninga	20000		
b. Til þess að gefa út stjórnartíðindi:			
1. Þóknun fyrir ritstjórn tíðindanna o. fl.	1200		
2. Til pappírs og prentunar	80000		
3. Til kostnaðar af sendingu með póstum	4500		
	<u>85700</u>		
c. Til umbóta og viðhalds á stjórnarráðshúsinu og ráðherrabústað	35000		
d. Fyrning á stjórnarráðshúsi og ráðherrabústað (sjá 20. gr.)	2046	142 746	
			2 845 450
II. Hagstofan:			
a. Laun:			
1. Grunnlaun	86917		
2. Verðlagsuppbót	173834		
	<u>260 751</u>		
b. Pappír, prentun og hefting hagskýrslna		60 000	
c. Prentun eyðublaða		5 000	
d. Húsaleiga, hiti og ljós		30 000	
e. Annar kostnaður		4 000	
			359 751
III. Utanríkismál:			
1. Sendiráðið í Kaupmannahöfn:			
a. Laun sendiherra og annarra starfsmanna skv. launalögum	27000		
b. Laun annarra starfsmanna utan launalaga	5500		
	<u>32500</u>		
c. Risna og staðaruppbót á laun	62400		
d. Annar kostnaður	16500		
	<u>111 400</u>	111 400	

30
1. apríl

		kr.	kr.
2.	Sendiráðið í Stokkhólmi:		
a.	Laun sendiherra og annarra starfsmanna	23400	
b.	Laun starfsfólks utan laun- laga	15000	
		<u>38400</u>	
c.	Risna og staðaruppbót á laun	91800	
d.	Annar kostnaður	37200	
			<u>167 400</u>
3.	Sendiráðið í London:		
a.	Laun sendiherra og annarra starfsmanna	41200	
b.	Laun starfsfólks utan launa- laga	9500	
		<u>50700</u>	
c.	Risna og staðaruppbót á laun	144800	
d.	Annar kostnaður	61000	
			<u>256 500</u>
4.	Sendiráðið í Washington:		
a.	Laun sendiherra og annarra starfsmanna	21600	
b.	Laun starfsfólks utan launa- laga	51200	
		<u>72800</u>	
c.	Risna og staðaruppbót á laun	103200	
d.	Annar kostnaður	39800	
			<u>215 800</u>
5.	Sendiráðið í Moskva:		
a.	Laun sendiráðsritara samkv. launalögum	8400	
b.	Laun starfsfólks utan launa- laga	25500	
		<u>33900</u>	
c.	Risna og staðaruppbót á laun	117500	
d.	Annar kostnaður	34700	
			<u>186 100</u>
6.	Sendiráðið í París:		
a.	Laun sendiherra og annarra starfsmanna skv. launalögum	20400	
b.	Laun starfsfólks utan launa- laga	6000	
		<u>26400</u>	
c.	Risna og staðaruppbót	166900	
d.	Annar kostnaður	49500	
			<u>242 800</u>
7.	Sendiráðið í Oslo:		
a.	Laun sendiherra og annarra starfs- manna skv. launalögum	26600	
b.	Risna og staðaruppbót á laun	67000	
c.	Annar kostnaður	16500	
			<u>110 100</u>

	kr.	kr.
		30 1. april
8. Aðalræðismannsskrifstofan í New-York:		
a. Laun og staðaruppbót aðalræðismanns í einn mánuð	4500	
b. Laun og staðaruppbót starfsstúlku í sex mánuði	8500	
c. Annar kostnaður	8000	
	<hr/>	
9. Ferðakostnaður	21 000	
10. Kostnaður vegna samninga við erlend ríki	75 000	
11. Kostnaður vegna þátttöku í alþjóðaráðstefnum ..	250 000	
	<hr/>	
÷ Tekjuafgangur samninganefndar utanríkisviðskipta	1 886 100	
	500 000	
	<hr/>	1 386 100
	<hr/>	
Samtals ...	. . .	4 591 301

Til dómgæzlu, lögreglustjórnar, kostnaðar við opinbert eftirlit, skatta- og tollainnheimtu o. fl. er veitt:

	kr.	kr.
<i>A. Dómgæzla og lögreglustjórn.</i>		
1. Hæstiréttur:		
a. Laun hæstaréttardómara og hæstaréttarritara:		
1. Grunnlaun	88800	
2. Verðlagsuppbót	177600	
	266 400	
b. Útgáfa hæstaréttardóma	50 000	
c. Annar kostnaður	25 000	
	341 400	
2. Borgardómaraembættið í Reykjavík:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	73633	
2. Verðlagsuppbót	147266	
	220 899	
b. Húsaleiga, ljós og hiti	24 000	
c. Annar kostnaður	12 000	
	256 899	
3. Borgarfógetaembættið í Reykjavík:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	80866	
2. Verðlagsuppbót	161732	
	242 598	
b. Húsaleiga, ljós, hiti og ræsting	30 000	
c. Annar kostnaður	18 000	
	290 598	
4. Sakadómaraembættið í Reykjavík:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	98758	
2. Verðlagsuppbót	197516	
	296 274	
b. Húsaleiga, ljós, hiti og ræsting	47 264	
c. Annar kostnaður	126 369	
	469 907	
5. Lögreglustjóraembættið í Reykjavík:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	89786	
2. Verðlagsuppbót	179572	
	269 358	
b. Ljós, hiti, ræsting, dyravarzla og húskostnaður ..	78 400	
c. Annar kostnaður	59 600	
	407 358	
6. Embætti sýslumanna, bæjarfógeta og lögreglustjóra utan Reykjavíkur:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	236075	
2. Verðlagsuppbót	472150	
	708 225	

		kr.	kr.	30 1. april
b. Skrifstofukostnaður:				
1. Grunnlaun	422350			
2. Verðlagsuppbót	844700			
3. Annar kostnaður	300000			
	1567050			
÷ Frá Tryggingastofnun ríkisins	400000	1 167 050		
			1 875 275	
7. Laun hreppstjóra:				
a. Grunnlaun		190 000		
b. Verðlagsuppbót		380 000		
			570 000	
8. Lögreglukostnaður:				
a. Ríkislögregla:				
1. Laun lögregluþjóna í Reykjavík:				
a. Grunnlaun	210537			
b. Verðlagsuppbót	421074			
	631611			
2. Annar kostnaður	250696	882 307		
		460 000		
b. Hluti ríkissjóðs af lögreglukostnaði í Reykjavík ..				
c. Laun lögregluþjóna utan Reykjavíkur:				
a. Grunnlaun	115200			
b. Verðlagsuppbót	230400			
	345600			
c. Annar kostnaður	148000	493 600		
			1 835 907	
9. Kostnaður við landhelgisgæzlu				3 750 000
10. Til hegningarhúsa og vinnuhæla:				
a. Hegningarhúsið í Reykjavík:				
1. Laun:				
a. Grunnlaun	20925			
b. Verðlagsuppbót	41850			
	62775			
2. Annar kostnaður	68692			
	131467			
(Þar af fyrning kr. 5300, sjá 20. gr.)				
÷ Framlag Reykjavíkurbæjar	65737	65 730		
b. Vinnuhælið á Litla-Hrauni:				
1. Laun:				
a. Grunnlaun	64500			
b. Verðlagsuppbót	129000			
	193500			
2. Annar kostnaður	193800			
	387300			
(Þar af fyrning kr. 5300, sjá 20. gr.)				
÷ Tekjur	140000	247 300		

30
1. apríl

		kr.	kr.
c. Fangaklefar lögreglustöðvarinnar í Reykjavík:			
1. Laun:			
a. Grunnlaun	6975		
b. Verðlagsuppbót	13950		
		20925	
2. Annar kostnaður		11600	
		32525	
÷ Framlag Reykjavíkurbæjar	16265		
		16 260	
d. Kostnaður við önnur fangahús		10 000	
11. Kostnaður við sakamál og lögreglumál			339 290
12. Laun sjódomsmanna			200 000
13. Kostnaður við störf setu- og varadómara			6 000
14. Kostnaður við félagsdóm:			15 000
a. Laun félagsdómsmanna:			
1. Grunnlaun	17100		
2. Verðlagsuppbót	34200		
		51 300	
b. Annar kostnaður		2 000	
			53 300
15. a. Laun sáttamanna í vinnudeilum:			
1. Grunnlaun	5750		
2. Verðlagsuppbót	11500		
		17 250	
b. Annar kostnaður		5 000	
			22 250
	Samtals A. ...	. . .	10 433 184
<i>B. Opinbert eftirlit.</i>			
1. Skipaskoðun ríkisins:			
a. Laun:			
1. Grunnlaun	93300		
2. Verðlagsuppbót	186600		
		279 900	
b. Ferðakostnaður		20 000	
c. Annar kostnaður		29 000	
		328 900	
÷ Tekjur		328 900	
2. Eftirlit með verksmiðjum og vélum:			
a. Laun:			
1. Grunnlaun	22350		
2. Verðlagsuppbót	44700		
		67 050	
b. Ferðakostnaður		10 000	
c. Annar kostnaður		21 400	
		98 450	
÷ Tekjur		98 450	

		kr.	kr.
3. Bifreiðaeftirlit ríkisins:			
a. Laun:			
1. Grunnlaun	97200		
2. Verðlagsuppbót	194400		
		291 600	
b. Annar kostnaður		150 000	
		441 600	
÷ Tekjur		441 600	
4. Löggildingarstofan:			
a. Laun:			
1. Grunnlaun	31800		
2. Verðlagsuppbót	63600		
		95 400	
b. Annar kostnaður		36 800	
		132 200	
÷ Tekjur		132 200	
5. Eftirlit með skipulagi bæja og sjávarþorpa:			
a. Laun:			
1. Grunnlaun	46000		
2. Verðlagsuppbót	92000		
		138 000	
b. Annar kostnaður		146 000	
		284 000	
÷ Tekjur		284 000	
6. Matvælaeftirlitið:			
a. Laun:			
1. Grunnlaun	5700		
2. Verðlagsuppbót	11400		
		17 100	
b. Annar kostnaður		70 000	
		87 100	
÷ Tekjur		87 100	
7. Kostnaður við mat á afurðum:			
a. Mat á saltfiski, ísvörðum fiski og freðfiski:			
1. Laun:			
a. Grunnlaun	111300		
b. Verðlagsuppbót	222600		
		333900	
2. Skrifstofukostnaður	30000		
		363 900	

30
1. apríl

		kr.	kr.
b.	Síldarmat:		
	1. Laun:		
	a. Grunnlaun	31600	
	b. Verðlagsuppbót	63200	
		<u>94800</u>	
	2. Annar kostnaður	16000	
			110 800
c.	Laun kjötmatsmanna:		
	1. Grunnlaun	3900	
	2. Verðlagsuppbót	7800	
		<u>11700</u>	
			11 700
d.	Laun ullarmatsmanna:		
	1. Grunnlaun	6875	
	2. Verðlagsuppbót	13750	
		<u>20625</u>	
			20 625
e.	Laun lýsismatsmanns:		
	1. Grunnlaun	3000	
	2. Verðlagsuppbót	6000	
		<u>9000</u>	
			9 000
f.	Ferðakostnaður matsmanna		89 300
			<u>605 325</u>
8.	Kostnaður við vörumerkjaskráningu:		
	a. Grunnlaun	2 000	
	b. Verðlagsuppbót	4 000	
			6 000
9.	Eftirlit með opinberum sjóðum:		
	a. Grunnlaun	2 860	
	b. Verðlagsuppbót	5 720	
			8 580
10.	Kostnaður við eftirlit á vegum:		
	a. Laun:		
	1. Grunnlaun	7800	
	2. Verðlagsuppbót	15600	
		<u>23400</u>	
	b. Annar kostnaður	25 000	
			48 400
11.	Eftirlit með sparisjóðum:		
	a. Laun:		
	1. Grunnlaun	6600	
	2. Verðlagsuppbót	13200	
		<u>19800</u>	
	b. Ferðakostnaður	5 000	
			24 800
12.	Eftirlit með viðskipta- og verðlagsmálum:		
	Gjöld	2000000	
	÷ Tekjur	2000000	
		<u>0</u>	

	kr.	kr.
13. Kostnaður við húsaleigunefndir		150 000
14. Kostnaður við embættiseftirlitsferðir		10 000
Samtals B. ...	. . .	853 105
<i>C. Kostnaður vegna innheimtu tolla og skatta.</i>		
I. Tollar:		
a. Tollstjóraembættið í Reykjavík:		
1. Laun tollstjóra og annarra starfsmanna:		
a. Grunnlaun	460704	
b. Verðlagsuppbót	921408	
	1382112	
2. Húsaleiga, ljós og hiti	60000	
3. Annar kostnaður	250000	
	1 692 112	
b. Tollgæzla:		
1. Í Reykjavík:		
a. Laun tollgæzlumanna:		
1. Grunnlaun	288726	
2. Verðlagsuppbót	577452	
	866178	
b. Húsaleiga, ljós og hiti	80000	
c. Annar kostnaður	210000	
	1 156 178	
2. Utan Reykjavíkur:		
a. Laun tollgæzlumanna:		
1. Grunnlaun	112000	
2. Verðlagsuppbót	224000	
	336000	
b. Annar kostnaður	80000	
	416 000	
		3 264 290
II. Skattar:		
a. Ríkisskattanevnd:		
1. Laun nefndarmanna og annarra starfsmanna:		
a. Grunnlaun	61820	
b. Verðlagsuppbót	53440	
	115260	
2. Annar kostnaður	25500	
	140 760	
b. Skattstofan í Reykjavík:		
1. Laun skattstjóra og annarra starfsmanna:		
a. Grunnlaun	137700	
b. Verðlagsuppbót	275400	
	413100	
2. Húsaleiga, ljós, hiti og ræsting	80000	
3. Tímavinna	363000	
4. Annar kostnaður	75000	
	931100	
÷ hluti bæjarsjóðs Reykjavíkur af kostnaðinum	310367	
	620 733	

30
1. apríl

	kr.	kr.
c. Kostnaður við skattanefndir og skattstofur utan Reykjavíkur	600 000	
d. Laun skattdómara:		
1. Grunnlaun	10200	
2. Verðlagsuppbót	20400	
	30 600	
e. Millimatskostnaður	25 000	
		1 417 093
Samtals C. ...	. . .	4 681 383
<i>D. Sameiginlegur kostnaður við embættisrekstur.</i>		
1. Símakostnaður endurgreiddur embættismönnum og opinberum skrifstofum		400 000
2. Burðargjöld		100 000
3. Eyðublöð, bókband, auglýsingar o. fl. í þágu stjórnarráðsins og opinberra embætta		350 000
Samtals D. ...	. . .	850 000

12. gr.

30

Til læknaþingunar og heilbrigðismála er veitt:

1. apríl

	kr.	kr.
I. Landlæknisembættið:		
a. Laun landlæknis og skrifstofumanns:		
1. Grunnlaun	20800	
2. Verðlagsuppbót	41600	
	<u>62 400</u>	
b. Annar kostnaður	4 800	67 200
II. Laun héraðslækna:		
a. Grunnlaun	450 825	
b. Verðlagsuppbót	901 650	
	<u>1 352 475</u>	
III. Ríkisspítalar:		
A. Landsspítalinn:		
1. Laun:		
a. Grunnlaun	735500	
b. Verðlagsuppbót	1471000	
	<u>2206500</u>	
÷ Hlunnindi	510700	
	<u>1695800</u>	
2. Matvörur	971550	
3. Annar kostnaður	1186500	
	<u>3853850</u>	
Þar frá dragast tekjur	2525000	
	<u>1 328 850</u>	
B. Heilsuhælið á Vífilsstöðum:		
1. Laun:		
a. Grunnlaun	476000	
b. Verðlagsuppbót	952000	
	<u>1428000</u>	
÷ Hlunnindi	465000	
	<u>963000</u>	
2. Matvörur	1023750	
3. Annar kostnaður	801750	
	<u>2788500</u>	
÷ Tekjur	2175000	
	<u>613 500</u>	
C. Heilsuhælið á Kristnesi:		
1. Laun:		
a. Grunnlaun	180000	
b. Verðlagsuppbót	360000	
	<u>540000</u>	
÷ Hlunnindi	110400	
	<u>429600</u>	

30
1. apríl

		kr.	kr.
2. Matvæli	300000		
3. Annar kostnaður	230000		
		959600	
÷ Tekjur	701800		
	Rekstrarhalli		257 800
D. Geðveikrahælið á Kleppi:			
1. Laun:			
a. Grunnlaun	595000		
b. Verðlagsuppbót	1190000		
		1785000	
÷ Hlunnindi	546000		
			1239000
2. Matvörur	927000		
3. Annar kostnaður	775500		
		2941500	
÷ Tekjur	2941500		
E. Holdsveikraspítalinn í Kópavogi:			
1. Laun:			
a. Grunnlaun	39600		
b. Verðlagsuppbót	79200		
		118800	
÷ Hlunnindi	34600		
			84200
2. Matvörur	35685		
3. Annar kostnaður	43970		
		163855	
÷ Tekjur	98820		
	Rekstrarhalli		65 035
F. Fávitahælið á Kleppjárnshöfðum:			
1. Laun:			
a. Grunnlaun	58000		
b. Verðlagsuppbót	116000		
		174000	
÷ Hlunnindi	52500		
			121500
2. Matvörur	54500		
3. Annar kostnaður	55700		
		231700	
÷ Tekjur	212800		
	Rekstrarhalli		18 900
G. Heilsuhæli fyrir ofdrykkjumenn			
		50 000	
			2 334 085

		kr.	kr.	30 1. april
IV. Ljósmeðra- og hjúkrunarkvennaskólinn:				
1. Laun:				
a. Grunnlaun	10200			
b. Verðlagsuppbót	20400			
		30 600		
2. Fæðiskostnaður hjúkrunarnema		44 000		
3. Annar kostnaður		4 300		
		78 900		
÷ Tekjur		1 000		
	Rekstrarhalli		77 900	
V. Til berklavarna:				
a. Styrkur til berklasjúklinga				
b. Laun:		2 550 000		
1. Grunnlaun	32070			
2. Verðlagsuppbót	64140			
		96 210		
c. Annar kostnaður		40 000		
			2 686 210	
VI. Styrkur til sjúklinga samkv. lögum nr. 78 1936, um ríkisframsærslu sjúkra manna og örkuþla				
			2 000 000	
VII. Rekstrarstyrkur til sjúkrahúsa:				
a. Til sjúkrahúsanna á Ísafirði, Akureyri og Seyðisfirði, 100 kr. á rúm:				
1. Grunnstyrkur	12900			
2. Verðlagsuppbót	25800			
		38 700		
b. Til sömu sjúkrahúsa og sjúkrahúsanna á Siglufirði og í Vestmannaeyjum:				
1. Grunnstyrkur	40000			
2. Verðlagsuppbót	80000			
		120 000		
	Fjárhæð þessi skiptist á milli sjúkrahúsanna í hlutfalli við eðlilegan halla af vist innlendra utan-sveitarsjúklinga, enda samþykki heilbrigðisstjórnin daggjöld þeirra.		158 700	
VIII. Styrkur til heilsuverndarstöðva í kaupstöðum, gegn tvöföldu framlagi annars staðar að				
	Skilyrði fyrir styrknum er það, að heilsuverndarstöðvar reki berklavarnastarfsemi undir yfirstjórn og eftirliti berklayfirlæknis ríkisins og hagi störfum sínum öllum eftir reglum, er heilbrigðisstjórnin samþykkir.		100 000	
IX. Styrkur til læknishústaða, sjúkraskýla og sjúkrahúsbygginga, annarra en ríkis- og fjórðungssjúkrahúsa				
			800 000	
X. Til byggingar fjórðungssjúkrahúss á Akureyri				
			300 000	

30
1. apríl

	kr.	kr.
XI. Bólusetningarkostnaður		7 000
XII. Kostnaður, er leiðir af fyrirmælum laga nr. 65 1933, um varnir gegn því, að næmir sjúkdómar berist til Íslands		2 000
XIII. Kostnaður, er leiðir af fyrirmælum laga nr. 66 1933, um varnir gegn útbreiðslu næmra sjúkdóma		25 000
XIV. Styrkur til augnlækningaferða:		
a. Grunnstyrkur	2 400	
b. Verðlagsuppbót	4 800	
		7 200
XV. Laun kynsjúkdómalæknis:		
a. Grunnlaun	8 370	
b. Verðlagsuppbót	16 740	
		25 110
XVI. Kostnaður við heilbrigðiseftirlit lækna með alþýðuskólum		9 000
XVII. Til ýmissa heilbrigðisráðstafana		4 000
XVIII. Til Halldórs Arnórssonar umbúðasmiðs:		
a. Grunnstyrkur	3 870	
b. Verðlagsuppbót	7 740	
		11 610
XIX. Styrkur til ýmissa sjúklinga, eftir úthlutun landlæknis		15 000
XX. Hluti ríkissjóðs af launum ljósmæðra:		
a. Grunnstyrkur	80 000	
b. Verðlagsuppbót	160 000	
		240 000
Samtals ...	. . .	10 222 490

Til samgöngumála er veitt:

	kr.	kr.
<i>A. Vegamál.</i>		
I. Stjórn og undirbúningur vegagerða:		
1. Laun:		
a. Grunnlaun	193200	
b. Verðlagsuppbót	386400	
	579 600	
2. Annar skrifstofukostnaður	125 000	
3. Ferðakostnaður verkfræðinga og til aðstoðar og mælinga	250 000	
	954 600	
II. Þjóðvegir:		
a. Til nýrra akvega:		
1. Kjósarvegur	20000	
2. Reynivallavegur	25000	
3. Akrafjallsvegur	60000	
4. Leirársveitarvegur	25000	
5. Hvalfjarðarferjuvegur	80000	
6. Svínadalsvegur	25000	
7. Lundarreykjadalvegur	25000	
8. Melavegur	25000	
9. Bæjarsveitarvegur	30000	
10. Varmalandsvegur	70000	
11. Skorradalsvegur	25000	
12. Hálsasveitarvegur	25000	
13. Hvítársíðuvegur	25000	
14. Álftaneshreppsvegur	85000	
15. Hraunhreppsvegur	35000	
16. Hnappadalsvegur	25000	
17. Ólafsvíkurvegur	110000	
18. Útnesvegur	45000	
19. Búðavegur	25000	
20. Hellissandsvegur	25000	
21. Fróðárhrepps- og Eyrarsveitarvegur	15000 25000	
	40000	
22. Helgafellssveitarvegur	25000	
23. Skógarstrandarvegur	30000	
24. Dalasýsluvegur	100000	
25. Laxárdalsvegur	20000	
26. Klofningsvegur	30000	
27. Laugavegur	15000	
28. Skarðsstrandarvegur	70000	
29. Haukadalsvegur	20000	
30. Reykhólavegur	40000	
31. Gautsdalsvegur	10000	
32. Gufudalsvegur	40000	
33. Barðastrandarvegur	200000	
34. Tálknafjarðarvegur	50000	
35. Rauðasandsvegur	70000	
36. Örlygshafnarvegur	10000	

30

1. apríl

37. Bildudalsvegur	40000
38. Suðurfjarðavegur	25000
39. Dalahreppsvegur	40000
40. Rafnseyrarheiðarvegur	100000
41. Núpsvegur	20000
42. Hjarðardalsvegur	25000
43. Súgandafjarðarvegur	85000
44. Súðavíkurvegur	70000
45. Ármúlavegur	40000
46. Ögurvegur	25000
47. Bolungavíkurvegur	200000
48. Selstrandarvegur	20000
49. Reykjarfjarðarvegur	20000
50. Bitruvegur	200000
51. Bæjarhreppsvegur	15000
52. Vatnsnesvegur	65000
53. Miðfjarðarvegur	30000
54. Vesturhópsvegur	55000
55. Vatnsdalsvegur	45000
56. Svínvetningabraut	50000
57. Skagastrandarvegur	120000
58. Norðurárdalsvegur	25000
59. Gönguskarðsvegur	85000
60. Hegranesvegur	25000
61. Skagafjarðarvegur	85000
62. Út-Blönduhliðarvegur	25000
63. Hofsósvvegur	40000
64. Hólavegur	40000
65. Siglufjarðarskarðsvegur	40000
66. Flókadalsvegur	25000
67. Ólafsfjarðarvegur	50000
68. Hrisavegur	35000
69. Svarfaðardalsvegur	40000
70. Árskógssandsvegur	40000
71. Hörgárdalsvegur innri	25000
72. Hörgárdalsvegur ytri	25000
73. Öxnadalsheiðarvegur	400000
74. Laugalandsvegur	10000
75. Svalbarðsstrandarvegur	45000
76. Ljósavatnsvegur	20000
77. Kinnarbraut í Ljósavatnshr.	65000
78. Kinnarbraut í Aðaldal	15000
79. Bárðardalsvegur	20000
80. Laxárdalsvegur	25000
81. Hvammsheiðarvegur	20000
82. Reykjahverfisvegur	25000
83. Tjörnesvegur	15000
84. Kelduhverfisvegur	30000
85. Hólsfjallavegur	65000
86. Kópaskers- og Raufarhafnarvegur	65000
87. Raufarhafnarvegur til Pistilfjarðar	25000

kr.

kr.

		30	
		kr.	kr.
		1. april	
88.	Langanesvegur	20000	
89.	Eldjárnstaðavegur	15000	
90.	Brekknaheiðarvegur	80000	
91.	Bakkafjarðarvegur	25000	
92.	Vopnafjarðarvegir:		
	a. Vesturdalsvegur	20000	
	b. Strandavegur	25000	
	c. Fjallasiðuvegur ytri	30000	
		<hr/>	
		75000	
93.	Hróarstunguvegur	30000	
94.	Upphéraðsvegur	65000	
95.	Jökuldalsvegur	20000	
96.	Úthéraðsvegur	70000	
97.	Borgarfjarðarvegur	20000	
98.	Fjarðarheiðarvegur	100000	
99.	Skóga- og Fljótsdalsvegur	25000	
100.	Mjóafjarðarvegur	20000	
101.	Eskifjarðarvegur	20000	
102.	Norðurbyggðarvegur í Skriðdal	25000	
103.	Oddsskarðsvegur	200000	
104.	Fáskrúðsfjarðarvegur	85000	
105.	Stöðvarfjarðarvegur	50000	
106.	Berunesvegur	20000	
107.	Breiðdalsvíkurvegur	25000	
108.	Vattarnesvegur	25000	
109.	Geithellnavegur	50000	
110.	Lónsheiðarvegur	40000	
111.	Almannaskarðsvegur	46000	
112.	Hornsvegur	15000	
113.	Melatunguvegur	10000	
114.	Innesjavegur	20000	
115.	Mýravegur	25000	
116.	Suðursveitarvegur	20000	
117.	Örafavegur	25000	
118.	Síðuvegur	25000	
119.	Skaftártunguvegur	25000	
120.	Landbrotsvegur	25000	
121.	Reynishverfisvegur	20000	
122.	Álftaversvegur	30000	
123.	Meðallandsvegur	45000	
124.	Mýrdalsvegur	50000	
125.	Eyjafjallavegur	40000	
126.	Syðri-Landeyjavegur	40000	
127.	Ytri-Landeyjavegur	55000	
128.	Rangárvallavegur	25000	
129.	Þykkvabæjarvegur	25000	
130.	Hagabraut	70000	
131.	Landvegur	40000	
132.	Bakkabæjavegur	25000	
133.	Merkurvegur	25000	
134.	Árbæjarvegur	25000	

		kr.	kr.
135. Vallarvegur	15000		
136. Ásvegur	25000		
137. Gnúpverjahreppsvegur	20000		
138. Grafningsvegur	20000		
139. Hrunamannahreppsvegur	50000		
140. Laugardalsvegur	50000		
141. Skálholtsvegur	50000		
142. Partavegur	20000		
143. Selvogsvegur	200000		
144. Bræðratunguvegur	35000		
145. Kiðjabergsvegur	25000		
146. Hamarsvegur	15000		
147. Austurlandsvegur	75000		
		6 770 000	
b. Viðhald og endurbætur		9 000 000	15 770 000
III. Brúargerðir:			
1. Kleifaá í Dalasýslu		15 000	
2. Viðinesá á Hólavegi		35 000	
3. Selá í Steingrímsfirði		100 000	
4. Broddá í Kollafirði		40 000	
5. Ósá hjá Bolungavík		80 000	
6. Þorskafjarðará		120 000	
7. Músará		60 000	
8. Kaldaklifsá undir Eyjafjöllum		145 000	
9. Minnivallarlækur		40 000	
10. Þorvaldsdalsá		40 000	
11. Þverá í Reykjahverfi		50 000	
12. Laxá í Skagafirði		100 000	
13. Grímsá í Lundarreykjadal		120 000	
14. Litla-Þverá í Mýrasýslu		50 000	
15. Jökulsá á Fljótsdal		150 000	
16. Langadalsá á Skógarströnd		50 000	
17. Austurá í Miðfirði		35 000	
18. Núpsá í Miðfirði		55 000	
19. Blanda hjá Löngumýri		200 000	
20. Álftaskálará		90 000	
21. Múlaá í Skriðdal		100 000	
22. Geitdalsá		40 000	
23. Laxá í Lóni		80 000	
24. Djúpa í Fljótshverfi		100 000	
25. Þjórsá		500 000	
26. Ýmsar smábryr		400 000	
			2 795 000
IV. Til fjallvega			100 000
V. Til áhalda:			
1. Til verkfærakaupa		100 000	
2. Til kaupa á vegavinnuvélum		200 000	
3. Til bókasafns verkamanna		4 000	
			364 000

	kr.	kr.	30 1. april
VI. Til sýsluvega:			
1. Tillög til akfærra sýsluvega, allt að	250 000		
2. Til sýsluvegasjóða eftir lögum nr. 102 1933	500 000		
		750 000	
VII. Til steyptra og malbikaðra vega í kaupstöðum og verzlunarstöðum af bifreiðaskatti		100 000	
VIII. Til ferjuhalds		5 000	
IX. Styrkur til vetrarflutninga		20 000	
X. Til ræktunarvega:			
a. Í Vestmannaeyjum	30 000		
b. Í Flatey á Breiðafirði	10 000		
c. Í Flatey á Skjálfaða	3 000		
d. Í Grimsey	3 000		
e. Í Hrisey	4 500		
		50 500	
XI. Til vegalagningar á landi ríkissjóðs í Kópavogi		80 000	
XII. Styrkur til að halda uppi byggð og gistingu handa ferðamönnum		15 000	
XIII. Til verkstjóranámskeiðs, eftir ráðstöfun vegamálastjóra og vitamálastjóra		5 000	
XIV. Til fyrrverandi vegaverkstjóra og til vegaverkstjóra-ekkna, eftir tillögum vegamálastjóra		14 000	
XV. Iðgjald til slysatryggingarinnar		125 000	
XVI. Gjöld samkv. lögum nr 16 1943, um orlof verkamanna		400 000	
XVII. Fyrning áhaldahússins (sjá 20. gr.)		3 000	
		21 491 100	
Samtals A ...	. . .	21 491 100	
<i>B. Samgöngur á sjó.</i>			
1. Til strandferða:			
a. Ríkissjóðs	2 400 000		
(Þar af fyrning kr. 523000, sjá 20. gr.).			
b. Til vöruflutninga til Öreða í Austur-Skaftafellssýslu	29 800		
		2 429 800	
2. Til bátaferða á flóum, fjörðum og vötnum		912 200	
Skipaútgerð ríkisins hefur yfirumsjón með ferðum flóabáta, sem fara eftir fastri áætlun. Skilyrði fyrir greiðslu styrksins er, að fyrir liggja efnahags- og rekstrarreikningur 1947 frá útgerð þessara báta, ef styrk- upphæð til þeirra það ár hefur numið yfir 1000 kr. Ferða- áætlun 1948 og flutningsgjaldskrá sé samþykkt af póst- og símamálastjórninni og Skipaútgerð ríkisins og reikn- ingar ársins sendir henni, enda athugi hún, hversu rík sé þörf á ferðum hvers þess báts, er styrks nýtur úr ríkis- sjóði. Skip og bátar, sem njóta styrks úr ríkissjóði, eru skyldir til að flytja póst endurgjaldslaut, sé þess krafizt. Eigi skal styrkurinn greiddur að fullu, fyrr en skil- riki hafa legið fyrir Skipaútgerð ríkisins um afkomu			

30

1. apríl

hlutaðeigandi báta á styrktimabilinu, þeirra er varanlegum samgöngum halda uppi á ákveðnu svæði, svo að sýnt sé, að styrksins hefur verið þörf, eins og hann var ákveðinn.

Samtals B. ...

kr.

kr.

. . .

3 342 000

C. Vitamál og hafnargerðir.

I. Stjórn og undirbúningur vita- og hafnarmála:			
1. Laun:			
a. Grunnlaun	152100		
b. Verðlagsuppbót	304200		
	456300		
÷ hluti af launum verkfræðinga o. fl. færður á hafnir	171510		
2. Annar skrifstofukostnaður		284 790	
3. Ferðakostnaður og fæðispeningar		50 000	
		15 000	
			349 790
II. Laun vitavarða:			
a. Grunnlaun		85 000	
b. Verðlagsuppbót		170 000	
c. Aukagæzla og aðstoð		20 000	
			275 000
III. Rekstrarkostnaður vitanna:			
a. Vitaskipið		500 000	
b. Vitarnir		500 000	
			1 000 000
IV. Viðhald og endurbætur vitanna			100 000
V. Sjómerki og viðhald sæluhúsa			25 000
VI. Til áhalda			500 000
VII. Fyrning			80 000
VIII. Til hafnarmannvirkja:			
1. Akranes		350 000	
2. Akureyri		75 000	
3. Bolungavík		150 000	
4. Dalvík		150 000	
5. Flateyri		50 000	
6. Hafnarfjörður		250 000	
7. Hofsós		50 000	
8. Húsavík		250 000	
9. Ísafjörður		250 000	
10. Neskaupstaður		150 000	
11. Ólafsfjörður		250 000	
12. Ólafsvík		50 000	
13. Patreksfjörður		250 000	
14. Raufarhöfn		6 000	
15. Sauðárkrúkur		200 000	
16. Siglufjörður		75 000	
17. Skagaströnd		250 000	

		kr.	kr.
	18. Stykkishólmur	50 000	
	19. Súgandafjörður	50 000	
	20. Vestmannaeyjar	250 000	
	21. Þórshöfn	50 000	
	22. Höfn í Hornafirði	100 000	
			3 306 000
IX.	Til lendingarbóta:		
	1. Bakkafjörður	75 000	
	2. Blönduós	50 000	
	3. Borgarfjörður eystri	50 000	
	4. Breiðdalsvík	50 000	
	5. Búðardalur	30 000	
	6. Árskógssandur	10 000	
	7. Djúpvogur	60 000	
	8. Dranganes	40 000	
	9. Eyrarbakki	20 000	
	10. Flatey á Breiðafirði	100 000	
	11. Flatey á Skjálfanda	25 000	
	12. Gerðar í Garði	20 000	
	13. Grindavík (Járngerðarstaðir)	100 000	
	14. Grenivík	50 000	
	15. Hafnarnes	40 000	
	16. Hnífsdalur	50 000	
	17. Hvammstangi	70 000	
	18. Kaldrananas	60 000	
	19. Sandgerði	100 000	
	20. Salthólmavík	8 000	
	21. Króksfjarðarnes	10 000	
	22. Stöðvarfjörður	60 000	
	23. Súðavík	30 000	
	24. Tálknafjörður	40 000	
	25. Vatnsfjörður	10 000	
	26. Vogar	150 000	
	27. Vopnafjörður	60 000	
	28. Þorlákshöfn	180 000	
	29. Örlygshöfn	20 000	
			1 568 000
X.	Til hafnarbótasjóðs samkvæmt lögum		1 500 000
	Samtals C. ...		8 703 790
	<i>D. Flugmál.</i>		
I.	Stjórn, skrifstofukostnaður, sameiginl. kostn. o. fl. Flugráð, flugvallastjóri, flugmálastjóri, þar með talinn sameiginlegur kostn. flugvallanna, þ. e. skrifstofukostn. þeirra o. fl.		500 000
II.	Rekstur flugvallanna:		
	1. Þátttaka í lendingarstjórn og flugumferðastjórn	151 800	
	2. Slökkvilið	152 200	
	3. Birgðavarzla, benzínafgr., sjóflughöfn	115 800	

	kr.	kr.
4. Vélaverkstæði	223 200	
5. Verkstjórn	52 200	
6. Viðhald, hreinsun o. fl.	1 104 000	
7. Eldsn. vinnuvéla og annar kostnaður	100 000	
8. Viðhald og annar kostn. við flugvelli utan Rvíkur	400 000	
	2 299 200	
÷ Tekjur:		
Reykjavík	600000	
Keflavík	750000	
Vestmannaeyjar	20000	
Melgerðisflugvöllur	5000	
	1 375 000	924 200
III. Flugumferðastjórn	556 500	
÷ alþjóðatillag, væntanlega 95%	528 675	
		27 825
IV. Blindflugskólinn	60 000	
÷ Tekjur	60 000	
V. Loranstöðin á Reynisfjalli	468 000	
÷ alþjóðatillag, umsamið 95%	444 600	
		23 400
VI. Rekstur fjarskiptistöðva		110 000
VII. Ferðakostnaður og mælingar		44 400
VIII. Kostnaður við flugmálaráðstefnur og alþjóðaflug- málastofnum		86 000
IX. Styrkur til námsmanna og starfsemi áhugamanna ..		80 000
X. Eftirlit með flugvélum og flugmönnum		15 000
Samtals D. ...	. . .	1 810 825

14. gr.

30

1. apríl

Til kirkju- og kennslumála er veitt:

	kr.	kr.
<i>A. Kirkjumál.</i>		
I. Biskupsembættið:		
1. Laun biskups og starfsmanna á skrifstofu hans:		
a. Grunnlaun	25600	
b. Verðlagsuppbót	51200	
	76 800	
2. Risna:		
a. Grunnlaun	2000	
b. Verðlagsuppbót	4000	
	6 000	
3. Annar skrifstofukostnaður	12 000	
4. Ferðakostnaður biskups	6 000	
	100 800	
II. Embætti sóknarpresta og prófasta:		
1. Laun sóknarpresta:		
a. Grunnlaun	900000	
b. Verðlagsuppbót	1800000	
	2700000	
÷ framlag úr prestlaunasjóði	100000	
	2 600 000	
2. Laun prófasta:		
a. Grunnlaun	12600	
b. Verðlagsuppbót	25200	
	37 800	
3. Embættiskostnaður presta:		
a. Grunnlaun	67600	
b. Verðlagsuppbót	135200	
	202 800	
4. Til endurbóta á gömlum íbúðarhúsum á prestssetrum	250 000	
	3 090 600	
III. Viðbót við eftirlaun þau, er fátekir uppgjafaprestar og prestsekkjur njóta samkv. lögum		31 000
IV. Til söngmálastjóra þjóðkirkjunnar:		
1. Grunnlaun	9 000	
2. Verðlagsuppbót	18 000	
3. Ferðakostnaður	2 400	
	29 400	
V. Til eflingar kirkjusöngs skv. ráðstöfun söngmálastjóra		15 000
VI. Kostnaður við kirkjuráð		1 500
VII. Til að gefa út ársskýrslu þjóðkirkjunnar		1 250
VIII. Til styrktar málgagni fyrir hina íslensku þjóðkirkju		5 000
Samtals A ...	. . .	3 274 550
<i>B. Kennslumál.</i>		
I. a. Háskólinn:		
1. Laun kennara og annarra starfsmanna:		
a. Grunnlaun	400950	
b. Verðlagsuppbót	801900	
	1 202 850	

30

1. apríl

		kr.	kr.
2.	Til risnu háskólarektors:		
a.	Grunnlaun	2500	
b.	Verðlagsuppbót	5000	
		<u>7 500</u>	
3.	Hiti, ljós og ræsting	150 000	
4.	Námsstyrkir	200 000	
5.	Húsaleigustyrkir	50 000	
6.	Til rannsóknastofu í líffæra- og lífeðlisfræði	26 000	
7.	Til tannlækningastofu	16 000	
8.	Til rannsóknarstofu í lyfjafræði	7 000	
9.	Til rannsóknarstofu í heilbrigðisfræði	7 000	
10.	Til aukakennslu fyrir tannlæknanema	16 000	
11.	Til verkfræðideildar, tímakennsla o. fl.	55 000	
12.	Til áhaldakaupa læknadeildar	5 000	
13.	Til námskeiða og heimsókna erlendra vísindamanna	30 000	
14.	Ýmis útgjöld	75 000	
			1 847 350
b.	Tilraunastofa Háskólans á Keldum:		
1.	Laun:		
a.	Grunnlaun	79620	
b.	Verðlagsuppbót	159240	
		<u>238 860</u>	
2.	Annar kostnaður	122 000	
		<u>360 860</u>	
	÷ Tekjur	84 000	
			276 860
II.	Til styrktar íslenskum námsmönnum erlendis:		
a.	Til íslenzkra stúdenta í erlendum háskólum	150 000	
b.	Námsstyrkur samkv. ákvörðun menntamálaráðs ..	350 000	
	Styrkurinn er bundinn því skilyrði, að þeir, sem styrks njóta, inni af hendi að loknu námi minnst 5 ára þjónustu í þágu landsins, ella endurgreiði þeir styrkinn.		
c.	Til Elíasar Eyvindssonar læknis, til svæfingarnáms í Ameríku	12 000	
d.	Til þess að starfrækja leiðbeiningaskrifstofu um nám erlendis, skv. nánari ákvörðun menntamálaráðuneytisins:		
1.	Grunnlaun	4500	
2.	Verðlagsuppbót	9000	
		<u>13 500</u>	
e.	Til stúdentaskipta o. fl. samkv. ráðstöfun stúdentaráðs	10 000	
			535 500
III.	Fræðslumálastjóraembættið:		
1.	Laun:		
a.	Grunnlaun	69600	
b.	Verðlagsuppbót	139200	
		<u>208 800</u>	
2.	Annar kostnaður	65 000	
			273 800

		kr.	kr.
30			
1. april			
IV. Menntaskólinn í Reykjavík:			
a. Föst laun:			
1. Grunnlaun	132300		
2. Verðlagsuppbót	264600		
		396 900	
b. Stundakennsla:			
1. Grunnlaun	120249		
2. Verðlagsuppbót	240498		
		360 747	
c. Hiti, ljós og ræsting		90 000	
d. Viðhald húsa og áhalda		60 000	
e. Náms- og húsaleigustyrkir		15 000	
f. Styrkur til bókasafns skólans		3 000	
g. Styrkur til bókasafnsins Íþöku		2 000	
h. Til prófdómara		25 000	
i. Vegna kostnaðar við skólastjórn:			
1. Grunnlaun	2000		
2. Verðlagsuppbót	4000		
		6 000	
j. Annar kostnaður		45 000	
k. Fyrning		3 540	
			1 007 187
V. Menntaskólinn á Akureyri:			
a. Föst laun:			
1. Grunnlaun	135000		
2. Verðlagsuppbót	270000		
		405 000	
b. Stundakennsla:			
1. Grunnlaun	80050		
2. Verðlagsuppbót	160100		
		240 150	
c. Hiti, ljós og ræsting		60 000	
d. Viðhald húsa og áhalda		30 000	
e. Námsstyrkir		7 500	
f. Til bóka og áhalda		5 000	
g. Vegna kostnaðar við skólastjórn:			
1. Grunnlaun	2000		
2. Verðlagsuppbót	4000		
		6 000	
h. Annar kostnaður		45 000	
i. Fyrning		3 160	
			801 810
VI. Kennaraskólinn:			
a. Föst laun:			
1. Grunnlaun	70500		
2. Verðlagsuppbót	141000		
		211 500	
b. Stundakennsla:			
1. Grunnlaun	23000		
2. Verðlagsuppbót	46000		
		69 000	

30
1. apríl

		kr.	kr.
	c. Hiti, ljós og ræsting	15 000	
	d. Bækur og áhöld	10 000	
	e. Námsstyrkir	10 000	
	f. Viðhald húsa og áhalda	15 000	
	g. Annar kostnaður	30 000	
	h. Fyrning	1 090	
			361 590
VII.	Stýrimannaskólinn:		
	a. Föst laun:		
	1. Grunnlaun	31500	
	2. Verðlagsuppbót	63000	
			94 500
	b. Stundakennsla:		
	1. Grunnlaun	53500	
	2. Verðlagsuppbót	107000	
			160 500
	c. Hiti, ljós og ræsting	45 000	
	d. Til áhaldakaupa	10 000	
	e. Til námskeiða utan Reykjavíkur	40 000	
	f. Annar kostnaður	14 000	
	g. Fyrning	700	
			364 700
VIII.	Vélstjóráskólinn:		
	a. Föst laun:		
	1. Grunnlaun	33900	
	2. Verðlagsuppbót	67800	
			101 700
	b. Stundakennsla:		
	1. Grunnlaun	13000	
	2. Verðlagsuppbót	26000	
			39 000
	c. Hiti, ljós og ræsting	25 000	
	d. Til áhaldakaupa	20 000	
	e. Annar kostnaður	16 000	
			201 700
IX.	Sjómannaskólahúsið:		
	a. Laun húsvarðar:		
	1. Grunnlaun	7400	
	2. Verðlagsuppbót	14800	
			22 200
	b. Annar kostnaður	215 000	
	c. Opinber gjöld	10 000	
	d. Fyrning	10 000	
			257 200
	Endurgreiddur kostnaður af hita og ræsting	150000	
	Húsaleigur	64400	
			214 400
X.	Búnaðarkennsla:		
	1. Bændaskólinn á Hólum:		
	a. Föst laun:		
	1. Grunnlaun	37200	
	2. Verðlagsuppbót	74400	
			111600
			42 800

		kr.	kr.
			30 1. apríl
b. Stundakennsla:			
1. Grunnlaun	10800		
2. Verðlagsuppbót	21600		
	<u>32400</u>		
c. Til verklegs náms	20000		
d. Hiti, ljós og ræsting	28000		
e. Til verkfærakaupa	20000		
f. Til viðhalds	15000		
g. Til endurbóta á fjósi staðarins	50000		
h. Annar kostnaður	5000		
i. Til kennsluáhalda	5000		
j. Fyrning	1228		
	<u>288 226</u>		
2. Bændaskólinn á Hvanneyri:			
a. Föst laun:			
1. Grunnlaun	46200		
2. Verðlagsuppbót	92400		
	<u>138600</u>		
b. Til verklegs náms	20000		
c. Hiti, ljós og ræsting	35000		
d. Til verkfærakaupa	25000		
e. Til verkfærásafns	1000		
f. Annar kostnaður	50000		
g. Til viðgerðar á fjósi staðarins	100000		
h. Fyrning	2300		
	<u>371 900</u>		
3. Garðyrkjuskólinn á Reykjum:			
a. Föst laun:			
1. Grunnlaun	30000		
2. Verðlagsuppbót	60000		
	<u>90000</u>		
b. Hiti, ljós og ræsting	15000		
c. Til kennsluáhalda og verkfærakaupa	30000		
d. Viðhald skólahúsa	25000		
e. Annar kostnaður	10000		
f. Fyrning	2500		
	<u>172 500</u>		
XI. Iðnfræðsla:			832 626
a. Til iðnskólahalds	250 000		
Ríkisstjórnin úthlutar styrk þessum að fengnum tillögum fræðslumálastjóra og Landssambands iðnaðarmanna, þó ekki yfir ½ rekstrarkostnaðar til hvers skóla.			
Iðnskólarnir skulu senda fræðslumálastjórninni skýrslu um starf sitt.			
b. Til framhaldsnáms erlendis	30 000		
	<u>280 000</u>		
XII. Verzlunarskólar o. fl.:			
a. Til Verzlunarskóla Íslands:			
130 króna styrkur með verðlagsuppbót fyrir hvern nemanda allt að	120 000		

30
1. apríl

		kr.	kr.
b.	Til Samvinnuskólans: 130 króna styrkur með verðlagsuppbót fyrir hvern nemanda allt að	30 000	
c.	Kostnaður við próf löggiltra endurskoðenda:		
	1. Grunnlaun	500	
	2. Verðlagsuppbót	1000	
		1 500	151 500
XIII.	Almenn barnafræðsla:		
1.	Laun kennara í fóstum skólum:		
	a. Grunnlaun	2000000	
	b. Verðlagsuppbót	4000000	
		6 000 000	
2.	Laun farkennara:		
	a. Grunnlaun	320000	
	b. Verðlagsuppbót	640000	
		960 000	
3.	Til aukakennara og stundakennslu	50 000	
4.	Til kennslueftirlits:		
	a. Laun:		
	1. Grunnlaun	52800	
	2. Verðlagsuppbót	105600	
		158400	
	b. Ferðakostnaður	50000	
		208 400	
5.	Til framkvæmdar sundskyldu í barnaskólum sam- kvæmt tillögum íþróttafulltrúa	200 000	
6.	Styrkur til byggingar barnaskóla, íbúða fyrir skólastjóra og kaupa á skólabílum	3 500 000	
7.	Til fyrrv. barnakennara eftir till. fræðslumála- stjóra:		
	a. Grunnlaun	14000	
	b. Verðlagsuppbót	28000	
		42 000	
8.	Ráðskonukaup við heimavistarbarnaskóla:		
	a. Grunnlaun	60000	
	b. Verðlagsuppbót	120000	
		180 000	
9.	Akstur skólabarna	30 000	
10.	Endurgreiðsla á ¼ rekstrarkostnaðar barnaskól- anna	700 000	
11.	Styrkur til tímaritanna „Menntamál“ og „Heimili og skóli“, kr. 3000 til hvors	6 000	
12.	Til kennaranámskeiðs eða utanfara	20 000	
			11 896 400
XIV.	Gagnfræðamenntun:		
1.	Til alþýðuskólans á Eiðum:		
	a. Laun:		
	1. Grunnlaun	24000	
	2. Verðlagsuppbót	48000	
		72000	

	kr.	kr.
b. Til verklegs náms og aukakennslu:		
1. Grunnlaun	6000	
2. Verðlagsuppbót	12000	
	<u>18000</u>	
c. Hiti, ljós og ræsting	30000	
d. Til kennsluáhalda	2500	
e. Viðhald	12500	
f. Annar kostnaður	10000	
g. Fyrning	800	
h. Til viðgerðar á rafstöðinni	10000	
	<u>155 800</u>	
2. Til héraðs- og gagnfræðaskóla:		
a. Grunnlaun	817325	
b. Verðlagsuppbót	1634650	
c. Hluti ríkissjóðs af öðrum rekstrar- kostnaði	500000	
	<u>2 951 975</u>	
3. Stofnkostnaður gagnfræða- og héraðsskóla	2 000 000	
4. Til námsstjóra við framhaldsskóla:		
a. Grunnlaun	10200	
b. Verðlagsuppbót	20400	
	<u>30600</u>	
c. Ferðakostnaður	6000	
	<u>36 600</u>	
5. Til Snorrargarðs í Reykholti	10 000	
6. Til Skallagrimsgarðs í Borgarnesi	1 000	
7. Til unglingafræðslu eftir tillögum fræðslumála- stjóra	80 000	
8. Til bókasafna við héraðsskóla	3 600	
9. Til handíðaskólans:		
a. Grunnstyrkur	35500	
b. Verðlagsuppbót	71000	
c. Annar kostnaður	41200	
	<u>147 700</u>	
10. Til námsflokkestarfsemi undir eftirliti fræðslu- málastjórnarinnar:		
a. Grunnstyrkur	23850	
b. Verðlagsuppbót	47700	
	<u>71 550</u>	
11. Til útgáfu námsbóka fyrir gagnfræðaskóla	25 000	
	<u>5 483 225</u>	
XV. Húsmæðrafræðsla:		
1. Til húsmæðraskóla:		
a. Grunnlaun	220000	
b. Verðlagsuppbót	440000	
c. Hluti ríkissjóðs í öðrum rekstrar- kostnaði	115000	
	<u>775 000</u>	
2. Til byggingar húsmæðraskóla	800 000	

30
1. apríl

		kr.	kr.
3.	Til húsmæðrakennaraskólans:		
a.	Laun:		
1.	Grunnlaun	16800	
2.	Verðlagsuppbót	33600	
		<u>50400</u>	
b.	Stundakennsla	45000	
c.	Annar kostnaður	28000	
		<u>123 400</u>	
4.	Til námstjóra:		
a.	Grunnlaun	4800	
b.	Verðlagsuppbót	9600	
		<u>14400</u>	
c.	Ferðakostnaður	5000	
		<u>19 400</u>	
5.	Til útgáfu námsbóka fyrir húsmæðarskóla	10 000	
		<u>1 727 800</u>	
XVI.	Til íþróttamála:		
1.	Til íþróttakennaraskóla ríkisins:		
a.	Laun:		
1.	Grunnlaun	18000	
2.	Verðlagsuppbót	36000	
		<u>54000</u>	
b.	Stundakennsla	20000	
c.	Íþróttatæki og húsmunir	10000	
d.	Ræsting o. fl.	20000	
		<u>104 000</u>	
2.	Til íþróttasjóðs	700 000	
3.	Til Íþróttasambands Íslands til þess að hafa fastráðinn framkvæmdastjóra	8 000	
4.	Laun Ólafs Pálssonar til eftirlits með sundkennslu og til prófdómarastarfa:		
a.	Grunnlaun	2925	
b.	Verðlagsuppbót	5850	
		<u>8 775</u>	
5.	Laun Lárusar Rist, sundkennara:		
a.	Grunnlaun	2600	
b.	Verðlagsuppbót	5200	
		<u>7 800</u>	
6.	Til íþróttaskóla Sigurðar Greipssonar:		
a.	Grunnstyrkur	5000	
b.	Verðlagsuppbót	10000	
		<u>15 000</u>	
7.	Til ferðakennslu í íþróttum	20 000	
8.	Til útgáfu kennslubókar um sund	5 000	
9.	Til undirbúnings þátttöku í Ólympíuleikjunum 1948	50 000	
		<u>918 575</u>	
XVII.	Til kennslu heyrnar- og málleysingja:		
1.	Laun:		
a.	Grunnlaun	26400	
b.	Verðlagsuppbót	52800	
		<u>79 200</u>	

	kr.	kr.	30 1. apríl
2. Annar kostnaður	118 090		
(Þar af fyrning húss kr. 550, sjá 20. gr.).			
XVIII. Til blindrastarfsemi		197 290	
Ríkisstjórnin skipti styrknum milli Blindravina- félagsins og Blindrafélagsins.		15 000	
XIX. Til Geirs Þormars, tréskurðarmeistara á Akureyri, til að halda uppi kennslu á Norðurlandi í teikningu og tréskurði í þjóðlegum stíl:			
a. Grunnstyrkur	900		
b. Verðlagsuppbót	1 800		
		2 700	
XX. Til Kristjáns Geirmundssonar til að setja upp fugla fyrir náttúrugripasafnið og skóla:			
a. Grunnstyrkur	1 500		
b. Verðlagsuppbót	3 000		
		4 500	
XXI. Til Sigurðar Skúlasonar til kennslu í framsagnar- list:			
a. Grunnstyrkur	3 000		
b. Verðlagsuppbót	6 000		
		9 000	
XXII. Til Hallgrims Helgasonar tónskálds, til þess að vinna að endurbótum á söngkennslu í skólum í samráði við fræðslumálastjórnina:			
a. Grunnstyrkur	3 500		
b. Verðlagsuppbót	7 000		
c. Ferðakostnaður	2 000		
		12 500	
XXIII. Til menningar- og fræðslusambands alþýðu		5 000	
XXIV. Til skáksambands Íslands		3 000	
XXV. Til menningarsjóðs blaðamannafélags Íslands ...		10 000	
XXVI. Til Alþýðusambands Íslands		10 000	
XXVII. Til Sigursveins Kristinssonar, til framhaldsnáms í fiðluleik		6 000	
XXVIII. Til Helga Tryggvasonar til hraðritunarkennslu ..		1 200	
XXIX. Til rannsóknna á þroskastigi íslenzkra skólabarna:			
1. Laun dr. Matthíasar Jónassonar:			
a. Grunnlaun	10000		
b. Verðlagsuppbót	20000		
	30 000		
2. Annar kostnaður	41 700		
		71 700	
XXX. Til alþýðuskólans í Reykjavík		4 000	
Samtals B ...	. . .	27 355 313	

30
1. apríl

15. gr.
Til bókmennta, lista og vísinda er veitt:

	kr.	kr.
<i>A. Til opinberra safna, bókaútgáfu og listastarfsemi.</i>		
I. Landsbókasafnið:		
1. Laun:		
a. Grunnlaun	69825	
b. Verðlagsuppbót	139650	
		209 475
2. a. Til bóka-, tímarita- og handritakaupa	100000	
b. Til bókbands	50000	
		150 000
3. Til Þorsteins Konráðssonar		1 240
4. Til þess að semja spjaldskrá		1 200
5. Til þess að semja og prenta skrá um handrit ...		5 000
6. Til ritaukaskrár		8 000
7. Til samningar íslenzkrar bókaskrár		10 000
8. Ýmisleg gjöld		11 000
		395 915
II. Þjóðskjalasafnið:		
1. Laun:		
a. Grunnlaun	39900	
b. Verðlagsuppbót	79800	
		119 700
2. Til bókbands, bóka- og handritakaupa og til um- búnaðar skjala		12 000
3. Ýmisleg gjöld		3 000
		134 700
III. Þjóðminjasafnið:		
1. Laun:		
a. Grunnlaun	28500	
b. Verðlagsuppbót	57000	
		85 500
2. Til aðstoðar, tímavinna		12 000
3. Til þess að útvega gripi		10 000
4. Til áhalds og aðgerða		2 200
5. Til rannsókna og ferðakostnaðar		2 500
6. Til sjóminjasafns		3 500
7. Til viðhalds bæjarrústa í Stöng í Þjórsárdal		1 000
8. Til viðhalds bæjarhúsa í Glaumbæ, Burstarfelli, Grenjaðarstað og Keldum		30 000
9. Til hljómplötusafns		20 000
		166 700
IV. Náttúrugripasafnið:		
1. Laun:		
a. Grunnlaun	26400	
b. Verðlagsuppbót	52800	
		79 200
2. Til kaupa á náttúrugripum		5 000
3. Til kaupa á bókum, áhöldum og til viðgerða ...		8 000
4. Til fuglamerkinga		5 000

	kr.	kr.	30 1. apríl
5. Til útgáfu á Acta naturalia islandica	5 000		
6. Ýmis útgjöld	5 000		
V. Til Hins íslenska náttúrufræðifélags		107 200	
		9 000	
VI. Safnahúsið:			
1. Laun dyravarðar:			
a. Grunnlaun	6000		
b. Verðlagsuppbót	12000		
	18 000		
2. Til hita, ljósa og opinberra gjalda	30 000		
3. Til viðhalds, áhalda og ræstingar	28 000		
4. Fyrning	3 639		
		79 639	
VII. Styrkir til bókasafna og lesstofa:			
1. Til amtsbókasafnsins á Akureyri, að því tilskildu, að Davíð Stefánsson skáld hafi þar bóka­vörzlu með a. m. k. 3245 króna grunnlaunum:			
a. Laun bóka­varðar:			
1. Grunnlaun	3245		
2. Verðlagsuppbót	6490		
	9735		
b. Annar styrkur	2500		
		12 235	
2. Til bókasafnsins á Ísafirði:			
a. Laun bóka­varðar:			
1. Grunnlaun	3245		
2. Verðlagsuppbót	6490		
	9735		
b. Annar styrkur	2500		
		12 235	
3. Til bókasafns Hafnarfjarðar, að því tilskildu, að Magnús Ásgeirsson skáld hafi þar bóka­vörzlu með a. m. k. 3245 króna grunnlaunum:			
a. Laun bóka­varðar:			
1. Grunnlaun	3245		
2. Verðlagsuppbót	6490		
	9735		
b. Annar styrkur	2500		
		12 235	
4. Til amtsbókasafnsins á Seyðisfirði	6 250		
5. Til bókasafns Neskaupstaðar	3 750		
6. Til bókasafns Siglufjarðar	6 250		
7. Til sjómanna­lesstofu á Bíldudal	1 200		
8. Til bókasafns Vestmannaeyja	6 250		
9. Til iðnbókasafns í Reykjavík	2 500		
10. Til bæjarbókasafns Reykjavíkur, þó ekki yfir ¼ kostnaðar	37 500		
11. Til amtsbókasafnsins í Stykkishólmi	4 500		
12. Til sýslubókasafnsins á Sauðárkróki	3 000		
13. Til sýslubókasafnsins á Blönduósi	2 000		

30
1. apríl

	kr.	kr.
14. Til héraðsbókasafns Suðurlands	3 000	
15. Til sýslubókasafna, gegn eigi minna tillagi frá sýslusjóðum	11 250	
16. Til bóklöðunnar á Húsavík	3 000	
17. Til bókasafns Akraness	3 750	
18. Til bókasafns í Flatey	1 250	
19. Til bókasafns Ólafsfjarðar	2 500	
20. Til bókasafns á Kópaskeri	1 000	
21. Til sýslunefndar V.-Ísafjarðarsýslu vegna bókasafns Sighvats Grímssonar, enda sé það geymt hjá héraðsskólanum á Núpi	1 250	
22. Til kaupa á bókum handa konunglega bókasafni í Stokkhólmi	1 000	
23. Til lesstofu fulltrúaráðs verkalýðsfélaganna í Reykjavík	5 000	
24. Til lesstofu byggingarfélags alþýðu	1 250	
25. Til lesstofu sjómannaheimilis á Siglufirði	5 000	
26. Til lesstofu sjómannaheimilis á Raufarhöfn	1 000	
27. Til lesstofu Sjómannafélags Reykjavíkur	3 750	
28. Til lesstofu á Ísafirði	1 250	
29. Til sjómannaesstofu K. F. U. M. í Vestmannaeyjum	2 000	
30. Til sjómannaesstofu í Bolungavík	1 200	
31. Til sjómannaesstofu í Höfn í Hornafirði	1 200	
32. Til sjómannastofu í Reykjavík	20 000	
33. Til styrktarsjóðs lestrarfélaga skv. l. nr. 1 1944	50 000	
34. Byggingarstyrkir til bókasafna og lesstofa	60 000	
VIII. Styrkir til bókaútgáfu o. fl.:		289 555
1. Til Hins íslenska bókmenntafélags, til útgáfu fornbréfasafns og annarra rita:		
a. Grunnstyrkur	15000	
b. Verðlagsuppbót	30000	
		45 000
2. Til Þjóðvinafélagsins:		
a. Grunnstyrkur	1400	
b. Verðlagsuppbót	2800	
		4 200
3. Til Fornleifafélagsins:		
a. Grunnstyrkur	3000	
b. Verðlagsuppbót	6000	
		9 000
4. Til Sögufélagsins til þess að gefa út alþingisbækur, landsyfirréttardóma o. fl.:		
a. Grunnstyrkur	4000	
b. Verðlagsuppbót	8000	
		12 000
5. Til Hins íslenska fræðafélags til útgáfustarfsemi		15 000
6. Til Fornritaútgáfunnar:		
a. Til útgáfu á Íslendingasögum:		
1. Grunnstyrkur	4000	
2. Verðlagsuppbót	8000	
		12000

		kr.	kr.
b. Til útgáfu á Heimskringlu:			
1.	Grunnstyrkur	4000	
2.	Verðlagsuppbót	8000	
		<u>12000</u>	
			24 000
7. Til útgáfustarfsemi Þjóðvinafélagsins og menningarsjóðs, til útgáfu Íslendingasögu:			
a.	Grunnstyrkur	4000	
b.	Verðlagsuppbót	8000	
		<u>12000</u>	
			12 000
8.	Til rimnafélagsins, til útgáfustarfsemi		10 000
9. Til Vísindafélags Íslendinga, til útgáfu rita:			
a.	Grunnstyrkur	3000	
b.	Verðlagsuppbót	6000	
		<u>9000</u>	
			10 000
10.	Til útgáfu ritsins „Zoology of Iceland“		10 000
11. Til Steins Dofra ættfræðings:			
a.	Grunnstyrkur	5000	
b.	Verðlagsuppbót	10000	
		<u>15000</u>	
			15 000
Styrkurinn veitist með því skilyrði, að, að honum látnum, verði ættfræðihandrit hans eign Landsbókasafnsins.			
12. Til dr. Jóns Dúasonar, vegna útgáfu rita hans:			
a.	Grunnstyrkur	5000	
b.	Verðlagsuppbót	10000	
		<u>15000</u>	
			15 000
13.	Til að þýða rit Jóns Dúasonar á enska tungu ..		25 000
14. Til Ara Arnalds, til ritstarfa:			
a.	Grunnlaun	2000	
b.	Verðlagsuppbót	4000	
		<u>6000</u>	
			6 000
15. Til samningar íslenzkrar samheitaorðabókar:			
a.	Grunnstyrkur	5000	
b.	Verðlagsuppbót	10000	
		<u>15000</u>	
			15 000
16. Til samningar íslenzkrar orðabókar, gegn jafnmiklu framlagi frá Sáttmálasjóði:			
a.	Grunnstyrkur	15000	
b.	Verðlagsuppbót	30000	
		<u>45000</u>	
			45 000
17. Til útgáfu héraðssagnarita, eftir tillögum heimspékideildar háskólans:			
a.	Grunnstyrkur	5000	
b.	Verðlagsuppbót	10000	
		<u>15000</u>	
			15 000
18.	Til Norræna félagsins		5 000
19.	Til íslenzkra stúdenta í Kaupmannahöfn til félagsstarfsemi		1 000

	kr.	kr.
20. Til Íslendingafélagsins í Kaupmannahöfn	4 000	
21. Til ætt- og mannfræðifélagsins, til útgáfu manntalsins frá 1816	10 000	
22. Til héraðsskjalasafna skv. l. nr. 7 1947	5 000	
		311 200
IX. Til skálda, rithöfunda og listamanna:		
a. Grunnstyrkir	175 000	
b. Verðlagsuppbót	350 000	
Af fé þessu skal Gunnar skáld Gunnarsson njóta 6000 kr. heiðurslauna að viðbættri verðlagsuppbót og Steingrímur Matthiasson, fyrrum héraðslæknir, 5000 kr. heiðurslauna að viðbættri verðlagsuppbót.		525 000
Að öðru leyti skal 4 manna nefnd, kosin af Alþingi, skipta fjárhæð þessari.		
X. Til Páls Hermannssonar, frv. alþm., til ritstarfa:		
a. Grunnlaun	3 500	
b. Verðlagsuppbót	7 000	
		10 500
XI. Til Jóns Leifs tónskálds		5 000
XII. Til vísindamanna og fræðimanna samkvæmt úthlutun menntamálaráðs:		
a. Grunnstyrkur	30 000	
b. Verðlagsuppbót	60 000	
		90 000
XIII. Til leiklistarstarfsemi:		
1. Til leikfélags Reykjavíkur, gegn að minnsta kosti jafnmiklu framlagi úr bæjarsjóði Reykjavíkur ..	30 000	
2. Til leikskóla samkvæmt úthlutun menntamálaráðherra	25 500	
3. Til leikfélags Akureyrar, gegn að minnsta kosti jafnmiklu framlagi frá bæjarsjóði Akureyrar ..	6 000	
4. Til leikfélags Hafnarfjarðar, gegn að minnsta kosti jafnmiklu framlagi frá bæjarsjóði Hafnarfjarðar	3 000	
5. Til leikfélags Ísafjarðar, gegn að minnsta kosti jafnmiklu framlagi frá bæjarsjóði Ísafjarðar ..	1 500	
6. Til leikfélags Sauðárkróks, gegn að minnsta kosti jafnmiklu framlagi annars staðar að	1 500	
7. Til leikfélags Vestmannaeyja, gegn að minnsta kosti jafnmiklu framlagi frá bæjarsjóði Vestmannaeyja	1 500	
8. Til leikfélags á Siglufirði, gegn að minnsta kosti jafnmiklu framlagi annars staðar að	1 500	
9. Til leikfélags Dalvíkur, gegn að minnsta kosti jafnmiklu framlagi annars staðar að	1 000	
10. Til leikfélags Eyrarbakka, gegn að minnsta kosti jafnmiklu framlagi annars staðar að	1 000	
11. Til leikfélags Akraness, gegn að minnsta kosti jafnmiklu framlagi annars staðar að	1 500	
		74 000

	kr.	kr.	30 1. april
XIV. Til tónlistarstarfsemi:			
1. Til Tónlistarskólans, gegn að minnsta kosti jafnmiklu framlagi frá bæjarsjóði Reykjavíkur:			
a. Grunnstyrkur	15000		
b. Verðlagsuppbót	30000		
		45 000	
2. Til tónlistarskóla á Akureyri, gegn að minnsta kosti jafnmiklu framlagi annars staðar að		20 000	
3. Til hljómsveitar Reykjavíkur		2 000	
4. Til Lúðrasveitar Reykjavíkur, gegn jafnmiklu framlagi annars staðar að		25 000	
5. Til Lúðrasveitar Akureyrar, gegn jafnmiklu framlagi annars staðar að		10 000	
6. Til Páls Ísólfssonar, til þess að starfa að tónlistarmálum og efla skilning alþýðu á tónmennt:			
a. Grunnlaun	4620		
b. Verðlagsuppbót	9240		
		13 860	
7. Til þess að veita kirkjuorgelleikurum og barnakennurum utan Reykjavíkur ókeypis kennslu í orgelleik, hljómfræði og söngstjórn í kirkjum og barnaskólum, með umsjá söngmálastjóra þjóðkirkjunnar:			
a. Grunnlaun	1950		
b. Verðlagsuppbót	3900		
		5 850	
8. Til sambands íslenzkra karlakóra:			
a. Grunnstyrkur	6000		
b. Verðlagsuppbót	12000		
		18 000	
9. Til landssambands blandaðra kóra og kvennakóra:			
a. Grunnstyrkur	3000		
b. Verðlagsuppbót	6000		
		9 000	
10. Til Páls Kr. Pálssonar, til tónlistarnáms erlendis		6 000	
11. Til Þorsteins Hannessonar, til söngnáms erlendis		6 000	
12. Til Þórunnar Jóhannsdóttur, til tónlistarnáms erlendis		4 000	
			164 710
XV. Til Gerðar Helgadóttur, til myndlistarnáms			4 000
XVI. Til listasafns Einars Jónssonar:			
1. Laun Einars Jónssonar:			
a. Grunnlaun	8245		
b. Verðlagsuppbót	16490		
		24 735	
2. Til eldiviðar og ljósa		7 000	
3. Ýmis gjöld		20 000	
4. Fyrning		711	
			52 446
XVII. Til Guðjóns Samúelssonar, í viðurkenningarskyni fyrir að uppgötva aðferð við múrhúðun, þriðja greiðsla af fimm			10 000

30
1. apríl

	kr.	kr.
XVIII. Til Bandalags íslenzkra listamanna:		
a. Grunnstyrkur	4 800	
b. Verðlagsuppbót	9 600	14 400
XIX. Til eflingar menningarsambandi við Vestur-Íslendinga (Þar af 5000 kr. til Þjóðræknisfélags Íslendinga.)		8 000
XX. Kostnaður við friðun Þingvalla, sbr. lög nr. 59 1928		8 000
XXI. Til umbóta á Þingvöllum		100 000
XXII. Til Vesturheimsblaðanna Lögbergs og Heimskringlu, 10 000 til hvors.		20 000
Samtals A. ...	. . .	2 579 965
 <i>B. Til ýmissa rannsókna í opinbera þágu o. fl.</i>		
I. Atvinnudeild háskólans:		
1. Iðnaðardeild:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	118400	
2. Verðlagsuppbót	236800	
	352200	
b. Annar kostnaður	170250	
	525450	
÷ Tekjur af rannsóknum	226000	
		299 450
2. Fiskideild:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	66700	
2. Verðlagsuppbót	133400	
	200100	
b. Annar kostnaður	205000	
	405 100	
3. Landbúnaðardeild:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	60700	
2. Verðlagsuppbót	121400	
	182100	
b. Annar kostnaður	144000	
	326 100	
c. Fjárræktarþúið á Hesti:		
1. Laun	53530	
2. Annar kostnaður	39500	
3. Stofnkostnaður	29000	
	122030	
÷ Tekjur	50700	
		71 330

	kr.	kr.
d. Tilraunastöðin á Úlfarsá:		
1. Laun	36040	
2. Annar kostnaður	28000	
3. Stofnkostnaður	33000	
	<u>97040</u>	
÷ Tekjur	20000	
		77 040
4. Sameiginlegur kostnaður:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	27075	
2. Verðlagsuppbót	54150	
	<u>81225</u>	
b. Til ræstingar	40000	
c. Til eldiviðar og ljósa	15000	
d. Annar kostnaður	42000	
	<u>178225</u>	
÷ Tekjur frá happdrætti Háskóla Íslands	100000	
		78 225
II. Rannsóknarstofa háskólans:		1 257 245
1. Laun:		
a. Grunnlaun	95000	
b. Verðlagsuppbót	190000	
	<u>285 000</u>	
2. Annar kostnaður	140 000	
	<u>425 000</u>	
÷ tekjur af rannsóknnum	120 000	
		305 000
III. Til rannsóknaráðs:		
1. Laun:		
a. Grunnlaun	17400	
b. Verðlagsuppbót	34800	
	<u>52 200</u>	
2. Rannsóknakostnaður	40 000	
		92 200
IV. Veðurstofa Íslands:		
1. Laun:		
a. Grunnlaun	216969	
b. Verðlagsuppbót	433938	
	<u>650 907</u>	
2. Aukavinna	242 835	
3. Til veðurathugana utan Reykjavíkur, áhalda o. fl.	258 000	
4. Til veðurskeyta o. fl.	305 500	
5. Til loftskættækja	3 000	
6. Húsaleiga, ljós, hiti og ræsting	56 500	
7. Eftirlit með veðurathugunarstöðvum, aukavinna o. fl.	10 000	
8. Úrkomumælingar á fjöllum	10 000	
9. Starfræksla landskjálftamæla	73 000	
10. Annar kostnaður	18 560	
11. Verkstæði, stofnkostnaður	50 000	
		1 678 302

30
1. apríl

		kr.	kr.
V.	Til landmælinga		75 000
VI.	Til jökulmælinga		1 500
VII.	Til sjómælinga:		
	1. Laun:		
	a. Grunnlaun	22600	
	b. Verðlagsuppbót	38400	
			61 000
	2. Annar kostnaður		92 080
			153 080
VIII.	Til húsameistara ríkisins:		
	1. Laun:		
	a. Grunnlaun	66477	
	b. Verðlagsuppbót	132954	
			199 431
	2. Annar kostnaður		50 000
			249 431
	Samtals B. ...	. . .	3 811 758

16. gr.

30

1. apríl

Til atvinnumála er veitt:

	kr.	kr.
<i>A. Landbúnaðarmál.</i>		
1. Til Búnaðarfélags Íslands, enda samþykki landbúnaðarráðherra fjárhagsáætlun félagsins		985 000
2. Til sama, til kynnisferða bænda		5 000
3. Gjöld samkvæmt jarðræktarlögum:		
a. Jarðabótastyrkur	3 000 000	
b. Til vélasjóðs skv. lögum	50 000	
c. Til ræktunarframkvæmda vélasjóðs	300 000	
		3 350 000
4. Til búfjárræktar samkv. lögum nr. 32 1931		250 000
5. Til tilraunastarfsemi í þágu landbúnaðarins		300 000
6. Til bygginga á Reykhólum		200 000
7. Framlag samkvæmt lögum um landnám, nýbyggðir og endurbyggingar í sveitum:		
a. Vegna II. kafla: Um landnám	1 500 000	
b. Vegna III. kafla: Um byggingarsjóð	2 500 000	
		4 000 000
8. Byggingarstyrkur, lokagreiðsla		310 000
9. Til ræktunarsjóðs skv. l. nr. 66 1947		500 000
10. Til ræktunarsjóðs, vaxtatillag		3 312
11. Til áveitufélags Ölfusinga		20 000
12. Til fyrirhleðslu á Þverá og Markarfljóti		500 000
13. Til fyrirhleðslu í Jökulsá á Dal, gegn jafnmiklu framlagi annars staðar að		10 000
14. Til fyrirhleðslu við Einholtsvatn í Austur-Skaftafells-sýslu, gegn jafnmiklu framlagi annars staðar að		10 000
15. Til landþurrkunar og samgöngubóta í Vestur-Landeyjum, gegn jafnmiklu framlagi annars staðar að ..		10 000
16. Tillag til mannvirkja á Flóaáveitusvæðinu, samkv. lögum nr. 68 1918 og lögum nr. 10 1926		4 000
17. Til vélasjóðs		200 000
18. Til sandgræðslu:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	19000	
2. Verðlagsuppbót	38000	
		57 000
b. Til sandgræðslustöðva	175 000	
c. Til nýrra sandgræðslugirðinga	100 000	
d. Ýmis gjöld	100 000	
		432 000
19. Til skógræktar:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	40675	
2. Verðlagsuppbót	81350	
		122 025
b. Skrifstofukostnaður	30 000	
c. Til skógræktarféлага	100 000	

30

1. apríl

	kr.	kr.
d. Til skógræðslu og friðunar á skóglendi, þar á meðal til skógræðslu í Þjóðgarðinum, eftir samkomulagi við Þingvallanefnd	400 000	
e. Afborganir og vextir	62 400	
		714 425
20. Til Garðyrkjufélags Íslands		2 000
21. Til búreikningaskrifstofu, sbr. lög nr. 35 1941		20 000
22. Til mjólkurbúa og smjørsamlaga		80 000
23. Styrkur til byggingar nýrra mjólkurstöðva, þó ekki yfir ¼ byggingarkostnaðar		250 000
24. Æðarvarp. Til leiðbeininga og tilrauna		25 000
25. Til klaksjóðs samkvæmt lögum nr. 36 1937		10 000
26. Kostnaður vegna laga nr. 112 1941, um lax- og silungsveiði:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	16550	
2. Verðlagsuppbót	33100	
	49 650	
b. Skrifstofukostnaður o. fl.	8 000	
c. Ferðakostnaður	10 000	
d. Annar kostnaður	20 000	
e. Kostnaður vegna veiðimálanefndar og styrkir til fiskiræktar	30 000	
		117 650
27. Til Loðdýraræktarfélag Íslands		6 000
28. Til loðdýraræktar:		
a. Laun ráðunautar:		
1. Grunnlaun	8400	
2. Verðlagsuppbót	16800	
	25 200	
b. Annar kostnaður	15 000	
		40 200
29. Til dýralækna:		
a. Laun dýralækna:		
1. Grunnlaun	41700	
2. Verðlagsuppbót	83400	
	125 100	
b. Styrkur til einstakra manna til að stunda dýralækningar, gegn tvöföldu framlagi annars staðar að:		
1. Grunnstyrkur	6500	
2. Verðlagsuppbót	13000	
	19 500	
c. Skrifstofukostnaður yfirdýralæknis	3 000	
d. Til Páls Pálssonar dýralæknis samkvæmt samningi	6 000	
		153 600
30. Til kláðalækninga		3 000
31. Kostnaður vegna sauðfjársjúkdóma, samkvæmt ákvörðun ríkisstjórnarinnar		4 260 000
32. Til vélsmiðju í Hólmi í Landbroti		10 000
33. Til Páls G. Jónssonar, Garði, Fnjóskadal		1 000
34. Til Norræna búfræðifélagsins		1 000
		16 783 187
Samtals A ...	. . .	16 783 187

B. Sjávarútvegsmál.

	kr.	kr.
1. Til Fiskifélags Íslands, enda samþykki atvinnumálaráðuneytið fjárhagsáætlun fiskipingsins, og félagið sjái um útgáfu fiskimannaalmanaks á sinn kostnað		810 000
2. Til skuldaskilasjóðs vélbátæigenda		180 000
3. Til alþjóðahafrannsóknna		13 500
4. Til reikningaskrifstofu sjávarútvegsins		10 000
Samtals B ...	. . .	1 013 500

C. Iðnaðarmál.

1. Til Landssambands iðnaðarmanna		50 000
2. Til iðnlánasjóðs		300 000
3. Kostnaður við iðnráð		10 000
4. Styrkur til byggingar iðnskóla í Reykjavík, % kostnaðar allt að		250 000
Fjárveitingin er bundin því skilyrði, að ríkisstjórnin láti endurskoða reikninga stofnunarinnar og árlega sé gefin skýrsla um starfsemina, samþykkt af endurskoðanda.		
5. Til Halldóru Bjarnadóttur til þess að vinna að eflingu heimilisiðnaðar:		
a. Grunnlaun	2 340	
b. Verðlagsuppbót	4 680	
		7 020
6. Til Guðmundar Jónssonar frá Mosdal, til þess að halda uppi kennslu og námskeiðum í tréskurði og heimilisiðnaði:		
a. Grunnstyrkur	900	
b. Verðlagsuppbót	1 800	
		2 700
7. Til tóvinnuskóla Halldóru Bjarnadóttur á Svalbarðseyri við Eyjafjörð		30 000
8. Til Guðmundar Kristinssonar, myndskera:		
a. Grunnstyrkur	500	
b. Verðlagsuppbót	1 000	
		1 500
Samtals C ...	. . .	651 220

D. Raforkumál.

I. Stjórn raforkumála:		
1. Laun:		
a. Grunnlaun	113000	
b. Verðlagsuppbót	226000	
		339 000
2. Skrifstofukostnaður		154 000
3. Ferðakostnaður, mælingar og aðstoð		200 000

30
1. apríl

	kr.	kr.
4. Vatnsrennismælingar	70 000	
5. Annar kostnaður	50 000	
	813 000	
÷ Tekjur	813 000	
II. Rafmagnsveitur ríkisins:		
Stjórn og rekstur rafmagnsveitnanna og undirbúningur nýbygginga.		
1. Laun:		
a. Grunnlaun	139300	
b. Verðlagsuppbót	278600	
	417 900	
2. Skrifstofukostnaður	198 000	
3. Ferðakostnaður	50 000	
4. Vinnuvélar og bifreiðar	150 000	
5. Birgðaskemma	100 000	
6. Verkstæði	60 000	
7. Annar kostnaður	150 000	
8. Rekstrarkostnaður rafveitna:		
a. Reykjanesveita	690000	
b. Árnassýsluveita	241000	
c. Húsavíkurveita	148000	
d. Reykjakotsveita	87000	
e. Grenjaðarstaðaveita	20000	
f. Rafveita Egilsstaðarþorps	66000	
g. Þykkvabæjarveita	90000	
	1 342 000	
	2 467 900	
÷ Tekjur:		
Tekjur af vöruumsetningu o. fl.	353000	
Leiga af bifreiðum og vinnuvélum	390000	
Fært á nýbyggingar	600000	
Tekjur Reykjanesrafveitu	650000	
Tekjur Árnassýslurafveitu	186000	
Tekjur Húsavíkurrarafveitu	90000	
Tekjur Grenjaðarstaðarafveitu	13000	
Tekjur Reykjakotsrafveitu	40000	
Tekjur rafveitu Egilsstaðarþorps	54000	
Tekjur Þykkvabæjarrafveitu	55000	
Bráðabirgðalán úr raforkusjóði til greiðslu á rekstrarhalla 1948	26900	
	2 467 900	
III. Til nýrra raforkuframkvæmda		2 000 000
IV. Til að lána með hagkvæmum kjörum til byggingar dieselvélarafstöðva 100 hestafla og stærri		250 000
V. Rafmagnseftirlit ríkisins:		
1. Laun:		
a. Grunnlaun	67000	
b. Verðlagsuppbót	134000	
	201 000	

	kr.	kr.	30 1. apríl
2. Ferðakostnaður	69 000		
3. Áhaldakostnaður	30 000		
4. Annar kostnaður	90 000		
	390 000		
÷ Tekjur:			
Árgjöld rafveitna	171000		
Aðflutningsgjöld o. a.	219000		
	390 000		
VI. Raforkuráð:			
Þóknun og skrifstofukostnaður		15 000	
VII. Raforkusjóður:			
Tillag rikissjóðs samkv. lögum nr. 12 2. apríl 1946 ..		2 000 000	
VIII. Jarðboranir og gufuvirkjunarrannsóknir:			
1. Laun:			
a. Grunnlaun	45000		
b. Verðlagsuppbót	90000		
	135 000		
2. Bormannalaun og annar rekstrarkostnaður	980 000		
3. Annar rannsóknar- og skrifstofukostnaður	380 000		
	1 495 000		
÷ Tekjur:			
Borkostnaður greiddur af einstaklingum og sveit- arfélögum	850 000	645 000	
4. Til kaupa á einum höggbor og einum rannsóknar- bor	200 000	200 000	
Samtals D.	. . .	5 110 000	

1. apríl

Til félagsmála er veitt:

	kr.	kr.
1. Tillag til bjargráðasjóðs, samkv. l. nr. 45 1913		33 000
2. Til alþýðutrygginga:		
I. a. Framlag samkv. 116. gr. laga nr. 50/1946	18 100 000	
b. Framlag samkv. 82. gr. sömu laga	3 400 000	
	21 500 000	
÷ Yfirfærsla frá árinu 1947.	1 600 000	
II. Endurgreiðsla samkv. 99. gr. laga nr. 50/1946 á framlagi Lífeyrissjóðs Íslands til ellilauna og örorkubóta samkv. 78. gr. laga nr. 74/1937		19 900 000
3. Gjöld samkvæmt lögum nr. 87 1947, um afstöðu foreldra til óskilgetinna barna		260 000
4. Gjöld skv. 21., 22. og 23. gr. framfærslulaga, nr. 80 1947		15 000
5. Til styrktar- og sjúkrasjóða samkv. úthlutun félagsmálaráðuneytisins		20 000
6. Gamalmennahæli:		18 000
a. Til elliheimilisins Grundar í Reykjavík:		
Rekstrarstyrkur	7 000	
enda greiði vistmenn, sem framfærsluveit eiga utan Reykjavíkur, ekki hærra daggjald en bæjar-menn.		
b. Til átta gamalmennahæla utan Reykjavíkur, 3000 kr. til hvers	24 000	
c. Til elliheimilisins á Seyðisfirði	3 000	
		34 000
7. Til sambands íslenzkra berklasjúklinga:		
a. Byggingarstyrkur	400 000	
b. Rekstrarstyrkur vegna læknislauna	32 190	
		432 190
8. Til sumardvalarheimila, dagheimila og vistarheimila fyrir börn úr bæjum og kaupþunum, gegn jöfnu framlagi annars staðar að		200 000
9. Kostnaður við barnaverndarráð		30 000
10. Til barnavinafélagsins Sumargjafar, gegn a. m. k. tvöföldu framlagi frá Reykjavíkurbæ		150 000
11. Til starfsskennaskóla Sumargjafar		20 000
12. Til barnaheimilisins Vorboðans, byggingarstyrkur ..		20 000
13. Upptökuheimilið á Elliðahvammí:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	27000	
2. Verðlagsuppbót	54000	
	81000	
÷ Hlunnindi	18700	
	62 300	
b. Annar kostnaður	70 700	
	133 000	
÷ Tekjur	120 000	
		13 000

	kr.	kr.
14. Til ýmiss konar líknar- og hjálparstarfsemi:		
a. Til Rauðakross Íslands	15 000	
b. Til Sambands íslenzkra berkla sjúklinga	3 000	
c. Til félagsins „Heyrnarhjálpar“	5 000	
d. Til félagsins „Sjálfbjargar“	2 000	
e. Til mæðrastyrksnefnda	50 000	
Þar af 15 þús. kr. til mæðrastyrksnefnda utan Reykjavíkur. Ráðherra úthlutar fénu, að fengnum tilögum mæðrastyrksnefndar í Reykjavík.		75 000
15. Til alþjóðafloftamannastofnunarinnar		200 000
16. Til slysavarna:		
a. Til almennra slysavarna	100 000	
b. Til endurbyggingar á björgunarskipinu Sæbjörgu	200 000	
c. Til umferðaslysavarna	50 000	350 000
17. Til hjálpar nauðstöddum Íslendingum erlendis		5 000
18. Til bindindisstarfsemi:		
a. Til Stórstúku Íslands	170 000	
Þar af til bindindisstarfsemi í skólum 15000.		
b. Til Péturs Sigurðssonar erindreka:		
1. Grunnlaun	7500	
2. Verðlagsuppbót	15000	
	22500	
3. Ferðakostnaður	4650	
	27 150	197 150
19. Ungmennastarfsemi:		
a. Til Ungmennafélags Íslands	15 000	
Félagið gefi ríkisstjórninni skýrslu um það, hvernig fénu er varið.		
b. Til Bandalags skáta	4 000	
c. Til Bandalags íslenzkra farfugla	1 500	20 500
20. Til Kvenfélagasambands Íslands, til húsmæðrafræðslu, heimilisiðnaðar og garðyrkju		125 000
21. Til kvennaheimilisins Hallveigarstaða, byggingarstyrkur		75 000
22. Til Kvenréttindafélags Íslands		30 000
Þar af til þinghalds 15000 kr.		
23. Til vinnumiðlunar		50 000
24. Til jöfnunarsjóðs bæjar- og sveitarfélaga		600 000
25. Tillag til byggingarsjóða kaupstaða og kauptúna		1 200 000
26. Til íbúðarhúsabyggingar skv. 3. kafla l. nr. 44 7. maí 1946		400 000
27. Til Bálfarafélags Íslands		35 000
28. Til Dýraverndunarfélags Íslands til dýraverndunarstarfsemi		5 000
29. Til kreppulánasjóðs bæjar- og sveitarfélaga, rekstrarhalli		20 000
30. Kostnaður við framkvæmd orlofslaganna		360 000
31. Greiðsla með börnum erlendra manna skv. 3. bráða- birgðaákvæði framfærslulaga, nr. 80 1947		500 000
32. Alþjóðleg barnahjálpar		250 000
Samtals ...	. . .	25 642 840

Til eftirlauna og styrktarfjár er veitt:

I. Samkvæmt eftirlaunalögum:

a. Embættismenn:

1. Ari Arnalds, fyrrv. sýslumaður	1968.75
2. Ágúst H. Bjarnason prófessor	2405.00
3. Benedikt Sveinsson, fv. skjalavörður	9600.00
4. Bergur Jónsson, fyrrv. sakadómari ..	7200.00
5. Bogi Brynjólfsson, fv. sýslum.	1885.00
6. Dr. Einar Arnórsson, fv. hæstar.d. . .	15000.00
7. Einar Sæmundsen, fv. skógarvörður	2670.00
8. Guðm. Björnsson, fv. sýslum.	2502.81
9. Guðmundur Eggerz, fyrrv. sýslum. . .	2442.69
10. Guðm. Guðmundsson, fv. héraðsl. . . .	1625.00
11. Guðm. Sveinbjörnsson, fv. skrifstj. .	1820.00
12. Halldór Kr. Júlíusson, fv. sýslum. . .	1985.00
13. Halldór Steinsson, fv. héraðslæknir ..	1562.50
14. Ingólfur Gíslason, fv. héraðslæknir ..	1781.85
15. Jóhannes Jóhannesson, fv. bæjarfóg. .	7620.00
16. Jón Hermannsson, fv. tollstjóri	7620.00
17. Jónas Kristjánsson, fv. héraðslæknir .	1620.00
18. Karl Einarsson, fv. bæjarfógeti	2374.48
19. Magnús Torfason, fyrrv. sýslum.	3650.00
20. Matthías Þórðarson, fv. þjóðm.vörður	2112.00
21. Ólafur Daniélsson, fv. yfirkennari ..	1812.50
22. Ólafur Finsen, fyrrv. héraðslæknir ..	1620.00
23. Ólafur Thorlacius, fv. héraðslæknir .	1397.50
24. Páll Einarsson, fv. hæstaréttardómari	15000.00
25. Pétur Thoroddsen, fv. héraðsl.	1592.50
26. Sigurður Briem, fv. póstmestari ...	7620.00
27. Sigurður Guðmundsson, fv. skólam. .	11100.00
28. Sigurður Thoroddsen, fv. yfirkennari	1843.75
29. Sigurjón Jónsson, fv. héraðslæknir ..	1551.88
30. Sigurjón Markússon, fv. sýslumaður .	2145.00
31. Skúli Árnason, fv. héraðslæknir	1300.00
32. Steingrímur Jónsson, fv. bæjarfógeti .	7120.00
33. Steingrímur Matthíasson, fv. héraðsl. .	1397.50
34. Þorbjörn Þórðarson, fv. héraðslæknir	1625.00
35. Þorkell Þorkelsson, fv. veðurstofustj.	11100.00

147 670

b. Embættismañaekkjur:

1. Aðalbjörg Jakobsdóttir, læknisekkja .	710.94
2. Aðalbjörg Sigurðardóttir, ekkja próf. Har. Nielss.	552.50
3. Álfheiður Briem	1015.63
4. Anna Gunnlaugsson, læknise., Vestm.	243.75
5. Anna Kl. Jónsson ráðherraekkja	1220.00
6. Cathinka Sigfússon kennaraekkja ...	390.00
7. Ellen Sveinsson	1164.40
8. Guðrún B. Gísladóttir læknisekkja ..	307.73
9. Guðrún Tulinius sýslumannsekkja ..	762.37

		kr.	kr.
			30
			1. apríl
10.	Ingibjörg Sigurðardóttir lækni-sekkja	243.75	
11.	Ingileif Aðils prófessor-sekkja	552.50	
12.	Jenny Forberg landssímastjóra-ekkja .	812.50	
13.	Jónasína E. Hallgrímsdóttir, ekkja Á. P., fv. menntaskólakennara	900.20	
14.	Kristín Þórarínsdóttir lækni-sekkja ..	385.94	
15.	Margrete Kaldalóns lækni-sekkja	535.00	
16.	Margrét Árnadóttir sýslumann-sekkja	568.75	
17.	Margrét Kr. Lárusdóttir lækni-sekkja .	243.75	
18.	Rannveig Tómasdóttir lækni-sekkja ..	304.69	
19.	Sigríður Arnljótsdóttir lækni-sekkja .	345.31	
20.	Sigríður H. Jensson yfirdómara-ekkja	812.50	
21.	Sigríður Jónsdóttir prófessor-sekkja ..	1539.20	
22.	Sigríður R. Pálsson yfirkennara-ekkja	731.25	
23.	Sigrún Bjarnason yfirkennara-ekkja ..	650.00	
24.	Solveig Eggerz	6570.00	
25.	Súsanna Fr. Erlendsson lækni-sekkja	304.69	
26.	Theodóra Thoroddsen sýslum.ekkja .	869.65	
27.	Valgerður Sveinsdóttir lækni-sekkja .	568.75	
28.	Vigdís G. Blöndal lækni-sekkja	304.69	
29.	Þóra Gísladóttir lækni-sekkja	345.31	
30.	Þórunn Hafstein sýslumann-sekkja ..	511.88	
		24 467	
c. Prestsekkjur:			
1.	Anna Stefánsd. frá Stað í Súgandaf. ..	162.50	
2.	Ástríður Petersen frá Svalbarði	162.50	
3.	Bergljót Blöndal frá Hvammi í Skagaf.	162.50	
4.	Björg Einarsdóttir frá Dvergasteini ..	417.37	
5.	Guðbjörg Hermannsd. frá Þingvöllum	192.24	
6.	Guðný Þorsteinsdóttir frá Nesi, Norðf.	205.47	
7.	Guðríður Helgadóttir frá Kvinnabrekku .	273.00	
8.	Guðríður Ólafsdóttir frá Húsavík	220.58	
9.	Guðrún Hermannsd. frá Breiðabólstað	346.03	
10.	Guðrún G. Jóhannesdóttir frá Bergsst.	174.75	
11.	Guðrún Runólfssdóttir	267.27	
12.	Guðrún Torfadóttir frá Hólmum	218.40	
13.	Helga Jónsdóttir frá Eskifirði	313.63	
14.	Helga Skúladóttir frá Kálfafellsstað	118.53	
15.	Helga Stephensen frá Holti	299.59	
16.	Ingibjörg Jónasdóttir frá Árnosi	203.61	
17.	Ingibjörg Magnúsdóttir frá Laufási ..	230.91	
18.	Ingveldur Einarsdóttir frá Raufarhöfn	162.50	
19.	Jóhanna Pálsdóttir frá Otradal	201.14	
20.	Jóhanna Magnúsd. frá Staðarhrauni..	364.00	
21.	Líney Sigurjónsdóttir frá Görðum ...	511.57	
22.	Margrét Jónasdóttir frá Stað	213.46	
23.	Ólína Snæbjörnsdóttir frá Stað á Reykjanesi	312.86	
24.	Ragnheiður H. Magnúsdóttir frá Stað í Steingrímsfirði	213.46	

30
1. apríl

		kr.	kr.
25.	Sigríður Hansdóttir frá Djúpavogi ..	179.14	
26.	Sigrún Kjartansdóttir frá Mosfelli ..	239.69	
27.	Sigurlaug Árnad. Knudsen frá Breiðabólstað	216.13	
28.	Steinunn E. Stephensen frá Bjarnanesi	325.36	
29.	Þorbjörg Pálsdóttir frá Gilsbakka ..	162.50	
			7 070
d. Framlag samkv. l. nr. 51 1921, 8. gr.			
1.	Aldný Magnúsdóttir simritaraekkjja ..	286.00	
2.	Anna Þorgrímsdóttir lækni-sekkja	390.00	
3.	Ásta Einarson dýralækni-sekkja	325.00	
4.	Ásta Halldórsdóttir póstafrmm.ekkjja .	312.00	
5.	Guðbjörg Árnadóttir lækni-sekkja	455.00	
6.	Guðbjörg Tómasdóttir lækni-sekkja ..	455.00	
7.	Guðfinna Þórðard. vitavarðarekkja ..	117.00	
8.	Harriet Jónsson lagaprófessorsekkja .	585.00	
9.	Hedvig Blöndal póstritaraekkjja	455.00	
10.	Hrefna Ingimarsd., ekkja Guðm. Bergss.	520.00	
11.	Hrefna Jóhannesdóttir lækni-sekkja ..	390.00	
12.	Ída Stefánsdóttir simamannsekkja ...	286.00	
13.	Ingibjörg Guðjónsd. simritaraekkjja ..	234.00	
14.	Ingibjörg Ögmundsdóttir simstj.ekkjja	234.00	
15.	Kristín Guðmundsdóttir	195.00	
16.	Lára Bjarnadóttir simritaraekkjja	286.00	
17.	Margrét Lárusdóttir lækni-sekkja	390.00	
18.	Margrét Þórðardóttir lækni-sekkja	585.00	
19.	María Guðmundsd. fiskimatsm.ekkjja .	312.00	
20.	María J. Klemens póstafrmm.ekkjja ..	312.00	
21.	Marta Eiríksdóttir lækni-sekkja	390.00	
22.	Marta Þórarinsdóttir simamannsekkja	234.00	
23.	Rígmor Ófeigsson yfirkennaraekkjja .	442.00	
24.	Sigríður Gílsdóttir fangavarðarekkja .	234.00	
25.	Þrúður I. Jónsdóttir simstjóraekkjja .	338.00	
26.	Þuríður Benedíktsdóttir lækni-sekkja .	390.00	
			9 152
e. Verðlagsuppbót			376 718
565 077			
II. Styrktarfé og eftirlaun, auk lögboðinna eftirlauna:			
a. Embættismenn:			
1.	Ari Arnalds, fyrrv. bæjarfógeti	4275,00	
2.	Ágúst H. Bjarnason prófessor	5000,00	
3.	Bogi Brynjólfsson, fyrrv. sýslumaður .	1040,00	
4.	Einar Sæmundsen, fv. skógarvörður ..	1950,00	
5.	Eiríkur Kjerúlf læknir	3600,00	
6.	Guðmundur Björnsson, fyrrv. sýslum.	1625,00	
7.	Guðmundur Eggerz, fyrrv. sýslumaður	2925,00	
8.	Guðm. Guðmundsson, fv. héraðslæknir	4000,00	
9.	Guðm. Sveinbjörnsson, fyrrv. skrifstofustjóri	9302,50	
10.	Halldór Kr. Júlíusson, fyrrv. sýslum. .	1300,00	
11.	Halldór Steinsson, fyrrv. héraðslæknir	3245,00	

kr. kr.

12. Ingólfur Gíslason, fyrrv. héraðslæknir í Borgarnesi	1625,00
13. Ingólfur Gíslason, fyrrv. héraðslæknir á Djúpavogi, biðlaun, full embættislaun .	10200,00
14. Jakob Kristinsson, fyrrv. fræðslum.stj., lögboðinn lífeyrir meðtalinn	7620,00
15. Jakob Jóh. Smári adjunkt, biðlaun, $\frac{3}{4}$ embættislauna	7200,00
16. Jónas Kristjánsson, fyrrv. héraðslæknir	1625,00
17. Karl Finnbogason, fyrrv. skólastj.	2100,00
18. Kofoed-Hansen, fyrrv. skógræktarstjóri	2515,00
19. Magnús Torfason, fyrrv. sýslumaður .	2970,00
20. Matthías Einarsson, fv. yfirlæknir ...	11100,00
21. Matthías Þórðarson, fv. þjóðm.vörður	3326,00
22. Ólafur Danielsson, fyrrv. yfirkennari .	3245,00
23. Ólafur Finsen, fyrrv. héraðslæknir ...	1625,00
24. Ólafur Thorlacius, fyrrv. héraðslæknir	1625,00
25. Páll Halldórsson, fyrrv. skólastjóri ..	1625,00
26. Pétur Thoroddsen, fv. héraðsl.	1625,00
27. Sigurður Thoroddsen, fyrrv. yfirkennari	3245,00
28. Sigurjón Markússon, fyrrv. sýslum. ..	4455,00
29. Skúli Árnason, fyrrv. héraðslæknir ..	1625,00
30. Steingrímur Matthíasson, fyrrv. héraðsl.	1625,00
31. Th. Krabbe, fyrrv. vitamálastjóri	2160,00
32. Þorbjörn Þórðarson, fv. héraðslæknir	1140,00

112 538

b. Embættismannaekkjur og börn:

1. Aðalbjörg Jakobsdóttir læknisekkja ..	815,00
2. Aðalbjörg Sigurðardóttir	1950,00
3. Anna Ásmundsdóttir	1000,00
4. Anna Jónsson, ekkja Kl. Jónssonar ..	730,00
5. Anna Þorgrímsdóttir læknisekkja	975,00
6. Ásta Einarson	975,00
7. Auður Jónasdóttir, ekkja Steinþórs Sigurðssonar	3000,00
8. Camilla Hallgrímsson	1235,00
9. Cathinka Sigfússon	1625,00
10. Ellen Sveinsson	1622,50
11. Guðbjörg Tómasdóttir, 975 kr., auk 490 kr. með hverju barni í ómegð	2445,00
12. Guðlaug Magnúsdóttir	3245,00
13. Guðrún Arinbjarnar, læknisekkja	1500,00
14. Guðrún Oddgeirsdóttir, ekkja Magnúsar Jónssonar fv. bæjarfóg.	3185,00
15. Harriet Jónsson	730,00
16. Helga Finnsdóttir kennaraekkjja	1950,00
17. Hrefna Ingimarsdóttir	1200,00
18. Hrefna Jóhannesdóttir 975 kr., auk 490 kr. með hverju barni í ómegð	1955,00
19. Ingileif Snæbjarnardóttir Aðils	650,00

30

1. apríl

		kr.	kr.
20.	Jenny Forberg	1500,00	
21.	Jónasína E. Hallgrímsdóttir	1400,00	
22.	Júliana Jónsdóttir, ekkja H. Jónsonar dýralæknis	815,00	
23.	Kristín Thorberg	600,00	
24.	Kristín Þórarinsdóttir lækni-sekkja ...	975,00	
25.	Laufey Vilhjálmisdóttir	3870,00	
26.	Magnea Ásgeirsson	325,00	
27.	Margrete Kaldalóns	4565,00	
28.	Margrét Árnadóttir	975,00	
29.	Margrét Lárusdóttir, ekkja Guðmundar Guðfinnssonar héraðslæknis	1500,00	
30.	Margrét K. Lárusdóttir lækni-sekkja ..	650,00	
31.	Margrét Þórðardóttir lækni-sekkja, 975 kr., auk 490 kr. með hverju barni í ómegð	2445,00	
32.	Ragnheiður Jónasson sýslumannsekkja	1300,00	
33.	Rannveig Tómasdóttir	975,00	
34.	Rigmor Ófeigsson	1300,00	
35.	Sigríður Arnljótsdóttir lækni-sekkja ..	1300,00	
36.	Sigríður Finnbogadóttir	1300,00	
37.	Sigríður Fjeldsted	975,00	
38.	Sigríður Gílsdóttir	578,00	
39.	Sigríður Jónsdóttir, ekkja Sigurðar Magnússonar prófessors	2450,00	
40.	Sigríður Hjaltadóttir Jensson	1300,00	
41.	Sigrún Bjarnason	975,00	
42.	Soffía Hjaltsted	975,00	
43.	Stefanía Stefánsdóttir	400,00	
44.	Súsanna Friðriksdóttir Erlendsson ...	815,00	
45.	Theodóra Thoroddsen	1950,00	
46.	Unnur Skúladóttir, ekkja Halldórs Stefánssonar læknis	1625,00	
47.	Valgerður Sveinsdóttir, lækni-sekkja ..	1140,00	
48.	Vigdís Blöndal	815,00	
49.	Þóra Gísladóttir, lækni-sekkja	1465,00	
50.	Þórhildur Eiríksdóttir Magnús	975,00	
51.	Þórunn Hafstein sýslumannsekkja ...	650,00	
52.	Þrúður Ingibjörg Jónsdóttir	600,00	
53.	Þuríður Benediktsdóttir, lækni-sekkja, 1140 kr., auk 490 kr. með barni í ómegð	1630,00	
c. Uppgjafaprestar:			75 900
1.	Ásgeir Ásgeirsson, Hvammi	1025,00	
2.	Böðvar Bjarnason	1950,00	
3.	Einar Pálsson	1190,00	
4.	Einar Thorlacius	900,00	
5.	Dr. Eiríkur Albertsson, lögboðinn lífeyrir meðtalinn	7620,00	
6.	Friðrik Hallgrímsson, fyrrv. dómprófastur	7127,00	

7. Haraldur Þórarinnsson	1625,00
8. Ingvar Nikulásson	1115,00
9. Jes A. Gíslason	815,00
10. Jón Norðfjörð Johannessen	1235,00
11. Kristinn Danielsson	1335,00
12. Magnús Bjarnarson	1065,00
13. Matthías Eggertsson	1245,00
14. Pálmi Þóroddsson	920,00
15. Runólfur Magnús Jónsson	1185,00
16. Sigtr. Guðlaugsson	4495,00
17. Stefán Kristinsson	1625,00
18. Theódór Jónsson	2330,00
19. Vigfús Þórðarson	2500,00
20. Þórður Ólafsson	1090,00
21. Þorsteinn Briem	9000,00
22. Þorvaldur Jakobsson	2070,00
23. Þorvarður Þorvarðsson	1260,00

54 722

d. Prestsekkjur:

1. Anna Stefánsdóttir frá Stað	975,00
2. Anna Þorkeldsdóttir, ekkja sr. Guðm. Einarssonar	1620,00
3. Ástríður Petersen frá Svalbarði	975,00
4. Auður Gísladóttir	1140,00
5. Bergljót Blöndal	1140,00
6. Björg Einarsdóttir frá Dvergasteini	975,00
7. Björg Jónasdóttir frá Eskifirði	1140,00
8. Dorothea Guðmundsson Proppé	1140,00
9. Elísabet Sigurðardóttir	1140,00
10. Guðbjörg Guðmundsdóttir	1300,00
11. Guðbjörg Hermannsdóttir	945,00
12. Guðný Þorsteinsdóttir	930,00
13. Guðríður Helgadóttir	1110,00
14. Guðríður Ólafsdóttir	915,00
15. Guðrún Hermannsdóttir	650,00
16. Guðrún J. Jóhannesdóttir	1790,00
17. Guðrún Jónsdóttir 1950 kr., auk 490 kr. með hverju barni hennar til 16 ára aldurs	4890,00
18. Guðrún P. Jónsdóttir frá Sauðlauksdal 1950 kr., auk 490 kr. með barni hennar til 16 ára aldurs	2440,00
19. Guðrún Torfadóttir	1140,00
20. Helga Jónsdóttir frá Eskifirði	1140,00
21. Helga Skúladóttir	1020,00
22. Ingibjörg Jónasdóttir frá Árnosi	1140,00
23. Ingibjörg Magnúsdóttir	1140,00
24. Ingveldur Einarsdóttir frá Raufarhöfn	1140,00
25. Ingveldur Ólafsdóttir	975,00
26. Jóhanna Magnúsdóttir prófastsekkja	1140,00
27. Jóhanna Pálsdóttir frá Otradal	1140,00
28. Líney Sigurjónsdóttir	1465,00

29.	Lydia Lúðviksdóttir frá Arnarbæli ..	1500,00
30.	Margrét Björnsdóttir frá Bildudal, 1950 kr., auk 490 kr. með hverju barna hennar til 16 ára aldurs	3420,00
31.	Margrét Jónasdóttir	1140,00
32.	Ólína Snæbjörnsdóttir frá Stað	1140,00
33.	Sigríður Hansdóttir	1275,00
34.	Sigríður Kjartansdóttir, 1950 kr., auk 490 kr. með hverju barna sinna	3910,00
35.	Sigrún Kjartansdóttir	1140,00
36.	Sigurlaug Árnadóttir Knudsen	1140,00
37.	Stefanía Hjaltested	815,00
38.	Steinunn Eiríksdóttir Stephensen	975,00
39.	Steinunn Pétursdóttir Eyjólfsson	1140,00
40.	Þorbjörg Pálsdóttir	650,00
41.	Þórunn Þórðardóttir	1140,00

56 040

e. Kennarar, kennaraekkjur og börn:

1.	Aðalbjörg Steinsdóttir	815,00
2.	Anna Sigurðardóttir, ekkja Einars Jónssonar kennara	2380,00
3.	Ásdís Þorgrímsdóttir	490,00
4.	Áslaug Thorlacius	1500,00
5.	Ásta Magnúsdóttir	325,00
6.	Brynjólfur Þorláksson söngkennari ...	1950,00
7.	Elísabet Jónsdóttir	490,00
8.	Friðrik Bjarnason tónskáld	1625,00
9.	Geirlaug Stefánsdóttir	815,00
10.	Guðbjörg Kristjánsdóttir	1950,00
11.	Hallgrímur Jónsson skólastjóri	3635,00
12.	Hildur Björnsdóttir	1282,00
13.	Ingivaldur Nikulásson kennari	650,00
14.	Ingunn Bergmann kennslukona	815,00
15.	Lárus Bjarnason skólastjóri	7110,00
16.	Lárus Rist kennari	975,00
17.	Magdalena Ásgeirsdóttir, ekkja Bergsveins Haraldssonar kennara, kr. 200,00 og kr. 350,00 með hverju barni þeirra innan 16 ára	1600,00
18.	Margrét Rasmus	4495,00
	Sama, húsaleigukostn. (án verðl. uppb.)	1800,00
19.	Ragnheiður Torfadóttir	650,00
20.	Samúel Eggertsson	815,00
21.	Sigurður Sigurðsson	1000,00
22.	Sigurjón Rögnvaldsson	325,00
23.	Steingrímur Arason	1500,00
24.	Valdimar Snævarr	2680,00
25.	Viktória Bjarnadóttir	245,00
26.	Vilborg Torfadóttir, ekkja Eyjólfssonar kennara	490,00
27.	Þorleifur Erlendsson	600,00

43 007

	kr.	kr.
		30
		1. apríl
f. Póstmenn, póstar og ekkjur þeirra, samkv. úthlutun atvinnu- og samgöngumálaráðuneytisins eftir tillögum póst- og símamálastjóra	40 362	
g. Sigurður Nordal, samkvæmt samningi	3 245	
h. Ólafur Friðriksson	2 925	
i. Dr. Helgi Péturss	7 620	
j. Sigurjón Friðjónsson	3 245	
k. Páll E. Ólason dr. phil.	9 120	
l. Árni Pálsson	6 605	
m. Páll Sveinsson yfirkennari, biðlaun, full embættisl.	9 600	
n. Árni Thorsteinsson tónskáld	4 495	
o. Björgvin Guðmundsson tónskáld	3 000	
p. Pétur Á. Jónsson óperusöngvari	3 600	
q. Eggert Stefánsson söngvari	3 600	
r. Sigurbjörn Sveinsson	3 245	
s. Lárus Sigurjónsson skáld	2 440	
t. Dr. Jón Stefánsson, London, án verðlagsuppbótar	3 146	
u. Ekkjur og börn skálda og listamanna:		
1. Anna Pálsdóttir 975 kr., auk 490 kr. með hvoru fósturbarna sinna	1955,00	
2. Eleanor Sveinbjörnsson	1950,00	
3. Guðrún Jónsdóttir Erlingsson	1625,00	
4. Guðrún Oddsdóttir	1625,00	
5. María Guðlaugsson, ekkja Jónasar Guðlaugssonar skálds	1200,00	
6. Ólína Þorsteinsdóttir	1625,00	
7. Sigríður Jónsdóttir frá Hvítadal	815,00	
8. Sigríður Snæbjarnardóttir, ekkja Þór. B. Þorlákssonar málara	815,00	
9. Sigurlaug G. Gröndal	650,00	
10. Valborg Einarsson	1625,00	
11. Valgerður Benediktsson	3870,00	
12. Þórunn Pálsdóttir, ekkja Þorsteins Gíslasonar	1625,00	
	19 380	
v. Hafnsögumenn, vitaverðir og vitavarðaekkjur, skv. úthlutun samgöngumálaráðuneytisins, eftir tillögum vitamálastjóra	13 165	
x. Matsmenn, samkv. úthlutun atvinnumálaráðuneytisins	24 643	
y. Ýmsir starfsmenn og ekkjur:		
1. Aðalheiður Pálsdóttir ljósmóðir	490,00	
2. Ágústa Þ. Ólafsdóttir	490,00	
3. Andrés Johnson, fornminjasafnari	6370,00	
4. Anna Bjarnadóttir, ekkja Hj. Láruss.	490,00	
5. Arndís Sigurðardóttir	490,00	
6. Arnleif Kristjánsdóttir	490,00	
7. Ásdís M. Sigurðardóttir ljósmóðir	490,00	
8. Ásgeir Jónsson, Gottorp	490,00	
9. Ásta Þorvaldsdóttir	490,00	
10. Björg Guðmundsdóttir	650,00	

30

1. apríl

11. Björn Einarsson	3245,00
12. Davíð Gíslason	975,00
13. Eggert Brandsson, sjómaður	1950,00
14. Einar Markússon, fyrrv. ríkisbókari ..	3245,00
15. Einar E. Sæmundsen	1950,00
16. Elín Runólfsdóttir	300,00
17. Friðfinnur Guðjónsson leikari	1300,00
18. Geir Sigurðsson, fyrrv. lögregluþjónn .	2000,00
19. Gróa Dalhoff	1300,00
20. Guðbjörg Jónsdóttir ljósmóðir	490,00
21. Guðbjörg Þorleifsdóttir, Múlakoti	650,00
22. Guðmundur Davíðsson, fv. umsjónarm.	2440,00
23. Guðm. Gestsson, fv. dyrav. Menntaskól.	1950,00
24. Guðriður Eiríksdóttir	815,00
25. Guðrún Egilson	3245,00
26. Guðrún Indriðadóttir leikkona	1300,00
27. Guðrún Ragúels	490,00
28. Gunnlaugur Kristmundsson	9600,00
29. Halldóra Þórðardóttir	975,00
30. Helga Ingibjörg Stefánsdóttir, loft- skeytamannsekkja	490,00
31. Helgi Árnason, fyrrv. safnahúsvörður	1300,00
32. Henriette Kjær, fv. yfirhjúkrunarkona	975,00
33. Hlín Johnson	2925,00
34. Hólmgeir Jensson	490,00
35. Ingibjörg Guðjónsdóttir	490,00
36. Ingibjörg Jakobsdóttir	600,00
37. Ingibjörg Lárusdóttir, Blönduósi	815,00
38. Ingibjörg Loftsdóttir, ljósmóðir	490,00
39. Ingibjörg Pálsdóttir, fyrrv. ljósmóðir, Vopnafirði	490,00
40. Ingiríður Helgadóttir ljósmóðir	490,00
41. Ingólfur Jónsson, fv. leiðsögumaður frá Ísafirði	815,00
42. Jón Bach, fyrrv. dyravörður	2000,00
43. Jóna Jónsdóttir, ljósm. frá Kóreksstaða- gerði	490,00
44. Jóney Guðmundsdóttir, ekkja Guðjóns Guðlaugssonar	975,00
45. Jónína Marteinsdóttir, fyrrv. hjúkrunar- kona	490,00
46. Kristín Eiríksdóttir ljósmóðir	490,00
47. Kristín Guðmundsdóttir, ekkja E. Helgasonar	975,00
48. Kristjana Benedíktsdóttir	650,00
49. Kristólína Kragh	650,00
50. Lára Bjarnadóttir simritaraekkjja	650,00
51. Margrét Ásmundsdóttir	650,00
52. María Sigurðardóttir	490,00
53. Marta Þórarinsdóttir simamannsekkja	815,00
54. Matthías Þórðarson frá Móum	1950,00

kr.

kr.

18. gr.

		18. gr.	
		kr.	kr.
55.	Nielsína Ólafsdóttir, ekkja Daniels Danielssonar	975,00	
56.	Ólöf Steingrimsdóttir, ekkja Páls Erlingssonar	815,00	
57.	Petrea Jónsdóttir	490,00	
58.	Ragnheiður Erlendsdóttir	490,00	
59.	Ragnheiður Jónasdóttir	3000,00	
60.	Sigríður Gísladóttir frá Skógarnesi, 490 kr., og 165 kr. með hverju barni hennar til 16 ára aldurs	1150,00	
61.	Sigríður Gísladóttir	490,00	
62.	Sigríður Jónasdóttir ljósmóðir frá Þórshöfn	490,00	
63.	Sigríður Jónasdóttir ljósmóðir	490,00	
64.	Steinunn Oddsdóttir	815,00	
65.	Valgerður Steinsson, fv. spítalaráðsk. .	815,00	
66.	Þóra Sigurðardóttir	490,00	
		81 315	
z.	Verðlagsuppbót	1 164 024	
þ.	Framlag ríkissjóðs samkv. 10. gr. lífeyrissjóðslaga, nr. 101 1943, og 8. gr. laga nr. 102 1943	2 700 000	
æ.	Framlag ríkissjóðs samkv. 6. gr. reglugerðar frá 24. nóv. 1944	200 000	
			4 650 982
Samtals ...		. . .	5 216 059

19. gr.

Til óvissra útgjalda o. fl. er veitt:

		19. gr.	
		kr.	kr.
1.	Til dýrtíðarráðstafana	55 000 000	
2.	Til óvissra útgjalda	500 000	
			55 500 000
Samtals ...		. . .	55 500 000

30
1. apríl

III. KAFLI
Eignahreyfingar.

20. gr.

	kr.	kr.
Inn:		
I. Fyrningar:		
1. Samkvæmt 3. gr. A.	628 861	
2. — 11. — A.	17 466	
3. — 12. —	83 483	
4. — 13. —	859 980	
5. — 15. —	18 966	
6. — 16. —	37 344	
		1 646 100
II. Vætanlega útdregið af bankavaxtabréfum		100 000
III. Endurgreiddar fyrirframgreiðslur		10 000
IV. Endurgreidd lán og andvirði seldra eigna		50 000
Samtals ...	. . .	1 806 100
Út:		
I. Afborganir lána ríkissjóðs og ríkisstofnana:		
1. Ríkissjóðslán:		
a. Innlend lán	10414092	
b. Lán í dönskum krónum	363933	
		10778 025
2. Lán ríkisstofnana:		
a. Landssíminn (sjá 3. gr. A. 1.)	600000	
b. Ríkisútvarpið (sjá 3. gr. A. 5.)	89100	
		689 100
II. Til eignaaukningar landssímans		11 467 125
III. Til bygginga á jörðum ríkisins		4 100 000
Par af 25 þús. kr. til byggingar útihúsa á Staðarfelli.		300 000
IV. Til viðbótarhúsnæðis við ríkisspítalana		1 530 000
V. Til byggingar fávítahælis		200 000

	kr.	kr.
VI. Til vitamála, eignaaukning:		
a. Til að gera nýja vita	700 000	
b. Til byggingar vitavarðarhúsa á Reykjanesi og Svalvogum	150 000	
c. Til dýpkunarskips (lokagreiðsla)	150 000	
VII. Til flugvallagerða og lendingarbóta fyrir flugvélar		1 000 000
VIII. Til byggingar Menntaskólahúss í Reykjavík		1 550 000
IX. Til byggingar heimavistarhúss við Menntaskólann á Akureyri		250 000
X. Til byggingar íþróttakennaraskóla		550 000
XI. Til byggingar þjóðminjasafns		200 000
XII. Til byggingar skólastjórabústaðar á Hólum		500 000
XIII. Til byggingar bústaðar fyrir ráðsmann á Hvanneyri (lokagreiðsla)		65 000
XIV. Til byggingar bændaskóla í Skálholti		95 000
XV. Til byggingar varðskipa		250 000
XVI. Til bygginga á prestssetrum		850 000
XVII. Til byggingar embættisbústaða fyrir héraðsdómara		900 000
XVIII. Til byggingar skólastjórabústaðar á Reykjum í Ölfusi		500 000
XIX. Til útihúsa á prestssetrum		50 000
XX. Til byggingar sjómannaskóla		100 000
XXI. Til Samábyrgðar Íslands á fiskiskipum		850 000
		1 500 000
Samtals ...	. . .	26 807 125

30

1. apríl

30
1. apríl

21. gr.
I. Rekstrar

		kr.	kr.
Tekjur:			
2. gr.	Skattar og tollar		158 870 000
3. gr. A.	Tekjur af rekstri ríkisstofnana		61 462 725
— B.	Tekjur af fasteignum ríkissjóðs		10 000
4. gr.	Tekjur af bönkum og vaxtatekjur		968 425
5. gr.	Óvissar tekjur		100 000
Samtals ...		. . .	221 411 150

II. Sjóð.

		kr.
Inn:		
2.—5. gr.	Rekstrartekjur samkvæmt rekstraryfirliti	221 411 150
Aðrar innborganir og fyrningar:		
20. gr. I.	Fyrningar	1 646 100
— II.	Vætanlega útdregið af bankavaxtabréfum o. fl.	100 000
— III.	Endurgreiddar fyrirframgreiðslur	10 000
— IV.	Endurgreidd lán og andvirði seldra eigna	50 000
	Greiðslujöfnuður	24 674 046
Samtals ...		247 891 296

Yfirlit.

30

Yfirlit.

1. apríl

		kr.	kr.
Gjöld:			
7. gr.	Vextir		5 363 543
8. gr.	Kostnaður við æðstu stjórn landsins		287 482
9. gr.	Til alþingiskostnaðar og yfirskoðunar ríkis- reikninga		1 515 576
10. gr.	Til ríkisstjórnarinnar		4 591 301
11. gr. A.	Dómgæzla og lögreglustjórn	10 433 184	
— B.	Opinbert eftirlit	853 105	
— C.	Kostnaður vegna innheimtu tolla og skatta	4 681 383	
— D.	Sameiginlegur kostnaður við embættisrekstur ..	850 000	16 817 672
12. gr.	Til læknaþingis og heilbrigðismála		10 222 490
13. gr. A.	Vegamál	21 491 100	
— B.	Samgöngur á sjó	3 342 000	
— C.	Vitamál og hafnargerðir	8 703 790	
— D.	Flugmál	1 810 825	35 347 715
14. gr. A.	Kirkjumál	3 274 550	
— B.	Kennslumál	27 355 313	30 629 863
15. gr. A.	Til opinberra safna, bókaútgáfu og listastarfsemi	2 579 965	
— B.	Til rannsókna í opinbera þágu o. fl.	3 811 758	6 391 723
16. gr. A.	Landbúnaðarmál	16 783 187	
— B.	Sjávarútvegsmál	1 013 500	
— C.	Iðnaðarmál	651 220	
— D.	Raforkumál	5 110 000	23 557 907
17. gr.	Til félagsmála		25 642 840
18. gr.	Til eftirlauna og styrktarfjár		5 216 059
19. gr.	Óviss útgjöld		55 500 000
	Rekstrarafgangur		326 979
	Samtals ...	. . .	221 411 150

Yfirlit.

		kr.
Út:		
17.—19. gr.	Rekstrarútgjöld samkvæmt rekstraryfirliti	221 084 171
20. gr. I.	Aðrar útborganir: Afborganir lána og eignaaukningar skv. 20. gr. Út	26 807 125
	Samtals ...	247 891 296

Ríkisstjórninni er heimilt:

- I. Að greiða Kristjönu Jónsdóttur, skrifstofukonu í fræðslumálaskrifstofunni, hálf laun, meðan hún er sjúklingur.
- II. Að greiða Ágústu Erlendsdóttur símakonu 1 200 kr. á ári, meðan hún er sjúklingur.
- III. Að greiða Boga Ólafssyni yfirkennara full laun, ef hann lætur af störfum á þessu ári, gegn því, að hann vinni að samningu íslenzkrar orðabókar án endurgjalds.
- IV. Að endurgreiða skemmtanaskatt af fé því, sem aflað er með samkomum og rennur til eflingar slysavörnum hér við land.
- V. Að láta Blindravinafélag Íslands fá að láni allt að 10 útvarpstæki til afnota fyrir blinda menn, og sé kostnaður, er af þessu leiðir, færður á fjárhagsáætlun viðtækjaverzlunar ríkisins. Enn fremur að lána allt að þremur tækjum til sjúklinga, sem liggja rúmfastir árum saman í heimahúsum.
- VI. Að verja allt að 4 000 kr. til þess að styrkja afskekkt staði til að hafa lærða hjúkrunarkonu, eftir tillögum heilbrigðisstjórnarinnar.
- VII. Að greiða læknavitjanastyrki til þeirra læknishéraða, sem eru læknislaus þrjá mánuði af árinu eða lengur, og nemi þeir allt að læknislaunum þann tíma, sem héraðið er læknislaust.
- VIII. Að greiða 5 þús. kr. til húsmæðraskólans á Hallormsstað fyrir að kenna kennslukonum vefnað.
- IX. Að greiða 30 þús. kr. til fyrirhleðslu í Miðskálaá.
- X. Að greiða allt að 400 þús. kr. til ferjuhafna.
- XI. Að verja allt að 200 þús. kr. til Miðnesvegar.
- XII. Að greiða Gunnlaugi Blöndal og Gunnlaugi Scheving listmálurum 15 þús. kr. byggingarstyrk hvorum (endurveiting).
- XIII. Að verja allt að einni milljón kr. til endurbyggingar á Þjórsárbrú.
- XIV. Að greiða allt að 100 þús. kr. til byggingar sjómannaheimilis í Vestmannaeyjum, gegn a. m. k. $\frac{2}{5}$ hlutum annars staðar að, enda hafi bindindisfélögin í Vestmannaeyjum forgöngu og umsjón með rekstri hússins.
- XV. Að greiða allt að 80 þús. kr. til byggingar sjómannaheimilis á Akranesi, gegn a. m. k. $\frac{2}{5}$ hlutum annars staðar að, enda hafi bindindisfélögin á Akranesi forgöngu og umsjón með rekstri hússins.
- XVI. Að verja allt að helmingi af lóða- og jarðaleigum úr Vestmannaeyjum árið 1947 til varnar gegn landbroti og uppblæstri í eyjunum, enda sé allt, er að því lýtur, gert í samráði við Búnaðarfélag Íslands.
- XVII. Að selja strandferðaskipið Súðina, ef viðunanlegt boð fæst, og verja andvirðinu upp í greiðslu kostnaðar af byggingu hinna nýju strandferðaskipa, sem verið er að smíða fyrir ríkissjóð.
- XVIII. Að kaupa íbúð handa rektor Menntaskólans í Reykjavík.
- XIX. Að kaupa jarðirnar Gesthús og Bakkakot á Álftanesi til handa jarðkaupasjóði, ef samkomulag næst um verð og greiðsluskilmála, enda greiði sjóðurinn andvirði jarðanna.
- XX. Að kaupa tímarita- og blaðasafn Helga Tryggvasonar bókbindara, ef samkomulag næst um verð og greiðsluskilmála.
- XXI. Að ábyrgjast fyrir fiskiðjuver útvegsmanna og fiskimanna á þeim stöðum, sem ríkisstjórnin telur nauðsynlegt, vegna þess að útvegsmenn geti eigi reist þau af eigin rammleik, allt að þriggja milljóna króna lán, er hvíli á öðrum veðrétti á iðjuverinu næst á eftir veðlánunum, sem nema eigi yfir 67% af stofnkostnaði, og megi lánin nema allt að 10% af stofnkostnaði þeirra, enda séu félögin stofnuð og rekin samkv. 3. gr. l. nr. 41 frá 29. apríl 1946.

- XXII. Að ábyrgjast fyrir stjórn þjóðleikhússins lán í Danmörku og Svíþjóð **30**
allt að ísl. kr. 1 500 000. 1. apríl
- XXIII. Að ábyrgjast viðbótarrekstrarlán, 3 millj. kr., til tunnuverksm. ríkisins.
- XXIV. Að ábyrgjast fyrir Siglufjarðarkaupstað lán, allt að 2 millj. króna, þó ekki yfir 85% stofnkostnaðar, til þess að standast kostnað við kaup og uppsetningu á seinni vélasamstæðu Fljótaárorkuversins og til þess að ljúka við orkuverið og innanbæjarveitu í Siglufirði, enda samþykkir Alþingi jafnframt, að þessa stækkun raforkuvers Siglufjarðarkaupstaðar megi framkvæma.
- XXV. Að taka allt að 25 millj. kr. lán til þess að ljúka framkvæmdum, sem fé er veitt til í fjárlögum, ef tekjur hrökkva ekki fyrir gjöldum, en vinnu-afl nægilegt atvinnuvegunum að skaðlausu.
- XXVI. Að taka allt að 1 millj. kr. lán til þess að halda áfram byggingu þjóð-minjasafns.
- XXVII. Að lána hafnarsjóði Bolungavíkur allt að 350 þús. kr. vegna skemmda, sem urðu á brimbrjótnum þar haustið 1946, þar til upplýst hefur verið, hvaða orsakir liggja til skemmdanna.
- XXVIII. Að verja allt að kr. 3 360 000 eða taka sömu upphæð að láni til sjálf-virkrar símstöðvar á Akureyri, sæsima yfir Hvalfjörð og firði á Barðaströnd og til póst- og símahúss í Hrútafirði.
- XXIX. Að greiða úr ríkissjóði allt að helming kostnaðar við boranir eftir vatni í Vestmannaeyjum, sem framkvæmdar hafa verið af Rafmagnseftirliti ríkisins.
- XXX. Að greiða slysavarnadeild Rauðasandshrepps allt að 100 þús. kr. úr ríkissjóði í viðurkenningarskyni fyrir frábært afrek við björgun skipbrotsmanna úr sjávarháska. Skal fénu varið til vegabóta í hreppnum eftir ákvörðun deildarinnar.
- XXXI. Að greiða Tryggingasjóði sjómanna í Bolungavík 12 577.09 kr., enda hafi samþykktir sjóðsins verið færðar til samræmis við lög nr. 109 1943.
- XXXII. Að greiða skipverjum af vélbátnum Björgu frá Djúpavogi 25 þús. kr. til kaupa á öðrum bát.
- XXXIII. Að greiða Jóni Magdal, bónda í Engidal í Skutulsfirði, 12 þús. kr. skaðabætur vegna atvinnutjóns af völdum 12 ára sóttkvíar.
- XXXIV. Að gefa Ólafi Túbals í Múlakoti og Ásólf Pálssyni á Ásólfstöðum eftir veitingaskatt árin 1946 og 1947 vegna tjóns, er þeir hafa orðið fyrir af völdum Heklugossins.
- XXXV. Að ákveða, að fjölgun starfsmanna ríkis og ríkisstofnana skuli vera háð samþykki fjármálaráðherra, þar til sett verða lög um ráðstafanir til þess að draga úr kostnaði við opinberan rekstur.
- XXXVI. Að draga úr framlögum til verklegra framkvæmda, sem ekki eru bundin í öðrum lögum en fjárlögum, um allt að 35%, eftir jöfnum hlutföllum, eftir því sem við verður komið, ef ríkisstjórnin telur, að vinnuafli dragist um of frá framleiðslustörfum, eða fyrirsjáanlegt er, að tekjur ríkissjóðs á árinu hrökkva ekki fyrir gjöldum. Ef fé er hins vegar fyrir hendi, en fresta verður framkvæmdum af öðrum ástæðum, skal það fé geymt, er til þeirra framkvæmda var ætlað, en þær að öðrum kosti látnar sitja í fyrirrúmi á árinu 1949.

23. gr.

Ef lög verða staðfest, er afgreidd hafa verið frá Alþingi 1948 og hafa í för með sér tekjur eða gjöld fyrir ríkissjóð, breytast fjárhæðirnar tekju- og gjaldamegin samkvæmt þeim lögum.

- 30 Allar þær fjárveitingar, sem eigi eru ákveðnar í lögum, öðrum en fjárlögum,
1. apríl tilskipunum, forsetaúrskurðum eða öðrum gildandi ákvörðunum, gilda aðeins
fyrir fjárhagstímabilið.

Gjört í Reykjavík, 1. apríl 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann Þ. Jósefsson.

- 31
1. apríl

L Ö G

um breyting á lögum nr. 33 19. júní 1922, um rétt til fiskveiða í landhelgi.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

13. gr. laganna orðist svo:

Ólöglegar fiskveiðar eða fiskverkun á íslenskum höfnum á landi eða í landhelgi varða sektum, 1 þús. til 20 þús. krónum.

Ef fleiri eru útlendir sjómenn á íslensku fiskiskipi en lög þessi heimila, varðar það sektum frá 200—5000 krónum. Brot gegn 4. gr. laganna varða sektum 200—2500 krónum.

Brot gegn 5. og 10. gr. laganna varða sektum 500—10000 krónum.

Að öðru leyti varða ólöglegar fiskveiðar í landhelgi, aðrar en botnvörpuveiðar, 1 þús. til 20 þús. króna sektum. Auk þess skulu upptæk öll veiðarfæri og afli, sem í skipinu er, svo og umbúðir, ef um síld er að ræða, sem söltuð er í tunnur. Sama gildir um verkaðan og óverkaðan afla í skipum, sem hafa aflavinnslu um borð, hvort sem um er að ræða eigin veiði eða veiði annarra skipa. Skal andvirðið renna í ríkissjóð.

Til greiðslu á sektum og kostnaði samkvæmt lögum þessum má leggja hald á viðkomandi skip, ef með þarf, og selja að undangenginni aðför.

Mál út af brotum gegn lögum þessum skulu sæta meðferð opinberra mála. Sektir renna í ríkissjóð.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 1. apríl 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Eysteinn Jónsson.

L Ö G

32

1. apríl

um breyting á lögum nr. 85 1936, um meðferð einkamála í héraði.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Aftan við 35. gr. laganna bætist ný málsgrein, svo hljóðandi:

Forseti getur þó veitt þeim dómara, sem orðinn er fullra 65 ára að aldri, lausn frá embætti, enda njóti hann þá sömu eftirlauna sem hann hefði fengið, ef hann hefði gegnt starfinu til 70 ára aldurs.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 1. apríl 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Bjarni Benediktsson.

L Ö G

33

1. apríl

um viðauka við lög nr. 128/1947, um dýrtíðarráðstafanir.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Kauplagnesnefnd skal nú þegar reikna út nýja húsaleiguvísitölu, er gildi frá 1. janúar til 31. marz 1948, þar sem lögð er til grundvallar hin almenna vísitala 300.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 1. apríl 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Stefán Jóh. Stefánsson.

34

1. apríl

L Ö G

um breyting á lögum nr. 38 15 febr. 1945, um stofnun búnaðarmálasjóðs.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

1. grein laganna orðist svo:

Greiða skal árlega gjald af þeim söluvörum landbúnaðarins, sem um ræðir í 2. gr., og rennur það í sjóð, er nefnist búnaðarmálasjóður. Skal gjaldið reiknast af því verði, sem framleiðendum er greitt á hverjum tíma. Tekjur sjóðsins skulu ár hvert skiptast að jöfnu á milli búnaðarsambandanna annars vegar og stéttarsambands bænda hins vegar, er hvort fyrir sig ráðstafar sínum hluta til nauðsynjamála bænda-stéttarinnar vegna verkefna þeirra, er þau hafa með höndum. Búnaðarfélag Íslands skiptir milli búnaðarsambandanna því fé sjóðsins, er fellur í hlut þeirra, með hliðsjón af áætluðu framleiðslumagni héraðanna af gjaldskyldum söluvörum landbúnaðarins.

2. gr.

Lög nr. 27 frá 23. apríl 1946, um breyting á lögum um búnaðarmálasjóð, skulu úr gildi felld.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört i Reykjavík, 1. apríl 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Bjarni Ásgeirsson.

35

1. apríl

L Ö G

um sementverksmiðju.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að láta reisa verksmiðju með fullkomnum vélum og öðrum nauðsynlegum útbúnaði til vinnslu sements. Vinnslugeta verksmiðjunnar skal miðast við 75 þúsund smálesta afköst á 300 dögum.

2. gr.

Til þess að standast kostnað af framkvæmdum samkvæmt lögum þessum, svo og til þess að tryggja verksmiðjunni nægilega orku, heimilast ríkisstjórninni að taka að láni allt að 15 millj. króna. Sementsverksmiðjan skal ávaxta og endurgreiða slíkt lán.

3. gr.

Ríkisstjórninni heimilast, ef samkomulag næst ekki um kaup á landi vegna byggingar sementsverksmiðjunnar, að taka eignarnámi lóðir og lendur, svo og mannvirki, sem á lendum þessum eru. Eignarnám þetta fer fram samkvæmt lögum nr. 61/1917, um framkvæmd eignarnáms.

35

1. apríl

4. gr.

Stjórn sementsverksmiðjunnar skal skipuð 3 mönnum, er atvinnumálaráðherra skipar til 4 ára í senn. Verksmiðjustjórn hefur á hendi yfirstjórn verksmiðjunnar. Atvinnumálaráðherra setur henni erindisbréf og ákveður laun hennar.

5. gr.

Verksmiðjustjórnin ræður framkvæmdastjóra með verkfræðilegri menntun til þess að hafa á hendi daglega stjórn verksmiðjunnar og umsjón með rekstri hennar. Framkvæmdastjóri hefur prókúruumboð fyrir verksmiðjuna og hlitir að öðru leyti ákvæðum erindisbréfs, sem verksmiðjustjórnin setur honum. Til þess að skuldbinda verksmiðjuna þarf undirskrift tveggja stjórnenda.

6. gr.

Endurskoðendur verksmiðjunnar eru tveir, skipaðir af atvinnumálaráðherra til tveggja ára í senn, og ákveður hann þóknun til þeirra að fengnum tillögum stjórnarinnar.

7. gr.

Verksmiðjan skal undanþegin öllum sköttum og opinberum gjöldum, nema útsvari til sveitarsjóðs. Aldrei má leggja á hann herra útsvar en nemi helmingi af tekjuafgangi hennar eða $\frac{1}{2}\%$ af kostnaðarverði framleiðslunnar ár hvert. Heimilt skal þó jafnan að leggja á hana útsvar, er nemi allt að $\frac{1}{4}\%$ af árlegu kostnaðarverði framleiðslunnar. Útsvar verksmiðjunnar má ekki nema hærri fjárhæð en fjórða hluta af heildarupphæð útsvars í hreppnum.

8. gr.

Reikningsár verksmiðjunnar er almanaksárið. Skal stjórn hennar gera reikningsskil fyrir hvert starfsár, svo fljótt sem auðið er. Af byggingarkostnaði húsa og annarra mannvirkja skal afskrifa a. m. k. 3% og a. m. k. 10% af kostnaðarverði véla og annarra áhalda. Tekjuafgangur skal lagður í varasjóð.

Reikningsskilum skal lokið svo snemma, að endurskoðun geti farið fram fyrir lok aprílmánaðar ár hvert. Að henni lokinni skulu reikningarnir sendir atvinnumálaráðherra, undirritaðir af stjórn og framkvæmdastjóra og áritaðir af endurskoðendum. Skulu þeir síðan birtir í B-deild Stjórnartíðinda.

9. gr.

Nánari ákvæði um rekstur og tilhögun á verksmiðjunni setur atvinnumálaráðherra með reglugerð, að fengnum tillögum verksmiðjustjórnarinnar.

Gjört í Reykjavík, 1. apríl 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Bjarni Ásgeirsson.

L Ö G

um sóknargjöld.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Hver maður, karl eða kona, á aldrinum 16—67 ára, sem er heimilisfastur hér á landi eða lögskráður á íslenskt skip og er í þjóðkirkjusöfnuði, skal árlega greiða gjald til kirkju þeirrar, er hann á sókn að, kr. 3.00—6.00 á ári eftir nánari ákvörðun safnaðarfundar í hverri sókn. Gjaldskylduafgjöld miðast við áramót.

Gjöld þessi skal innheimta að viðbættu álagi, er nemur meðaltali gildandi vísitölu næsta almanaksár á undan gjalddaga. Gjaldauki, sem nemur minna en kr. 0.50, skal niður felldur, en hækka í krónu, ef hann nemur kr. 0.50 eða meira.

Hver sá, er telst til utanþjóðkirkjusafnaðar, er hefur löggiltan prest eða forstöðumann, greiði gjald til trúfélags síns, hverju sinni eigi lægri upphæð en honum hefði ella borið að greiða til þjóðkirkjunnar.

Nú er maður utan þjóðkirkjunnar og greiðir ekki safnaðargjald samkvæmt því, er að framan segir, og ber honum þá að greiða árlega í prófgjaldasjóð Háskóla Íslands upphæð, er nemur eigi minna en hinu lögboðna sóknargjaldi.

Utanþjóðkirkjumönnum ber að sýna innheimtumanni sóknargjalda skilríki fyrir því, að þeir hafi greitt sóknargjald sitt, samkvæmt 3. og 4. málsgr., ella ber þeim að greiða gjöld þessi til sóknarkirkju sinnar.

Heimilt er sóknarnefndum, samkvæmt sérstakri umsókn þar um, að undanþiggja sóknargjaldskyldu um ákveðinn tíma þá menn, er þær telja eiga við svo bág kjör að búa, að þeim sé um megn að greiða sóknargjöld sín án þess að þurfa að leita opinberrar aðstoðar eða þola skort.

2. gr.

Sóknargjald skal miða við almanaksár og greiðist þeirri kirkju eða söfnuði, þar sem gjaldandi á lögheimili í ársbyrjun, og er eindagi þess 31. marz ár hvert fyrir það ár, sem er að líða.

3. gr.

Nú hrökkva eigi tekjur kirkju fyrir nauðsynlegum útgjöldum að dómi sóknarnefndar, og er henni þá heimilt, að fengnu leyfi safnaðarfundar, að jafna því, sem á vantar, niður á safnaðarmenn í sókninni sem hundraðsgjaldi af útsvörum. Lægra gjaldi en einni krónu skal þó sleppt.

Í þeim söknum, þar sem söfnuður hefur eigi átt þess kost að taka að sér með sanngjörnum skilmálum að dómi kirkjustjórnar umsjón og fjárhald kirkju, er niðurföfnun aukagjalds óheimil, nema kirkjustjórn veiti til þess sérstaka heimild fyrir eitt ár í senn samkvæmt rökstuddri umsókn kirkjueiganda, og skal þá jafnan í leyfisbréfinu tiltekin sú upphæð, er heimilast að jafna niður á útsvars-greiðendur.

4. gr.

Sóknargjald og niðurföfnunargjald samkv. 3. gr. skal hver heimilisráðandi leggja fram fyrir þá, sem lögheimili eiga hjá honum, en hann á endurkröfurétt á hendur heimilismanna sinna, og má halda gjaldinu eftir af kaupum þeirra.

Kjósi innheimtumaður sóknargjalda heldur að innheimta sóknargjald af hverjum einstökum gjaldanda, er honum það heimilt.

Fyrir þá, sem eru á sveitarframfæri, greiðist úr hlutaðeigandi sveitar- eða bæj- **36**
arsjóði, ef gjaldandi hefur eigi sótt um eða fengið undanþágu frá sóknargjaldi **1. apríl**
samkv. 1. gr.

5. gr.

Prestir eða öðrum þeim, er manntal skal taka, er skylt að láta sóknarnefndum eða innheimtumönnum sóknargjalda ókeypis í té skýrslur um manntal safnaðar til afnota við útreikning og innheimtu sóknargjalda.

6. gr.

Sóknarnefndir skulu hafa á hendi innheimtu sóknargjalda gegn 6% innheimtu-
launum.

Þar, sem sóknarnefndir fela oddvitum eða innheimtumönnum þinggjalda inn-
heimtu sóknargjalda, skulu þeir einnig innheimta gjöld utanþjóðkirkjumanna. Skulu
þeir skila gjöldum þessum til kirkjufélaganna eða Háskóla Íslands, á sama hátt og
skil eru gerð til þjóðkirkjusafnaðanna.

7. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

8. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 40 30. júlí 1909, um sóknargjöld
svo og lög nr. 72 27. júní 1941, um breyting á þeim lögum, og önnur ákvæði, er
koma kynnu í bága við lög þessi.

Gjört í Reykjavík, 1. apríl 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Eysteinn Jónsson.

L Ö G

um brunavarnir og brunamál.

37

1. apríl

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallið á lög þessi og ég staðfest þau með sam-
þykki mínu:

I. Stjórn brunamála.

1. gr.

Yfirstjórn brunamála hefur það ráðuneyti, sem fer með tryggingamál.

Heimilt er ráðuneytinu að gera kröfur til bæjarstjórnar eða hreppsnefndar,
hvernig slökkviliði skuli skipað og hver slökkvitæki skuli vera til.

Ráðuneytinu er heimilt, að fengnum tillögum Brunabótafélags Íslands, að skipa
sérstakan mann til þess að hafa yfirumsjón með, að lögum þessum sé hlýtt, skal
hann og leiðbeina bæjar- og sveitarstjórnnum um allt það, er við kemur verklegum
og skipulegum framkvæmdum til brunavarna.

Þóknun til yfirumsjónarmanns brunavarna og annan kostnað við eftirlitið
greiðir Brunabótafélag Íslands.

Bæjarstjórnnum í kaupstöðum og hreppsnefndum í kaupúnum og sveitum skal

- 37** skylt að annast og kosta brunamálaeftirlit og brunavarnir, eftir fyrir mælum laga 1. apríl þessara og reglugerða, er settar verða samkvæmt þeim, og hafa eftirlit með, að lögum þessum sé hlýtt.

2. gr.

Í kaupstöðum og kauptúnum, sem hafa 200 íbúa eða fleiri, hvort heldur eru sjálfstæð hreppsfélög eða hluti úr hreppsfélagi, skal kjósa brunamálanefnd og skipa slökkvilið, er búið sé þeim slökkvitækjum, sem ákveðið er í brunamálasamþykkt. Þar skal og setja samþykkt um brunavarnir og slökkvilið, er ráðherra staðfestir.

3. gr.

Bæjarstjórn í kaupstöðum, en hreppsnefnd í kauptúnum kys brunamálanefnd. Í kaupstöðum er heimilt að fela bæjarráði störf brunamálanefndar. Bæjarstjóri eða hreppsnefndaroddviti, ef hann er búsettur innan kauptúnsins, skal vera formaður nefndarinnar, ella skal hreppsnefnd kjósa formann, er sé búsettur í kauptúninu. Auk formanns skal nefndin skipuð minnst 2 mönnum, sem kosnir eru til fjögurra ára í senn, og 1—2 mönnum til vara. Um endurkosningu gilda sömu reglur og í öðrum slíkum nefndum. Að minnsta kosti 1 nefndarmanna skal vera byggingarfróður (húsameistari, trésmiður eða múrari). Enn fremur skal eiga sæti í nefndinni lögreglustjóri (hrepstjóri) eða fulltrúi hans. Nefndin kys sér varaformann.

Nefndin skal halda fundi svo oft sem þörf er og jafnan, ef slökkviliðsstjóri eða lögreglustjóri æskir þess. Nefndin er starfhæf, ef meiri hluti hennar er á fundi. Um ákvarðanir ræður afl atkvæða, en ef atkvæði eru jöfn, ræður atkvæði formanns. Nefndin skal halda gerðabók. Slökkviliðsstjóri, eða í forföllum hans varaslökkviliðsstjóri, skal sitja fundi brunamálanefndar. Hann hefur þar tillögurétt, en ekki atkvæðisrétt, og á rétt á að fá bókað álit sitt í gerðabók nefndarinnar. Í sveitum kemur hreppsnefnd í stað brunamálanefndar.

4. gr.

Bæjarstjórn (hreppsnefnd) skal leita umsagnar brunamálanefndar um öll mál, er snerta brunamál kaupstaðarins (kauptúnsins). Hún skipar slökkviliðsstjóra og varaslökkviliðsstjóra að fengnum tillögum brunamálanefndar og ákveður þeim laun eða þóknun fyrir starf þeirra, er greiðist úr bæjarsjóði (sveitarsjóði).

5. gr.

Brunamálanefnd skal hafa á hendi, undir umsjón bæjarstjórnar eða hreppsnefndar, eftirlit með brunavörnum og slökkviliði. Hún skal sjá um, að framkvæmd þessara mála sé samkvæmt lögum og reglugerðum og láta sér annt um nauðsynlegar umbætur á þessu sviði.

Í hverjum kaupstað og kauptúni, er lög þessi ná til, skal setja reglugerð, er ráðherra staðfestir, um skipun slökkviliðs og brunamála.

Brunamálanefnd tilnefnir aðra starfsmenn slökkviliðsins en slökkviliðsstjóra og varaslökkviliðsstjóra eftir tillögum slökkviliðsstjóra og samkvæmt heimild bæjarstjórnar eða hreppsnefndar um greiðslu þóknunar fyrir starfið. Í reglugerð má ákveða, að fastir starfsmenn skuli ráðnir af bæjarstjórn eftir tillögum brunamálanefndar.

II. Um slökkvilið.

6. gr.

Slökkviliðsstjórnin, en í forföllum hans varaslökkviliðsstjórnin, er yfirmaður og stjórnandi alls slökkviliðsins. Hann hefur og umsjón með slökkvitækjum öllum.

7. gr.

37

1. apríl

Allir verkfærir karlmenn 18—55 ára að aldri, sem heimilisfastir eru í kaupstaðnum (kaupþúninu), eru skyldir til þjónustu í slökkviliði. Skulu þeir vera skyldir að mæta við slökkviæfingar allt að 4 sinnum á ári, og auk þess skulu þeir mæta tafarlaust, hvenær sem eldsvoða ber að höndum. Heimilt er í reglugerð að undanþiggja menn 50 ára og eldri, svo og menn, er hafa sérstökum störfum að gegna.

Í kaupstöðum, þar sem slökkviliðið er skipað fastráðnum liðsmönnum, má í reglugerð takmarka þegnskyldu þessa eða fella hana niður.

Slökkviliðsstjóra er heimilt að kveðja svo marga menn til aðstoðar við að slökkva eld sem hann telur þörf fyrir, og getur enginn skorazt undan þeirri skyldu. Þeir, sem taka þannig þátt í slökkvistarfi, skulu inna það af hendi endurgjalds-laust, en hafa sama skaðabótarétt á hendur sveitarsjóði sem slökkviliðsmenn.

Slökkviliðsstjóra er skylt að sjá um, að slökkviliðsæfingar séu haldnar svo oft á ári sem áskilið er í brunamálareglugerð.

8. gr.

Lögreglustjóri, ef hann býr í kaupstaðnum eða kaupþúninu, en ella þar búsettur fulltrúi hans, skal ásamt lögregluliði kaupstaðarins eða kaupþúnsins annast löggæzlu við slökkviliðsæfingar og eldsvoða. Við æfingar og eldsvoða skal lögregluliðið vera undir yfirstjórn slökkviliðsstjóra.

Lögregluliðið skal í samráði við slökkviliðsstjórn sjá slökkviliðinu fyrir greiðum aðgangi að brunastað, stöðva umferð um nærliggjandi götur, afgirða svæði, sem slökkviliðið þarf fyrir áhöld sín, fjarlægja þaðan allt óviðkomandi fólk og taka í sína umsjá muni, sem hjargað er frá bruna, þar til þeir eru afhentir réttum aðilum.

9. gr.

Slökkviliðsmenn allir, sem tilkvaddir eru af slökkviliðsstjóra, skulu skyldir að hlýða boðum hans og annarra yfirmanna sinna. Þeir skulu njóta verndar og réttinda opinberra starfsmanna, þá er þeir eru að starfi sínu. Slökkviliðsmenn og aðrir, sem vinna að eldvörnum eftir kvaðningu slökkviliðsstjóra eða lögreglustjóra, skulu vera slysatryggðir við æfingar og störf sín í þágu eldvarna, samkv. ákvæðum laga um slysatryggingu.

Þeir, sem skemma fót sín í þágu eldvarna, eiga rétt á að fá skemmdirnar endurgreiddar úr bæjarsjóði eða sveitarsjóði, enda séu þau ekki vátryggð gegn eldtjóni í einhverju brunabótafélagi. Skemmdir skal meta, ef ekki næst samkomulag.

III. Um meðferð á eldi, ljósum, eldfimum efnum, eldfæraeftirlit o. fl.

10. gr.

Allir eru skyldir að fara varlega með eldspýtur, eld, ljós, lampa, eldfæri, hvers konar rafmagnsáhöld, eldfim efni og sjálfkveikjuefni og annað, sem valdið getur eldsvoða eða stuðlað að því, að hann komi upp. Húsbændur og húsmæður skulu hafa eftirlit með, að börn þeirra, heimilisfólk eða aðrir, sem í þeirra þjónustu fást við einhver störf í húsinu, hegði sér svo í þessu efni, að eigi verði að fundið. Í leiguhúsi skal eigandinn eða umráðamaður hans hafa gætur á því, að leigjendur hans og aðrir, sem búa í húsinu, vanræki ekki það, sem grein þessi skipar fyrir um, og skulu þeir, eftir því sem unnt er, koma í veg fyrir það og hindra. Sérstaklega ber að gæta hinnar ýtrustu varúðar um meðferð kertaljósa á jólatrjám og ljósa eða elds í kringum þau.

Það er með öllu bannað:

- 37
1. apríl
1. Að leggja eldfima hluti, svo sem hamp, hey, fatnað og annað því um líkt, við eldstæði eða upp við reykháfa og reykþípur.
  2. Að bera kerti eða lampa, sem kveikt hefur verið á og eigi er byrgður í öruggu ljóskeri, glæður eða annan eld nema í lokuðum járnkassa um fjós, fjárhús, hesthús, heyhlöður, vinnustöðvar eða um aðra staði, þar sem mikið er fyrir-
liggjandi af heyi, hefilspónum eða öðrum eldfimum efnum. Enn fremur að reykja tóbak eða kasta þar frá sér logandi eldspýtu, vindli eða vindlingi með glóð. Sérstaka aðgæzlu skal hafa þar, sem geymdar eru bifreiðar eða aðrar vélar, sem nota benzín eða annað eldfimt efni.
  3. Að nota benzín innanhúss til þvotta eða til að hreinsa fatnað, nema smáskammta úr lyfjabúðum.
  4. Að hella steinolíu eða benzíni í eldstæði, sem eldur eða eldglæður eru í.
  5. Að geyma í húsum ösku og annan úrgang frá eldstæðum. Allan slíkan úrgang skal jafnóðum bera út og geyma þannig, að fyrirbyggð sé öll hætta á, að í því kvikni.
  6. Að hleypa af skotvopnum nálægt húsum, heyhlöðum, móhlöðum eða öðru jafneldfimu.
  7. Að kveikja skotelda og tendra bál, blys eða bikhringa, nema með leyfi lögreglustjóra, og er þá skylt að fara eftir reglum þeim, er hann setur.
  8. Að láta kertaljós eða lampaljós standa í gluggum eða nærri súð eða lofti.

11. gr.

Bannað er að halda opinberar jólatréssamkomur, nema leyfi lögreglustjóra eða hreppstjóra komi til. Má ekki halda þær í öðrum húsum en þeim, sem teljast vel útbúin til þess, meðal annars um útbúnað dyra, stiga og annarra skilyrða til útgöngu.

Ráðherra getur í reglugerð, að fengnum tillögum yfirumsjónarmanns með brunavörnum, sett ákvæði um varúðarráðstafanir gegn eldsvoða, einkum þar, sem sérstök eldhætta er, svo sem í leikhúsum, kvikmyndahúsum, samkomuhúsum, á opinberum jólatréssamkomum og þar, sem jólatré með kertaljósum eru notuð, hvort sem er á samkomum eða í heimahúsum. Í reglugerð þessari má ákveða, að sérstakt eftirlit á kostnað eiganda eða þess, er samkomurnar heldur, skuli haft með opinberum leiksýningum og jólatrésskemmtunum, að því er tekur til eldhættu. Í reglugerðinni má setja nánari reglur um útbúnað dyra og önnur skilyrði til útgöngu úr leikhúsum og samkomuhúsum, ef eldsvoða ber að höndum. Ber þá að taka sérstakt tillit til þess, hvort húsin sjálf eru úr timbri eða úr óeldfimu efni.

12. gr.

Sérhver húseigandi ber ábyrgð á því, að öllum eldstæðum, ofnum, hvort heldur hitaðir eru með kolum eða olíu, reykháfum og reykþípum sé haldið í tilhlýðilegu standi.

Hvers konar raflagnir, rafbúnaður, raftæki og rafvélar utanhúss og innan skulu fullnægja gildandi lögum um raforkuvirki á hverjum tíma svo og reglugerðum og ákvæðum, sem rafmagnseftirlit ríkisins setur um tilhögun, gerð, frágang, viðhald og meðferð þeirra.

Leiguliði er meðábyrgur ásamt eigandanum, þegar hann hefur ekki í tæka tíð skýrt eigandanum frá einhverjum annmarka, sem honum er kunnugt um, eða byggingarnefnd, ef nauðsyn krefur.

13. gr.

Í kaupstöðum og kauptúnum skal bæjarstjórn eða hreppsnefnd skipa sólara og eftirlitsmann með eldfærum eftir tillögum brunamálanefndar.

Reykháfa skal hreinsa svo oft sem þörf gerist og eigi sjaldnar en 3 sinnum á ári, ef þeir eru notaðir að staðaldri. **37**

1. apríl

Um framkvæmd starfsins svo og gjöld fyrir það, er húseigendur greiði, skal setja nánari ákvæði í reglugerð. Gjöldin má taka lögtaki.

Eldfæraeftirlit skal fara fram að minnsta kosti einu sinni á ári. Skal rannsaka öll eldstæði, reykháfa og reykpipur, hvort það fullnægi ákvæðum laga þessara um gerð og hreinsun, hirðu og umgengni. Jafnframt skal rannsakað, hvort slökkvili-áhöld þau, er húsum eiga að fylgja, eru fyrir hendi og í gildu ástandi. Eftirlitsmenn skulu halda skrár um skoðanirnar og tilgreina þar við hverja skoðun, hvort allt er eins og vera ber, eða hvort því er áfátt. Leiði skoðunin í ljós, að einhverju sé ábótavant, skal eftirlitsmaður heimta, að það sé lagfært þegar í stað, ef bein brunahætta stafar af því, ella innan ákveðins tíma. Skal hann síðan rannsaka, hvort skipuninni hefur verið fylgt. Hafi það eigi verið gert, skal hann tafarlaust tilkynna það lögreglustjóra.

Hver sá, er óhlýðnast fyrirælum skoðunarmanns eldfæra um að lagfæra það, sem ábótavant er, skal sæta sektum samkv. 52. gr. Auk þess er hann skyldur að viðlögðum dagsektum að lagfæra það, sem ábótavant er.

14. gr.

Ofna og eldavélar og pípur frá þeim til reykháfa skal hreinsa svo oft sem þörf er á, og er það á ábyrgð þeirra, sem búa í þeim herbergjum, sem ofnarnir eða eldavélar eru í.

15. gr.

Eigi má geyma birgðir af kolum, mó eða öðru eldsneyti fyrir utan hús nema með samþykki brunamálanefndar, og veitir nefndin því aðeins samþykki til þess, að ekki geti stafað af því eldhætta að marki.

Innanhúss má geyma smáskammta af heimilisbirgðum, fjarri eldstæðum, þar sem ekki er íkveikjuhætta. Á sama hátt má geyma innanhúss allt að 200 lítra af steinolíu í tré- eða járnumbúðum.

Bannað er að geyma í heimahúsum sprengiefni af nokkru tagi, svo sem púður, flugelda o. fl. Þó skal þeim, er verzla með þessi efni, heimilt að geyma smáskammta innanhúss, enda samþykki slökkviliðsstjóri geymslustað og umbúnað.

16. gr.

Eigi má hafa birgðir af timbri, kolum, steinolíu, benzíni eða slíkum eldfimum vörum nema þar, sem eigi getur stafað af þeim sérstök brunahætta og brunamálanefnd eða slökkviliðsstjóri í umboði hennar samþykkir.

Tómar steinolíu- eða benzíntunnur má eigi geyma eða láta liggja við hús eða á almannafæri.

Í reglugerð skal ákveða nánar um meðferð og geymslu eldfimra efna.

17. gr.

Allar verksmíðjur, þar með taldar vinnustofur trésmíða og járnsmíða, þvottahús og fatahreinsunarstöðvar og bökunarhús, skulu háð sérstöku eftirliti lögreglustjóra eða hreppstjóra, og skal öllum skylt að fylgja bæði hinum almennu varúðarreglum og hinum sérstöku reglum, sem bæjarstjórn eða hreppsnefnd álitur nauðsynlegar til þess að koma í veg fyrir brunahættu. Sérstaklega skulu spænis úr trésmíðahúsum fluttir burt á hverjum degi og látnir þar, sem eigi er farið með eld eða ljós.

18. gr.

Öllum er skylt að gæta fyllstu varúðar með eld og eldfim efni, hvar sem er á víðavangi, sérstaklega þar, sem hætt er við íkveikju í þurrum mosa eða öðrum gróðri.

- 37** Ef eldur kemur upp í gróðri á viðavangi, sem hætt er við, að breiðist út, skal sýslumaður eða hreppstjóri, ef þeim er kunnugt um eldinn, svo fljótt sem við verður komið gera ráðstafanir til að slökkva eldinn eða hindra frekari útbreiðslu hans. Skal það vera borgaraleg skylda hvers verkfærs manns, er sýslumaður eða hreppstjóri kveður til, að koma til aðstoðar. Allan kostnað við eldvarnarstarfið skal greiða úr sýslusjóði. Skytt er hverjum þeim, er verður slíks bruna var, að gera þær varúðarráðstafanir, er færar eru, svo og að gera sýslumanni eða hreppstjóra aðvart, eftir því sem við verður komið eða þurfa þykir.

IV. Um meðferð sprengiefna.

19. gr.

Engum er heimilt að búa til púður eða sprengiefni, nema hann hafi þar til leyfi ráðherra, sem þá setur jafnframt skilyrði til öryggis almenningi og þeim, er að slíkri framleiðslu vinna.

20. gr.

Hver sá, sem flytur inn púður eða sprengiefni, skal hafa til þess leyfi lögreglustjóra, og er skylt að skýra frá efnasamsetningu þess, ef óskað er. Ef sprengiefnið þykir sérstaklega háskalegt í meðförum, má hanna innflutning þess.

21. gr.

Ráðherra setur í reglugerð ákvæði um geymslu, meðferð og flutning púðurs og sprengiefna.

V. Um skyldur borgaranna, er eldsvoði kemur upp.

22. gr.

Skytt er hverjum, sem verður var við, að eldsvoði sé að koma upp, að hefja viðvörðunarkall og gera slökkviliðinu aðvart á þann hátt, sem fyrir er mælt í samþykkt.

Vegfarendur skulu víkja úr vegi fyrir slökkviliðinu og stöðva ökutæki sín. Bifreiðastjórum er skylt að aka slökkviliðsmanni á brunastað gegn venjulegu gjaldi.

23. gr.

Hver og einn skal, þá er eldur kemur upp í húsi hans eða hibýlum, þegar í stað aðvara þá, sem þar búa, einnig reyna með öllu móti, sem í hans valdi stendur, að slökkva eldinn þegar í stað. Samt má eigi fyrir þá sök láta hjá líða að segja til um brunann, eins og mælt er fyrir í næstu grein á undan.

24. gr.

Sérhver er skyldur til, þegar eldsvoða ber að höndum, að leyfa aðgang að húsi sínu og lóð með slökkvivelar og önnur áhöld og láta sér það lynda, að brotið verði niður og því rutt burt, sem til fyrirstöðu er. Ekki getur húseigandi bannað, að bygging, sem hann á, verði rifin, ef lögreglustjóri eða slökkviliðsstjóri álitur það nauðsynlegt til þess að stöðva útbreiðslu eldsins.

Slökkviliðið hefur rétt til að nota öll tæki og áhöld bæjarbúa, sem til næst og að gagni geta komið við slökkvistarfið.

25. gr.

Þær skemmdir, sem hljótast af ráðstöfunum þeim, sem getið er um í 24. gr., teljast brunaskemmdir. Sá, sem vill krefjast skaðabóta fyrir slíkar skemmdir, skal svo fljótt sem auðið er og í síðasta lagi innan 8 daga frá því er bruninn varð, bera

fram kröfur sínar fyrir lögreglustjóra, sem því næst sér um, að upphæð skaðabótanna verði ákveðin, að svo miklu leyti sem unnt er, í sambandi við virðingargerðir þær, sem fram fara til þess að meta brunatjónið til endurgjalds frá hlutaðeigandi ábyrgðarfélagi, og að öðrum kosti með því að láta 2 menn, sem sérstaklega þar til verða kvaddir, meta skaðann. Þóknun til matsmanna skal ákveða í reglugerð og greiðist, eins og aðrar brunaskemmdir, af hlutaðeigandi ábyrgðarfélagi. Sé tjón þetta þess eðlis, að það verði ekki bætt af váttryggingarfélagum, skal sveitarsjóður bæta tjónið eftir samkomulagi eða samkvæmt mati.

26. gr.

Það er skylda allra, þegar eldsvoða ber að höndum, að láta þá aðstoð i té til að slökkva eldinn, sem mögulegt er, eða bjarga úr eldi, hvort sem er með því að leggja sjálfur hönd á verkið eða með því að láta af hendi vatnsforða eða afnot vatnsveitu, slökkvitæki, hesta, vagna, bifreiðar eða aðra hluti. Skal koma fyrir greiðsla úr bæjar-sjóði eða sveitarsjóði. Náist ekki samkomulag, skal ákveða greiðsluna á sama hátt og mælt er fyrir í 25. gr.

27. gr.

Enginn má, þegar eldsvoða ber að höndum, undir nokkru yfirskini ryðjast inn fyrir verði þá, sem settir eru til þess að bægja óviðkomandi mönnum frá þeim stað, þar sem bruninn er, eða skorast undan að hlýða fyrirmælum lögreglustjórnarinnar eða slökkviliðsstjóra um að vikja burtu af svæði því, sem þannig er innibyrgt. Hvern þann, sem verður brotlegur gegn þessum fyrirmælum, má þegar taka fastan.

28. gr.

Við björgun muna úr eldi er skylt að gæta allrar nauðsynlegrar varúðar, sem við verður komið, til þess að forðast skemmdir.

29. gr.

Eigandi eða sá, sem kemur fram í hans stað, skal skyldur að hafa nákvæmt eftirlit með húsum þeim, sem eru svo skammt frá brunanum, að hætt er við, að eldurinn læsi sig í þau eða neistaflug nái til. Skal hann og gera allt, sem í hans valdi stendur, til þess að koma í veg fyrir, að kvikni í húsunum, og sömuleiðis í tæka tíð skýra slökkviliðsstjóra eða lögreglustjóra frá, ef þess er kostur, að hætta vofi yfir.

30. gr.

Enginn má meina lögreglustjóra eða þeim, er kemur fram í umboði hans, hreppsnefndar eða bæjarstjórnar eða hlutaðeigandi váttryggingarfélags, inngöngu á lóð sína eða í hús sitt, þegar þeir koma til þess að halda rannsókn út af bruna eða til þess að sjá um, að því verði fylgt, sem fyrirskipað er í lögum þessum.

VI. Um brunavarnir.

31. gr.

Í öllum kaupstöðum og kauptúnum, sem hafa 200 íbúa eða fleiri, sbr. 2. gr., svo og á öðrum stöðum, þar sem um sérstaklega verðmætar byggingar eða eignir er að ræða að dómi ráðuneytisins, skulu vera til hæfileg slökkviáhöld og tæki til björgunar úr eldi, svo og til að kalla saman slökkviliðið, miðuð við stærð hvers eins og brunahættu.

Þar, sem eru til vatnsveitur nothæfar til eldvarna, skulu þær svo búnar, að komið geti að sem beztum notum, ella skal skylt að tryggja sem bezt vatn til að slökkva eld, með brunnum, vatnsþróm, uppistöðum í lækjum o. s. frv.

37 Slökkviáhöld skal geyma á hentugum stað, í eldtraustum húsakynnum, eftir 1. apríl því sem við verður komið.

32. gr.

Í öllum skólum, sjúkrahúsum, gistihúsum, veitingahúsum og samkomuhúsum, svo og verksmiðjum og öðrum húsum, þar sem margt manna kemur saman eða þar sem sérstök brunahætta er, svo og á efri hæðum húsa, sem hærri eru en tvær hæðir, skal koma fyrir tækjum til brunavarna og björgunar úr eldi, eftir því sem fyrir er lagt af yfirumsjón brunavarna, svo og gera aðrar varúðarráðstafanir, sem nánar verður ákveðið í reglugerð.

33. gr.

Slökkviliðsstjóri hefur heimild til að veita aðstoð til að slökkva eld utan eigin bæjar- eða sveitarfélaga, ef hann telur áhættulítið að fara með slökkvitækin út fyrir umdæmi sitt. Kostnaður við slíka aðstoð, eftir sanngjörnum reikningi, telst til brunavarnakostnaðar í því sveitarfélagi, sem aðstoðina þiggur. Verði ágreiningur um kostnað, skal hlutaðeigandi dómari fella úrskurð um reikninginn.

VII. Tilkygning um eldsvoða og um réttarrannsókn.

34. gr.

Sá, er verður fyrir brunatjóni, eða sé hann ekki viðstaddur, þá sá, er kemur í hans stað, er skyldur að tilkynna brunann hlutaðeigandi váttryggingarfélagi eða umboðsmanni þess á staðnum, svo og lögreglustjóra eða hreppstjóra, svo fljótt sem unnt er.

35. gr.

Lögreglustjóri eða hreppstjóri skal, svo fljótt sem við verður komið, halda réttarrannsókn út af brunanum, til þess að komast fyrir orsök hans og atvik öll. Skal hún haldin á brunastaðnum, ef við verður komið. Réttarrannsókn má þó falla niður, ef brunatjónið nemur ekki 500 krónum og ef eldsupptökin eru kunn, en þá skal tjónþoli, eða hafi hann ekki verið viðstaddur, einhver annar í hans stað, gefa, að viðlögðu drengskaparvottorði, nákvæma skýrslu um upptök eldsins og atvik öll, svo og um brunatjónið.

36. gr.

Við réttarrannsókn skal leita vitnisburðar allra, sem um upptök og framhald eldsins geta borið. Skal eftir föngum leita fulls samræmis í framburði hinna einstöku vitna og á milli vitna innbyrðis, ef á milli ber. Einnig skal leita upplýsinga um ástand eldfæra og raflagna, um daglegar venjur í umgengni með eld, eldstæði, eldfim efni, sprengiefni og sjálfkveikjuefni og yfir höfuð allt, sem getur orðið til að upplýsa orsök brunans og brunatjónið sjálft.

37. gr.

Nú kemur í ljós við réttarrannsókn, að sýnt hefur verið óleyfilegt hirðuleysi um atriði, sem skylt er að gæta eða eru bönnuð í lögum þessum, og skal viðkomandi þá látinn sæta ábyrgð, eftir því sem málefni þykja standa til.

38. gr.

Sé eða komi fram við rannsóknina nokkur grunur um, að um vísitandi ikveikju sé að ræða, skal leita sérstaklega náinna upplýsinga um allt það, sem að því lýtur.

39. gr.

Afrit af brunaprófum er skylt að senda hlutaðeigandi váttryggingarfélagi.

VIII. Um gerð húsa með tilliti til brunavarna.

37

1. apríl

40. gr.

Þá er nýtt hús er reist, hvort heldur á sérstakri lóð eða þar, sem fleiri hús en eitt standa á sömu lóð, skulu vera auð bil milli þess og annarra húsa sem hér segir:

- a. 12.5 m, ef bæði húsin eru úr timbri og ekki varin með jární eða múrhúð.
- b. 9.5 m, ef annað húsið er úr steinsteypu, steini lögðum í sementsblöndu, torfi eða úr timbri, varið með jární eða múrhúð, en hitt úr timbri óvarið.
- c. 6.3 m, ef bæði húsin eru úr steinsteypu, steini lögðum í sementsblöndu eða úr timbri, varin með jární eða múrhúð.
- d. 3.15 m, ef eldvarnarveggur er á öðru húsanna, sem fullnægir ákvæðum í e-lið, enda séu þök beggja húsa varin með jární, öðrum málmí, steinhellum eða öðru ámóta eldtraustu efni.
- e. Hús mega vera sambyggð, ef milli þeirra er eldvarnarveggur, að minnsta kosti 20 cm þykkur úr steinsteypu eða 30 cm úr steini lögðum í sementsblöndu og að minnsta kosti 30 cm hærri en þakbrún herra hússins. Engin op mega vera á eldvarnarvegg né heldur neitt timbur eða annað eldfimt efni liggja inn í hann.
- f. Nú er hús að nokkru leyti úr steinsteypu, steini lögðum í sement, torfi eða timbri óvörðu, og má þá enginn hluti þess vera nær öðru húsi en svo, að fullnægi þeim fjarlægðarákvæðum, er að framan greinir.

41. gr.

Þar, sem fjarlægð milli húsa, er lög þessi ganga í gildi, er minni en greinir í 40. gr., skal það heimilt, en þegar hús er endurreist eða nýtt hús reist, skal fylgja greindum ákvæðum.

42. gr.

Bæjarstjórnnum eða hreppsnefndum er heimilt að setja sérstök skilyrði um fjarlægð þeirra húsa frá nágrannalóð og ráðstafanir gegn brunahættu, þar sem rekinn er iðnaður eða önnur atvinna, sem sérstök brunahætta stafar af. Úrskurði bæjarstjórnar eða hreppsnefndar um þetta atriði má skjóta til ráðuneytisins til úrslita.

43. gr.

Í smiðjum og vinnustofum, þar sem eldstæði er eða farið er með eld, skulu veggir vera úr steinsteypu eða steini eða eldvarðir með asbestplötum, sementshúð eða öðru eldtraustu efni, ef þeir eru úr tré. Sama gildir um loft, séu þau ekki úr steinsteypu. Gólf skulu vera úr steinsteypu.

Bæjarstjórn eða hreppsnefnd getur veitt undanþágu frá þessu, ef smiðja eða vinnustofa er sérstakt hús eða er í húsi, þar sem eigi er íbúð né önnur eldstæði og eigi eru geymd eldfim efni, enda verði ekki talið, að öðrum húsum stafi brunahætta af.

Setja skal í reglugerð ákvæði um gerð, fyrirkomulag og umgengni í bifreiðaskýlum og bifreiðaverkstæðum, svo og öðrum vinnustofum, verksmiðjum og vörugymsluhúsum.

44. gr.

Herbergi, sem geyma á í hey, hálm eða önnur eldfim efni, skulu aðgreind frá öðrum herbergjum þeim, er eldstæði eru í, með gólfi, veggjum og lofti, er að gerð fullnægi ákvæðum 43. gr. Dyr eða op mega ekki vera að slíkum herbergjum frá smiðjum eða vinnustofum, þar sem eldstæði eru.

45. gr.

Ráðuneytið setur í reglugerð ákvæði um umbúnað eldfæra, fjarlægð þeirra frá eldfimu gólfi og vegg, svo og annað, er nauðsynlegt þykir til öryggis.

37

1. apríl

46. gr.

Allir reykháfar skulu vera úr eldtraustu efni og standa á eldtraustri fastri undirstöðu.

Hliðar reykháfs skulu að minnsta kosti vera 12 cm á þykkt og vidd hans að innanmáli eigi minni en 23 cm á hvern veg. Þó má leyfa 18 cm vidd, ef eldstæði eru ekki fleiri en þrjú.

Reykháfur skal ná að minnsta kosti 65 cm upp fyrir húsmæni.

Ekki má þilja reykháf eða klæða hann eldfimu efni.

Á hverjum reykháf skulu vera nægilega mörg sópop, jafnvíð reykháfnum, og traust járnhurð fyrir í járnungurð.

Ekki má reykháfur vera í herbergi, þar sem geymt er hey eða ámóta eldfim efni, nema þiljað sé allt í kringum reykháfinn í því herbergi, að minnsta kosti 65 cm frá honum á hvern veg, svo að engin eldfim efni nái að komast að reykháfnum.

Ráðuneytið setur í reglugerð önnur ákvæði um gerð reykháfa og húnað, svo sem, þar sem hann er gegnum timburgólf, um styrkleik hans, um sérstaka hæð reykháfs, sem mikill reykur fer um, og fleira, er þurfa þykir.

47. gr.

Aðaldyr á samkomusölum og samkomuhúsum skulu vera minnst 1.5 m. breiðar. Hurðir skulu vera vængjahurðir, sem opnast út eða geti opnast bæði út og inn.

Úr hverjum samkomusal skulu vera minnst 2 útgöngudyr, sín á hvorum vegg og svo langt á milli sem við verður komið.

48. gr.

Í húsum, þar sem íbúð er hærra en á 2. hæð, skulu vera minnst 2 stigar. Neðan á timburstiga upp á hæð, þar sem eru íbúðarherbergi, skal jafnan klæða með eldtraustu efni, svo sem asbestplötum, sementshúð á virneti eða þvilliku.

49. gr.

Timburhús má ekki reisa stærri en 200 fermetra, né hærri en 2 hæðir með risi.

50. gr.

Ráðuneytið getur, ef bæjarstjórn eða hreppsnefnd og Brunabótafélag Íslands mælir með, veitt undanþágu frá ákvæðum 40.—49. gr., ef sérstök nauðsyn þykir og eigi verður álitíð, að aukin brunahætta stafi af.

IX. Sektir o. fl.

51. gr.

Ráðuneytið getur sett í reglugerð ákvæði, er þurfa þykir, til þess að auka öryggi gegn eldsvoða.

52. gr.

Brjótí nokkur gegn ákvæðum laga þessara eða reglugerða, er settar verða samkvæmt þeim, skal hann sæta sektum 50—10000 kr., nema þyngri refsing liggi við samkvæmt öðrum lögum. Þar að auki má knýja þann, er brýtur gegn 40.—51. gr., með dagsektum til þess að bæta það, sem ábótavant er, svo að fullnægi þargreindum ákvæðum.

Hver sá, sem brýtur ákvæði 10.—21. gr. eða reglugerðar, sem sett kann að verða samkvæmt þeim, skal sæta sektum, jafnvel þótt ekkert tjón hafi af brotinu hlotizt.

Hafi sá, er hús lætur reisa, falið framkvæmdina smiðum, einum eða fleiri, bera þeir ábyrgðina, nema þeir hafi brotið ákvæði þessi beinlínis eftir skipun hans.

53. gr.

Sektir fyrir brot gegn lögum þessum eða reglugerðum renna í bæjar- eða sveitar-
sjóð, þar sem brotið er framið. 1. apríl

37

54. gr.

Með mál, sem rísa út af brotum gegn lögum þessum, skal farið sem almenn lög-
reglumál.

55. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi felld eftirfarandi lög:
Lög nr. 28 8. nóv. 1883, um að stofna slökkvilið á Ísafirði.
Lög nr. 28 13. sept. 1901, um að stofna slökkvilið á Seyðisfirði.
Lög nr. 29 13. sept. 1901, um skipun sólara í kaupstöðum öðrum en Reykjavík.
Lög nr. 42 20. okt. 1905, um að stofna slökkvilið á Akureyri.
Lög nr. 85 22. nóv. 1907, um brunamál.
Lög nr. 27 9. júlí 1909, um að stofna slökkvilið í Hafnarfirði.
Lög nr. 17 15. júní 1926, um breyting á l. nr. 28 8. nóv. 1883, um að stofna slökkvi-
lið á Ísafirði.
Lög nr. 27 14. júní 1929, um breyting á lögum um brunamál, nr. 85 22. nóv. 1907.
Lög nr. 93 23. júní 1936, um viðauka við lög nr. 85 22. nóv. 1907, um brunamál.

Gjört í Reykjavík, 1. apríl 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Stefán Jóh. Stefánsson.

L Ö G

um breyting á lögum nr. 81 1947, um útflutningsgjald af sjávarafurðum.

38

5. apríl

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með sam-
þykki mínu:

1. gr.

Aftan við 1. gr. laganna bætist: öðrum en saltfiski. Af saltfiski skal greiða $\frac{1}{4}\%$
í útflutningsgjald.

2. gr.

Fyrsti liður 4. gr., staflíður a., orðist þannig: Til Fiskveiðasjóðs Íslands $1\frac{1}{2}\%$
af öðrum sjávarafurðum en saltfiski.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Ákvæði til bráðabirgða.

Endurgreiða skal útflutningsgjald það, sem þegar hefur verið innheimt af salt-
fiski ársins 1947, að svo miklu leyti sem sú greiðsla er ekki í samræmi við þessi lög.

Gjört í Reykjavík, 5. apríl 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann P. Jósefsson.

39

5. apríl

L Ö G

um eignarnám á ræktuðum og óræktuðum byggingarlóðum á Sauðárkróki
sunnan Sauðár.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Bæjarstjórn Sauðárkrókskaupstaðar veitist heimild til að láta taka eignarnámi túnlóðir og óbyggðar lóðir á verzlunarlóð bæjarins sunnan Sauðár (árinnar).

Land það eða lóðir, er Sauðárkrókskaupstaður eignast samkvæmt eignarnámi þessu, er honum óheimilt að selja, en heimilt að leigja.

2. gr.

Eignarnámið skal fara fram samkvæmt lögum nr. 61 14. nóv. 1917.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 5. apríl 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Stefán Jóh. Stefánsson.

40

5. apríl

L Ö G

um kauprétt á jörðum.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Jörð merkir í lögum þessum hvert það býli, heimajörð eða hjáleigu utan kaupstaða og kauptúna, sem sérstaklega er metið til verðs samkvæmt fasteignamati og talið er í fasteignamatsbók eða metið sem jörð í millimati.

2. gr.

Sveitarstjórn hvers hrepps skal hafa forkaupsrétt á þeim jörðum innan hreppsins, sem ganga kaupum og sölum og ekki eru opinber eign, með þeim undantekningum, sem um getur í 4. gr. og síðari málsg. þessarar greinar. Sama gildir, ef seldur er hluti af jörð, afréttarlönd, óbyggðar lendur, ítök, skógar, vatnsnot, jarðhiti og hvers konar veiðiréttindi eða önnur gæði, sem skilin eru eða skilin verða frá jörð. Þessi forkaupsréttur sveitarstjórnar er í því fölginn, að hún skal jafnan eiga kost á að ganga fyrir um kaup á jörðum eða jarðarhlutum innan hreppsins við því verði, greiðslukjörum og öðrum skilmálum, er seljandi þeirra getur fengið fyrir þær á hverjum tíma.

Ákvæði þessarar greinar taka ekki til óðalsjarða og því aðeins til sölu ættar- 40
jarða, að þær séu seldar samkv. ákvæðum síðasta málsliðar 28. gr. laga nr. 116 5. apríl
30. des. 1943, um ættaróðal og erfðaábúð.

3. gr.

Næst á eftir sveitarstjórn og á sama hátt hefur leiguliði, ef til er, kauprétt á hinni fölu jörð, þó með þeim undantekningum, sem um getur í 4. gr. Skal hann jafnan eiga kost á kaupum á ábýlisjörð sinni við því verði, er seljandinn getur fengið fyrir hana, enda hafi sveitarstjórn áður hafnað forkaupsrétti sínum á jörðinni fyrir það sama verð, sbr. þó 2. mgr. 4. gr.

Ef jörð er seld á opinberu uppboði eða lögð veðhafa út, eiga þeir, er forkaupsrétt hafa, rétt á að ganga inn í hæsta boð samkvæmt lögum þessum, enda tilkynni forkaupsréttarhafi það uppboðshaldara innan þriggja sólarhringa frá því, að uppboðsþingi var slitið, að hann ætli að nota forkaupsrétt sinn.

Nú hefur leiguliði sagt lausri jörð eða honum verið löglega byggt út af jörðinni frá næstu fardögum, og heldur hann þá kauprétti, það sem eftir er af ábúð hans, meðan jörðin er óbyggð. En frá þeim tíma á sá kaupréttinn, er ætlar að taka jörðina til ábúðar næsta fardagaár og hefur fengið byggingu fyrir henni. Nú eru ábúendur á jörð þeirri, er selja skal, fleiri en einn, og skal þá bjóða hana alla sérhverjum þeirra til kaups. Vilji fleiri en einn þeirra kaupa, þá skal sá ganga fyrir, sem áður kann að eiga eitthvað í jörðinni, annars ræður eigandi, hverjum þeirra hann selur.

4. gr.

Kaupréttarákvæði 2. og 3. gr. laga þessara ná ekki til þess, er jarðeigandi selur jörð barni sínu, kjörbarni, fósturbarni, systkini eða foreldri.

Falli jörð við erfðir til skyldmenna eftir 6., 7. og 8. gr. tilskipunar frá 25. sept. 1850, á hreppsnefnd rétt á að fá jörðina keypta á því verði, sem hún er lögð erfingjum til arfs.

Hafi leiguliði haft ábúð og búsetu á leigujörð sinni a. m. k. þrjú ár samfleytt áður en söluumleitanir hefjast, hefur hann kauprétt á undan sveitarsjóði, og öðlast þá sveitarsjóður kaupréttinn næst á eftir og þó því aðeins, að leiguliði hafi hafnað honum.

5. gr.

Kaupréttur samkv. 2. og 3. gr. og 2. mgr. 4. gr. skal jafnan boðinn skriflega aðilum þeim, er hlut eiga að máli, og í þeirri röð, sem fyrir er mælt í lögum þessum. Söluverð jarðar og aðrir skilmálar skal jafnframt tilgreint. Ef um er að ræða makaskipti á fasteignum, tilgreinir seljandi, hversu hátt hann metur hina framboðnu jörð til peningaverðs, og hafa þá kaupréttareigendur heimild til þess að kaupa hana því verði. Sá, er kauprétt á, skal svara skriflega kaupréttarboði sínu innan 15 daga frá því, er honum barst tilboðið. Rétt er að bjóða í senn jörðina þeim, er kauprétt hafa. Þó skal þess ávallt getið, að því aðeins eigi sá, er tilboðið fær, kost jarðarinnar, að sá, er kauprétt á frammar honum, noti ekki rétt sinn. Vanræki kaupréttarhafi að svara innan þess tíma, hefur hann í það sinn glatað rétti sínum til kaupanna. Yfirlýsing um afsal kaupréttar samkvæmt lögum þessum fellur úr gildi 6 mánuðum frá dagsetningu hennar.

6. gr.

Ef seljandi jarðar brýtur fyrirmæli 2. og 3. gr., 2. mgr. 4. gr. og 5. gr. og selur jörð sína án þess að hafa áður fullnægt kaupréttarákvæðum laga þessara, getur sá kaupréttarhafi, sem rétti hefur verið sviptur, krafizt þess, að salan sé ógilt, og á hann þá rétt á að ganga inn í kaupin, enda sé málsókn til þess hafin innan 6 mánaða

- 40 frá því hann fékk vitneskju um misfelluna og málinu fram haldið með hæfilegum
5. apríl hraða. Auk þess ber seljanda að bæta réttihafa tjón það, er hann kann að hafa beðið af broti gegn ákvæðum laga þessara.

7. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 55 15. júní 1926, um forkaupsrétt á jörðum.

8. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 5. apríl 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Bjarni Benediktsson.

41

L Ö G

5. apríl

um breyting á lögum nr. 29 23. apríl 1946, um hafnargerðir og lendingarbætur.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Í B-kafla 2. gr. laganna bætist á eftir 34. tölulið:

Hindisvík á Vatnsnesi.

Hnúksnes í Dalasýslu.

2. gr.

Í stað orðanna „sambærilegu mannvirki“ í 4. mgr. 9. gr. laganna komi: hafnarmannvirkjum.

3. gr.

Við 9. gr. laganna bætist ný málsgrein, svolátandi:

Heimilt er að ákveða í hafnarreglugerð, að skipagjöld skuli tryggð með lögveði í skipi, og gangi það veð í 2 ár fyrir sammingsveðskuldum.

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 5. apríl 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Emil Jónsson.

L Ö G

42

5. apríl

um útflutning og innflutning á íslenskum og erlendum gjaldeyri.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Bannað er að flytja úr landi eða til landsins íslenska peningaseðla og skiptimynt, og enn fremur íslensk skuldabréf og hvers konar skuldbindingar, sem hljóða um greiðslu í íslenskum gjaldeyri.

Landsbanki Íslands getur, ef sérstaklega stendur á, veitt undanþágu frá banninu á útflutningi og innflutningi skuldabréfa.

2. gr.

Einstaklingar, sem búsettir eru hér á landi, mega hafa meðferðis til útlanda allt að 150 kr. í erlendum gjaldmiðli (seðlum eða skiptimynt), enda sýni þeir tollfyrirvöldum skilríki fyrir því, að gjaldmiðilsins hafi verið aflað á löglegan hátt.

3. gr.

Hver sá, sem til landsins kemur frá útlöndum, skal gefa tollyfirvöldunum skriflega, sundurliðaða skýrslu um það, hve mikinn gjaldeyri (peningaseðla, skiptimynt, ávísanir í erlendum og íslenskum gjaldeyri, hvers konar skuldabréf o. s. frv.) hann hafi í fórum sínum. Erlendir peningaseðlar og erlend skiptimynt, sem menn flytja til landsins, skal afhent útlendingaefirlitinu, er skilar fénu til Landsbanka Íslands eða Útvegsbanka Íslands, og greiða þeir eigandanum andvirði þess í íslenskum krónum. Það, sem afgangs kann að verða af fé, sem einstaklingar frá útlöndum á þennan hátt geyma í Landsbankanum eða Útvegsbankanum, meðan þeir dveljast hér, fá þeir afhent í sama erlendum gjaldeyri við brottför sína úr landinu.

Einstaklingar, sem búsettir eru erlendis, skulu við komu sína til landsins undirrita drengskaparyfirlýsingu um, að þeir muni aðeins eiga gjaldeyrisviðskipti við þá banka, sem hafa einkarétt til að verzla með erlendan gjaldeyri. Jafnframt skulu þeir skuldbinda sig til að semja ekki við hér búsetta aðila um það að fá íslenskan gjaldeyri eða upphald hér gegn greiðslu í erlendum gjaldeyri eða gegn nokkurs konar öðru endurgjaldi, nema hinir innlendu aðilar hafi aflað sér heimildar íslenskra gjaldeyrisyfirvalda.

4. gr.

Hver sá, sem fer af landi burt, skal gefa tollyfirvöldunum skriflega, sundurliðaða skýrslu um það, hve mikinn gjaldeyri hann hafi meðferðis.

Einstaklingar, sem búsettir eru hér á landi, skulu við brottför úr landi gera grein fyrir, að þeir hafi aflað sér gjaldeyris til fararinnar á löglegan hátt, og jafnframt undirrita drengskaparyfirlýsingu um það að semja ekki við erlenda aðila um að fá erlendan gjaldeyri eða upphald erlendis gegn greiðslu í íslenskum gjaldeyri eða gegn nokkurs konar öðru endurgjaldi, nema samþykki íslenskra gjaldeyrisyfirvalda komi til.

Uptaka eigna skv. 69. gr. almennra hegningarlaga skal heimil vera.

42

5. gr.

5. apríl

Við tollskoðun er heimilt, þyki nauðsyn bera til, að láta fara fram rannsókn, bæði á farþegum og farangri, til að tryggja, að ekki séu brotin ákvæði laga þessara eða reglugerðar, sem sett kynni að verða samkvæmt þeim.

6. gr.

Með reglugerð setur ráðherra nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara, ef hann telur þess þörf.

7. gr.

Brot gegn ákvæðum laga þessara og reglugerð, sem sett er samkvæmt þeim, varða sektum allt að 200 þús. krónum.

8. gr.

Mál út af brotum á lögum þessum og reglugerð, skal fara með að hætti opinberra mála.

9. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi, og falla jafnframt úr gildi lagaákvæði, sem fara í bága við lög þessi.

Gjört i Reykjavík, 5. apríl 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Emil Jónsson.

43

L Ö G

5. apríl

um breyting á lögum nr. 128/1947, um dýrtíðarráðstafanir.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallið á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Fyrsta málsg. 41. gr. laganna hljóði þannig:

Söluskattur skal greiðast af heildarandvirði seldrar vöru og þjónustu, hverju nafni sem nefnist, þar með talin úttekt eiganda úr sjálfs sin fyrirtæki og skipti gegn vöru eða þjónustu.

2. gr.

1. töluliður 42. gr. orðist svo:

Af tollverði allrar innfluttrar vöru, að viðbættum aðflutningsgjöldum og áætlaðri álagningu 10% — tíu af hundraði — skal greiða 2%.

3. gr.

Síðasta málsg. 42. gr. laganna (2. töluliður) hljóði þannig:

Sölu þeirra, sem ekki eru bókhaldsskyldir, sbr. lög um bókhald, nr. 62 11. júní 1938. Undanþága þessi nær þó eigi til þeirra, sem greiða söluskatt við innflutning vara samkv. 1. tölulið 42. gr.

4. gr.

43

Framan við 44. gr. laganna bætist:

Söluskattur samkv. 1. tölulið 42. gr. skal innheimtur af innheimtumönnum ríkisins (sýslumönnum, bæjarfógetum, lögreglustjórum, í Reykjavík tollstjóra) um leið og varan er tollafgreidd, og nýtur skatturinn sömu lögverndar og önnur aðflutningsgjöld.

5. apríl

5. gr.

Upphaf 46. gr. orðist svo:

Verð vöru og þjónustu . . . .

6. gr.

47. gr. orðist svo:

Ráðherra er heimilt að ákveða í reglugerð, að vissir flokkar gjaldenda og vissar vörutegundir og þjónusta, auk þess, sem áður er nefnt, skuli undanþegið söluskatti, ef álagning hans og innheimta er talin sérstökum erfiðleikum bundin. Ráðherra er einnig heimilt að ákveða, að ríkisstofnanir eða aðrir skattfrjálsir aðilar, sem selja sams konar vörur eða þjónustu, sem um ræðir í 41. gr., skuli greiða söluskatt samkv. lögum þessum. Í reglugerð skal ákveða um meðferð kæra og kærufresti.

7. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 5. apríl 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Stefán Jóh. Stefánsson.

L Ö G

44

um vísindalega verndun fiskimiða landgrunnins.

5. apríl

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallið á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Sjávarútvegsmálaráðuneytið skal með reglugerð ákvarða takmörk verndarsvæða við strendur landsins innan endimarka landgrunnins, þar sem allar veiðar skuli háðar íslenzkum reglum og eftirliti, enda verði friðun á landgrunninu á engan hátt rýrð frá því, sem verið hefur. Ráðuneytið skal einnig ákvarða allar þær reglur, sem nauðsynlegar eru til verndar fiskimiðunum á ofangreindum svæðum. Ráðstafanir þessar skulu gerðar að fengnum tillögum Fiskifélags Íslands og Atvinnudeildar Háskóla Íslands.

Reglugerðin skal endurskoðuð eftir því, sem vísindalegar rannsóknir gefa tilfni til.

2. gr.

Reglum þeim, sem settar verða samkvæmt 1. gr. laga þessara, skal framfylgt þannig, að þær séu ávallt í samræmi við milliríkjasamninga um þessi mál, sem Ísland er aðili að á hverjum tíma.

44

5. apríl

3. gr.
Fyrir brot á reglum, sem settar verða samkvæmt 1. gr. laga þessara, skal refsað með sektum frá kr. 1000.00 til kr. 100000.00 eftir því, sem nánar verður ákveðið í reglugerðinni.

4. gr.

Sjávarútvegsmálaráðuneytið skal, eftir því sem unnt er, taka þátt í alþjóðlegum vísindarannsóknum, er miða að verndun fiskimiða.

5. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 5. apríl 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann Þ. Jósefsson.

45

5. apríl

L Ö G

um breyting á lögum nr. 45 16. nóv. 1907, um skipun prestakalla.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Á eftir 1. gr. laganna kemur ný grein, sem verður 2. gr., svolátandi:

Í Akureyrarprestakalli skulu vera tveir þjóðkirkjuprestar. Ráðherra setur, að fengnum tillögum biskups, fyrirmæli um afstöðu þeirra hvors til annars, samband þeirra á milli og verkaskiptingu í söfnuðunum.

2. gr.

Ríkisstjórnin skal á þessu ári láta fara fram athugun á því, hverjar breytingar eru nauðsynlegar á skipun prestakalla, og gera tillögur um það til Alþingis, er það kemur næst saman.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 5. apríl 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Eysteinn Jónsson.

L Ö G

46

5. apríl

um fiskmat og meðferð, verkun og útflutning á fiski.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Allur fiskur, sem fluttur er út frá Íslandi, skal metinn af löggiltum matsmönnum og háður eftirliti þeirra. Undanskildar eru þó smásendingar, 50 kg eða minni, sem sendar eru að gjöf.

Fisk, sem veiðiskip flytja til útlanda og þau hafa veitt sjálf, er eigi skylt að meta, enda hafi fiskurinn eigi verið lagður hér á land. Ráðuneytið getur þó sett reglur um slíkan útflutning, að fengnum tillögum fiskmatsstjóra.

Ráðuneytið getur ákveðið, að mat fari fram á fiski, sem gengur kaupum og sölum innanlands.

2. gr.

Ráðuneytið getur veitt undanþágu frá mati, þegar svo stendur á, að reyndar eru nýjar verkunaraðferðir í tilraunaskyni. Um slíkar undanþágur skal leitað álits fiskmatsstjóra.

3. gr.

Hver sá, sem ætlar að flytja fisk úr landi, skal tilkynna það fiskmatsstjóra eða hlutaðeigandi yfirmatsmanni með hæfilegum fyrirvara. Útskipun, hleðsla og meðferð fisksins í útflutningsskipunum skal fara fram undir umsjón yfirmatsmanns eða löggilts hleðslustjóra.

Hverri matsskyldri fisksendingu til útlanda skal fylgja vottorð fiskmatsstjóra eða yfirmatsmanns.

4. gr.

Ráðherra skipar fiskmatsstjóra og gefur honum erindisbréf. Skal hann hafa á hendi yfirstjórn alls fiskmats á landinu.

Fiskmatsstjóri skal hafa fulla þekkingu á meðferð og verkun á fiski, frá því fiskurinn er veiddur og þar til hann er fullgerð vara til útflutnings. Hann skal hafa vakandi auga á öllum nýjungum í meðferð, verkun og mati fiskafurða og skýra yfirfiskmatsmönnum og öðrum aðilum frá því, er að gagni má verða, svo og leiðbeina yfirmatsmönnum um störf þeirra og í samvinnu við þá stuðla að endurbótum á verkunaraðferðum fiskafurða og fylgjast með vöruvöndun. Honum er enn fremur skylt að ferðast um landið til eftirlits með framkvæmd matsins og til leiðbeininga.

Þá skal matsstjóri, í samráði við ráðherra, ferðast til þeirra landa, er kaupa afurðir héðan, til þess að kynna sér kröfur neytenda og nýjungar í framleiðslu-háttum.

Fiskmatsstjóri hefur úrskurðarvald um ágreining, er verða kann um fiskmat. Sé ágreiningurinn um vörugæði milli matsins annars vegar og framleiðenda eða annarra aðila hins vegar, má þó vísa honum til úrskurðar iðnaðardeildar Atvinnu-deildar háskólans.

5. gr.

Ráðuneytið skipar yfirfiskmatsmenn, að fengnum tillögum fiskmatsstjóra, og gefur þeim erindisbréf. Skulu þeir hafa aflað sér staðgóðrar þekkingar á fiskmati, verkun og meðferð fisks.

- 46 Yfirfiskmatismenn skulu rita undir eiðstaf um, að þeir vilji hlýða ákvæðum þeim, sem sett eru um starf þeirra, og með alúð og kostgæfni rækja skyldur þær, sem á þeim hvíla í stöðu þeirra.
5. apríl

6. gr.

Yfirfiskmatismenn skulu vera sex á landinu:

1. Einn yfirfiskmatsmaður á Vestfjörðum með búsetu á Ísafirði.
2. Einn yfirfiskmatsmaður á Norðurlandi með búsetu á Akureyri.
3. Einn yfirfiskmatsmaður á Austurlandi með búsetu á Seyðisfirði.
4. Einn yfirfiskmatsmaður í Vestmannaeyjum.
5. Tveir yfirfiskmatismenn á Suð-Vesturlandi með búsetu í Reykjavík. Skal annar þeirra hafa sérþekkingu á meðferð og verkun saltfisks og harðfisks, en hinn sérþekkingu á meðferð og verkun freðfisks og öðru því, er lýtur að þeirri framleiðslu.

Auk þeirra yfirfiskmatismanna, sem skipaðir eru samkv. þessari grein, er ráðherra heimilt, ef hann telur á því brýna nauðsyn til tryggingar fullkomnu mati fisks, að setja um stundarsakir einn yfirfiskmatismann til viðbótar á Suð-Vesturlandi, að fengnum tillögum fiskmatsstjóra.

Yfirfiskmatismenn skulu starfa undir stjórn fiskmatsstjóra og bera ábyrgð á störfum sínum gagnvart honum.

Fiskmatsstjóri getur kvatt yfirfiskmatismann til starfa utan umdæmis hans, þegar sérstaklega stendur á og þörf krefur.

7. gr.

Yfirfiskmatismennirnir skulu skyldir til þess að ferðast um landið og líta eftir og leiðbeina um verkun og meðferð fisks og hafa umsjón með hleðslu fisks í skip o. fl., eftir fyrirmælum fiskmatsstjóra. Skulu hleðslustjórar skyldir að hlíta fyrir-mælum fiskmatsstjóra og yfirfiskmatismanna um hleðslu skipa.

Yfirfiskmatismenn skulu og fylgjast sem bezt með framleiðslu verkunarstöðva og leiðbeina matsmönnum eftir þörfum.

Fiskmatsstjóri, yfirmatismenn eða matsmenn geta stöðvað fiskverkun, vinnslu eða útskipun, ef ekki hefur verið fylgt ákvæðum laga, reglugerða eða annarra fyrir-mæla um hráefni, verkun eða meðferð vörunnar.

8. gr.

Fiskmatsstjóri og yfirfiskmatismenn mega ekki taka á móti nokkurri þóknun, hverju nafni sem nefnist, frá þeim, sem metið er fyrir, annarri en borgun þeirri, sem ákveðin er í lögum eða erindisbréfi þeirra.

Þeir mega ekki reka neinn sjálfstæðan atvinnuveg, sem lýtur að fiskverzlun, né heldur vera í þjónustu þeirra, er láta meta fisk til útflutnings eða hafa á hendi umboðssölu eða kaup á fiski.

9. gr.

Ef yfirfiskmatsmaður tekst ferð á hendur til þess að annast fiskmatsstörf eða leiðbeiningar eftir sérstakri kröfu framleiðanda eða útflytjanda, skulu þeir greiða honum ferðakostnað og fæðispeninga fyrir þann tíma, sem hann nauðsynlega þarf að vera að heiman í þeim erindum, hvort tveggja eftir reikningi, sem ráðuneytið úrskurðar, ef hlutaðeigendur geta ekki komið sér saman.

10. gr.

Fiskmatsstjóri skal taka laun samkvæmt VI. launaflokki 1. gr. laga nr. 60 12. marz 1945, um laun starfsmanna ríkisins.

Yfirfiskmatismenn skulu taka laun samkvæmt X. launaflokki sömu laga.

Fiskmatsstjóri og yfirfiskmatsmenn fá greiddan kostnað vegna ferða í þágu matsins, samkvæmt reglum, er ráðuneytið setur. 46

5. apríl

11. gr.

Sannist þær misfellur á vottorði fiskmatsstjóra eða yfirfiskmatsmanns, er álfta verður, að stafi af vitaverðu gáleysi eða vanrækslu, ber hann ábyrgð á tjóni því, er þar af leiðir. Auk þess getur ráðuneytið svipt hann stöðu sinni fyrirvaralaust. Þó telst hann sýkn saka, geti hann sannað, að einhverjir af undirmönnum hans eigi sök á misfellunum. Bera þá hinir seku undirmenn ábyrgð á tjóninu. Auk ábyrgðarinnar má þá og svipta þá stöðu sinni eða löggildingu fyrirvaralaust.

Um hegningu fyrir brot yfirfiskmatsmanna og fiskmatsmanna gegn ákvæðum þessara laga fer að öðru leyti eftir hinum almennu hegningarlögum.

12. gr.

Á hverri fiskverkunar- eða vinnslustöð skal vera einn fiskmatsmaður eða fleiri, eftir því sem fiskmatsstjóri álitur þörf fyrir.

Fiskmatsmenn skulu hafa aflað sér staðgóðrar þekkingar á fiskmati, verkun og meðferð fisks, eða hafa lokið prófi á námskeiði fyrir fiskmatsmenn, er ráðuneytið setur reglur um.

Fyrirtæki þau eða einstaklingar, er flytja út farma af fiski, að ísuðum fiski undanskildum, skulu skyld til þess að hafa hleðslustjóra með skipunum, er þau taka farm á fleiri höfnum en einni, enda starfi þeir, að því er metinn fisk snertir, undir umsjón fiskmatsstjóra og yfirmatsmanna, sbr. 3. gr. þessara laga.

Þegar fé verður veitt til þess í fjárlögum, skal, þar sem þess er þörf í verstöð, fela fiskmatsmanni á þeim stað að hafa eftirlit með því, að ýmis ákvæði reglugerða samkvæmt lögum þessum séu haldin, svo sem ákvæði um aðgerð fisks, útbúnað fiskiskipa, áhöld og fleira, er varðar mat og meðferð fisks.

Lögreglustjóri löggildir, samkvæmt tilnefningu fiskmatsstjóra, starfsmenn þá, sem um ræðir í þessari grein, og sér um, að þeir riti undir eiðstaf um, að þeir vilji rækja með alúð og kostgæfni skyldur þær, sem á þeim hvíla í starfi þeirra.

13. gr.

Kaup fiskmatsmanna fyrir starf þeirra við fiskmatið greiði eigendur fisksins þeim, eftir því sem nánar verður ákveðið í reglum um störf fiskmatsmanna.

14. gr.

Til þess að tryggja sem bezt samræmi í mati á fiskafurðum, skal fiskmatsstjóri halda fundi með yfirmatsmönnum og matsmönnum, svo oft sem þurfa þykir. Á fundi þessa skal boða verzlunarerindreka landsins, er gefið geti upplýsingar og leiðbeiningar um kröfur markaðslanda vorra.

15. gr.

Fiskmatsstjóri skal sjá um, að tilraunir verði gerðar með nýjar aðferðir til verkunar á fiskafurðum, svo og til endurbóta á eldri aðferðum. Tilraunir þessar skal hann gera í samvinnu við eða undir umsjá Atvinnudeildar háskólans. Þá skal hann og sjá um, að rannsókuð verði hagnýti mismunandi aðferða, gildi byggingar- og einangrunarefna, nýting orku o. fl. varðandi verkun og vinnslu fiskafurða, einnig í samvinnu við sömu stofnun, svo að efni, vinna og orka nýtist sem bezt við framleiðsluna.

16. gr.

Ráðuneytinu er heimilt að setja reglugerðir og fyrirmæli um meðferð á fiski, sem verkaður er til útflutnings, svo og um hráefni, tæki, vinnslustöðvar og út-

46 búnað fiskiskipa. Enn fremur um verkun, umbúðir, mat, flutning og útflutning á fiski.

5. apríl
Í reglugerðum þeim og öðrum fyrirmælum, sem sett eru samkvæmt þessari grein, má ákveða sektir fyrir brot gegn þeim allt að 50 000 kr., er renni í ríkissjóð.

17. gr.

Sá, sem flytur eða lætur flytja út fisk án þess að láta meta hann eða fá matsvottorð um hann, sæti 1 000 til 30 000 króna sektum í ríkissjóð, sbr. þó 1. mgr. 1. gr. Ef um ítrekað brot er að ræða, má hámarkssekt nema allt að 60 000 kr.

Um mál út af brotum á lögum þessum og reglugerðum, sem settar verða samkvæmt þeim, fer sem um almenn lögreglumál.

18. gr.

Um leið og lög þessi öðlast gildi, eru lagðar niður eftirtaldar stöður:

1. Staða fiskimatsstjóra, sbr. lög nr. 7 9. jan. 1935.
2. Staða freðfisksmatsstjóra.
3. Stöður fimm yfirfiskimatsmanna samkvæmt 3. gr. laga nr. 46 8. sept. 1931, um fiskimat.
4. Stöður fimm yfirfreðfisksmatsmanna.
5. Staða skreiðarmatsstjóra.

19. gr.

Frá því, er lög þessi koma til framkvæmda, falla eftirfarandi lagaákvæði úr gildi:

Lög nr. 46 8. sept. 1931, um fiskimat, og lög nr. 9 1. febrúar 1936, um breyting á þeim lögum.

Lög nr. 7 9. jan. 1935, um fiskimatsstjóra.

20. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 5. apríl 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann P. Jósefsson.

47

5. apríl

L Ö G

um hitaafstöð og hitaveitu á Ísafirði.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að veita bæjarstjórn Ísafjarðar leyfi til þess að koma upp og reka hitaafstöð og hitaveitu á Ísafirði, einkaleyfi til þess að leiða heitt vatn um lögsagnarumdæmið, þar sem bæjarstjórn ákveður, og einkarétt til þess að selja heitt vatn til upphitunar á húsum, sem ná til hitaveitunnar. Bæjarstjórn setur reglugerð um rekstur hitaveitunnar, sem ríkisstjórnin staðfestir.

2. gr.

47

5. apríl

Þegar bæjarstjórn hefur reist hitaafstöð og hitaveitu, getur hún bannað, að hús, sem ná til hitaveitunnar, verði hituð með öðrum hætti en með vatni frá hitaveitunni. Vatnshitunarkerfi, sem nú eru eða sett verða í ný hús eða gömul, skulu þannig gerð eða breytt svo, að þau megi tengja við hitaveituna.

3. gr.

Bæjarstjórn ákveður, hvar vatnsæðar hitaveitunnar skuli lagðar um bæinn. Húseigendur kosta lagningu heimæða eftir gjaldskrá, sem bæjarstjórn setur, en ríkisstjórn staðfestir, og skal ákveða gjaldið með hliðsjón af hitaþörf húseignarinnar. Heimæðarnar verða eign hitaveitunnar, sem sér um viðhald þeirra, húseigendum að kostnaðarlausu. Bæjarstjórnin sér um lagningu heimæða og getur samið við húseiganda um, að hann greiði heimæðagjaldið, auk 6% ársvaxta, með jöfnum afborgunum á allt að 5 árum, enda hefur bæjarstjórn þá veðrétt í húseigninni, er gengur fyrir öllum sammingsveðskuldum í eitt ár frá gjalddaga, og þarf ekki að þinglýsa þeim veðrétti.

4. gr.

Bæjarstjórn hefur rétt til að löggilda menn, er hún telur hæfa, og svo marga sem henni þykir þurfa, til þess að leggja vatnsæðar þær, sem húseigendur kosta, og tengja þær við kerfi hitaveitunnar, og skulu þeir fara eftir reglum, sem bæjarstjórn setur. Engir aðrir en þeir, sem þannig hafa fengið löggildingu, mega leggja vatnsæðar frá hitaveitunni inn í hús í bænum.

5. gr.

Hitaveita Ísafjarðar selur húseigendum heitt vatn til upphitunar húsa og annarra nota, eftir því sem reglugerð ákveður, með verði, sem skal ákveðið í gjaldskrá, er bæjarstjórn setur og ríkisstjórn staðfestir.

6. gr.

Lóðareigendur og lóðarleigjendur í lögsagnarumdæmi Ísafjarðarkaupstaðar eru skyldir til að láta af hendi land og landsafnot, sem með þarf, til þess að veita megi vatninu um bæinn, og þola þær eignakvaðir, óhagræði og takmörkun á afnotarétti, sem hitaveitan kann að hafa í för með sér, gegn bótum fyrir landsspjöll eftir fyrir-mælum vatnalaganna.

7. gr.

Þegar ríkisstjórnin hefur leyft að koma upp hitaafstöð og hitaveitu samkvæmt lögum þessum, ábyrgist hún fyrir hönd ríkissjóðs gegn þeim tryggingum, sem hún metur gildar, lán, er bæjarstjórn Ísafjarðar tekur til framkvæmdanna, allt að 5.5 milljónum króna, þó ekki yfir 90% af stofnkostnaði, enda samþykki ríkisstjórnin lánskjörin.

8. gr.

Öll gjöld samkvæmt lögum þessum eða reglugerðum og gjaldskrá, sem verða settar samkvæmt þeim, má taka lögtaki á kostnað gjaldanda.

9. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 5. apríl 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Stefán Jóh. Stefánsson.

48

5. apríl

L Ö G

um heimild fyrir ríkisstjórnina til lántöku vegna kaupa
á tækjum til sildarvinnslu o. fl.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að taka lán allt að 15 millj. kr., innanlands eða erlendis, til kaupa á tækjum til sildarvinnslu og fleira.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 5. apríl 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann P. Jósefsson.

49

5. apríl

L Ö G

um breyting á bifreiðalögum, nr. 23 16. júní 1941.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Aftan við 2. mgr. 20. gr. laganna bætist orðin: Ef óskað er eftir ökuskirteini hjá lögreglustjóra utan heimasveitar umsækjanda, skal hann láta beiðninni fylgja samþykki lögreglustjóra í heimasveit sinni.

2. gr.

21. gr. laganna orðist svo:

Bifreiðarstjóraefni mega því aðeins æfa sig í bifreiðaakstri, að við hlið nemandans sitji ökukennari, og telst ökukennarinn þá stjórnandi bifreiðarinnar. Nemandinn telst þó stjórnandi bifreiðarinnar, er prófakstur fer fram. Rétt til þess að hafa á hendi kennslu í akstri og meðferð bifreiða undir almenna prófið hafa þeir einir, sem fengið hafa til þess löggildingu dómsmálaráðherra. Engum má veita slíka löggildingu, nema hann sé 25 ára að aldri, hafi óflekkað mannorð, hafi leyfi til að aka leigubifreiðum til mannf lutninga, hafi frá útgáfu þess leyfis stundað akstur að staðaldri, a. m. k. þann tíma, sem dómsmálaráðherra ákveður í reglugerð, og hafi staðizt sérstakt próf fyrir ökukennara. Í reglugerð skal nánar kveðið á um prófgreinar og tilhögun prófsins svo og um, til hve langs tíma löggilding veitir rétt til ökukennslu. Dómsmálaráðherra getur, hvenær sem er, svipt menn ökukennararéttindum, ef ástæða þykir til.

Dómsmálaráðherra getur ákveðið gjald fyrir löggildingu ökukennara og fram- 49
lengingu hennar.

5. apríl

Æfingar nemenda í akstri tvíhjóla bifreiða mega aðeins fara fram undir stjórn og umsjón ökukennara. Réttindi til kennslu í akstri tvíhjóla bifreiða hafa þeir, sem hafa ökuskírteini, eru 25 ára að aldri og hafa minnst eins árs æfingu í akstri slíkra bifreiða. Dómsmálaráðherra er heimilt að setja frekari skilyrði fyrir rétti til þessarar kennslu og svipta mann honum, hvenær sem er, ef ástæða þykir til.

Ekki má veita yngri mönnum en 17 ára æfingu í akstri.

Bifreiðar, sem notaðar eru við kennslu, skulu að aftan og framan bera greinileg spjöld með áletruninni „KENNSLUBIFREIÐ“, og skulu þær löggiltar til kennslunnar af bifreiðaeftirlitsmanni í því umdæmi, þar sem bifreiðin er skrásett. Dómsmálaráðherra er heimilt að kveða á um gerð og þyngd kennslubifreiða, sérstök öryggistæki í slíkum bifreiðum og váttryggingu þeirra umfram aðrar bifreiðar.

Kennsluakstur má fara fram þar, sem akstur bifreiða er leyfður, en þó getur lögreglan bannað slíkan akstur á ákveðnum götum og vegum, er slíkt bann þykir nauðsynlegt.

Ökukennari ber ábyrgð á, að akstursæfingar fari fram á þeim stöðum og með þeim hætti, að telja megí hættulaust fyrir aðra umferð, er tekið er tillit til kunnáttu nemandans.

Dómsmálaráðherra setur nánari reglur um kennslu og próf bifreiðarstjóra, og ákveður gjald það, er greiða skal fyrir prófið. Enn fremur er dómsmálaráðherra heimilt að ákveða hámarksgjald fyrir ökukennslu.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 5. apríl 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Bjarni Benediktsson.

L Ö G

um bráðabirgðabreyting nokkurra laga o. fl.

50

5. apríl

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

1. Ákvæði III. kafla 1. nr. 44/1946 varðandi fjárframlög og lánveitingar af hálfu ríkissjóðs til sveitarfélaga koma því aðeins til framkvæmda, að sérstök heimild sé veitt til þess í fjárlögum hverju sinni, enda nær skylda sveitarfélaga til íbúðarhúsabygginga samkvæmt tilvitnuðum kafla laganna ekki framar en tilskilinn styrkur eða lánveiting af hálfu ríkissjóðs kemur til.
2. Gjöld til ríkissjóðs samkvæmt IX. kafla 1. nr. 68/1947 skulu innheimt með verðlagsuppbót árið 1948.
3. Greiðsla á 1 milljón af framlagi ríkissjóðs 1948 samkv. 2. málsg. 4. gr. laga nr. 35/1946 skal fresta til ársins 1957.

- 50 4. Niður skal falla umboð nýbyggingarsjóðsnefndar samkv. 14. gr. l. nr. 20 20. maí
5. apríl 1942, um breyt. á l. nr. 6 9. jan. 1935, um tekjuskatt og eignarskatt. Ríkisskatta-
nefnd annast störf þau, er nýbyggingarsjóðsnefnd eru falin með framannefndum
lögum, enda hefur hún þá fullnaðarúrskurð um þau mál.
5. Fyrir orðin „100%“ í 1. gr. laga nr. 18 1948, um breyting á lögum nr. 60 1939, um
gjald af innlendum tollvörutegundum, komi 200%.
6. Stjórn Sildarverksmiðja ríkisins heimilast með samþykki sjávarútvegsmálaráð-
herra að leggja fram kr. 1 250 000.00 sem hlutafé í Hæring h/f, Reykjavík, til
kaupa og rekstrar sildarbræðsluskips. Ríkisstjórnin skal jafnhliða þeirri fyrir-
greiðslu, sem h/f Hæring verður veitt til kaupa á sildarbræðsluskipi, leitast við
að tryggja öllum íslenskum sildveiðiskipum sem jafnasta aðstöðu til sildar-
löndunar í verksmiðjuna.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 5. apríl 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann P. Jósefsson.

51

5. apríl

FJÁRAUKALÖG

fyrir árið 1944.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallið á lög þessi og ég staðfest þau með sam-
þykki mínu:

1. gr.

Til viðbótar gjöldum þeim, sem veitt eru í fjárlögum fyrir árið 1944, eru veittar
kr. 6 078 450.13 til gjalda þeirra, sem tilfærð eru í 2. gr., og kr. 43 828 758.36 til þeirra
gjalda, sem talin eru í 3.—14. gr. hér á eftir, samtals kr. 49 907 208.49.

2. gr.

Til viðbótar gjöldum í 3. gr. er veitt:

A.

1. Póstsjóður:

1. Póststjórnarkostnaður	kr.	3 106.37	
2. Póststofan í Reykjavík	—	245 274.20	
3. Önnur pósthús	—	123 455.95	
4. Póstflutningar	—	106 921.29	
5. Önnur gjöld	—	116 913.45	
			kr. 595 671.26

2. Landssíminn:

I. a. Til notendasíma í sveitum	kr.	2 800.00
b. Til starfrækslu landssímans m. m.:		
1. Kostn. við aðalskrifst. landssímans ..	—	19 674.94
3. Loftskýtastöðin í Reykjavík	—	59 098.63

4. Stuttbylgjustöðin í Reykjavík	kr.	27 797.34
7. Ritsímastöðin á Akureyri	—	60 284.00
8. — á Seyðisfirði	—	9 439.23
9. — á Ísafirði	—	30 858.28
10. Símastöðin á Borðeyri	—	26 036.79
11. — í Vestmannaeyjum	—	36 126.72
12. — á Siglufirði	—	52 269.14
13. Til annarra sírstöðva og eftirlitsstöðva	—	326 783.22
e. Kostnaður af ferðalögum o. fl.	—	2 270.21
f. Viðhald landssímanna	—	212 322.43
h. Til kennslu handa símamönnum	—	1 430.12
j. Ýmis gjöld	—	14 563.84
l. Burðargjald	—	227.20

kr. 881 982.09

Eignabreytingar landssímans. Út:

I. Afborganir af lánum	kr.	219 311.01
V. Til birgðahúss í Reykjavík	—	350 317.50
VI. Til póst- og símahúss á Akureyri	—	109 862.25
VII. og X. Til fjarstýrðra viðtækja vegna bátatalstöðva í Vestmannaeyjum og á Ísafirði	—	1 756.58
VIII. Til nýrra landssímalína	—	114 320.73

— 795 568.07

3. Áfengisverzlun ríkisins:

II. a. Grunnlaun	kr.	38 601.91
b. Aukauppbót	—	11 142.18
c. Verðlagsuppbót	—	126 939.40
2. Ýmislegur rekstrarkostnaður	—	269 908.43
3. Kostnaður við áfengisúthlutun	—	223 273.08
4. Flutningskostnaður	—	76 505.51
5. Bankakostnaður	—	11 647.20
6. Útsvar	—	1 146 267.58
Viðgerð á Nýborg	—	178 311.59

— 2 082 596.88

4. Tóbakseinkasala ríkisins:

II. a. 3. Verðlagsuppbót	kr.	21 127.41
b. Annar kostnaður	—	7 908.60
c. Útsvar	—	289 575.09
Vextir og bankakostnaður	—	60 539.09

— 379 150.19

5. Ríkisútvarpið:

II. a. 1. Grunnlaun	kr.	33 724.01
2. Aukauppbót	—	9 509.88
3. Verðlagsuppbót	—	115 685.30
b.—c. Útvarpsefni o. fl.	—	15 691.72
d. Skrifstofukostnaður	—	148 750.82
e. Húsaleiga, ljós og hiti	—	19 673.38
f. Til útvarpsstöðva	—	90 898.74
g. Til hleðslustöðva o. fl.	—	15 214.24
h. Óviss útgjöld	—	1 718.32
i. Vextir	—	3 048.50

— 453 914.91

51	III. Viðtækjaverzlnin:			
5. apríl	b. 1. a. Grunnlaun	kr.	3 386.80	
	b. Aukauppbót	—	840.36	
	c. Verðlagsuppbót	—	18 981.83	
	2. Annar kostnaður	—	44 345.87	
				kr. 67 554.86
	IV. Viðgerðarstofa:			
	1. a.—b. Grunnlaun og aukauppbót	kr.	3 166.33	
	c. Verðlagsuppbót	—	6 049.07	
	2. Húsaleiga, hiti og ræsting	—	6 017.67	
	3. Annar kostnaður	—	21 026.35	
				— 36 259.42
	V. Viðtækjasmiðjan:			
	2. Húsaleiga, ljós, hiti og ræsting	—		1 579.67
	6. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg:			
II. 1. a. 3.	Verðlagsuppbót	kr.	9 452.50	
	b. Vinnulaun og aðkeypt vinna:			
	1. Grunnlaun	—	28 665.00	
	2. Verðlagsuppbót	—	104 521.61	
	2. Efnivörur	—	3 338.91	
	5. Annar kostnaður	—	7 941.17	
				— 153 919.19
	7. Landssmiðjan:			
II. 1. c.	Verðlagsuppbót	kr.	429.77	
	2. Vextir	—	11 326.37	
	4. Annar kostnaður	—	166 574.63	
	Útsvar og skattar	—	343 720.00	
	Viðgerð á Skúlagötu 8	—	67 327.33	
				— 589 378.10
	8. Áburðarsala ríkisins:			
a. 1.	Grunnlaun	kr.	658.33	
	2. Aukauppbót	—	466.65	
	3. Verðlagsuppbót	—	5 456.79	
				— 6 581.77
	9. Grænmetisverzlunin:			
a. 1.	Grunnlaun	kr.	1 316.67	
	3. Verðlagsuppbót	—	9 384.58	
				— 10 701.25
	10. Vífilsstaðabúið:			
	Rekstrarhalli	—		726.00
	14. Skólabúið á Hólum:			
	Rekstrarhalli	—		22 866.47
				Samtals kr. 6 078 450.13

3. gr.

Til viðbótar gjöldum í 7. gr. er veitt:

Vextir af lánum ríkissjóðs:

2.	Lán í dönskum krónum	kr.	36 699.85	
3.	Lán í sterlingspundum	—	17 459.28	
4.	Lausaskuldir	—	150 568.42	
				kr. 204 727.55

4. gr.

Til viðbótar gjöldum í 8. gr. er veitt:

Kostnaður við æðstu stjórn landsins ..... kr. 67 267.57

51

5. apríl

5. gr.

Til viðbótar gjöldum í 10. gr. er veitt:

Til ríkisstjórnarinnar.

I. Stjórnarráðið:

1. Til ráðherra:

a. 1. Grunnlaun ..... kr. 16 246.00

2. Til ráðuneytanna:

a. Atvinnumálaráðuneytið, laun ..... — 2 400.00

2. Aukauppbót ..... — 50.00

3. Verðlagsuppbót ..... — 13 934.21

b. Dómsmálaráðuneytið, laun:

1. Grunnlaun ..... — 9 932.90

2. Aukauppbót ..... — 1 921.97

3. Verðlagsuppbót ..... — 22 890.30

c. Fjármálaráðuneytið, laun:

1. Grunnlaun ..... — 36 351.34

2. Aukauppbót ..... — 7 596.25

3. Verðlagsuppbót ..... — 73 607.07

d. Utanríkisráðuneytið, laun:

1. Grunnlaun ..... — 18 616.81

2. Aukauppbót ..... — 4 575.79

3. Verðlagsuppbót ..... — 37 387.68

e. Viðskiptamálaráðuneytið, laun:

1. Grunnlaun ..... — 3 084.00

2. Aukauppbót ..... — 150.50

3. Verðlagsuppbót ..... — 5 369.13

f. Aðrir starfsmenn ráðuneytanna, laun:

1. Grunnlaun ..... — 3 940.96

2. Aukauppbót ..... — 919.99

3. Verðlagsuppbót ..... — 15 737.84

g. Annar kostnaður ..... — 196 718.21

3. Ríkisféhirzla og ríkisbókhald:

a. 1. Laun ..... — 17 150.00

2. Aukauppbót ..... — 2 381.00

3. Verðlagsuppbót ..... — 33 694.65

b. Annar kostnaður ..... — 24 465.02

4. Ýmis kostnaður:

a. Pappír og prentun ríkisreikninga .... — 5 898.05

b. Til útgáfu stjórnartíðinda:

2. Pappír og prentun ..... — 12 235.80

3. Sendingarkostnaður ..... — 3 228.96

c. Viðhald og umbætur á stjórnarráðshúsinu og ráðherrabústaðnum ..... — 170 618.51

II. Hagstofan:

e. Húsaleiga o. fl. .... — 1 131.00

f. Annar kostnaður ..... — 1 891.05

51 III. Utanríkismál:			
5. apríl	2. Til sendiráðsins í Stokkhólmi:		
	a.—b. Laun o. fl.	kr.	11 244.48
	c. Skrifstofukostnaður o. fl.	—	5 580.02
	Kostnaður v/ isl. mála í Þýzkalandi ..	—	7 785.50
	3. Til sendiráðsins í London:		
	a.—b. Laun o. fl.	—	30 172.00
	c. Skrifstofukostnaður o. fl.	—	1 478.13
	4. Til sendiráðsins í Washington:		
	a.—b. Laun o. fl.	—	28 060.00
	c. Skrifstofukostnaður	—	35 698.81
	5. Til aðalræðismannsskrifstofunnar í New York:		
	a.—b. Laun o. fl.	—	11 642.00
	Til sendiherra í Moskvu	—	94 916.40
	Laun starfsmanna	—	15 745.22
	Húsaleiga	—	12 150.46
	Ferðakostnaður	—	26 685.39
	Annar kostnaður	—	6 237.84
			<hr/>
			kr. 1 031 522.14

6. gr.

Til viðbótar gjöldum í 11. gr. er veitt:

A. Dómgæzla og lögreglustjórn:

1. Hæstiréttur:		
a. 3. Verðlagsuppbót	kr.	474.73
b. Annar kostnaður	—	7 713.66
2. Lögmannsembættið í Reykjavík:		
A. Borgardómaraembættið í Reykjavík:		
a. Laun 1—3 og		
b.—e. og		
B. Borgarfógetaembættið í Reykjavík:		
a. Laun 1—3 og		
b.—c.	—	94 935.28
3. Sakadómaraembættið í Reykjavík:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	—	11 106.22
2. Aukauppbót	—	1 125.00
3. Verðlagsuppbót	—	34 912.37
b. Húsaleiga o. fl.	—	20 971.72
c. Annar kostnaður	—	17 081.35
Keypt bifreið	—	23 200.00
4. Lögreglustjóraembættið í Reykjavík:		
b. Ljós, hiti o. fl.	—	30 826.44
Viðhald og breytingar á húsum	—	34 552.33
5. Embætti sýslumanna, bæjarfógeta og lögreglustjóra utan Reykjavíkur:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	—	2 853.34
2. Aukauppbót	—	648.34
3. Verðlagsuppbót	—	29 094.46

b. Skrifstofukostnaður:			
1.	Grunnlaun	kr.	8 200.00
2.	Aukauppbót	—	1 575.00
3.	Verðlagsuppbót	—	21 568.60
	Ósundurliðaður kostnaður	—	10 819.38
7.	Hluti ríkissjóðs af lögreglukostnaði:		
	1/6 hl. kostn. við lögreglulið í Rvík	—	278 993.40
	b. Annar kostnaður í Rvík og laun og kostnaður utan Reykjavíkur	—	274 788.03
8.	Kostnaður vegna landhelgisgæzlu	—	1 449 525.58
9.	Til hegningarhúsa og vinnuhæla:		
	a. Hegningarhúsið í Reykjavík:		
	1. Laun:		
	a. Grunnlaun + húsaleigustyrkur	—	3 212.00
	b. Aukauppbót	—	1 715.04
	c. Verðlagsuppbót	—	15 458.97
	2. Annar kostnaður	—	11 134.41
	b. Vinnuhælið á Litla-Hrauni:		
	1. Laun:		
	a. Grunnlaun	—	5 200.00
	b. Aukauppbót	—	1 390.00
	c. Verðlagsuppbót	—	24 983.91
	2. Annar kostnaður	—	114 094.84
10.	Kostnaður við sakamál og lögreglumál	—	54 613.77
12.	Laun sjódomsmanna	—	14 123.61
13.	Kostn. við störf setu- og varadómara	—	9 848.55
14.	Laun félagsdómsmanna:		
	c. Verðlagsuppbót	—	1 748.86
	Launauppbót o. fl.	—	23 857.27
15.	Laun sáttamanna í vinnudeilum:		
	b. Aukauppbót	—	100.00
	c. Verðlagsuppbót	—	613.66
	Launauppbót o. fl.	—	11 062.85
			<hr/>
		kr.	2 648 122.97

B. Opinbert eftirlit:

1.	Skipaskoðun ríkisins:		
	a. Laun:		
	3. Verðlagsuppbót	kr.	4 237.21
	b. Ferðakostnaður	—	2 000.00
2.	Rafmagnseftirlit ríkisins:		
	b. Annar kostnaður	—	302 581.62
3.	Eftirlit með verksm. og vélum:		
	a. Laun:		
	3. Verðlagsuppbót	—	2 985.30
4.	Bifreiðaeftirlit ríkisins:		
	a. Laun:		
	3. Verðlagsuppbót	—	3 229.52
	b. Annar kostnaður	—	14 979.14
5.	Löggildingarstofan:		
	a. Laun:		
	3. Verðlagsuppbót	—	2 865.90
	b. Annar kostnaður	—	13 723.02

51	6. Eftirlit með skipulagi bæja og sjávarþorpa:		
5. apríl	a. Laun:		
	3. Verðlagsuppbót	kr.	6 550.47
	b. Annar kostnaður	---	38 583.44
	7. Matvælaeftirlitið:		
	b. Annar kostnaður	---	14 205.00
	8. Kostnaður við mat á afurðum:		
	1. Laun:		
	a. Fiskimat: Grunnlaun	---	4 556.60
	Verðlagsuppbót	---	13 811.48
	2. Skrifstofukostnaður og ferðakostnaður ..	---	12 389.10
	b. Síldarmat:		
	1. Laun:		
	a. Grunnlaun	---	1 000.00
	b. Aukauppbót	---	90.00
	c. Verðlagsuppbót	---	4 943.75
	2. Annar kostnaður	---	4 084.66
	d. Laun ullarmatsmanna:		
	3. Verðlagsuppbót	---	1 043.26
	e. Laun lýsismatsmanna:		
	3. Verðlagsuppbót	---	358.75
	f. Ferðakostnaður matsmanna	---	43 190.72
	9. Kostnaður við vörumerkjaskráningu:		
	c. Verðlagsuppbót	---	2 602.67
	10. Eftirlit með opinberum sjóðum:		
	c. Verðlagsuppbót	---	474.66
	11. Kostnaður við eftirlit á vegum:		
	a. Laun:		
	3. Verðlagsuppbót	---	1 358.87
	b. Annar kostnaður	---	17 803.05
	12. Eftirlit með viðskiptum og verðlagi:		
	a. Viðskiptaráð:		
	1. Laun:		
	a. Grunnlaun	---	63 452.75
	b. Aukauppbót	---	14 481.36
	c. Verðlagsuppbót	---	175 236.27
	2. Húsaleiga o. fl.	---	7 183.17
	c. Kauplagnesfnd:		
	1. Laun:		
	c. Verðlagsuppbót	---	834.60
	13. Kostnaður við húsaleigunefndir:		
	a. Laun:		
	2. Aukauppbót	---	2 852.00
	3. Verðlagsuppbót	---	8 225.50
	b. Annar kostnaður o. fl.	---	66 122.07
	14. Ungmennaeftirlit:		
	a. Laun:		
	3. Verðlagsuppbót	---	2 372.08
	15. Kostnaður við embættiseftirlitsferðir	---	1 839.00

---

 kr. 856 246 99

C. Kostnaður vegna innheimtu tolla og skatta:

51

5. apríl

I. Tollar:

a. Tollstjóraembættið í Reykjavík:

1. Laun tollstjóra og annarra starfsmanna:

a. Grunnlaun	kr.	40 565.00
b. Aukauppbót	—	10 873.25
c. Verðlagsuppbót	—	135 068.74
2. Húsaleiga, ljós og hiti	—	9 834.96
3. Annar kostnaður	—	59 151.76

b. Tollgæzla:

1. Í Reykjavík:

a. Laun tollgæzlumanna:

3. Verðlagsuppbót	—	34 619.00
b. Húsaleiga o. fl.	—	19 223.44
c. Annar kostnaður	—	83 300.35

2. Utan Reykjavíkur:

a. Laun tollgæzlumanna:

1. Grunnlaun	—	3 005.00
2. Aukauppbót	—	802.00
3. Verðlagsuppbót	—	16 920.66
d. Annar kostnaður	—	2 103.19

II. Skattar:

a. Ríkisskattanevnd:

1. Laun nefndarmanna og annarra starfsmanna:

a. Grunnlaun	—	21 056.67
b. Aukauppbót	—	862.50
c. Verðlagsuppbót	—	10 477.56

b. Skattstofan í Reykjavík:

1. Laun skattstjóra og annarra starfsm.:

- a. Grunnlaun
- b. Aukauppbót
- c. Verðlagsuppbót

2. Húsaleiga o. fl.

3. Tímavinna

4. Annar kostnaður

÷ hluti bæjarsj. Rvíkur af kostnaðinum	—	21 580.65
--	---	-----------

c. Kostnaður við skattanevndir .....

234 339.70

d. Fasteignamatskostnaður:

1. Laun form. yfirfasteignamatsnefndar:

c. Verðlagsuppbót	—	1 358.80
Annar kostnaður	—	34 051.40

2. Millimat .....

34 759.08

kr. 773 953.71

D. Sameiginlegur kostnaður við embættisrekstur:

2. Burðargjöld	kr.	30 116.77
3. Eyðublöð o. fl.	—	78 077.85

108 194.62

51
5. apríl

7. gr.

Til viðbótar gjöldum í 12. gr. er veitt:

Til læknaþingunar og heilbrigðismála:

I. Landlæknisembættið:			
a. Laun landlæknis og skrifstofumanns:			
1.	Grunnlaun	kr.	250.00
2.	Aukauppbót	—	63.00
3.	Verðlagsuppbót	—	2 854.91
b.	Annar kostnaður	—	5 250.35
II. Laun héraðslækna:			
a.	Grunnlaun	—	16 754.87
b.	Aukauppbót	—	5 693.53
c.	Verðlagsuppbót	—	91 563.22
III. Ríkisspítalar:			
A. Landsspítalinn:			
1. Laun:			
b.	Aukauppbót	—	270.31
2.	Matvörur	—	103 851.62
4.	Ljósmeti og eldsneyti	—	25 133.59
5.	Þvottur o. fl.	—	23 322.24
6.	Viðhald fasteigna	—	55 710.58
7.	Viðhald lausra muna	—	22 741.99
9.	Skrifstofu- og símakostnaður	—	14 332.72
11.	Röntgenfilmur o. fl.	—	39 580.32
12.	Ýmis gjöld	—	2 886.07
	Rekstrarh. þvottah. ÷ fyrning	—	18 552.83
			kr. 428 812.15
B. Ljósmeðra- og hjúkrunarkvennaskóli:			
1. Laun:			
a.	Grunnlaun	kr.	989.97
b.	Aukauppbót	—	165.00
c.	Verðlagsuppbót	—	1 975.40
2.	Fæðiskostnaður hjúkrunarnema ...	—	4 286.00
3.	Annar kostnaður	—	1 325.11
			8 741.48
C. Geðveikrahælið á Kleppi:			
1. Laun lækna og annarra starfsmanna:			
a.	Grunnlaun	kr.	2 930.55
b.	Verðlagsuppbót	—	11 574.22
2.	Matvörur	—	32 983.23
4.	Ljós og eldsneyti	—	22 176.75
5.	Þvottur o. fl.	—	11 494.96
6.	Viðhald fasteigna	—	73 395.03
8.	Fatnaður o. fl.	—	1 307.07
9.	Sími og skrifstofa	—	6 065.96
11.	Flutningskostnaður	—	889.80
12.	Ýmis gjöld	—	9 000.92
			171 818.49

D. Heilsuhælið á Vífilsstöðum:

51

5. apríl

1. Laun lækna og annarra starfsmanna:			
a. Grunnlaun	kr.	29 914.80	
b. Aukauppbót	—	1 420.90	
c. Verðlagsuppbót	—	81 263.36	
2. Matvörur	—	121 060.03	
3. Lyf og sáraumbúðir	—	3 682.80	
4. Ljós og eldsneyti	—	8 408.15	
5. Þvottur o. fl.	—	20 544.88	
6. Viðhald fasteigna	—	131 592.84	
7. Viðhald lausra muna	—	17 711.94	
8. Fatnaður o. fl.	—	1 644.37	
9. Sími o. fl.	—	6 180.90	
10. Skattar o. fl.	—	1 668.66	
13. Ýmis gjöld	—	13 622.49	
			kr. 438 716.12

E. Heilsuhælið í Kristnesi:

1. Laun lækna og annarra starfsmanna:			
a. Grunnlaun	kr.	6 825.23	
c. Verðlagsuppbót	—	20 318.04	
2. Matvörur	—	19 073.78	
5. Þvottur o. fl.	—	724.29	
8. Fatnaður o. fl.	—	1 713.64	
9. Flutningskostnaður	—	1 707.25	
			50 362.23

F. Holdsveikraspítalinn í Kópavogi:

1. Laun:			
a. Grunnlaun	kr.	1 222.22	
b. Aukauppbót	—	79.02	
c. Verðlagsuppbót	—	6 154.13	
2. Matvörur	—	3 915.01	
4. Ljós o. fl.	—	451.68	
5. Þvottur o. fl.	—	136.88	
6. Viðhald fasteigna	—	8 555.43	
7. Viðhald lausra muna	—	163.69	
9. Sími o. fl.	—	286.72	
10. Skattar o. fl.	—	61.11	
12. Ýmis gjöld	—	812.93	
			21 838.82

G. Til rekstrar fávitahælis	kr.	50 949.34	
Kostn. við flutning frá Sólheimahælinu	—	4 380.20	
			55 329.54

IV. Til berklavarna:

c. Annar kostnaður	kr.	92 820.94	
--------------------------	-----	-----------	--

V. Styrkur til sjúklinga samkv. l. nr. 78 1936	—	226 287.00	
--	---	------------	--

VII. Styrkur til augnlækningaferða samkv. l. nr. 12 1934:

b. Verðlagsuppbót	—	1 034.67	
-------------------------	---	----------	--

VIII. Laun kynsjúkdómalæknis:

c. Verðlagsuppbót	—	492.65	
-------------------------	---	--------	--

51	XI. Önnur gjöld:		
5. apríl	b. Til að reisa læknisbústaði og sjúkraskýli	kr.	34 000.00
	f. Bólusetningarkostnaður	—	1 937.03
	g. Varnir gegn útbreiðslu næmra sjúkdóma	—	3 000.00
	i. Kostnaður v/ heilbrigðiseftirlits	—	5 642.41
	o. Til Halldórs Arnórssonar umbúðasmiðs:		
	3. Verðlagsuppbót	—	690.15
	p. Til ýmissa sjúklinga	—	4 872.00
	XII. Hluti ríkissjóðs af launum ljósmæðra:		
	d. Viðbótarlaun	—	300.00
			<hr/>
		kr.	371 076.85

8. gr.

Til viðbótar gjöldum í 13. gr. er veitt:

Til samgöngumála.

A. Vegamál:

I.	Til stjórnar og undirbúnings vegagerða:		
	1. Laun:		
	c. Verðlagsuppbót	kr.	5 107.29
	2. Annar skrifstofukostnaður	—	21 853.95
	3. Ferðakostnaður	—	51 355.10
II.	Þjóðvegir:		
	a. Til nýrra akvega:		
	8. Álftaneshreppsvegur	—	3 356.11
	9. Hraunhreppsvegur	—	5 825.65
	11. Ólafsvíkurvegur	—	4 776.55
	12. Útnesvegur	—	116.85
	14. Stykkishólmsvegur	—	5 778.61
	17. Laxárdalsvegur	—	1 633.25
	18. Klofningsvegur	—	2 875.57
	23. Tálknafjarðarvegur	—	22 108.95
	29. Súðavíkurvegur	—	2 669.76
	30. Aðalvíkurvegur	—	722.42
	31. Vestfjarðavegur	—	1 440.77
	32. Selstrandarvegur	—	9 566.03
	34. Bæjarhreppsvegur	—	1 635.08
	42. Vatnsskarðsvegur	—	69 250.25
	44. Út-Blönduhlíðarvegur	—	19 291.70
	46. Hólavegur	—	2 765.25
	53. Öxnadalsheiðarvegur	—	90 842.63
	55. Svalbarðsstrandarvegur	—	4 124.35
	57. Ljósavatnsskarðsvegur	—	3 084.51
	59. Kinnarbraut í Aðaldælahreppi	—	497.26
	60. Bárðardalsvegur	—	38.24
	61. Laugaskólavegur	—	5 573.73
	63. Reykjahverfisvegur	—	323.79
	68. Langanesvegur	—	2 193.30
	71. Vopnafjarðarvegur	—	1 053.67
	73. Jökuldalsvegur	—	37.53
	75. Upphéraðsvegur	—	6 372.30
	77. Borgarfjarðarvegur	—	1.81

83. Berunesvegur	kr.	468.74	51
85. Almannaskarðsvegur	—	1 107.43	5. apríl
86. Innnesjavegur	—	322.58	
91. Landbrotsvegur	—	372.76	
95. Mýrdalsvegur	—	76.06	
97. Syðri-Landeyjavegur	—	24.19	
99. Hvolhreppsvegur	—	24 823.44	
102. Landvegur	—	1 097.16	
103. Gnúpverjahreppsvegur	—	153.38	
107. Suðurlandsvegur (Krýsuvíkurléið)	—	519 373.94	
b. Viðhald og endurbætur	—	1 888 142.24	
III. Brúargerðir:			
2. Bessastaðaá	—	7 454.37	
3. Skjaldþingsstaðaá í Vopnafirði	—	10 840.48	
5. Jóka í Skriðdal	—	16 085.62	
6. Eyrarteigsá í Skriðdal	—	2 042.76	
10. Laxá í Svinadal	—	2 304.99	
16. Þverá í Brekkudal	—	877.90	
21. Vesturhópshólaá	—	3 632.70	
24. Smábrýr	—	8 363.72	
Öxará	—	90 222.63	
Greitt umfram, geymt fé	—	94 315.30	
IV. Til brúasjóðs	—	172 059.15	
V. Til fjallvega	—	31 479.28	
VII. Til sýsluvega:			
1. Tillög til akfærra sýsluvega	—	2 043.62	
2. Til sýsluvegasjóða	—	24 093.30	
XV. Iðgjöld til slysatryggingarinnar	—	52 216.00	
XVI. Gjöld skv. l. nr. 16 1943, um orlof verkam.	—	150 093.55	
			kr. 3 450 359.55

B. Samgöngur á sjó:

1. Til strandferða:			
a. Ríkissjóðs	kr.	732 100.91	
Flutt af 22. gr.	—	85 000.00	
			817 100.91

C. Vitamál og hafnargerðir:

I. Stjórn og undirbúningur vita- og hafnar- mála:			
1. Laun vitamálastjóra, aðstoðarverkfr. og skrifstofumanna:			
a. Grunnlaun	kr.	1 013.89	
b. Aukauppbót	—	505.03	
c. Verðlagsuppbót	—	6 324.83	
3. Annar skrifstofukostnaður	—	13 214.49	
5. c. Verðlagsuppbót	—	2 822.14	
Aðstoð við teikningu o. fl.	—	5 917.75	
÷ Fært á hafnargerðir	—	5 800.00	
III. Rekstrarkostnaður vitanna:			
a. Vitaskipið	—	49 824.25	
b. Vitarnir	—	16 928.75	
VI. Til áhalda og byggingar áhaldahúss:			
a. Áhaldakaup	—	2 426.84	

51	VII. Ýmislegt:			
5. apríl	a. Rekstur áhaldahússins	kr.	12 286.66	
	b. Viðhald og rekstur bifreiða	—	15 928.22	
	c. Annað	—	11 369.14	
	Mismunur seldra og keyptra vara	—	18 329.13	
	Flutt af 24. gr.	—	300 000.00	
				kr. 462 691.12
	D. Til flugmála:			
	1. Samkv. ákv. ríkisstjórnarinnar	—	103 595.91	

9. gr.

Til viðbótar gjöldum í 14. gr. er veitt:

Til kirkju- og kennslumála:

A. Kirkjumál:

I. Biskupssembættið:				
1. Laun biskups og starfsmanna á skrifstofu hans:				
b. Aukauppbót	kr.	356.67		
c. Verðlagsuppbót	—	3 630.86		
3. Húsaleigustyrkur	—	6 278.07		
4. Annar skrifstofukostnaður	—	7 365.15		
II. Embætti sóknarpresta o. fl.:				
3. a. Annar kostnaður prestsemb.	—	63 244.08		
4. Til húsabóta	—	29 051.74		
5. Til endurbóta á gömlum íbúðarhúsum	—	12 904.53		
6. c. Til skýrslugerðar	—	463.70		
III. Viðbót við eftirlaun, er fátækir uppgjafaprestar og prestsekkjur njóta skv. lögum	—	18 012.82		
IV. Til söngmálastjóra þjóðkirkjunnar:				
2. Aukauppbót	—	450.00		
3. Verðlagsuppbót	—	1 733.40		
V. Kostnaður við kirkjuráð	—	281.25		
Flutt af 24. gr.	—	86 002.72		
				229 774.99

B. Kennslumál.**I. Háskólinn:**

1. Laun kennara o. fl.:				
a. Grunnlaun	kr.	43 727.13		
b. Aukauppbót	—	9 012.00		
c. Verðlagsuppbót	—	95 953.47		
2. Hiti, ljós o. fl.	—	33 449.86		
6. Til stúdentaráðs, til leiðbeiningaskrifst.:				
c. Verðlagsuppbót	—	802.10		
8. Til fyrirlestra:				
a. Grunnlaun	—	625.00		
b. Aukauppbót	—	186.25		
c. Verðlagsuppbót	—	1 965.42		
9. Til kennslu í verkfræði	—	20 327.56		
11. Ýmis gjöld	—	79 020.00		
15. Til íþróttakennslu	—	986.43		

II. Námsstyrkir erlendis:		
c. Samkv. þál. 30. apríl 1942	kr.	19 980.40
III. Fræðslumálastjóraembættið:		
1. Laun fræðslumálastjóra og annarra starfsmanna:		
a. Grunnlaun	---	2 627.50
b. Aukauppbót	---	2 908.92
c. Verðlagsuppbót	---	11 509.46
2. Annar kostnaður	---	24 138.81
IV. Menntaskólinn í Reykjavík:		
a. Laun:		
3. Verðlagsuppbót	---	11 763.91
b. Stundakennsla:		
1.—3. Laun	---	63 862.54
c. Önnur gjöld:		
2. Til eldívíðar o. fl.	---	9 529.35
3. Til viðhalds	---	32 980.60
9. b. Verðlagsuppbót	---	356.60
13. Til viðgerðar á leikfímihúsi	---	60 000.00
Leiga eftir leikfímihús	---	3 485.67
Til skólalæknis	---	2 089.10
V. Menntaskólinn á Akureyri:		
a. Laun:		
3. Verðlagsuppbót	---	4 862.98
b. Stundakennsla:		
1.—2. Grunnlaun og aukauppbót	---	7 220.30
3. Verðlagsuppbót	---	17 775.70
c. Önnur gjöld:		
1. Til bóka- og kennsluáhalda	---	541.06
2. Til eldívíðar og ljósa	---	3 515.27
4. Viðhald og endurbætur	---	15 221.49
7. Til ýmissa gjalda	---	20 084.10
8. Kostnaður við skólastjórn:		
a. Grunnlaun	---	600 00
b. Verðlagsuppbót	---	1 363.48
9. Til dyravörzlu:		
a. Grunnlaun	---	200.00
b. Verðlagsuppbót	---	1 135.09
VI. Kennaraskólinn:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	---	16 456.98
3. Verðlagsuppbót	---	10 109.93
b. Til stundakennslu:		
1. Grunnlaun	---	1 225.76
2. Aukauppbót	---	370.98
3. Verðlagsuppbót	---	4 161.90
c. Önnur gjöld:		
1. Eldívíður og ljós	---	5 040.93
3. Námsstyrkir	---	4 500.00
4. Til viðhalds	---	9 056.67
5. Ýmis gjöld	---	12 796.01

51

5. apríl

VII. Stýrimannaskólinn:			
a. Laun:			
1. Grunnlaun	.....	kr.	46.00
3. Verðlagsuppbót	.....	—	4 354.30
c. Stundakennsla:			
2. Aukauppbót	.....	—	295.01
3. Verðlagsuppbót	.....	—	1 804.43
d. Önnur gjöld:			
Ýmis gjöld	.....	—	2 382.20
VIII. Vélstjóraskólinn:			
a. Laun:			
1. Grunnlaun	.....	—	4 157.99
2. Aukauppbót	.....	—	1 159.76
3. Verðlagsuppbót	.....	—	12 160.96
d. Önnur gjöld:			
1. Ljós, hiti o. fl.	.....	—	3 940.65
2. Ýmis gjöld	.....	—	863.50
4. Kostnaður við burtfararpróf	.....	—	2 943.32
IX. Bændakennsla:			
1. Til bændaskólans á Hólum:			
a. Laun:			
1. Grunnlaun	.....	—	667.90
2. Aukauppbót	.....	—	287.40
3. Verðlagsuppbót	.....	—	4 812.17
b. Önnur gjöld:			
1. Til verklegs náms	.....	—	5 300.00
2. Til kennsluáhalda	.....	—	266.00
3. Til eldiviðar og ljósa	.....	—	826.12
4. Til viðhalds	.....	—	2 308.08
7. Ýmis gjöld	.....	—	5 845.55
2. Til bændaskólans á Hvanneyri:			
a. Laun:			
1. Grunnlaun	.....	—	646.49
2. Aukauppbót	.....	—	182.55
3. Verðlagsuppbót	.....	—	4 912.75
b. Önnur gjöld:			
2. Til kennsluáhalda	.....	—	531.60
3. Til verklegs náms	.....	—	3 598.00
4. Til eldiviðar og ljósa	.....	—	10 010.19
5. Til viðhalds	.....	—	6 186.11
7. Ýmis gjöld	.....	—	5 037.46
9. Til byggingar kennarabúst.	.....	—	5 291.77
3. Garðyrkjuskólinn, Reykjum:			
a. Laun:			
1. Grunnlaun	.....	—	234.00
2. Aukauppbót	.....	—	117.00
3. Verðlagsuppbót	.....	—	2 836.60
f. Önnur gjöld:			
2. Til kennsluáhalda	.....	—	827.12
3. Til viðhalds	.....	—	7 220.11
4. Ýmis gjöld	.....	—	2 199.55
5. Vextir	.....	—	1 864.34

X. Iðnfræðsla:		
b. Til verklegs framhaldsnáms erlendis kr.	286.26	
XI. Verzlunarskólar o. fl.:		
c. Kostn. v. próf lögg. endursk.	—	782.90
XIII. Almenn barnafræðsla:		
1. Laun kennara í föstum skólum:		
a. Grunnlaun	—	89 528.20
b. Aukauppbót	—	4 886.47
c. Verðlagsuppbót	—	592 131.04
2. Laun farkennara:		
c. Verðlagsuppbót	—	17 333.36
3. Til aukakennara o. fl.	—	12 604.72
4. Til kennslueftirlits:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	—	916.67
5. Til framkvæmda sundskyldu í barnaskólum	—	45 188.93
6. Styrkur til byggingar barnaskóla ..	—	2 047.00
7. Til fyrrv. barnakennara:		
a. Grunnlaun	—	500.00
b. Aukauppbót	—	150.00
c. Verðlagsuppbót	—	3 409.32
8. Ráðskonukaup:		
a. Grunnlaun	—	6 550.00
b. Aukauppbót	—	1 845.00
c. Verðlagsuppbót	—	16 517.85
9. Styrkur til tímarita	—	5 000.00
11. Til ferðakennslu í íþróttum	—	1 837.68
XIV. Unglinga- og alþýðuskólar:		
1. Til alþýðuskólans á Eiðum:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	—	6 428.16
2. Aukauppbót	—	112.05
3. Verðlagsuppbót	—	4 108.57
b. Til verklegs náms:		
1. Grunnlaun	—	912.00
2. Verðlagsuppbót	—	6 888.32
c. Önnur gjöld:		
1. Til kennsluáhalda	—	932.10
2. Til eldiviðar og ljósa	—	13 205.51
3.—4. Ýmis gjöld o. fl.	—	1 810.96
Til skráðgarða	—	5 137.23
2. Til héraðsskóla samkv. l. nr. 32 1929:		
a. Grunnstyrkur	—	6 430.00
c. Verðlagsuppbót	—	32 170.92
3. Stofnkostnaður héraðsskóla	—	312 459.71
6. Til gagnfræðaskóla:		
a. Grunnstyrkur	—	46 889.12
b. Aukauppbót	—	14 021.68
c. Verðlagsuppbót	—	94 572.51
7. Til gagnfræðaskóla Reykvinga	—	8 459.82
8. Til unglingsfræðslu utan kaupstaða .	—	13 200.00

51

5. apríl

13. Til handíðaskólans:		
b. Verðlagsuppbót	kr.	2 767.50
14. Til námsflokkestarfsemi:		
a. Laun:		
3. Verðlagsuppbót	—	668.75
b. Styrkur til starfseminnar:		
2. Verðlagsuppbót	—	1 248.33
XV. Húsmæðrafræðsla:		
1. Styrkur til húsmæðrafræðslu:		
1. Styrkur til húsmæðraskóla skv. 1.:		
a. Grunnstyrkur	—	30 000.00
b. Verðlagsuppbót	—	66 774.20
5. Til húsmæðrakennaraskólans:		
a. 1.—3. og b.	—	31 673.23
XVI. Til ípróttamála:		
1. Til ípróttaskóla ríkisins:		
a. Laun:		
2. Aukauppbót	—	1.00
3. Verðlagsuppbót	—	1 080.12
b.—d. Stundakennsla o. fl.	—	12 000.00
2. Til byggingar leikfímihúss ípróttaskólans	—	250 000.00
3. Til ípróttasjóðs	—	21 000.00
4. Eftirlit með sundkennslu:		
a. Grunnlaun	—	1 350.00
b. Aukauppbót	—	345.00
c. Verðlagsuppbót	—	3 366.90
5. c. Verðlagsuppbót	—	463.66
XVII. Til kennslu heyrnar- og málleysingja:		
1. Laun:		
a. Grunnlaun	—	6 009.99
b. Aukauppbót	—	0.25
c. Verðlagsuppbót	—	2 097.71
2. Annar kostnaður	—	12 977.32
Viðgerð á skólahúsinu	—	70 800.00
XIX. Til Geirs Þormars:		
b. Verðlagsuppbót	—	160.50
XXI. Til Kristjáns Geirmundssonar:		
b. Verðlagsuppbót	—	267.50
XXII. Til Sigurðar Skúlasonar:		
b. Verðlagsuppbót	—	537.00
XXIII. Til Hallgríms Helgasonar:		
b. Verðlagsuppbót	—	624.11
Flutt af 22. og 24. gr.	—	245 333.63

kr. 2 904 444.45

10. gr.

Til viðbótar gjöldum í 15. gr. er veitt:
Til bókmennta, lista og vísinda:

51

5. apríl

A. Til opinberra safna o. fl.

I. Landsbókasafnið:

1. Laun:

a. Grunnlaun	kr.	12 374.99
b. Aukauppbót	—	2 308.75
c. Verðlagsuppbót	—	24 208.44
2. Til bóka- og handritakaupa	—	2 190.69
3. Til Þorsteins Konráðssonar	—	992.73
8. Til þess að gera skrá yfir efni isl. blaða og handrita	—	1 342.66
10. Ýmis gjöld	—	1 891.02

II. Þjóðskjalasafnið:

1. Laun:

a. Grunnlaun	—	4 564.00
b. Aukauppbót	—	141.00
c. Verðlagsuppbót	—	5 378.40

III. Þjóðminjasafnið:

1. Laun:

a. Grunnlaun	—	4 000.00
c. Verðlagsuppbót	—	2 651.42
2. Til aðstoðar	—	1 533.47

V. Safnahúsið:

1. Laun:

c. Verðlagsuppbót	—	802.10
2. Til eldiviðar o. fl.	—	1 645.22
3. Til viðhalds og áhalda	—	6 947.43
4. Til opinberra gjalda	—	287.72
Ýmis gjöld	—	6 965.90
Heimtaugargjald	—	25 075.00

VI. Styrkur til bókasafna og lesstofa:

1. Til amtsbókasafnsins á Akureyri:

a. Laun bókavardar:

3. Verðlagsuppbót	—	579.18
-------------------------	---	--------

2. Til bókasafnsins á Ísafirði:

a. Laun bókavardar:

3. Verðlagsuppbót	—	579.18
-------------------------	---	--------

3. Til bókasafns Hafnarfjarðar:

a. Laun bókavardar:

3. Verðlagsuppbót	—	579.18
-------------------------	---	--------

VIII. Styrkir til bókaútgáfu o. fl.:

1. b. Verðlagsuppbót	—	2 674.95
2. b. Verðlagsuppbót	—	249.66
3. b. Verðlagsuppbót	—	356.66
4. b. Verðlagsuppbót	—	713.33
6. a. 2. Verðlagsuppbót	—	713.32
b. 2. Verðlagsuppbót	—	713.32
10. b. Verðlagsuppbót	—	445.83

51	11. c. Verðlagsuppbót	kr.	690.15
5. apríl	12. b. Verðlagsuppbót	—	8 391.65
	13. b. Verðlagsuppbót	—	891.65
	14. b. Verðlagsuppbót	—	891.65
	15. Til útg. sænsk.-ísl. orðabókar	—	2 500.00
	IX. Til skálda o. fl.:		
	a. Grunnstyrkur	—	8 602.46
	b. Verðlagsuppbót	—	41 249.14
	X. Til vísindamanna o. fl.:		
	b. Verðlagsuppbót	—	5 351.00
	XI. 2. Verðlagsuppbót	—	1 783.98
	XII. Til tónlistarstarfsemi:		
	1. b. Verðlagsuppbót	—	1 775.29
	3. c. Verðlagsuppbót	—	735.04
	4. c. Verðlagsuppbót	—	347.75
	5. c. Verðlagsuppbót	—	579.15
	6. b. Verðlagsuppbót	—	1 069.98
	XIII. Til listasafns Einarssonar:		
	1. c. Verðlagsuppbót	—	1 470.86
	3. Ýmis gjöld	—	212.21
	5. Byggingarstyrkur	—	266 500.00
	XIV. Til bandalags ísl. listamanna:		
	b. Verðlagsuppbót	—	856.00
	XVII. Friðun Þingvalla	—	49 572.92
	Flutt af 22. og 24. gr.	—	425 630.23

kr. 932 006.66

B. Til ýmissa rannsókna í opinbera þágu:

I. Atvinnudeild háskólans:			
1. Iðnaðardeild:			
a. 1. Grunnlaun	kr.	2 575.00	
2. Aukauppbót	—	720.50	
3. Verðlagsuppbót	—	14 806.73	
b. Efni o. fl.	—	8 872.87	
2. Fiskideild:			
c. Ferðakostnaður	—	13 809.94	
4. Sameiginlegur kostnaður:			
b. Til ræstingar	—	1 901.61	
c. Til eldiviðar o. fl.	—	5 186.50	
d. Annar kostnaður	—	3 844.29	
II. Rannsóknarstofa háskólans:			
1. Laun:			
a. Grunnlaun	—	9 379.42	
c. Verðlagsuppbót	—	19 784.11	
2. Annar kostnaður	—	10 950.62	
III. Til rannsóknaráðs:			
3. Verðlagsuppbót	—	3 033.68	
IV. Veðurstofa Íslands:			
1. Laun:			
a. Grunnlaun	—	1 950.00	
b. Aukauppbót	—	552.50	
c. Verðlagsuppbót	—	13 585.65	

2. Til veðurathugana o. fl.	kr.	693.30	51
5. Húsaleiga o. fl.	—	677.52	5. april
6. Eftirlit o. fl.	—	1 269.28	
VII. Til sjómælinga:			
1. Laun:			
c. Verðlagsuppbót	—	2 704.55	
2. Skipaleigur o. fl.	—	7 258.81	
IX. Til húsameistara ríkisins:			
2. Annar kostnaður	—	50 945.23	
Flutt af 22. og 24. gr.	—	385 238.24	
		<hr/>	
	kr.	559 740.35	

11. gr.

Til viðbótar gjöldum í 16. gr. er veitt:
Til atvinnumála:

A. Landbúnaðarmál:

5. Gjöld samkvæmt jarðræktarlögunum:			
a. Jarðabótastyrkir	kr.	185 244.63	
6. Til búfjárræktar	—	14 992.55	
13. Til Áveitufélags Ölfusinga	—	810.80	
17. Til mannvirkja á Flóaáveitusvæðinu	—	2 457.00	
20. Til skógræktar:			
a. Laun:			
1. Grunnlaun	—	600.00	
2. Aukauppbót	—	150.00	
3. Verðlagsuppbót	—	5 907.25	
24. Til klaksjóðs	—	4 048.32	
25. Kostn. vegna laga um lax- og silungsveiði ..	—	27 266.77	
27. Til loðdýraræktar:			
a. Laun:			
3. Verðlagsuppbót	—	1 358.90	
28. Til dýralækna:			
a. Laun:			
1. Grunnlaun	—	9 532.84	
3. Verðlagsuppbót	—	3 350.04	
4. Styrkur til Páls A. Pálssonar	—	309.36	
5. Skrifstofukostnaður	—	3 791.50	
b. Styrkur til einstakra manna til að stunda dýralækningar	—	1 550.47	
30. Kostnaður vegna sauðfjársjúkdóma:			
c.—d. Girðingarefni o. fl.	—	206 680.56	
e. Uppeldisstyrkur	—	122 689.37	
g. Til nefnda og skrifstofukostn.	—	23 171.13	
Flutt af 22. og 24. gr.	—	415 545.88	
		<hr/>	
	—	1 029 457.37	
B. Sjávarútvegsmál:			
1. Til Fiskifélags Íslands	kr.	29 666.60	
2. Til skuldaskilasjóðs vélbátaeigenda	—	1 774.41	
Flutt af 22. gr.	—	150 000.00	
		<hr/>	
	—	181 441.01	

51

C. Iðnaðarmál:

5. apríl	5. c. Verðlagsuppbót	kr.	417.22	kr.	417.22
----------	----------------------	-----	--------	-----	--------

D. Verðuppbætur á útl. landbúnaðarvörur:

Flutt af 24. gr.	—	15 025 961.98
------------------	---	---------------

12. gr.

Til viðbótar gjöldum í 17. gr. er veitt:

Til félagsmála:

1. Til bjargráðasjóðs	kr.	1 478.75	
2. Til alþýðutrygginga	—	485 479.69	
3. Gjöld samkv. l. um afstöðu foreldra til óskilgetinna barna	—	1 690.34	
4. Gjöld samkvæmt framfærslulögum	—	605.13	
5. Styrktar- og sjúkrasjóðir:			
f. Til sjúkra- og styrktarsjóðs vitavarða	—	1 678.30	
p. Til sjúkrasjóðs verkl.fél. Skjöldur	—	300.00	
7. Kostnaður við sumardvöl barna í sveit	—	68 254.91	
8. Til barnaheimila og barnaverndar	—	11 496.14	
10. c. Fávítahæli á Sólheimum	—	4 500.00	
12. Til hjálpar nauðstöddum Íslendingum	—	7 412.67	
13. c. Til útbreiðslu bindindis	—	16 926.38	
d. 3. Verðlagsuppbót o. fl.	—	1 190.15	
15. Til Íþróttasambands Íslands	—	6 000.00	
18. Til vinnumiðlunar	—	44 747.75	
19. Til jöfnunarsjóðs bæjar- og sveitarfél.	—	421 177.49	
21. Tillag til byggingarsjóða	—	2 882.10	
Flutt af 22. og 24. gr.	—	5 515 011.26	
			— 6 590 831.06

13. gr.

Til viðbótar gjöldum í 18. gr. er veitt:

Eftirlaun, styrktarfé og til lífeyrissjóðs:

I. og II. Eftirlaun og styrktarfé.

III. Tillag til lífeyrissjóðs flutt af 24. gr.	—	1 290 250.47
--	---	--------------

14. gr.

Til viðbótar gjöldum í 19. gr. er veitt:

Óviss útgjöld

Flutt af 22. og 24. gr.

kr.	1 488 941.21
—	1 525 012.87
	— 3 013 954.08

Samtals kr. 43 828 758.36

Gjört í Reykjavík, 5. apríl 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann Þ. Jósefsson.

L Ö G

um samþykkt á ríkisreikningnum fyrir árið 1944.

52

5. apríl

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

Ríkisreikningurinn fyrir árið 1944 samþykkist með eftirgreindum niðurstöðutölum:

I. Innborganir.

	Áætlun:	Reikningur:
1. Tekjur samkv. 2. gr. fjárl. .... kr.	77 115 000.00	kr. 85 697 860.89
2. — — 3. — A. — .... —	16 567 074.00	— 38 773 306.52
3. — — 3. — B. — .... —	8 667.00	— 3 002.00
4. — — 4. — — .... —	516 256.00	— 750 377.51
5. — — 5. — — .... —	100 000.00	— 2 170 651.69
6. Eignahreyfingar samkv. 20. gr. fjárl. —	1 285 881.00	— 26 507 220.80
7. Greiðslujöfnuður	357 670.00	— 4 032 317.96
	<u>Kr. 95 950 548.00</u>	<u>Kr. 157 934 737.37</u>

II. Útborganir.

	Áætlun:	Reikningur:
1. Gjöld samkv. 7. gr. fjárl. .... kr.	1 637 799.00	kr. 1 756 236.13
2. — — 8. — — .... —	150 000.00	— 217 267.57
3. — — 9. — — .... —	553 889.00	— 2 120 075.12
4. — — 10. — I. — .... —	1 520 063.00	— 2 228 981.21
5. — — 10. — II. — .... —	243 168.00	— 202 903.06
6. — — 10. — III. — .... —	682 600.00	— 858 113.99
7. — — 11. — A. — .... —	4 663 768.00	— 7 025 215.46
8. — — 11. — B. — .... —	603 716.00	— 902 207.09
9. — — 11. — C. — .... —	2 189 644.00	— 2 948 066.91
10. — — 11. — D. — .... —	660 000.00	— 762 385.16
11. — — 12. — — .... —	7 589 924.00	— 8 027 229.37
12. — — 13. — A. — .... —	14 213 120.00	— 17 537 274.13
13. — — 13. — B. — .... —	2 341 970.00	— 3 111 670.91
14. — — 13. — C. — .... —	3 389 500.00	— 3 704 358.51
15. — — 13. — D. — .... —	200 000.00	— 303 595.91
16. — — 14. — A. — .... —	1 977 743.00	— 1 528 911.89
17. — — 14. — B. — .... —	11 392 699.00	— 13 980 239.55
18. — — 15. — A. — .... —	1 560 055.00	— 2 416 409.69
19. — — 15. — B. — .... —	1 387 120.00	— 1 604 667.64
20. — — 16. — A. — .... —	7 404 188.00	— 8 087 413.43
21. — — 16. — B. — .... —	540 000.00	— 711 441.01
22. — — 16. — C. — .... —	2 935 350.00	— 2 935 767.22
23. — — 16. — D. — .... —	10 000 000.00	— 24 575 712.15
24. — — 17. — — .... —	10 333 925.00	— 10 808 471.45

52	25. Gjöld samkv. 18. gr. fjárl.	kr.	1 345 111.00	kr.	2 635 361.47
5. apríl	26. — — 19. — —	—	250 000.00	—	3 263 954.08
	27. Eignahreyfingar samkv. 20. gr. fjárl. —	—	6 185 196.00	—	33 680 807.26
		Kr.	95 950 548.00	Kr.	157 934 737.37

Gjört i Reykjavík, 5. apríl 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann Þ. Jósefsson.

53
2. apríl

AUGLÝSING

um afnám vísungjalds.

Með orðsendingu sendiherra Finnlands, dags. 17. febrúar 1948, og svari utanríkisráðuneytisins, dags. 18. marz 1948, hefur náðst samkomulag um afnám vísungjalds íslenzkra ríkisborgara, sem ferðast vilja til Finnlands, og gagnkvæmt.

Samkomulag þetta gengur í gildi hinn 24. apríl 1948.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, 2. apríl 1948.

Bjarni Benediktsson.

Agnar Kl. Jónsson.

54
22. marz

FORSETA BRÉF

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt:

Að ég hef ákveðið, að Alþingi, 67. löggjafarþingi, skuli slitið miðvikudaginn 24. marz 1948.

Mun ég því slíta Alþingi þann dag.

Gjört i Reykjavík, 22. marz 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Stefán Jóh. Stefánsson.

AUGLÝSING**um gildistöku alþjóðasamnings um réttindi Sameinuðu þjóðanna.**

55

16. apríl

Með stoð í lögum nr. 13 frá 1. marz 1948, um heimild til að staðfesta fyrir Íslands hönd alþjóðasamning um réttindi Sameinuðu þjóðanna, var aðalritara Sameinuðu þjóðanna hinn 10. marz 1948 afhent staðfestingarskjal Íslands varðandi téðan samning. Samningurinn gekk í gildi fyrir Ísland samdægurs.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utánríkisráðuneytið, 16. apríl 1948.

Bjarni Benediktsson.

Agnar Kl. Jónsson.

AUGLÝSING**um viðskiptasamning milli Íslands og Tékkóslóvakíu.**

56

20. apríl

Hinn 11. marz s. l. var undirritaður í Prag viðskiptasamningur milli Íslands og Tékkóslóvakíu. Samkvæmt samningi þessum lofa ríkisstjórnir beggja landa að veita gagnkvæmt innflutnings- og útflutningsleyfi fyrir þeim vörum, sem sérstaklega eru tilgreindar í vörulistum, sem fylgja samningnum. Þá er ákveðið, að greiðslusamningur milli landanna frá 28. febrúar 1946 skuli gilda áfram með vissum breytingum.

Hvorug ríkisstjórnin er skyld samkvæmt samningnum að veita einstaklingum eða fyrirtækjum innflutnings- eða útflutningsleyfi, ef þessir aðilar eiga ekki rétt á slíkum leyfum samkvæmt gildandi reglum í hvoru landinu fyrir sig.

Peir kvótar, sem samið var um í bráðabirgðasamkomulaginu 13. nóvember 1947, eru teknir upp í hinn nýja samning og fylgiskjöl hans. Kvótarnir gilda því fyrir tímabilið 1. október 1947 til 31. desember 1948. Samningurinn gengur endanlega í gildi, þegar stjórnir beggja ríkjanna hafa fallizt á hann, en kemur þó þegar í stað til framkvæmda.

Af Íslands hálfu er samið um að selja til Tékkóslóvakíu þessar vörur: hraðfrystan fisk, sildar- og fiskimjöl, niðursoðnar fiskafurðir, þorskalýsi og gærur.

Af hálfu Tékkóslóvakíu er samið um að selja til Íslands þessar vörur: sykur, vefnaðarvöru, skófátnað, ýmiss konar byggingavörur, járn og stál, vélar og verkfæri, bilagúmmi, búsaðöld o. fl.

Samningurinn gildir til 31. desember 1948.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utánríkisráðuneytið, 20. apríl 1948.

Bjarni Benediktsson.

Agnar Kl. Jónsson.

57

13. maí

AUGLÝSING

um staðfestingu endurskoðaðrar stofnskrár Alþjóðavinnumálastofnunarinnar.

Samkvæmt heimild í ályktun Alþingis 28. janúar 1948, var forstjóra Alþjóðavinnumálastofnunarinnar hinn 17. apríl s. l. afhent staðfestingarskjal undirritað af forseta Íslands 1. marz s. l., varðandi endurskoðaða stofnskrá Alþjóðavinnumálastofnunarinnar frá 9. október 1946. Stofnskráin gekk í gildi 20. apríl 1948, og birtist hún hér með ásamt íslenskri þýðingu.

Gerð um breytingar á stofnskrá Alþjóðavinnumálastofnunarinnar.

Allsherjarþing Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, sem stjórnarnefnd alþjóðavinnumálastofnunarinnar stefndi saman til 29. fundar í Montreal hinn 19. sept. 1946, hefur ákveðið að gera tilteknar breytingar á stofnskrá Alþjóðavinnumálastofnunarinnar. Var það atriði 2. mál á dagskrá þingsins, og samþykkti allsherjarþingið því hinn 9. okt. 1946 eftirfarandi breytta stofnskrá Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, er nefnist „gerð um breytingar á stofnskrá Alþjóðavinnumálastofnunarinnar frá 1946“.

1. gr.

Frá og með þeim degi, er þessi breyting öðlast gildi, skal meginmál stofnskrár Alþjóðavinnumálastofnunarinnar vera það, sem birt er á fylgiskjali því, er gerð þessari fylgir.

2. gr.

Forseti allsherjarþingsins og aðalforstjóri alþjóðavinnumálastofnunarinnar skulu staðfesta tvö samrit af gerð þessari með undirskrift sinni, og skal öðru

Instrument for the Amendment of the Constitution of the International Labour Organisation.

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Montreal by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Twenty-ninth Session on 19 September 1946; and

Having decided upon the adoption of certain amendments to the Constitution of the International Labour Organisation, a question which is included in the second item on the agenda of the Session, adopts, this ninth day of October of the year one thousand nine hundred and forty-six, the following instrument for the amendment of the Constitution of the International Labour Organisation, which may be cited as the Constitution of the International Labour Organisation Instrument of Amendment, 1946:

Article 1

As from the date of the coming into force of this Instrument of Amendment, the Constitution of the International Labour Organisation, of which the text at present in force is set forth in the first column of the Annex to this Instrument, shall have effect as amended in the second column of the said Annex.

Article 2

Two copies of this Instrument of Amendment shall be authenticated by the signatures of the President of the Conference and of the Director-General of

samritinu komið til varðveislu í skjala-safni alþjóðavinnu-málaskrifstofunnar, en hitt skal sent aðalritara Sameinuðu þjóðanna til skrásetningar í samræmi við 102. gr. stofnskrár Hinna sameinuðu þjóða. Aðalforstjórinn skal senda öllum aðildarríkjum Alþjóðavinnu-málastofnunarinnar staðfest eftirrit gerðarinnar.

3. gr.

1. Gerð þessi um breytingu á stofnskrá Alþjóðavinnu-málastofnunarinnar skal, er hún hefur verið formlega fullgilt eða samþykkt, send aðalforstjóra alþjóðavinnu-málaskrifstofunnar, og skal hann tilkynna aðildarríkjum stofnunarinnar, að hann hafi veitt henni viðtöku.

2. Þessi gerð skal öðlast gildi í samræmi við ákvæði 36. gr. stofnskrár Alþjóðavinnu-málastofnunarinnar.

3. Þegar þessi gerð hefur öðlast gildi, skal aðalforstjóri alþjóðavinnu-málaskrifstofunnar tilkynna það öllum aðildarríkjum stofnunarinnar, aðalritara Hinna sameinuðu þjóða og ríkisstjórnnum allra ríkja, sem undirritað hafa stofnskrá Sameinuðu þjóðanna.

Stofnskrá Alþjóðavinnu-mála-stofnunarinnar.

Forspjall.

Almennur og varanlegur friður verður einungis reistur á félagslegu réttlæti. Ríkjandi vinnuhættir hafa í för með sér slíkt óréttlæti, harðræði og skort, er bitnar á miklum fjölda manna, að af því leiðir ókyrrð, sem ógnar heimsfriði og eðlilegri þróun. Er því brýn þörf umbóta, t. d. með því að koma á fastri skipan um vinnutíma, þ. á m. um lengd vinnudags og vinnuviku, skipuleggja vinnuframboð, vinna gegn atvinnuleysi, tryggja hæfileg laun til sámilegrar lífsafkomu, vernda verkalýð gegn sjúkdómum og slysum, er

the International Labour Office. One of these copies shall be deposited in the archives of the International Labour Office and the other shall be communicated to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations. The Director-General will communicate a certified copy of the Instrument to all the Members of the International Labour Organisation.

Article 3

1. The formal ratifications or acceptances of this Instrument of Amendment shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office, who shall notify the Members of the Organisation of the receipt thereof.

2. This Instrument of Amendment will come into force in accordance with the provisions of Article 36 of the Constitution of the Organisation.

3. On the coming into force of this Instrument, the Director-General of the International Labour Office shall so notify all the Members of the International Labour Organisation, the Secretary-General of the United Nations, and all the States having signed the Charter of the United Nations.

The Constitution of the International Labour Organisation.

Amended Text.

PREAMBLE

Whereas universal and lasting peace can be established only if it is based upon social justice;

And whereas conditions of labour exist involving such injustice, hardship and privation to large numbers of people as to produce unrest so great that the peace and harmony of the world are imperilled; and an improvement of those conditions is urgently required: as, for example, by the regulation of the hours of work, including the establishment of a maximum working day and week, the regulation of the labour

57 af störfum hans leiðir, vernda börn, ungmenni og konur, koma á ellitryggingum og örorku, gæta hagsmuna verkamanna, sem ráðnir eru til starfa utan heimalands síns, afla viðurkenningar á þeim meginreglum, að sömu laun komi fyrir sama starfa, svo og að menn séu frjálsir að því að stofna félög, þar með talin verkalyðs- og iðnfélög, og að mynda samtök, er miði að fræðslu um tæknileg og iðnfræðileg efni og því um líkt. Vanræksla þjóðar á því að koma á hjá sér mannúðlegum vinnuháttum er því þrándur í götu annarra þjóða, sem kappkosta að gera hjá sér umbætur í þessu efni.

Hinir háu samningsaðilar hafa því í nafni réttlætis og mannúðar og í því skyni að koma á þeim umbótum, er að framan greinir, til þess að tryggja varanlegan frið, samþykkt stofnskrá þessa.

FYRSTI KAFLI

Skipulag.

1. gr.

1. Komid er upp fastrí stofnun, sem hefur það markmið, er lýst var í framangreindum formála og í yfirlýsingu þeirri, sem samþykkt var í Philadelfíu 10. maí 1944, um mark og mið Alþjóðavinnu-málastofnunarinnar, en texti þeirrar yfirlýsingar fylgir þessari stofnskrá.

2. Aðilar að Alþjóðavinnu-málastofnuninni skulu vera ríki þau, sem aðilar voru 1. nóv. 1945, og þau ríki önnur, sem verða kunna aðilar í samræmi við ákvæði 3. og 4. tölul. þessarar greinar.

3. Sérhver upphaflegur aðili Sameinuðu þjóðanna svo og hvert það ríki, sem tekid hefur verið í félagatölu þeirra samkvæmt ákvörðun allsherjarþingsins í sam-

supply, the prevention of unemployment, the provision of an adequate living wage, the protection of the worker against sickness, disease and injury arising out of his employment, the protection of children, young persons and women, provision for old age and injury, protection of the interests of workers when employed in countries other than their own, recognition of the principle of equal remuneration for work of equal value, recognition of the principle of freedom of association, the organisation of vocational and technical education and other measures;

Whereas also the failure of any nation to adopt humane conditions of labour is an obstacle in the way of other nations which desire to improve the conditions in their own countries;

The High Contracting Parties, moved by sentiments of justice and humanity as well as by the desire to secure the permanent peace of the world, and with a view to attaining the objectives set forth in this Preamble, agree to the following Constitution of the International Labour Organisation:

Article 1

1. A permanent organisation is hereby established for the promotion of the objects set forth in the Preamble to this Constitution and in the Declaration concerning the aims and purposes of the international Labour Organisation adopted at Philadelphia on 10 May 1944 the text of which is annexed to this Constitution.

2. The Members of the International Labour Organisation shall be the States which were Members of the Organisation on 1 November 1945, and such other States as may become Members in pursuance of the provisions of paragraphs 3 and 4 of this Article.

3. Any original Member of the United Nations and any State admitted to membership of the United Nations by a decision of the General Assembly in accord-

ræmi við ákvæði stofnskrár Sameinuðu þjóðanna, getur orðið aðili að Alþjóðavinnuáskrifstofnuninni með því að tilkynna aðalforstjóra alþjóðavinnuáskrifstofunnar á formlegan hátt, að hann játist undir skuldbindingar þær, er greinir í stofnskrá Alþjóðavinnuáskrifstofnunarinnar.

4. Allsherjarþing Alþjóðavinnuáskrifstofnunarinnar má einnig taka ríki í félagatölu, þegar $\frac{2}{3}$ hlutar þeirra fulltrúa, er á þingi sitja, greiða því atkvæði, enda séu þá $\frac{2}{3}$ af fulltrúum ríkisstjórna viðstaddir og greiði atkvæði. Skal slík aðild ríkis öðlast gildi, þegar ríkisstjórn þess hefur tilkynnt aðalforstjóra alþjóðavinnuáskrifstofunnar á formlegan hátt, að hann játist undir skuldbindingar þær, er greinir í stofnskránni.

5. Enginn aðili Alþjóðavinnuáskrifstofnunarinnar getur gengið úr stofnuninni, nema hann hafi tilkynnt aðalforstjóra alþjóðavinnuáskrifstofunnar þá fyrirætlun sína. Skal slík tilkynning öðlast gildi tveimur árum eftir, að aðalforstjórnin hefur tekið við henni, enda hafi viðkomandi ríki á þeim tíma fullnægt öllum fjárhagsskuldbindingum þeim, er af aðild þess leiðir. Ef aðili hefur fullgilt einhverja alþjóðavinnuáskrifstofnuáskrifskrá, skal úrsögn hans eigi hafa áhrif á áframhaldandi gildi allra skuldbindinga, sem af samþykktinni leiðir eða í sambandi við hana standa, það tímabil, sem ákveðið er í samþykktinni.

6. Ríki, sem látið hefur af þátttöku í stofnuninni, má aftur taka í félagatölu samkvæmt ákvæðum 3. og 4. tölul. þessarar greinar, eftir því sem við á.

2. gr.

Skipun fastastofnunarinnar er þessi:

a. Allsherjarþing fulltrúa frá þeim ríkjum, sem aðild eiga.

b. Stjórnarnefnd, skipuð eins og segir í

7. gr. — og

ance with the provisions of the Charter may become a Member of the International Labour Organisation by communicating to the Director-General of the International Labour Office its formal acceptance of the obligations of the Constitution of the International Labour Organisation.

4. The General Conference of the International Labour Organisation may also admit Members to the Organisation by a vote concurred in by two thirds of the delegates attending the session, including two thirds of the Government delegates present and voting. Such admission shall take effect on the communication to the Director-General of the International Labour Office by the Government of the new Member of its formal acceptance of the obligations of the Constitution of the Organisation.

5. No Member of the International Labour Organisation may withdraw from the Organisation without giving notice of its intention so to do to the Director-General of the International Labour Office. Such notice shall take effect two years after the date of its reception by the Director-General, subject to the Member having at that time fulfilled all financial obligations arising out of its membership. When a Member has ratified any International Labour Convention, such withdrawal shall not affect the continued validity for the period provided for in the Convention of all obligations arising thereunder or relating thereto.

6. In the event of any State having ceased to be a Member of the Organisation, its readmission to membership shall be governed by the provisions of paragraph 3 or paragraph 4 of this Article as the case may be.

Article 2

The permanent organisation shall consist of:

(a) a General Conference of representatives of the Members;

(b) a Governing Body composed as described in Article 7; and

57 c. Alþjóðavinnumálaskrifstofan, sem
13. maí starfar undir umsjá stjórnarnefndarinnar.

(c) an International Labour Office controlled by the governing Body.

3. gr.

1. Allsherjarþing fulltrúa aðildarríkja skal koma saman til fundar, þegar þörf krefur, þó eigi sjaldnar en einu sinni á ári. Skulu þar eiga sæti fjórir fulltrúar frá hverju ríki. Tveir þeirra skulu vera fulltrúar ríkisstjórnar þeirrar, er í hlut á, og annar hinna tveggja fulltrúi atvinnurekenda, en hinn fulltrúi verkamanna viðkomandi ríkis.

2. Hver fulltrúi getur haft kunnáttumenn sér til ráðuneytis, en þeir skulu þó eigi vera fleiri en tveir um hvert mál á dagskrá þingsins. Ef þingið tekur til meðferðar málefni, er sérstaklega varðar konur, skal a. m. k. einn ráðunautanna vera kona.

3. Hvert aðildarríki, sem fer með utanríkismál landsvæðis, sem ekki er algerlega fullvalda, má til viðbótar skipa fulltrúum sínum sem ráðunauta:

- a) menn, sem það nefnir til fyrirsvars fyrir eilíthvert slíkt landsvæði varðandi mál, sem sjálfstjórnarréttur landsvæðisins tekur yfir, — og
- b) menn, sem það skipar til ráðuneytis fulltrúum sínum varðandi málefni, er snerta landsvæði, sem ekki hafa sjálfstjórn.

4. Þegar landsvæði er undir sameiginlegum forráðum tveggja aðildarríkja eða fleiri, má nefna menn til ráðuneytis fulltrúum slíkra ríkja.

5. Aðildarríki skuldbinda sig til að nefna fulltrúa og ráðunauta þeirra, aðra en fulltrúa ríkisstjórnar, í samráði við aðalsamtök atvinnurekenda og verkamanna í viðkomandi löndum, ef slík samtök eru til þar.

6. Ráðunautar skulu eigi taka til máls, nema að beiðni fulltrúa þess, sem þeir fylgja, og með sérstöku leyfi forseta þingsins. Þeir hafa ekki atkvæðisrétt.

Article 3

1. The meetings of the General Conference of representatives of the Members shall be held from time to time as occasion may require, and at least once in every year. It shall be composed of four representatives of each of the Members, of whom two shall be Government delegates and the two others shall be delegates representing respectively the employers and the workpeople of each of the Members.

2. Each delegate may be accompanied by advisers, who shall not exceed two in number for each item on the agenda of the meeting. When questions specially affecting women are to be considered by the Conference, one at least of the advisers should be a woman.

3. Each Member which is responsible for the international relations of non-metropolitan territories may appoint as additional advisers to each of its delegates:

- (a) persons nominated by it as representatives of any such territory in regard to matters within the self-governing powers of that territory; and
- (b) persons nominated by it to advise its delegates in regard to matters concerning non-self-governing territories.

4. In the case of a territory under the joint authority of two or more Members, persons may be nominated to advise the delegates of such Members.

5. The Members undertake to nominate non-Government delegates and advisers chosen in agreement with the industrial organisations, if such organisations exist, which are most representative of employers or workpeople, as the case may be, in their respective countries.

6. Advisers shall not speak except on a request made by the delegate whom they accompany and by the special authorisation of the President of the Conference, and may not vote.

7. Fulltrúi getur með skriflegri tilkynningu til forseta nefnt einhvern ráðunauta sinna sem varamann sinn, og má ráðunauturinn, þegar svo stendur á, taka til máls og greiða atkvæði.

8. Ríkisstjórn hvers aðildarríkis skal tilkynna alþjóðavinnu-málaskrifstofunni nöfn fulltrúa og ráðunauta þeirra.

9. Þingið skal rannsaka skilríki fulltrúa og ráðunauta þeirra, og getur það með $\frac{2}{3}$ atkvæða viðstaddra fulltrúa varnað þeim fulltrúum og ráðunautum þingsetu, sem það telur, að ekki hafi verið nefndir í samræmi við ákvæði þessarar greinar.

4. gr.

1. Sérhver fulltrúi á rétt á því að greiða sjálfstætt atkvæði um öll mál, sem tekin eru til meðferðar á þinginu.

2. Ef aðildarríki lætur undir höfuð leggjast að nefna annan þeirra fulltrúa, sem ekki er fyrirvarsmaður ríkisstjórnar, skal hinn fulltrúinn, er eigi fer með fyrirvar ríkisstjórnarinnar, eiga sæti á þinginu og hafa þar málfrelsi, en ekki atkvæðisrétt.

3. Ef þingið synjar fulltrúa einhvers aðildarríkis þingsetu í samræmi við ákvæði 3. greinar, skal ákvæðum þessarar greinar beitt á sama hátt og hefði sá fulltrúi ekki verið nefndur.

5. gr.

Allsherjarþing skal halda á þeim stað, er stjórnarnefndin ákveður, nema þingið hafi sjálft á fyrri fundi ákveðið næsta fundarstað.

6. gr.

Allsherjarþingið eitt getur ákveðið breytingu á aðsetursstað alþjóðavinnu-málaskrifstofunnar, enda sé það samþykkt af $\frac{2}{3}$ þeirra fulltrúa, sem viðstaddir eru og atkvæði greiða.

7. A delegate may by notice in writing addressed to the President appoint one of his advisers to act as his deputy, and the adviser, while so acting, shall be allowed to speak and vote.

8. The names of the delegates and their advisers will be communicated to the International Labour Office by the Government of each of the Members.

9. The credentials of delegates and their advisers shall be subject to scrutiny by the Conference, which may, by two thirds of the votes cast by the delegates present, refuse to admit any delegate or adviser whom it deems not to have been nominated in accordance with this Article.

Article 4

1. Every delegate shall be entitled to vote individually on all matters which are taken into consideration by the Conference.

2. If one of the Members fails to nominate one of the non-Government delegates whom it is entitled to nominate, the other non-Government delegate shall be allowed to sit and speak at the Conference, but not to vote.

3. If in accordance with Article 3 the Conference refuses admission to a delegate of one of the Members, the provisions of the present Article shall apply as if that delegate had not been nominated.

Article 5

The meetings of the Conference shall, subject to any decisions which may have been taken by the Conference itself at a previous meeting, be held at such place as may be decided by the Governing Body.

Article 6

Any change in the seat of the International Labour Office shall be decided by the Conference by a two-thirds majority of the votes cast by the delegates present.

57

13. maí

7. gr.

1. Stjórnarnefndina skipa 32 menn:
  - 16 fulltrúar ríkisstjórna,
  - 8 fulltrúar atvinnurekenda og
  - 8 fulltrúar verkamanna.

2. Átta hinna sextán fyrirvarsmanna ríkisstjórna, sem nefndina skipa, skulu nefndir af aðaliðnaðarríkjunum, sem aðild eiga, en hinir átta skulu nefndir af þeim aðildarríkjunum, sem til þess eru valin af ríkisstjórnarfulltrúum á þinginu, öðrum en fulltrúum hinna fyrrnefndu átta ríkja. Sex af hinum sextán aðildarríkjunum, sem fyrirvarsmenn eiga, skulu vera úr hópi aðildarríkja utan Evrópu.

3. Stjórnarnefndin skal, þegar þörf krefur, taka ákvörðun um, hver aðildarríkja stofnunarinnar eru aðaliðnaðarríki, og setja reglur, er tryggja það, að öll atriði varðandi val aðaliðnaðarríkja skuli rannsökuð af óvilhallri nefnd, áður en stjórnarnefnd kveður upp úrskurð sinn. Nú skýtur aðildarríki til allsherjarþings úrskurði stjórnarnefndar um, hver aðildarríki séu aðaliðnaðarríki, og kveður þá allsherjarþingið upp fullnaðarúrskurð um málið, en málsskot til þingsins frestar ekki framkvæmd á úrskurði stjórnarnefndarinnar fram til þess tíma, er úrskurður þingsins fellur.

4. Fyrirvarsmenn atvinnurekenda í stjórnarnefndinni skulu nefndir af fulltrúum atvinnurekenda á allsherjarþinginu og fyrirvarsmenn verkamanna af fulltrúum verkamanna á þinginu. Tveir fyrirvarsmenn atvinnurekenda og tveir fyrirvarsmenn verkamanna skulu vera frá ríkjum utan Evrópu.

5. Starfstímabil stjórnarnefndar er 3 ár. Ef kjör stjórnarnefndar fer ekki einhverra orsaka vegna fram við lok starfstímabils, gegnir stjórnarnefnd áfram störfum, þar til nýtt kjör hefur farið fram.

6. Stjórnarnefnd getur að áskildu samþykki allsherjarþingsins skipað menn í stöður, sem lausar eru, svo og skipað

Article 7

1. The Governing Body shall consist of thirty-two persons:

Sixteen representing Governments,
Eight representing the employers, and
Eight representing the workers.

2. Of the sixteen persons representing Governments, eight shall be appointed by the Members of chief industrial importance, and eight shall be appointed by the Members selected for that purpose by the Government delegates to the Conference, excluding the delegates of the eight Members mentioned above. Of the sixteen Members represented, six shall be non-European States.

3. The Governing Body shall as occasion requires determine which are the Members of the Organisation of chief industrial importance and shall make rules to ensure that all questions relating to the selection of the Members of chief industrial importance are considered by an impartial committee before being decided by the Governing Body. Any appeal made by a Member from the declaration of the Governing Body as to which are the Members of chief industrial importance shall be decided by the Conference, but an appeal to the Conference shall not suspend the application of the declaration until such time as the Conference decides the appeal.

4. The persons representing the employers and the persons representing the workers shall be elected respectively by the employers' delegates and the workers' delegates to the Conference. Two employers' representatives and two workers' representatives shall belong to non-European States.

5. The period of office of the Governing Body shall be three years. If for any reason the Governing Body elections do not take place on the expiry of this period, the Governing Body shall remain in office until such elections are held.

6. The method of filling vacancies and of appointing substitutes and other similar questions may be decided by the Govern-

varamenn og ráðið fram úr öðrum áþekktum málum.

7. Stjórnarnefnd velur úr sínum hópi formann og tvo varaformenn, og skal einn þeirra valinn úr hópi fyrirsvarsmanna ríkisstjórna, annar úr hópi fyrirsvarsmanna atvinnurekenda og þriðji úr hópi fulltrúa verkamanna.

8. Stjórnarnefnd setur sér starfsreglur og ákveður, hvenær hún skuli koma saman til funda. Aukafundi skal halda, ef skrifleg beiðni kemur fram um það frá eigi færri en 12 stjórnarnefndarmönnum.

8. gr.

1. Aðalforstjóri skal veita alþjóðavinnuáskrifstofunni forstöðu. Hann er skipaður af stjórnarnefndinni og skal í samræmi við starfsreglur, er stjórnarnefndin setur honum, bera ábyrgð á því, að rekstur skrifstofunnar sé í fullkomnu lagi, og gegna þeim skyldum öðrum, sem honum kunna að verða lagðar á herðar.

2. Aðalforstjóri eða fulltrúar hans skulu vera á öllum fundum stjórnarnefndar.

9. gr.

1. Aðalforstjóri ræður starfslið alþjóðavinnuáskrifstofunnar samkvæmt reglugerð, er stjórnarnefnd samþykkir.

2. Aðalforstjóri skal, svo sem auðið er, velja starfslið af mismunandi þjóðerni, enda sé þess jafnframt gætt, að starfið á skrifstofunni sé leyst sem best af hendi.

3. Nokkur hluti starfsliðsins skal vera konur.

4. Hvorki má aðalforstjóri né starfslið leita fyrirsmála né taka við þeim frá neinni ríkisstjórn né öðrum yfirvöldum utan stofnunarinnar. Þeir skulu varast hverja þá athöfn, er ekki samrýmist stöðu þeirra sem samþjóðlegra embættismanna, sem einungis eru ábyrgir gagnvart stofnuninni.

ing Body subject to the approval of the Conference.

7. The Governing Body shall, from time to time, elect from its number a Chairman and two Vice-Chairmen, of whom one shall be a person representing a Government, one a person representing the employers, and one a person representing the workers.

8. The Governing Body shall regulate its own procedure and shall fix its own times of meeting. A special meeting shall be held if a written request to that effect is made by at least twelve of the representatives on the Governing Body.

Article 8

1. There shall be a Director-General of the International Labour Office, who shall be appointed by the Governing Body, and, subject to the instructions of the Governing Body, shall be responsible for the efficient conduct of the International Labour Office and for such other duties as may be assigned to him.

2. The Director-General or his deputy shall attend all meetings of the Governing Body.

Article 9

1. The staff of the International Labour Office shall be appointed by the Director-General under regulations approved by the Governing Body.

2. So far as is possible with due regard to the efficiency of the work of the Office, the Director-General shall select persons of different nationalities.

3. A certain number of these persons shall be women.

4. The responsibilities of the Director-General and the staff shall be exclusively international in character. In the performance of their duties, the Director-General and the staff shall not seek or receive instructions from any Government or from any other authority external to the Organisation. They shall refrain from any action which might reflect on their position as international

57

13. maí

5. Sérhvert aðildarríki stofnunarinnar skuldbindur sig til að hlíta því, að skyldur aðalforstjóra og starfslíðs eru að öllu leyti samþjóðlegs eðlis, og að gera eigi tilraunir til að hafa áhrif á þá við framkvæmd skyldustarfa þeirra.

10. gr.

1. Meðal hlutverka alþjóðavinnuáskrifstofunnar er að afla skýrslna og veita fræðslu um öll efni, er varða samþjóðlega skipan á atvinnubáttum og verkalýðsmálum, en einkum þó rannsókn málefna, sem ætlað er til, að lögð verði fyrir allsherjarþing í því skyni að gera um þau alþjóðasamþykktir, svo og framkvæmd þeirra sérstöku rannsókna, sem allsherjarþing eða stjórnarnefnd skipa fyrir um.

2. Skrifstofan skal, háð þeim fyrirmælum, sem stjórnarnefnd kann að gefa:—

- a) semja skýrslur um þau mál, sem tekið eru á dagskrá allsherjarþingsins.
- b) veita ríkisstjórnnum þeim, er þess æskja, alla nauðsynlega aðstoð, sem hún getur í té látið í sambandi við samningu laga og reglugerða, er settar eru á þeim grundvelli, sem allsherjarþingið hefur lagt í samþykktum sínum, svo og að vinna að umbótum á stjórnsýslu og stjórnngæzlu.
- c) inna af hendi skyldustörf, sem á henni hvíla samkvæmt ákvæðum þessarar stofnskrár og miða að virku upphaldi alþjóðasamþykktanna, og —
- d) semja og gefa út rit um iðnaðar- og verkalýðsmál, sem alþjóðahagsmunir varða, á þeim málum, sem stjórnarnefnd þykir hlýða.

3. Skrifstofan skal almennt fara með það vald og rækja þær skyldur, sem allsherjarþing eða stjórnarnefnd fela henni.

11. gr.

Stjórnardeildir sérhvers aðildarríkis, sem fást við iðnaðar- og verkalýðsmál,

officials responsible only to the Organisation.

5. Each Member of the Organisation undertakes to respect the exclusively international character of the responsibilities of the Director-General and the staff and not to seek to influence them in the discharge of their responsibilities.

Article 10

1. The functions of the International Labour Office shall include the collection and distribution of information on all subjects relating to the international adjustment of conditions of industrial life and labour, and particularly the examination of subjects which it is proposed to bring before the Conference with a view to the conclusion of international Conventions, and the conduct of such special investigations as may be ordered by the Conference or by the Governing Body.

2. Subject to such directions as the Governing Body may give, the Office will—

- (a) prepare the documents on the various items of the agenda for the meetings of the Conference;
- (b) accord to Governments at their request all appropriate assistance within its power in connection with the framing of laws and regulations on the basis of the decisions of the Conference and the improvement of administrative practices and systems of inspection;
- (c) carry out the duties required of it by the provisions of this Constitution in connection with the effective observance of Conventions;
- (d) edit and issue, in such languages as the Governing Body may think desirable, publications dealing with problems of industry and employment of international interest.

3. Generally, it shall have such other powers and duties as may be assigned to it by the Conference or by the Governing Body.

Article 11

The Government departments of any of the Members which deal with questions

mega snúa sér beint til aðalforstjórans fyrir milligöngu fulltrúa ríkisstjórnar sinnar í stjórnarnefnd alþjóðavinnuáskrifstofunnar, eða sé enginn slíkur fyrirsvarsmaður til, þá fyrir milligöngu annars hæfs fulltrúa, sem ríkisstjórnin kann að nefna til þess starfa.

12. gr.

1. Alþjóðavinnuálastofnunin skal innan þeirra marka, sem stofnskráin setur, hafa samvinnu við sérhverja almenna, samþjóðlega stofnun, sem falið hefir verið það verkefni að samhæfa starfsemi opinberra, samþjóðlegra stofnana, er sérstökum hlutverkum gegna. Svo skal og Alþjóðavinnuálastofnunin hafa samvinnu við opinberar, samþjóðlegar stofnanir, er sinna skyldum málum.

2. Alþjóðavinnuálastofnunin getur gengið fyrir því, að fyrirvarsmenn opinberra, samþjóðlegra stofnana taki án atkvæðisréttar þátt í ráðstefnum hennar.

3. Alþjóðavinnuálastofnunin getur gert gangskör að því að eiga málstefnur, er æskilegar teljast, við viðurkenndar samþjóðlegar stofnanir, sem ekki eru reistar á sáttmálum ríkisstjórna, þar á meðal alþjóðasambönd atvinnurekenda, verkamanna, bænda og samvinnumanna.

13. gr.

1. Alþjóðavinnuálastofnunin getur með samkomulagi við Sameinuðu þjóðirnar gert þá skipun um fjármál og fjárhagsáætlanir, er henta þykir.

2. Nú er slíkt samkomulag ekki gert eða er á einhverju tímabili ekki í gildi, og skal þá sú skipan á höfð, er nú skal greina:

a) Sérhvert aðildarríkja greiðir ferðakostnað og dvalarkostnað fulltrúa sinna og ráðunauta þeirra svo og, ef því er að skipta, sams konar kostnað fyrirvarsmanna sinna á fundum allsherjarþings eða stjórnarnefndar.

of industry and employment may communicate directly with the Director-General through the representative of their Government on the Governing Body of the International Labour Office or, failing any such representative, through such other qualified official as the Government may nominate for the purpose.

Article 12

1. The International Labour Organisation shall co-operate within the terms of this Constitution with any general international organisation entrusted with the co-ordination of the activities of public international organisations having specialised responsibilities and with public international organisations having specialised responsibilities in related fields.

2. The International Labour Organisation may make appropriate arrangements for the representatives of public international organisations to participate without vote in its deliberations.

3. The International Labour Organisation may make suitable arrangements for such consultation as it may think desirable with recognised non-governmental international organisations, including international organisations of employers, workers, agriculturists and co-operators.

Article 13

1. The International Labour Organisation may make such financial and budgetary arrangements with the United Nations as may appear appropriate.

2. Pending the conclusion of such arrangements or if at any time no such arrangements are in force—

(a) each of the Members will pay the travelling and subsistence expenses of its delegates and their advisers and of its representatives attending the meetings of the Conference or the Governing Body, as the case may be;

57
13. maí

- b) Aðalforstjóri vinnumálaskrifstofunnar greiðir úr almennum sjóði Alþjóðavinnumálastofnunarinnar allan annan kostnað af alþjóðavinnumálaskrifstofunni, svo og kostnað af fundum allsherjarþings og stjórnarnefndar.
- c) Allsherjarþingið gerir með $\frac{2}{3}$ atkvæða þeirra fulltrúa, sem á þingi eru, skipan um tekjur og gjöld Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, niðurjöfnun og innheimtu framlaga, og skal þingið sjá um, að tekju- og gjaldaáætlunin og niðurjöfnun kostnaðar á aðildarríki sé samþykkt af nefnd, er skipuð sé fyrirvarsmönnunum ríkisstjórnanna.

3. Kostnað af Alþjóðavinnumálastofnuninni skulu aðildarríki bera í samræmi við þá skipan, sem ákveðin er samkvæmt 1. og 2. tölulið þessarar greinar.

4. Nú lendir aðildarríki stofnunarinnar í vanskilum við hana á fjárframlagi sínu, og skal það þá eigi hafa atkvæðisrétt á allsherjarþingi, í stjórnarnefnd, í nefndum eða við kjör í stjórnarnefnd, enda nemi vanskilaskuldin framlagi viðkomandi ríkis fyrir tvö undanfarin ár eða meira. Þó má allsherjarþingið með $\frac{2}{3}$ hlutum atkvæða viðstaddra fulltrúa heimila slíku aðildarríki atkvæðisrétt, ef þinginu þykir sýnt, að vanskilin eigi rót sína að rekja til orsaka, sem aðildarríkið fékk eigi við ráðið.

5. Aðalforstjóri alþjóðavinnumálaskrifstofunnar ber ábyrgð á því gagnvart stjórnarnefnd, að sjóði stofnunarinnar sé réttilega varið.

II. KAFLI

Starfshættir.

14. gr.

1. Stjórnarnefnd ákveður dagskrá allra funda allsherjarþingsins og tekur til at-

- (b) all other expenses of the International Labour Office and of the meetings of the Conference or Governing Body shall be paid by the Director-General of the International Labour Office out of the general funds of the International Labour Organisation;
- (c) the arrangements for the approval, allocation and collection of the budget of the International Labour Organisation shall be determined by the Conference by a two-thirds majority of the votes cast by the delegates present, and shall provide for the approval of the budget and of the arrangements for the allocation of expenses among the Members of the Organisation by a committee of Government representatives.

3. The expenses of the International Labour Organisation shall be borne by the Members in accordance with the arrangements in force in virtue of paragraph 1 or paragraph 2 (c) of this Article.

4. A Member of the Organisation which is in arrears in the payment of its financial contribution to the organisation shall have no vote in the Conference, in the Governing Body, in any committee, or in the elections of members of the Governing Body, if the amount of its arrears equals or exceeds the amount of the contributions due from it for the preceding two full years: Provided that the Conference may by a two-thirds majority of the votes cast by the delegates present permit such a Member to vote if it is satisfied that the failure to pay is due to conditions beyond the control of the Member.

5. The Director-General of the International Labour Office shall be responsible to the Governing Body for the proper expenditure of the funds of the International Labour Organisation.

Chapter II — Procedure

Article 14

1. The agenda for all meetings of the Conference will be settled by the Govern-

hugunar allar tillögur um dagskrármál, sem kunna að vera borin fram af einhverju aðildarríkja eða einhverjum fyrirsvarssamtökum, sem viðurkennd eru samkvæmt 3. gr., eða opinberum alþjóða-samtökum.

2. Stjórnarnefnd skal setja reglur, er tryggja það, að mál hljóti rækilegan undirbúning af hendi sérkunnáttumanna og séu nægjanlega rædd á undirbúningsfundum eða á annan hátt af hálfu þeirra aðildarríkja, sem mestra hagsmuna eiga að gæta í sambandi við þau, áður en gerðar eru samþykktir eða ályktanir um þau á allsherjarþingi.

15. gr.

1. Aðalforstjórinn skal vera aðalritari allsherjarþingsins og senda dagskrá aðildarríkjum og um hendur þeirra fulltrúum atvinnurekenda og verkamanna, er þeir hafa verið nefndir, svo tímanlega, að hún komi þeim í hendur fjórum mánuðum fyrir setningu allsherjarþingsins.

2. Skýrslur um hvert einstakt atriði dagskrárinnar skal senda aðildarríkjum svo tímanlega, að þau geti tekið þær til rækilegrar athugunar, áður en þingið kemur saman. Stjórnarnefnd skal setja reglur um framkvæmd þessa ákvæðis.

16. gr.

1. Ríkisstjórn sérhvers aðildarríkis hefur heimild til að mótmæla því formlega, að mál, eitt eða fleiri, sé tekið á dagskrá. Rök fyrir slíkum mótmælum skulu tilgreind í skýrslu, sem stíluð sé til aðalforstjóra, og skal hann senda hana öllum aðildarríkjum stofnunarinnar.

2. Dagskrármál, sem mótmælt hefur verið á þennan hátt, skal þó eigi taka af dagskrá, ef samþykkt er á þinginu með $\frac{2}{3}$ hlutum atkvæða viðstaddra fulltrúa að taka þau til meðferðar.

3. Ef þingið samþykkir (á annan hátt en getur í fyrra tölulið) með $\frac{2}{3}$ hlutum atkvæða viðstaddra fulltrúa, að taka skuli

ing Body, which shall consider any suggestion as to the agenda that may be made by the Government of any of the Members or by any representative organisation recognised for the purpose of Article 3, or by any public international organisation.

2. The Governing Body shall make rules to ensure thorough technical preparation and adequate consultation of the Members primarily concerned, by means of a preparatory Conference or otherwise, prior to the adoption of a Convention or Recommendation by the Conference.

Article 15

1. The Director-General shall act as the Secretary-General of the Conference, and shall transmit the agenda so as to reach the Members four months before the meeting of the Conference, and, through them, the non-Government delegates when appointed.

2. The reports on each item of the agenda shall be despatched so as to reach the Members in time to permit adequate consideration before the meeting of the Conference. The Governing Body shall make rules for the application of this provision.

Article 16

1. Any of the Governments of the Members may formally object to the inclusion of any item or items in the agenda. The grounds for such objection shall be set forth in a statement addressed to the Director-General who shall circulate it to all the Members of the Organisation.

2. Items to which such objection has been made shall not, however, be excluded from the agenda, if at the Conference a majority of two thirds of the votes cast by the delegates present is in favour of considering them.

3. If the Conference decides (otherwise than under the preceding paragraph) by two thirds of the votes cast by the dele-

- 57** eitthvert mál til umræðu á þinginu, þá
 13. maí skal það málefni tekið á dagskrá á næsta þingi.

17. gr.

1. Allsherjarþingið kýs sér forseta og þrjá varaforseta. Einn varaforseta skal vera stjórnarfulltrúi, annar fulltrúi atvinnurekenda og þriðji fulltrúi verkamanna. Allsherjarþingið setur sér þingsköp og getur skipað nefndir til að athuga og gefa skýrslur um hvaða mál, sem til meðferðar er.

2. Öllum málum skal ráðið til lykta með einföldum meiri hluta atkvæða þeirra fulltrúa, sem viðstaddir eru, nema öðruvísi sé kveðið á í stofnskrá þessari, í einhverri milliríkjasamþykkt eða öðru skjali, er fær þinginu tiltekið vald í hendur, eða í skipan, sem gerð er um fjármál og fjárhagsáætlanir samkvæmt 13. gr.

3. Atkvæðagreiðsla er markleysa, nema helmingur fulltrúa þeirra, sem þingið sækja, greiði atkvæði.

18. gr.

Allsherjarþingið getur kvatt sérkunnáttumenn til setu í heim nefndum, sem það skipar, en ekki hafa þeir þar atkvæðisrétt.

19. gr.

1. Ef allsherjarþing hefur samþykkt tillögu varðandi dagskrármál, er það á valdi þess að ákveða, hvort hún skuli afgreidd:

- a) sem alþjóðasamþykkt — eða —
- b) sem ályktun, þar sem málefni það, sem til meðferðar er, telst ekki, eins og á stendur, hæft eða lagað til að gera um það alþjóðasamþykkt.

2. Alþjóðasamþykkt eða ályktun öðlast gildi við lokaatkvæðagreiðslu á allsherjarþingi, er $\frac{2}{3}$ viðstaddra fulltrúa gjalda þeim jákvæði sitt.

gates present that any subject shall be considered by the Conference, that subject shall be included in the agenda for the following meeting.

Article 17

1. The Conference shall elect a President and three Vice-Presidents. One of the Vice-Presidents shall be a Government delegate, one an employers' delegate and one a workers' delegate. The Conference shall regulate its own procedure and may appoint committees to consider and report on any matter.

2. Except as otherwise expressly provided in this Constitution or by the terms of any Convention or other instrument conferring powers on the Conference or of the financial and budgetary arrangements adopted in virtue of Article 13, all matters shall be decided by a simple majority of the votes cast by the delegates present.

3. The voting is void unless the total number of votes cast is equal to half the number of the delegates attending the Conference.

Article 18

The Conference may add to any committees which it appoints technical experts without power to vote.

Article 19

1. When the Conference has decided on the adoption of proposals with regard to an item in the agenda, it will rest with the Conference to determine whether these proposals should take the form: (a) of an international Convention, or (b) of a Recommendation to meet circumstances where the subject, or aspect of it, dealt with is not considered suitable or appropriate at that time for a Convention.

2. In either case a majority of two thirds of the votes cast by the delegates present shall be necessary on the final vote for the adoption of the Convention

3. Þegar allsherjarþing gerir alþjóðasamþykkt eða ályktun, er hafa skal almennt gildi, þer að taka hæfilegt tillit til þeirra landa, þar sem iðnhættir eru til muna sérstæðir vegna loftslags, ófullkominnar skipunar á samtökum atvinnurekenda og verkalýðs eða vegna annarra sérstakra ástæðna, og skal þingið þá stinga upp á þeim breytingum, er það kann að telja nauðsynlegar, að því er þau lönd varðar.

4. Forseti allsherjarþingsins og aðalforstjórinn skulu með undirskrift sinni staðfesta tvö eintök af alþjóðasamþykktum og ályktunum. Annað þeirra skal varðveitt í skjalasafni alþjóðavinnu- og atvinnuáskrifstofunnar, en hitt fengið aðalritara Sameinuðu þjóðanna í hendur til varðveislu. Aðalforstjóri skal senda hverju aðildarríki staðfest eftirrit alþjóðasamþykktu og ályktana.

5. Þegar alþjóðasamþykkt er gerð, skal svo með farið sem nú verður sagt:

a) samþykkt skal senda öllum aðildarríkjum til fullgildingar.

b) sérhvert aðildarríki tekst á hendur innan eins árs í mesta lagi frá lokum síðasta allsherjarþings, eða sé það vegna sérstakra ástæðna ekki unnt, þá svo fljótt sem kostur er og aldrei síðar en 18 mánuðum frá þinglokum, að leggja samþykkt fyrir þann eða þá handhafa opinbers valds, sem málið þer undir, til þess að lög geti orðið sett henni til framkvæmdar eða aðrar ráðstafanir gerðar.

c) aðildarríki tilkynna aðalforstjóra alþjóðavinnu- og atvinnuáskrifstofunnar, hverjar ráðstafanir þau hafa gert samkvæmt þessari grein til að leggja samþykktir fyrir þann handhafa opinbers valds, sem í hlut á, ásamt skýrslum um, hvaða stjórnvald er ákvæðisbært um málið og hvað það hafi gert í málinu.

or Recommendation, as the case may be, by the Conference. 57

13. mai

3. In framing any Convention or Recommendation of general application the Conference shall have due regard to those countries in which climatic conditions, the imperfect development of industrial organisation, or other special circumstances make the industrial conditions substantially different and shall suggest the modifications, if any, which it considers may be required to meet the case of such countries.

4. Two copies of the Convention or Recommendation shall be authenticated by the signatures of the President of the Conference and of the Director-General. Of these copies one shall be deposited in the archives of the International Labour Office and the other with the Secretary-General of the United Nations. The Director-General will communicate a certified copy of the Convention or Recommendation to each of the Members.

5. In the case of a Convention—

(a) the Convention will be communicated to all Members for ratification;

(b) each of the Members undertakes that it will, within the period of one year at most from the closing of the session of the Conference, or if it is impossible owing to exceptional circumstances to do so within the period of one year, then at the earliest practicable moment and in no case later than eighteen months from the closing of the session of the Conference, bring the Convention before the authority or authorities within whose competence the matter lies, for the enactment of legislation or other action;

(c) Members shall inform the Director-General of the International Labour Office of the measures taken in accordance with this Article to bring the Convention before the said competent authority or authorities, with particulars of the authority or authorities regarded as competent, and of the action taken by them;

57
13. maí

d) ef aðildarríki hefur aflað samþykkis handhafa þess opinbers valds, sem málið ber undir, skal það senda aðalforstjóra formlega fullgildingu sína á samþykktinni og gera þær ráðstafanir aðrar, sem nauðsynlegar eru til framkvæmdar á ákvæðum samþykktarinnar.

e) ef aðildarríki fær ekki samþykki ákvæðisbærs handhafa opinbers valds, hvílir ekki frekari skylda á því, þó svo, að það skal gefa aðalforstjóra alþjóðavinnuáskrifstofunnar skýrslur með hæfilegu millibili, svo sem stjórnarnefnd krefst, um löggjöf og stjórnarframkvæmd að því er varðar atriði, sem samþykktin tekur yfir, og sé í skýrslum frá því skýrt, í hve ríki mæli ákvæði samþykktarinnar eru framkvæmd eða er ætlað, að verði framkvæmd með löggjöf, stjórnarsýslu, samningum stéttarféлага eða á annan hátt, enda sé einnig skýrt frá þeim örðugleikum, sem hindra eða torvela fullgildingu samþykktar.

6. Þegar ályktun er gerð, skal svo með farið sem nú verður sagt:

- a) ályktun skal send öllum aðildarríkjunum til athugunar, í því skyni að lög verði sett henni til framkvæmdar eða aðrar ráðstafanir gerðar.
- b) sérhvert aðildarríki tekst á hendur innan eins árs í mesta lagi frá lokum síðasta allsherjarþings, eða sé það vegna sérstakra ástæðna ekki unnt, þá svo fljótt sem kostur er og aldrei síðar en 18 mánuðum frá þinglokum, að leggja ályktun fyrir þann eða þá handhafa opinbers valds, sem málið ber undir, til þess að lög geti orðið sett henni til framkvæmdar eða aðrar ráðstafanir gerðar.

(d) if the Member obtains the consent of the authority or authorities within whose competence the matter lies, it will communicate the formal ratification of the Convention to the Director-General and will take such action as may be necessary to make effective the provisions of such Convention;

(e) if the Member does not obtain the consent of the authority or authorities within whose competence the matter lies, no further obligation shall rest upon the Member except that it shall report to the Director-General of the International Labour Office, at appropriate intervals as requested by the Governing Body, the position of its law and practice in regard to the matters dealt with in the Convention, showing the extent to which effect has been given, or is proposed to be given, to any of the provisions of the Convention by legislation, administrative action, collective agreement or otherwise and stating the difficulties which prevent or delay the ratification of such Convention.

6. In the case of a Recommendation—

- (a) the Recommendation will be communicated to all Members for their consideration with a view to effect being given to it by national legislation or otherwise;
- (b) each of the Members undertakes that it will, within a period of one year at most from the closing of the session of the Conference, or if it is impossible owing to exceptional circumstances to do so within the period of one year, then at the earliest practicable moment and in no case later than eighteen months after the closing of the Conference, bring the Recommendation before the authority or authorities within whose competence the matter lies for the enactment of legislation or other action;

- c) aðildarríki tilkynna aðalforstjóra alþjóðavinnuáskrifstofunnar, hvaða ráðstafanir þau hafa gert samkvæmt þessari grein til að leggja ályktanir fyrir þann eða þá handhafa opinbers valds, er í hlut eiga, ásamt skýrslum um, hvaða stjórnvald er ákvæðisbært um málið og hvað það hafi gert í málinu.
- d) Það hvílir ekki á aðildarríki frekari skylda en að leggja ályktunina fyrir hina ákvæðisbæru handhafa opinbers valds, þó svo, að það skal gefa aðalforstjóra alþjóðavinnuáskrifstofunnar skýrslur með hæfilegu milli-bili, svo sem stjórnarnefnd krefst, um löggjöf og stjórnarframkvæmd í landinu, að því er varðar málefni, sem ályktun tekur yfir, og sé í skýrslunni frá því skýrt, í hve ríkum mæli ákvæði ályktunarinnar eru framkvæmd eða er ætlað að verða framkvæmd og greindar þær breytingar á ákvæðum ályktunar, sem hafa þótt eða kunna að þykja nauðsynlegar, áður en ákvæði hennar eru samþykkt eða þeim beitt.
7. Ákvæði þau, sem nú verða greind, taka til sambandsríkja:
- a) skyldur sambandsríkja skulu vera þær sömu og annarra aðildarríkja, sem ekki eru sambandsríki, að því er varðar alþjóðasamþykktir og ályktanir, sem stjórn alríkisins telur, að hallkvæmar séu og samþýddar verði stjórnlögunum alríkisins.
- b) stjórn alríkisins skal hafa þá meðferð, sem nú verður greind, að því er varðar alþjóðasamþykktir og ályktanir, sem hún telur, að hallkvæmt sé og stjórnlögunum samþýðanlegt, að frekar sé beitt í einstökum ríkjum alríkisins, landshlutum eða fylkjum heldur en alríkinu í heild:
- i) gera í samræmi við stjórnarskrá alríkisins og stjórnarskrár hinna
- (c) the Members shall inform the Director-General of the International Labour Office of the measures taken in accordance with this article to bring the Recommendation before the said competent authority or authorities, with particulars of the authority or authorities regarded as competent, and of the action taken by them;
- (d) apart from bringing the Recommendation before the said competent authority or authorities, no further obligation shall rest upon the Members, except that they shall report to the Director-General of the International Labour Office, at appropriate intervals as requested by the Governing Body, the position of the law and practice in their country in regard to the matters dealt with in the Recommendation, showing the extent to which effect has been given, or is proposed to be given, to the provisions of the Recommendation and such modifications of these provisions as it has been found or may be found necessary to make in adopting or applying them.
7. In the case of a federal State, the following provisions shall apply:
- (a) in respect of Conventions and Recommendations which the federal Government regards as appropriate under its constitutional system for federal action, the obligations of the federal State shall be the same as those of Members which are not federal States;
- (b) in respect of Conventions and Recommendations which the federal Government regards as appropriate under its constitutional system, in whole or in part, for action by the constituent States, provinces, or cantons rather than for federal action, the federal Government shall—
- (i) make, in accordance with its Constitution and the Constitu-

ýmsu ríkja, landshluta eða fylkja, sem í hlut eiga, virkar ráðstafanir til að bera greindar alþjóðasamþykktir eða ályktanir undir ákvæðisbæra handhafa opinbers valds í alríkinu, hinum einstöku ríkjum, landshlutum eða fylkjum, eigi síðar en átján mánuðum eftir að allsherjarþingi lauk, í því skyni, að sett verði lög til framkvæmdar samþykktum eða ályktunum eða aðrar ráðstafanir gerðar.

- ii) gera, að fengnu samþykki stjórná þeirra einstöku ríkja, landshluta eða fylkja, er í hlut eiga, ráðstafanir til að koma á málstefnum með vissu millibili milli handhafa opinbers valds í alríkinu, einstökum ríkjum, landshlutum og fylkjum, í því skyni að samhæfa aðgerðir innan alríkisins til framkvæmda ákvæðum slíkra alþjóðasamþykktanna og ályktana.
- iii) veita aðalforstjóra alþjóðavinnu-málaskrifstofunnar vitneskju um þær ráðstafanir, er gerðar hafa verið í samræmi við þessa grein, til að leggja slíkar alþjóðasamþykktir og ályktanir fyrir rétt stjórnarvöld alríkis og einstakra ríkja, landshluta eða fylkja, ásamt skýrslum um þau stjórnarvöld, sem telja má, að málið beri undir, og um þær ráðstafanir, er þau hafa gert.
- iv) gefa, að því er varðar hverja slíka alþjóðasamþykkt, sem alríkisstjórnin hefur ekki fullgilt, aðalforstjóra alþjóðavinnu-málaskrifstofunnar skýrslu með hæfilegu millibili og samkvæmt fyrirmælum stjórnarnefndarinnar um löggjöf og stjórnarframkvæmd í alríkinu, einstökum ríkjum þess, landshlutum og fylkjum um þau efni, er greinir í alþjóðasamþykktinni, og sé í skýrslunni frá því skýrt, í hverri um mæli ákvæði samþykktarinn-

tions of the States, provinces or cantons concerned, effective arrangements for the reference of such Conventions and Recommendations not later than eighteen months from the closing of the session of the Conference to the appropriate federal, State, provincial or cantonal authorities for the enactment of legislation or other action;

- (ii) arrange, subject to the concurrence of the State, provincial or cantonal Governments concerned, for periodical consultations between the federal and the State, provincial or cantonal authorities with a view to promoting within the federal State co-ordinated action to give effect to the provisions of such Conventions and Recommendations;
- (iii) inform the Director-General of the International Labour Office of the measures taken in accordance with this article to bring such Conventions and Recommendations before the appropriate federal, State, provincial or cantonal authorities with particulars of the authorities regarded as appropriate and of the action taken by them;
- (iv) in respect of each such Convention which it has not ratified, report to the Director-General of the International Labour Office, at appropriate intervals as requested by the Governing Body, the position of the law and practice of the federation and its constituent States, provinces or cantons in regard to the Convention, showing the extent to which effect has been given, or is proposed to be given, to any of the provisions

ar eru framkvæmd eða er ætlað að verða framkvæmd með lög-gjöf, stjórn-sýslu, samningum stéttarféлага eða á annan hátt.

- v) gefa, að því er varðar hverja slíka ályktun, aðalforstjóra alþjóðavinnu-málaskrifstofunnar, með hæfilegu millibili og samkvæmt fyrirmælum stjórnar-nefndar, skýrslu um lög-gjöf og stjórnarframkvæmd í alríkinu, einstökum ríkjum þess, lands-hlutum og fylkjum um þau efni, er greinir í ályktuninni, og sé í skýrslunni frá því skýrt, í hve ríkjum mæli ákvæði ályktunar-innar eru framkvæmd eða er ætlað að verða framkvæmd, og skulu greindar þær breytingar á ákvæðum ályktunarinnar, sem hafa þótt eða kunna að þykja nauðsynlegar, áður en ákvæði hennar eru samþykkt eða þeim beitt.

8. Engu sinni skal samþykkt eða ályktun, er allsherjarþingið hefur gert, né fullgilding aðildarríkis á alþjóðasamþykkt teljast hnekkja neinum lögum, úrskurðum, venjum eða samningum, sem tryggja verkamönnum, er í hlut eiga, hagstæðari kjör en þau, sem kveðið er á um í alþjóðasamþykktinni eða ályktuninni.

20. gr.

Aðalforstjóri alþjóðavinnu-málaskrifstofunnar skal tilkynna aðalritara Sameinuðu þjóðanna, er alþjóðasamþykktir hafa verið fullgiltar að framangreindum hætti, í því skyni, að þær séu skrásettar í samræmi við ákvæði 102. gr. stofnskrár Sameinuðu þjóðanna, en samþykktirnar skulu einungis bindandi fyrir þau aðildarríki, sem fullgilda þær.

21. gr.

1. Ef alþjóðasamþykkt, sem er til lokaumræðu á allsherjarþingi, nær ekki samþykki $\frac{2}{3}$ hluta atkvæða viðstaddra fulltrúa, þá er öllum aðildarríkjum stofnun-

of the Convention by legisla- 57
tion, administrative action, col- 13. maí
lective agreement, or otherwise;

- (v) in respect of each such Recommendation, report to the Director-General of the International Labour Office, at appropriate intervals as requested by the Governing Body, the position of the law and practice of the federation and its constituent States, provinces or cantons in regard to the Recommendation, showing the extent to which effect has been given, or is proposed to be given, to the provisions of the Recommendation and such modifications of these provisions as have been found or may be found necessary in adopting or applying them.

8. In no case shall the adoption of any Convention or Recommendation by the Conference, or the ratification of any Convention by any Member, be deemed to affect any law, award, custom or agreement which ensures more favourable conditions to the workers concerned than those provided for in the Convention or Recommendation.

Article 20

Any Convention so ratified shall be communicated by the Director-General of the International Labour Office to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with the provisions of Article 102 of the Charter of the United Nations but shall only be binding upon the Members which ratify it.

Article 21

1. If any Convention coming before the Conference for final consideration fails to secure the support of two thirds of the votes cast by the delegates present, it shall

57 arinnar rétt að gera slíka samþykkt sín á
13. maí milli.

2. Ríkisstjórnir þær, er í hlut eiga, skulu tilkynna aðalforstjóra alþjóðavinnu­málaskrifstofunnar og aðalritara Sameinuðu þjóðanna sérhverja þá samþykkt, sem gerð hefur verið með nefndum hætti, til þess að hún verði skrásett í samræmi við ákvæði 102. gr. stofnskrár Sameinuðu þjóðanna.

22. gr.

Sérhvert aðildarríki tekst á hendur að senda alþjóðavinnu­málaskrifstofunni ár­legar skýrslur um ráðstafanir þær, sem það hefur gert til þess að framkvæma ákvæði alþjóðasamþykktu þeirra, sem það er aðili að. Skal gera slíkar skýrslur um þau atriði og í þeim búningi, sem stjórn­arnefnd mælir fyrir.

23. gr.

1. Aðalforstjóri skal leggja fyrir næsta allsherjarþing ágríp af tilkynningum þeim og skýrslum, sem aðildarríki hafa sent honum í samræmi við 19. og 22. grein.

2. Sérhvert aðildarríki skal láta þeim fyrirsvarssamtökum, sem viðurkennd eru samkvæmt 3. gr., í té eftirrit tilkynninga þeirra og skýrslna, sem sendar eru aðalforstjóra samkvæmt 19. og 22. gr.

24. gr.

Nú kvartar stéttarfélag atvinnurekenda eða verkamanna til alþjóðavinnu­mála­skrifstofunnar undan því, að eitthvert aðildarríki hafi látið undir höfuð leggjast að einhverju leyti að framkvæma innan síns umdæmis alþjóðasamþykkt á virkan hátt, sem það er aðili að, og getur stjórn­arnefnd þá tilkynnt ríkisstjórn þeirri, sem hlut á að máli, þessa kvörtun og hvatt hana til að senda þá greinargerð varðandi umrætt atriði, sem henni þykir hlýða.

nevertheless be within the right of any of the Members of the Organisation to agree to such Convention among themselves.

2. Any Convention so agreed to shall be communicated by the Governments concerned to the Director-General of the International Labour Office and to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with the provisions of Article 102 of the Charter of the United Nations.

Article 22

Each of the Members agrees to make an annual report to the International Labour Office on the measures which it has taken to give effect to the provisions of Conventions to which it is a party. These reports shall be made in such form and shall contain such particulars as the Governing Body may request.

Article 23

1. The Director-General shall lay before the next meeting of the Conference a summary of the information and reports communicated to him by Members in pursuance of Articles 19 and 22.

2. Each Member shall communicate to the representative organisations recognised for the purpose of Article 3 copies of the information and reports communicated to the Director-General in pursuance of Articles 19 and 22.

Article 24

In the event of any representation being made to the International Labour Office by an industrial association of employers or of workers that any of the Members has failed to secure in any respect the effective observance within its jurisdiction of any Convention to which it is a party, the Governing Body may communicate this representation to the Government against which it is made, and may invite that Government to make such statement on the subject as it may think fit.

25. gr.

Ef greinargerð hefur ekki borizt innan hæfilegs tíma frá ríkisstjórn þeirri, sem í hlut á, eða telji stjórnarnefnd greinargerð þá, er hún fær, ekki fullnægjandi, er stjórnarnefnd rétt að birta kvörtunina og greinargerð þá, er gerð kann að hafa verið til andsvara henni.

26. gr.

1. Sérhverju aðildarríki er rétt að senda alþjóðavinnuáskrifstofunni kæru, ef því þykir grunur á liggja, að eitthvert annað aðildarríkja haldi ekki nægilega uppi alþjóðasamþykkt, sem bæði hafa fullgilt í samræmi við undanfarandi greinar.

2. Ef stjórnarnefnd sýnist svo, getur hún sett sig í samband við ríkisstjórn þá, er í hlut á, á þann hátt, sem lýst er í 24. gr., áður en hún vísar kærinni til rannsóknarnefndar með þeim hætti, sem síðar verður kveðið á um.

3. Ef stjórnarnefnd telur það ekki nauðsynlegt að tilkynna ríkisstjórn þeirri, er í hlut á, kærana, eða láti ríkisstjórn ekki í té greinargerð, sem stjórnarnefnd metur gilda, innan hæfilegs tíma eftir að henni hefur verið tilkynnt kærana, getur stjórnarnefnd skipað rannsóknarnefnd til að athuga kærana og gefa skýrslu um hana.

4. Stjórnarnefnd getur haft sömu meðferð á slíku máli, hvort sem hún hefst handa af sjálfsdáðum eða vegna kæru frá fulltrúa á allsherjarþingi.

5. Nú hefur stjórnarnefnd til úrlausnar mál, sem getur í 25. eða 26. gr., og er þá viðkomandi ríkisstjórn rétt að senda fyrirsvarsmann til að taka þátt í meðferð þess í stjórnarnefndinni, ef enginn er þar fyrir, sem gætir hagsmuna hennar. Ríkisstjórn þeirri, sem í hlut á, skal tilkynnt með hæfilegum fyrirvara, hvenær málið verður tekið til meðferðar.

Article 25

If no statement is received within a reasonable time from the Government in question, or if the statement when received is not deemed to be satisfactory by the Governing Body, the latter shall have the right to publish the representation and the statement, if any, made in reply to it.

Article 26

1. Any of the Members shall have the right to file a complaint with the International Labour Office if it is not satisfied that any other Member is securing the effective observance of any Convention which both have ratified in accordance with the foregoing Articles.

2. The Governing Body may, if it thinks fit, before referring such a complaint to a Commission of Enquiry, as hereinafter provided for, communicate with the Government in question in the manner described in Article 24.

3. If the Governing Body does not think it necessary to communicate the complaint to the Government in question, or if, when it has made such communication, no statement in reply has been received within a reasonable time which the Governing Body considers to be satisfactory, the Governing Body may appoint a Commission of Enquiry to consider the complaint and to report thereon.

4. The Governing Body may adopt the same procedure either of its own motion or on receipt of a complaint from a delegate to the Conference.

5. When any matter arising out of Articles 25 or 26 is being considered by the Governing Body, the Government in question shall, if not already represented thereon, be entitled to send a representative to take part in the proceedings of the Governing Body while the matter is under consideration. Adequate notice of the date on which the matter will be considered shall be given to the Government in question.

57

13. maí

27. gr.

Nú er kærú vísað til rannsóknarnefndar samkvæmt 26. gr., og takast þá öll aðildarríki á hendur, hvort sem kærán tekur til þeirra eða ekki, að láta nefndinni í té allar þær skýrslur, sem þau ráða yfir og kærúna varða.

28. gr.

Þegar rannsóknarnefndin hefur fjallað um kærúna, skal hún semja álitserð, þar sem greindir eru úrskurðir um staðreyndir, er máli skipta við úrlausn á deilumáli aðila, og skulu í álitserðinni greindar tillögur um þær aðgerðir, er rannsóknarnefndin telur rétt að gera vegna kærúnnar, svo og nefnt það tímatakmark, er framkvæmdum skuli lokið.

29. gr.

1. Aðalforstjóri vinnumálaskrifstofunnar skal senda álitserð rannsóknarnefndarinnar til stjórnarnefndar og til þeirra ríkisstjórna, sem kærán varðar, og láta birta álitserðina.

2. Sérhver þessara ríkisstjórna skal innan þriggja mánaða tilkynna aðalforstjóra alþjóðavinnumálaskrifstofunnar, hvort hún fellst á tillögur þær, er settar eru fram í álitserðinni, og ef svo er ekki, hvort hún leggur þá til, að kærúnni verði vísað til Milliríkjadómstólsins.

30. gr.

Ef eitthvert aðildarríkja lætur undir höfuð leggjast framkvæmdir þær, sem mælt er fyrir um í tölulíðum 5 (b), 6 (b) eða 7 (b)(i) í 19. gr. varðandi alþjóðasamþykkt eða ályktun, er hverju öðru aðildarríki rétt að leggjá málið fyrir stjórnarnefnd. Ef stjórnarnefnd kemst að þeirri niðurstöðu, að vanræksla hafi átt sér stað, skal hún gefa allsherjarþinginu skýrslu um málið.

Article 27

The Members agree that, in the event of the reference of a complaint to a Commission of Enquiry under Article 26, they will each, whether directly concerned in the complaint or not, place at the disposal of the Commission all the information in their possession which bears upon the subject matter of the complaint

Article 28

When the Commission of Enquiry has fully considered the complaint, it shall prepare a report embodying its findings on all questions of fact relevant to determining the issue between the parties and containing such recommendations as it may think proper as to the steps which should be taken to meet the complaint and the time within which they should be taken.

Article 29

1. The Director-General of the International Labour Office shall communicate the report of the Commission of Enquiry to the Governing Body and to each of the Governments concerned in the complaint, and shall cause it to be published.

2. Each of these Governments shall within three months inform the Director-General of the International Labour Office whether or not it accepts the recommendations contained in the report of the Commission; and if not, whether it proposes to refer the complaint to the International Court of Justice.

Article 30

In the event of any Member failing to take the action required by paragraphs 5 (b), 6 (b) or 7 (b) (i) of Article 19 with regard to a Convention or Recommendation, any other Member shall be entitled to refer the matter to the Governing Body. In the event of the Governing Body finding that there has been such a failure, it shall report the matter to the Conference.

31. gr.

Dómi Millirikjadómstólsins um kærú eða málefni, sem til hans er skotið samkvæmt 29. gr., verður ekki áfrýjað.

32. gr.

Millirikjadómstóllinn getur staðfest, breytt eða hrundið úrskurðum eða ályktunum, er rannsóknarnefnd kann að hafa kveðið upp.

33. gr.

Ef eitthvert aðildarríki lætur undir höfuð leggjast að framkvæma á tilskildum tíma ályktanir þær, sem kunna að vera settar fram í álitserð rannsóknarnefndar eða dómi Millirikjadómstólsins, getur stjórnarnefnd lagt til við allsherjarþingið, að hafnar verði þær aðgerðir, sem hún telur réttar og hallkvæmar til þess að tryggja það, að eftir ályktunum verði farið.

34. gr.

Ríkisstjórn, sem vanvirt hefur skuldbindingar sínar, getur, hvenær sem er, tilkynnt stjórnarnefnd, að hún hafi gert nauðsynlegar ráðstafanir til að fullnægja ályktunum rannsóknarnefndar eða dómi Millirikjadómstólsins, og getur hún einnig beðið stjórnarnefnd að skipa rannsóknarnefnd til að sannreyna staðhæfingu sína. Beita skal um þessi tilvik ákvæðum 27., 28., 29., 31. og 32. gr., og sé álitserð rannsóknarnefndar eða dómur Millirikjadómstólsins í vil ríkisstjórn þeirri, sem var í sök, skal stjórnarnefnd þegar í stað leggja til, að látnar verði niður falla aðgerðir samkvæmt 33. gr.

III. KAFLI

Almenn ákvæði.

35. gr.

1. Aðildarríki takast á hendur að láta alþjóðasamþykktir, sem þau hafa fullgilt í samræmi við ákvæði stofnskrár þessarar, taka yfir landsvæði, sem ekki er algerlega fullvalda, enda fari aðildar-

Article 31

The decision of the International Court of Justice in regard to a complaint or matter which has been referred to it in pursuance of Article 29 shall be final.

Article 32

The International Court of Justice may affirm, vary or reverse any of the findings or recommendations of the Commission of Enquiry, if any.

Article 33

In the event of any Member failing to carry out within the time specified the recommendations, if any, contained in the report of the Commission of Enquiry, or in the decision of the International Court of Justice, as the case may be, the Governing Body may recommend to the Conference such action as it may deem wise and expedient to secure compliance therewith.

Article 34

The defaulting Government may at any time inform the Governing Body that it has taken the steps necessary to comply with the recommendations of the Commission of Enquiry or with those in the decision of the International Court of Justice, as the case may be, and may request it to constitute a Commission of Enquiry to verify its contention. In this case the provisions of Articles 27, 28, 29, 31 and 32 shall apply, and if the report of the Commission of Enquiry or the decision of the International Court of Justice is in favour of the defaulting Government, the Governing Body shall forthwith recommend the discontinuance of any action taken in pursuance of Article 33.

Chapter III — General

Article 35

1. The Members undertake that Conventions which they have ratified in accordance with the provisions of this Constitution shall be applied to the non-metropolitan territories for whose inter-

57 13. maí ríkin með utanríkismál þeirra, þar með talin umsjárlönd, þar sem þau bera ábyrgð á framkvæmdastjórn, svo fremi efni samþykktar falli ekki innan marka sjálfstjórnarvalds viðkomandi landsvæðis, eða samþykkt verði þar ekki beitt vegna staðháttanna eða verði einungis beitt, er gerðar hafa verið á henni þær breytingar, sem nauðsynlegar eru til að aðhæfa samþykktina staðháttum.

2. Sérhvert aðildarríki, sem fullgildir alþjóðasamþykkt, skal, svo fljótt sem auðið er eftir fullgildingu hennar, senda aðalforstjóra alþjóðavinnuáskrifstofunnar yfirlýsingu, þar sem tilgreint sé, í hve ríki mæli það tekst á hendur að beita ákvæðum samþykktarinnar, að því er varðar landsvæði, önnur en þau, sem getið er í tölulíð 4. og 5. hér á eftir, og láta í té þær skýrslur, sem samþykktin kann að mæla fyrir um.

3. Sérhvert aðildarríki, sem sent hefur yfirlýsingu í samræmi við næsta tölulíð hér á undan, getur öðru hverju, í samræmi við ákvæði samþykktarinnar, gefið frekari yfirlýsingu, er breyti ákvæðum einhverrar fyrri yfirlýsingar og tilgreini, hvernig málum er háttað, að því er slíkt landsvæði varðar.

4. Þegar efni samþykktar er innan marka sjálfstjórnarvalds landsvæðis, sem ekki er algerlega fullvalda, skal aðildarríki það, sem ábyrgð ber á milliríkjamálum slíks svæðis, tilkynna stjórn landsvæðisins samþykktina, svo fljótt sem auðið er, í því skyni, að sú stjórn geti sett lög til framkvæmdar ákvæðum samþykktarinnar eða gert aðrar nauðsynlegar ráðstafanir. Að svo húnu getur aðildarríki í samráði við stjórn landsvæðisins sent aðalforstjóra alþjóðavinnuáskrifstofunnar yfirlýsingu, þar sem gengið er að skuldbindingu samþykktarinnar af hendi slíks landsvæðis.

5. Eftirtaldir aðilar geta sent aðalforstjóra alþjóðavinnuáskrifstofunnar yfirlýsingu um, að þeir takist á hendur skuldbindingar samkvæmt alþjóðasamþykkt:

national relations they are responsible, including any trust territories for which they are the administering authority, except where the subject matter of the Convention is within the self-governing powers of the territory or the Convention is inapplicable owing to the local conditions or subject to such modifications as may be necessary to adapt the Convention to local conditions.

2. Each Member which ratifies a Convention shall as soon as possible after ratification communicate to the Director-General of the International Labour Office a declaration stating in respect of the territories other than those referred to in paragraphs 4 and 5 below the extent to which it undertakes that the provisions of the Convention shall be applied and giving such particulars as may be prescribed by the Convention.

3. Each Member which has communicated a declaration in virtue of the preceding paragraph may from time to time, in accordance with the terms of the Convention, communicate a further declaration modifying the terms of any former declaration and stating the present position in respect of such territories.

4. Where the subject matter of the Convention is within the self-governing powers of any non-metropolitan territory the Member responsible for the international relations of that territory shall bring the Convention to the notice of the Government of the territory as soon as possible with a view to the enactment of legislation or other action by such Government. Thereafter the Member, in agreement with the Government of the territory, may communicate to the Director-General of the International Labour Office a declaration accepting the obligations of the Convention on behalf of such territory.

5. A declaration accepting the obligations of any Convention may be communicated to the Director-General of the International Labour Office—

a) Tvö eða fleiri aðildarríki stofnunarinnar fyrir hönd hvers landsvæðis, sem er undir sameiginlegri stjórn þeirra.

b) Sérhver handhafi samþjóðlegs valds, sem ábyrgð ber á stjórn landsvæðis samkvæmt stofnskrá Sameinuðu þjóðanna eða á annan hátt, að því er varðar slíkt landsvæði.

6. Þegar aðili játast undir skuldbindingar alþjóðasamþykktar samkvæmt 4. eða 5. tölulið þessarar greinar, er þar með gengizt undir fyrir hönd landsvæðis þess, er í hlut á, að fullnægja skuldbindingum samkvæmt alþjóðasamþykktinni og skuldbindingum samkvæmt stofnskrá stofnunarinnar, er ná til samþykktar, er fullgildingu hafa hlotið. Í slíkri yfirlýsingu má tilgreina þær breytingar á ákvæðum samþykktar, er teljast nauðsynlegar til að aðhæfa samþykkt staðháttum.

7. Sérhvert aðildarríki eða handhafi samþjóðlegs valds, sem gefið hefur yfirlýsingu í samræmi við 4. og 5. tölulið þessarar greinar, getur, þegar því er að skipta, samkvæmt ákvæðum samþykktarinnar með frekari yfirlýsingu breytt ákvæðum fyrri yfirlýsinga eða afturkallað fyrir hönd landsvæðis þess, er í hlut á, skuldbindingar samkvæmt samþykktinni.

8. Ef ekki er játast undir skuldbindingar samkvæmt alþjóðasamþykkt fyrir hönd landsvæðis, er ákvæði 4. og 5. tölul. þessarar greinar taka yfir, skulu aðildarríki eða handhafi samþjóðlegs valds, sem í hlut á, gefa aðalforstjóra alþjóðavinnu-málaskrifstofunnar skýrslu um lög og stjórnarframkvæmd á nefndu landsvæði, að því er varðar málefni, sem samþykktin fjallar um. Skal í skýrslunni taka fram, í hve ríku mæli ákvæði samþykktarinnar eru framkvæmd eða er ætlað að verða framkvæmd með löggjöf, stjórnarsýslu, samningum stéttarféлага eða á annan hátt, og skal skýrt frá því, hvaða vandkvæði aftri eða torveldi, að gengið sé að slíkri samþykkt.

(a) by two or more Members of the Organisation in respect of any territory which is under their joint authority; or

(b) by any international authority responsible for the administration of any territory, in virtue of the Charter of the United Nations or otherwise, in respect of any such territory.

6. Acceptance of the obligations of a Convention in virtue of paragraph 4 or paragraph 5 shall involve the acceptance on behalf of the territory concerned of the obligations stipulated by the terms of the Convention and the obligations under the Constitution of the Organisation which apply to ratified Conventions. A declaration of acceptance may specify such modifications of the provisions of the Convention as may be necessary to adapt the Convention to local conditions.

7. Each Member or international authority which has communicated a declaration in virtue of paragraph 4 or paragraph 5 of this Article may from time to time, in accordance with the terms of the Convention, communicate a further declaration modifying the terms of any former declaration or terminating the acceptance of the obligations of the Convention on behalf of the territory concerned.

8. If the obligations of a Convention are not accepted on behalf of a territory to which paragraph 4 or paragraph 5 of this Article relates, the Member or Members or international authority concerned shall report to the Director-General of the International Labour Office the position of the law and practice of that territory in regard to the matters dealt with in the Convention and the report shall show the extent to which effect has been given, or is proposed to be given, to any of the provisions of the Convention by legislation, administrative action, collective agreement or otherwise and shall state the difficulties which prevent or delay the acceptance of such Convention.

57
13. mai

57

13. maí

36. gr.

Breytingar á stofnskrá þessari, sem samþykktar eru á allsherjarþingi með $\frac{2}{3}$ greiddra atkvæða viðstaddra fulltrúa, skulu ganga í gildi, þegar þær hafa verið fullgiltar og samþykktar af $\frac{2}{3}$ aðildarríkja stofnunarinnar, þar á meðal af fimm hinna átta aðildarríkja, er fyrirvar eiga í stjórnarnefnd sem aðaliðnaðarríki samkvæmt ákvæðum 3. tölul. 7. greinar þessarar stofnskrár.

37. gr.

1. Öllum vafaatriðum og ágreiningi, er varða skýringu á þessari stofnskrá eða á alþjóðasamþykktum, sem síðar er gerð af aðildarríkjum samkvæmt ákvæðum þessarar stofnskrár, skal vísa til Milliríkjadómstólsins.

2. Þrátt fyrir ákvæði 1. tölul. þessarar greinar getur stjórnarnefndin samið og lagt fyrir allsherjarþingið til samþykkis reglur um stofnun dómstóls, sem ætlað sé að veita skjóta úrlausn á sérhverjum ágreiningi og vafaatriði, sem varða skýringu á alþjóðasamþykkt og stjórnarnefndin vísar til hans eða er til hans vísað samkvæmt ákvæðum alþjóðasamþykktar. Allir dómar og álitserðir Milliríkjadómstólsins skulu vera bindandi fyrir þann dómstól, sem stofnaður er samkvæmt þessum tölulíð. Sérhver úrskurður, sem slíkur dómstóll kveður upp, skal sendur aðildarríkjum stofnunarinnar, og þær athugasemdir, sem þau kunna að hafa við hann að gera, skulu lagðar fyrir allsherjarþingið.

38. gr.

1. Alþjóðavinnuálastofnunin getur kallað saman ráðstefnur fyrir tiltekin landsvæði og skipað á tilteknum landsvæðum handhafa umboðsvalds, er æskilegir teljast til að vinna að markmiðum stofnunarinnar.

2. Um vald, störf og starfshætti svæðisbundinnar ráðstefnu skal kveðið á í regl-

Article 36

Amendments to this Constitution which are adopted by the Conference by a majority of two thirds of the votes cast by the delegates present shall take effect when ratified or accepted by two thirds of the Members of the Organisation including five of the eight Members which are represented on the Governing Body as Members of chief industrial importance in accordance with the provisions of paragraph 3 of Article 7 of this Constitution.

Article 37

1. Any question or dispute relating to the interpretation of this Constitution or of any subsequent Convention concluded by the Members in pursuance of the provisions of this Constitution shall be referred for decision to the International Court of Justice.

2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1 of this Article the Governing Body may make and submit to the Conference for approval rules providing for the appointment of a tribunal for the expeditious determination of any dispute or question relating to the interpretation of a Convention which may be referred thereto by the Governing Body or in accordance with the terms of the Convention. Any applicable judgment or advisory opinion of the International Court of Justice shall be binding upon any tribunal established in virtue of this paragraph. Any award made by such a tribunal shall be circulated to the Members of the Organisation and any observations which they may make thereon shall be brought before the Conference.

Article 38

1. The International Labour Organisation may convene such regional conferences and establish such regional agencies as may be desirable to promote the aims and purposes of the Organisation.

2. The powers, functions and procedure of regional conferences shall be

um, sem stjórnarnefnd setur og leggur fyrir allsherjarþing til staðfestingar.

IV. KAFLI

Ýmis ákvæði.

39. gr.

Alþjóðavinnuálastofnunin er fullhæfur aðili að lögum og er einkum löghæf til:

- a) að gera samninga,
- b) að eignast og láta af hendi lausafé og fasteignir,
- c) að höfða mál.

40. gr.

1. Alþjóðavinnuálastofnunin skal á landsvæði sérhvers aðildarríkis njóta þeirra forrættinda og þeirra undanþágurættinda, sem hún þarfnast til að ná markmiðum sínum.

2. Fulltrúar á allsherjarþingi, stjórnarnefndarmenn og aðalforstjóri og embættismenn skrifstofunnar skulu á sama hátt njóta þeirra forrættinda og þeirra undanþágurættinda, sem nauðsynleg eru til þess að þeir geti óháðir leyst af hendi störf sín í sambandi við stofnunina.

3. Slík forrættindi og undanþágurættindi skulu ákveðin í sérstökum samningi, sem stofnunin undirbýr og leggur fyrir aðildarríkin til samþykkis.

VIÐAUKI

Yfirlýsing um hlutverk og markmið Alþjóðavinnuálastofnunarinnar.

Allsherjarþing Alþjóðavinnuálastofnunarinnar, sem saman kom til 26. fundar í Philadelfíu, samþykkir hér með hinn 10. maí 1944 þessa yfirlýsingu um hlutverk og markmið Alþjóðavinnuálastofnunarinnar og um þær meginreglur, sem marka eiga stjórnarhætti aðildarríkjanna.

I.

Allsherjarþingið endurstaðfestir grundvallarreglur þær, sem stofnunin er reist á, og þá einkum þessar:

governed by rules drawn up by the Governing Body and submitted to the General Conference for confirmation. 57
13. maí

Chapter IV — Miscellaneous Provisions

Article 39

The International Labour Organisation shall possess full juridical personality and in particular the capacity —

- (a) to contract;
- (b) to acquire and dispose of immovable and movable property;
- (c) to institute legal proceedings.

Article 40

1. The International Labour Organisation shall enjoy in the territory of each of its Members such privileges and immunities as are necessary for the fulfilment of its purposes.

2. Delegates to the Conference, members of the Governing Body and the Director-General and officials of the Office shall likewise enjoy such privileges and immunities as are necessary for the independent exercise of their functions in connection with the Organisation.

3. Such privileges and immunities shall be defined in a separate agreement to be prepared by the Organisation with a view to its acceptance by the Members.

ANNEX

Declaration concerning the aims and purposes of the International Labour Organisation.

The General Conference of the International Labour Organisation, meeting in its Twenty-sixth Session in Philadelphia, hereby adopts, this tenth day of May in the year nineteen hundred and forty-four, the present Declaration of the aims and purposes of the International Labour Organisation and of the principles which should inspire the policy of its Members.

I

The Conference reaffirms the fundamental principles on which the Organisation is based and, in particular, that:

- 57 a) að vinnan er ekki verzlunarvara,
13. maí b) að málfrelsi og félagafrelsi er frum-
skilyrði áframhaldandi framfara,

c) að fátekt, hvar sem er, stofnar hagsæld um víða veröld í voða.

d) að baráttu gegn skorti þarf að heyja með óbilandi þrótti innan sérhvers þjóðfélags og með stöðugri og samræmdri alþjóðaviðleitni, þar sem fulltrúar verkamanna og vinnuveitenda eru jafnréttsháir fulltrúum ríkisstjórna og leggja lag sitt saman um að vinna að því með frjálsum umræðum og lýðræðislegum ákvörðunum að auka sameiginlega hagsæld.

II.

Það er sannfæring allsherjarþingsins, að reynslusönnun sé fengin fyrir þeirri staðhæfingu í stofnskrá Alþjóðavinnu-
málastofnunarinnar að varanlegum friði verði einungis komið á með því að reisa hann á félagslegu réttlæti, og kveður allsherjarþingið því svo á:

a) að allir menn hafi, án tillits til kynþáttar, trúar eða kynferðis, rétt til að vinna að efnahagslegri velsæld sinni og andlegum þroska, frjálsir, á mannsæm-
andi hátt, við efnahagslegt öryggi og jafnréttisaðstöðu.

b) að aðalmarkmið þjóðlegra og alþjóðastjórn mála eigi að vera það að skapa þær aðstæður, er geri þetta framkvæmanlegt.

c) að þetta sjónarmið skuli haft við mat á öllum þjóðlegum og alþjóðastjórnarstefnum og aðgerðum og einkum þeim, er varða efnahagsmál og fjárhags, og að þær skuli einungis viðurkenndar, að svo miklu leyti sem þær teljast stuðla að, en ekki torvelda, að þessu meginmarkmiði verði náð.

d) að sú skylda hvili á Alþjóðavinnu-
málastofnuninni að rannsaka og athuga allar alþjóðastjórnarstefnur og aðgerðir efnahagslegs og fjárhagslegs eðlis með hliðsjón af þessu meginmarkmiði.

e) að Alþjóðavinnu-
málastofnunin megi að athuguðum öllum efnahagslegum og

(a) labour is not a commodity;

(b) freedom of expression and of association are essential to sustained progress;

(c) poverty anywhere constitutes a danger to prosperity everywhere;

(d) the war against want requires to be carried on with unrelenting vigour within each nation, and by continuous and concerted international effort in which the representatives of workers and employers, enjoying equal status with those of Governments, join with them in free discussion and democratic decision with a view to the promotion of the common welfare.

II

Believing that experience has fully demonstrated the truth of the statement in the Constitution of the International Labour Organisation that lasting peace can be established only if it is based on social justice, the Conference affirms that:

(a) all human beings, irrespective of race, creed or sex, have the right to pursue both their material well-being and their spiritual development in conditions of freedom and dignity, of economic security and equal opportunity;

(b) the attainment of the conditions in which this shall be possible must constitute the central aim of national and international policy;

(c) all national and international policies and measures, in particular those of an economic and financial character, should be judged in this light and accepted only in so far as they may be held to promote and not to hinder the achievement of this fundamental objective;

(d) it is a responsibility of the International Labour Organisation to examine and consider all international economic and financial policies and measures in the light of this fundamental objective;

(e) in discharging the tasks entrusted to it the International Labour Organisa-

fjárhagslegum atriðum, er máli skipta, taka upp í úrskurði sína og ályktanir þau ákvæði, sem hún telur við eiga, er hún leysir af hendi þau verkefni, sem henni eru falin.

III.

Allsherjarþingið telur það heilaga skyldu Alþjóðavinnumálastofnunarinnar að styðja meðal þjóða heimsins hvers konar stefnumál, er miða að því:

a) að veita öllum mönnum atvinnu og bæta líf skjör manna.

b) að veita verkamönnum atvinnu við störf, þar sem þeir geti orðið þeirrar ánægju aðnjótandi, að hæfni þeirra og kunnátta komi að sem bestum notum og að þeir þannig leggi sem stærstan skerf til sameiginlegrar hagsældar.

c) að skapa — með þetta markmið fyrir augum og að nægjanlega tryggðum hag þeirra, er í hlut eiga, — aðstæður fyrir aukinni kunnáttu verkalýðs og tilfærslu mannafla, þar með talinn útlutningur og innflutningur fólks í atvinnuskyni eða landnáms.

d) að greiða fyrir hverri þeirri aðgerð, sem varðar verkalaun, tekjur, vinnutíma og annan aðbúnað við vinnu og ætlað er að tryggja öllum réttláta hlutdeild í þeim afrakstri, er af framförum leiðir, svo og þurftarlaun handa þeim verkalýð, er slíkrar verndar þarfnast.

e) að viðurkenndur sé á virkan hátt réttur stéttarfélaganna til að gera heildar-kjarasamninga, svo og viðurkennd sé samvinna atvinnurekenda og verkalýðs í því skyni að bæta stöðugt afköst í framleiðslu og enn fremur samtök verkalýðs og vinnuveitenda, sem miða að því að undirbúa og framkvæma félagslegar og efnahagslegar ráðstafanir.

f) að eflt sé félagslegt öryggi í því skyni að sjá öllum, sem þess þarfnast, fyrir þurftartekjum og sæmilegri lækningshjálp.

g) að vernda á fullnægjandi hátt líf og heilsu verkamanna við öll störf.

h) að gera ráðstafanir til verndar börnum og mæðrum.

tion, having considered all relevant economic and financial factors, may include in its decisions and recommendations any provisions which it considers appropriate.

III

The Conference recognises the solemn obligation of the International Labour Organisation to further among the nations of the world programmes which will achieve:

(a) full employment and the raising of standards of living;

(b) the employment of workers in the occupations in which they can have the satisfaction of giving the fullest measure of their skill and attainments and make their greatest contribution to the common well-being;

(c) the provision, as a means to the attainment of this end and under adequate guarantees for all concerned, of facilities for training and the transfer of labour, including migration for employment and settlement;

(d) policies in regard to wages and earnings, hours and other conditions of work calculated to ensure a just share of the fruits of progress to all, and a minimum living wage to all employed and in need of such protection;

(e) the effective recognition of the right of collective bargaining, the co-operation of management and labour in the continuous improvement of productive efficiency, and the collaboration of workers and employers in the preparation and application of social and economic measures;

(f) the extension of social security measures to provide a basic income to all in need of such protection and comprehensive medical care;

(g) adequate protection for the life and health of workers in all occupations;

(h) provision for child welfare and maternity protection;

57 i) að gera ráðstafanir til fullnægjandi manneldis og húsnæðis og skapa aðstæður til hressivistar og menningar.

j) að tryggja jafnréttisaðstöðu til menntunar og starfa.

(i) the provision of adequate nutrition, housing and facilities for recreation and culture;

(j) the assurance of equality of educational and vocational opportunity.

IV.

Það er sannfæring allsherjarþingsins, að fullkonnari og viðtækari hagnýting auðlinda heimsins, sem nauðsynleg er til að ná þeim markmiðum, sem getur í þessari yfirlýsingu, geti orðið tryggð með virkum þjóðlegum og alþjóðlegum framkvæmdum, þar með töldum aðgerðum, er miða að því að auka framleiðslu og neyflu, að afstýra stórkostlegum verðsveiflum, að efla efnahagslegar og félagslegar framfarir á þeim svæðum jarðar, þar sem þróun er skemmra á veg komin, að tryggja stöðugra verð hráefna á heimsmarkaðinum og að stuðla að viðtækri og stöðugri heimsverzlun. Samkv. þessu heitir allsherjarþingið fullri samvinnu Alþjóðavinnuálastofnunarinnar við hverja þá samþjóðlega aðila, sem kann að verða falið að taka á sig hluta af ábyrgðinni á þessu mikla hlutverki og á því að vinna að bættum heilbrigðisháttum, menntun og hagsæld allra þjóða.

V.

Allsherjarþingið kveður svo á, að meginreglur þær, sem greindar eru í yfirlýsingu þessari, taki til allra þjóða, og þrátt fyrir það, þótt haga verði beitingu þeirra með hliðsjón af því stigi efnalegrar og félagslegrar þróunar, sem hver einstök þjóð hefur náð, þá sé framkvæmd þeirra í æ ríkara mæli, bæði gagnvart þjóðum, sem enn eru ósjálfstæðar, og gagnvart þjóðum, sem þegar hafa náð sjálfstjórn, hugðarmál alls hins siðmenntaða heims.

Framanskráður texti er hinn rétti, lög-gilti texti af breytingu þeirri á stofnskrá Alþjóðavinnuálastofnunarinnar frá 1946, og var hann löglega samþykktur á 29. allsherjarþingi Alþjóðavinnuála-

IV

Confident that the fuller and broader utilisation of the world's productive resources necessary for the achievement of the objectives set forth in this Declaration can be secured by effective international and national action, including measures to expand production and consumption, to avoid severe economic fluctuations, to promote the economic and social advancement of the less developed regions of the world, to assure greater stability in world prices of primary products, and to promote a high and steady volume of international trade, the Conference pledges the full co-operation of the International Labour Organisation with such international bodies as may be entrusted with a share of the responsibility for this great task and for the promotion of the health, education and well-being of all peoples.

V.

The Conference affirms that the principles set forth in this Declaration are fully applicable to all peoples everywhere and that, while the manner of their application must be determined with due regard to the stage of social and economic development reached by each people, their progressive application to peoples who are still dependent, as well as to those who have already achieved self-government, is a matter of concern to the whole civilised world.

The foregoing is the authentic text of the Constitution of the International Labour Organisation Instrument of Amendment, 1946, duly adopted by the General Conference of the International Labour

stofnunarinnar hinn níunda dag október-
mánaðar nítján hundruð fjörutíu og sex
í Montreal.

Organisation on the ninth day of October **57**
one thousand nine hundred and forty-six 13. mai
in the course of its Twenty-ninth Session,
which was held at Montreal.

Ensku og frönsku textarnir af hinni
breyttu stofnskrá eru báðir jafngildir.

The English and French versions of the
Text of this Instrument of Amendment
are equally authoritative.

Þessu til staðfestingar höfum við und-
irritað nöfn okkar hinn fyrsta dag nóv-
embermánaðar 1946.

IN FAITH WHEREOF we have ap-
pended our signatures this first day of
November 1946.

Forseti allsherjarþingsins:
Humphrey Mitchell.

The President of the Conference,
Humphrey Mitchell.

Aðalforstjóri alþjóðavinnu-
málaskrifstof-
unnar:
Edward Phelan.

The Director-General of the International
Labour Office,
Edward Phelan.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, 13. maí 1948.

Bjarni Benediktsson.

Agnar Kl. Jónsson.

AUGLÝSING

um viðskiptasamning milli Finnlands og Íslands.

58
10. júní

Dagana 29. fyrra mánaðar til 5. þ. m., fóru fram í Reykjavík samningaviðræður milli Finnlands og Íslands. Viðskiptasamningur milli landanna var undirritaður hinn 5. þ. m., og gengur hann í gildi 1. júlí 1948 og skal gilda til 30. júní 1949. Samkvæmt samningi þessum er lagður grundvöllur að viðskiptum milli landanna fyrir 10 milljónum íslenskra króna á hvora hlið.

Íslendingar munu meðal annars selja Finnum: saltsíld, síldar- og fiskimjöl og saltaðar gærur, en kaupa í staðinn: timbur ýmiss konar, pappír og pappírsvörur. Auk þess er gert ráð fyrir, að Finnar muni utan samningsins kaupa síldarlýsi og ef til vill síldarmjöl.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, 10. júní 1948.

Bjarni Benediktsson.

Agnar Kl. Jónsson.

59

16. júní

BRÁÐABIRGÐALÖG

um viðauka við lög nr. 109 31. des. 1945, um togarakaup ríkisins.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt:

Forsætisráðherra hefur tjáð mér, að í samræmi við stefnuskrá ríkisstjórnarinnar hafi hún látið fram fara athugun á kaupum nýrra togara til landsins, til viðbótar þeim togurum, sem áður hefur verið samið um smíði á. Athuganir þessar hafa sýnt, að öruggasta leiðin til þess að fá togara byggða erlendis fljótt og með hagkvæmum kjörum sé, að ríkisstjórnin gerist aðili að væntanlegum samningum um togarasmíðina.

Með því að ég fellst á, að brýn nauðsyn sé á því að setja bráðabirgðalög samkv. 28. gr. stjórnarskrárinnar um framangreint efni, gef ég út bráðabirgðalög á þessa leið:

1. gr.

Auk þeirra togara, sem um ræðir í 1. gr. laganna, er ríkisstjórninni heimilt að láta smíða eða kaupa allt að 10 togara erlendis og skal ráðstafa þeim á sama hátt og í lagagreininni segir.

Til þessara framkvæmda er ríkisstjórninni heimilt að taka allt að 30 millj. kr. lán, er greiðist upp þegar skipin hafa verið seld

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

*Gjört í Reykjavík, 16. júní 1948.***Sveinn Björnsson.**

(L. S.)

Stefán Jóh. Stefánsson.

60

16. júní

BRÁÐABIRGÐALÖG

um breyting á lögum nr. 42 5. apríl 1948, um útflutning og innflutning á íslenskum og erlendum gjaldeyri.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Viðskiptamálaráðherra hefur tjáð mér, að samkvæmt álitum tollstjórans og lögreglustjórans í Reykjavík sé erfitt að framkvæma ákvæði 3. gr. laga nr. 42 5. apríl 1948, um útflutning og innflutning á íslenskum og erlendum gjaldeyri, sem skylda menn til að afhenda útlendingaeftirlitinu erlenda peningaseðla og erlenda skiptimynt, sem þeir flytja með sér frá útlöndum.

Vegna þessa gef ég út, samkvæmt 28. gr. stjórnarskrárinnar, svo hljóðandi bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 42 5. apríl 1948, um útflutning og innflutning á íslenskum og erlendum gjaldeyri.

1. gr.

2. og 3. málsliður 1. mgr. 3. gr. laganna orðist svo:
Erlendan gjaldeyri, sem menn flytja til landsins, er eigi heimilt að selja öðrum en Landsbanka Íslands eða Útvegsbanka Íslands h.f. og skulu bankarnir færa upphæð hins selda gjaldeyris inn í vegabréf seljanda, ef hann er búsettur erlendis.

60

16. júní

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað.

Gjört í Reykjavík, 16. júní 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Emil Jónsson.

AUGLÝSING

um aðild Íslands að samningi um efnahagssamvinnu Evrópu.

61

5. júlí

Samningur sá, er hér fer á eftir, var undirritaður fyrir Íslands hönd í París hinn 16. apríl 1948 og fullgiltur af forseta Íslands hinn 3. júlí 1948:

Samningur um efnahagssamvinnu Evrópu.

(Íslensk þýðing).

Ríkisstjórnir Austurríkis, Belgíu, Bretlands, Danmerkur, Frakklands, Grikklands, Hollands, Írlands, Íslands, Ítalíu, Luxembourg, Noregs, Portúgal, Svíþjóðar, Sviss og Tyrklands ásamt yfirhershöfðingjum hernámssvæða Bandaríkjamanna, Breta og Frakka í Þýzkalandi:

ERU ÞEIRRAR SKOÐUNAR, að traustur og góður efnahagur Evrópu sé skilyrði fyrir því, að markmiðum Sameinuðu þjóðanna verði náð, að einstaklingsfrelsi verði varðveitt og vaxandi velmegun tryggð svo og að slíkur efnahagur muni stuðla að varðveizlu friðar;

VIÐURKENNA, að efnahagskerfi landanna séu hvert öðru háð og að velmegun hvers um sig sé undir velmegun allra komin;

ÁLITA, að einungis með náinni og varanlegri samvinnu samningsaðilanna verði unnt að koma aftur á og viðhalda velmegun í Evrópu og bæta úr eyðileggingum styrjaldar;

Convention for European Economic Co-Operation.

The Governments of Austria, Belgium, Denmark, France, Greece, Ireland, Iceland, Italy, Luxembourg, Norway, the Netherlands, Portugal, the United Kingdom, Sweden, Switzerland and Turkey, and the Commanders in Chief of the French, United Kingdom and United States Zones of Occupation of Germany:

CONSIDERING that a strong and prosperous European economy is essential for the attainment of the purposes of the United Nations, the preservation of individual liberty and the increase of general well-being, and that it will contribute to the maintenance of peace;

RECOGNISING that their economic systems are inter-related and that the prosperity of each of them depends on the prosperity of all;

BELIEVING that only by close and lasting co-operation between the Contracting Parties can the prosperity of Europe be restored and maintained, and the ravages of war made good;

61 ERU STAÐRÁÐNAR í því að byggja á þeim meginreglum og ná þeim markmiðum, sem lýst er í heildarskýrslu nefndarinnar um efnahagssamvinnu Evrópu, einkum að leggja sem fyrst þann grundvöll að heilbrigðu efnahagsstarfi, sem geri samningsaðilunum fært að ná svo fljótt sem verða má og viðhalda fullnægjandi efnahagslegum afköstum án óvenjulegrar utanaðkomandi aðstoðar og að leggja fram að fullu skerf sinn til efnahagslegs öryggis í heiminum;

ERU ÁKVEÐNAR í því að sameina efnahagslega krafta sína í þessu skyni og að bindast samtökum til þess að hagnýta sem best sameiginlega starfsgetu sína og aðstöðu, að efla framleiðslu sína, bæta iðnaðar- og landbúnaðartæki sín og koma þeim í nýtizku horf, auka verzlun sína, draga smám saman úr viðskiptahömlum sín á milli, stuðla að nægri atvinnu og koma á aftur eða viðhalda öryggi í þjóðarþáttum sínum og almennu trausti á gjaldmiðli sínum;

HAFI HUGA HINA rausnarlegu ákvörðun Bandaríkjaþjóðarinnar, sem lýsir sér í því, að hún mun láta í té þá aðstoð, sem óhjákvæmileg er, ef ofangreindum markmiðum skal náð;

ERU STAÐRÁÐNAR í því að skapa þau skilyrði og koma á fót þeim stofnunum, sem nauðsynlegar eru til þess að efnahagssamvinna Evrópu megi takast og aðstoð Bandaríkjaþjóðarinnar verði notuð á hagkvæman hátt og að gera með sér samning í þessu skyni;

OG HAFI ÞÆR ÞVI SKIPAÐ undirritaða fulltrúa, sem hafa lagt fram umboð sín í góðu og gildu formi og komið sér saman um eftirfarandi ákvæði:

1. gr.

Samningsaðilarnir eru samþykktir því að hafa með sér nána samvinnu í efnahagsmálum.

Þeir munu þegar í stað beita sér fyrir því að semja sameiginlega viðreisnaráætlun og framkvæma hana. Markmið áætlunar þessarar mun verða að ná sem fyrst og viðhalda fullnægjandi efnahags-

RESOLVED to implement the principles and to achieve the aims set forth in the General Report of the Committee of European Economic Co-operation, particularly the speedy establishment of sound economic conditions enabling the Contracting Parties as soon as possible to achieve and maintain a satisfactory level of economic activity without extraordinary outside assistance, and to make their full contribution to world economic stability;

DETERMINED to combine their economic strength to these ends, to join together to make the fullest collective use of their individual capacities and potentialities, to increase their production, develop and modernise their industrial and agricultural equipment, expand their commerce, reduce progressively barriers to trade among themselves, promote full employment and restore or maintain the stability of their economies and general confidence in their national currencies;

TAKING NOTE of the generous resolve of the American people expressed in the action taken to furnish the assistance without which the aims set forth above cannot be fully achieved;

RESOLVED to create the conditions and establish the institutions necessary for the success of European economic co-operation and for the effective use of American aid, and to conclude a Convention to this end;

HAVE ACCORDINGLY APPOINTED the undersigned Plenipotentiaries who, having presented their full powers, found in good and due form, have agreed on the following provisions:

Article 1

The Contracting Parties agree to work in close co-operation in their economic relations with one another.

As their immediate task, they will undertake the elaboration and execution of a joint recovery programme. The object of this programme will be to achieve as soon as possible and maintain a satis-

afköstum án óvenjulegrar utanaðkomandi aðstoðar, og mun því í áætluninni sérstaklega tekið tillit til þess, að samningsaðilar þurfa að auka sem mest útflutning til þeirra ríkja, sem ekki taka þátt í henni.

Samningsaðilarnir heita því þess vegna að framkvæma með eigin átökum og í anda gagnkvæmrar aðstoðar eftirfarandi almennar skuldbindingar og koma hér með á fót Efnahagssamvinnustofnun Evrópu (hér nefnd „stofnunin“).

I. KAFLI

Almennar skuldbindingar.

2. gr.

Samningasaðilarnir munu, hver fyrir sig og allir saman, efla sem mest má verða framleiðslu sína með hagkvæmri notkun þeirra auðlinda, sem þeir hafa umráð yfir, hvort sem er í heimalöndum þeirra eða nýlendum, og með því að koma framleiðslutækjum og framleiðsluáðferðum í nýtizku horf á þann hátt, sem bezt mun stuðla að því að hin sameiginlega viðreisnaráætlun nái fram að ganga.

3. gr.

Samningasaðilarnir munu innan vébanda stofnunarinnar, þegar og að svo miklu leyti sem nauðsynlegt er, gera almennar áætlanir um framleiðslu og skipti á vörum og þjónustu. Í því sambandi munu þeir hafa til hliðsjónar áætlanir hvers um sig og almennt ástand í efnahagsmálum heimsins.

Hver samningaðili mun að svo miklu leyti sem honum er unnt leitast við að tryggja framkvæmd slíkra almennra áætlana.

4. gr.

Samningasaðilarnir munu efla svo sem frekast er unnt með samvinnu sín á milli skipti á vörum og þjónustu. Í þessu skyni munu þeir halda áfram þeirri viðleitni, sem þegar hefur verið hafizt handa um, til þess að koma sem fyrst á marghliða greiðslufyrirkomulagi sín á milli, og

factory level of economic activity without extraordinary outside assistance, and to this end the programme will take special account of the need of the Contracting Parties to develop their exports to non-participating countries to the maximum extent possible.

Accordingly the Contracting Parties pledge themselves to carry out, by their efforts of self help and in a spirit of mutual aid, the following General Obligations, and hereby set up an Organisation for European Economic Co-operation, hereinafter referred to as the Organisation.

PART I

General Obligations.

Article 2

The Contracting Parties will, both individually and collectively, promote with vigour the development of production, through efficient use of the resources at their command, whether in their metropolitan or overseas territories, and by the progressive modernisation of equipment and techniques, in such manner as may best assist the accomplishment of the joint recovery programme.

Article 3

The Contracting Parties will, within the framework of the Organisation, and as often and to such extent as may be necessary, draw up general programmes for the production and exchange of commodities and services. In so doing they will take into consideration their several estimates or programmes and general world economic conditions.

Each Contracting Party will use its best endeavours to secure the fulfilment of such general programmes.

Article 4

The Contracting Parties will develop, in mutual co-operation, the maximum possible interchange of goods and services. To this end they will continue the efforts already initiated to achieve as soon as possible a multilateral system of payments among themselves, and will co-

61 munu þeir hafa samvinnu um að draga úr viðskipta- og greiðsluhömlum sín á milli með það fyrir augum að afnema svo fljótt sem verða má þau höft, sem nú eru á viðskiptum og greiðslum milli landanna.

Við framkvæmd þesarar greinar munu samningsaðilar hafa í huga nauðsyn þess, að þeir sameiginlega og hver í sínu lagi jafni eða komist hjá óhæfilegum halla á fjármála- og efnahagssviðinu, bæði sín á milli og gagnvart ríkjum, sem eigi eru aðilar samnings þessa.

5. gr.

Samningsaðilarnir munu efla efnahagstengsl sín með öllum þeim ráðum, sem þeir álíta til þess fallin að stuðla að framgangi markmiða þeirra, sem sett eru með samningi þessum. Þeir munu halda áfram athugunum sínum á tollabandalögum eða svipuðum ráðstöfunum, svo sem myndun tollfrelssvæða, er gætu orðið einn liður í því, að náð verði markmiðum þessum. Þeir samningsaðilanna, sem þegar hafa að meginstefnu til fallizt á að stofna til tollabandalaga, munu koma þeim á, svo fljótt sem skilyrði þess eru fyrir hendi.

6. gr.

Samningsaðilar munu hafa samvinnu sín á milli og við önnur ríki, sem sömu skoðunar eru, um að lækka tolla og draga úr öðrum höftum á auknum viðskiptum í þeim tilgangi, að komið verði á marghliða viðskiptakerfi, er sé heilbriggt og í jafnvægi, í samræmi við meginreglur Havana sáttmálans.

7. gr.

Hver samningsaðili mun gera þær ráðstafanir, sem í hans valdi eru, til þess að ná eða viðhalda öryggi í gjaldeyrismálum sínum og innanlands fjármálum, réttu gengi og trausti á peningamálum sínum yfirleitt, enda skal tillit tekið til þeirrar nauðsynjar, sem er á því að viðskipti og atvinnumál komist á hátt og öruggt stig og til þess að komist verði hjá að gerðar séu ráðstafanir gegn verðbólguhættu.

operate in relaxing restrictions on trade and payments between one another, with the object of abolishing as soon as possible those restrictions which at present hamper such trade and payments.

In the application of this Article, the Contracting Parties will take due account of the necessity that they should, collectively and individually, correct or avoid excessive disequilibrium in their financial and economic relations, both amongst themselves and with non-participating countries.

Article 5

The Contracting Parties agree to strengthen their economic links by all methods which they may determine will further the objectives of the present Convention. They will continue the study of Customs Unions or analogous arrangements such as free trade areas, the formation of which might constitute one of the methods of achieving these objectives. Those Contracting Parties which have already agreed in principle to the creation of Customs Unions will further the establishment of such Unions as rapidly as conditions permit.

Article 6

The Contracting Parties will co-operate with one another and with other like-minded countries in reducing tariff and other barriers to the expansion of trade, with a view to achieving a sound and balanced multilateral system such as will accord with the principles of the Havana Charter.

Article 7

Each Contracting Party will, having due regard to the need for a high and stable level of trade and employment and for avoiding or countering the dangers of inflation, take such steps as lie within its power to achieve or maintain the stability of its currency and of its internal financial position, sound rates of exchange and, generally, confidence in its monetary system.

8. gr.

Samningsaðilar munu á sem fyllstan og hagkvæmastan hátt hagnýta það vinnuafli, sem þeir hafa yfir að ráða.

Þeir munu leitast við að útvega borgurum sínum næga atvinnu, og þeir mega hagnýta vinnuafli, sem fyrir hendi er í öðru samningsríki, enda munu þeir þá með samkomulagi gera nauðsynlegar ráðstafanir til þess að greiða fyrir flutningi verkafólks og tryggja það, að því verði komið fyrir á þann hátt, sem fullnægjandi er frá efnahagslegu og félagslegu sjónarmiði.

Samningsaðilarnir munu hafa almenna samvinnu um að draga smám saman úr tálmunum á ferðalögum manna.

9. gr.

Samningsaðilarnir munu veita stofnuninni allar þær upplýsingar, sem hún kann að óska eftir til þess að auðvelda framkvæmd starfa sinna.

II. KAFLI

Stofnunin.

10. gr.

Aðilar.

Aðilar stofnunarinnar skulu vera hinir sömu og aðilar samnings þessa.

11. gr.

Markmið.

Markmið stofnunarinnar skal vera það að koma efnahagsmálum Evrópu á heilbrigðan grundvöll með efnahagslegri samvinnu aðila hennar. Hlutverk stofnunarinnar þegar í stað skal vera að tryggja framgang vildreinsaráætlunar Evrópu í samræmi við skuldbindingar þær, sem lýst er í I. kafla samnings þessa.

12. gr.

Störf.

Innan takmarka þess valdsviðs, sem stofnuninni er eða síðar kann að verða fengið, skulu störf hennar vera þessi:

(a) að undirbúa og kveða nánar á um þær sameiginlegu ráðstafanir hlutaðeig-

Article 8

The Contracting Parties will make the fullest and most effective use of their available manpower.

They will endeavour to provide full employment for their own people and they may have recourse to manpower available in the territory of any other Contracting Party. In the latter case they will, in mutual agreement, take the necessary measures to facilitate the movement of workers and to ensure their establishment in conditions satisfactory from the economic and social point of view.

Generally, the Contracting Parties will co-operate in the progressive reduction of obstacles to the free movement of persons.

Article 9

The Contracting Parties will furnish the Organisation with all the information it may request of them in order to facilitate the accomplishment of its tasks.

PART II

The Organisation.

Article 10

Membership.

The Members of the Organisation shall be the Parties to the present Convention.

Article 11

Aim.

The aim of the Organisation shall be the achievement of a sound European economy through the economic co-operation of its Members. An immediate task of the Organisation will be to ensure the success of the European recovery programme, in accordance with the undertakings contained in Part I of the present Convention.

Article 12

Functions.

Within the limits of such powers as are or may be agreed for the Organization, its functions shall be:

(a) to prepare and implement, within the sphere of the collective action of the

61 andi aðila, sem nauðsynlegar eru til þess
5. júlí að ná þeim markmiðum, sem greind eru
í 11. gr., og að auðvelda, efla og sam-
ræma framkvæmdir hvers aðila;

(b) að greiða fyrir, fylgjast með og endurskoða framkvæmd samnings þessa; að gera þær ráðstafanir, sem viðeigandi kunna að teljast, til þess að tryggja framkvæmd hans; og að sjá því um að skipulega sé fylgzt með og athugað, að tryggð verði hagkvæm notkun utanaðkomandi aðstoðar og eigin auðlinda;

(c) að veita ríkisstjórn Bandaríkjanna þá aðstoð og þær upplýsingar, sem samkomulag kann að nást um í sambandi við framkvæmd viðreisnaráætlunar Evrópu og gera tillögur til þeirrar ríkisstjórnar;

(d) að aðstoða þá aðila, sem þess óska, við gerð þeirra milliríkjasamninga, sem nauðsynlegir kunna að vera til að greiða fyrir framkvæmd viðreisnaráætlunar Evrópu.

Stofnuninni er og heimilt að taka að sér önnur þau störf, sem samkomulag kann að nást um.

13. gr. Valdsvið.

Til þess að ná markmiði sínu samkvæmt 11. gr. getur stofnunin:

(a) tekið ákvarðanir, sem aðilar síðan framkvæma;

(b) gert samninga við aðila sína, þau ríki, sem eigi eru aðilar, ríkisstjórn Bandaríkjanna og alþjóðastofnanir;

(c) gert tillögur til ríkisstjórnar Bandaríkjanna, annarra ríkisstjórna og alþjóðastofnana.

14. gr. Ákvarðanir.

Ákvarðanir skulu teknar með samkomulagi allra aðila, nema stofnunin ákveði annað í sérstökum málum. Nú tekur aðili eigi þátt í afgreiðslu máls og ber því við, að hann hafi eigi áhuga á því máli, og skal það þá eigi hafa áhrif á gildi ákvarðana, enda skulu þær halda gildi sínu fyrir aðra aðila.

Members concerned, the measures necessary to achieve the aim laid down in Article 11 and to facilitate, promote and co-ordinate the individual action of the Members;

(b) to facilitate and review the implementation of the present Convention; to take such action as may be found appropriate in order to ensure its execution; and to this end, to provide for systems of observation and review adequate to ensure the efficient use both of external aid and indigenous resources;

(c) to provide the United States Government with such assistance and information as may be agreed in relation to the execution of the European recovery programme and to address recommendations to that Government;

(d) at the request of the interested parties, to assist in the negotiation of such international agreements as may be necessary for the better execution of the European recovery programme.

The Organisation may also assume such other functions as may be agreed.

Article 13 Powers.

In order to achieve its aim as set out in Article 11 the Organisation may:

(a) take decisions for implementation by Members;

(b) enter into agreements with its Members, non-member countries, the United States Government and International Organisations;

(c) make recommendations to the United States Government, to other Governments and to International Organisations.

Article 14 Decisions.

Unless the Organisation otherwise agrees for special cases, decisions shall be taken by mutual agreement of all the Members. The abstention of any Members declaring themselves not to be interested in the subject under discussion shall not invalidate decisions, which shall be binding for other Members.

15. gr.
Ráð.

(a) Allar ákvarðanir skulu teknar af ráði, er skipað sé fulltrúum allra aðila, sem að stofnuninni standa.

(b) Ráðið skal árlega kjósa forseta og tvo varaforseta úr sínum hópi.

(c) Til aðstoðar ráðinu skal vera framkvæmdanefnd og framkvæmdastjóri. Ráðið getur skipað sérfræðinganeindir eða aðrar nefndir eftir því sem nauðsynlegt kann að vera til að framkvæma störf stofnunarinnar. Allar slíkar nefndir skulu vera ábyrgar gagnvart ráðinu.

16. gr.

Framkvæmdanefnd.

(a) Framkvæmdanefndin skal skipuð sjö mönnum, er kosnir skulu af ráðinu árlega. Hún skal vinna störf sín í samræmi við almenn og sérstök fyrirmæli ráðsins og gefa því skýrslu um störf sín.

(b) Ráðið skal árlega tilnefna formann og tvo varaformenn innan framkvæmdanefndarinnar. Það getur og árlega skipað framsögumann og tiltekið störf hans.

(c) Sérhver aðili stofnunarinnar, sem eigi á fulltrúa í framkvæmdanefnd, getur tekið þátt í öllum umræðum og ákvörðunum þeirrar nefndar varðandi hvert það mál, sem sérstaklega snertir hagsmuni hans.

Aðilar stofnunarinnar skulu fá upplýsingar um störf framkvæmdanefndarinnar með því að fá tímanlega í sínar hendur dagskrár og ágríp af fundargerðum.

17. gr.

Framkvæmdastjóri.

(a) Framkvæmdastjóra til aðstoðar skulu vera fyrsti og annar aðstoðarframkvæmdastjóri.

(b) Framkvæmdastjóri og aðstoðarframkvæmdastjórar skulu skipaðir af

Article 15
The Council.

(a) A Council composed of all the Members shall be the body from which all decisions derive.

(b) The Council shall designate annually from among the Members a Chairman and two Vice-Chairmen.

(c) The Council shall be assisted by an Executive Committee and a Secretary-General. The Council may set up such technical committees or other bodies, as may be required for the performance of the functions of the Organisation. All such organs shall be responsible to the Council.

Article 16

The Executive Committee.

(a) The Executive Committee shall consist of seven Members to be designated annually by the Council. It shall carry on its work in accordance with the general and specific instructions of the Council and shall report on it to the Council.

(b) The Council shall designate annually from among the Members of the Executive Committee a Chairman and a Vice-Chairman. It may also designate annually a Rapporteur-General and specify his functions.

(c) Any Member of the Organisation not represented on the Executive Committee may take part in all the discussions and decisions of that Committee on any item specially affecting the interests of that Member.

The Members of the Organisation shall be informed of the proceedings of the Executive Committee by the circulation in good time of agenda and summary records.

Article 17

The Secretary-General.

(a) The Secretary-General shall be assisted by a first and a second Deputy Secretary-General.

(b) The Secretary-General and the Deputy Secretaries-General shall be appointed-

61 ráðinu. Framkvæmdastjóri skal taka við 5. júlí fyrir mælum frá ráðinu.

(c) Framkvæmdastjóri skal sækja eða láta fulltrúa sína sækja fundi ráðsins, framkvæmdanefndarinnar og, eftir þörfum, fundi sérfræðinganefnda og annarra nefnda, og skal þeim heimil þátttaka í umræðum. Hann undirbýr fundi ráðsins og framkvæmdanefndarinnar og sér um framkvæmd ákvarðana þeirra í samræmi við almenn og sérstök fyrir mæli þeirra.

Frekari ákvæði um störf framkvæmdastjóra er að finna í fylgiskjali samnings þessa.

18. gr. Skrifstofa.

(a) Framkvæmdastjóri skal skipa það starfslíð, sem stofnunin kann að þarfnast. Skipan í æðri stöður og starfsreglur skulu háðar samþykki ráðsins.

(b) Með tilliti til alþjóðslegs eðlis stofnunarinnar, skulu framkvæmdastjóri og starfslíð hvorki óska eftir né taka við fyrir mælum frá nokkrum aðila að stofnuninni eða frá ríkisstjórn eða yfirvaldi utan stofnunarinnar.

19. gr.

Sérfræðinganefndir og aðrar nefndir.

Sérfræðinganefndir og aðrar nefndir, sem skipaðar eru samkvæmt 15. gr. (c), skulu taka við fyrir mælum frá ráðinu. Þær skulu skipaðar fulltrúum þeirra aðila, sem mestra hagsmuna hafa að gæta, og skulu haga starfi sínu þannig, að aðrir aðilar, sem hug hafa á því, geti tekið þátt í því eftir því sem nauðsynlegt kann að vera.

20. gr.

Samband við aðrar alþjóða-
stofnanir.

(a) Stofnunin skal koma á því sambandi, formlegu eða óformlegu, við Saminuðu þjóðirnar, aðaldeildir þeirra, und-

ed by the Council. The Secretary-General shall be under the instructions of the Council.

(c) The Secretary-General shall attend or be represented at the meetings of the Council, the Executive Committee and, as required, at meetings of the technical committees and other bodies, with the right to participate in discussion. He will prepare the meetings of the Council and of the Executive Committee and will ensure the execution of their decisions in accordance with general and specific instructions of the Council and the Executive Committee.

Additional provisions as to the functions of the Secretary-General are set out in the Annex to the present Convention.

Article 18 Secretariat.

(a) The Secretary-General shall appoint such staff as the Organisation may require. Senior staff appointments and the staff regulations shall be subject to approval by the Council.

(b) Having regard to the international character of the Organisation, the Secretary-General and the staff shall neither seek nor receive instructions from any of the Members or from any government or authority external to the Organisation.

Article 19

Technical committees and other bodies.

Technical committees and other bodies set up under Article 15 (c) shall be under the instructions of the Council. They shall be composed of the Members most concerned and will so organise their work that other interested Members may take part as may be necessary.

Article 20

Relationship with other International Organisations.

(a) The Organisation shall establish such formal or informal relationship with the United Nations, its principal organs

irnefndir og sérstofnanir, sem bezt kann að greiða fyrir samvinnu um að ná markmiðum hvers um sig.

(b) Stofnunin getur og haft samband við aðrar alþjóðlegar stofnanir.

21. gr.

Aðsetur.

Ráðið skal á fyrsta fundi sínum ákveða aðsetur stofnunarinnar. Ráðið og hinar ýmsu nefndir geta haldið fundi annars staðar, eftir eigin ákvörðun.

22. gr.

Rétthæfi, sérréttindi og forréttindi.

(a) Stofnunin skal njóta þess rétthæfis innan landssvæðis hvers aðildarríkis, sem nauðsynlegt kann að vera til þess að hún geti rækt störf sín og náð markmiði sínu, svo sem lýst er í viðbótarsamkomulagi I, sem fylgir samningi þessum.

(b) Stofnunin, embættismenn hennar og fulltrúar aðildarríkja skulu eiga rétt á þeim sérréttindum og forréttindum, sem lýst er í viðbótarsamkomulagi því, er áður getur.

23. gr.

Ákvæði um fjármál.

(a) Framkvæmdastjóri skal leggja fyrir ráðið til samþykktar árlega fjárhagsáætlun og reikninga, er gerðir séu í samræmi við fjármálaákvæði þau, sem lýst er í viðbótarsamkomulagi II, er fylgir samningi þessum.

(b) Fjárhagsár stofnunarinnar skal hefjast hinn 1. júlí.

(c) Kostnað við stofnunina skulu aðildarríkin greiða, og skal honum jafnað niður á þau í samræmi við ákvæði fyrrnefnds viðbótarsamkomulags.

and subsidiary bodies and with the Specialised Agencies, as may best facilitate collaboration in the achievement of their respective aims.

(b) The Organisation may also maintain relationship with other international bodies.

Article 21

Headquarters.

The Headquarters of the Organisation shall be determined by the Council at its first session. The Council, the several committees or the other bodies may meet elsewhere than at the Headquarters of the Organisation, should they so decide.

Article 22

Legal Capacity,

Privileges and Immunities.

(a) The Organisation shall enjoy in the territory of each of its Members such legal capacity as may be necessary for the exercise of its functions and the fulfilment of its purposes, as defined in Supplementary Protocol N° I to the present Convention.

(b) The Organisation, its officials, and representatives of the Members of the Organisation shall be entitled to the privileges and immunities set out in the above mentioned Supplementary Protocol.

Article 23

Financial Regulations.

(a) The Secretary-General shall present to the Council for approval an annual budget and accounts drawn up in accordance with the Financial Regulations set out in Supplementary Protocol N° II to the present Convention.

(b) The financial year of the Organisation shall begin on the 1st July.

(c) The expenses of the Organisation shall be borne by Members and shall be apportioned in accordance with the provisions of the above mentioned Supplementary Protocol.

III. KAFLI Lokaákvæði.

24. gr.

Fullgilding og gildistaka.

(a) Samning þennan skal fullgilda. Fullgildingarskjöl skulu afhent ríkisstjórn franska lýðveldisins. Samningurinn gengur í gildi, þegar afhent hafa verið fullgildingarskjöl eigi færri en sex þeirra ríkja, sem undirrita hann. Samningurinn gengur í gildi fyrir þau ríki, sem síðar afhenda fullgildingarskjöl sín, við afhendingu þeirra.

(b) Þangað til samningurinn gengur í gildi á þann hátt, er segir í næstu mgr. á undan, eru undirritaðir þó samþykkir því, að hann skuli koma til framkvæmda til bráðabirgða þegar eftir undirskrift hans til þess að komið verði hjá töf á framkvæmd hans, enda sé gætt stjórnarskrárákvæða aðildarríkjanna.

25. gr.

Staðfesting.

Þegar 10 ríki hafa afhent fullgildingarskjöl sín að samningi þessum, getur hvert það Evrópuríki, sem eigi hefur undirritað samninginn, gerzt aðili að honum með tilkynningu stílaðri til ríkisstjórnar lýðveldisins Frakklands, enda sé ráð stofnunarinnar samþykkt þeirri ákvörðun. Aðildin skal miðuð við dagsetningu tilkynningarinnar.

26. gr.

Vanefndir.

Nú vanefnir aðili stofnunarinnar skuldbindingar sínar samkvæmt samningi þessum, og skal þá óskað eftir efndum af hans hálfu. Ef aðili fer ekki eftir þeirri ósk innan tiltekins tíma, geta hinir aðilarnir ákveðið með samkomulagi sínu á milli að halda áfram samvinnu sinni innan stofnunarinnar án þess aðila.

27. gr.

Uppsögn.

Hver aðili getur sagt upp samningi þessum með því að tilkynna það ríkis-

PART III

Final Clauses.

Article 24

Ratification and coming into force.

(a) The present Convention shall be ratified. Instruments of ratification shall be deposited with the Government of the French Republic. The Convention shall come into force upon the deposit of instruments of ratification by not less than six of the signatories. For each signatory ratifying thereafter, the Convention shall come into force upon the deposit of its instrument of ratification.

(b) Nevertheless, pending the coming into force of the Convention in the manner provided by the preceding paragraph, the signatories agree, in order to avoid delay in its execution, to put it into operation on signature on a provisional basis and in accordance with their several constitutional requirements.

Article 25

Accession.

At any time after not less than ten instruments of ratification of the present Convention have been deposited, any non-signatory European country may accede to it by notification addressed to the Government of the French Republic, and with the assent of the Council of the Organisation. Accessions shall take effect on the date of such assent.

Article 26

Non-fulfilment of Obligations.

If any Member of the Organisation ceases to fulfil its obligations under the present Convention, it shall be invited to conform to the provisions of the Convention. If the said Member should not so conform within the period indicated in the invitation, the other Members may decide, by mutual agreement, to continue their co-operation within the Organisation without that Member.

Article 27

Withdrawal.

Any of the Contracting Parties may terminate the application of the present

stjórn franska lýðveldisins með tólf mánaða fyrirvara.

Convention to itself by giving twelve months' notice to that effect to the Government of the French Republic. 61 5. júlí

28. gr.

Afhending fullgildingarskjala, staðfestingarskjala og tilkynninga um uppsögn.

Þegar ríkisstjórn franska lýðveldisins hefur tekið við fullgildingarskjali, staðfestingarskjali eða tilkynningu um uppsögn, skal hún tilkynna það öllum aðildarríkjum og framkvæmdastjóra stofnunarinnar.

Article 28

Communication of Ratifications, Accessions and Withdrawals.

Upon the receipt of any instrument of ratification or accession, or of any notice of withdrawal, the Government of the French Republic shall give notice thereof to all the Contracting Parties and to the Secretary-General of the Organisation.

FYLGISKJAL

Viðbótarákvæði varðandi störf framkvæmdastjóra.

Hér fara á eftir ákvæði varðandi störf framkvæmdastjóra til viðbótar þeim, sem greind eru í 17. gr.:

(1) Hann getur gert tillögur til ráðsins og framkvæmdastjórnarinnar.

(2) Hann skal með samkomulagi við formenn sérfræðinganefnda sjá um, að þær nefndir komi saman til funda eftir því sem þörf krefur, og um nauðsynleg skrifstofustörf. Hann skal senda þeim eftir þörfum fyrirmæli ráðsins og framkvæmdanefndarinnar.

(3) Hann skal fylgjast með starfi annarra nefnda, er getur í 15. gr. (c), og senda þeim eftir þörfum fyrirmæli ráðsins og framkvæmdastjórnarinnar.

(4) Hann skal í samræmi við ákvæði 20. gr. og fyrirmæli ráðsins og framkvæmdastjórnarinnar gera nauðsynlegar ráðstafanir til þess að koma á sambandi við aðrar alþjóðastofnanir.

(5) Hann skal framkvæma önnur þau störf, sem nauðsynleg eru til virkrar stjórnar stofnunarinnar og honum kunna að verða falin af ráðinu eða framkvæmdanefndinni.

Þessu til staðfestu hafa undirritaðir fulltrúar með þar til gildu umboði ritað undir samning þennan og sett við inn-sigli sín.

ANNEX

Additional Provisions concerning the Functions of the Secretary-General.

Provisions concerning the functions of the Secretary-General additional to those specified in Article 17 are set out below:

(1) He may submit proposals to the Council and to the Executive Committee;

(2) He shall provide, in agreement with the Chairman of the technical committees, for these committees to be convened as required and for the necessary secretarial arrangements. He shall transmit to them, as necessary, the instructions of the Council and the Executive Committee;

(3) He shall follow the work of the other bodies referred to in Article 15 (c) and transmit to them, as necessary, the instructions of the Council and of the Executive Committee;

(4) He shall, having regard to the provisions of Article 20 and in accordance with the instructions of the Council and the Executive Committee, make the necessary arrangements for liaison with other International Organisations;

(5) He shall exercise all such other functions necessary for the efficient administration of the Organisation as may be entrusted to him by the Council or by the Executive Committee.

IN FAITH WHEREOF the undersigned Plenipotentiaries, being duly authorised to that effect, have signed the present Convention and have affixed thereto their seals.

61 Gjört í París hinn sextánda dag apríl-
5. júlí mánaðar nítján hundruð fjörutíu og átta
á ensku og frönsku með jafngildum textum,
í einu eintaki, sem varðveitt skal í
skjalasafni ríkisstjórnar franska lýðveldisins,
en hún mun senda staðfest afrit af því til
annarra ríkja, sem undirritað hafa.

Done in Paris this sixteenth day of
April Nineteen Hundred and Forty Eight,
in the English and French languages,
both texts being equally authentic, in a
single copy which shall remain deposited
in the Archives of the Government of
the French Republic, by which certified
copies will be communicated to all the
other signatories.

Fyrir Austurríki: For Austria:	Karl Grüber.
Fyrir Belgíu: For Belgium:	Van der Straten-Waillet.
Fyrir Danmörk: For Denmark:	Gustav Rasmussen.
Fyrir Frakkland: For France:	Georges Bidault.
Fyrir Grikkland: For Greece:	Constantin Tsaldaris.
Fyrir Írland: For Ireland:	Sean Mc Bride.
Fyrir Ísland: For Iceland:	Pétur Benediktsson.
Fyrir Ítalíu: For Italy:	Sforza.
Fyrir Luxemburg: For Luxembourg:	Joseph Bech.
Fyrir Noreg: For Norway:	Gundersen.
Fyrir Holland: For the Netherlands:	Van Boetzelaer van Oosterhout.
Fyrir Portúgal: For Portugal:	Marcello Mathias.
Fyrir Stóra-Bretland og Norður-Írland: For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland:	Ernest Bevin.
Fyrir Svíþjóð: For Sweden:	Karin Kock.
Fyrir Sviss: For Switzerland:	Carl J. Burckhardt.
Fyrir Tyrkland: For Turkey:	Numan Menemencioglu.

Fyrir hernámssvæði Frakklands
í Þýzkalandi:
For the French Zone of Occupation
of Germany:

Général d'armée Kœnig.

Fyrir hernámssvæði Bretlands og Banda-
ríkjanna í Þýzkalandi:
For the United Kingdom and United States
Zones of Occupation of Germany:

General Sir Brian H. Robertson.

**Viðbótarsamkomulag I við samning um
efnahagssamvinnu Evrópu, varðandi rétt-
hæfi, sérréttindi og forréttindi
stofnunarinnar.**

**Supplementary Protocol N° I to the Con-
vention for European Economic Co-
operation on the Legal Capacity,
Privileges and Immunities of
the Organisation.**

Ríkisstjórnir þær og yfirvöld, sem und-
irrita samninginn um efnahagssamvinnu
Evrópu,

The Governments and Authorities
signatories to the Convention for Europ-
ean Economic Co-operation:

Hafa í huga, að samkvæmt ákvæðum
22. gr. samnings um efnahagssamvinnu
Evrópu, skal Efnahagssamvinnustofnun
Evrópu njóta þess réttþæfis innan lands-
svæðis hvers aðildarríkis, sem nauðsyn-
legt kann að vera vegna framkvæmda
starfa hennar, og að stofnunin, yfir-
menn hennar og fulltrúar aðildarríkja
skulu njóta þeirra sérréttinda og forrétt-
inda, sem lýst sé í viðbótarsamkomulagi
við samninginn;

CONSIDERING that according to the pro-
visions of Article 22 of the Convention,
the Organisation for European Economic
Co-operation shall enjoy in the territory
of each of its Members such legal capacity
as may be necessary for the exercise
of its functions and the fulfilment of
its purposes, and that the Organisation,
its officials, and representatives of the
Members of the Organisation shall be en-
titled to the privileges and immunities set
out in a Supplementary Protocol;

og hafa því komið sér saman um eftir-
farandi ákvæði:

HAVE AGREED on the following provi-
sions:

I. KAFLI Aðildarhæfi.

1. gr.

Stofnunin skal talin persóna að lögum.
Henni skal heimilt að gera samninga,
eignast og afsala lausafé og fasteignum
og sækja mál fyrir rétti.

PART I Personality, Capacity.

Article 1

The Organisation shall possess juridical
personality. It shall have the capacity to
conclude contracts, to acquire and dispose
of movable and immovable property and
to institute legal proceedings.

II. KAFLI

Fasteignir, sjóðir og aðrar eignir.

2. gr.

Stofnunin, fasteignir hennar og aðrar
eignir, skulu, hvar sem þær eru, og í hvers
vörzlu sem þær eru, undanþegnar hvers
konar lögsókn, nema því aðeins, að

PART II Property, Funds and Assets.

Article 2

The Organisation, its property and
assets wherever located and by whomso-
ever held, shall enjoy immunity from
every form of legal process except insofar

61 stofnunin hafi í ákveðnu tilviki afsalað sér undanþágu þessari. Það er þó áskilið, að slíkt afsal undanþágu feli eigi í sér heimild til aðfarar að lögum.

3. gr.

Aðsetursstaður stofnunarinnar skal friðhelgur. Fasteignir og aðrar eigur stofnunarinnar, hvar sem þær eru og í hvers vörzlu sem þær eru, skulu undanþegnar rannsókn, eignaupptöku, eignarnámi og hvers konar öðrum afskiptum af hálfu framkvæmdar-, dóms- eða löggjafarvalds.

4. gr.

Skjalasafn stofnunarinnar og hvers konar plögg, sem í hennar eign eða vörzlu eru, skulu friðhelg, hvar sem þau eru.

5. gr.

Stofnunin skal undanþegin hvers konar ákvæðum varðandi fjárhagseftirlit eða lögboðinn gjaldfrest og er því heimilt:

(a) að eiga og hafa bankareikninga í hvers konar gjaldeyri;

(b) að flytja sjóði sína frá einu ríki til annars, eða innan sérhvers ríkis, og hafa skipti á gjaldeyri eftir vild.

6. gr.

Stofnunin, eignir hennar og tekjur skulu vera:

(a) undanþegnar öllum beinum sköttum; það er þó áskilið, að stofnunin fari ekki fram á undanþágu frá gjöldum og sköttum, sem í eðli sínu eru endurgjald fyrir tiltekin hlunnindi;

(b) undanþegnar tollum og banni eða hömlum á inn- og útflutningi, að því er snertir muni, sem stofnunin flytur inn eða út til eigin notkunar. Það er þó áskilið, að eigi skuli munir, sem þannig eru fluttir inn, seldir í því landi, án þess að fylgt sé þeim skilyrðum, sem ríkisstjórn þess lands kann að setja;

as in any particular case it has expressly waived its immunity. It is, however, understood that no waiver of immunity shall extend to any measure of execution.

Article 3

The premises of the Organisation shall be inviolable. The property and assets of the Organisation, wherever located and by whomsoever held, shall be immune from search, requisition, confiscation, expropriation and any other form of interference, whether by executive, administrative, judicial or legislative action.

Article 4

The archives of the Organisation, and in general all documents belonging to it or held by it, shall be inviolable wherever located.

Article 5

Without being restricted by financial controls, regulations and moratoria of any kind:

(a) The Organisation may hold currency of any kind and operate accounts in any currency;

(b) The Organisation may freely transfer its funds from one country to another or within any country and convert any currency held by it into any other currency.

Article 6

The Organisation, its assets, income and other property shall be:

(a) exempt from all direct taxes; it is understood, however, that the Organisation will not claim exemption from rates and taxes which are in fact no more than charges for public utility services;

(b) exempt from customs duties and prohibitions and restrictions on imports and exports in respect of articles imported or exported by the Organisation for its official use. It is understood, however, that articles imported under such exemption will not be sold in the country into which they were imported except under conditions agreed with the Government of that country;

(c) undanþegnar tollum og banni eða hömlum á inn- og útflutningi í sambandi við rit, er hún gefur út.

(c) exempt from customs duties and prohibitions and restrictions on imports and exports in respect of its publications. 61
5. júlí

7. gr.

Enda þótt stofnunin muni almennt ekki fara fram á undanþágu frá leyfisgjöldum og sköttum vegna sölu fasteigna eða lausafjár, þar sem slík gjöld eru innifalin í söluverði, munu aðilar stofnunarinnar þó, þegar unnt er, gera nauðsynlegar ráðstafanir til þess, að slík gjöld séu endurgreidd eða eftirgefin, þegar um er að ræða þýðingarmikil kaup á eignum til afnota fyrir stofnunina.

Article 7

While the Organisation will not, as a general rule, claim exemption from excise duties and from taxes on the sale of movable and immovable property which form part of the price to be paid, nevertheless when the Organisation is making important purchases for official use of property on which such duties and taxes have been charged or are chargeable, Members will, whenever possible, make appropriate administrative arrangements for the remission or return of the amount of duty or tax.

III. KAFLI

Hlunnindi varðandi samgöngumál.

8. gr.

Stofnunin skal innan landssvæðis hvers aðildarríkis eigi njóta verri kjara en ríkisstjórn þess ríkis veitir fulltrúum nokkurs erlends ríkis, þ. á m. diplomatskum fulltrúum, að því er snertir forgangsleyfi og gjöld fyrir póstsendingar, símskeyti, samtöl og önnur fjarskipti; þá skal stofnunin og í sambandi við fréttaflutning og upplýsingar til blaða og útvarps eiga rétt á sama gjaldtaxta og notaður er við fréttasendingar blaða. Stofnunin skal undanþegin ritskoðun.

PART III

Facilities in Respect of Communications.

Article 8

The Organisation shall enjoy in the territory of each Member, for its official communications, treatment not less favourable than that accorded by the Government of that Member to any other Government including its diplomatic mission in the matter of priorities, rates and taxes on mails, cables, telegrams, radiograms, telephotos, telephone and other communications and press rates for information to the press and radio. No censorship shall be applied to the official correspondence and other official communications of the Organisation.

IV. KAFLI

Fulltrúar aðildarríkja.

9. gr.

Fulltrúar aðila stofnunarinnar hjá aðal- og aukaneftendum hennar skulu við störf sín og meðan þeir eru á ferðalagi til fundar og frá njóta sömu sérréttinda, forréttinda og hlunninda og fulltrúar erlendra ríkja, er hliðstæða stöðu hafa.

PART IV

The Representatives of Members.

Article 9

Representatives of Members to the principal and subsidiary organs of the Organisation shall, while exercising their functions and during their journey to and from the place of meeting, enjoy the privileges, immunities and facilities normally enjoyed by diplomatic envoys of comparable rank.

10. gr.

Eigi eru sérréttindi, forréttindi og hlunnindi veitt fulltrúum aðila þeirra

Article 10

Privileges, immunities and facilities are accorded to the representatives of Mem-

61 sjálfra vegna, heldur til þess að tryggja
5, júlí óháða framkvæmd skyldustarfa þeirra í
þágu stofnunarinnar. Aðildarríki er því
eigi einungis heimilt, heldur ber því
skylda til að falla frá forrættindum full-
trúa síns, hvenær sem það ríki telur, að
forrættindin mundu hefta réttan gang
máls og brottfall þeirra sé samrýmanlegt
því sjónarmiði, sem liggur til grundvallar
forrættindunum.

11. gr.

Ákvæði 9. gr. eiga ekki við, þegar um er
að ræða samband fulltrúa við yfirvöld
ríkis þess, sem hann er ríkisborgari í
eða er eða hefur verið fulltrúi fyrir.

12. gr.

Í kafla þessum skal hugtakið „fulltrúi“
talið ná til allra aðalfulltrúa, varafull-
trúa, ráðunauta, sérfræðinga og ritara
sendinefnda.

V. KAFLI

Embættismenn.

13. gr.

Aðalritari ákveður til hvaða flokka
embættismanna fyrirmæli þessi skuli ná.
Skal hann leggja flokkun þessa fyrir ráð-
ið og tilkynna hana ríkisstjórnnum allra
aðildarríkja stofnunarinnar. Nöfn emb-
ættismanna þeirra, sem til hinna ýmsu
flokka teljast, skal jafnan tilkynna ríkis-
stjórnnum aðildarríkja.

14. gr.

Embættismenn stofnunarinnar skulu:

(a) undanþegnir lögsoðn vegna emb-
ættisverka sinna; undanþága þessi gildir
einnig, enda þótt þeir séu eigi lengur emb-
ættismenn stofnunarinnar;

(b) njóta sams konar undanþágu frá
sköttum af launum sínum og tekjum og
veitt er embættismönnum helztu alþjóða-
stofnana og með sömu skilyrðum;

bers not for the personal benefit of the
individuals concerned, but in order to
safeguard the independent exercise of
their functions in connexion with the
Organisation. Consequently, a Member
has not only the right but the duty to
waive the immunity of its representative
in any case where, in the opinion of the
Member, the immunity would impede the
course of justice, and it can be waived
without prejudice to the purpose for
which the immunity is accorded.

Article 11

The provisions of Article 9 are not
applicable as between a representative
and the authorities of the state of which
he is a national or of which he is or has
been the representative.

Article 12

In this Part IV the expression “repre-
sentatives” shall be deemed to include all
delegates, alternates, advisers, technical
experts and secretaries of delegations.

PART V

Officials.

Article 13

The Secretary-General will specify the
categories of officials to which the pro-
visions of this part V shall apply. He shall
submit a list of these categories to the
Council. Thereafter this list shall be com-
municated to all Members. The names of
the officials included in these categories
shall from time to time be made known
to Members.

Article 14

Officials of the Organisation shall:

(a) be immune from legal process in
respect of things done by them in their
official capacity; they shall continue to
be so immune after completion of their
functions as officials of the Organisation;

(b) enjoy the same exemption from
taxation in respect of the salaries and
emoluments paid to them as is enjoyed by
officials of the principal International
Organisations and on the same condi-
tions;

(c) undanþegnir, ásamt mökum sínum og skyldmönnum á framfæri þeirra, hömlum á innflutningi og skráningu útlendinga;

(d) njóta sömu sérréttinda varðandi gjaldeyrisyfirfærslu og veitt er hliðstæðum embættismönnum, sem eru fulltrúar erlendra ríkja;

(e) eiga, þegar ófriður vofir yfir, kost á sömu hlunnindum varðandi heimflutning fyrir sjálfa sig, maka og skyldmenni á þeirra framfæri og fulltrúar erlendra ríkja njóta;

(f) eiga rétt á að flytja inn án tollgreiðslu húsgögn sín og búsmuni, þegar þeir í fyrsta sinn flytjast til embættisstarfa í hlutaðeigandi landi.

15. gr.

Auk þeirra sérréttinda, sem til eru tekin í 14. gr., skal framkvæmdastjóri njóta, að því er sjálfan hann varðar, maka hans og börn innan 21 árs, sömu sérréttinda, forréttinda og hlunninda, sem veitt eru sendiherrum erlendra ríkja samkvæmt þjóðarétti.

Aðstoðarframkvæmdastjórar skulu njóta sömu sérréttinda, forréttinda og hlunninda og hliðstæðir diplomatiskir fulltrúar erlendra ríkja.

16. gr.

Sérréttindi, forréttindi og hlunnindi eru veitt embættismönnum vegna hagsmuna stofnunarinnar, en eigi sjálfra þeirra vegna. Framkvæmdastjóra skal heimilt og skylt að falla frá forréttindum embættismanna, þegar þau að hans áliti mundu hefta réttan gang máls og brottfall forréttindanna er samrýmanlegt hagsmunum stofnunarinnar. Ráðinu skal heimilt að falla frá forréttindum framkvæmdastjóra og aðstoðarframkvæmdastjóra.

17. gr.

Stofnunin skal ávallt hafa samvinnu við hlutaðeigandi yfirvöld aðildarríkja.

(c) be immune, together with their spouses and dependent relatives, from immigration restrictions and alien registration;

(d) be accorded the same privileges in respect of exchange facilities as are accorded to the officials of comparable rank forming a part of diplomatic missions;

(e) be given, together with their spouses and dependent relatives, the same repatriation facilities in time of international crisis as members of diplomatic missions;

(f) have the right to import free of duty their furniture and effects at the time of first taking up their post in the country in question.

Article 15

In addition to the privileges, immunities, exemptions and facilities specified in Article 14, the Secretary-General shall be accorded in respect of himself, his spouse and children under the age of 21, the privileges, immunities, exemptions and facilities accorded to heads of diplomatic missions in conformity with international law.

The Deputy Secretaries-General shall enjoy the privileges, immunities, exemptions and facilities accorded to diplomatic representatives of comparable rank.

Article 16

Privileges, immunities and facilities are granted to officials in the interests of the Organisation and not for the personal benefit of the individuals concerned. The Secretary-General shall have the right and the duty to waive the immunity of any official in any case where, in his opinion, the immunity would impede the course of justice and can be waived without prejudice to the interests of the Organisation. In the case of the Secretary-General and the Deputy Secretaries-General, the Council shall have the right to waive immunity.

Article 17

The Organisation shall co-operate at all times with the appropriate authorities of

61 anna til þess að auðvelda réttan gang
5. júlí mála, tryggja framkvæmd lögreglusam-
þykktu og koma í veg fyrir sérhverja mis-
notkun í sambandi við sérréttindi, for-
réttindi og hlunnindi þau, er um ræðir í
þessum kafla.

Members to facilitate the proper adminis-
tration of justice, secure the observance
of police regulations and prevent the
occurrence of any abuse in connection with
the privileges, immunities, exemptions
facilities mentioned in this Part V.

VI. KAFLI

Sérfræðingar á vegum stofnunarinnar.

18. gr.

Sérfræðingar (aðrir en embættismenn,
sbr. V. kafla), sem í sendiförum eru fyrir
stofnunina, skulu, meðan á slíku ferða-
lagi stendur eða í sambandi við það, njóta
þeirra sérréttinda, forréttinda og hlunn-
inda, sem nauðsynleg eru til þess að þeir
fái óháðir rækt skyldustörf sín.

Sérstaklega skulu þeir:

(a) undanþegnir handtöku, gæzluvarð-
haldi og löghaldi á persónulegum far-
angri;

(b) undanþegnir hvers konar lögsókn
varðandi verk, sem unnin eru í sambandi
við sendiförina;

(c) njóta friðhelgi fyrir hvers konar
skjöl og plögg.

19. gr.

Sérréttindi, forréttindi og hlunnindi eru
veitt sérfræðingum vegna hagsmuna
stofnunarinnar, en ekki sjálfra þeirra
vegna. Framkvæmdastjóra skal heimilt og
ber skylda til að falla frá forréttindum
sérfræðings, ef þau mundu að hans áliti
hefta réttan gang máls og brottfall þeirra
er samrýmanlegt hagsmunum stofnunar-
innar.

VII. KAFLI

Viðbótarsamningar.

20. gr.

Stofnunin getur gert viðbótarsamninga
við einn eða fleiri aðila til breytinga á
ákvæðum viðbótarsamkomulags þessa að
svo miklu leyti sem þann eða þá aðila
snertir.

PART VI

Experts on Mission for the Organisation.

Article 18

Experts (other than officials coming
within the scope of Part V) performing
missions for the Organisation shall be
accorded such privileges, immunities and
facilities as are necessary for the in-
dependent exercise of their functions dur-
ing the period of their missions, including
the time spent on journeys in connexion
with their missions. In particular they
shall be accorded:

(a) immunity from personal arrest or
detention and from seizure of their bag-
gage;

(b) in respect of things done by them
in the course of the performance of their
mission, immunity from legal process of
every kind;

(c) inviolability for all papers and
documents.

Article 19

Privileges, immunities and facilities are
granted to experts in the interests of the
Organisation and not for the personal
benefit of the individuals concerned. The
Secretary-General shall have the right and
the duty to waive the immunity of any
expert in any case where, in his opinion,
the immunity would impede the course of
justice and it can be waived without pre-
judice to the interests of the Organisation.

PART VII

Supplementary Agreements.

Article 20

The Organisation may conclude with
any Member or Members supplementary
agreements adjusting the provisions of
the present Protocol so far as that Member
or those Members are concerned.

Desu til staðfestu hafa undirritaðir fulltrúar með þar til gildu umboði undirritað viðbótarsamkomulag þetta.

Gjört í París hinn sextánda dag apríl-mánaðar nítján hundruð fjörutíu og átta á ensku og frönsku með jafngildum textum, í einu eintaki, sem varðveita skal í skjalasafni ríkisstjórnar franska lýðveldisins, en hún mun senda staðfest afrit af því til allra annarra ríkja, sem undirritað hafa.

(Undirskriftir).

Viðbótarsamkomulag II við samning um efnahagssamvinnu Evrópu, varðandi ákvæði um fjármál stofnunarinnar.

Ríkisstjórnir þær og yfirvöld, sem ritað hafa undir samninginn um efnahagssamvinnu Evrópu:

Hafa í HUGA, að í 23. gr. samningsins er kveðið svo á, að viðbótarskjal skuli samið um fjármálareglugerðir stofnunarinnar,

og hafa því komið sér saman um eftirfarandi ákvæði:

1. gr.

Fjárhagsáætlun.

Framkvæmdastjóri skal eigi síðar en 1. maí ár hvert leggja fyrir ráðið til athugunar og samþykktar sundurliðaða áætlun um útgjöld næsta fjárhagsárs.

Útgjaldaáætluninni skal skipt í almenna kafla. Færslur milli kafla skulu eigi heimilar nema með samþykki framkvæmda- nefndar. Framkvæmdastjóri kveður nánar á um form áætlunarinnar.

Ferða- og dvalarkostnaður fulltrúa aðildarríkja skal venjulega greiddur af þeim ríkjum, sem hlut eiga að máli. Ráðið getur í sérstökum málum heimilað endurgreiðslu á útgjöldum aðildarríkja vegna sérstakra verkefna, sem stofnunin felur þeim.

IN FAITH WHEREOF the undersigned Plenipotentiaries, beind duly authorised to that effect, have signed the present Protocol.

Done in Paris this sixteenth day of April Nineteen Hundred and Forty Eight, in the English and French languages, both texts being equally authentic, in a single copy which shall remain deposited in the Archives of the Government of the French Republic, by which certified copies will be communicated to all the other signatories.

(Signatures).

Supplementary Protocol N° II to the Convention for European Economic Co-operation on the Financial Regulations of the Organisation.

The Governments and Authorities signatories to the Convention for European Economic Co-operation:

CONSIDERING that Article 23 of the Convention provides that a Supplementary Protocol on Financial Regulations of the Organisation for European Economic Co-operation shall be drawn up;

HAVE AGREED on the following provisions:

Article 1

Budget.

The Secretary-General shall not later than May 1st in each year submit to the Council for consideration and approval detailed estimates of expenditure for the following financial year.

Estimates of expenditure shall be divided under general headings. Transfers within the budget shall not be permitted except by authority of the Executive Committee. The exact form of estimates shall be determined by the Secretary-General.

Travelling and subsistence expenses of representatives of Members shall normally be borne by the Members concerned. The Council may authorise the reimbursement in special cases of expenditure incurred by representatives of Members in connexion with special tasks laid upon them by the Organisation.

61
5. júlí

2. gr.

Auka-fjárhagsáætlun.

Ráðið getur falið framkvæmdastjóra að leggja fram auka-fjárhagsáætlun, ef nauðsyn krefur. Framkvæmdastjóri skal leggja fyrir ráðið áætlun um útgjöld vegna allra tillagna, sem lagðar eru fyrir ráðið. Eigi skal litið svo á, að ráðið hafi samþykkt ályktun, sem hefur í för með sér aukin útgjöld, fyrr en það hefur fallið á áætlun um hin auknu útgjöld.

3. gr.

Fjárhagsnefnd.

Ráðið skal skipa fjárhagsnefnd, er fulltrúar aðildarríkja eiga sæti í. Framkvæmdastjóri skal leggja fjárhagsáætlunina fyrir nefnd þessa til athugunar, áður en hann leggur hana fyrir ráðið.

4. gr.

Grundvöllur framlaga.

Útgjöld vegna samþykktra fjárhagsáætlana skulu greidd af aðildarríkjum í því hlutfalli, sem ráðið tiltekur.

Framkvæmdastjóri skal tilkynna aðilum upphæð framlags þeirra og óska eftir greiðslum frá þeim innan þess tíma, er hann tiltekur.

5. gr.

Gjaldeyrir framlags.

Fjárhagsáætlun stofnunarinnar skal samin í gjaldeyri þess ríkis, sem aðsetur stofnunarinnar er í. Framlög aðila skulu fara fram í þeim gjaldeyri.

Ráðið getur þó ákveðið, að aðili skuli greiða hluta framlags síns í hverjum þeim gjaldeyri, sem þörf er á vegna starfsemi stofnunarinnar.

6. gr.

Rekstursfé.

Þar til framlög hafa verið ákveðin og greidd, skal ráðið óska eftir fyrirfram-

Article 2

Supplementary Budget.

The Council may require the Secretary-General to present a supplementary budget if circumstances make it necessary. The Secretary-General shall submit to the Council an estimate of the cost of all resolutions submitted to the Council. No resolution involving additional expenditure shall be deemed to be approved by the Council until it has approved an estimate of the additional expenditure involved.

Article 3

Budget Committee.

A Budget Committee composed of representatives of Members of the Organisation shall be set up by the Council. The Secretary-General shall submit the budget to this Committee for preliminary examination before submitting it to the Council.

Article 4

Basis of Contributions.

Approved budget expenditure shall be met by contributions from the Members of the Organisation in accordance with a scale approved by the Council.

The Secretary-General shall notify the amount of their contributions to Members and invite them to remit their contribution at a date to be fixed by him.

Article 5

Currency of Contributions.

The Budget of the Organisation shall be expressed in the currency of the country in which the Headquarters of the Organisation are established. The contributions of Members shall be made in that currency.

The Council may, however, require Members to pay a fraction of their contribution in any currency which may be needed for the work of the Organisation.

Article 6

Working Capital Fund.

Until the contributions have been assessed and paid, the Council shall call upon

greiðslu rekstursfjár frá aðilum eftir því sem nauðsyn krefur, og skal það fé greitt í sama gjaldeyri og framlögin eiga að greiðast í. Fyrirframgreiðslur þessar skulu endurgreiddar á sama fjárhagsári með samsvarandi frádrætti frá framlögum. Upphæð slíkrar fyrirframgreiðslu skal ákveðin á sama grundvelli og upphæð framlaga.

7. gr.

Bókhald og endurskoðun.

Framkvæmdastjóri skal sjá um, að nákvæmlega séu bókfærðar tekjur allar og útgjöld.

Ráðið skipar endurskoðendur til þriggja ára í senn. Þá má endurskipa. Hlutverk endurskoðenda skal vera að rannsaka reikninga stofnunarinnar, einkum með það fyrir augum að votta, að útgjöld öll hafi farið fram í samræmi við ákvæði fjárhagsáætlunar.

Framkvæmdastjóri skal veita endurskoðendum þá aðstoð, sem þeim kann að vera nauðsynleg við framkvæmd starfa þeirra.

8. gr.

Fjármálaireglugerð.

Framkvæmdastjóri skal svo fljótt sem unnt er eftir að stofnunin er komin á fót, leggja fyrir ráðið til samþykktar sundurliðaða fjármálaireglugerð, er samin sé í samræmi við þær meginreglur, sem hér eru taldar og til þess er ætluð að tryggja heilbrigða fjármálastjórn og hagsýni í útgjöldum.

9. gr.

Bráðabirgða fjárhagsáætlun.

Framkvæmdastjóri skal eigi síðar en tveim mánuðum eftir gildistöku samnings þessa leggja fyrir ráðið fyrstu fjárhagsáætlunina, er skal gilda fyrir tímabilið frá gildistöku samnings þessa til 30. júní 1949, ásamt tillögum varðandi upphæð nauðsynlegra fyrirframgreiðslna á rekstursfé.

Members from time to time as may be necessary to make advances of working capital in the same currency or currencies as the contributions. These advances shall be reimbursed during the same financial year by appropriate deductions from contributions. The amount of such advances shall be assessed on the basis of the criterion used in calculating the contributions themselves.

61

5. júlí

Article 7

Accounts and Auditing

The Secretary-General shall cause an accurate account to be kept of all receipts and disbursements.

The Council shall appoint auditors who will serve for three years in the first instance and may be re-appointed. The functions of the auditors shall be to examine the accounts of the Organisation particularly in order to certify that expenditure has conformed to the provisions made in the budget.

The Secretary-General shall furnish the auditors with such facilities as they may require to carry out their duties.

Article 8

Financial Regulations.

The Secretary-General shall submit to the Council for approval as soon as possible after the establishment of the Organisation detailed financial regulations drawn up in accordance with the principles set out herein and designed to ensure sound financial administration and economy of expenditure.

Article 9

(Provisional Budget).

Exceptionally, the Secretary-General shall, not later than two months after the coming into force of the Convention, present to the Council a first budget which will cover the period from the coming into force of the Convention up to June 30th, 1949, together with proposals regarding the amount of the advances of working capital required.

61 Þessu til staðfestu hafa undirritaðir
5. júlí fulltrúar, er til þess hafa fullgild umboð,
undirritað viðbótarsamkomulag þetta.

Gjört í París hinn sextánda dag apríl-
mánaðar nítján hundruð fjörutíu og átta
á ensku og frönsku með jafngildum text-
um, í einu eintaki, sem varðveita skal í
skjalasafni ríkisstjórnar franska lýðveld-
isins, en hún mun senda staðfest afrit af
því til allra annarra ríkja, sem undirrit-
að hafa.

(Undirskriftir).

IN FAITH WHEREOF the undersigned
Plenipotentiaries, being duly authorised
to that effect, have signed the present
Protocol.

Done in Paris this sixteenth day of
April Nineteen Hundred and Forty Eight,
in the English and French languages,
both texts being equally authentic, in a
single copy which shall remain deposited
in the Archives of the Government of
the French Republic, by which certified
copies will be communicated to all the
other signatories.

(Signatures).

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utánríkisráðuneytið, 5. júlí 1948.

Bjarni Benediktsson.

Agnar Kl. Jónsson.

62

5. júlí

AUGLÝSING

um samning milli Íslands og Bandaríkja Ameríku um efnahagssamvinnu.

Hinn 3. júlí 1948 var í Reykjavík undirritaður svo hljóðandi samningur milli
Íslands og Bandaríkja Ameríku:

Samningur milli Íslands og Bandaríkja
Ameríku um efnahagssamvinnu.

Economic Co-operation Agreement
between Iceland and the United States
of America.

Preamble.

Inngangur.

Ríkisstjórnir Íslands og Bandaríkja
Ameríku:

The Governments of Iceland and the
United States of America:

eru þeirrar skoðunar, að það sé að miklu
leyti undir því komið, að fenginn verði
heilbrigður efnahagslegur grundvöllur,
örugg efnahagsleg sambúð ríkjanna og
því, að þjóðir Evrópu geti orðið efnahags-
lega óháðar óvenjulegri utanaðkomandi
aðstoð, hvort takast muni að koma aftur
á fót eða viðhalda grundvallarreglum ein-
staklingsfrelsis, frjálsu stjórnskipulagi og
sönnu sjálfstæði í ríkjum Evrópu;

Recognizing that the restoration or
maintenance in European countries of
principles of individual liberty, free in-
stitutions, and genuine independence rests
largely upon the establishment of sound
economic conditions, stable international
economic relationships, and the achieve-
ment by the countries of Europe of a
healthy economy independent of extra-
ordinary outside assistance;

eru þeirrar skoðunar, að öflugur og vel-
megandi efnahagur Evrópu sé skilyrði
fyrir því, að markmiðum Sameinuðu þjóð-
anna verði náð;

Recognizing that a strong and prosper-
ous European economy is essential for
the attainment of the purposes of the
United Nations;

álitu, að til þess að hægt sé að skapa ofangreindar aðstæður, sé nauðsynlegt, að gerð verði áætlun um viðreisn Evrópu á grundvelli eigin átaka og gagnkvæmrar samvinnu, er öll ríki, sem samvinnu hafa um slíka áætlun, geti gerzt aðilar að, og sé áætlunin byggð á öflugum frameiðslu-átökum, aukningu útflutningsverzlunar, sköpun eða viðhaldi öryggis í innanlandsfjármálum og eflingu efnahagslegrar samvinnu, þar með taldar allar mögulegar leiðir til þess að koma á og viðhalda réttu gengi og draga úr viðskiptahömlum;

hafa í huga, að ríkisstjórn Íslands hefur til eflingar ofangreindum meginreglum gerzt aðili ásamt öðrum þjóðum, sem sama sinnis eru, að samningi um efnahagssamvinnu Evrópu, er undirritaður var í París hinn 16. apríl 1948, en aðilar þess samnings hafa komið sér saman um að hefjast þegar handa um sameiginlega viðreisnaráætlun og framkvæmd hennar, og að Ísland er aðili að Efnahagssamvinnustofnun Evrópu, sem komið hefur verið á fót samkvæmt ákvæðum téðs samnings;

hafa og í huga, að ríkisstjórn Bandaríkjanna Ameríku hefur til eflingar ofangreindum meginreglum samþykkt lög frá 1948 um efnahagssamvinnu, þar sem gert er ráð fyrir því, að Bandaríki Ameríku veiti aðstoð þeim þjóðum, sem þátt taka í sameiginlegri áætlun um viðreisn Evrópu, til þess að þær þjóðir geti með eigin átökum og samvinnu sín á milli orðið óháðar óvenjulegri utanaðkomandi efnahagsaðstoð;

minnast þess, að ríkisstjórn Íslands hefur þegar lýst fylgi sínu við markmið og stefnu laga frá 1948, um efnahagssamvinnu;

telja æskilegt að lýsa þeim reglum, sem samkomulag hefur orðið um, að farið skuli eftir við veitingu aðstoðar af hálfu ríkisstjórnar Bandaríkjanna Ameríku samkvæmt lögum frá 1948, um efnahagssamvinnu og viðtöku aðstoðar af hálfu ríkisstjórnar Íslands, svo og ráðstöfunum þeim, sem ríkisstjórnirnar munu gera

62
5. júlí

Considering that the achievement of such conditions calls for a European recovery plan of self-help and mutual co-operation, open to all nations which co-operate in such a plan, based upon a strong production effort, the expansion of foreign trade, the creation or maintenance of international financial stability and the development of economic co-operation, including all possible steps to establish and maintain valid rates of exchange and to reduce trade barriers;

Considering that in furtherance of these principles the Government of Iceland has joined with other like-minded nations in a Convention for European Economic Co-operation signed at Paris on April 16, 1948, under which the signatories of that Convention agreed to undertake as their immediate task the elaboration and execution of a joint recovery program, and that the Government of Iceland is a member of the Organization for European Economic Co-operation created pursuant to the provisions of that Convention;

Considering also that, in furtherance of these principles, the Government of the United States of America has enacted the Economic Co-operation Act of 1948, providing for the furnishing of assistance by the United States of America to nations participating in a joint program for European recovery, in order to enable such nations through their own individual and concerted efforts to become independent of extraordinary outside economic assistance;

Taking note that the Government of Iceland has already expressed its adherence to the purposes and policies of the Economic Cooperation Act of 1948;

Desiring to set forth the understandings which govern the furnishing of assistance by the Government of the United States of America under the Economic Cooperation Act of 1948, the receipt of such assistance by Iceland, and the measures which the two Governments will take individually and together in furthering the re-

- 62 hvor í sínu lagi og í sameiningu til efling-
 5. júlí ingar viðreisn á Íslandi, sem er beinn þáttur í hinni sameiginlegu áætlun um viðreisn Evrópu;
 og hafa þær því orðið ásáttar um eftirfarandi atriði:

I. grein.

(Aðstoð og samvinna).

1. Ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku tekst á hendur að veita Íslandi aðstoð með því að gefa ríkisstjórn Íslands, eða einstaklingi, félagi eða stofnun, sem hún tilnefnir, kost á þeirri aðstoð, sem hún kann að óska eftir og ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku samþykkir að láta í té. Ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku mun veita téða aðstoð í samræmi við og að viðlögðum öllum ákvæðum, skilyrðum og brottfallsgreinum laga frá 1948, um efnahagssamvinnu, laga um breytingu á og viðauka við þau lög og fjárveitingalaga í framhaldi af þeim, og mun einungis gefa ríkisstjórn Íslands kost á þeim vörum, þjónustu og annarri aðstoð, sem heimiluð er samkvæmt slíkum lögum.

2. Ríkisstjórn Íslands mun með eigin á-
 tökum og fyrir atbeina Efnahagssamvinnustofnunar Evrópu og í samræmi við samninginn um efnahagssamvinnu Evrópu, sem undirritaður var í París hinn 16. apríl 1948, ásamt öðrum þáttökuríkjum gera virkar tilraunir til þess að ná sem fyrst með sameiginlegri viðreisnar-áætlun þeim efnahagsaðstæðum í Evrópu, sem nauðsynlegar eru varanlegum friði og velmegun og til þess að gera ríkjum Evrópu, sem þátt taka í slíkri sameiginlegri áætlun, fært að verða óháð óvenju-
 legri utanaðkomandi aðstoð innan gildistímabils samnings þessa. Ríkisstjórn Íslands staðfestir þann ásetning sinn að gera ráðstafanir til þess að framkvæma ákvæði hinna almennu skuldbindinga, sem greindar eru í samningi um efnahagssamvinnu Evrópu, að halda áfram að taka virkan þátt í störfum Efnahagssamvinnustofnunar Evrópu og að halda áfram að

covery of Iceland as an integral part of the joint program for European recovery;
 Have agreed as follows:

Article I.

(Assistance and Cooperation).

1. The Government of the United States of America undertakes to assist Iceland, by making available to the Government of Iceland or to any person, agency or organization designated by the latter Government such assistance as may be requested by it and approved by the Government of the United States of America. The Government of the United States of America will furnish this assistance under the provisions, and subject to all of the terms, conditions and termination provisions, of the Economic Cooperation Act of 1948, acts amendatory and supplementary thereto and appropriation acts thereunder, and will make available to the Government of Iceland only such commodities, services and other assistance as are authorized to be made available by such acts.

2. The Government of Iceland, acting individually and through the Organization for European Economic Cooperation, consistently with the Convention for European Economic Cooperation signed at Paris on April 16, 1948, will exert sustained efforts in common with other participating countries speedily to achieve through a joint recovery program economic conditions in Europe essential to lasting peace and prosperity and to enable the countries of Europe participating in such a joint recovery program to become independent of extraordinary outside economic assistance within the period of this Agreement. The Government of Iceland reaffirms its intention to take action to carry out the provisions of the General Obligations of the Convention for European Economic Cooperation, to continue to participate actively in the work of the Organization for European Eco-

fylgja markmiðum og stefnu laga frá 1948, um efnahagssamvinnu.

3. Að því er snertir aðstoð, sem ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku veitir Íslandi og útveguð er utan Bandaríkja Ameríku, lendna þeirra eða eignarlanda, mun ríkisstjórn Íslands hafa samvinnu við ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku um að tryggja, að það sem útvegað er, fáið með sanngjörnu verði og með sanngjörnum skilyrðum og þannig, að þeir dollarar, sem það ríki öðlast, er aðstoð er útveguð frá, verði notaðir á þann hátt, sem samrýmanlegur er þeim ráðstöfunum, sem ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku gerir í samráði við hlutaðeigandi ríki.

II. grein.

(Almennar skuldbindingar).

1. Í þeim tilgangi, að viðreisn Íslands megi ná sem fyllstum árangri fyrir atbeina aðstoðar þeirrar, sem fengin er hjá ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku, mun ríkisstjórn Íslands gera sitt ýtrasta til þess:

- (a) að gera eða halda áfram þeim ráðstöfunum, sem nauðsynlegar eru til þess að tryggja hagkvæma og hagsýna notkun allra auðlinda, sem hún hefur umráð yfir, þar á meðal
  - (i) þær ráðstafanir, sem nauðsynlegar kunna að vera til þess að tryggja það, að vörur þær og þjónusta, sem fengnar eru fyrir aðstoð, sem veitt er samkvæmt samningi þessum, séu notaðar á þann hátt, sem samrýmanlegur er samningi þessum og, eftir því sem við verður komið, hinum almennu markmiðum, sem fram koma í áætlunum, er ríkisstjórn Íslands lætur í té til stuðnings þörfum sínum fyrir aðstoð, er veitt sé af ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku;
  - (ii) Athugun og endurskoðun á hagnýtingu slíkra auðlinda með ströngu eftirlitskerfi, sem sam-

62
5. júlí
nomic Cooperation, and to continue to adhere to the purposes and policies of the Economic Cooperation Act of 1948.

3. With respect to assistance furnished by the Government of the United States of America to Iceland and procured from areas outside the United States of America, its territories and possessions, the Government of Iceland will cooperate with the Government of the United States of America in ensuring that procurement will be effected at reasonable prices and on reasonable terms and so as to arrange that the dollars thereby made available to the country from which the assistance is procured are used in a manner consistent with any arrangements made by the Government of the United States of America with such country.

Article II.

(General Undertakings).

1. In order to achieve the maximum recovery through the employment of assistance received from the Government of the United States of America, the Government of Iceland will use its best endeavours:

- (a) to adopt or maintain the measures necessary to ensure efficient and practical use of all the resources available to it, including
  - (i) such measures as may be necessary to ensure that the commodities and services obtained with assistance furnished under this Agreement are used for purposes consistent with this Agreement and, as far as practicable, with the general purposes outlined in the schedules furnished by the Government of Iceland in support of the requirements of assistance to be furnished by the Government of the United States of America;
  - (ii) the observation and review of the use of such resources through an effective follow-up

62
5. júlí

þykkt sé af Efnahagssamvinnustofnun Evrópu; og

- (iii) að því leyti sem því verður við komið, ráðstafanir til að hafa upp á, finna eigendur að og nota á viðeigandi hátt til eflingar sameiginlegrí áætlun um viðreisn Evrópu, eignir og tekjur af þeim, sem tilheyra íslenskum ríkisborgurum og eru innan Bandaríkja Ameríku, lendna þeirra eða eignarlanda. Með ákvæði þessu er engin skylda lögð á ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku til þess að aðstoða við framkvæmd slíkra ráðstafana né á ríkisstjórn Íslands til að ráðstafa slíkum eignum.
- (b) að efla framleiðslu iðnaðar- og akuryrkjuvara á heilbrigðum efnahagslegum grundvelli, að ná þeim framleiðslumarkmiðum, sem sett kunna að verða fyrir atbeina Efnahagssamvinnustofnunar Evrópu, og að láta ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku í té — þegar hún óskar þess — nákvæmar tillögur um tilteknar framkvæmdir, sem ríkisstjórn Íslands hefur í hyggju, að gerðar verði að verulegu leyti fyrir aðstoð, sem fánleg verður samkvæmt þessum samningi, þ. á m., eftir því sem við verður komið, áætlanir um aukna framleiðslu samgöngutækja og matvæla;
- (c) að koma gjaldmiðli sínum í öruggt horf, koma á eða viðhalda réttu gengi, afnema halla á fjárlögum, svo fljótt sem því verður við komið, koma á eða viðhalda öryggi í innanlandsfjármálum og yfirleitt að endurreisa eða viðhalda trausti á peningamálum sínum; og
- (d) að hafa samvinnu við önnur þátttökuríki um að auðvelda og efla vaxandi skipti á vörum og þjónustu milli þátttökuríkjanna og við önnur ríki og að draga úr hömlum af hálfu einstaklinga og þess opinbera í viðskiptum
- system approved by the Organization for European Economic Cooperation; and
- (iii) to the extent practicable, measures to locate, identify and put into appropriate use in furtherance of the joint program for European recovery, assets and earnings therefrom which belong to nationals of Iceland and which are situated within the United States of America, its territories or possessions. Nothing in this clause imposes any obligation on the Government of the United States of America to assist in carrying out such measures or on the Government of Iceland to dispose of such assets;
- (b) to promote the development of industrial and agricultural production on a sound economic basis; to achieve such productive targets as may be established through the Organization for European Economic Cooperation; and when desired by the Government of the United States of America, to communicate to that Government detailed proposals for specific projects contemplated by the Government of Iceland to be undertaken in substantial part with assistance made available pursuant to this Agreement including, whenever practicable, projects for increased production of transportation facilities and food;
- (c) to stabilize its currency, establish or maintain a valid rate of exchange, balance its governmental budget as soon as practicable, create or maintain internal financial stability, and generally restore or maintain confidence in its monetary system; and
- (d) to cooperate with other participating countries in facilitating and stimulating an increasing interchange of goods and services among the participating countries and with other countries and in reducing public and

milli ríkjanna og gagnvart öðrum ríkjum.

2. Með hliðsjón af 8. gr. samningsins um efnahagssamvinnu Evrópu, þar sem gert er ráð fyrir fullkominni og hagnýtri notkun mannafla, sem fyrir hendi er í þáttökuríkjunum, mun ríkisstjórn Íslands taka til velviljaðrar athugunar tillögur, sem gerðar eru í samráði við Alþjóðaflóttamannastofnunina og miða að sem fullkomnastrí hagnýtingu mannafla, sem fyrir hendi er í einhverju þáttökuríkjanna, til þess að náð verði markmiðsamnings þessa.

3. Ríkisstjórn Íslands mun gera þær ráðstafanir, sem hún telur viðeigandi, og mun hafa samvinnu við önnur þáttökuríki um að koma í veg fyrir, að beitt verði af hálfu verzlunarfyrirtækja einstaklinga eða opinberra aðila þeim verzlunaraðferðum eða ráðstöfunum á sviði milliríkjaverzlunar, sem torvelda samkeppni, takmarka aðgang að mörguðum eða stuðla að einokunarfyrirkomulagi, þegar slíkar aðferðir eða ráðstafanir verða til þess að hefta framgang hinnar sameiginlegu áætlunar um viðreisn Evrópu.

III. grein. (Ábyrgðir).

1. Ríkisstjórnir Íslands og Bandaríkja Ameríku munu, þegar önnur þeirra óskar þess, hafa viðræður um áætlanir á Íslandi, sem ríkisborgarar Bandaríkja Ameríku hafa gert tillögu um og ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku getur á viðeigandi hátt ábyrgzt gjaldeyrisyfirfærslu í sambandi við samkvæmt 111. gr. (b) (3) laga frá 1948, um efnahagssamvinnu.

2. Ríkisstjórn Íslands fellst á, að ef ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku innir af hendi greiðslu í Bandaríkjadollurum til einhvers aðila samkvæmt slíkri ábyrgð, skuli krónur þær, eða inneign í krónum, sem framseld er ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku samkvæmt téðri grein, verða skoðaðar sem eign ríkisstjórnar Bandaríkja Ameríku.

private barriers to trade among themselves and with other countries.

2. Taking into account Article 8 of the Convention for European Economic Cooperation looking toward the full and effective use of manpower available in the participating countries, the Government of Iceland will accord sympathetic consideration to proposals made in conjunction with the International Refugee Organization directed to the largest practicable utilization of manpower available in any of the participating countries in furtherance of the accomplishment of the purposes of this Agreement.

3. The Government of Iceland will take the measures which it deems appropriate, and will cooperate with other participating countries, to prevent, on the part of private or public commercial enterprises, business practises or business arrangements affecting international trade which restrain competition, limit access to markets or foster monopolistic control whenever such practices or arrangements have the effect of interfering with the achievement of the joint program of European recovery.

Article III. (Guaranties).

1. The Governments of Iceland and the United States of America will, upon the request of either Government, consult respecting projects in Iceland proposed by nationals of the United States of America and with regard to which the Government of the United States of America may appropriate make guaranties of currency transfer under section 111 (b) (3) of the Economic Cooperation Act of 1948.

2. The Government of Iceland agrees that if the Government of the United States of America makes payment in United States dollars to any person under such a guaranty, any krónur, or credits in krónur, assigned or transferred to the Government of the United States of America pursuant to that section shall be recognized as property of the Government of the United States of America.

62

5. júlí

IV. grein.

(Innlendur gjaldmiðill).

1. Ákvæði þessarar greinar ná einungis til aðstoðar, sem ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku kann að veita án þess að endurgjald komi fyrir.

2. Ríkisstjórn Íslands mun stofna sérstakan reikning á sínu nafni í Landsbanka Íslands (hér nefndur „sérstakur reikningur“) og mun leggja inn á þann reikning í krónum upphæðir, sem samsvara þeim dollaraútgjöldum, sem ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku ráðgerir vegna útvegnaðra vara, þjónustu eða tæknilegra upplýsinga (þ. á m. hvers konar kostnað við verkun, geymslu, flutning, viðgerðir og aðra þjónustu í því sambandi), sem Íslandi hafa verið útvegaðar án endurgjalds á einhvern hátt, sem heimilað er í lögum frá 1948, um efnahagssamvinnu. Ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku tilkynnir ríkisstjórn Íslands við og við ráðgert dollaraverð slíkra vara, þjónustu og tæknilegra upplýsinga, og ríkisstjórn Íslands leggur síðan inn á hinn sérstaka reikning samsvarandi upphæð í krónum samkvæmt því gengi, sem á hverjum tíma hefur orðið samkomulag um við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn. Ríkisstjórn Íslands getur hvenær sem er innt af hendi fyrirframgreiðslur inn á hinn sérstaka reikning, sem síðan skulu koma til frádráttar síðari upphæðum, sem tilkynntar eru samkvæmt þessari málsgrein.

3. Ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku tilkynnir ríkisstjórn Íslands við og við um upphæðir þær í krónum, sem hún þarfnast vegna reksturskostnaðar á Íslandi við framkvæmd laga frá 1948, um efnahagssamvinnu, og ríkisstjórn Íslands lætur síðan slíkar upphæðir í té af innstæðum á hinum sérstaka reikningi á þann hátt, sem ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku óskar eftir í tilkynningunni.

Article IV.

(Local Currency).

1. The provisions of this Article shall apply only with respect to assistance which may be furnished by the Government of the United States of America on a grant basis.

2. The Government of Iceland will establish a special account in the Landsbanki Íslands (National Bank of Iceland) in the name of the Government of Iceland (hereinafter called the Special Account) and will make deposits in krónur to this account in amounts commensurate with the indicated dollar cost to the Government of the United States of America of commodities, services and technical information (including any costs of processing, storing, transporting, repairing or other services incident thereto) made available to Iceland on a grant basis by any means authorized under the Economic Cooperation Act of 1948. The Government of the United States of America shall from time to time notify the Government of Iceland of the indicated dollar cost of any such commodities, services and technical information, and the Government of Iceland will thereupon deposit in the Special Account a commensurate amount of krónur computed at a rate of exchange, which shall be the par value agreed at such time with the International Monetary Fund. The Government of Iceland may at any time make advance deposits in the Special Account which shall be credited against subsequent notifications pursuant to this paragraph.

3. The Government of the United States of America will from time to time notify the Government of Iceland of its requirements for administrative expenditures in krónur within Iceland incident to operations under the Economic Cooperation Act of 1948, and the Government of Iceland will thereupon make such sums available out of any balances in the Special Account in the manner requested by the Government of the United States of America in the notification.

4. Fimm af hundraði af fé því, sem greitt er inn á hinn sérstaka reikning samkvæmt þessari grein vegna aðstoðar, sem veitt er samkvæmt heimild laga frá 1949, um fjárveitingu í sambandi við aðstoð til annarra þjóða, skal leggja til hliðar til ráðstöfunar ríkisstjórnar Bandaríkja Ameríku vegna útgjalda hennar á Íslandi, og skulu upphæðir þær, sem látnar eru í té samkvæmt 3. mgr. þessarar greinar fyrst dregnar frá þeim upphæðum, sem lagðar eru til hliðar samkvæmt þessari málsgrein.

5. Ríkisstjórn Íslands mun enn fremur láta í té þær upphæðir í krónum af innstæðum á hinum sérstaka reikningi, sem nauðsynlegar kunna að vera til þess að standast kostnað (þ. á m. hafnar-, geymslu-, afgreiðslu- og slíkan kostnað) við flutning frá aðkomuhöfn á Íslandi til afgreiðslustaðar viðtakanda á Íslandi á þeim gjafasendingum og böggjum, sem um ræðir í 117. gr. (c) laga frá 1948, um efnahagssamvinnu.

6. Ríkisstjórn Íslands getur hafið innstæður, sem fyrir hendi kunna að vera á hinum sérstaka reikningi, til þeirra ráðstafana, sem samkomulag kann að nást um á hverjum tíma við ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku. Við athugun á tillögum, sem ríkisstjórn Íslands gerir um ráðstöfun á innstæðum á hinum sérstaka reikningi, mun ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku hafa í huga þá þörf, sem er á því að efla eða viðhalda öryggi í peningamálum og fjármálum innanlands á Íslandi og á því að efla framleiðslustörf og milliríkjaviðskipti svo og leit að og elfingu á nýjum auðlindum á Íslandi, þar með talið sérstaklega:

(a) útgjöld vegna fyrirætlana eða áætlana, þ. á m. þeirra, sem eru þáttur í heildaráætlun um eflingu framleiðslugetu Íslands og hinna þáttökuríkjanna, og fyrirætlana eða áætlana, sem erlendur gjaldeyriskostnaður við er greiddur með aðstoð, sem ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku veitir samkvæmt lögum frá 1948, um efnahagssamvinnu eða á annan hátt, eða með lánum frá Alþjóðbankanum.

4. Five percent of each deposit made pursuant to this Article in respect of assistance furnished under authority of the Foreign Aid Appropriation Act, 1949, shall be allocated to the use of the Government of the United States of America for its expenditure in Iceland and sums made available pursuant to paragraph 3 of this Article shall first be charged to the amounts allocated under this paragraph.

5. The Government of Iceland will further make such sums of krónur available out of any balances in the Special Account as may be required to cover costs (including port, storage, handling and similar charges) of transportation from any point of entry in Iceland to the consignee's designated point of delivery in Iceland of such relief supplies and packages as are provided for in Section 117 (c) of the Economic Cooperation Act of 1948.

6. The Government of Iceland may draw upon any remaining balance in the Special Account for such purposes as may be agreed from time to time with the Government of the United States of America. In considering proposals put forward by the Government of Iceland for drawings from the Special Account, the Government of the United States of America will take into account the need for promoting or maintaining internal monetary and financial stabilization in Iceland and for stimulating productive activity and international trade and the exploration for and development of new sources of wealth within Iceland, including in particular:

(a) expenditure upon projects or programs, including those which are part of a comprehensive program for the development of the productive capacity of Iceland and the other participating countries, and projects or programs the external costs of which are being covered by assistance rendered by the Government of the United States of America under the Economic Cooperation Act of 1948

- (b) útgjöld í sambandi við leit að og aukna framleiðslu á efnivörum, sem þörf kann að vera fyrir í Bandaríkjunum Ameríku vegna skorts, sem er eða líklegt er að verði á slíkum vörum í Bandaríkjunum Ameríku; og
- (c) niðurgreiðslum, sem um munar, á þjóðarskuldum, einkum á skuldum Landsbanka Íslands eða annarra bankastofnana.

7. Kvaðalausum innstæðum, öðrum en óráðstöfuðum upphæðum, sem lagðar hafa verið til hliðar samkvæmt 4. mgr. þessarar greinar, sem eftir eru á hinum sérstaka reikningi hinn 30. júní 1952, skal ráðstafað á Íslandi í þeim tilgangi, sem samkomulag kann að nást um milli ríkisstjórna Íslands og Bandaríkja Ameríku, og er þá áskilið, að samþykki Bandaríkja Ameríku sé háð staðfestingu löggjafarþings Bandaríkja Ameríku í formi laga eða sameiginlegrar ályktunar beggja deilda.

V. grein.

(Öflun efnivara).

1. Ríkisstjórn Íslands mun greiða fyrir afhendingu til Bandaríkja Ameríku, til birgðasöfnunar eða í öðru skyni, á efnivörum, sem framleiddar eru á Íslandi og Bandaríki Ameríku þarfnast vegna skorts, sem er eða líklegt er að verði á þeirra eigin auðlindum, með sanngjörnum söluskilmálum, skiptum, vöruskiptum eða á annan hátt og í því magni og til þess tíma, sem samkomulag kann að nást um milli ríkisstjórna Íslands og Bandaríkja Ameríku eftir að hæfilegt tillit hefur verið tekið til sanngjarnra þarfa Íslands til eigin notkunar og venjulegs útflutnings slíkra efnivara. Ríkisstjórn Íslands mun gera þær sérstöku ráðstafanir, sem nauðsynlegar kunna að vera til þess að framkvæma ákvæði þessarar málsgreinar, þ. á m. stuðla að aukinni framleiðslu slíkra efnivara á Íslandi og afnema sérhverjar tálmanir á afhendingu slíkra efnivara til Bandaríkja Ameríku. Ríkisstjórn Íslands

or otherwise, or by loans from the International Bank for Reconstruction and Development;

- (b) expenditures upon the exploration for and development of additional production of materials which may be required in the United States of America because of deficiencies or potential deficiencies in the resources of the United States of America; and
- (c) effective retirement of the national debt, especially debt held by the National Bank of Iceland or other banking institutions.

7. Any unencumbered balance, other than unexpended amounts allocated under paragraph 4 of this Article, remaining in the Special Account on June 30, 1952, shall be disposed of within Iceland for such purposes as may hereafter be agreed between the Governments of Iceland and the United States of America, it being understood that the agreement of the United States of America shall be subject to approval by Act or Joint Resolution of the Congress of the United States of America.

Article V.

(Access to Materials).

1. The Government of Iceland will facilitate the transfer to the United States of America, for stockpiling or other purposes, of materials originating in Iceland which are required by the United States of America as a result of deficiencies or potential deficiencies in its own resources, upon such reasonable terms of sale, exchange, barter or otherwise, and in such quantities, and for such period of time, as may be agreed to between the Governments of Iceland and the United States of America, after due regard for the reasonable requirements of Iceland for domestic use and commercial export of such materials. The Government of Iceland will take such specific measures as may be necessary to carry out the provisions of this paragraph, including the promotion of the increased production of such materials within Iceland, and the removal of any hindrances to the transfer

mun, þegar ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku óskar þess, hefja samningaviðræður um nánari ákvæði, er nauðsynleg eru til þess að framkvæma fyrirmæli þessarar málsgreinar.

2. Ríkisstjórn Íslands mun, þegar ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku fer þess á leit, taka þátt í samningaumleitunum um viðeigandi ákvæði til að framkvæma fyrirmæli 115. gr. (b) (9) laga frá 1948, um efnahagssamvinnu, er varðar framleiðslu og afhendingu á efnivörum, sem Bandaríki Ameríku þarfnast.

3. Ríkisstjórn Íslands mun, ef ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku óskar þess, hafa samvinnu, þegar það á við, um að markmiðum 1. og 2. mgr. þessarar greinar verði náð að því er snertir efnivörur, sem til eru orðnar utan Íslands.

VI. grein. (Ferðalög).

Ríkisstjórn Íslands mun hafa samvinnu við ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku um að greiða fyrir og stuðla að auknum ferðalögum Bandaríkjaþegna til þátttökuríkja og innan þeirra.

VII. grein.

(Samráð og framsending upplýsinga).

1. Báðar ríkisstjórnirnar munu, þegar önnur þeirra óskar þess, ráðgast um hvers konar atriði, er snerta framkvæmd samnings þessa svo og framkvæmdir eða ráðstafanir, sem gerðar eru í framhaldi samnings þessa.

2. Ríkisstjórn Íslands mun senda ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku í því formi og á þeim tímum, sem ríkisstjórn Bandaríkjanna óskar eftir, er hún hefur ráðgast við ríkisstjórn Íslands:

(a) nákvæmar upplýsingar um fyrirætlanir, áætlanir og ráðstafanir, sem

of such materials to the United States of America. The Government of Iceland will, when so requested by the Government of the United States of America, enter into negotiations for detailed arrangements necessary to carry out the provisions of this paragraph.

2. The Government of Iceland will, when so requested by the Government of the United States of America, negotiate such arrangements as are appropriate to carry out the provisions of paragraph (9) of subsection 115 (b) of the Economic Cooperation Act of 1948, which relates to the development and transfer of materials required by the United States of America.

3. The Government of Iceland, when so requested by the Government of the United States of America, will cooperate, wherever appropriate, to further the objectives of paragraphs 1 and 2 of this Article in respect of materials originating outside of Iceland.

Article VI. (Travel Arrangements).

The Government of Iceland will cooperate with the Government of the United States of America in facilitating and encouraging the promotion and development of travel by citizens of the United States of America to and within participating countries.

Article VII. (Consultation and Transmittal of Information).

1. The two Governments will, upon the request of either of them, consult regarding any matter relating to the application of this Agreement or to operations or arrangements carried out pursuant to this Agreement.

2. The Government of Iceland will communicate to the Government of the United States of America in a form and at intervals to be indicated by the latter after consultation with the Government of Iceland:

(a) detailed information of projects, programs and measures proposed or

62
5. júlí

rikisstjórn Íslands ráðgerir eða ákveður með það fyrir augum að framkvæma fyrir máli samnings þessa og hinna almennu skuldbindinga samningsins um efnahagssamvinnu Evrópu;

- (b) nákvæmar skýrslur um framkvæmdir samkvæmt samningi þessum, þ. á m. skýrslu um notkun fjár, vara og þjónustu, sem tekið er við samkvæmt honum, og skulu slíkar skýrslur gerðar ársfjórðungslega;
- (c) Upplýsingar varðandi efnahag sinn og hvers konar aðrar upplýsingar, sem máli skipta og nauðsynlegar eru til viðbótar þeim upplýsingum, sem ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku fær hjá Efnahagssamvinnustofnun Evrópu og ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku kann að þarfnast við ákvörðun um eðli og umfang framkvæmda samkvæmt lögum frá 1948, um efnahagssamvinnu og til að meta áhrif aðstoðar, sem veitt er eða ráðgert er að veita samkvæmt samningi þessum og yfirleitt hversu hinni sameiginlegu viðreisnaráætlun miðar áfram.

3. Ríkisstjórn Íslands mun aðstoða ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku við öflun upplýsinga varðandi efnivörur þær, sem framleiddar eru á Íslandi og vitnað er til í V. gr., eftir því sem nauðsyn ber til við ákvörðun og framkvæmd þeirra ráðstafana, sem kveðið er á um í þeirri grein.

VIII. grein.

(Fréttastarfsemi).

1. Ríkisstjórnir Íslands og Bandaríkja Ameríku viðurkenna, að það sé sameiginlegt hagsmunamál þeirra, að fullkomnar upplýsingar séu veittar almenningi um markmið og framgang hinnar sameiginlegu áætlunar um viðreisn Evrópu og um ráðstafanir þær, sem gerðar eru til framgangs þeirrar áætlunar. Það er viðurkennt, að viðtæk útbreiðsla upplýsinga um framgang áætlunarinnar sé æskileg til þess að efla þann skilning á því, að um sameiginleg átök og gagnkvæma aðstoð sé að ræða, sem nauðsynlegur er til þess að markmiðum áætlunarinnar verði náð.

adopted by the Government of Iceland to carry out the provisions of this Agreement and the General Obligations of the Convention for European Economic Cooperation;

- (b) full statements of operations under this Agreement, including a statement of the use of funds, commodities and services received thereunder, such statements to be made in each calendar quarter;
- (c) information regarding its economy and any other relevant information, necessary to supplement that obtained by the Government of the United States of America from the Organization for European Economic Cooperation, which the Government of the United States of America may need to determine the nature and scope of operations under the Economic Cooperation Act of 1948, and to evaluate the effectiveness of assistance furnished or contemplated under this Agreement and generally the progress of the joint recovery program.

3. The Government of Iceland will assist the Government of the United States of America to obtain information relating to the materials originating in Iceland referred to in Article V which is necessary to the formulation and execution of the arrangements provided for in that Article.

Article VIII.

(Publicity).

1. The Governments of Iceland and the United States of America recognize that it is in their mutual interest that full publicity be given to the objectives and progress of the joint program for European recovery and of the actions taken in furtherance of that program. It is recognized that wide dissemination of information on the progress of the program is desirable in order to develop the sense of common effort and mutual aid which are essential to the accomplishment of the objectives of the program.

2. Ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku mun stuðla að útbreiðslu slíkra upplýsinga og mun útvega fréttastofnunum þær.

3. Ríkisstjórn Íslands mun stuðla að útbreiðslu slíkra upplýsinga bæði fyrir sitt leyti og í samvinnu við Efnahagsstofnun Evrópu. Mun hún láta fréttastofnunum í té slíkar upplýsingar og gera allar raunhæfar ráðstafanir til þess að tryggja það, að hæfileg aðstaða verði fyrir hendi til slíkrar útbreiðslu. Þá mun hún og láta öðrum þátttökuríkjum og Efnahagssamvinnustofnun Evrópu í té fullkomnar upplýsingar um framgang viðreisnaráætlunarrinnar.

4. Ríkisstjórn Íslands mun ársfjórðungslega birta nákvæmar skýrslur um framkvæmdir samkvæmt samningi þessum, þar á meðal upplýsingar um notkun fjár, vara og þjónustu, sem tekið hefur verið við.

IX. grein.

(Sendinefndir).

1. Ríkisstjórn Íslands samþykkir að veita viðtöku sérstakri sendinefnd um efnahagssamvinnu, er mun inna af hendi skuldbindingar ríkisstjórnar Bandaríkja Ameríku á Íslandi samkvæmt þessum samningi.

2. Ríkisstjórn Íslands mun að fenginni tilkynningu um það efni frá sendiherra Bandaríkja Ameríku á Íslandi skoða hina sérstöku sendinefnd, starfslið hennar og hinn sérstaka fulltrúa Bandaríkjanna í Evrópu sem hluta af sendiráði Bandaríkja Ameríku á Íslandi að því er snertir sérréttindi og forréttindi, sem veitt eru sendiráðinu og starfsmönnum þess, þeim er sambærilega stöðu hafa. Ríkisstjórn Íslands mun enn fremur veita meðlimum þingnefndar löggjafarþings Bandaríkja Ameríku um efnahagssamvinnu við önnur lönd og starfsliði hennar viðeigandi fyrirgreiðslu og láta þeim í té þau hlunnindi og aðstoð, sem nauðsynleg eru til

2. The Government of the United States of America will encourage the dissemination of such information and will make it available to the media of public information.

3. The Government of Iceland will encourage the dissemination of such information both directly and in cooperation with the Organization for European Economic Cooperation. It will make such information available to the media of public information and take all practicable steps to ensure that appropriate facilities are provided for such dissemination. It will further provide other participating countries and the Organization for European Economic Cooperation with full information on the progress of the program for economic recovery.

4. The Government of Iceland will make public in Iceland in each calendar quarter, full statements of operations under this Agreement, including information as to the use of funds, commodities and services received.

Article IX.

(Missions).

1. The Government of Iceland agrees to receive a Special Mission for Economic Cooperation which will discharge the responsibilities of the Government of the United States of America in Iceland under this Agreement.

2. The Government of Iceland will, upon appropriate notification from the Minister of the United States of America in Iceland, consider the Special Mission and its personnel, and the United States Special Representative in Europe, as part of the Legation of the United States of America in Iceland for the purpose of enjoying the privileges and immunities accorded to that Legation and its personnel of comparable rank. The Government of Iceland will further accord appropriate courtesies to the members and staff of the Joint Committee on Foreign Economic Cooperation of the Congress of the United States

62 Þess að góður árangur náist of störfum
5. júlí þeirra.

3. Ríkisstjórn Íslands mun sjálf og fyrir atbeina fulltrúa sinna í Efnahagssamvinnustofnun Evrópu hafa fullkomna samvinnu við hina sérstöku sendinefnd, hinn sérstaka fulltrúa Bandaríkjanna í Evrópu og starfslið hans svo og við þingnefndina og starfslið hennar. Skal sú samvinna ná til hvers konar upplýsinga og fyrirgreiðslu, sem nauðsynleg er til athugunar og endurskoðunar á framkvæmd samnings þessa, þar á meðal gagnýtingar þeirrar aðstoðar, sem veitt er samkvæmt honum.

X. grein.

(Lausn deilumála).

1. Ríkisstjórnir Íslands og Bandaríkja Ameríku fallast á að leggja undir úrskurð Alþjóðadómsins hverja þá kröfu, er önnur þeirra tekur að sér fyrir einhvern þegna sinna gagnvart hinni, um skaðabætur fyrir tjón, sem hlotizt hefur vegna stjórnarráðstafana (annarra en ráðstafana varðandi eigur eða hagsmuni óvinaþjóðar), er gerðar hafa verið eftir 3. apríl 1948 og snerta eigur eða hagsmuni þess þegns, þar með taldir samningar við eða sérleyfi veitt af þar til þærum yfirlöldum. Það er áskilið, að skuldbinding ríkisstjórnar Bandaríkja Ameríku varðandi kröfur, sem ríkisstjórn Íslands tekur að sér samkvæmt þessari málsgrein, sé byggð á og háð skilyrðum þeim, er ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku gerði við samþykkt sína á lögskyldri lögsögu Alþjóðadómsins samkvæmt 36. gr. stofnskrár dómsins, svo sem þeim er lýst í yfirlýsingu forseta Bandaríkja Ameríku frá 14. ágúst 1946. Ákvæði þessarar málsgreinar skulu að engu leyti hafa áhrif á þann rétt, sem önnur hver ríkisstjórnin kann að hafa til að leita úrskurðar Alþjóðadómsins eða taka að sér og bera fram kröfu, er byggð sé á staðhæfingu um brot annarrar hvorrar ríkisstjórnarinnar á samningum, samþykktum eða þjóðarétti.

of America and grant them the facilities and assistance necessary to the effective performance of their responsibilities.

3. The Government of Iceland, directly and through its representatives on the Organization for European Economic Cooperation, will extend full cooperation to the Special Mission, to the United States Special Representative in Europe and his staff, and to the members and staff of the Joint Committee. Such cooperation shall include the provision of all information and facilities necessary to the observation and review of the carrying out the Agreement, including the use of assistance furnished under it.

Article X.

(Settlement of Claims of Nationals).

1. The Governments of Iceland and the United States of America agree to submit to the decision of the International Court of Justice any claim espoused by either Government on behalf of one of its nationals against the other Government for compensation for damage arising as a consequence of governmental measures (other than measures concerning enemy property or interests) taken after April 3, 1948, by the other Government and affecting property or interests of such national, including contracts with or concessions granted by duly authorized authorities of such other Government. It is understood that the undertaking of the Government of the United States of America in respect of claims espoused by the Government of Iceland pursuant to this paragraph is made under the authority of and is limited by the terms and conditions of the recognition by the United States of America of the compulsory jurisdiction of the International Court of Justice under Article 36 of the Statute of the Court, as set forth in the Declaration of the President of the United States of America dated August 14, 1946. The provisions of this paragraph shall be in all respects without prejudice to other rights of access, if any, of either Government to the International Court of Justice or to the

2. Ríkisstjórnir Íslands og Bandaríkjanna Ameríku eru enn fremur ásáttar um, að slíkum kröfum megi og vísa til hvers þess gerðardóms, er samkomulag kann að nást um í stað Alþjóðadómsins.

3. Það er enn fremur áskilið, að hvorug ríkisstjórnin muni taka að sér kröfu samkvæmt þessari grein, fyrr en hlutaðeigandi þegn hefur leitað réttar síns fyrir öllum þeim stofnunum og dómstólum, sem honum er heimilt að leita til í því landi, sem krafan varð til í.

XI. grein.
(Orðaskýringar).

Í samningi þessum merkir orðið „þátt-tökuríki“

- (i) hvert það ríki, sem undirritaði skýrslu nefndarinnar um efnahags-samvinnu Evrópu í París hinn 22. september 1947, og lendum þær, sem það hefur fyrirsvar fyrir á alþjóðavettvangi, enda hafi samningur þess ríkis við ríkisstjórn Bandaríkjanna Ameríku um efnahagssamvinnu verið talinn ná til þeirra, og
- (ii) þau ríki önnur (þar með talið hvert hverndarsvæði í Þýskalandi, lendum undir alþjóðastjórn eða eftirliti og fríríkið Trieste eða annað hvort svæði þess), sem að öllu leyti eða einhverju eru í Evrópu, ásamt lendum undir þeirra yfirstjórn;

á meðan viðkomandi ríki er aðili að samningnum um efnahagssamvinnu Evrópu og tekur þátt í sameiginlegri áætlun um viderisn Evrópu, sem miðar að því, að markmiðum samnings þessa verði náð.

XII. grein.
(Gildistaka, breytingar, gildistíma).

1. Samningur þessi öðlast þegar gildi. Hann skal vera í gildi til 30. júní 1953,

62
5. júlí
espousal and presentation of claims based upon alleged violation by either Government of rights and duties arising under treaties, agreements or principles of international law.

2. The Governments of Iceland and the United States of America further agree that such claims may be referred, in lieu of the Court, to any arbitral tribunal mutually agreed upon.

3. It is further understood that neither Government will espouse a claim pursuant to this Article until its national has exhausted the remedies available to him in the administrative and judicial tribunals of the country in which the claim arose.

Article XI.
(Definitions).

As used in this agreement:

The term „participating country“ means:

- (i) any country which signed the Report of the Committee of European Economic Cooperation at Paris on September 22, 1947, and territories for which it has international responsibility and to which the Economic Cooperation Agreement concluded between that country and the Government of the United States of America has been applied, and
- (ii) any other country (including any of the zones of occupation of Germany, any areas under international administration or control, and the Free Territory of Trieste or either of its zones) wholly or partly in Europe, together with dependent areas under its administration;

for so long as such country is a party to the Convention for European Economic Cooperation and adheres to a joint program for European recovery designed to accomplish the purposes of this Agreement.

Article XII.
(Entry into Force, Amendment, Duration).

1. This Agreement shall become effective on this day's date. Subject to the

62 sbr. þó 2. og 3. mgr. þessarar greinar, og hafi hvorug ríkisstjórnin a. m. k. sex mánuðum fyrir þann dag tilkynnt hinni skriflega, að hún vilji, að samningurinn falli úr gildi þann dag, skal hann halda gildi sínu þar til sex mánuðir eru liðnir frá því að slík tilkynning hefur farið fram.

2. Nú álitur önnurhvor ríkisstjórnin, meðan á samningstímabilinu stendur, að grundvallarbreyting hafi orðið á höfuð sjónarmiðum þeim, sem samningur þessi byggist á, og skal hún þá tilkynna það skriflega hinni ríkisstjórninni, og munu ríkisstjórnirnar síðan ráðgast um breytingar á samningnum, lagfæringu eða brottfall hans. Nú hefur samkomulag eigi náðst um lausn málsins innan þriggja mánaða frá því að slík tilkynning fór fram, og getur þá hvor ríkisstjórnin tilkynnt hinni skriflega, að hún vilji, að samningur þessi falli úr gildi. Skal þá samningur þessi, að áskildum fyrirætlum 3. mgr. þessarar greinar, falla úr gildi, annaðhvort:

- (a) sex mánuðum eftir að slík tilkynning um uppsögn hefur farið fram, eða
- (b) með styttri fyrirvara, er samkomulag kann að nást um, að sé nægur til að tryggja það, að fullnægt sé skuldbindingu ríkisstjórnar Íslands varðandi aðstoð, sem ríkisstjórn Bandaríkjanna Ameríku kann að veita eftir að slík tilkynning hefur verið gefin.

V. gr. og 3. mgr. VII. gr. skulu þó halda gildi sínu þar til tvö ár eru liðin frá slíkri tilkynningu um uppsögn, þó eigi lengur en til 30. júní 1953.

3. Viðbótarsamningar og samþykktir, sem gerðar eru í framhaldi af samningi þessum, geta haldið gildi sínu enda þótt samningur þessi falli úr gildi, og skal gildistími slíkra viðbótarsamninga og samþykktara fara eftir því, sem ákveðið er í þeim sjálfum. IV. gr. skal halda gildi sínu þar til öllum upphæðum í íslenskum

provisions of paragraphs 2 and 3 of this Article, it shall remain in force until June 30, 1953, and, unless at least six months before June 30, 1953, either Government shall have given notice in writing to the other of intention to terminate the Agreement on that date, it shall remain in force thereafter until the expiration of six months from the date on which such notice shall have been given.

2. If, during the life of this Agreement, either Government should consider there has been a fundamental change in the basic assumptions underlying this Agreement, it shall so notify the other Government in writing and the two Governments will thereupon consult with a view to agreeing upon the amendment, modification or termination of this agreement. If, after three months from such notification, the two Governments have not agreed upon the action to be taken in the circumstances, either Government may give notice in writing to the other of intention to terminate this Agreement. Then, subject to the provisions of paragraph 3 of this Article, this Agreement shall terminate either:

- (a) six months after the date of such notice of intention to terminate, or
- (b) after such shorter period as may be agreed to be sufficient to ensure that the obligations of the Government of Iceland are performed in respect of any assistance which may continue to be furnished by the Government of the United States of America after the date of such notice;

provided, however, that Article V and paragraph 3 of Article VII shall remain in effect until two years after the date of such notice of intention to terminate, but not later than June 30, 1953.

3. Subsidiary agreements and arrangements negotiated pursuant to this Agreement may remain in force beyond the date of termination of this Agreement and the period of effectiveness of such subsidiary agreements and arrangements shall be governed by their own terms. Article IV shall remain in effect until all

gjaldmiðli, er leggja skal til hliðar samkvæmt þeirri grein, hefur verið ráðstafað svo sem ráð er fyrir gert í þeirri grein. 2. mgr. III. gr. skal halda gildi sínu meðan ríkisstjórn Bandaríkjanna getur ábyrgt greiðslur samkvæmt þeirri grein.

4. Ríkisstjórnirnar geta hvenær sem er breytt samningi þessum með samkomulagi sínu á milli.

5. Fylgiskjal samnings þessa er óaðskiljanlegur hluti hans.

6. Samning þennan skal skrásetja hjá aðalritara Sameinuðu þjóðanna.

Þessu til staðfestu hafa fulltrúar hvors aðila um sig, er til þess hafa fullgild umboð, undirritað samning þennan.

Gert í Reykjavík í tveim eintökum á íslensku og ensku hinn 3. júlí 1948, og eru báðir textar jafngildir.

Fyrir hönd ríkisstjórnar Íslands:

Bjarni Benediktsson,
utanríkisráðherra Íslands.

Fyrir hönd ríkisstjórnar Bandaríkjanna
Ameríku:

Richard P. Butrick,

sérlegur sendiherra og ráðherra með umboði fyrir Bandaríki Ameríku á Íslandi.

FYLGISKJAL

Athugasemdir til skýringar.

1. Samkomulag er um, að ákvæði II. gr. (1) (a) varðandi ráðstafanir til hagnýtingar auðlinda, myndu, að því er snertir vörur, sem látnar eru í té samkvæmt samningi þessum, taka til virkra ráðstafana til varðveislu slíkra vara og til að koma í veg fyrir, að þær lendi á ölöglegum eða óvenjulegum mörkuðum eða viðskiptaleiðum.

2. Samkomulag er um, að skuldbinding skv. II. gr. 1 (c) um að afnema halla á fjárlögum svo fljótt sem verða má, myndi

the sums in the currency of Iceland required to be deposited in accordance with its own terms have been disposed of as provided in that Article. Paragraph 2 of Article III shall remain in effect for so long as the guaranty payments referred to in that Article may be made by the Government of the United States of America.

4. This Agreement may be amended at any time by agreement between the two Governments.

5. The Annex to this Agreement forms an integral part thereof.

6. This Agreement shall be registered with the Secretary-General of the United Nations.

IN WITNESS WHEREOF the respective representatives, duly authorized for the purpose, have signed the present Agreement.

Done at Reykjavík, in duplicate, in the Icelandic and English languages, both texts authentic, this third day of July, 1948.

For the Government of Iceland:

Bjarni Benediktsson,
Minister for Foreign Affairs of Iceland.

For the Government of the United States
of America:

Richard P. Butrick,
Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary of the United States of America
to Iceland.

ANNEX

(Interpretative Notes).

1. It is understood that the requirements of paragraph 1 (a) of Article II, relating to the adoption of measures for the efficient use of resources, would include, with respect to commodities furnished under the Agreement, effective measures for safeguarding such commodities and for preventing their diversion to illegal or irregular markets or channels of trade.

2. It is understood that the obligation under paragraph 1 (c) of Article II to balance the budget as soon as practicable

62 5. júlí eigi koma í veg fyrir halla um stundarsakir, heldur að átt sé við fjármálastefnu, er myndi leiða til hallalausra fjárlaga, er fram líða stundir.

3. Samkomulag er um, að verzlun-
arhættir þeir og ráðstafanir, sem kveðið
er á um í II. gr. 3. mgr., skuli ná til:

- (a) festingar verðs, kjara eða skilyrða, er farið skuli eftir í viðskiptum við aðra, þegar vara er keypt, seld eða leigð;
- (b) útilokunar fyrirtækja frá tilteknum mörkuðum eða viðskiptasvæðum svo og niðurjöfnunar og skiptingar slíkra markaða eða svæða, niðurjöfnunar viðskiptavina eða ákvörðunar sölukvóta eða innkaupkvóta;
- (c) hlutdrægni í garð einstakra fyrirtækja;
- (d) takmörkunar á framleiðslu eða ákvörðunar framleiðslukvóta;
- (e) samninga, sem koma í veg fyrir þróun eða hagnýtingu á sviði tækni og uppgötvana, hvort sem einkaleyfi hefur fengið eða ekki;
- (f) þess, að réttindi samkvæmt einkaleyfum, vörumerkjum eða höfundaréttindum, er annað ríkið veitir, séu látin ná til tilvika, sem ekki felast í slíkum réttindum samkvæmt lögum þess og reglugerðum, eða til framleiðsluskilyrða, afnota eða sölu, sem slík réttindi á sama hátt ná eigi til; og
- (g) annarra þeirra aðferða, sem ríkisstjórnirnar kunna að verða ásáttar um.

4. Samkomulag er um, að ríkisstjórn Íslands beri eigi að gera ráðstafanir í tilteknum málum skv. II. gr. 3. mgr. fyrr en að lokinni viðeigandi athugun eða rannsókn.

5. Samkomulag er um, að í V. gr. mundu orðin „eftir að hæfilegt tillit hefur verið tekið til sanngjarnra þarfa Íslands til eigin notkunar“ ná til hæfilegra birgða og hugtakið „venjulegur útflutningur“ taka til vöruskipta. Þá er og samkomulag um, að í samningum, sem gerðir eru samkvæmt V. gr., geti verið rétt að hafa á-

would not preclude deficits over a short period but would mean a budgetary policy involving the balancing of the budget in the long run.

3. It is understood that the business practices and business arrangements referred to in paragraph 3 of Article II mean:

- (a) fixing prices, terms or conditions to be observed in dealing with others in the purchase, sale or lease of any product;
- (b) excluding enterprises from, or allocating or dividing, any territorial market or field of business activity, or allocating customers, or fixing sales quotas or purchase quotas;
- (c) discriminating against particular enterprises;
- (d) limiting production or fixing production quotas;
- (e) preventing by agreement the development or application of technology or invention whether patented or unpatented;
- (f) extending the use of rights under patents, trademarks or copyrights granted by either country to matters which, according to its laws and regulations, are not within the scope of such grants, or to products or conditions of production, use or sale which are likewise not the subjects of such grants; and
- (g) such other practices as the two Governments may agree to include.

4 It is understood that the Government of Iceland is obligated to take action in particular instances in accordance with paragraph 3 of Article II only after appropriate investigation or examination.

5. It is understood that the phrase in Article V „after due regard for the reasonable requirements of Iceland for domestic use“ would include the maintenance of reasonable stocks of the materials concerned and that the phrase „commercial export“ might include barter transactions. It is also understood that arrangements

kvæði um viðræður í samræmi við meginreglur 32. gr. Havana sáttmálans um Alþjóðaviðskiptastofnun (International Trade Organization) að því er varðar ráðstofun á birgðum.

6. Samkomulag er um, að ákvæði V. gr. 2. mgr. sammingsins skuli eigi skýrð þannig, að af þeim leiði samningaumleitunir um breytingu á fiskveiðalöggjöf Íslands. Þá er og samkomulag um, að ákvæði, sem V. gr. kynni að gefa tilefni til og háð eru samkomulagi beggja ríkisstjórnanna, muni verða í samræmi við ákvæði íslenskra laga.

7. Samkomulag er um, að þess muni eigi verða farið á leit við ríkisstjórn Íslands samkvæmt VII. gr. 2 (a) að hún gefi nákvæmar upplýsingar um minniháttar fyrirætlanir eða um trúnaðarmál á sviði viðskipta eða tækni, ef slíkar upplýsingar myndu skaða lögmæta viðskiptahagsmunum.

8. Samkomulag er um, að þegar ríkisstjórn Bandaríkjanna Ameríku gefur tilkynningar þær, sem kveðið er á um í IX. gr. 2. mgr. muni hún hafa í huga, að æskilegt er að takmarka svo sem hægt er fjölda þeirra embættismanna, sem fullra sérréttinda er óskað fyrir. Þá er og samkomulag um, að ríkisstjórnirnar muni, þegar þess gerist þörf, ráðgast um framkvæmd IX. gr.

9. Samkomulag er um, að ef ríkisstjórn Íslands samþykkir lögskyldu til að hlíta lögsögu Alþjóðadómsins skv. 36. gr. stofnskrár dómsins með viðeigandi skilyrðum og skilmálum, muni ríkisstjórnirnar ráðgast um að setja í stað annars málsliðs 1. mgr. X. gr. ákvæði, er að efni til séu á þessa leið: Samkomulag er um, að skuldbindingar hvorrar ríkisstjórnar varðandi kröfur, sem hin ríkisstjórnin hefur tekið að sér samkvæmt þessari málsgrein, sé gerð að því er hvora ríkisstjórnina snertir með heimild í þeirri viðurkenningu, sem hún hefur gefið varðandi lögskyldu til að hlíta lögsögu Alþjóðadómsins skv. 36. gr. stofnskrár dómsins, og skulu þær

negotiated under Article V might appropriately include provisions for consultation, in accordance with the principles of Article 32 of the Havana Charter for an International Trade Organization, in the event that stockpiles are liquidated.

6. It is understood that the provisions in Article V paragraph 2 of the Agreement shall not be interpreted in such a way as to entail negotiations for the change of the fisheries legislation of Iceland. It is also understood that arrangements which might be called for under Article V, to be agreed between the two Governments, will take into account the provisions of the laws of Iceland.

7. It is understood that the Government of Iceland will not be requested, under paragraph 2 (a) of Article VII, to furnish detailed information about minor projects or confidential commercial or technical information the disclosure of which would injure legitimate commercial interests.

8. It is understood that the Government of the United States of America in making the notifications referred to in paragraph 2 of Article IX would bear in mind the desirability of restricting, so far as practicable, the number of officials for whom full diplomatic privileges would be requested. It is also understood that the detailed application of Article IX would, when necessary, be the subject of inter-governmental discussions.

9. It is understood that if the Government of Iceland should accept the compulsory jurisdiction of the International Court of Justice under Article 36 of the Statute of the Court, on suitable terms and conditions, the two Governments will consult with a view to replacing the second sentence of paragraph 1 of Article X with provisions along the following lines: it is understood that the undertaking of each Government in respect of claims espoused by the other Government pursuant to this paragraph is made in the case of each Government under the authority of and is limited by the terms and conditions of such effective re-

62 skuldbindingar vera háðar sömu skilyrð-
5. júlí um og skilmálum.

10. Samkomulag er um, að samningar, sem gerðir kunna að verða í framhaldi af X. gr. 2. mgr., skuli vera háðir staðfestingu öldungadeildar (Senate) Bandaríkja Ameríku.

cognition as it has heretofore given to the compulsory jurisdiction of the International Court of Justice under Article 36 of the Statute of the Court.

10. It is understood that any agreements which might be arrived at pursuant to paragraph 2 of Article X would be subject to ratification by the Senate of the United States of America.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, 5. júlí 1948.

Bjarni Benediktsson.

Agnar Kl. Jónsson.

63
5. júlí

AUGLÝSING

um nótuskipti milli Íslands og Bandaríkja Ameríku varðandi beztukjara-ákvæði.

Hinn 3. júlí 1948 fóru fram eftirfarandi nótuskipti milli utanríkisráðherra Íslands og sendiherra Bandaríkjanna í Reykjavík:

Utanríkisráðuneytið,
hinn 3. júlí 1948

American Legation
Reykjavík, Iceland
July 3, 1948

Háttvirtu sendiherra,

Ég leyfi mér að skírskota til viðræðna, sem nýlega hafa farið fram milli fulltrúa frá ríkisstjórnnum okkar beggja, viðvíkjandi umráðasvæðum, sem viðskiptasamningar milli Íslands og Bandaríkja Ameríku skulu ná til, og staðfesti, að samkvæmt þessum viðræðum hefur samkomulag náðst um eftirfarandi skilning:

1. Á meðan ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku tekur þátt í hernámi eða gæzlu einhverra svæða í Vestur-Þýzkalandi, frírikinu Trieste, Japan eða Suður-Koreu mun ríkisstjórn Íslands láta ákvæðin um beztukjarameðferð fyrir framleiðsluvörur Bandaríkja Ameríku í viðskiptasamningi, sem gerður var hinn 27. ágúst 1943 milli Íslands og Bandaríkja Ameríku, ná til framleiðsluvara slíkra svæða, og á meðan Ísland og Bandaríki Ameríku kunna bæði að vera samningsaðilar að

Excellency:

I have the honour to refer to the conversations which have recently taken place between representatives of our two Governments relating to the territorial application of commercial arrangements between the United States of America and Iceland and to confirm the understanding reached as a result of these conversations as follows:

1. For such time as the Government of the United States of America participates in the occupation or control of any areas in western Germany, the free Territory of Trieste, Japan or southern Korea, the Government of Iceland will apply to the mercandise trade of such area the provisions relating to the most-favored-nation treatment of the merchandise trade of the United States of America set forth in the Trade Agreement between the United States of America and Iceland

hinum almenna samningi um tolla og viðskipti, sem gerður var hinn 30. október 1947, ákvæði þess samnings, er snerta beztukjarameðferð slíkra viðskipta, eins og þau eru nú eða verður síðar breytt.

Svo er til ætlazt, að loforð það, sem veitt er í þessari málsgrein um beitingu beztukjaraákvæða samkvæmt viðskipta-samningnum, sem gerður var hinn 27. ágúst 1943, skuli háð þeim undantekningum, sem viðurkenndar eru í hinum almenna samningi um tolla og viðskipti, þar sem heimilað er að víkja frá beitingu beztukjarameðferðar. Það er þó áskilið, að ekkert í þessum lið skuli skýrt þannig, að fylgja beri þeim aðferðum, sem tittleknar eru í almenna samningnum með tilliti til beitingar slíkra undantekninga.

2. Loforðið í 1. málsgrein hér að fram- an skal einungis ná til framleiðsluvara þeirra landsvæða, sem þar eru talin, jafn lengi og að svo miklu leyti, sem þessi landsvæði veita framleiðsluvörum Íslands gagnkvæma beztukjarameðferð.

3. Gengið er að loforðum þeim, sem nefnd eru í 1. og 2. málsgrein hér að fram- an af því að engar tollahömlur, sem raun- hæfar geti talizt, eða þýðingu hafa, eru nú til varðandi innflutning til landsvæða þeirra, sem hér er um að ræða. Nú verða slíkar tollahömlur settar, og skulu þá téð loforð ekki vera því til fyrirstöðu, að beitt verði meginreglum Havana sátt- málans um alþjóða viðskiptastofnun, varðandi lækkun tolla á gagnkvæmum hagstæðum grundvelli.

4. Það er viðurkennt, að vegna þess að sams konar gengi er ekki á landsvæðum Vestur-Þýskalands, Japan eða Suður- Koreu, sem nefnd eru í 1. málsgrein, geti það haft þau áhrif að verðbæta óbeinlínis útflutning þessara landsvæða á þann hátt, sem erfitt getur orðið að reikna út nákvæmlega. Á meðan slíkt ástand ríkir, og ef ekki reynist unnt að leysa málið í sam-

signed August 27, 1943, or, for such time **63**
as the Governments of the United States of America and Iceland may both be contracting parties to the General Agreement on Tariffs and Trade, dated October 30, 1947, the provisions of that Agreement, as now or hereafter amended, relating to the most-favored-nation treatment of such trade. It is understood that the undertaking in this paragraph relating to the application of the most-favored-nation provisions of the Trade Agreement signed August 27, 1943, shall be subject to the exceptions recognized in the General Agreement on Tariffs and Trade permitting departures from the application of most-favored-nation treatment; provided that nothing in this sentence shall be construed to require compliance with the procedures specified in the General Agreement with regard to the application of such exceptions.

2. The undertaking in point 1, above, will apply to the merchandise trade of any area referred to therein only for such time and to such extent as such area accords reciprocal most-favored-nation treatment to the merchandise trade of Iceland.

3. The undertakings in points 1 and 2, above, are entered into in the light of the absence at the present time of effective or significant tariff barriers to imports into the areas herein concerned. In the event that such tariff barriers are imposed, it is understood that such undertakings shall be without prejudice to the application of the principles set forth in the Havana Charter for an International Trade Organization relating to the reduction of tariffs on a mutually advantageous basis.

4. It is recognized that the absence of a uniform rate of exchange for the currency of the areas in western Germany, Japan or southern Korea referred to in point 1 above may have the effect of indirectly subsidizing the exports of such areas to an extent which it would be difficult to calculate exactly. So long as such a condition exists, and if consulta-

5. júli

63 ráði við Bandaríki Ameríku, er litið svo
5. júlí á, að það mundi ekki vera í ósamræmi við
loforðið í 1. málsgrein, að ríkisstjórn Ís-
lands leggi gjald á innflutning slíks varn-
ings, er nemi áætlaðri fjárhæð slíkrar
verðuppbótar, og þar sem ríkisstjórn Ís-
lands ályktar, að verðuppbótin sé þess
eðlis að geta valdið eða að hætt sé á, að
hún hafi verulegt tjón í för með sér fyrir
innlendar atvinnugreinar, sem fyrir hendi
eru, eða geti hindrað eða tafið verulega
fyrir því, að innlendum atvinnugreinum
verði komið á fót.

5. Loforðin í þessu erindi skulu vera í
gildi til 1. janúar 1951, og nema því aðeins
að önnur hvor ríkisstjórnin hafi tilkynnt
hinni skriflega með sex mánaða fyrirvara
fyrir þann dag, að hún óski, að þau skuli
ganga úr gildi, þá skulu þau halda gildi
sínu þangað til sex mánuðir eru liðnir
frá því, að slík tilkynning hefur verið
gefin.

Ég leyfi mér, háttvirtu sendiherra, að
votta yður sérstaka virðingu mína.

Bjarni Benediktsson.

Herra sendiherra
Richard P. Butrick,
Ameríska sendiráðið,
Reykjavík.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, 5. júlí 1948.

Bjarni Benediktsson.

tion with the Government of the United
States of America fails to reach an agreed
solution to the problem, it is understood
that it would not be inconsistent with the
undertaking in point 1 for the Govern-
ment of Iceland to levy a countervailing
duty on imports of such goods equivalent
to the estimated amount of such sub-
sidization, where the Government of Ice-
land determines that the subsidization is
such as to cause or threaten material in-
jury to an established domestic industry
or is such as to prevent or materially
retard the establishment of a domestic
industry.

5. The undertakings in this note shall
remain in force until January 1, 1951,
and unless at least six months before
January 1, 1951, either Government shall
have given notice in writing to the other
of intention to terminate these under-
takings on that date, they shall remain
in force thereafter until the expiration
of six months from the date on which
such notice shall have been given.

Accept, Excellency, the renewed assur-
ances of my highest consideration.

Richard P. Butrick.

His Excellency
Bjarni Benediktsson,
Minister for Foreign Affairs,
Reykjavík.

Agnar Kl. Jónsson.

AUGLÝSING

64

12. júlí

um staðfestingu Íslands á stofnskrá alþjóðaheilbrigðisstofnunarinnar.

Hinn 31. maí s. l. undirritaði forseti Íslands staðfestingarskjal varðandi stofnskrá alþjóðaheilbrigðisstofnunarinnar (World Health Organization). Stofnskrá þessi var samþykkt á alþjóða heilbrigðismálaráðstefnunni í New York 22. júlí 1946.

Staðfestingarskjal Íslands var afhent aðalritara sameinuðu þjóðanna 17. júní 1948 og telst aðild Íslands frá þeim degi.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, 12. júlí 1948.

Bjarni Benediktsson.

Agnar Kl. Jónsson.

AUGLÝSING

65

15. júlí

um fullgildingu alþjóðapóstsamninga.

Hinn 21. apríl 1948 undirritaði forseti Íslands fullgildingarskjal varðandi alþjóða póstsamninga þá, sem undirritaðir voru fyrir Íslands hönd í París hinn 5. júlí 1947. Samningarnir eru þessir:

1. Alþjóðapóstsamningur ásamt lokabókun og ákvæðum um flutning á bréfa-pósti loftleiðis, ásamt lokabókun þeirra.
2. Samningur um bréf og öskjur með tilgreindu verði ásamt lokabókun.
3. Samningur um pósthöggla ásamt lokabókun og ákvæðum um flutning á pósthögglum loftleiðis, ásamt lokabókun þeirra.
4. Samningur um póströfufusendingar.
5. Samningur um póstávisanir og
6. Samningur um póstinnheimtur.

Fullgildingarskjal Íslands var skrásett í franska utanríkisráðuneytinu hinn 5. júní 1948, og gengu téðir samningar í gildi hinn 1. júlí 1948.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, 15. júlí 1948.

Bjarni Benediktsson.

Agnar Kl. Jónsson.

66

16. júlí

BRÁÐABIRGÐALÖG

um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að leyfa innflutning á síldarbræðsluskipi.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Samgöngumálaráðherra hefur tjáð mér, að tekizt hafi að festa kaup á skipi í Bandaríkjunum til þess að setja í það síldarbræðslutæki, en þar sem skip þetta sé eldra en 12 ára, beri brýna nauðsyn til að heimild sé veitt til innflutnings skipsins, sbr. 38. gr. laga nr. 68/1947.

Vegna þessa gef ég út bráðabirgðalög samkvæmt 28. gr. stjórnarskrárinnar á þessa leið:

1. gr.

Ráðherra er heimilt að leyfa innflutning skips, sem í verða sett síldarbræðslutæki, þótt eldra sé en 12 ára, sbr. 38. gr. laga nr. 68/1947.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 16. júlí 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Emil Jónsson.

67

16. júlí

BRÁÐABIRGÐALÖG

um innflutningsgjald af benzíni.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Fjármálaráðherra hefur tjáð mér, að láðzt hafi að framlengja fyrirmæli 1. gr. laga nr. 53 7. maí 1946, um 5 aura viðbótarinnflutningsgjald af benzíni. Í frumvarpi til fjárlaga fyrir árið 1948 var gert ráð fyrir þessu viðbótarinnflutningsgjaldi og í fjárlögunum var áætlun á innflutningsgjaldi af benzíni ekki lækkuð, þannig að sjá má að Alþingi hefur gert ráð fyrir viðbótinni. Nú skortir hins vegar lagaheimild til að innheimta umrædda viðbót og telur ráðuneytið að nauðsynlegt sé að fá slíka heimild til þess að innflutningsgjaldið sé löglega innheimt.

Fyrir því er hér með sett bráðabirgðalög samkvæmt heimild í 28. gr. stjórnarskrárinnar á þessa leið:

1. gr.

Auk þess innflutningsgjalds af benzíni, sem innheimta skal samkvæmt fyrirmælum a-liðar 1. gr. laga nr. 84 6. júlí 1932, 4 aura af hverjum lítra, skal innheimta 5 aura innflutningsgjald af hverjum lítra á árinu 1948. Ákvæði nefndra laga nr. 84 1932 gilda um innheimtu og endurgreiðslu þessa viðbótarinnflutningsgjalds.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

2. gr.

67

16. júlí

Gjört í Reykjavík, 16. júlí 1948.

Sveinn Björnsson.
(L. S.)

Jóhann Þ. Jósefsson.

AUGLÝSING

um viðskiptasamning milli Íslands og Danmerkur.

68

20. júlí

Hinn 4. júní 1948 var undirritaður svo hljóðandi

Samningur um viðskipti milli Íslands og Danmerkur.

Til þess að auka sem mest viðskipti milli Íslands og Danmerkur hafa ríkisstjórn Íslands og ríkisstjórn Danmerkur orðið ásáttar um eftirfarandi ákvæði:

1. gr.

Ríkisstjórn Danmerkur mun veita nauðsynleg útlutningsleyfi til Íslands á vörum innan takmarka þeirra vörulista, sem samkomulag verður um milli landanna beggja.

Ríkisstjórn Íslands mun fyrir sitt leyti veita nauðsynleg innflutningsleyfi á vörum frá Danmörku innan takmarka vörulistanna.

2. gr.

Ríkisstjórn Íslands mun veita nauðsynleg útlutningsleyfi til Danmerkur á vörum innan takmarka þeirra vörulista, sem samkomulag kann að verða um milli landanna beggja.

Ríkisstjórn Danmerkur mun fyrir sitt leyti veita nauðsynleg innflutningsleyfi á vörum frá Íslandi innan takmarka vörulistanna.

3. gr.

Báðar ríkisstjórnirnar munu eins og frekast er unnt greiða fyrir útlutningi og innflutningi á vörum fram yfir magn

Overenskomst vedrørende den dansk-islandske Vareudveksling.

Den danske Regering og den islandske Regering er med det Formaal for Øje at fremme Vareudvekslingen mest muligt mellem Danmark og Island blevet enige um følgende Bestemmelser:

Art. I.

Den danske Regering vil give de nødvendige Tilladelser til Udførsel til Island af Varer indenfor Rammen af de Vareliste, som maatte blive aftalt mellem de to Lande.

Den islandske Regering vil paa sin Side give de nødvendige Tilladelser til Indførsel af Varer fra Danmark indenfor Rammen af de samme Vareliste.

Art. II.

Den islandske Regering vil give de nødvendige Tilladelser til Udførsel til Danmark af Varer indenfor Rammen af de Vareliste, som maatte blive aftalt mellem de to Lande.

Den danske Regering vil paa sin Side give de nødvendige Tilladelser til Indførsel af Varer fra Island indenfor Rammen af de samme Vareliste.

Art. III.

De to Regeringer vil i størst mulig Udstrækning lette Udførslen, respektive Indførslen ogsaa af Varer udover de i

68 það og vörutegundir, sem taldar eru á 20. júlí listunum.

4. gr.

Nú greina vörulistarnir bæði magn og verðmæti sömu vöru og ræður þá magnið, en verðmætið er aðeins áætlað.

5. gr.

Skuldbindingar ríkisstjórnanna samkvæmt 1. og 2. gr. fela ekki í sér kvöð til að veita inn- og útflutningsleyfi firmum og einstaklingum fram yfir ákvæði þau, er um það gilda á Íslandi og í Danmörku. Hlutaðeigandi íslenzk og dönsk stjórnarvöld áskilja sér heimild til að taka einnig tillit til vöruverðs þegar teknar eru ákvarðanir um umsóknir um innflutningsleyfi.

6. gr.

Ríkisstjórnirnar eru sammála um að veiting innflutningsleyfis nái einnig til nauðsynlegs leyfis til yfirfærslu á greiðslum.

7. gr.

Nú er vörumagni, sem samið hefur verið um á ákveðnu tímabili, ekki náð áður en tímabilið rennur út, og flytjast þá eftirstöðvarnar yfir á næsta tímabil nema öðruvísi sé um samið.

8. gr.

Samtímis undirskrift sammings þessa hafa aðilar orðið sammála um vörulista, viðfesta sem fylgiskjal, milli Íslands og Danmerkur á tímabilinu frá 1. maí 1948 til 30. apríl 1949.

Samningur þessi gildir frá 1. maí 1948 og áfram fyrst um sinn.

Gert í Kaupmannahöfn í tveim ein-tökum á íslenzku og dönsku og skulu báðir textarnir hafa sama gildi.

4. júní 1948.

F. h. ríkisstjórnar Íslands:
Jakob Möller.

F. h. hinnar kgl. dönsku ríkisstjórnar.
Gustav Rasmussen.

Varelisterne opførte Mængder og Varearter.

Art. IV.

Saaftremt der i Varelisterne for samme Varer er angivet saavel Mængde som Værdi, er det Mængdeangivelsen, der er afgørende, medens Værdien kun er anslaaet.

Art. V.

De to Regeringers Forpligtelser i Henhold til Art. I og II medfører ikke Pligt til at give Ind- og Udførselstilladelser til Firmaer og Enkeltpersoner udover de herom i Danmark og Island gældende Bestemmelser. Vedkommende danske og islandske Regeringsmyndigheder forbeholder sig Ret til ogsaa at tage Hensyn til Varernes Pris, naar Bestemmelse tages angaaende Indførselsansøgninger.

Art. VI.

De to Regeringer er enige om, at Udstedelse af Indførselstilladelse ogsaa omfatter fornøden Tilladelse til Overførsel af Betaling.

Art. VII.

Kontingenter, der er aftalt for en bestemt Periode, og som ikke er udnyttet inden Periodens Udløb, vil blive overført til den følgende Periode, medmindre andet aftales.

Art. VIII.

Samtidig med Undertegnelsen af nærværende Overenskomst er man blevet enig om de som Bilag vedhæftede Varelisters mellem Danmark og Island i Tiden fra 1. Maj 1948 til 30. April 1949.

Denne Overenskomst skal være gældende fra den 1. Maj 1948 og gælder indtil videre.

Udfærdiget i København i to Eksemplarer paa Dansk og Islandsk, idet begge Tekster skal have samme Gyldighed.

Den 4. Juni 1948.

For den Kgl. danske Regering:
Gustav Rasmussen.

For den islandske Regering:
Jakob Möller.

Fylgiskjal I.

Innflutningur til Íslands á dönskum
vörum á tímabilinu 1. maí 1948
til 30. apríl 1949.

Undir vörulista þennan falla allar
vörur, sem fluttar eru út eftir 1. maí 1948
svo og danskar vörur sem liggja í vöru-
húsum á Íslandi og eigi hafa verið toll-
afgreiddar fram að þessu:

	Magn, smál.	Verð í 1000 d. kr.
Smjör	400	„
Hafragrjón	1400	„
Rúgur og/eða rúgmjöl	4000	„
Malt	250	„
Ávextir, nýir	„	200
Ávaxtamauk og nið- ursoðnir ávextir ..	„	50
Útsæðis- og neyzlu- kartöflur	800	„
Grænmeti, nýtt, þurrk- að og niðursoðið ..	„	300
Sykur	2000	„
Sykurvörur til bök- unar	„	100
Vínandi, ákavíti og líkór	„	450
Ger	„	100
Efnavörur, lyf og lyfjabúðarvörur ...	„	600
Litir og lökk	„	200
Húsgögn	„	400
Aðrar vörur úr tré ..	„	350
Korkeinangrunarvörur og aðrar korkvörur	„	300
Pappír, pappi og pappavörur, þar með talið veggfóður, bæk- ur og tímarit	„	300
Sement	25000	„
Vörur úr steini, leir, fajance og teknískt postulín, aðallega búsáhöld úr postu- líni	„	200
Málmblöndur	„	150
Vörur úr jární, stáli og öðrum ódýrum		

Íslandsk Indførsel af danske Varer
i Tiden 1. Maj 1948 til 30. April 1949.

Under denne Vareliste falder alle
Varer, der eksporteres efter 1. Maj 1948
og endvidere danske Varer, der henligger
i islandske Pakhuse, og som ikke allerede
er indklareret:

	Mængde i Tons	Værdi i 1000 d. Kr
Smør	400	„
Havregryn	1400	„
Rug og/eller Rugmel	4000	„
Malt	250	„
Frisk Frugt	„	200
Marmelade og herm. Frugt	„	50
Lægge- og Spisekar- tofler	800	„
Grøntsager, friske, tør- rede og herm.	„	300
Sukker	2000	„
Sukkervarer til Ba- geribrug	„	100
Sprit, Akvavit og Likør	„	450
Gær	„	100
Kemikalier, Medicin og farmaceutiske Præparater	„	600
Farver og Lakker ...	„	200
Møbler	„	400
Andre Arbejder af Træ	„	350
Korkisoleringsmateriale og andre Arbejder af Kork	„	300
Papir, Pap og Arbejder heraf, inklusive Ta- pet, Bøger og Tids- skrifter	„	300
Cement	25000	„
Arbejder af Sten, Ler, Fajance og teknisk Porcelæn, inklusive og hovedsagelig Brugsporcelæn	„	200
Metallegeringer	„	150
Arbejder af Jern, Staal og andre uædle Me-		

68
20. júlí

	Magn, smál.	Verð í 1000 d. kr.		Mængde i Tons	Værdi i 1000 d. Kr.
málmum, steypu- járnvörur innifaldar	„	1000	taller, inklusive Støbegods	„	1000
Vélar, tæki og vara- hlutir til þeirra ..	„	3500	Maskiner, Apparater og Dele hertil	„	3500
Útvarps-, ritsíma- og simavörur og tæki	„	750	Radiokommunikations-, Telegraf- og Tele- fonmateriel og -ap- parater	„	750
Rafmagns innlagning- arvörur	„	300	Elektrisk Installations- materiel	„	300
Rafstrengir og leiðslur	„	100	Kabler og Ledninger	„	100
Rafhlöður, þurrar ..	„	100	Tørelementer	„	100
Garnir	„	100	Tarme	„	100
Gras- og grasfræ	„	400	Mark- og Havefrø ...	„	400
Gróðrarstöðvarvörur o. fl.	„	150	Planteskoleartikler m. v.	„	150
Penslar og burstar ..	„	50	Pensler og Børster ..	„	50
Ýmislegt	„	850	Diverse	„	850

Íslenzkar vörur innfluttar til Danmerkur
á tímabilinu 1. maí 1948 til 30. apríl 1949.Undir vörulista þennan falla allar
vörur, sem fluttar eru út eftir 1. maí
1948 að undanteknum transitvörum.

	Magn	Verð í 1000 d. kr.
Saltsild:		
hausuð og maga- dregin	12000 tn.	„
sykursöltuð		„
krydduð		„
Saltfiskur	500 smál.	„
Stearin	„	400
Hestar	„	100
Ull	„	500
Ullargarn	„	500
Gærur, saltaðar og sútaðar	„	1000
Húðir, saltaðar	„	P.M.
Kálfskinn, söltuð ...	„	P.M.
Selskinn, hert og sölt- uð	„	50
Æðardúnn	„	50
Lamba- og kind- garnir	„	800
Lamba- og kindakjöt, frosið og saltað ...	„	500
Sildarlýsi	4000 smál.	„
Sildarmjöl	10000	— „
Lýsi	„	300
Ýmislegt	„	300

Dansk Indførsel af islandske Varer
i Tiden 1. Maj 1948 til 30. April 1949.Under denne Vareliste falder alle
Varer, som eksporteres efter 1. Maj 1948
med Undtagelse af Transitvarer.

	Mængde i 1000 d. Kr.	Værdi
Saltsild:		
Hovedskaaren og magdragen	12000 Tdr.	„
Sukkersaltet		„
Krydret		„
Saltfisk	500 Tons	„
Stearin	„	400
Heste	„	100
Uld	„	500
Uldgarn	„	500
Faareskind, saltede og garvede	„	1000
Huder, saltede	„	P.M.
Kalveskind, saltede ..	„	P.M.
Sælsskind, lufttørrede og saltede	„	50
Edderdun	„	50
Lamme- og Faare- tarme	„	800
Lamme- og Faarekød, frosset og saltet ..	„	500
Sildeolie	4000 Tons	„
Sildemel	10000	— „
Tran	„	300
Diverse	„	300

Fylgiskjal II.**Bókun.**

Í samningaviðræðum, er lokið var í dag með undirskrift íslenzks-dansks vöruskiptasamkomulags, hafa samninganefndirnar tvær, sérstaklega að því er snertir sildarlýsi og sildarmjöl frá Íslandi og smjör, hafragrjón, rúg og rúgmjöl, malt, sykur, sement og vélar frá Danmörku, tekið fram, að það sé forsenda fyrir gagnkvæmri afgreiðslu varanna, að náðst hafi samkomulag um verð og aðra söluskilmála.

Gert í Kaupmannahöfn í tveim eintökum á íslenzku og dönsku, en báðir textarnir hafa sama gildi.

Kaupmannahöfn, hinn 4. júní 1948.

F. h. ríkisstjórnar Íslands:
Jakob Möller.

F. h. hinnar kgl. dönsku ríkisstjórnar:
Gustav Rasmussen.

Fylgiskjal III.

Sendiráð Íslands, Kaupmannahöfn.
4. júní 1948.

Herra utanríkisráðherra,

Í samningaviðræðum þeim, sem lauk í dag með undirskrift dansk-íslenzka vöruskiptasamningsins, tók íslenzka nefndin fram það, sem hér fer á eftir, að því er snertir sildarmjöl og sildarlýsi:

„Íslendingar eru reiðubúnir til að bjóða til sölu magn það af sildarmjöli og sildarlýsi, sem nú skal greina:

I. Ca. 2500 tonn af sildarmjöli af vetrarframleiðslunni 1947—1948, til afgreiðslu strax. Enn fremur 4000 tonn af þeim hluta sumarframleiðslunnar 1948, til 15. september, sem ætlaður er til útflutnings, þó ekki yfir 10% af framleiðslunni. Loks er hægt að lofa allt að 3500 tonnum af vetrarframleiðslunni 1948—1949, með fyrirvara um veiðimagn.

Protokol.

Under Forhandlingerne, der Dags Dato har ført til Undertegnelsen af den dansk-islandske Vareudveklingsaftale, har de to Delegationer, navnlig forsaa-vidt angaar Sildeolie og Sildemel fra Island og Smør, Havregryn, Rug og Rugmel, Malt, Sukker, Cement og Maskiner fra Danmark, fremhævet, at det er en Forudsætning, at der, før de gensidige Leverancer af disse Varer finder Sted, er opnaet Enighed om Priser og andre Salgsbetingelser.

Udfærdiget i København i to Eksemplarer paa Dansk og Islandsk, idet begge Tekster skal have samme Gyldighed,

den 4. Juni 1948.

For den Kgl. danske Regering:
Gustav Rasmussen.

For den islandske Regering:
Jakob Möller.

Udenrigsministeriet.

København, den 4. Juni 1948.

Hr. Minister,

Jeg har den Ære at anerkende Modtagelsen af Deres Skrivelse af Dags Dato af følgende Indhold:

„Under Forhandlingerne, der Dags Dato har ført til Undertegnelsen af den dansk-islandske Vareudveklingsaftale, har den islandske Delegation forsaa-vidt angaar Sildemel og Sildeolie fremhævet følgende:

Fra islandsk Side er man rede til at tilbyde følgende Kvanta Sildemel og Sildeolie:

I. Ca. 2500 Tons Sildemel af Vinterproduktionen 1947—1948 til omgaaende Levering. Endvidere 4000 Tons af den til Udførsel beregnede Del af Sommer-produktionen 1948 indtil den 15. September, dog ikke over 10% af samme. Endelig kan man give Tilsagn om indtil 3500 Tons af den kommende Vinterproduktion 1948—1949 med Forbehold af Fangst.

68 20. júlí II. Ca. 2000 tonn af tunnulýsi, til afgreiðslu strax. Enn fremur 2000 tonn af tanklýsi af sumarframleiðslunni 1948, til 15. september, þó ekki yfir 5% af framleiðslunni.

Nú reynist ekki mögulegt að afgreiða umsamið magn af sildarlýsi, og eru Íslendingar þá, til þess að geta orðið við óskum Dana um afgreiðslu á samnings-timabilinu á allt að 4000 tonnum af sildarlýsi, reiðubúnir til að lofa afgreiðslu á aukamagni af sildarlýsi af vetrarframleiðslunni 1948—1949, með fyrirvara um veiðimagn.

Öll eru tilboðin því skilyrði háð, að samkomulag verði um verð og söluskilmáli.

Kveðjuorð.

Jakob Möller.

Herra utanríkisráðherra
Gustav Rasmussen.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, 20. júlí 1948.

Bjarni Benediktsson.

Agnar Kl. Jónsson.

69
31. júlí

AUGLÝSING

um viðskiptasamkomulag milli Íslands og Frakklands.

Hinn 25. júní 1948 var undirritað í París viðskiptasamkomulag milli Íslands og Frakklands. Gildir samkomulag þetta til ársloka 1948.

Samkvæmt samningi þessum skuldbindur ríkisstjórn Íslands sig til þess að gefa útflutningsleyfi og ríkisstjórn Frakklands skuldbindur sig til þess að gefa innflutningsleyfi fyrir vörur þær, sem þar eru taldar:

Fryst þorskflök	2 000 smál.
Fryst sild	800 smál.
Fiskniðursuða	P.M.
Þorskhrogn	1 500 tunnur
Þorskalýsi	100 smál.
Sildarlýsi	1 200 smál.
Ýmislegt	P.M.

Þegar vörur eru merktar „P.M.“ í listanum, táknar það, að engum ákveðnum kvóta er lofað, en frönsk yfirvöld munu taka til velviljaðrar athugunar beiðnir um innflutningsleyfi fyrir einhverju smávegis.

Greiðslur fyrir vörur þær, sem fluttar verða inn til Frakklands samkvæmt samningnum, fara inn á reikning þann hjá Frakklandsbanka, sem stofnað var til samkvæmt samningum frá 15. júní 1946. 69
31. júlí

Fjárhæðir þær, sem greiddar verða inn á þennan reikning má nota til greiðslu á vörum, sem fluttar eru frá „franka-svæðinu“ til Íslands, til greiðslu á öðrum kostnaði í því sambandi.

Ríkisstjórn Frakklands mun athuga með velvild umsóknir um útflutningsleyfi, sem henni berast í þessu tilefni, og þó sérstaklega um þær vörur, sem Ísland hefur brýna þörf fyrir.

Sams konar gengistrygging er í þessum samningi og í samningnum frá 15. júní 1946.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utánríkisráðuneytið, 31. júlí 1948.

Bjarni Benediktsson.

Agnar Kl. Jónsson.

AUGLÝSING

um viðskiptasamkomulag milli Íslands og Póllands. 70
31. júlí

Hinn 14. júní s. l. var undirritaður í Warszawa viðskiptasamningur milli Íslands og Póllands. Gekk samningurinn í gildi 15. sama mánaðar og gildir til ársloka 1949. Ríkisstjórnir Póllands og Íslands þurfa þó formlega að samþykkja samninginn með nótuskiptum og hefur ríkisstjórn Íslands fyrir sitt leyti nú staðfest hann. Samkvæmt samningnum selja Íslendingar Pólverjum eftirfarandi vörur: 10 þúsund tunnur saltsild, 500 hesta, 650 smálestir saltaðar gærur, og auk þess smávegis af síldar- og þorskalýsi til afgreiðslu á næsta ári.

Af Pólverjum kaupa Íslendingar eftirfarandi vörur: kol, járn og stál, raflagnafni, jarðstrengi, rafmagnsmæla, zinkhvítu og vítissóða.

Afgreiðsla á pólsku vörunum getur farið fram á þessu ári, nema á járn- og stálvörur, sem afgreiðast á árinu 1949.

Er hér um að ræða vöruskipti milli landanna, sem nálgast tíu milljónir íslenskra króna á hvora hlið.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utánríkisráðuneytið, 31. júlí 1948.

Bjarni Benediktsson.

Agnar Kl. Jónsson.

71

17. ágúst

BRÁÐABIRGÐALÖG

um skattfrelsi vinninga o. fl. varðandi fyrirhugað happdrættislán ríkissjóðs.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Fjármálaráðherra hefur tjáð mér, að brýna nauðsyn beri til þess að gefa nú þegar út lög um skattfrelsi vinninga o. fl. varðandi fyrirhugað happdrættislán ríkissjóðs.

Ríkissjóður hefur í hyggju að nota gildandi lagaákvæði um lántökuheimildir ríkissjóðs og bjóða út nýtt innanríkislán með happdrættisformi.

Til þess að örva sölu skuldabréfa þykir nauðsynlegt að sett verði ákvæði um það, að happdrættisvinningsar samkvæmt láni þessu verði skattfrjálsir. Þá þykir einnig þörf á því að ákveða skemmri fyrningarfrest á kröfum um áfallna vinninga en almennur er, og enn fremur, að mönnum verði ekki veittur aðgangur til þess að ógilda skuldabréf, sem glatast eða hverfa, en þetta myndi hvort tveggja gera framkvæmdina of þunga í vöfum.

Fyrir því eru hér með sett bráðabirgðalög samkvæmt heimild 28. gr. stjórnarskrárinnar á þessa leið:

1. gr.

Nú ákveður fjármálaráðherra að nota gildandi lagaheimildir til lántöku fyrir ríkissjóð á þann hátt, að út verði boðið happdrættislán, og skulu þá vinningar þess undanþegnir hvers konar opinberum gjöldum öðrum en eignarskatti.

2. gr.

Krafa um áfallinn vinning fyrnist á þremur árum frá gjalddaga. Sé vinnings ekki vitjað innan þess tíma, verður hann eign ríkissjóðs.

3. gr.

Reglur XIX. kafla laga nr. 85 frá 23. júní 1936, um mál til ógildingar skjala o. fl., gilda ekki um skuldabréf happdrættisláns þess, er um getur í 1. gr.

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört á Akureyri, 17. ágúst 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann Þ. Jósefsson.

BRÁÐABIRGÐALÖG

72

23. sept.

um breyting á lögum nr. 28 23. apríl 1946, um virkjun Sogsins.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Atvinnumálaráðherra hefur tjáð mér, að undanfarið hafi verið unnið að samningagerð á milli ríkisstjórnarinnar og bæjarstjórnar Reykjavíkur um, að Sogsvirkjunin verði sameign ríkissjóðs og Reykjavíkurbæjar, og hafi náðst samkomulag meðal annars um eignarhlutföll í fyrirtækinu og það, að skipun stjórnar Sogsvirkjunarinnar verði með öðrum hætti en ákveðið er í 8. gr. laga nr. 28 23. apríl 1946, og beri því brýna nauðsyn til þess að breyta ákvæðum 8. gr. téðra laga þannig, að þau samrýmist ákvæðum samnings-frumvarpsins, um skipun stjórnarinnar, svo að unnt verði að staðfesta samningsfrumvarpið.

Vegna þessa gef ég út bráðabirgðalög samkvæmt 28. gr. stjórnarskrárinnar á þessa leið:

1. gr.

8. gr. laga nr. 28 23. apríl 1946 orðist svo:

Stjórn Sogsvirkjunarinnar skipa 5 menn.

Þar til ríkissjóður er orðinn meðeigandi að helmingi Sogsvirkjunarinnar, tilnefnir bæjarstjórn Reykjavíkur 3 menn í stjórnina, en ríkisstjórnin 2.

Þegar ríkissjóður er orðinn eigandi að hálfu fyrirtækinu, tilnefnir bæjarstjórnin 2 menn í stjórnina, ríkisstjórnin 2, en hæstiréttur tilnefnir þá fimmta manninn.

Stjórnin skal skipuð til þriggja ára í senn.

Nánari fyrirmæli um stjórn og rekstur fyrirtækisins skulu þá sett með reglugerð, er ráðherra staðfestir.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 23. september 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Bjarni Ásgeirsson.

FORSETA BRÉF

73

23. sept.

um að reglulegt Alþingi 1948 skuli koma saman til fundar
mánudaginn 11. okt. 1948.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt:

Ég hef ákveðið, samkvæmt tillögu forsætisráðherra, að reglulegt Alþingi 1948 skuli koma saman til fundar mánudaginn 11. október n. k.

Um leið og ég birti þetta, er öllum, sem setu eiga á Alþingi, boðið að koma nefndan dag til Reykjavíkur, og verður þá Alþingi sett að lokinni guðsþjónustu í dómkirkjunni, er hefst kl. 13.30.

Ritað í Reykjavík, 23. september 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Stefán Jóh. Stefánsson,

74

16/6 '43

REGLUGERÐ

fyrir veðdeild Landsbanka Íslands um útgáfu á 14. flokki bankavaxtabréfa, samkvæmt lögum nr. 94 9. júlí 1941, um heimild fyrir veðdeild Landsbanka Íslands til að gefa út nýja flokka bankavaxtabréfa.

1. gr.

Tilgangur veðdeildarinnar er að veita lán um langt árabíl gegn veði í fasteignum.

2. gr.

Veðdeildin gefur út skuldabréf, sem hljóða á handhafa (bankavaxtabréf), sem má nafnskrá í bókum hennar, og verða þau kölluð 14. flokkur bankavaxtabréfa hennar. Öll upphæð þeirra má ekki fara fram úr 6 milljónum króna. Upphæð bankavaxtabréfanna skal talin í gjaldgengum peningum, og skulu bréfin samín eftir fyrirmynd, er bankastjórnin ákveður. Fjármálaráðherra og bankastjórar Landsbankans rita undir þau. Í bankavaxtabréfunum skal vera útdráttur úr reglugerð þessari. Upphæðir þeirra skulu vera 5000, 1000, 500 og 100 kr., og skal hver flokkur hafa sérstakt bókstafaefnkenni, og hvert vaxtabréf vera tölusett. Ásamt bankavaxtabréfunum skal afhenda stofna (talons) með vaxtamiðum til 40 ára.

Aldrei má gefa meira út af bankavaxtabréfum en sem nemur fjárhæð þeirri, er veðdeildarflokkurinn á í veðskuldabréfum.

3. gr.

Auk veðskuldabréfa þeirra, sem veðdeildarflokkurinn fær frá lántakendum, skal trygging fyrir honum vera:

1. Varasjóður veðdeildarflokksins.
2. Sameiginleg (solidarísk) ábyrgð lántakenda, er nemi allt að 10% (sbr. 9. gr.).
3. Ábyrgð rikissjóðs.

Ef taka þarf til trygginganna 1.—3., skal gera það í þeirri röð, sem að ofan er greint.

4. gr.

Leggja skal í varasjóð tekjuafgang þann, sem kann að verða samkvæmt árlegum reikningsskilum veðdeildarflokksins.

5. gr.

Af bankavaxtabréfunum skal á ári hverju svara í vöxtu 4%, er greiðist tvisvar á ári, 2. janúar og 1. júlí, með helmingi upphæðar í hvort skipti, gegn afhendingu vaxtamiðans. Vaxtamiðar, sem fallnir eru í gjalddaga, skulu innleystir í Landsbankanum í Reykjavík, og í þeim hönkum erlendis, er bankastjórnin ákveður og auglýsir með þriggja mánaða fyrirvara í Lögbirtingablaðinu. Sömu leiðis skulu vaxtamiðarnir gjaldgengir til lúkningar sköttum og öðrum gjöldum til rikissjóðs, og skulu gjaldheimtumenn rikissjóðs innleysa þá, ef þeir hafa fé fyrir hendi, er greiða á í rikissjóð.

6. gr.

Veðdeildarflokkurinn er undanþeginn öllum tekjuskatti, útsvari, stimpilgjaldi og öðrum sköttum. Svo á hann rétt til að fá ókeypis eigna- og veðbókarvottorð til afnota fyrir sjálfan sig.

7. gr.

Fé veðdeildarflokksins má lána gegn veði í jarðeignum, erfðafestulöndum og húseignum með lóð í kaupstöðum og verzlunarstöðum. Enn fremur er heimilt að

lána fé veðdeildarinnar gegn veði í húsum með lóð annars staðar, ef ástæður mæla 74 með því. Lásupphæðin má ekki fara fram úr $\frac{3}{5}$ af virðingarverði fasteignar- ^{16/6} '43 innar.

Þegar veðdeildarflokkurinn tekur jarðir að veði, skal virða jarðarhúsin sér og jörðina sér í lagi. Öll önnur hús skal einnig virða sérstaklega og þau váttrygð, ef verð þeirra á að koma til greina við lánveitingar gegn veði í eigninni.

Heimilt er Landsbankanum, á kostnað lántakanda, að annast váttryggingu á húsum, sem veðsett eru veðdeildarfloknum, að svo miklu leyti, sem þau eru eigi í innlendri brunaábyrgð, sem bankastjórnin tekur gilda.

8. gr.

Eignir þær, er veðdeildarflokkurinn tekur að veði, skulu tveir óvilhallir menn, dómkvaddir eða tilnefndir af hlutaðeigandi lögreglustjóra, þeir er nauðsynlega þekkingu hafa á slíku, virða á kostnað lánþega. Þó getur stjórn Landsbankans, þegar henni eftir atvikum finnst ástæða til þess, sjálf nefnt til menn þá, er virða skulu. Enn fremur getur hún krafizt þess, að hreppsnefnd eða bæjarstjórn, er í hlut á, samþykki virðinguna. Eignirnar skal meta til þess verðs, sem þær eftir beztu vitund virðingarmanna hafa í kaupum og sölu, og skal virða þær með kvöðum þeim, er á þeim hvíla, hvort heldur eru skattar eða afgjöld. Í virðingargerðunum skal eignunum ýtarlega og greinilega lýst. Sé það jarðeign, skal tilgreina dýrleika hennar, hve mörg kúgildi henni fylgi, upphæð afgjaldsins, hlunnindi hennar og kvaðir þær, er á henni kunna að hvíla. Enn fremur skal taka fram allt það, er lýtur að ásigkomulagi jarðarinnar í heild sinni og ræktunarástandi hennar, hvernig viðhaldi bygginga á jörðinni sé varið og önnur sérstök atvik, er hljóta að hafa áhrif á verðmæti jarðarinnar, svo sem hvort hún liggur undir skemmdum af vatnagangi, sjávangangi, skriðum, sandfoki o. fl. Þegar virtar eru húseignir skal nákvæmlega lýsa hverri einstakri byggingu, tilgreina stærð hennar, hve mörg herbergi í henni eru, telja til allt múr- og naglfast, er henni fylgir, svo sem ofna, jarneldstór o. fl., efni það, er byggingarnar eru byggðar úr, og, að svo miklu leyti sem unnt er, gæði þess og enn fremur aldur bygginganna og viðhald. Að lokum skal í virðingargerðinni tekið fram, hve stór lóð sú sé, er húseigninni fylgir, og hvernig ásigkomulag hennar sé.

Hafi eignin gengið kaupum og sölum, skal kaupverðs hennar getið.

Lántakandi skal að minnsta kosti á hverjum 5 ára fresti, meðan lánið stendur, sýna skirteini, sem bankastjórnin tekur gilt, fyrir því að veðið hafi ekki rýrnað í verði, svo að veðdeildarfloknum geti verið nein hættu búin. Láti lántakandi farast fyrir að senda stjórn Landsbankans þetta skirteini, má hún láta skoðunargerð af innanhéraðsmönnum fara fram á kostnað lántakanda.

9. gr.

Lántakendur skulu, auk þess að bera ábyrgð á sínum eigin skuldum, ábyrgjast sameiginlega (in solidum) skuldbindingar veðdeildarflokksins, þó eigi meira en 10% af því, sem lán þeirra voru á síðasta gjalddaga, áður en taka þurfti til ábyrgðarinnar, en til hennar má taka, hvenær sem varasjóður flokksins eigi nægir til að standast áfallið tap. Áður en gripið er til ríkisábyrgðarinnar skal jafna niður á alla lán- takendur veðdeildarflokksins aukagjaldi til varasjóðs, svo sem þörf er á, allt að 10% til að bæta skaðann. Niðurlögnun á aukagjaldi þessu skal vera í hlutfalli við upphæð lánanna. Eftir ákvörðun stjórnar Landsbankans má skipta greiðslu þessari niður á fleiri en eitt ár.

Verði þörf á að gripa til ábyrgðarinnar til að fullnægja skuldbindingum veðdeildarflokksins, skal endurborga það án vaxta, þegar hagur flokksins leyfir það.

74

16/8 '43

10. gr.

Eigi má lána nema gegn 1. veðrétti. Minnsta lán, sem veðdeildarflokkurinn veitir, skal vera 300 krónur, og skulu lán jafnan standa á hundraði króna. Lánstíminn má vera allt að 40 árum, sé veðið jarðeign, vandað steinsteypuhús eða steinhús, og allt að 30 árum, sé veðið vandað timburhús.

11. gr.

Lán þau, sem veðdeildarflokkurinn veitir, má hann greiða í bankavaxtabréfum sínum eftir ákvæðisverði þeirra, en lánþegi hefur rétt til að krefjast, að bankastjórnin annist um að koma þeim í gjaldgenga peninga, ef þess er kostur, en borga verður hann þann kostnað, sem af því leiðir, og verðfall. Veðdeildarflokkurinn hefur þó jafnan rétt til að greiða lánin í peningum með þeirri upphæð, sem hann getur fengið fyrir bankavaxtabréfin, eða á von á að fá fyrir þau, að frádregnum öllum beinum kostnaði. Semja má um sölu bankavaxtabréfa flokksins fyrirfram í einu eða fleiru lagi, enda samþykki ráðherra sá, sem fer með bankamál, söluverðið.

12. gr.

Til þess að menn geti fengið lán úr veðdeildarflokknum, verða þeir að fullnægja þeim skilmálum, er nú skal greina:

- a. Útvega virðingargerð samkvæmt því, sem segir í 8. gr.
- b. Útvega vottorð hlutaðeigandi embættismanns samkvæmt afsals- og veðmála-bókum, um hvort nokkur veðskuld eða önnur eignabönd hvíla á eigninni og hver þau séu, svo það sjáist, að þau séu eigi því til fyrirstöðu, að eignin geti orðið veðsett veðdeildinni með 1. veðrétti.
- c. Útvega vottorð hlutaðeigandi embættismanns samkvæmt embættisbókum hans um, að hlutaðeigandi hafi þinglesna eignarheimild fyrir eigninni, eða sé það eigi unnt, þá vottorð hans um, að eignin sé vitanleg eign hans.

13. gr.

Hver lántakandi skal greiða 1% af lásupphæðinni í varasjóð flokksins. Verði eigendaskipti að fasteign, sem veðsett er veðdeildarflokknum, skal kaupandi, þegar um leið og kaupin gerast, tilkynna veðdeildinni eigendaskiptin. Heimilt er veðdeildinni, við hver eigendaskipti, að heimta lánið borgað aftur að öllu eða nokkru leyti.

14. gr.

Vilji einhver, sem keypt hefur veð, taka að sér skuld við veðdeildarflokkinn, skal hann þegar í stað leita samþykkis bankastjórnar um það. Samþykki hún, að hinn nýi eigandi yfirtaki lánið, skal hann innan 6 mánaða frá kaupdegi sanna eignarrétt sinn fyrir landsbankastjórninni og taka lánið að sér. Slík yfirtaka er ekki stimpilskyld.

15. gr.

Lánnum þeim, sem veðdeildarflokkurinn veitir, má hann eigi segja upp, meðan lánþegi gegnir að öllu skyldum þeim, sem hann hefur undirgengið.

En þá er bankastjórninni heimilt að telja eftirstöðvar láns komnar í gjalddaga andir eins án uppsagnar, ef eigi er fullnægt einhverju atriði lánskilmálanna, t. d.:

- a. Ef ákvæðisgjöld eru eigi greidd á réttum gjalddaga.
- b. Ef veðið gengur svo úr sér, að það eigi lengur er svo tryggjandi, sem vera skal.
- c. Ef skuldunautur heldur eigi váttryggðum húsum, sem að veði eru, eða vanrækir að senda veðdeildinni kvittun hlutaðeigandi váttryggingarfélags, fyrir iðgjaldinu í tæka tíð.
- d. Ef á veðið falla eftirstöðvar af sköttum eða gjöldum, er ganga fyrir kröfu veðdeildarinnar, eða nýr kaupandi vanrækir að taka að sér lán.

16. gr.

Skuldunautar veðdeildarflokksins skulu 1.—14. október ár hvert greiða vexti, afborganir og tillög til stjórnarkostnaðar og varasjóðs í einu lagi með jafnri upphæð á hverjum gjalddaga. Sérhverft lán, sem veitt er á öðrum tíma árs en nefndum gjalddaga, skal teljast veitt á næst undanförunum gjalddaga, en á næsta gjalddaga á eftir skulu vextir og gjald til stjórnarkostnaðar og varasjóðs þó aðeins takast frá 1. degi þess mánaðar, sem lánið er tekið í, til næsta gjalddaga (1. október).

Tillag til stjórnarkostnaðar og varasjóðs er $\frac{1}{2}$ af hundraði á ári af upphæð lánsins, eins og hún er fyrir hvern gjalddaga, vextirnir eru 4 af hundraði á ári af höfuðstól þeim, sem í láni er á hverjum tíma.

17. gr.

Á hinum ákveðna gjalddaga má hver lántakandi, án undangenginnar uppsagnar, greiða aukaafborganir, sem þó standi á hundrað krónum eða endurborga lánið að öllu leyti. Greiðslum þessum má hann lúka með bankavaxtabréfum 14. veðdeildarflokks eftir ákvæðisverði þeirra. Lögmatar skulu greiðslur þessar teljast, séu þær komnar til veðdeildarinnar fyrir 15. október. Á öðrum tímum árs má borga lán að fullu, ef bankastjórnin samþykkir, þó því aðeins, að það sé veðdeildinni að skaðlausu.

18. gr.

Sérhver skuldunautur, sem eigi hefur innan 1. nóvember borgað árleg gjöld sín, er hann átti að lúka á næst undangengnum gjalddaga, skal í dráttarvexti af nefndum gjöldum greiða 1 af hundraði fyrir hvern mánuð frá 1. október til borgunardags, og skal sá mánuður, sem komið er fram í, teljast sem heill.

19. gr.

Afborgunum þeim og endurborgunum, er greiddar eru í peningum á hverjum gjalddaga, skal varið til að innleysa bankavaxtabréf þau, er veðdeildarflokkurinn hefur gefið út, eftir hlutkesti, sem notarius publicus hefur umsjón með og fram fer í viðurvist tveggja manna, annan kveður ráðherra til þess, hinn bankastjórnin. Þá er hlutkesti hefur farið fram, skal auglýsa með 9 mánaða fyrirvara tölurnar á bankavaxtabréfum þeim, er upp hafa komið til innlausnar, og á hverjum gjalddaga þau verði útborguð. Auglýsinguna skal birta þrisvar í Lögbirtingablaðinu. Veðdeildin má og á þann hátt með þeim fyrirvara, er áður segir, innleysa bankavaxtabréf flokksins í stærri stíl en hér segir.

20. gr.

Handhafar eða eigendur bankavaxtabréfa þeirra, er innleysa skal, geta, gegn því að afhenda þau með vaxtamiðum þeim, er þeim fylgja, fengið útborgaðan höfuðstól þeirra á ákveðnum gjalddaga, og er eigi skylt að greiða neina vexti af höfuðstólnum upp frá því. Útborgun fer fram á þeim stöðum, sem nefndir eru í 5. gr.

21. gr.

Höfuðstóll og vaxtafé, sem komið er í gjalddaga til útborgunar, rennur í vara-sjóð veðdeildarflokksins, sé þess eigi vitjað innan 20 ára frá gjalddaga.

22. gr.

Nú glatast bankavaxtabréf, sem nafnskráð er í bókum veðdeildarinnar, og getur þá bankastjórnin innkallað handhafa bréfsins með 12 mánaða fyrirvara með auglýsingu, er birt sé þrisvar sinnum samfleytt í Lögbirtingablaðinu. Ef enginn gefur sig fram með bréfið í tæka tíð, getur bankastjórnin útgefið handa hinum skráða eiganda þess nýtt bankavaxtabréf með sömu upphæð, sem það, er glataðist, án þess

74 nokkur annar, er bankavaxtabréfið kann að hafa verið afsalað, geti þar fyrir
15/6 '43 búið kröfu á hendur veðdeildarflokknum.

Um ógilding annarra glataðra bankavaxtabréfa og vaxtamiða fer eftir almenn-
um lögum.

23. gr.

Bankavaxtabréf þau, er innleyst hafa verið með hlutkesti, eða hafa verið notuð
til að borga eða afborga lán, má ekki framar setja í veltu, heldur skal ónýta þau
undir eins ásamt vaxtamiðum og stofnum (talons) þeirra á þann hátt, að þau með
því verði ógild, og leggja þau til geymslu í fjárhirzlu veðdeildarinnar, og skal svo
innan loka næsta reikningsárs eyðileggja þau í viðurvist endurskoðenda, ásamt
vaxtamiðum þeim, er innleystir hafa verið það reikningsár.

24. gr.

Hljóti veðdeildarflokkurinn að taka að sér veð, og hafi það eigi selst innan árs
frá því að hann tók það að sér, skal á fyrsta árlega gjalddaga næst á eftir draga inn
og ónýta jafnmikla upphæð bankavaxtabréfa þeirra, er veðdeildarflokkurinn hefur
gefið út. Heimilt er þó að jafna inndrætti þessum á 2 eða 3 ár. Síðan á varasjóður-
inn eignina.

25. gr.

Þegar lán eru komin í gjalddaga (sbr. 15. gr.), hefur veðdeildin heimild til að
láta selja veðið við opinbert uppboð, án undanfarandi dóms, sáttar eða fjárnáms,
samkvæmt ákvæðum í tilskipun um fjárforráð ómyndugra 18. febr. 1847, 10. gr., eða
láta leggja það veðdeildarflokknum út til eignar, ef þörf krefur.

Veðdeildin þarf ekki að láta neinn vera fyrir sína hönd við uppboðið, og skal
þar ekki taka mótmæli skuldunauts til greina, nema þau séu auðsjáanlega á rökum
byggð, og eigi er heldur hægt að stöðva eða ónýta uppboðið með neins konar dóm-
skoti.

Veðdeildin hefur aftur á móti ábyrgð á því, að skuldin sé rétt og komin í gjald-
daga, og skuldunaut er frjálst að hefja mál til endurgjalds á öllu því, er hann hefur
skaðazt á uppboðinu og öllum málskostnaði að skaðlausu. Veðdeildin getur löglega
samið svo um við skuldunauta sína, að uppboð á veðsettum fasteignum megi fram
fara á skrifstofu uppboðshaldara.

26. gr.

Fé ómyndugra manna og opinberra stofnana og sjóða má verja til kaupa á banka-
vaxtabréfum veðdeildarflokksins, en þó eigi hærra verði en skráðu gangverði þeirra
hjá Landsbanka Íslands.

27. gr.

Sérstakan reikning skal halda yfir 14. flokk bankavaxtabréfanna, enda sé þeim
til tryggingar sérstakur varasjóður, og skulu í hann renna tekjur veðdeildarflokksins.

28. gr.

Þá er lokið er skuldbindingum þessa veðdeildarflokks, rennur varasjóður hans
til næsta flokks og svo áfram, samkv. 24. gr. laga nr. 94 9. júlí 1941.

29. gr.

Veðdeildin tekur að sér að gefa út bankavaxtabréf 14. flokks.

30. gr.

Ákvæði þessarar reglugerðar snerta að engu leyti reglugerðir þær fyrir veðdeild
Landsbankans, sem staðfestar voru 15. júní 1900, 21. apríl 1903, 5. júlí 1905, 1. apríl

1906, 20. október 1909, 7. maí 1914, 20. júlí og 15. október 1926, 7. október 1927, 11. október 1928, 2. október 1929, 28. október 1931, 15. janúar 1936, 4. apríl 1939 og 12. ágúst 1941, né heldur bankavaxtabréf þau, sem gefin eru út samkvæmt þeim. 74
15/6 '43

Reykjavík, 12. júní 1943.

STJÓRN LANDSBANKA ÍSLANDS

Magnús Sigurðsson. Jón G. Mariasson.

Framanrituð reglugerð staðfestist hér með.

Viðskiptamálaráðuneytið, 15. júní 1943.

Björn Ólafsson.

Torfi Jóhannsson.

REGLUGERÐ

fyrir veðdeild Landsbanka Íslands um útgáfu á 15. flokki bankavaxtabréfa, samkvæmt lögum nr. 94 9. júlí 1941, um heimild fyrir veðdeild Landsbanka Íslands til að gefa út nýja flokka bankavaxtabréfa. 75
20/4 '44

1. gr.

Tilgangur veðdeildarinnar er að veita lán um langt árabílg gegn veði í fasteignum.

2. gr.

Veðdeildin gefur út skuldabréf, sem hljóða á handhafa (bankavaxtabréf), sem má nafnskrá í bókum hennar, og verða þau kölluð 15. flokkur bankavaxtabréfa hennar. Öll upphæð þeirra má ekki fara fram úr 6 milljónum króna. Upphæð bankavaxtabréfanna skal talin í gjaldgengum peningum, og skulu bréfin samin eftir fyrirmynd, er bankastjórnin ákveður. Fjármálaráðherra og bankastjórar Landsbankans rita undir þau. Í bankavaxtabréfunum skal vera útdráttur úr reglugerð þessari. Upphæðir þeirra skulu vera 5000, 1000, 500 og 100 kr., og skal hver flokkur hafa sérstakt bókstafseinkenni, og hvert vaxtabréf vera tölusett. Ásamt bankavaxtabréfunum skal afhenda stofna (talons) með vaxtamiðum til 40 ára.

Aldrei má gefa meira út af bankavaxtabréfum en sem nemur fjárhæð þeirri, er veðdeildarflokkurinn á í veðskuldabréfum.

3. gr.

Auk veðskuldabréfa þeirra, sem veðdeildarflokkurinn fær frá lántakendum, skal trygging fyrir honum vera:

1. Varasjóður veðdeildarflokksins.
2. Sameiginleg (solidarísk) ábyrgð lántakenda, er nemi allt að 10% (sbr. 9. gr.).
3. Ábyrgð ríkissjóðs.

Ef taka þarf til trygginganna 1.—3., skal gera það í þeirri röð, sem að ofan er greint.

4. gr.

Leggja skal í varasjóð tekjuafgang þann, sem kann að verða samkvæmt árlegum reikningsskilum veðdeildarflokksins.

5. gr.

Af bankavaxtabréfunum skal á ári hverju svara í vöxtu 4%, er greiðist tvisvar á ári, 2. janúar og 1. júlí, með helmingi upphæðar í hvort skipti, gegn afhendingu vaxtamiðans. Vaxtamiðar, sem fallnir eru í gjalddaga, skulu innleystir í Landsbankanum í Reykjavík, og í þeim bönkum erlendis, er bankastjórnin ákveður og auglýsir með þriggja mánaða fyrirvara í Lögbirtingablaðinu. Sömu leiðis skulu vaxtamiðarnir gjaldgengir til lúknings sköttum og öðrum gjöldum til ríkissjóðs, og skulu gjaldheimtumenn ríkissjóðs innleysa þá, ef þeir hafa fé fyrir hendi, er greiða á í ríkissjóð.

6. gr.

Veðdeildarflokkurinn er undanþeginn öllum tekjuskatti, útsvari, stimpilgjaldi og öðrum sköttum. Svo á hann rétt til að fá ókeypis eigna- og veðbókarvottorð til afnota fyrir sjálfan sig.

7. gr.

Fé veðdeildarflokksins má lána gegn veði í jarðeignum, erfðafestulöndum og húseignum með lóð í kaupstöðum og verzlunarstöðum. Enn fremur er heimilt að lána fé veðdeildarinnar gegn veði í húsum með lóð annars staðar, ef ástæður mæla með því. Lánsupphæðin má ekki fara fram úr ⅓ af virðingarverði fasteignarinnar.

Þegar veðdeildarflokkurinn tekur jarðir að veði, skal virða jarðarhúsin sér og jörðina sér í lagi. Öll önnur hús skal einnig virða sérstaklega og þau vátryggð, ef verð þeirra á að koma til greina við lánveitingar gegn veði í eigninni.

Heimilt er Landsbankanum, á kostnað lántakanda, að annast vátryggingu á húsum, sem veðsett eru veðdeildarflokknum, að svo miklu leyti, sem þau eru eigi í innlendri brunaábyrgð, sem bankastjórnin tekur gilda.

8. gr.

Eignir þær, er veðdeildarflokkurinn tekur að veði, skulu tveir óvilhallir menn, dómkvaddir eða tilnefndir af hlutaðeigandi lögreglustjóra, þeir er nauðsynlega þekkingu hafa á slíku, virða á kostnað lánþega. Þó getur stjórn Landsbankans, þegar henni eftir atvikum finnst ástæða til þess, sjálf nefnt til menn þá, er virða skulu. Enn fremur getur hún krafizt þess, að hreppsnefnd eða bæjarstjórn, er í hlut á, samþykki virðinguna. Eignirnar skal meta til þess verðs, sem þær eftir beztu vitund virðingarmanna hafa í kaupum og sölu, og skal virða þær með kvöðum þeim, er á þeim hvíla, hvort heldur eru skattar eða afgjöld. Í virðingargerðunum skal eignunum ýtarlega og greinilega lýst. Sé það jarðeign, skal tilgreina dýrleika hennar, hve mörg kúgildi henni fylgi, upphæð afgjaldsins, hlunnindi hennar og kvaðir þær, er á henni kunna að hvíla. Enn fremur skal taka fram allt það, er lýtur að ásigkomulagi jarðarinnar í heild sinni og ræktunarástandi hennar, hvernig viðhaldi bygginga á jörðinni sé varið og önnur sérstök atvik, er hljóta að hafa áhrif á verðmæti jarðarinnar, svo sem hvort hún liggur undir skemmdum af vatnagangi, sjávangangi, skriðum, sandfoki o. fl. Þegar virtar eru húseignir skal nákvæmlega lýsa hverri einstakri byggingu, tilgreina stærð hennar, hve mörg herbergi í henni eru, telja til allt múr- og naglfast, er henni fylgir, svo sem ofna, járneldstór o. fl., efni það, er byggingarnar eru byggðar úr, og, að svo miklu leyti sem unnt er, gæði þess og enn fremur aldur bygginganna og viðhald. Að lokum skal í virðingargerðinni tekið fram, hve stór lóð sú sé, er húseigninni fylgir, og hvernig ásigkomulag hennar sé.

Hafi eignin gengið kaupum og sölum, skal kaupverðs hennar getið.

Lántakandi skal að minnsta kosti á hverjum 5 ára fresti, meðan lánið stendur, sýna skírteini, sem bankastjórnin tekur gilt, fyrir því að veðið hafi ekki rýrnað í verði, svo að veðdeildarflokknum geti verið nein hætta búin. Láti lántakandi farast

fyrir að senda stjórn Landsbankans þetta skírteini, má hún láta skoðunargerð af innanhéraðsmönnum fara fram á kostnað lántakanda.

75

26/4 '44

9. gr.

Lántakendur skulu, auk þess að bera ábyrgð á sínum eigin skuldum, ábyrgjast sameiginlega (in solidum) skuldbindingar veðdeildarflokksins, þó eigi meira en 10% af því, sem lán þeirra voru á síðasta gjaldþaga, áður en taka þurfti til ábyrgðarinnar, en til hennar má taka, hvenær sem varasjóður flokksins eigi nægir til að standast áfallið tap. Áður en gripið er til ríkisábyrgðarinnar skal jafna niður á alla lán-takendur veðdeildarflokksins aukagjaldi til varasjóðs, svo sem þörf er á, allt að 10% til að bæta skaðann. Niðurfjöfnun á aukagjaldi þessu skal vera í hlutfalli við upphæð lánanna. Eftir ákvörðun stjórnar Landsbankans má skipta greiðslu þessari niður á fleiri en eitt ár.

Verði þörf á að grípa til ábyrgðarinnar til að fullnægja skuldbindingum veðdeildarflokksins, skal endurborga það án vaxta, þegar hagur flokksins leyfir það.

10. gr.

Eigi má lána nema gegn 1. veðrétti. Minnsta lán, sem veðdeildarflokkurinn veitir, skal vera 300 krónur, og skulu lán jafnan standa á hundraði króna. Lánstíminn má vera allt að 40 árum, sé veðið jarðeign, vandað steinsteypuhús eða steinhús, og allt að 30 árum, sé veðið vandað timburhús.

11. gr.

Lán þau, sem veðdeildarflokkurinn veitir, má hann greiða í bankavaxtabréfum sínum eftir ákvæðisverði þeirra, en lánþegi hefur rétt til að krefjast, að bankastjórnin annist um að koma þeim í gjaldgenga peninga, ef þess er kostur, en borga verður hann þann kostnað, sem af því leiðir, og verðfall. Veðdeildarflokkurinn hefur þó jafnan rétt til að greiða lánin í peningum með þeirri upphæð, sem hann getur fengið fyrir bankavaxtabréfin, eða á von á að fá fyrir þau, að frádregnum öllum beinum kostnaði. Semja má um sölu bankavaxtabréfa flokksins fyrirfram í einu eða fleiru lagi, enda samþykki ráðherra sá, sem fer með bankamál, söluverðið.

12. gr.

Til þess að menn geti fengið lán úr veðdeildarflokknum, verða þeir að fullnægja þeim skilmálum, er nú skal greina:

- a. Útvega virðingargerð samkvæmt því, sem segir í 8. gr.
- b. Útvega vottorð hlutaðeigandi embættismanns samkvæmt afsals- og veðmála-bókum, um hvort nokkur veðskuld eða önnur eignabönd hvíla á eigninni og hver þau séu, svo það sjáist, að þau séu eigi því til fyrirstöðu, að eignin geti orðið veðsett veðdeildinni með 1. veðrétti.
- c. Útvega vottorð hlutaðeigandi embættismanns samkvæmt embættisbókum hans um, að hlutaðeigandi hafi þinglesna eignarheimild fyrir eigninni, eða sé það eigi unnt, þá vottorð hans um, að eignin sé vitanleg eign hans.

13. gr.

Hver lántakandi skal greiða 1% af lánsupphæðinni í varasjóð flokksins.

Verði eigendaskipti að fasteign, sem veðsett er veðdeildarflokknum, skal kaupandi, þegar um leið og kaupin gerast, tilkynna veðdeildinni eigendaskiptin.

Heimilt er veðdeildinni, við hver eigendaskipti, að heimta lánið borgað aftur að öllu eða nokkru leyti.

75

26/4 '44

14. gr.

Vilji einhver, sem keypt hefur veð, taka að sér skuld við veðdeildarflokkinn, skal hann þegar í stað leita samþykkis bankastjórnar um það. Samþykki hún, að hinn nýi eigandi yfirtaki lánið, skal hann innan 6 mánaða frá kaupdegi sanna eignarrétt sinn fyrir landsbankastjórninni og taka lánið að sér. Slík yfirtaka er ekki stimpilskyld.

15. gr.

Lánnum þeim, sem veðdeildarflokkurinn veitir, má hann eigi segja upp, meðan lánþegi gegnir að öllu skyldum þeim, sem hann hefur undirgengið.

En þá er bankastjórninni heimilt að telja eftirstöðvar láns komnar í gjalddaga undir eins án uppsagnar, ef eigi er fullnægt einhverju atriði lánskilmálanna, t. d.:

- a. Ef ákvæðisgjöld eru eigi greidd á réttum gjalddaga.
- b. Ef veðið gengur svo úr sér, að það eigi lengur er svo tryggjandi, sem vera skal.
- c. Ef skuldunautur heldur eigi váttryggðum húsum, sem að veði eru, eða vanrækir að senda veðdeildinni kvittun hlutaðeigandi váttryggingartélags, fyrir iðgjaldinu í tæka tíð.
- d. Ef á veðið falla eftirstöðvar af sköttum eða gjöldum, er ganga fyrir kröfu veðdeildarinnar, eða nýr kaupandi vanrækir að taka að sér lán.

16. gr.

Skuldunautar veðdeildarflokksins skulu 1.—14. október ár hvert greiða vexti, afborganir og tillög til stjórnarkostnaðar og varasjóðs í einu lagi með jafnri upphæð á hverjum gjalddaga. Sérhvert lán, sem veitt er á öðrum tíma árs en nefndum gjalddaga, skal teljast veitt á næst undanförunum gjalddaga, en á næsta gjalddaga á eftir skulu vextir og gjald til stjórnarkostnaðar og varasjóðs þó aðeins takast frá 1. degi þess mánaðar, sem lánið er tekið í, til næsta gjalddaga (1. október).

Tillag til stjórnarkostnaðar og varasjóðs er $\frac{1}{2}$ af hundraði á ári af upphæð lánsins, eins og hún er fyrir hvern gjalddaga, vextirnir eru 4 af hundraði á ári af höfuðstól þeim, sem í láni er á hverjum tíma.

17. gr.

Á hinum ákveðna gjalddaga má hver lántakandi, án undangenginnar uppsagnar, greiða aukaafborganir, sem þó standi á hundrað krónum eða endurborga lánið að öllu leyti. Greiðslum þessum má hann lúka með bankavaxtabréfum 15. veðdeildarflokks eftir ákvæðisverði þeirra. Lögmatar skulu greiðslur þessar teljast, séu þær komnar til veðdeildarinnar fyrir 15. október. Á öðrum tímum árs má borga lán að fullu, ef bankastjórnin samþykkir, þó því aðeins, að það sé veðdeildinni að skaðlausu.

18. gr.

Sérhver skuldunautur, sem eigi hefur innan 1. nóvember borgað árleg gjöld sín, er hann átti að lúka á næst undangengnum gjalddaga, skal í dráttarvexti af nefndum gjöldum greiða 1 af hundraði fyrir hvern mánuð frá 1. október til borgunardags, og skal sá mánuður, sem komið er fram í, teljast sem heill.

19. gr.

Afborgunum þeim og endurborgunum, er greiddar eru í peningum á hverjum gjalddaga, skal varið til að innleysa bankavaxtabréf þau, er veðdeildarflokkurinn hefur gefið út, eftir hlutkesti, sem notarius publicus hefur umsjón með og fram fer í viðurvist tveggja manna, annan kveður ráðherra til þess, hinn bankastjórnin. Þá er hlutkesti hefur farið fram, skal auglýsa með 9 mánaða fyrirvara tölurnar á bankavaxtabréfum þeim, er upp hafa komið til innlausnar, og á hverjum gjalddaga þau verði útborguð. Auglýsinguna skal birta þrisvar í Lögbirtingablaðinu. Veðdeildin

má og á þann hátt með þeim fyrirvara, er áður segir, innleysa bankavaxtabréf flokksins í stærri stíl en hér segir.

75

26/4 '44

20. gr.

Handhafar eða eigendur bankavaxtabréfa þeirra, er innleysa skal, geta, gegn því að afhenda þau með vaxtamiðum þeim, er þeim fylgja, fengið útborgaðan höfuðstól þeirra á ákveðnum gjalddaga, og er eigi skylt að greiða neina vexti af höfuðstólnum upp frá því. Útborgun fer fram á þeim stöðum, sem nefndir eru í 5. gr.

21. gr.

Höfuðstóll og vaxtafé, sem komið er í gjalddaga til útborgunar, rennur í vara-sjóð veðdeildarflokksins, sé þess eigi vitjað innan 20 ára frá gjalddaga.

22. gr.

Nú glatast bankavaxtabréf, sem nafnskráð er í bókum veðdeildarinnar, og getur þá bankastjórnin innkallað handhafa bréfsins með 12 mánaða fyrirvara með auglýsingu, er birt sé þrisvar sinnum samfleytt í Lögbirtingablaðinu. Ef enginn gefur sig fram með bréfið í tæka tíð, getur bankastjórnin útgefið handa hinum skráða eiganda þess nýtt bankavaxtabréf með sömu upphæð, sem það, er glataðist, án þess nokkur annar, er bankavaxtabréfið kann að hafa verið afsalað, geti þar fyrir húið kröfu á hendur veðdeildarflokknum.

Um ógilding annarra glataðra bankavaxtabréfa og vaxtamiða fer eftir almennum lögum.

23. gr.

Bankavaxtabréf þau, er innlest hafa verið með hlutkesli, eða hafa verið notuð til að borga eða afborga lán, má ekki framfar setja í veltu, heldur skal ónýta þau undir eins, ásamt vaxtamiðum og stofnum (talons) þeirra á þann hátt, að þau með því verði ógild, og leggja þau til geymslu í fjárhirzlu veðdeildarinnar, og skal svo innan loka næsta reikningsárs eyðileggja þau í viðurvist endurskoðenda, ásamt vaxtamiðum þeim, er innlestir hafa verið það reikningsár.

24. gr.

Hljóti veðdeildarflokkurinn að taka að sér veð, og hafi það eigi selst innan árs frá því að hann tók það að sér, skal á fyrsta árlega gjalddaga næst á eftir draga inn og ónýta jafnmikla upphæð bankavaxtabréfa þeirra, er veðdeildarflokkurinn hefur gefið út. Heimilt er þó að jafna inndrætti þessum á 2 eða 3 ár. Síðan á varasjóðurinn eignina.

25. gr.

Þegar lán eru komin í gjalddaga (sbr. 15. gr.), hefur veðdeildin heimild til að láta selja veðið við opinbert uppboð, án undanfarandi dóms, sáttar eða fjárnáms, samkvæmt ákvæðum í tilskipun um fjárforráð ómyndugra 18. febr. 1847, 10. gr., eða láta leggja það veðdeildarflokknum út til eignar, ef þörf krefur.

Veðdeildin þarf ekki að láta neinn vera fyrir sína hönd við uppboðið, og skal þar ekki taka mótmæli skuldunauts til greina, nema þau séu auðsjáanlega á rökum byggð, og eigi er heldur hægt að stöðva eða ónýta uppboðið með neins konar dóm-skoti.

Veðdeildin hefur aftur á móti ábyrgð á því, að skuldin sé rétt og komin í gjaldsaga, og skuldunaut er frjálst að hefja mál til endurgjalds á öllu því, er hann hefur skaðazt á uppboðinu og öllum málskostnaði að skaðlausu. Veðdeildin getur löglega samið svo um við skuldunauta sína, að uppboð á veðsettum fasteignum megi frau fara á skrifstofu uppboðshaldara.

75

26/4 '44

Fé ómyndugra manna og opinberra stofnana og sjóða má verja til kaupa á bankavaxtabréfum veðdeildarflokksins, en þó eigi hærra verði en skráðu gangverði þeirra hjá Landsbanka Íslands.

26. gr.

27. gr.

Sérstakan reikning skal halda yfir 15. flokk bankavaxtabréfanna, enda sé þeim til tryggingar sérstakur varasjóður, og skulu í hann renna tekjur veðdeildarflokksins.

28. gr.

Þá er lokið er skuldbindingum þessa veðdeildarflokks, rennur varasjóður hans til næsta flokks og svo áfram, samkv. 24. gr. laga nr. 94 9. júlí 1941.

29. gr.

Veðdeildin tekur að sér að gefa út bankavaxtabréf 15. flokks.

30. gr.

Ákvæði þessarar reglugerðar snerta að engu leyti reglugerðir þær fyrir veðdeild Landsbankans, sem staðfestar voru 15. júní 1900, 21. apríl 1903, 5. júlí 1905, 1. apríl 1906, 20. október 1909, 7. maí 1914, 20. júlí og 15. október 1926, 7. október 1927, 11. október 1928, 2. október 1929, 28. október 1931, 15. janúar 1936, 4. apríl 1939, 12. ágúst 1941, 15. júní 1943, né heldur bankavaxtabréf þau, sem gefin eru út samkvæmt þeim.

Reykjavík, 25. apríl 1944.

STJÓRN LANDSBANKA ÍSLANDS

Magnús Sigurðsson. Jón G. Mariásson.

Framanrituð reglugerð staðfestist hér með.

Viðskiptamálaráðuneytið, 26. apríl 1944.

Björn Ólafsson.

Torfi Jóhannsson.

76

80/11 '46

REGLUGERÐ

fyrir veðdeild Landsbanka Íslands um útgáfu á 16. flokki bankavaxtabréfa, samkvæmt lögum nr. 55 3. marz 1945, um heimild fyrir veðdeild Landbanka Íslands til að gefa út nýja flokka bankavaxtabréfa.

1. gr.

Tilgangur veðdeildarinnar er að veita lán um langt árabíl gegn veði í fasteignum.

2. gr.

Veðdeildin gefur út skuldabréf, sem hljóða á handhafa (bankavaxtabréf), sem má nafnskrá í bókum hennar, og verða þau kölluð 16. flokkur bankavaxtabréfa hennar. Öll upphæð þeirra má ekki fara fram úr 10 milljónum króna. Upphæð bankavaxtabréfanna skal talin í gjaldgengum peningum, og skulu bréfin samin eftir fyrirmynd, er bankastjórnin ákveður. Fjármálaráðherra og bankastjórar Landsbankans eða þeir, sem til þess hafa umboð bankaráðs Landsbankans, rita undir þau. Í banka-

vaxtabréfunum skal vera útdráttur úr reglugerð þessari. Upphæðir þeirra skulu vera 76 5000, 1000, 500 og 100 kr., og skal hver flokkur hafa sérstakt bókstafseinkenni, og 30/11 '46 hvert vaxtabréf vera tölusett. Ásamt bankavaxtabréfunum skal afhenda stofna (talons) með vaxtamiðum til 40 ára.

Aldrei má gefa meira út af bankavaxtabréfum en sem nemur fjárhæð þeirri, er veðdeildarflokkurinn á í veðskuldabréfum.

3. gr.

Auk veðskuldabréfa þeirra, sem veðdeildarflokkurinn fær frá lántakendum, skal trygging fyrir honum vera:

1. Varasjóður veðdeildarflokksins.
2. Sameiginleg (solidarísk) ábyrgð lántakenda, er nemi allt að 10% (sbr. 9. gr.).
3. Ábyrgð rikissjóðs.

Ef taka þarf til trygginganna 1.—3., skal gera það í þeirri röð, sem að ofan er greint.

4. gr.

Leggja skal í varasjóð tekjuafgang þann, sem kann að verða samkvæmt árlegum reikningsskilum veðdeildarflokksins.

5. gr.

Af bankavaxtabréfunum skal á ári hverju svara í vöxtu 4%, er greiðist tvisvar á ári, 2. janúar og 1. júlí, með helmingi upphæðar í hvort skipti, gegn afhendingu vaxtamiðans. Vaxtamiðar, sem fallnir eru í gjalddaga, skulu innlestir í Landsbankanum í Reykjavík, og í þeim bönkum erlendis, er bankastjórnin ákveður og auglýsir með þriggja mánaða fyrirvara í Lögbirtingablaðinu. Sömuleiðis skulu vaxtamiðarnir gjaldgengir til lúkningar sköttum og öðrum gjöldum til rikissjóðs, og skulu gjaldheimtumenn rikissjóðs innleysa þá, ef þeir hafa fé fyrir hendi, er greiða á í rikissjóð.

6. gr.

Veðdeildarflokkurinn er undanþeginn öllum tekjuskatti, útsvari, stimpilgjaldi og öðrum sköttum. Svo á hann rétt til að fá ókeypis eign- og veðbókarvottorð til afnota fyrir sjálfan sig.

7. gr.

Fé veðdeildarflokksins má lána gegn veði í jarðeignum, erfðafestulöndum og húseignum með lóð í kaupstöðum og verzlunarstöðum. Enn fremur er heimilt að lána fé veðdeildarinnar gegn veði í húsum með lóð annars staðar, ef ástæður mæla með því. Lánsupphæðin má ekki fara fram úr $\frac{3}{4}$ af virðingarverði fasteignarinnar.

Þegar veðdeildarflokkurinn tekur jarðir að veði, skal virða jarðarhúsin sér og jörðina sér í lagi. Öll önnur hús skal einnig virða sérstaklega og þau váttryggð, ef verð þeirra á að koma til greina við lánveitingar gegn veði í eigninni.

Heimilt er Landsbankanum, á kostnað lántakanda, að annast váttryggingu á húsum, sem veðsett eru veðdeildarflokknum, að svo miklu leyti, sem þau eru eigi í innlendri brunaábyrgð, sem bankastjórnin tekur gilda.

8. gr.

Eignir þær, er veðdeildarflokkurinn tekur að veði, skulu tveir óvilhallir menn, dómkvaddir eða tilnefndir af hlutaðeigandi lögreglustjóra, þeir er nauðsynlega þekkingu hafa á slíku, virða á kostnað lánþega. Þó getur stjórn Landsbankans, þegar henni eftir atvikum finnst ástæða til þess, sjálf nefnt til menn þá, er virða skulu. Enn fremur getur hún krafizt þess, að hreppsnefnd eða bæjarstjórn, er í hlut á, samþykki virðinguna. Eignirnar skal meta til þess verðs, sem þær eftir beztu vitund

76 virðingarmanna hafa í kaupum og sölu, og skal virða þær með kvöðum þeim, er á þeim hvíla, hvort heldur eru skattar eða afgjöld. Í virðingargerðunum skal eignun-^{30/11 '46} um ýtarlega og greinilega lýst. Sé það jarðeign, skal tilgreina dýrleika hennar, hve mörg kúgildi henni fylgi, upphæð afgjaldsins, hlunnindi hennar og kvaðir þær, er á henni kunna að hvíla. Enn fremur skal taka fram allt það, er lýtur að ásigkomulagi jarðarinnar í heild sinni og ræktunarástandi hennar, hvornig viðhaldi bygginga á jörðinni sé varið og önnur sérstök atvik, er hljóta að hafa áhrif á verðmæti jarðarinnar, svo sem hvort hún liggur undir skemmdum af vatnagangi, sjávangangi, skriðum, sandfoki o. fl. Þegar virtar eru húseignir skal nákvæmlega lýsa hverri einstakri byggingu, tilgreina stærð hennar, hve mörg herbergi í henni eru, telja til allt múr- og naglfast, er henni fylgir, svo sem ofna, járneldstór o. fl., efni það, er byggingarnar eru byggðar úr, og, að svo miklu leyti sem unnt er, gæði þess og enn fremur aldur bygginganna og viðhald. Að lokum skal í virðingargerðinni tekið fram, hve stór lóð sú sé, er húseigninni fylgir, og hvornig ásigkomulag hennar sé.

Hafi eignin gengið kaupum og sölum, skal kaupverðs hennar getið.

Lántakandi skal að minnsta kosti á hverjum 5 ára fresti, meðan lánið stendur, sýna skirteini, sem bankastjórnin tekur gilt, fyrir því að veðið hafi ekki rýrnað í verði, svo að veðdeildarflokksnum geti verið nein hætta búin. Láti lántakandi farast fyrir að senda stjórn Landsbankans þetta skirteini, má hún láta skoðunargerð af innanhéraðsmönnum fara fram á kostnað lántakanda.

9. gr.

Lántakendur skulu, auk þess að bera ábyrgð á sínum eigin skuldum, ábyrgjast sameiginlega (in solidum) skuldbindingar veðdeildarflokksins, þó eigi meira en 10% af því, sem lán þeirra voru á síðasta gjalddaga, áður en taka þurfti til ábyrgðarinnar, en til hennar má taka, hvenær sem varasjóður flokksins eigi nægir til að standast áfallið tap. Áður en gripið er til ríkisábyrgðarinnar skal jafna niður á alla lán-
takendur veðdeildarflokksins aukagjaldi til varasjóðs, svo sem þörf er á, allt að 10% til að bæta skaðann. Niðurlögnun á aukagjaldi þessu skal vera í hlutfalli við upphæð lánanna. Eftir ákvörðun stjórnar Landsbankans má skipta greiðslu þessari niður á fleiri en eitt ár.

Verði þörf á að gripa til ábyrgðarinnar til að fullnægja skuldbindingum veðdeildarflokksins, skal endurborga það án vaxta, þegar hagar flokksins leyfir það.

10. gr.

Eigi má lána nema gegn 1. veðrétti. Minnsta lán, sem veðdeildarflokkurinn veitir, skal vera 1000 krónur, og skulu lán jafnan standa á hundraði króna. Lánstíminn má vera allt að 40 árum, sé veðið jarðeign, vandað steinsteypuhús eða steinhús, og allt að 30 árum, sé veðið vandað timburhús.

11. gr.

Lán þau, sem veðdeildarflokkurinn veitir, má hann greiða í bankavaxtabréfum sínum eftir ákvæðisverði þeirra, en lánþegi hefur rétt til að krefjast, að bankastjórnin annist um að koma þeim í gjaldgenga peninga, ef þess er kostur, en borga verður hann þann kostnað, sem af því leiðir, og verðfall. Veðdeildarflokkurinn hefur þó jafnan rétt til að greiða lánin í peningum með þeirri upphæð, sem hann getur fengið fyrir bankavaxtabréfin, eða á von á að fá fyrir þau, að frádregnum öllum beinum kostnaði. Semja má um sölu bankavaxtabréfa flokksins fyrirfram í einu eða fleiru lagi, enda samþykki ráðherra sá, sem fer með bankamál, söluverðið.

12. gr.

Til þess að menn geti fengið lán úr veðdeildarflokksnum, verða þeir að fullnægja þeim skilyrðum, er nú skal greina:

- a. Útvega virðingargerð samkvæmt því, sem segir í 8. gr.
- b. Útvega vottorð hlutaðeigandi embættismanns samkvæmt afsals- og veðmála-
bókum, um hvort nokkur veðskuld eða önnur eignabönd hvíla á eigninni og
hver þau séu, svo það sjáist, að þau séu eigi því til fyrirstöðu, að eignin geti
orðið veðsett veðdeildinni með 1. veðrétti.
- c. Útvega vottorð hlutaðeigandi embættismanns samkvæmt embættisbókum hans
um, að hlutaðeigandi hafi þinglesna eignarheimild fyrir eigninni, eða sé það eigi
unnt, þá vottorð hans um, að eignin sé vitanleg eign hans.

76

30/11 '46

13. gr.

Hver lántakandi skal greiða 1% af lánsupphæðinni í varasjóð flokksins.

Verði eigendaskipti að fasteign, sem veðsett er veðdeildarflokknum, skal kaup-
andi, þegar um leið og kaupin gerast, tilkynna veðdeildinni eigendaskiptin.

Heimilt er veðdeildinni, við hver eigendaskipti, að heimta lánið borgað aftur að
öllu eða nokkru leyti.

14. gr.

Vilji einhver, sem keypt hefur veð, taka að sér skuld við veðdeildarflokkinn,
skal hann þegar í stað leita samþykkis bankastjórnar um það. Samþykki hún, að
hinn nýi eigandi yfirtaki lánið, skal hann innan 6 mánaða frá kaupdegi sanna eign-
arrétt sinn fyrir landsbankastjórninni og taka lánið að sér. Slík yfirtaka er ekki
stimpilskyld.

15. gr.

Lánnum þeim, sem veðdeildarflokkurinn veitir, má hann eigi segja upp, meðan
lánþegi gegnir að öllu skyldum þeim, sem hann hefur undirgengið.

En þá er bankastjórninni heimilt að telja eftirstöðvar láns komnar í gjalddaga
undir eins án uppsagnar, ef eigi er fullnægt einhverju atriði lánskilmálanna, t. d.:

- a. Ef ákvæðisgjöld eru eigi greidd á réttum gjalddaga.
- b. Ef veðið gengur svo úr sér, að það eigi lengur er svo tryggjandi, sem vera skal.
- c. Ef skuldunautur heldur eigi váttryggðum húsum, sem að veði eru, eða vanrækir
að senda veðdeildinni kvittun hlutaðeigandi váttryggingarfélags, fyrir iðgjaldinu
í tæka tíð.
- d. Ef á veðið falla eftirstöðvar af sköttum eða gjöldum, er ganga fyrir kröfu veð-
deildarinnar, eða nýr kaupandi vanrækir að taka að sér lán.

16. gr.

Skuldunautar veðdeildarflokksins skulu 1.—14. október ár hvert greiða vexti,
afborganir og tillög til stjórnarkostnaðar og varasjóðs í einu lagi með jafnri upp-
hæð á hverjum gjalddaga. Sérhvert lán, sem veitt er á öðrum tíma árs en nefndum
gjaldaga, skal teljast veitt á næst undanförunum gjalddaga, en á næsta gjalddaga á
eftir skulu vextir og gjald til stjórnarkostnaðar og varasjóðs þó aðeins takast frá
1. degi þess mánaðar, sem lánið er tekið í, til næsta gjalddaga (1. október).

Tillag til stjórnarkostnaðar og varasjóðs er ½ af hundraði á ári af upphæð
lánsins, eins og hún er fyrir hvern gjalddaga, vextirnir eru 5 af hundraði á ári af
höfuðstól þeim, sem í láni er á hverjum tíma.

17. gr.

Á hinum ákveðna gjalddaga má hver lántakandi, án undangenginnar uppsagnar,
greiða aukaafborganir, sem þó standi á hundrað krónum eða endurborga lánið að
öllu leyti. Greiðslum þessum má hann lúka með bankavaxtabréfum 16. veðdeildar-
flokks eftir ákvæðisverði þeirra. Lögmetar skulu greiðslur þessar teljast, séu þær
komnar til veðdeildarinnar fyrir 15. október. Á öðrum tímum árs má borga lán að
fullu, ef bankastjórnin samþykkir, þó því aðeins, að það sé veðdeildinni að skaðlausu.

76

30/11 '46

18. gr.

Sérhver skuldunautur, sem eigi hefur innan 1. nóvember borgað árleg gjöld sín, er hann átti að lúka á næst undangengnum gjalddaga, skal í dráttarvexti af nefndum gjöldum greiða 1 af hundraði fyrir hvern mánuð frá 1. október til borgunardags, og skal sá mánuður, sem komið er fram í, teljast sem heill.

19. gr.

Afborgunum þeim og endurborgunum, er greiddar eru í peningum á hverjum gjalddaga, skal varið til að innleysa bankavaxtabréf þau, er veðdeildarflokkurinn hefur gefið út, eftir hlutkesti, sem notarius publicus hefur umsjón með og fram fer í viðurvist tveggja manna, annan kveður ráðherra til þess, hinn bankastjórnin. Þá er hlutkesti hefur farið fram, skal auglýsa með 9 mánaða fyrirvara tölurnar á bankavaxtabréfum þeim, er upp hafa komið til innlausnar, og á hverjum gjalddaga þau verði útborguð. Auglýsinguna skal birta þrisvar í Lögbirtingablaðinu. Veðdeildin má og á þann hátt með þeim fyrirvara, er áður segir, innleysa bankavaxtabréf flokksins í stærri stíl en hér segir.

20. gr.

Handhafar eða eigendur bankavaxtabréfa þeirra, er innleysa skal, geta, gegn því að afhenda þau með vaxtamiðum þeim, er þeim fylgja, fengið útborgaðan höfuðstól þeirra á ákveðnum gjalddaga, og er eigi skylt að greiða neina vexti af höfuðstólnum upp frá því. Útborgun fer fram á þeim stöðum, sem nefndir eru í 5. gr.

21. gr.

Höfuðstóll og vaxtafé, sem komið er í gjalddaga til útborgunar, rennur í varasjóð veðdeildarflokksins, sé þess eigi vitjað innan 20 ára frá gjalddaga.

22. gr.

Nú glatast bankavaxtabréf, sem nafnskráð er í bókum veðdeildarinnar, og getur þá bankastjórnin innkallað handhafa bréfsins með 12 mánaða fyrirvara með auglýsingu, er birt sé þrisvar sinnum samfleytt í Lögbirtingablaðinu. Ef enginn gefur sig fram með bréfið í tæka tíð, getur bankastjórnin útgefið handa hinum skráða eiganda þess nýtt bankavaxtabréf með sömu upphæð, sem það, er glataðist, án þess nokkur annar, er bankavaxtabréfið kann að hafa verið afsalað, geti þar fyrir búið kröfu á hendur veðdeildarflokknum.

Um ógilding annarra glataðra bankavaxtabréfa og vaxtamiða fer eftir almennum lögum.

23. gr.

Bankavaxtabréf þau, er innleyst hafa verið með hlutkesti, eða hafa verið notuð til að borga eða afborga lán, má ekki frammar setja í veltu, heldur skal ónýta þau undir eins, ásamt vaxtamiðum og stofnum (talons) þeirra á þann hátt, að þau með því verði ógild, og leggja þau til geymslu í fjárhirzlu veðdeildarinnar, og skal svo innan loka næsta reikningsárs eyðileggja þau í viðurvist endurskoðenda, ásamt vaxtamiðum þeim, er innleystir hafa verið það reikningsár.

24. gr.

Hljóti veðdeildarflokkurinn að taka að sér veð, og hafi það eigi selst innan árs frá því að hann tók það að sér, skal á fyrsta árlega gjalddaga næst á eftir draga inn og ónýta jafnmikla upphæð bankavaxtabréfa þeirra, er veðdeildarflokkurinn hefur gefið út. Heimilt er þó að jafna inndrætti þessum á 2 eða 3 ár. Síðan á varasjóðurinn eignina.

25. gr.

Þegar lán eru komin í gjalddaga (sbr. 15. gr.), hefur veðdeildin heimild til að láta selja veðið við opinbert uppboð, án undanfarandi dóms, sáttar eða fjárnáms, samkvæmt ákvæðum í tilskipun um fjárforráð ómyndugra 18. febr. 1847, 10. gr., eða láta leggja það veðdeildarflokknum út til eignar, ef þörf krefur.

Veðdeildin þarf ekki að láta neinn vera fyrir sína hönd við uppboðið, og skal þar ekki taka mótmæli skuldunauts til greina, nema þau séu auðsjáanlega á rökum byggð, og eigi er heldur hægt að stöðva eða ónýta uppboðið með neins konar dóm-skoti.

Veðdeildin hefur aftur á móti ábyrgð á því, að skuldin sé rétt og komin í gjalddaga, og skuldunaut er frjálst að hefja mál til endurgjalds á öllu því, er hann hefur skaðast á uppboðinu og öllum málskostnaði að skaðlausu. Veðdeildin getur löglega samið svo um við skuldunauta sína, að uppboð á veðsettum fasteignum megi fram fara á skrifstofu uppboðshaldara.

26. gr.

Fé ómyndugra manna og opinberra stofnana og sjóða má verja til kaupa á bankavaxtabréfum veðdeildarflokksins, en þó eigi hærra verði en skráðu gangverði þeirra hjá Landsbanka Íslands.

27. gr.

Sérstakan reikning skal halda yfir 16. flokk bankavaxtabréfanna, enda sé þeim til tryggingar sérstakur varasjóður, og skulu í hann renna tekjur veðdeildarflokksins.

28. gr.

Þá er lokið er skuldbindingum þessa veðdeildarflokks, rennur varasjóður hans til næsta flokks og svo áfram, samkv. 24. gr. laga nr. 55 3. marz 1945.

29. gr.

Veðdeildin tekur að sér að gefa út bankavaxtabréf 16. flokks.

30. gr.

Ákvæði þessarar reglugerðar snerta að engu leyti reglugerðir þær fyrir veðdeild Landsbankans, sem staðfestar voru 15. júní 1900, 21. apríl 1903, 5. júlí 1905, 1. apríl 1906, 20. október 1909, 7. maí 1914, 20. júlí og 15. október 1926, 7. október 1927, 11. október 1928, 2. október 1929, 28. október 1931, 15. janúar 1936, 4. apríl 1939, 12. ágúst 1941, 15. júní 1943 og 26. apríl 1944, né heldur bankavaxtabréf þau, sem gefin eru út samkvæmt þeim.

Reykjavík, 26. nóvember 1946.

STJÓRN LANDSBANKA ÍSLANDS

Magnús Sigurðsson. Jón G. Maríasson.

Framanrituð reglugerð staðfestist hér með.

Viðskiptamálaráðuneytið, 30. nóvember 1946.

Pétur Magnússon.

Sigtryggur Klemenzson.

77

5. febr.

REGLUGERÐ

fyrir veðdeild Landsbanka Íslands um útgáfu á 17. flokki bankavaxtabréfa, samkvæmt lögum nr. 55 3. marz 1945, um heimild fyrir veðdeild Landbanka Íslands til að gefa út nýja flokka bankavaxtabréfa.

1. gr.

Tilgangur veðdeildarinnar er að veita lán um langt árabíll gegn veði í fasteignum.

2. gr.

Veðdeildin gefur út skuldabréf, sem hljóða á handhafa (bankavaxtabréf), sem má nafnskrá í bókum hennar, og verða þau kölluð 17. flokkur bankavaxtabréfa hennar. Öll upphæð þeirra má ekki fara fram úr 10 milljónum króna. Upphæð bankavaxtabréfanna skal talin í gjaldgengum peningum, og skulu bréfin samín eftir fyrirmynd. er bankastjórnin ákveður. Fjármálaráðherra og bankastjórar Landsbankans eða þeir, sem til þess hafa umboð bankaráðs Landsbankans, rita undir þau. Í bankavaxtabréfunum skal vera útdráttur úr reglugerð þessari. Upphæðir þeirra skulu vera 5000 og 1000 kr., og skal hver flokkur hafa sérstakt bókstafseinkenni, og hvert vaxtabréf vera töluset. Ásamt bankavaxtabréfunum skal afhenda stofna (talons) með vaxtamiðum til 40 ára.

Aldreí má gefa meira út af bankavaxtabréfum en sem nemur fjárhæð þeirri, er veðdeildarflokkurinn á í veðskuldabréfum.

3. gr.

Auk veðskuldabréfa þeirra, sem veðdeildarflokkurinn fær frá lántakendum, skal trygging fyrir honum vera:

1. Varasjóður veðdeildarflokksins.
2. Sameiginleg (solidarísk) ábyrgð lántakenda, er nemi allt að 10% (sbr. 9. gr.).
3. Ábyrgð ríkissjóðs.

Ef taka þarf til trygginganna 1.—3., skal gera það í þeirri röð, sem að ofan er greint.

4. gr.

Leggja skal í varasjóð tekjuafgang þann, sem kann að verða samkvæmt árlegum reikningsskilum veðdeildarflokksins.

5. gr.

Af bankavaxtabréfunum skal á ári hverju svara í vöxtu 5%, er greiðist tvisvar á ári, 2. janúar og 1. júlí, með helmingi upphæðar í hvort skipti, gegn afhendingu vaxtamiðans. Vaxtamiðar, sem fallnir eru í gjalddaga, skulu innleystir í Landsbankanum í Reykjavík. Sömuléiðis skulu vaxtamiðarnir gjaldgengir til lúkningar sköttum og öðrum gjöldum til ríkissjóðs, og skulu gjaldheimtumenn ríkissjóðs innleysa þá, ef þeir hafa fé fyrir hendi, er greiða á í ríkissjóð.

6. gr.

Veðdeildarflokkurinn er undanþeginn öllum tekjuskatti, útsvari, stimpilgjaldi og öðrum sköttum. Svo á hann rétt til að fá ókeypís eigna- og veðbókarvottorð til afnota fyrir sjálfan sig.

7. gr.

Fé veðdeildarflokksins má lána gegn veði í jarðeignum, erfðafestulöndum og húseignum með lóð í kaupstöðum og verzlunarstöðum. Enn fremur er heimilt að lána fé veðdeildarinnar gegn veði í húsum með lóð annars staðar, ef ástæður mæla

með því. Lánsupphæðin má ekki fara fram úr $\frac{3}{4}$ af virðingarverði fasteignarinnar.

77
5. febr.

Þegar veðdeildarflokkurinn tekur jarðir að veði, skal virða jarðarhúsin sér og jörðina sér í lagi. Öll önnur hús skal einnig virða sérstaklega og þau váttryggð, ef verð þeirra á að koma til greina við lánveitingar gegn veði í eigninni.

Heimilt er Landsbankanum, á kostnað lántakanda, að annast váttryggingu á húsum, sem veðsett eru veðdeildarflokksnum, að svo miklu leyti, sem þau eru eigi í innlendri brunaábyrgð, sem bankastjórnin tekur gilda.

8. gr.

Eignir þær, er veðdeildarflokkurinn tekur að veði, skulu tveir óvilhallir menn, dómkvaddir eða tilnefndir af hlutaðeigandi lögreglustjóra, þeir er nauðsynlega þekkingu hafa á slíku, virða á kostnað lánþega. Þó getur stjórn Landsbankans, þegar henni eftir atvikum finnst ástæða til þess, sjálf nefnt til menn þá, er virða skulu. Enn fremur getur hún krafizt þess, að hreppsnefnd eða bæjarstjórn, er í hlut á, samþykki virðinguna. Eignirnar skal meta til þess verðs, sem þær eftir beztu vitund virðingarmanna hafa í kaupum og sölu, og skal virða þær með kvöðum þeim, er á þeim hvíla, hvort heldur eru skattar eða afgjöld. Í virðingargerðunum skal eignunum ýtarlega og greinilega lýst. Sé það jarðeign, skal tilgreina dýrleika hennar, hve mörg kúgildi henni fylgi, upphæð afgjaldsins, hlunnindi hennar og kvaðir þær, er á henni kunna að hvíla. Enn fremur skal taka fram allt það, er lýtur að ásigkomulagi jarðarinnar í heild sinni og ræktunarástandi hennar, hvernig viðhaldi bygginga á jörðinni sé varið og önnur sérstök atvik, er hljóta að hafa áhrif á verðmæti jarðarinnar, svo sem hvort hún liggur undir skemmdum af vatnagangi, sjávangangi, skriðum, sandfoki o. fl. Þegar virtar eru húseignir skal nákvæmlega lýsa hverri einstakri byggingu, tilgreina stærð hennar, hve mörg herbergi í henni eru, telja til allt múr- og naglfast, er henni fylgir, svo sem ofna, járneldstór o. fl., efni það, er byggingarnar eru byggðar úr, og, að svo miklu leyti sem unnt er, gæði þess og enn fremur aldur bygginganna og viðhald. Að lokum skal í virðingagerðinni tekið fram, hve stór lóð sú sé, er húseigninni fylgir, og hvernig ásigkomulag hennar sé.

Hafi eignin gengið kaupum og sölum, skal kaupverðs hennar getið.

Lántakandi skal að minnsta kosti á hverjum 5 ára fresti, meðan lánið stendur, sýna skirteini, sem bankastjórnin tekur gilt, fyrir því að veðið hafi ekki rýrnað í verði, svo að veðdeildarflokksnum geti verið nein hættu búin. Láti lántakandi farast fyrir að senda stjórn Landsbankans þetta skirteini, má hún láta skoðunargerð af innanhéraðsmönnum fara fram á kostnað lántakanda.

9. gr.

Lántakendur skulu, auk þess að bera ábyrgð á sínum eigin skuldum, ábyrgjast sameiginlega (in solidum) skuldbindingar veðdeildarflokksins, þó eigi meira en 10% af því, sem lán þeirra voru á síðasta gjalddaga, áður en taka þurfti til ábyrgðarinnar, en til hennar má taka, hvenær sem varasjóður flokksins eigi nægir til að standast áfallið tap. Áður en gripið er til ríkisábyrgðarinnar skal jafna niður á alla lán-takendur veðdeildarflokksins aukagjaldi til varasjóðs, svo sem þörf er á, allt að 10% til að bæta skaðann. Niðurlögnun á aukagjaldi þessu skal vera í hlutfalli við upphæð lánanna. Eftir ákvörðun stjórnar Landsbankans má skipta greiðslu þessari niður á fleiri en eitt ár.

Verði þörf á að grípa til ábyrgðarinnar til að fullnægja skuldbindingum veðdeildarflokksins, skal endurborga það án vaxta, þegar hagur flokksins leyfir það.

10. gr.

Eigi má lána nema gegn 1. veðrétti. Minnsta lán, sem veðdeildarflokkurinn veitir, skal vera 1000 krónur, og skulu lán jafnan standa á hundraði króna. Lánstíminn má

77 vera allt að 40 árum, sé veðið jarðeign, vandað steinsteypuhús eða steinhús, og allt 5. febr. að 30 árum, sé veðið vandað timburhús.

11. gr.

Lán þau, sem veðdeildarflokkurinn veitir, má hann greiða í bankavaxtabréfum sínum eftir ákvæðisverði þeirra, en lánþegi hefur rétt til að krefjast, að bankastjórnin annist um að koma þeim í gjaldgenga peninga, ef þess er kostur, en borga verður hann þann kostnað, sem af því leiðir, og verðfall. Veðdeildarflokkurinn hefur þó jafnan rétt til að greiða lánin í peningum með þeirri upphæð, sem hann getur fengið fyrir bankavaxtabréfin, eða á von á að fá fyrir þau, að frádregnum öllum beinum kostnaði. Semja má um sölu bankavaxtabréfa flokksins fyrirfram í einu eða fleiru lagi, enda samþykki ráðherra sá, sem fer með bankamál, söluverðið.

12. gr.

Til þess að menn geti fengið lán úr veðdeildarflokknum, verða þeir að fullnægja þeim skilmálum, er nú skal greina:

- a. Útvega virðingargerð samkvæmt því, sem segir í 8. gr.
- b. Útvega vottorð hlutaðeigandi embættismanns samkvæmt afsals- og veðmála-bókum, um hvort nokkur veðskuld eða önnur eignabönd hvíla á eigninni og hver þau séu, svo það sjáist, að þau séu eigi því til fyrirstöðu, að eignin geti orðið veðsett veðdeildinni með 1. veðrétti.
- c. Útvega vottorð hlutaðeigandi embættismanns samkvæmt embættisbókum hans um, að hlutaðeigandi hafi þinglesna eignarheimild fyrir eigninni, eða sé það eigi unnt, þá vottorð hans um, að eignin sé vitanleg eign hans.

13. gr.

Hver lántakandi skal greiða 1% af lánsupphæðinni í varasjóð flokksins.

Verði eigendaskipti að fasteign, sem veðsett er veðdeildarflokknum, skal kaupandi, þegar um leið og kaupin gerast, tilkynna veðdeildinni eigendaskiptin.

Heimilt er veðdeildinni, við hver eigendaskipti, að heimta lánið borgað aftur að öllu eða nokkru leyti.

14. gr.

Vilji einhver, sem keypt hefur veð, taka að sér skuld við veðdeildarflokkinn, skal hann þegar í stað leita samþykkis bankastjórnar um það. Samþykki hún, að hinn nýi eigandi yfirtaki lánið, skal hann innan 6 mánaða frá kaupdegi sanna eignarrétt sinn fyrir landsbankastjórninni og taka lánið að sér. Slík yfirtaka er ekki stimpilskyld.

15. gr.

Lánnum þeim, sem veðdeildarflokkurinn veitir, má hann eigi segja upp, meðan lánþegi gegnir að öllu skyldum þeim, sem hann hefur undirgengið.

En þá er bankastjórninni heimilt að telja eftirstöðvar láns komnar í gjalddaga undir eins án uppsagnar, ef eigi er fullnægt einhverju atriði lánskilmálanna, t. d.:

- a. Ef ákvæðisgjöld eru eigi greidd á réttum gjalddaga.
- b. Ef veðið gengur svo úr sér, að það eigi lengur er svo tryggjandi, sem vera skal.
- c. Ef skuldunautur heldur eigi váttrygðum húsum, sem að veði eru, eða vanrækir að senda veðdeildinni kvittun hlutaðeigandi váttryggingarfélags, fyrir iðgjaldinu í tæka tíð.
- d. Ef á veðið falla eftirstöðvar af sköttum eða gjöldum, er ganga fyrir kröfu veðdeildarinnar, eða nýr kaupandi vanrækir að taka að sér lán.

16. gr.

77

5. febr.

Skuldunautar veðdeildarflokksins skulu 1.—14. október ár hvert greiða vexti, afborganir og tillög til stjórnarkostnaðar og varasjóðs í einu lagi með jafnri upphæð á hverjum gjalddaga. Sérhverft lán, sem veitt er á öðrum tíma árs en nefndum gjalddaga, skal teljast veitt á næst undanförunum gjalddaga, en á næsta gjalddaga á eftir skulu vextir og gjald til stjórnarkostnaðar og varasjóðs þó aðeins takast frá 1. degi þess mánaðar, sem lánið er tekið í, til næsta gjalddaga (1. október).

Tillag til stjórnarkostnaðar og varasjóðs er $\frac{1}{2}$ af hundraði á ári af upphæð lánsins, eins og hún er fyrir hvern gjalddaga, vextirnir eru 5 af hundraði á ári af höfuðstól þeim, sem í láni er á hverjum tíma.

17. gr.

Á hinum ákveðna gjalddaga má hver lántakandi, án undangenginnar uppsagnar, greiða aukaafborganir, sem þó standi á hundrað krónum eða endurborga lánið að öllu leyti. Greiðslum þessum má hann lúka með bankavaxtabréfum 17. veðdeildarflokks eftir ákvæðisverði þeirra. Lögmetar skulu greiðslur þessar teljast, séu þær komnar til veðdeildarinnar fyrir 15. október. Á öðrum tímum árs má borga lán að fullu, ef bankastjórnin samþykkir, þó því aðeins, að það sé veðdeildinni að skaðlausu.

18. gr.

Sérhver skuldunautur, sem eigi hefur innan 1. nóvember borgað árleg gjöld sín, er hann átti að lúka á næst undangengnum gjalddaga, skal í dráttarvexti af nefndum gjöldum greiða 1 af hundraði fyrir hvern mánuð frá 1. október til borgunardags, og skal sá mánuður, sem komið er fram í, teljast sem heill.

19. gr.

Afborgunum þeim og endurborgunum, er greiddar eru í peningum á hverjum gjalddaga, skal varið til að innleysa bankavaxtabréf þau, er veðdeildarflokkurinn hefur gefið út, eftir hlutkesti, sem notarius publicus hefur umsjón með og fram fer í viðurvist tveggja manna, annan kveður ráðherra til þess, hinn bankastjórnin. Þá er hlutkesti hefur farið fram, skal auglýsa með 9 mánaða fyrirvara tölurnar á bankavaxtabréfum þeim, er upp hafa komið til innlausnar, og á hverjum gjalddaga þau verði útborguð. Auglýsinguna skal birta þrisvar í Lögbirtingablaðinu. Veðdeildin má og á þann hátt með þeim fyrirvara, er áður segir, innleysa bankavaxtabréf flokksins í stærri stíl en hér segir.

20. gr.

Handhafar eða eigendur bankavaxtabréfa þeirra, er innleysa skal, geta, gegn því að afhenda þau með vaxtamiðum þeim, er þeim fylgja, fengið útborgaðan höfuðstól þeirra á ákveðnum gjalddaga, og er eigi skylt að greiða neina vexti af höfuðstólnum upp frá því. Útborgun fer fram á þeim stöðum, sem nefndir eru í 5. gr.

21. gr.

Höfuðstóll og vaxtafé, sem komið er í gjalddaga til útborgunar, rennur í varasjóð veðdeildarflokksins, sé þess eigi vitjað innan 20 ára frá gjalddaga.

22. gr.

Nú glatast bankavaxtabréf, sem nafnskráð er í bókum veðdeildarinnar, og getur þá bankastjórnin innkallað handhafa bréfsins með 12 mánaða fyrirvara með auglýsingu, er birt sé þrisvar sinnum samfleytt í Lögbirtingablaðinu. Ef enginn gefur sig fram með bréfið í tæka tíð, getur bankastjórnin útgefið handa hinum skráða eiganda þess nýtt bankavaxtabréf með sömu upphæð, sem það, er glataðist, án þess

77 nokkur annar, er bankavaxtabréfið kann að hafa verið afsalað, geti þar fyrir 5. febr. þúið kröfu á hendur veðdeildarflokknum.

Um ógilding annarra glataðra bankavaxtabréfa og vaxtamiða fer eftir almennum lögum.

23. gr.

Bankavaxtabréf þau, er innleyst hafa verið með hlutkesti, eða hafa verið notuð til að borga eða afborga lán, má ekki framfar selja í veltu, heldur skal ónýta þau undir eins, ásamt vaxtamiðum og stofnum (talons) þeirra á þann hátt, að þau með því verði ógild, og leggja þau til geymslu í fjárhirzlu veðdeildarinnar, og skal svo innan loka næsta reikningsárs eyðileggja þau í viðurvist endurskoðenda, ásamt vaxtamiðum þeim, er innleystir hafa verið það reikningsár.

24. gr.

Hljóti veðdeildarflokkurinn að taka að sér veð, og hafi það eigi selst innan árs frá því að hann tók það að sér, skal á fyrsta árlega gjalddaga næst á eftir draga inn og ónýta jafnmikla upphæð bankavaxtabréfa þeirra, er veðdeildarflokkurinn hefur gefið út. Heimilt er þó að jafna inndrætti þessum á 2 eða 3 ár. Síðan á varasjóðurinn eignina.

25. gr.

Þegar lán eru komin í gjalddaga (sbr. 15. gr.), hefur veðdeildin heimild til að láta selja veðið við opinbert uppboð, án undanfarandi dóms, sáttar eða fjárnáms, samkvæmt ákvæðum í tilskipun um fjárforráð ómyndugra 18. febr. 1847, 10. gr., eða láta leggja það veðdeildarflokknum út til eignar, ef þörf krefur.

Veðdeildin þarf ekki að láta neinn vera fyrir sína hönd við uppboðið, og skal þar ekki taka mótmæli skuldunauts til greina, nema þau séu auðsjáanlega á rökum byggð, og eigi er heldur hægt að stöðva eða ónýta uppboðið með neins konar dóm-skoti.

Veðdeildin hefur aftur á móti ábyrgð á því, að skuldin sé rétt og komin í gjalddaga, og skuldunaut er frjálst að hefja mál til endurgjalds á öllu því, er hann hefur skaðazt á uppboðinu og öllum málskostnaði að skaðlausu. Veðdeildin getur löglega samið svo um við skuldunauta sína, að uppboð á veðsettum fasteignum megi fram fara á skrifstofu uppboðshaldara.

26. gr.

Fé ómyndugra manna og opinberra stofnana og sjóða má verja til kaupa á bankavaxtabréfum veðdeildarflokksins, en þó eigi hærra verði en skráðu gangverði þeirra hjá Landsbanka Íslands.

27. gr.

Sérstakan reikning skal halda yfir 17. flokk bankavaxtabréfanna, enda sé þeim til tryggingar sérstakur varasjóður, og skulu í hann renna tekjur veðdeildarflokksins.

28. gr.

Þá er lokið er skuldbindingum þessa veðdeildarflokks, rennur varasjóður hans til næsta flokks og svo áfram, samkv. 24. gr. laga nr. 55 3. marz 1945.

29. gr.

Veðdeildin tekur að sér að gefa út bankavaxtabréf 17. flokks.

30. gr.

Ákvæði þessarar reglugerðar snerta að engu leyti reglugerðir þær fyrir veðdeild Landsbankans, sem staðfestar voru 15. júní 1900, 21. apríl 1903, 5. júlí 1905, 1. apríl

1906, 20. október 1909, 7. maí 1914, 20. júlí og 15. október 1926, 7. október 1927, 11. október 1928, 2. október 1929, 28. október 1931, 15. janúar 1936, 4. apríl 1939, 12. ágúst 1941, 15. júlí 1943, 26. apríl 1944 og 30. nóvember 1946, né heldur bankavaxtabréf þau, sem gefin eru út samkvæmt þeim.

Reykjavík, 2. febrúar 1948.

STJÓRN LANDSBANKA ÍSLANDS

Jón G. Mariásson. Pétur Magnússon.

Framanrituð reglugerð staðfestist hér með.

Viðskiptamálaráðuneytið, 5. febrúar 1948.

Emil Jónsson.

Pórhallur Ásgeirsson.

AUGLÝSING

um fullgildingu alþjóðafjarskiptamálasamninga.

78

2. nóv.

Hinn 2. október 1947 voru eftirtaldir samningar undirritaðir fyrir Íslands hönd á alþjóðafjarskiptaráðstefnunni í Atlantic City:

1. Alþjóðafjarskiptasamningur ásamt þar að lútandi lokafundargerð.
2. Reglugerð um radio-viðskipti ásamt þar að lútandi lokafundargerð.

Fullgildingarskjal Íslands varðandi samninga þessa hefur nú verið afhent forstjóra Alþjóðafjarskiptamálastofnunarinnar og ganga samningarnir í gildi fyrir Ísland hinn 1. janúar 1949.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utánríkisráðuneytið, 2. nóvember 1948.

Bjarni Benediktsson.

Agnar Kl. Jónsson.

AUGLÝSING

um viðskiptasamninga milli Íslands og Bretlands 1948.

79

5. nóv.

Á árinu 1948 hafa verið gerðir eftirfarandi samningar um viðskipti milli Íslands og Bretlands:

- A. Samningur um sölu á Faxasíld til Þýzkalands, undirskrifaður í London hinn 8. janúar 1948.
- B. 1. Almenn bókun um samningsumleitaniir, sem fram fóru í Reykjavík dagana 24. febrúar til 3. marz 1948, undirskrifuð í Reykjavík 20. apríl 1948.
- B. 2. Almenn bókun um sölu á íslenskum fiski og síldarlýsi til Þýzkalands, undirskrifuð í Reykjavík hinn 20. apríl 1948.

Á grundvelli þessara tveggja almennu bókana hafa eftirtaldir sérsamningar verið gerðir:

- 79
5. nóv.
1. Samningur um sildarmjöl af vetrarframleiðslu 1947—1948, undirskrifaður í Reykjavík hinn 23. marz 1948.
  2. Samningur um fisklandanir í Bretlandi yfir sumarmánuðina 1948, undirskrifaður í Reykjavík hinn 2. apríl 1948.
  3. Samningur um sildarmjöl af sumarframleiðslu 1948, undirskrifaður hinn 24. júní 1948.
  4. Samningur um sildarlýsi af vetrarframleiðslu 1947—1948 og sumarframleiðslu 1948, undirskrifaður í Reykjavík hinn 30. júní 1948.
  5. Samningur um sildarlýsi til Þýzkalands af vetrarframleiðslu 1947—1948, undirskrifaður í Reykjavík hinn 30. júní 1948.
  6. Samningur um fisklandanir í Bretlandi yfir vetrarmánuðina 1948—1949, undirskrifaður í Reykjavík hinn 31. ágúst 1948.
  7. Samningur um hraðfrystan fisk, undirskrifaður í Reykjavík hinn 31. ágúst 1948.
  8. Samningur um fisksölur til hernámssvæða Vesturveldanna í Þýzkalandi, undirskrifaður í Reykjavík hinn 23. september 1948 og í London 6. október 1948.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utarríkisráðuneytið, 5. nóvember 1948.

Bjarni Benediktsson.

Agnar Kl. Jónsson.

80

5. nóv.

AUGLÝSING

varðandi samning um samræmda aðferð við skipamælingar.

Hinn 10. júní 1947 var í Osló undirritaður samningur um ofangreint efni af fulltrúum ríkisstjórnar Belgíu, Danmerkur, Finnlands, Frakklands, Hollands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar. Samningur þessi var fullgiltur af forseta Íslands hinn 23. september 1948 og gengur hann í gildi þegar fimm ríki hafa afhent fullgildingarskjöl sín.

Birtist hér með frumtexti sanningsins ásamt íslenskri þýðingu.

Samningur um samræmda aðferð við skipamælingar.

Með því að ríkisstjórnir Belgíu, Danmerkur, Finnlands, Frakklands, Hollands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar,

telja að ósamræmi í reglum um skipamælingar og framkvæmd slíkra reglna kunni að hafa í för með sér alvarleg óþægindi á þann hátt, að eigi sé hið sama látið gilda um öll skip, og valda óþægindum í framkvæmd og óþörfum kostnaði,

og með því að þær óska að færa sér í nyt það starf sem unnið hefur verið að árum saman í því skyni að jafna slíkt misræmi og koma á samræmdum reglum um mælingu skipa, byggðum á þeirri aðferð, er þorri siglingaþjóða notar,

Convention for a Uniform System of Tonnage Measurement of Ships.

The Governments of Belgium, Denmark, Finland, France, Iceland, the Netherlands, Norway and Sweden.

Considering that differences in the regulations for Tonnage Measurement of ships and in the application of such regulations may lead to serious inconveniences consisting in unequal treatment of the ships, and cause hindering formalities and unnecessary costs;

Desiring therefore to give practical effect to the preparatory work over a number of years, with a view to removing such differences, by establishing uniform regulations for Tonnage Measurement of ships based on the system applied by most maritime countries;

hafa þær ákveðið að gera samning í þeim tilgangi, og valið neðangreinda menn fulltrúa sína með ótakmörkuðu umboði:

Ríkisstjórn Belgíu:

Hr. G. de Winne, yfirverkfræðing, skrifstofustjóra siglingaráðuneytisins,

Ríkisstjórn Danmerkur:

Hr. P. Fischer, yfirarkitekt flotans, teknisku deildarinnar, siglingaskrifstofunni, verzlunar-, iðnaðar- og siglingaráðuneytinu.

Hr. J. Christiansen, deildarstjóra í siglinga- og verzlunarráðuneytinu.

Ríkisstjórn Finnlands:

Hr. W. K. Åström, skipamælingarstjóra.

Ríkisstjórn Frakklands:

Hr. J. F. Blondel, sendiráðherra í Noregi.

Ríkisstjórn Hollands:

Hr. A. van Driel, fyrrum skipaskoðunar- og skipamælingarstjóra.

Hr. H. E. Scheffer, skrifstofustjóra samgöngumálaráðuneytisins,

Hr. E. Smit Fzn., skipaskoðunar- og skipamælingarstjóra.

Ríkisstjórn Íslands:

Hr. Ólaf T. Sveinsson, skipaskoðunarstjóra.

Ríkisstjórn Noregs:

Hr. L. Aall, deildarstjóra skipamælingaskrifstofunnar í Kgl. fjár- og tollmálaráðuneytinu.

Hr. V. Dunér, deildarstjóra í Kgl. fjár- og tollmálaráðuneytinu.

Hr. A. Sveen, útgerðarmann.

Ríkisstjórn Svíþjóðar:

Hr. G. M. E. Böös, viðskiptaráðunaut, forstjóra siglingadeildarinnar í Kgl. verzlunarráðinu.

Hr. A. J. Anderson, forstjóra skipamælinga Kgl. verzlunarráðsins.

Hr. G. F. Ambjörn, prófessor við tekniska háskólann í Kalmar,

sem hafa lagt fram ótakmörkuð umboð sín, er reyndust í góðu lagi, og hafa orðið ásáttir um eftirfarandi ákvæði:

Have resolved to conclude a Convention for that purpose, and have appointed as their Plenipotentiaries the following: 80 5. nóv.

The Government of Belgium:

Mr. G. de Winne, Ingénieur en Chef, Director to the Marine Department.

The Government of Denmark:

Mr. P. Fischer, Principal Naval Architect, Technical Division, Shipping Department, Ministry of Commerce, Industry and Shipping.

Mr. J. Christiansen, Chief of Division, Shipping Department, Ministry of Commerce, Industry and Shipping.

The Government of Finland:

Mr. W. K. Åström, Chief Surveyor for Tonnage.

The Government of France:

H.E. Mr. J. F. Blondel, Ambassador to Norway.

The Government of the Netherlands:

Mr. A. van Driel, Chief Ship and Tonnage Surveyor (retired).

Mr. H. E. Scheffer, Director to the Ministry of Transport (Directorate General of Shipping).

Mr. E. Smit Fzn., Chief Ship and Tonnage Surveyor.

The Government of Iceland:

Mr. O. T. Sveinsson, Inspector General of Ships.

The Government of Norway:

Mr. L. Aall, Chief of Division for Tonnage Measurement in the Royal Ministry of Finance and Customs.

Mr. V. Dunér, Chief of Division, the Royal Ministry of Finance and Customs.

Mr. A. Sveen, Shipowner.

The Government of Sweden:

Mr. G. M. E. Böös, Commercial Councillor, Chief of Shipping Department of the Royal Board of Trade.

Mr. A. J. Anderson, Chief Surveyor for Tonnage to the Royal Board of Trade.

Mr. G. F. Ambjörn, Professor at Chalmers University of Technology.

Who, having communicated their full powers, found in good and due form, have agreed upon the following provisions:

80

5. nóv.

1. gr.

Þegar skip eru mæld til þess að komast að raun um stærð þeirra (rúmléstat), og þegar skip eru merkt í sambandi við slíkar mælingar, skuldbinda ríkisstjórnir þær, er að samningnum standa, sig til að fylgja reglum þeim, er nefnast „Alþjóðlegar reglur um skipamælingar“ (International Regulations for Tonnage Measurement of Ships), útgefnar af Þjóðabandalaginu og dagsettar 30. júní 1939. Fylgja þær hér með, og verða þær reglur um skipamælingar og -merkingar, sem allar ríkisstjórnir, er að samningi þessum standa, fara eftir.

Samningurinn og reglurnar eru háðar takmörkunum þeim, sem greindar eru í 12. gr.

2. gr.

Mælingu og merkingu skipa skulu þar til hæfir mælingamenn framkvæma á vegum viðkomandi yfirvalds. Hlutaðeigandi ríkisstjórn getur falið slíka mælingu og merkingu skipa stofnun, sem fengið hefur viðurkenningu ríkisstjórnarinnar til þess. Hlutaðeigandi ríkisstjórn tekur ætíð fulla ábyrgð á að mæling og merking sé fullkomin og fullgild.

3. gr.

Skírteini, nefnt „Alþjóðlegt mælingarbréf samkvæmt samningnum í Ósló þann 10. júní 1947“ (International Tonnage Certificate in Accordance with the Convention concluded in Oslo on the tenth of June 1947 — framvegis tilgreint hér sem „Alþjóðlegt mælingarbréf“), skal gefið út fyrir hvert það skip, sem mælt hefur verið og merkt samkvæmt samþykkt þessari. Slíkt skírteini má ekki gefa út fyrir neitt annað skip.

Alþjóðlegt mælingarbréf skal gefið út af viðkomandi yfirvaldi eða af stofnun þeirri sem fengið hefur viðurkenningu til þess samkvæmt 2. gr. Hlutaðeigandi ríkisstjórn tekur ætíð fulla ábyrgð á skírteininu.

Article 1.

When measuring ships in order to ascertain their tonnage, and when marking ships in connection with such measurement, the Contracting Governments undertake to observe the regulations entitled „International Regulations for Tonnage Measurement of Ships“, issued through the League of Nations and dated June 30th, 1939, attached hereto as an Annex, and which will therefore now become the regulations for the measuring and marking of ships, by all the Contracting Governments under this Convention.

The Convention and the Annex are subject to modifications according to Article 12.

Article 2.

The measurement and marking of ships shall be carried out through the competent authority, by officers possessing the necessary qualifications. The Government concerned may, however, entrust such measurement and marking to an organisation, duly recognized for this purpose by the Government. In every case the Government concerned fully guarantees the completeness and the efficiency of the measurement and marking.

Article 3.

A certificate, called „International Tonnage Certificate in Accordance with the Convention concluded in Oslo on the tenth of June 1947“ (hereafter referred to as International Tonnage Certificate), shall be issued to every ship which has been measured and marked in accordance with this Convention. Such a certificate may not be issued to any other ship.

An International Tonnage Certificate shall be issued by the competent authority, or by an organisation duly recognized in accordance with Article 2. In every case the Government concerned assumes full responsibility for the certificate.

4. gr.

Ríkisstjórn lands, sem er aðili að samningi þessum, getur eftir beiðni og fyrir hönd ríkisstjórnar annars lands, sem aðili er að samningnum, látið mæla og merkja hvers konar skip frá hinu síðargreinda landi á kostnað eiganda skipsins samkvæmt ákvæðum samningsins, og gefið út alþjóðlegt mælingabréf handa því skipi á hennar eigin ábyrgð. Á sama hátt má mæla og merkja skip sem verið er að smíða, eftir beiðni eiganda í öðru landi, sem er aðili að samningi þessum.

Hvert það mælingabréf, sem þannig er gefið út, skal innihalda yfirlýsingu þess efnis, að það hafi verið gefið út eftir beiðni ríkisstjórnar þess lands, sem skipið tilheyrir eða á að tilheyra, og slíkt mælingabréf skal tekið jafngilt sem mælingabréf útgefið samkvæmt 3. gr. samnings þessa.

Ríkisstjórn, sem hefur gefið út slíkt mælingabréf, skal án tafar senda ríkisstjórn þess lands, sem skipið tilheyrir, staðfest eftirrit af mælingabréfinu ásamt mælingaskýrslunni, er mælingabréfið byggist á.

Þegar skip flyzt úr landi, sem er aðili að samningi þessum, til annars lands, sem er aðili að samningnum, skal ríkisstjórn fyrrnefnda landsins, eftir beiðni ríkisstjórnar síðarnefnda landsins, tafarlaust senda þeirri ríkisstjórn staðfest eftirrit af hinu gildandi mælingabréfi skipsins ásamt mælingaskýrslunni, er mælingabréfið byggist á.

5. gr.

Alþjóðlegt mælingabréf skal ritað á máli þess lands, er gefur það út. Sé það mál ekki enska, ber að þýða textann á ensku, að nokkru eða öllu leyti, eftir því sem henta þykir.

Gerð mælingabréfsins skal vera eins og fyrirmyndin á fylgiskjali 1 og 2 sýnir.

Article 4.

The Government of a country to which this Convention applies, may, at the request of, and on behalf of, the Government of any other country to which this Convention applies, cause any ship which belongs to the last-mentioned country to be measured and marked at the expense of the owner of the ship in accordance with the provisions of this Convention, and to issue an International Tonnage Certificate to such a ship under its own responsibility. In the same way measuring and marking may be carried out for a ship which is being built to the order of an owner in another country to which this Convention applies.

Any certificate so issued shall contain a statement to the effect that it has been issued at the request of the Government of the country to which the ship belongs, or is intended to belong, and such a certificate shall receive the same recognition as a tonnage certificate issued under article 3 of this Convention.

The Government which has issued such a tonnage certificate shall forward to the Government of the country to which the ship belongs, without delay, a certified copy of the Tonnage Certificate and of the Formulae of Measurement on which the certificate is based.

When a ship is transferred from a country to which this Convention applies, to any other country to which this Convention applies, the Government of this first-mentioned country, shall, at the request of the Government of the last-mentioned country, forward to this Government, without delay, a certified copy of the Tonnage Certificate in force for the ship and of the Formulae of Measurement on which the certificate is based.

Article 5.

The International Tonnage Certificate shall be drawn up in the official language of the country by which it is issued. If that language is not English, the text should be rendered in English, in part or in full, as may be considered appropriate.

6. gr.

Alþjóðlegt mælingabréf skal halda gildi sínu á meðan skip það, er það var gefið út fyrir, hefur ekki tekið þeim breytingum, er koma í bága við þau atriði er í mælingabréfinu greinir.

Ef slík breyting hefur verið gerð, og skipið hefur verið mælt upp eftir því sem á þarf að halda, skal mælingabréfinu breytt eða það endurnýjað, eftir því sem hlutaðeigandi yfirvöld kunna að ákveða.

Ef skip, sem hefur alþjóðlegt mælingabréf hefur verið selt frá einu landi til annars, og séu bæði löndin aðilar að samningi þessum, skal láta skipið, eftir að fullnægjandi endurmæling hefur farið fram á því og svo fljótt sem ástæður leyfa, fá nýtt alþjóðlegt mælingabréf, útgefið af eða fyrir hönd þess lands, sem skipið hefur flutzt til.

7. gr.

Alþjóðleg mælingabréf gefin út á vegum þeirra ríkisstjórna, er að samningi þessum standa, skulu viðurkennd af öðrum samningsaðilum, og skulu þau hafa sama gildi og alþjóðleg mælingabréf, er þeir gefa út fyrir skip í sínu eigin landi.

8. gr.

1. Þegar skip með alþjóðlegu mælingabréfi er statt í höfn utan heimalands síns, en í landi sem er aðili að þessum samningi, er það eftirliti háð, að því er mælingu snertir.

Slíkt eftirlit skal takmarka við það, að tryggja:

- (a) að nettóstærð sú, sem merkt er á skipið, svari til þeirrar nettóstærðar, sem tilgreind er í mælingabréfinu, og

The form of the Tonnage Certificate shall be that of the appropriate model, given in Appendices 1 and 2 of the Annex.

Article 6.

An International Tonnage Certificate shall remain in force as long as the ship to which it has been issued has not been so altered as not to correspond with the particulars relating to the tonnage or description contained in the Tonnage Certificate.

If such an alteration has been made, the ship having been remeasured to a sufficient extent, the Tonnage Certificate shall accordingly be amended or renewed as the competent authority may decide.

If a ship provided with an International Tonnage Certificate has been transferred from one country to which this Convention applies, to another country to which this Convention applies, the ship, having been remeasured to a sufficient extent, shall, as soon as practicable, be provided with a new International Tonnage Certificate, issued by or on behalf of the country to which the ship has been transferred.

Article 7.

International Tonnage Certificates issued under the authority of a Contracting Government shall be recognized by the other Contracting Governments as having the same force as the International Tonnage Certificates issued by them to ships belonging to their respective countries.

Article 8.

1. A ship, provided with an International Tonnage Certificate, when in a port of a country to which it does not belong, but to which this Convention applies, is subject to control with respect to Tonnage Measurement. Such control shall be limited to the purpose of securing:

- (a) that the Net Tonnage marked on the ship corresponds to the Net Tonnage

(b) að skipinu hafi ekki verið breytt, sbr.

6. gr. samnings þessa.

2. Einungis þar til hæfum skipamælingamönnum skal veitt heimild til þess að framkvæma eftirlit það, er að framan greinir.

3. Aldrei má framkvæmd slíks eftirlits valda skipinu kostnaði eða töf.

4. Nú kemur í ljós við athugunina, að öðruvísi er háttað um skipið en greint er í mælingabréfinu, og skal þá tafarlaust tilkynna það ríkisstjórn þess lands, þar sem skipið á heimilisfang, svo að hún bæti úr því sem ber á milli.

Jafnskjótt og leiðrétting hefur farið fram, skal tilkynna það stjórn þess lands, þar sem athugunin var gerð.

9. gr.

Ekki er hægt að krefjast sérréttinda þeirra, sem samþykkt þessi veitir, til handa nokkru skipi, er eigi hefur alþjóðlegt mælingabréf.

10. gr.

Ef skip, sem á heimilisfang í landi sem er aðili að samningi þessum, hefur verið mælt samkvæmt þeirri aðferð, sem gert er ráð fyrir í reglunum, sem fylgja samningnum (almennt nefnd enska aðferðin), áður en hún gekk í gildi í því landi, skal mælingabréf það, sem gefið var út samkvæmt slíkri mælingu í því landi er skipið á heimilisfang, veita hin sömu sérréttindi sem alþjóðlegt mælingabréf.

Hafi skipinu, eftir að slíkt mælingabréf var út gefið verið breytt eftir því, sem um getur í 6. gr. samþykktar þessarar, skal láta skipinu í té alþjóðlegt mælingabréf, eftir að búið er að mæla það upp að svo miklu leyti sem þurfa þykir.

11. gr.

Ríkisstjórnir þær, er að samningi þessum standa, skuldbinda sig til að láta hver annarri í té:

entered on the Tonnage Certificate; and

(b) that the ship has not been altered as mentioned in article 6 of this Convention.

2. Only officers possessing the necessary qualifications shall be authorized to exercise control as aforesaid.

3. In no case must the exercise of such control cause any expense or delay to the ship.

4. Should the control reveal that the actual conditions on the ship differ from those entered on the Tonnage Certificate, the Government of the country to which the ship belongs shall be informed, without delay, with a view to resolving the question.

As soon as correction has been made, the Government of the country where the observations were made shall be notified.

Article 9.

The privileges of this Convention may not be claimed in favour of any ship unless it holds an International Tonnage Certificate.

Article 10.

If a ship belonging to a country to which this Convention applies, has been measured in accordance with the principles laid down in the Annex to this Convention (generally known as the English system), before the Convention has come into force in the country concerned, the certificate showing the tonnage based on such a measurement, and issued in the country to which the ship belongs, shall entitle to the same privileges as an International Tonnage Certificate.

If the ship, after the issue of such a Certificate, has been altered as mentioned in Article 6 of this Convention, the ship shall be provided with an International Tonnage Certificate after having been remeasured to the extent considered necessary.

Article 11.

The Contracting Governments undertake to communicate to each other:

1. The text of laws, decrees, regula-

80
5. nóv.

80 1. Texta laga, tilskipana, reglugerða og
5. nóv. úrskurða almenns eðlis, sem út eru gefin um þau ýmislegu efni, er samningur þessi tekur til.

2. Allar fáanlegar opinberar skýrslur eða opinber skýrsluágrip að svo miklu leyti sem þær eða þau sýna árangurinn af ákvæðum þessarar samþykktar, þó því aðeins að skýrslur þessar eða skýrsluágrip séu ekki trúnaðarmál.

Þess er æskt af ríkisstjórn Noregs, að hún hafi meðalgöngu um söfnun slíkra upplýsinga og um að koma þeim á framfæri við hinar aðrar ríkisstjórnir, er að samningi þessum standa.

12. gr.

1. Tillögur um breytingar á samningi þessum, eftir því sem teljast kann hagkvæmt eða nauðsynlegt, og sömuleiðis á reglum þeim, er honum fylgja, getur hver samningsaðili hvenær sem er gert til ríkisstjórnar Noregs, og skal þá ríkisstjórn Noregs senda þær tillögur öllum hinum samningsaðilunum, og ef þær breytingartillögur fá samþykki allra þeirra ríkisstjórna, sem að samningnum standa (þar á meðal ríkisstjórna, er lagt hafa fram fullgildinga eða staðfestingarskjöl, sem ekki hafa enn leitt til gildistöku), skal samningi þessum og/eða reglunum breytt í samræmi við tillögurnar.

2. Ráðstefnur til slíkrar endurskoðunar skal halda á þeim stað og tíma, er ríkisstjórnir þær, sem að samningnum standa, koma sér saman um.

Ríkisstjórn Noregs skal stefna til ráðstefnu í þessu skyni hvenær sem fimm eða einn þriðji, hvor talan sem er lægri, ríkisstjórna þeirra, er að samningnum standa, æskja þess.

13. gr.

1. Hver sú ríkisstjórn, er að samningi þessum stendur, getur, þegar hún undirskrifar, fullgildir, staðfestir hann eða síðar, með skriflegri tilkynningu, er stílist til ríkisstjórnar Noregs, látið í ljós þá ósk sína, að samningur þessi skuli gilda fyrir öll eða einhver af lendum sínum, nýlendur, verndarlönd eða lönd, þar sem hún hefur yfirstjórn eða stjórnar í um-

tions and decisions of general application which shall have been promulgated on the various matters within the scope of this Convention;

2. All available official reports or official summaries of reports in so far as they show the results of the provisions of this Convention, provided always that such reports or summaries are not of a confidential nature.

The Government of Norway is invited to serve as an intermediary for collecting this information, and for bringing it to the knowledge of the other Contracting Governments.

Article 12.

1. Modifications of this Convention, which may be deemed useful or necessary, and of the annexed Regulations, may, at any time be proposed by any Contracting Government to the Government of Norway, and such proposals shall be communicated by the latter to all the other contracting Governments, and, if any such modifications are accepted by all the Contracting Governments (including Governments which have deposited ratifications or accessions which have not yet become effective) this convention and/or the Regulations shall be modified accordingly.

2. Conferences for the purpose of such revision shall be held at such times and places as may be agreed upon by the Contracting Governments.

Conferences for this purpose shall be convened by the Government of Norway, whenever five or one third, whichever is the lesser, of the Contracting Governments express a desire to that effect.

Article 13.

1. A Contracting Government may, at the time of signature, ratification, accession or thereafter, by a notification in writing, addressed to the Government of Norway, declare its desire that this Convention shall apply to all or any of its overseas territories, colonies, protectorates or territories under suzerainty or mandate, and this Convention shall

boði, og skal þá samþykkt þessi gilda fyrir öll þau landsvæði, sem tilgreind eru í tilkynningunni, þegar liðnir eru tveir mánuðir frá því að henni var veitt móttaka, en sé slík tilkynning ekki gefin, skal samningur þessi ekki gilda fyrir fyrrgreind landsvæði.

2. Hver sú ríkisstjórn, er að samningi þessum stendur, getur hvenær sem er með því að gefa um það skriflega tilkynningu, er stíluð sé til ríkisstjórnar Noregs, látið í ljós þá ósk sína, að samningur þessi hætti að gilda fyrir öll eða einhver af löndum sínum, nýlendum, verndarlöndum eða löndum, þar sem hún hefur yfirstjórn eða stjórnar í umboði og samningur þessi hefur, samkvæmt ákvæðum síðustu málsgreinar hér á undan, gilt fyrir um tímaþil eigi skemmra en fimm ár, og í slíku tilfalli skal samningur þessi hætta að gilda fyrir landsvæði þau, sem um getur í tilkynningunni tólf mánuðum eftir að ríkisstjórn Noregs veitti henni móttöku.

3. Ríkisstjórn Noregs skal tilkynna öllum hinum samningsaðilunum þá er hann gengur í gildi í einhverjum landsvæðum, nýlendum, verndarlöndum, eða löndum sem lúta yfirstjórn eða umboðsstjórn, samkvæmt 1. málsgrein þessarar greinar, svo og er hann gengur úr gildi einhvers staðar samkvæmt ákvæðum 2. málsgreinar, og sé í hverju tilfalli tekið fram frá hvaða degi samningur þessi gengur í gildi eða fellur úr gildi.

14. gr.

Samningur þennan skal fullgilda. Hinn enski og hinn franski texti samningsins skulu teljast jafngildir.

Fullgildingarskjölin skulu geymd í skjalasafni ríkisstjórnar Noregs, og skal hún tilkynna öllum öðrum ríkisstjórnunum, er undir hafa skrifað eða gerzt aðilar, allar fullgildingar, sem mótteknar hafa verið, og móttökudag þeirra.

15. gr.

Sérhverri ríkisstjórn (annarri en stjórn landsvæðis slíks sem við er átt í 13. gr.), sem ekki hefur undirritað samning þennan, skal frjálst að gerast aðili að honum hvenær sem er, eftir gildistöku hans.

Til þess að gerast aðili skal gefa skrif-

apply to all the territories named in such notification, two months after the date of the receipt thereof, but, failing such notification, this Convention will not apply to any such territories.

2. A Contracting Government, may, at any time, by a notification in writing, addressed to the Government of Norway, express its desire that this Convention shall cease to apply to all or any of its overseas territories, colonies, protectorates or territories under suzerainty or mandate to which this Convention shall have, under the provisions of the preceding paragraph, been applicable for a period of not less than five years, and in such case the Convention shall cease to apply twelve months after the date of the receipt of such notification by the Government of Norway, to all territories mentioned therein.

3. The Government of Norway shall inform all the other Contracting Governments of the application of this Convention to any overseas territory, colony, protectorate or territory under suzerainty or mandate under the provisions of paragraph 1 of this Article, and of the cessation of any such application under the provisions of paragraph 2, stating in each case the date from which this Convention has become, or will cease to be, applicable.

Article 14.

This Convention, of which both the English and French texts shall be authentic, shall be ratified.

The instruments of ratification shall be deposited in the archives of the Government of Norway, which will notify all the other signatory or acceding Governments of all ratifications deposited, and the date of their deposit.

Article 15.

A Government (other than the Government of a territory to which Article 13 applies) on behalf of which this Convention has not been signed, shall be allowed to accede thereto at any time after the Convention has come into force.

80 5. nóv. lega tilkynningu og stíla hana til ríkisstjórnar Noregs, og skal hún fá gildi þrem mánuðum eftir að hún var móttækin.

Ríkisstjórn Noregs skal tilkynna öllum þeim ríkisstjórnnum, er skrifuðu undir eða gerðust síðar aðilar um alla nýja aðila, og hvaða dag tilkynningar þeirra voru móttæknar.

16. gr.

Samningur þessi skal ganga í gildi 1. júní 1948 milli þeirra ríkisstjórna, er þá hafa tilkynnt fullgildingu sína, þó að því tilskildu, að eigi færri en fimm fullgildingarskjöl hafi þá borizt ríkisstjórn Noregs. Ef ekki hafa fimm fullgildingar verið tilkynntar þann dag, skal samningur þessi ganga í gildi þann dag, er fimmta fullgildingin hefur borizt. Fullgildingar, sem tilkynntar eru eftir þann dag, er samningur þessi gekk í gildi, skulu taka gildi þrem mánuðum eftir þann dag, er þær voru móttæknar.

17. gr.

Hver þeirra ríkisstjórna, er að þessum samningi standa, getur, að því er hann snertir, fellt hann úr gildi hvenær sem er eftir að liðin eru fimm ár frá því að hlutaðeigandi ríkisstjórn gerðist samningsaðili. Uppsögn skal tilkynnt skriflega og skal hún stíluð til ríkisstjórnar Noregs, er tilkynna skal öllum hinum samningsaðilunum allar uppsagnir, sem henni eru tilkynntar, og hvaða dag tilkynningarnar bárust henni.

Uppsögn skal ganga í gildi tólf mánuðum eftir þann dag, er tilkynningin barst ríkisstjórn Noregs í hendur.

Þessu til sönnunar hafa hinir fullgildu umboðsmenn ritað nöfn sín hér undir.

Gjört í Osló þann 10. júní 1947 í einu eintaki, er geymt skal í skjalasafni ríkisstjórnar Noregs, en hún skal senda stað-

Accessions shall be effected by means of notifications in writing, addressed to the Government of Norway, and shall take effect three months after their receipt.

The Government of Norway shall inform all signatory and acceding Governments of all accessions received, and of the date of their receipt.

Article 16.

This Convention shall come into force on the first of June 1948 as between the Governments which have deposited their ratifications by that date and provided that at least five ratifications have been deposited with the Government of Norway. Should five ratifications not have been deposited by that date, this Convention shall come into force three months after the date on which the fifth ratification is deposited. Ratifications deposited after the date on which this Convention has come into force, shall take effect three months after the date of their deposit.

Article 17.

This Convention may be denounced by any Contracting Government at any time after the expiration of five years from the date on which the Convention comes into force, in so far as that Government is concerned. Denunciation shall be effected by a notification in writing, addressed to the Government of Norway, which will notify all the other Contracting Governments of all denunciations received, and of the date of their receipt.

A denunciation shall take effect twelve months after the date on which notification thereof is received by the Government of Norway.

In faith whereof, the Plenipotentiaries have signed hereafter.

Done at Oslo this tenth day of June 1947 in a single copy, which shall remain deposited in the archives of the Govern-

fest eftirrit af því til allra þeirra ríkisstjórna, er undirritað hafa.

(Undirskriftir.)

ment of Norway which shall transmit 80
certified true copies thereof to all signa- 5. nóv.
tory Governments.

*G. de Winne. P. Fischer.
J. Christiansen. Walter K. Åström.
J. Blondel. O. T. Sveinsson.
A. van Driel. L. Aall. G. Böös.
H. E. Scheffer. Viggo Dunér.
Anders Anderson. E. Smit Fzn.
Arne Sveen. Gustaf Ambjörn.*

THIS IS TO CERTIFY that this is a true copy of the original document deposited in the archives of the Royal Norwegian Government.

Oslo, June 26th, 1947.

L. Aall.

Chief of Division for Tonnage Measurement in the Royal Ministry of Finance and Customs.

Lokabókun.

Um leið og undirritaðir fulltrúar með ótakmörkuðu umboði skrifa undir samninginn um samræmda aðferð við skipamælingar, hafa þeir orðið ásáttir um það, er hér segir:

Það er ósk þeirra, er undirritað hafa téðan samning, að allar aðrar siglingaþjóðir gangi í lið með þeim í viðleitni þeirra til að koma á samræmi í skipamælingum um allan heim, og að þær í því skyni gerist aðilar að samningnum, og fari eftir reglum þeim, er honum fylgja, sem þeir telja hentugastar eins og sakir standa.

Ekkert ákvæði samningsins skal talið því til fyrirstöðu, að einhver ríkisstjórna þeirra, er að honum standa, stofni til eða haldi í gildi gagnkvæmum samningum við aðrar ríkisstjórnir, sem ekki eru aðilar samnings þessa.

Til þess að koma í veg fyrir, að reglurnar séu skýrðar eða framkvæmdar á breytilegan hátt, skulu sérfræðingar frá löndum þeirra ríkisstjórna, er undirskriftað hafa samninginn eða gerzt aðilar að honum, koma saman eigi sjaldnar en annað hvort ár til þess að tryggja sam-

Final Protocol.

At the moment of signing the Convention for a Uniform System of Tonnage Measurement concluded this day, the under-signed Plenipotentiaries have agreed on the following:

It is the desire of the signatories to the said Convention, that all other maritime countries will join them in their endeavour to establish a world-wide uniformity of Tonnage Measurement, and, for that purpose accede to the Convention, and apply the Regulations attached thereto, which they find the most appropriate for the time being.

Nothing in the Convention shall be deemed to preclude any of the Contracting Governments from entering into or maintaining reciprocal agreements with other Governments not adhering to the Convention.

In order to avoid different application and interpretation of the Regulations, tonnage experts from the countries, the Governments of which are signatories or acceding parties to the said Convention, shall meet at least every second year in order to secure the uniform application

80 ræmda framkvæmd og skýringu reglnanna, og til þess að bera fram tillögur þeirra ríkisstjórna, sem aðilar eru, um það efni.

Ríkisstjórn Noregs skal annast um hinn fyrsta fund sérfræðinganna. Á þeim fundi, sem og hverjum fundi þaðan í frá, skal það ákveðið, hvar hinn næsti fundur skuli haldinn.

Þessu til staðfestingar hafa fulltrúarnir gert þessa lokabókun, sem skal að öllu leyti hafa sama gildi sem hefðu ákvæði hennar verið tekin upp í texta sjálfs samningsins.

Gjört í Osló þann 10. júní 1947 í einu eintaki, er geymt skal í skjalasafni ríkisstjórnar Noregs, en hún skal senda staðfest eftirrit af því til allra þeirra ríkisstjórna, er undirritað hafa.

(Undirskriftir.)

Fylgiskjal.

I. bindi: Alþjóðlegar reglur um skipamælingar.

II. bindi: Teikningar.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utánríkisráðuneytið, 5. nóvember 1948.

Bjarni Benediktsson.

and interpretation of the Regulations, and to make to the Contracting Governments recommendations to that effect.

The first meeting of experts will be arranged by the Government of Norway. At this and at each subsequent meeting it shall be determined where the next meeting shall be convened.

In Witness whereof the Plenipotentiaries have drawn up this Final Protocol which shall have the same force and the same validity as if the provisions thereof had been inserted in the text of the Convention to which it belongs.

Done at Oslo this tenth day of June 1947 in a single copy, which shall be deposited in the archives of the Government of Norway which shall transmit certified true copies thereof to all signatory Governments.

*G. de Winne. P. Fischer.
J. Christiansen. Walter K. Åström.
J. Blondel. O. T. Sveinsson.
A. van Driel. L. Aall. G. Böös.
H. E. Scheffer. Viggo Dunér.
Anders Anderson. E. Smit Fzn.
Arne Sveen. Gustaf Ambjörn.*

THIS IS TO CERTIFY that this is a true copy of the original document deposited in the archives of the Royal Norwegian Government.

Oslo, June 26th, 1947.

L. Aall.

Chief of Division for Tonnage Measurement in the Royal Ministry of Finance and Customs.

Annex.

International Regulations for Tonnage Measurement of Ships.

Book I. Table of Contents.

Book II. Figures.

Agnar Kl. Jónsson.

AUGLÝSING**81**

9. nóv.

um samkomulag milli Íslands og Bretlands um afnám vegabréfsáritana.

Í framhaldi af samkomulagi milli Íslands og Bretlands frá 20. júní 1947 (Stj.tíð. A. 101/1947) var hinn 26. október 1948 undirritað samkomulag um afnám vegabréfsáritana fyrir íslenska ríkisborgara, er ferðast vilja til brezkra nýlendna. Samkomulag þetta gengur í gildi hinn 10. nóvember 1948.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utarríkisráðuneytið, 9. nóvember 1948.

Bjarni Benediktsson.

Agnar Kl. Jónsson.

L Ö G**82**

13. nóv.

um heimild fyrir ríkisstjórnina til lántöku handa ríkissjóði.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að taka allt að 15 milljón króna innanríkislán handa ríkissjóði. Skal fé þessu varið til greiðslu á lausaskuldum ríkissjóðs. Tilhögun lánsútbóðsins skal nánar ákveðin með reglugerð.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 13. nóvember 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann Þ. Jósefsson.

L Ö G**83**

26. nóv.

um skattfrelsi vinninga o. fl. varðandi happdrættislán ríkissjóðs.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Nú ákveður fjármálaráðherra að nota gildandi lagaheimildir til lántöku fyrir ríkissjóð á þann hátt, að út verði boðin happdrættislán, og skulu þá vinningar þeirra undanþegnir hvers konar opinberum gjöldum, öðrum en eignarskatti, á því ári, sem þeir falla til útborgunar.

83

26. nóv.

2. gr.
Krafa um áfallinn vinning fyrnist á þremur árum frá gjalddaga. Sé vinnings ekki viljað innan þess tíma, verður hann eign ríkissjóðs.

3. gr.

Reglur XIX. kafla laga nr. 85 frá 23. júní 1936, um mál til ógildingar skjala o. fl., gilda ekki um skuldabréf happdrættislána þeirra, er um getur í 1. gr.

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 26. nóvember 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann Þ. Jósefsson.

84

3. des.

L Ö G

um heimild fyrir ríkisstjórnina til að innheimta skemmtanaskatt með viðauka árið 1949.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Skemmtanaskatt samkvæmt lögum nr. 56 31. maí 1927 skal árið 1949 heimilt að innheimta af kvikmyndasýningum með 200% álagi og af öðrum skemmtunum með 20% álagi. Þó skulu leiksýningar, hljómleikar og söngskemmtanir innlendra manna undanþegnar álagningu, svo og sýningar á íslenskum kvikmyndum.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 3. desember 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Eysteinn Jónsson.

L Ö G

85

15. des.

um aðstoð til útvegsmanna, er síldveiðar stunduðu sumarið 1948.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Fé því, sem veitt verður í fjárlögum fyrir árið 1949 til stuðnings bátaútveginum vegna veiðibrests á síldveiðunum sumarið 1948, skal ráðstafa samkvæmt ákvæðum þessara laga.

2. gr.

Ríkissjóður getur leyst til sín lögveðskröfur og sjóveðskröfur á hendur þeim útgerðarmönnum og útgerðarfyrirtækjum, sem stunduðu síldveiðar sumarið 1948.

Enn fremur er heimilt að veita útgerðarmönnum og útgerðarfyrirtækjum lán samkvæmt lögum þessum, sem svara til krafna þeirra, er í 1. málsg. eru taldar, ef aðilar hafa þegar greitt þær og þeim ella væri ókleift að halda áfram rekstri vegna aflabrests á síldarvertíðinni sumarið 1948. Hafa þau lán sama forgangsrétt fyrir öðrum skuldum sem þær lögveðskröfur og sjóðveðskröfur, er inn kunna að verða leystar samkv. 1. mgr. þessarar greinar.

Aðstoð ríkissjóðs samkvæmt 1. og 2. málsg. þessarar greinar er því skilyrði bundin, að tryggt sé, að þessir aðilar geti haldið útgerð áfram næstu vetrarvertíð.

3. gr.

Lögveðsréttur og sjóveðsréttur á kröfum þeim, sem ríkissjóður innleysir samkvæmt 2. gr., helzt í fullu gildi í eitt ár frá innlausnardegi að telja, nema fyrningarfrestur sé lengri samkvæmt öðrum lögum. Lögveðskröfur og sjóðveðskröfur, sem kunna að myndast eftir gildistöku þessara laga, hafa þó ávallt forgangsrétt fyrir hinum innleystu kröfum samkv. 2. gr.

4. gr.

Útgerðarmenn og útgerðarfyrirtæki, sem stunduðu síldveiðar sumarið 1948 og aðstoð fá samkvæmt 2. gr., skulu hafa greiðslufrest til 1. júlí 1949 á öllum skuldum og vöxtum af þeim, sem stofnað hefur verið til vegna útgerðarinnar.

Greiðslufrestur þessi nær ekki til þeirra krafna, sem tryggðar eru með lögveði eða sjóveði í eignum útgerðarmanna eða útgerðarfyrirtækja.

Tímabilið frá gildistöku laga þessara til 1. júlí 1949 telst ekki með fyrningartíma skulda, sem greiðslufrestur er veittur á, vixilréttar né neinna réttargerða.

5. gr.

Sjávarútvegsmálaráðherra skipar fimm manna nefnd til að hafa á hendi innlausn lögveðskrafna og sjóveðskrafna samkvæmt 1. mgr. 2. gr. og lánveitingar samkvæmt 2. mgr. 2. gr. svo og aðra framkvæmd laga þessara. Lánþega er skylt að gefa nefndinni allar þær skýrslur, er hún telur nauðsynlegar. Með allar skýrslur varðandi lánin skal farið sem trúnaðarmál.

6. gr.

Skilanevnd skal sannprófa eins og unnt er, hvort skjöl þau séu rétt, sem hún fær frá útgerðarmönnum og útgerðarfyrirtækjum. Nefndin ákveður, hver fjárhæð hvers láns skal vera. Einnig ákveður hún lánstíma og skiptingu afborgana. Lánstími má þó ekki vera yfir 10 ár. Ársvextir skulu vera 5%.

85

15. des.

7. gr.

Ekkert lán má afgreiða né innleysa sjóveð fyrr en ráðherra hefur veitt samþykki sitt til þess.

Fiskveiðasjóður Íslands sér um afgreiðslu lánanna og um bókhald og innheimtu þeirra fyrir þóknun, sem ráðherra ákveður.

8. gr.

Ef lántakandi selur skip sitt eða aðrar eignir, sem settar hafa verið að tryggingu fyrir láninu, má innheimta lánið að nokkru eða öllu leyti þegar í stað.

9. gr.

Þeir, sem fá lán samkvæmt lögum þessum, eru skyldir að láta reikningaskrifstofu sjávarútvegsins í té reikninga um rekstur skipa þeirra, sem lánin eru við miðuð, í því formi, sem reikningaskrifstofan ákveður.

10. gr.

Ráðherra og lánveitinganefnd geta sett nánari reglur um alla framkvæmd laga þessara, ef þurfa þykir.

11. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört á Bessastöðum, 15. desember 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann P. Jósefsson.

86

17. des.

L Ö G

um eyðingu svartbaks.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallið á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Lög nr. 89 9. júlí 1941, um eyðingu svartbaks, skulu gilda til ársloka 1951.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1949.

Gjört í Reykjavík, 17. desember 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Bjarni Benediktsson.

L Ö G

um breyting á lögum nr. 28 23. apríl 1946, um virkjun Sogsins.

87

17. des.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

8. gr. laga nr. 28 23. apríl 1946 orðist svo:

Stjórn Sogsvirkjunarinnar skipa 5 menn.

Þar til ríkissjóður er orðinn meðeigandi að helmingi Sogsvirkjunarinnar, tilnefnir bæjarstjórn Reykjavíkur 3 menn í stjórnina, en ríkisstjórnin 2.

Þegar ríkissjóður er orðinn eigandi að hálfu fyrirtækinu, tilnefnir bæjarstjórnin 2 menn í stjórnina, ríkisstjórnin 2, en hæstiréttur tilnefnir þá fimmta manninn.

Stjórnin skal skipuð til þriggja ára í senn.

Nánari fyrirmæli um stjórn og rekstur fyrirtækisins skulu þá sett með reglugerð, er ráðherra staðfestir.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 17. desember 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Bjarni Ásgeirsson.

L Ö G

um breyting á lögum nr. 91 frá 19. júní 1933, um innflutningsbann á niðursoðinni mjólk.

88

17. des.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

1. gr. laganna skal orða svo:

Bannað er að flytja til landsins niðursoðna mjólk og þurrmjólk.

2. gr.

2. gr. laganna skal orða svo:

Komi það í ljós, að vöntun verði á niðursoðinni eða þurrkaðri mjólk, getur atvinnuáráðherra veitt undanþágu um stundarsakir frá ákvæðum 1. gr., ef framleiðsluráð landbúnaðarins mælir með því.

3. gr.

Úr 4. gr. laganna falla niður orðin „og reglugerð þeirri . . . 2. gr.“

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

88

5. gr.

17. des.

Þá er lög þessi hafa hlotið staðfestingu, skal fella meginmál þeirra inn í lög nr. 91 1933 og gefa þau út svo breytt með fyrirsögninni: Lög um innflutningsbann á niðursoðinni mjólk og þurrmjólk.

Gjört i Reykjavík, 17. desember 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Bjarni Ásgeirsson.

89

FORSETA BRÉF

20. des.

um frestun á fundum Alþingis.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt:

Að ég, að tilskildu samþykki Alþingis, veiti forsætisráðherra umboð til þess að fresta um sinn fundum Alþingis, 68. löggjafarþings, frá 20. desember 1948, enda verði þingið kvatt til framhaldsfunda eigi síðar en 21. janúar 1949.

Ritað i Reykjavík, 20. desember 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Stefán Jóh. Stefánsson.

L Ö G

90

29. des.

um breyting á lögum nr. 84 6. júlí 1932, um bifreiðaskatt o. fl.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Auk þess innflutningsgjalds af benzíni, sem innheimta skal samkvæmt fyrir-mælum a-liðar 1. gr. laga nr. 84 6. júlí 1932, 4 aura af hverjum lítra, skal innheimta 5 aura innflutningsgjald af hverjum lítra á árinu 1948. Ákvæði nefndra laga nr. 84 1932 gilda um innheimtu og endurgreiðslu þessa viðbótarinnflutningsgjalds.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört i Reykjavík, 29. desember 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann Þ. Jósefsson.

L Ö G

91

29. des.

um tekjuskattsviðauka árið 1949.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Auk skatta þeirra, sem í 6. gr. laga nr. 6 1935, sbr. 1. gr. laga nr. 20 1942, og í lögum nr. 21 1942 getur, skal árið 1949 leggja á tekjur ársins 1948 skattaauka samkvæmt eftirfarandi reglum:

Af skattskyldum tekjum lægri en 8000 kr. greiðist enginn skattaúki.			
Af skattskyldum tekjum yfir 8000 kr., en undir 9000 kr., greiðast 2%.			
Af	9— 10 þús. kr. greiðist	20 kr. af	9 þús. og 4 % af afgangi.
—	10— 12 — — —	60 — —	10 — — 5 — — —
—	12— 14 — — —	160 — —	12 — — 6 — — —
—	14— 17 — — —	280 — —	14 — — 7 — — —
—	17— 20 — — —	490 — —	17 — — 8 — — —
—	20— 25 — — —	730 — —	20 — — 9 — — —
—	25— 30 — — —	1180 — —	25 — — 10 — — —
—	30— 40 — — —	1680 — —	30 — — 11 — — —
—	40—100 — — —	2780 — —	40 — — 12 — — —
—	100—125 — — —	9980 — —	100 — — 10 — — —
—	125—150 — — —	12480 — —	125 — — 7 — — —
—	150—200 — — —	14230 — —	150 — — 5 — — —
—	200 — — —	16730 — —	200 — — —

2. gr.

Um álagningu, gjalddaga, lögtaksrétt, viðurlög og innheimtu þessa skatts fer að lögum um tekjuskatt og eignarskatt (sbr. lög nr. 20 20. maí 1942, 14. gr. a.).

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 29. desember 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann Þ. Jósefsson.

L Ö G

um viðauka við lög nr. 50 7. maí 1946, um almannatryggingar.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að ákveða:

1. *að* III. kafli laga nr. 104 30. desember 1943, um sjúkratryggingar, skuli vera í gildi til ársloka 1949 með þeirri breytingu, að hámark framlaga ríkissjóðs og sveitarsjóða samkv. 47. gr. hækki úr 12 krónum í 18 krónur á ári, grunngjaldið, og að til sama tíma skuli frestað framkvæmd III. kafli laga nr. 50 7. maí 1946, um heilsugæzlu, að öðru leyti en því, að réttur sveitarfélaga, sem koma á fót heilsuverndar- og/eða lækningastöðvum og reka þær samkv. 76. gr., til ríkissjóðsstyrks samkv. 77. gr. helzt óbreyttur, svo og ákvæði 82. og 83. gr. um skipun lækna við slíkar stöðvar;
2. *að* Tryggingastofnun ríkisins skuli vera heimilt á árinu 1949 að greiða sjúkrasamlagsiðgjöld þeirra elli- og örorkulífeyrisþega, sem þess óska og eigi hafa hærri tekjur en svo, að þær ásamt lífeyri frá Tryggingastofnuninni eða eftirlaunum úr opinberum sjóði nemi tvöfaldri lífeyrisupphæð samkv. 15. gr.;
3. *að* Tryggingastofnun ríkisins skuli vera heimilt á árinu 1949 að greiða styrki til læknisvitjanasjóða, er starfa samkv. lögum nr. 59 frá 1942, og til sjúkrasamlaga, sem verða fyrir óvenjulegum útgjöldum vegna sjúkraflutninga og læknisvitjana og starfa í héruðum, þar sem ekki eru læknisvitjanasjóðir. Styrkir þessir mega samtals nema allt að 100 000 krónum, auk vísitöluuppbótar, og skal úthlutunin til læknisvitjanasjóða gerð að fengnum tillögum landlæknis, en úthlutun til sjúkrasamlaga samkv. ákvörðun tryggingaráðs;
4. *að* Tryggingastofnun ríkisins skuli vera heimilt á árinu 1949 að greiða giftum konum, þótt þær eigi vinni utan heimilis, sjúkrabætur vegna aðstoðar eða hjúkrunar í veikindum þeirra, sbr. 92. grein, enda nemi sjúkrabætur til þeirra eigi hærri upphæð en samsvarar lífeyri samkv. 15. gr. og greiðist því aðeins, að skilyrði 2. málsg. 40. greinar séu fyrir hendi;
5. *að* iðgjöld atvinnurekenda á II. verðlagssvæði samkv. 112. gr. skuli á árinu 1949 vera 25% lægri en greinin ákveður;
6. *að* Tryggingastofnun ríkisins skuli vera heimilt á árinu 1949 að fella niður af iðgjöldum þeirra atvinnurekenda, sem hætt hafa atvinnurekstri á árinu 1948, allt að þeirri upphæð, sem hlutaðeigandi greiddi í slysatryggingaiðgjöld fyrir árið 1946 samkv. II. kafli laga nr. 104 frá 1943;
7. *að* störf ógifts fólks yfir 20 ára aldur, er dvelur og starfar á heimili foreldra sinna, skuli metin til vinnuviku samkv. 112. gr. á sama hátt og nú er gert um störf unglinga á aldrinum 16—20 ára, sbr. reglugerð frá 27/2 1946 um áhættu-iðgjöld o. fl.
8. *að* iðgjöld samkv. 107. gr. og 112. gr. skuli á árinu 1949 innheimt með vísitöluálagi, er miðist við 310 vísitölustig, og að grunnuupphæð heildarframlags sveitarfélaganna til tryggingasjóðs samkv. 114. gr. skuli það ár vera 3,6 millj. króna;
9. *að* skrár þær, er sveitarstjórnnum ber að gera samkv. 118. gr., skuli á árinu 1949 vera fullgerðar einum mánuði fyrr en greinin ákveður og annað eintak þeirra sent hlutaðeigandi innheimtumanni, svo og, að afhendingu nýrra tryggingaskír-

- teina megi á árinu 1949 fresta, eftir því sem tryggingaráð telur nauðsynlegt, og nota skirteini ársins 1947, meðan sú frestun varir; 92
29. des.
10. að bráðabirgðaákvæði 11 skuli vera í gildi til ársloka 1949;
  11. að vangreiðslur sjúkrasamlagsiðgjalda á árinu 1949 skuli varða skerðingu eða missi réttinda til sjúkrahjálpar á árinu 1950;
  12. að lágmarksiðgjald sjúkrasamlaga, annarra en skólasamlaga, skuli á árinu 1949 vera 5 kr. á mánuði;
  13. að sjúkrasamlagsiðgjöld samkv. 45. gr. laga nr. 104 frá 1943 og iðgjöld samkv. 112. og 113. gr. almannatryggingalaganna vegna lögskráðra sjómanna og bifreiðastjóra skuli hvíla sem lögveð á hlutaðeigandi skipum og bifreiðum, er gangi fyrir öllum öðrum veðum en lögveðum fyrir gjöldum til ríkissjóðs, og að iðgjöld samkvæmt sömu greinum vegna byggingar húsa og annarra mannvirkja skuli hafa sams konar veðrétt í eignum þessum.

2. gr.

Heildarendurskoðun laganna skal hraða svo, að niðurstöður hennar liggi fyrir næsta reglulega Alþingi, þegar það kemur saman.

3. gr.

Lög þessi öðlast gildi nú þegar. Lög nr. 126 frá 1947 falla úr gildi 31. desember 1948.

Gjört í Reykjavík, 29. desember 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Stefán Jóh. Stefánsson.

L Ö G

um breyting á lögum nr. 60 1939, um gjald af innlendum tollvörutegundum. 93
29. des.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að innheimta á árinu 1949 með 450% álagi gjald samkvæmt lögum nr. 60 1939, um gjald af innlendum tollvörutegundum, nema af gosdrykkjum samkvæmt 1. tölulið 4. kafla 2. gr. laganna, sem henni heimilast að innheimta með 550% álagi, og öli samkvæmt 3. tölulið sama kafla, sem heimilað er að innheimta með 600% álagi.

Hækkun þessi tekur þó ekki til gjalds af kaffibæti samkvæmt 1. lið 3. kafla laganna.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 29. desember 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann Þ. Jósefsson.

94

29. des.

L Ö G

um heimild fyrir ríkisstjórnina til að innheimta ýmis gjöld 1949 með viðauka.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að innheimta á árinu 1949 með 100% viðauka vitagjald, þær aukatekjur ríkissjóðs, sem taldar eru í I.—VI. kafla laga nr. 27 27. júní 1921, stimpilgjald samkvæmt lögum nr. 75 27. júní 1921 og síðari lögum, sem hafa ákvæði um stimpilgjald, leyfisbréfastjóld og lestagjald.

Enn fremur heimilast ríkisstjórninni að innheimta á sama tíma með 50% viðauka eignarskatt samkvæmt 14. gr. l. nr. 6 9. jan. 1935, álagðan á árinu 1949.

2. gr.

Viðaukann skal reikna þannig, að hver gjaldeining hækki um þann hundraðshluta, sem um ræðir í 1. gr., en broti úr eyri, sem myndast við viðbót þessa, skal sleppt.

3. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1949.

Gjört í Reykjavík, 29. desember 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann Þ. Jósefsson.

95

29. des.

L Ö G

um breyting á lögum nr. 62/1939, um tollskrá o. fl.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Á árinu 1949 skal innheimta:

- A. Vörumagnstoll samkvæmt lögum nr. 62/1939, um tollskrá o. fl., og síðari breytingum á þeim lögum, með þessum hækkunum:
  - a. Af benzíni, öðru en flugvélabenzíni, samkvæmt 27. kafla tollskrárinnar, 15. lið, með 20 aurum af kg í stað 1 eyris.
  - b. Af öllum öðrum vörum með 200% álagi, þó ekki af flugvélabenzíni og vörum þeim, sem taldar eru í 2. gr.
- B. Verðtoll samkvæmt sömu lögum með 65% álagi, þó ekki af vörum þeim, sem taldar eru í 2. gr.

2. gr.

Undanþegnar tollhækkun þeirri, er getur í b-lið A og B-lið 1. gr., eru þessar vörur:

Tollskrárkafli	9 nr. 1—2,	kaffi, óbrennt, brennt, eða brennt og malað.	95
—	10 — 1—7,	korn, ómalað.	29. des.
—	11 — 1—12,	mjöl og grjón.	
—	17 — 1—6,	sykur.	
—	22 — 6—38,	drykkjarvörur og ýmislegir vökvar.	
—	24 — 1—9,	tóbak.	
—	25 — 10,	salt.	
—	27 — 1—4,	kol.	
—	— — 14,	steinolia.	

Enn fremur eru vörur, sem sérstakur tollur er greiddur af vegna milliríkja-samninga, undanskildar tollhækkun samkvæmt 1. gr.

3. gr.

Ekki er heimilt að hækka álagningu verzlana á vörur vegna tollahækkana samkvæmt lögum þessum, og er verðlagsyfirvöldum skylt að sjá um, að svo verði ekki gert, annaðhvort með því að banna álagningu á tollahækkunina eða með því að breyta verðlagsákvæðum þannig, að álagningin hækki ekki að krónutölu vegna tollhækkunarinnar frá því, sem er við gildistöku laga þessara.

4. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1949.

Gjört í Reykjavík, 29. desember 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann Þ. Jósefsson.

L Ö G

96

um breyting á lögum nr. 85 frá 9. október 1946, um ráðstafanir í sambandi við skilnað Íslands og Danmerkur. 29. des.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki minu:

1. gr.

2. gr. laga nr. 85 frá 9. október 1946 orðist þannig:

Meðan eigi er lokið samningum þeim, sem nú standa yfir vegna niðurfellingar dansk-íslenska sambandslagasamningsins 30. nóvember 1918, heimilast ríkisstjórn Íslands að gera þær ráðstafanir, sem þörf er á til að láta Færeyinga halda þeim rétti, er þeir hafa haft til fiskveiða með handfæri á þilskipum með eða án gangvéla og á opnum bátum hér við land, fyrst um sinn, þó eigi lengur en til ársloka 1949.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 29. desember 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Bjarni Benediktsson.

97

29. des.

L Ö G

um bráðabirgðafjárgreiðslur úr ríkissjóði á árinu 1949.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Þar til er samþykkt hafa verið og staðfest fjárlög fyrir árið 1949, er ríkisstjórninni heimilt að greiða úr ríkissjóði til bráðabirgða, í samræmi við ákvæði fjárlaga fyrir árið 1948, öll venjuleg rekstrarútgjöld ríkisins og önnur gjöld, er talizt geta til venjulegra fastra greiðslna þess, þótt ákveðin séu og heimiluð til eins árs í senn.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1949.

Gjört í Reykjavík, 29. desember 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann P. Jósefsson.

98

29. des.

L Ö G

um breyting á lögum nr. 98 9. júlí 1941, um heimild fyrir ríkisstjórnina til ráðstafana og tekjuöflunar vegna dýrtíðar og erfiðleika atvinnuveganna.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Heimildir þær, sem ríkisstjórninni voru veittar með ákvæðum 3. gr. laga nr. 98 9. júlí 1941, sbr. lög nr. 129 29. desember 1947, skulu gilda til ársloka 1949.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1949.

Gjört í Reykjavík, 29. desember 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann P. Jósefsson.

L Ö G

99

29. des.

um breyting á lögum nr. 128/1947, um dýrtíðarráðstafanir.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Í stað orðanna „Á árinu 1948“ í upphafi 2. gr. laganna komi: Á árinu 1949.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 29. desember 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Stefán Jóh. Stefánsson.

L Ö G

100

29. des.

um dýrtíðarráðstafanir vegna atvinnuveganna.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI

Um ríkisábyrgð á útflutningsvörum o. fl.

1. gr.

Ríkisstjórnin ábyrgist f. h. ríkissjóðs þær ráðstafanir, sem taldar eru í 2.—4. gr., í þeim tilgangi að tryggja bátaútveginum á árinu 1949 65 auro verð fyrir hvert kg af nýjum fiski, miðað við þorsk og ýsu, slægðum með haus.

2. gr.

Ríkissjóður ábyrgist hraðfrystihúsum það, sem á kann að vanta, að söluverð á þorskflökum nái kr. 1.33 hvert enskt pund fob. og samsvarandi verði á öðrum fisktegundum. Ákveða má með reglugerð, að greiða megi úr dýrtíðarsjóði hluta af geymslukostnaði hraðfrysts vetrarvertíðarfisks, sem fluttur er út eftir 1. ágúst, og tilsvaramandi geymslukostnað vegna fisks, sem veiddur er á öðrum tíma.

Ábyrgð ríkissjóðs samkvæmt 1. mgr. skal einungis taka til fisks, er seldur verður til landa, er ríkisstjórnin ákveður með hliðsjón af markaðshorfum á hverjum tíma.

3. gr.

Ríkissjóður ábyrgist saltfiskútflýgjendum það, sem á kann að vanta, að söluverð verði kr. 2.25 fyrir kg fob., miðað við fullsaltaðan stórfisk (þorsk) 1. flokks, og skal verð annarra flokka og fisktegunda vera samsvarandi. Sambærilegt verð

100 skal ábyrgzt fyrir hertan fisk útfluttan. Ákveða skal með reglugerð, að greiða megi 29. des. úr dýrtíðarsjóði rýrnun á saltfiski, er stafar af langri geymslu, enda eigi útflytjandi ekki sök á drættinum. Geymsla saltfisks er að öðru leyti á ábyrgð útflytjanda.

4. gr.

Til þess að tryggja 65 aura verð á nýjum fiski og sölu aflans er ríkisstjórninni heimilt að ábyrgjast útflutningsverð á fiski, sem verkaður er á annan hátt en talið er í 2. og 3. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að skipa fyrir um verkun á fiski, eftir því sem markaðshorfur segja til.

5. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að verja allt að 5 milljónum króna til þess að lækka kostnað við framleiðslu sjávarafurða.

6. gr.

Ríkisstjórnin ábyrgist kjötframleiðendum verðlagsárið frá 31. ágúst 1948 til 1. sept. 1949 það, sem á kann að vanta, að þeir fái fyrir útflutt kjöt, sem til hefur fallið á því tímabili, það verð, sem lagt er til grundvallar í verðlagningu landbúnaðarvara það verðlagsár, sbr. lög nr. 94/1947.

7. gr.

Við samninga um sölu íslenskra afurða erlendis skal þess gætt, að sem bezt heildarverð fáiast fyrir þær, og er ríkisstjórninni heimilt að binda sölu einstakra vörutegunda nauðsynlegum skilyrðum, til þess að því verði náð.

Nú seljast afurðir, sem ábyrgð er tekin á, hærra verði en ábyrgðarverði, og rennur þá sá hluti andvirðis, sem umfram er, í dýrtíðarsjóð, unz ríkissjóður er skaðlaus orðinn af ábyrgð á fiskafurðum samkvæmt þessum lögum.

8. gr.

Auglýsa skal, svo fljótt sem unnt er, lágmarksverð á nýjum fiski, sem miðast við 65 aura verð, sbr. 1. gr., og skal verð annarra fisktegunda vera samsvarandi. Leita skal tillagna Landssambands íslenskra útvegsmanna um verðlagninguna.

9. gr.

Ríkisstjórnin getur með reglugerð sett nánari fyrirmæli um allt, er lýtur að framkvæmd þessa kafla laganna, þar á meðal um sönnunargögn fyrir því, að hlutar-sjómönnum og útgerðarmönnum, er selja fisk sinn öðrum, hafi verið greitt það lágmarksverð, sem ákveðið er samkvæmt 1. gr., enda er greiðsla þess fiskverðs skilyrði fyrir öllum ráðstöfunum ríkisstjórnarinnar og ábyrgðum samkvæmt lögum þessum.

Ríkisstjórnin getur krafizt þess, að útvegsmenn, eigendur hraðfrystihúsa og þeir, er saltfisk verka, láta henni í té rekstrarreikninga um starfsemi sína.

10. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að ákveða verð á beitu. Getur hún bundið niðurfærslu á verði á beitu því skilyrði, að útvegsmenn geri þær ráðstafanir, er ríkisstjórnin telur heppilegar til að spara útgjöld við beitu.

Nú gerir meiri hluti útvegsmanna í tiltekinni verstöð á fundi, er allir útvegsmenn þar hafa verið boðaðir til, samþykkt um notkun beitu og sparnað á henni, og bindur þá slík samþykkt alla útgerðarmenn í verstöðinni, er ráðherra hefur staðfest hana.

Ríkisstjórninni er heimilt að ákveða hámarksleigu fyrir verbúðir.

Brot gegn ákvæðum þessarar greinar og samþykktum, settum samkvæmt henni, varða allt að 50000 króna sekt til ríkissjóðs. **100**

29. des.

11. gr.

Ríkisstjórnin lætur nú þegar endurskoða reglur um verðlag á viðgerðum á skipum, vélum, veiðarfærum og öðrum útgerðarvörum. Ráðherra skipar tvo fulltrúa með þekkingu á útvegsmálum og skipaviðgerðum, að fengnum tillögum frá Landsambandi íslenzkra útvegsmanna og Fiskifélagi Íslands, til aðstoðar verðlagsyfirvöldunum við verðlagsákvörðunina.

12. gr.

Meðan ríkisábyrgð vegna bátaútvegsins samkvæmt 1.—4. gr. er í gildi, mega vextir af rekstrarlánnum útgerðarinnar og þeirra fyrirtækja, sem vinna úr sjávarafurðum til útflutnings, ekki vera hærri en 4%, enda fari lánin ekki yfir 85% af ábyrgðarverðinu.

II. KAFLI

Um aðstoð til útvegsmanna, er síldveiðar stunduðu á tímabilinu 1945 til 1948.

13. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að kveða svo á, að útgerðarmönnum og útgerðarfyrirtækjum, er síldveiðar stunduðu á tímabilinu 1945 til 1948, verði veitt að nokkru eða öllu:

1. Uppgjöf á innleystum sjóveðskröfum og öðrum lögveðskröfum samkvæmt 1. mgr. 2. gr. laga nr. 85 15. des. 1948.
2. Uppgjöf á lánnum samkvæmt 2. mgr. 2. gr. sömu laga, og
3. Uppgjöf á lánnum, sem þeim voru veitt úr ríkissjóði vegna aflabrests á sumar-síldveiðum 1945 og 1947.

14. gr.

Skilyrði fyrir uppgjöf krafna og skulda samkvæmt 13. gr. eru þessi:

1. Að útgerðarmaður sæki um aðstoð og sé að dómi skilanefndar, sem getur í 2. gr. laga nr. 85 15. des. 1948, vel hæfur til að reka útgerð.
2. Að útgerðarmaður hafi látið skilanefnd í té fullkomna greinargerð. undirritaða að viðlögðum drengskap, um fjárhag sinn og maka síns, svo og veiti henni færi á að láta kunnáttumenn meta eignir sínar.
3. Að skilanefnd telji útgerðarmanni ekki kleift að standa við skuldbindingar sínar eða reka útgerð á heilbrigðum grundvelli án aðstoðar.
4. Að útgerðarmaður nái viðunandi samningum við lánardrottna sína, að dómi skilanefndar, á öðrum skuldum sínum, til þess að útgerð hans verði rekin framvegis á fjárhagslega tryggum grundvelli.

15. gr.

Frá því skuldunautur hefur óskað aðstoðar skilanefndar og þangað til skilanefnd hefur afgreitt mál hans, má hann ekki selja eignir sínar umfræm venjulega afu.ðasölu og ekki veðsetja þær, nema fyrir nauðsynlegum rekstrarlánnum, og yfirleitt ekki gera neinar þær ráðstafanir, er veruleg áhrif geti haft á efnahag hans. Ef í ljós kemur eftir að skilanefnd hefur staðfest samning hans við lánardrottna, að útgerðarmaður hafi brotið ákæði greinar þessarar, er skilanefnd heimilt að neita honum um aðstoð samkvæmt 13. gr.

100

29. des.

16. gr.

Jafnskjótt sem skilanefnd hefur tekið við aðstoðarbeiðni, skal það tilkynnt skiptaráðanda, og er þá hvers konar aðför vegna skulda útgerðarmanns óheimil á hendur honum og ábyrgðarmönnum hans, þangað til skilanefnd hefur afgreitt mál hans. Eigi verður heldur bú hans tekið til gjaldþrotaskipta þennan tíma. Nú takast eigi samningar, og bú útgerðarmanns er tekið til gjaldþrotaskipta, áður en sex mánuðir eru liðnir frá því er skilanefnd afgreiddi mál hans, og við skiptin kemur í ljós, að hann hefur brotið gegn ákvæðum 15. gr., og má þá með málssókn rifta þeim samningum og greiðslum, er ólöglega hafa farið fram, samkvæmt reglum gjaldþrotaskiptalaga, enda sé málssókn hafin innan sex vikna frá því er búskipti byrja. Tímabilið frá því er skilanefnd hefur tekið við aðstoðarbeiðni og þangað til hún afgreiðir mál hans, telst ekki með fyrningartíma skuldar, vixilréttar né neinna réttargerða.

17. gr.

Ráðherra ákveður, hvenær skuldaskilum samkvæmt lögum þessum skuli lokið.

18. gr.

Ríkisstjórnin getur samkv. tillögum skilanefndar sett reglugerð um skuldaskil útvegsmanna, er síldveiðar stunduðu á tímabilinu 1945 til 1948, er taki til þeirra útvegsmanna, sem ekki komast að samkomulagi við lánardrottna sína, shr. 14. gr., og slíkra skuldaskila óska.

Skal í reglugerðinni kveðið á um:

1. Innköllun skuldheimtumanna og ábyrgðarmanna, að viðlögðum kröfumissi, ef kröfum er ekki lýst innan tiltekins frests.
2. Vald skilanefndar til að semja frumvarp til skuldaskila.
3. Heimild lánardrottna þeirra, er ráða yfir meiri hluta af skuldakröfunum og sækja fund, er skilanefnd boðar til, til þess að samþykkja frumvarp til skuldaskila, þannig að aðrir lánardrottnar séu við það bundnir, og að skuldunautur sé leystur undan að greiða þann hundradshluta hvernar samningskröfu, sem undan er skilin í samningnum, bæði gagnvart lánardrottnum sjálfum, ábyrgðarmönnum og öðrum, er annars hefðu átt endurgjaldskröfu á hendur honum fyrir greiðslu skuldarinnar.
4. Að samningar haggi eigi heimild lánardrottins til að ganga að tryggingu eða ábyrgð, sem þriðji maður hefur sett fyrir kröfum á hendur skuldunaut.
5. Að samningur hafi engin áhrif á þær kröfur, sem hér greinir:
  - a. Skuldir tryggðar með veði, þó því aðeins, að skuldarupphæð nemi eigi meiru en verðmæti veðsins að dómi skilanefndar eða sérstakra tveggja matsmanna, tilnefndra af skilanefnd. Ef skuld er hærri en verðmæti veðsins samkvæmt mati þessu, ná samningar til þess hluta skuldarinnar, sem fer fram úr verði veðsins, enda óski veðhafi ekki eftir kaupum á hinni veðsettu eign fyrir að minnsta kosti 15% hærra verð en matsverð.
  - b. Forgangskröfur samkv. 8. kap. 83. gr. skiptalaganna, að svo miklu leyti sem eigur skuldunauts teljast hrökkva fyrir þeim.
6. Nánari ákvæði um allt, er lýtur að framkvæmd skuldaskilanna.

III. KAFLI

Um dýrtíðarsjóð.

19. gr.

Stofna skal sérstakan sjóð, er nefnist dýrtíðarsjóður ríkisins. Skal honum varið til þess að standa straum af greiðslum vegna ábyrgðar ríkisins á verði útfluttrar vöru, svo og greiðslum til lækkunar á vöruverði og framleiðslukostnaði innanlands.

20. gr.

Dýrtíðarsjóði skal afla tekna á þann hátt, sem segir í 21.—32. gr.

100

29. des.

21. gr.

Af tollverði allrar innfluttrar vöru, að viðbættum aðflutningsgjöldum og áætl- aðri álagningu 10% — tíu af hundraði —, skal greiða 6% söluskatt. Heildsala er undanþegin söluskatti samkv. 22. gr. Umboðssala er einnig undanþegin söluskatti samkv. 22. gr., og tekur sú undanþága aðeins til venjubundinna umboðslauna, en ekki til neinnar þóknunar, sem telja má, að komi í stað venjulegrar álagningar, svo sem þóknunar fyrir umsjón með vinnu.

Skatt þennan skulu innheimtumenn ríkissjóðs (sýslumenn, bæjarfógetar og lögreglustjórar, í Reykjavík tollstjóri) innheimta um leið og varan er tollafgreidd, og nýtur skatturinn sömu lögverndar og aðflutningsgjöld.

22. gr.

Af sölu skattskyldra atvinnufyrirtækja skal greiða söluskatt sem hér segir:

- a. Af smásölu 2%.
- b. Af annarri sölu 3%.

Skattskyldan tekur jafnt yfir sölu á vörum sem vinnu og þjónustu, hverju nafni sem nefnist. Skatturinn miðast við heildarandvirði vöru, án frádráttar nokkurs kostnaðar og án tillits til þess, í hverju greiðsla er fólgin, og þótt um sé að ræða skipti gegn vöru eða þjónustu. Þá skal og meðtalinn sá hluti veltu, er stafar af einkanotum atvinnurekanda.

23. gr.

A. Eftirtaldir vörur eru undanþegnar söluskatti:

Mjólk og mjólkurafurðir, garðávextir, kjöt, fiskur, egg og óunnið slátur, svo og fiskumbúðir, veiðarfæri, önnur en sporttæki, kol, salt, hráolía, brennslu- olía, smurningsolía, flugvélabenzín, tilbúinn áburður, dagblöð og vikublöð.

B. Eftirtalin sala er undanþegin söluskatti samkvæmt 22. gr.:

1. Sala fasteigna, skipa, einkaleyfa, verðbréfa og krafna.
2. Andvirði vöru, sem seld er úr landi, útskipunargjald af henni og flutnings- gjald.
3. Viðgerð á skipum.
4. Húsaleiga.
5. Iðgjaldatekjur váttryggingarfélagu.
6. Sala þeirra, sem ekki eru bókhaldsskyldir samkvæmt lögum nr. 62/1938, ef söluskattskyld velta þeirra yfir árið ekki nemur ekki yfir kr. 30 000.00.

Nú leikur vafi á því, hvort einhver njóti undanþágu samkvæmt þess- um lið, vegna þess að fyrir fram verður ekki vitað, hvort söluskyld velta muni nema ofangreindu lágmarki, og skal þá aðili leita úrskurðar skatta- nefndar eða skattstjóra um, hvort söluskatti skuli bætt við verð vörunnar. Hafi söluskatti verið sleppt með leyfi skattanefndar, fellur leyfið jafnskjótt niður, ef í ljós kemur, að veltan muni ná skattskyldu lágmarki.

Vanræki einhver að leggja söluskatt á vöru án leyfis skattanefndar, verður veltan eigi að síður öll skattskyld, ef hún fer yfir skattskyld lágmark, nema sérstakar málsbætur séu.

Nú hefur söluskattur verið innheimtur í söluverði vöru eftir fyrirmælum skatta- nefndar eða án þeirra, en ársvelta eigi náð skattskyldu lágmarki, og skal þá aðili greiða söluskatt fyrir þann hluta árs eða þann hluta vörusölu, þar sem reiknað hefur verið með skattinum.

24. gr.

Fyrirtæki þau, sem skattskyld eru samkvæmt 22. gr. laga þessara, skulu innan tveggja vikna frá 30. júní 1949 senda skattstjóra eða skattanefnd skýrslu um sölu

100 sína á fyrra missiri ársins og innan tveggja vikna frá 30. september og 30. desember
29. des. 1949 um sölu á hvoru þriggja mánaða tímabilinu. Þessir aðilar ákveða síðan sölu-
skatt fyrra misserisins og tilkynna hann skattgreiðanda fyrir lok júlímánaðar 1949,
síðara misserisins fyrir lok októbermánaðar 1949 og janúarmánaðar 1950. Skattur af
sölu fyrra misserisins skal síðan greiddur til innheimtumanna ríkissjóðs 1. ágúst
1949, en hins síðara 1. nóvember 1949 og 1. febrúar 1950. Ef skatturinn hefur eigi
verið greiddur innan eins mánaðar frá gjalddaga, reiknast af honum dráttarvextir,
 $\frac{1}{2}\%$ á mánuði, og telst hver byrjaður mánuður sem heill.

Þeir, sem ekki vilja sætla sig við ákvörðun söluskatts, sem á þá hefur verið
lagður, geta kært álagninguna til skattstjóra eða skattanefndar innan 10. næsta
mánaðar, eftir að skatturinn var lagður á. Skattanefnd eða skattstjóri skulu kveða
upp úrskurð um kærana og tilkynna úrskurðinn í ábyrgðarbréfi fyrir 20. sama mán-
aðar. Úrskurðum skattstjóra og skattanefnda má áfrýja til yfirskattanefnda og síð-
an til ríkisskattanefndar, sem kveður upp fullnaðarúrskurð. Kærufrestir til þessara
nefnda eru 30 dagar og úrskurðarfrestir þeirra eru jafnlangir.

Áfrýjun skattaálagningar frestar ekki eindaga skattsins, en ef skattur er læk-
aður eftir úrskurði, skal þegar endurgreiða það, sem lækkuninni nemur.

25. gr.

Skattstjórum og skattanefndum er heimilt að krefjast af gjaldendum hverra
þeirra gagna, sem telja má nauðsynleg til skýringar á framtalinu. Gefi gjaldandi
ekki skýrslu um sölu sína og viðskipti á tilskyldum tíma eða telji skattstjóri eða
skattanefnd framtali ábótavant, skal þeim heimilt að áætla sölu gjaldandans og
ákveða gjaldið eftir því.

Skattstjóri og skattanefndir skulu hafa aðgang að þeim gögnum opinberra
skrifstofa, sem fjármálaráðuneytið telur nauðsynleg til endurskoðunar framtala og
ákvörðunar skattsins.

26. gr.

Verð vöru og þjónustu má hækka sem söluskatti nemur, en óheimilt er að
hækka álagningu verzlana eða fyrirtækja vegna hans.

27. gr.

Fjármálaráðuneytinu er heimilt að ákveða með reglugerð, að vissir flokkar
gjaldenda og vissar vörutegundir og þjónusta, auk þess, sem áður er nefnt, skuli
undanþegið söluskatti, ef álagning skattsins og innheimta hans er talin sérstöðum
erfiðleikum bundin. Einnig er ráðuneytinu heimilt að ákveða, að ríkisstofnanir eða
aðrir skattfrjálsir aðilar, sem selja sams konar vörur eða þjónustu sem þá, er um
ræðir í 22. gr., skuli greiða söluskatt samkvæmt lögum þessum.

Loks má ráðuneytið með reglugerð ákveða, að á síðasta gjalddaganum samkvæmt
24. gr., megi innheimta allan söluskatt ársins, ef um snávægilegan rekstur er að ræða.

28. gr.

Um viðurlög fyrir brot gegn þessum kafla laganna fer samkvæmt lögum um
tekjuskatt og eignarskatt, nr. 9/1935, og lögum nr. 70/1947, um verðlagseftirlit o. fl.

29. gr.

Af tolltekjum þeim, sem ráðgerðar verða í fjárlögum ársins 1949, skulu 22 millj-
ónir króna renna í dýrtíðarsjóð.

30. gr.

Viðbótargjöld fyrir innflutningsleyfi skal greiða:

- a) af innflutningsleyfi fyrir kvikmyndum 100% af leyfisfjárhæð.
- b) af gjaldeyrisleyfum til utanferða, öðrum en leyfum til námsmanna og sjúklinga,
75% af leyfisfjárhæð;

- c) af innflutningsleyfum fyrir fólksbílum 50% og af jeppa- og vörubifreiðum 25% af leyfisfjárhæð; leyfisgjaldið miðist við tollmat bifreiðanna að frádregnu flutningsgjaldi og vátryggingariðgjaldi, ef leyfisfjárhæð er ekki tiltekin; 100
29. des.
- d) af innflutningsleyfum fyrir bifreiðavarahlutum og bifreiðavélum 50% af leyfisfjárhæð;
- e) af innflutningsleyfum fyrir hjólbörðum og slöngum 25% af leyfisfjárhæð;
- f) af innflutningsleyfum fyrir rafmagnstækjum til heimilisnota, öðrum en eldavélum og þvottavélum, 100% af leyfisfjárhæð, en af leyfum fyrir þvottavélum 50%.
- Gjöld þessi skal viðskiptanefnd innheimta við afhendingu leyfanna.

31. gr.

Greiða skal gjald, 20% af matsverði bifreiða, sem ganga kaupum og sölum inn-
anlands.

Ákveða skal með reglugerð, hvernig meta skuli verð bifreiðanna.

Gjaldið skal lögreglustjóri innheimta um leið og bifreiðin er skrásett á nafn
hins nýja eiganda, enda skal vera lögveð í bifreiðinni.

32. gr.

Leyfisgjöld samkvæmt 14. gr. laga nr. 70 1947, um fjárhagsráð, innflutnings-
verzlun og verðlagseftirlit, skal innheimta á árinu 1949 með 100% álagi og minnsta
gjald vera 2 kr. Tekjur þær af gjöldum þessum, er meiru kunna að nema en kostnaði
af fjárhagsráði og framkvæmd nefndra laga, renna í dýrtíðarsjóð.

33. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1949.

Gjört í Reykjavík, 29. desember 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Stefán Jóh. Stefánsson.

L Ö G

um breyting á lögum nr. 84 6. júlí 1932, um bifreiðaskatt o. fl.

101

29. des.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallið á lög þessi og ég staðfest þau með sam-
þykki mínu:

1. gr.

Auk þess innflutningsgjalds af benzíni, sem innheimta skal samkvæmt fyrirmæl-
um a-liðar 1. gr. laga nr. 84 6. júlí 1932, 4 aura af hverjum lítra, skal innheimta 5 aura
innflutningsgjald af hverjum lítra á árinu 1949. Ákvæði nefndra laga nr. 84 1932
gilda um innheimtu og endurgreiðslu þessa viðbótarinnflutningsgjalds.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 29. desember 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann P. Jósefsson.

102

22. des.

AUGLÝSING

um gildistöku alþjóðasamnings um hvalveiðar.

Alþjóðasamningurinn um hvalveiðar, sem undirritaður var í Washington hinn 2. desember 1946, gekk í gildi hinn 10. nóvember 1948.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utarríkisráðuneytið, 22. desember 1948.

Bjarni Benediktsson.

Agnar Kl. Jónsson.

103

29. des.

BRÁÐABIRGÐALÖG

um breyting á lögum frá 29. des. 1948, um heimild fyrir ríkisstjórnina til að innheimta ýmis gjöld 1949 með viðauka.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Fjármálaráðherra hefur tjáð mér, að nauðsynlegt sé að ákveða, að gjöld til ríkissjóðs samkvæmt IX. kafla laga nr. 68 5. júní 1947, um eftirlit með skipum, að undanskildum gjöldum samkvæmt 58. gr. nefndra laga, skuli innheimt með 200% viðauka á árinu 1949, en gjöld þessi voru innheimt með verðlagsuppbót á árinu 1948, samkvæmt ákvæði þar um í lögum nr. 50/1948.

Af framangreindum ástæðum telur fjármálaráðherrann brýna nauðsyn bera til, að sett verði með bráðabirgðalögum ákvæði, sams konar og að ofan greinir, í lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að innheimta ýmis gjöld 1949 með viðauka. Til samræmis er ákvæðið orðað svo, að gjöldin skuli innheimt með 200% viðauka í stað þess að innheimta þau með verðlagsuppbót.

Fyrir því eru hér með sett bráðabirgðalög, samkvæmt 28. gr. stjórnarskrárinnar, á þessa leið:

1. gr.

Síðari málsgrein 1. gr. laga frá 29. des. 1948, um heimild fyrir ríkisstjórnina til að innheimta ýmis gjöld 1949 með viðauka, orðist þannig:

Enn fremur heimilast ríkisstjórninni að innheimta á sama tíma með 50% viðauka eignarskatt samkvæmt 14. gr. 1. nr. 6 9. jan. 1935, álagðan á árinu 1949, svo og gjöld til ríkissjóðs samkvæmt IX. kafla laga nr. 68 5. júní 1947, um eftirlit með skipum, að undanskildum gjöldum samkvæmt 58. gr. laganna, með 200% viðauka.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1949.

Gjört í Reykjavík, 29. desember 1948.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann P. Jósefsson.

